ممالك عثمانيه نك
تاريخ
و
جغرافيا لغاتى

اثر
طوپطاشى عسكرى رشديه سى و اسكدار مكتب اعدادئ ملكيسى
جغرافيا معلمى قول آغاسى
على جواد

(قسم اول : لغات جغرافيه)

جلد ثانى

[illegible] عموم مكاتب عسكريه يه [illegible] طرفندن قرار ويرلمشدر

معارف نظارت جليله سنك ٥٢ نومرو و ١٨ مايس سنه ٣١٢ تاريخلى
[illegible]

استانبول

(قصبار مطبعه سى) باب عالى جاده سنده نومرو ٢٥

١٣١[illegible]

بوغازايچى خريطه سى

İ.B. ATATÜRK KİTAPLIĞI
6301
M. Cevdet Osmanlıca Kitaplar Koleksiyonu
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ممالك عثمانيه‌نك
تاريخ
و
جغرافيا لغاتی

اثر

طوپطاشی عسكری رشدی واسكدار مكتب اعدادیٔ ملكيه‌سی
جغرافيا معلمی قول اغاسی

علی جواد

(قسم اول لغات جغرافيه)

جلد ثانی

عموم مكاتب عسكريه‌يه قبولنه مجلس معارف عسكريه طرفندن قرار ويرلمش اولمغله برخيلی تصحيحات وتعديلات اجراسيله علاوه‌لی اوله‌رق ايكنجی دفعه طبع اولنمشدر

معارف نظارت جليله‌سنك ١٥٢ نومرو و ١٨ مايس سنه ٣١٢ تاريخلی رخصتنامه‌سيله طبع اولنمشدر

درسعادت
محمود بك مطبعه‌سی
١٣١٤

M. Cevdet kütüp[hanesi]
M. CEVDET No K.631-1 KİTAPLARI
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

M. CEVDET No. KITAPLARI

حرف الخاء

خابور .— فرات نهرينك صول طرف توابعندن اولوب سنجار صحراسنی اسقا ایلر .

۳۰۰ کیلومتره قدر مجرای طوله مالك اولان نهر مزبور منبعی دیاربکر حوالیسنده کائن قره‌جه طاغدن ایکی چایدن عبارت اولمق اوزره اخذ ایدرك اولا جنوب شرقه وبعده جنوبه وصکره غرب جنوبی‌یه طوغری جریان ایدر .

وصول طرفندن زرقان وحاججاج ومؤخراً سنجار طاغندن کلان سنجار چایلرینی بعد الاخذ کرکسیه خرابه‌لری دنیلان البوسرای جوارنده ومیادین قصبه‌سنك مقابلنده نهر فراته منصب اولور .

نهرك کچدیکی اراضی خالی وچپلاق ایسه‌ده اراضی فوق العاده قوتلی ومنبتدر .

وقتیله نهرك حوضه‌سی قریه وقصبه‌لر ایله مملو اولدیغی حالده شمدیلرده عشایر عربانك جولانکاهی اولمقده‌در .

خابور نامنده دجله نهرینك دخی بر تابعی موجود اولوب حکاری طاغلرندن نبعان ایدر برقاچ دره‌نك اجتماعندن حاصل اوله‌رق غربه طوغری جریان ایله دجله‌یه منصب اولور .

خاتون خانی .— قونیه ولایت وسنجاق وقضاسنده وقونیه‌نك شمال شرقیسنده بر قریه‌در .

خاتون سرای .— قونیه ولایت ولواسنده قونیه‌یه ملحق بر ناحیه مرکزی اولوب قونیه‌نك آلتی ساعت بعدنده واقعدر .

ناحیه‌سی ۳۹ قریه و۲۲۷۸ خانه‌ده ۷۵۵۵ ذکور و (۷۵۹۷) اناث اوله‌رق ۱۵۱۵۲ نفوس جامعدر .

خاخو .— ارضروم ولایتنده مرکز سنجاغنه ملحق بر ناحیه اولوب ۳ قریه‌یی جامعدر .

خادم .— قونیه ولایت وسنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب قونیه‌نك غرب جنوبیسنده دسنکستان بر محلده کائندر .

هواسی لطیف وصویی دخی لذیذدر .

قضاسی : اطنه ولایتی وانطالیه اواسیله قرمان وبوزقیر قضالری آراسنده واقع اولوب طاشلق وطاغلق مشهور شیخ طاغی قسماً قضا داخلنده‌در .

بوزقیر قضاسندن کلان کوکصو قضایی شق ایدرك اطنه ولایتنه دخول ایلر .

قضا اون سکز قریه و۱۱۵۹ نفوس ایله ۲۷۱۰ خانه‌یی جامعدر .

قضاده ۱۷ مساجد ۲۱ جامع شریف ۳۴ دکرمن ۴۵ دکان ۴۵ قدر چشمه وسبیل ۲۴ مکاتب اسلامیه ٤ مدرسه موجوددر قضا طاغلق وسنکستان اولدیغندن محصولاتی جوار قضالره نسبتله دون مرتبه‌ده‌در . بناء علیه سنوی ۵۰ کیله نحود ۷۰۰ کیله چاودار ۱۶۰۰ کیله داری ۱۳۶۰۰ کیله ملتز ٤۵۰۰ کیله آرپه ۱۲۰۰ کیله بغدای حاصل اولور .

قضانك حیوانات اهلیه‌سی ٤۳۰ اینك ٤٤۱ اوکوز ۷۰۵ مرکب ۸۰۰ استر ٦٦ بارکیر ۱۱۸۰۱ قره کچی ۱۱۹۸ قیون وسائره‌دن عبارتدر .

کرك قصبه‌ده وکرك ملحقاتنده بز وعبا کبی شیلر نسج واعمال اولنمقده‌در .

خازر .— (جبل—) موصل جوارنده بر طاغ اولوب زاب صوینك مجراسیله احاطه اولنمشدر .

خارت .— ارضروم ولایتنك بایبورد قضاسنده طقوز قریه‌لی بر ناحیه‌در .

خارجه .— خطهٔ مصریه‌ده ونیلك سمت غربیسنده چولك اورته‌سنده بر واح «اوو ازیس» اولوب سودانك ممری اولدیغندن کاربانلر دائما واحك ایچندن کچرلر .

اقار صویی یوق ایسه‌ده غایت درین اولان قیولر سقی اراضی‌یی کفایت ایدر وبو سایه‌ده ارپه بغدای وعرب داریسی کبی حبوبات حاصل اولور .

آلتی یدی بیك راده‌سنده اولان اهالیسی کاملاً اسلامدر .

مرکزی خارجه اسمیله مسمی اولان ودرت بیك نفوس حاوی بولنان قصبه‌در .

بریس نامنده بر قصبه دخی جهت جنوبیه‌ده واقعدر .

بوراسی قدمای مصریون وروماليلر زماننده دخی معروف اولدیغندن آنلره متعلق بعض آثار مشاهده اولنمقده‌در .

خازر .— فرات توابعندن زاب الکبیر نام نهرك صاغ طرفدن آلدیغی بر چایك اسمیدر .

خاصکوی .— روم ایلیٔ شرقی ولایتی داخلنده ومریج توابعندن کوچك بر صویك اوزرنده کائن ولایتك متشکل اولدیغی آلتی لوانك بریسنك مرکز اداره‌سیدر .

ملل مختلفه‌دن مرکب اولان نفوسی آلتی بیك قدر تخمین اولنور .

لوانك نفوسی یوز بیکی متجاوز اوله‌رق غابرووه ، خاصکوی ، حرمنلی نامیله اوچ قضایی جامعدر .

خاصکوی .— ادرنه ایله قرق کلیسا آراسنده بر قریه‌نك اسمیدر .

خاصکوی .— کردستانده بتلیس ولایتنك موش سنجاغنده وموش ایله بتلیس آراسنده‌کی طریقك کنارنده بیوك بر قریه‌در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

آناطولیده بو اسمده برقاچ موقع دها واردر .

خاصکوی .— خلیج درسعادتده ایوبك مقابلنده برمحله‌نك اسمیدر .

خاصه .— اطنه ولایتنده جبل بره کت سنجاغنه ملحق برقضانك ومرکزینك اسملریدر .

خاصه قضاسی طاغلق وعارضه‌لی اولوب قره صو نام چای شمالدن جنوبه طوغری قضایی شق ایتمشدر .

قضا ۲۸ قریه‌یی ویدی بیك سکزیوز نفوسی شامل اولوب طولاً ۱۰ عرضاً ۸ ساعت قدر امتدادی واردر .

اورمانلرندن کراسته قطع واعمال اولنه‌رق حلب جهتنه سوق ایدیلور .

اعمالاتی بز کایم کبه وسجاده کبی شیلردر .

پاموق ایله ایپك حاصلاتندنده خیلی استفاده ایدلمکده‌در .

درون قضاده یدی جامع بش کلیسا برباب قشله برقلعه یکرمی ایکی دکرمن اون چشمه موجوددر .

خاصه قصبه‌سی کاوور طاغنك جنوبی مائله‌سنده وسطح بحردن ۶۲۵ متره مرتفع برموقعده اولوب بولندیغی وادی قره صو توابعندن بریله اروا اولنور .

خالص .— بغدادك شرقنده خراسان قضاسی مضافاتندن بعضاً ناحیه اتخاذ قلنمش برمحلك اسمیدر .

خالکی .— هکبه‌لی اطه‌نك وجزایر بحرسفیدده کائن کوچك برآطه‌نك اسم یونانیسیدر .

خالکیدونه .— قاضی کوینك اسم یونانیسیدر .

خالکیدیکیه .— (chalcidique) سلانیك ولایتنك سلانیك کسندره ، آینوروز قضالرینی تشکیل ایدن واطه‌لر دکزینه طوغری ایلرولمش اولان برشبه جزیره‌سی اولوب برطرفنده سلانیك و دیکر جهتنده رندینا کورفزلری واردر .

مذکورشبه جزیره اینوروزلونغوس کسندره نامنده تکرار اوچ عدد شبه جزیره ایله منتهی اولوب بونلرك اراسنده کسندره واینوروز نامنده ایکی کورفز تشکل ایتمشدر .

اشبو اوچ شبه جزیره‌جك وایکی کورفز ایله خالکیدیك شبه جزیره‌سی برپنجه هیئتی اکتساب ایلر .

خالکیدیك شبه جزیره‌سی وقتیله یونانستان قدیم مستملکاتندن اولوب اسکندر کبیرك پدری فلیبك استیلاسنه کچمش ایدی .

خالیب .— چلیکجی معناسنی مفید اولان بو اسم پافلاغونیه خطهٔ قدیمه‌سی سکنه‌سندن برقومك اسمیدرکه باشلوجه مشغولیتلری چلیك ودمیراعمال واخراجی ایدوکندن یونانیلر بو اسمله تسمیه ایتمشلردی .

خان پارچین .— یاخود خسرو پاشا خداوندکار

ولایتنك قره حصار صاحب سنجاغنده عزیزیه قضاسنه ملحق برناحیه مرکزی کوچك برقصبه‌در .

قره حصاره بعد مسافه‌سی طقوز ساعت قدردر .

۳۰۰۰ نفوسی جامعدر .

ناحیه‌سی ۱۱ قریه‌و ۶۳۷۰ نفوسدن مرکب اولوب اورمان ومرعالری کثیر وکراسته‌سی وآفیونی وحبوبات متنوعه‌سی محلنه کفایت ایتدکدن صکره خارجه دخی اخراج اولنمقده‌در .

خان جدید .— سیواس ولایتنك یلدزایلی قضاسنده اون قریه‌یی جامع برناحیه‌نك اسمیدر .

خانقین .— بغداد ولایتنده وبغدادك شرق شمالنده دیاله نهری توابعندن علوند صوبی اوزرنده قضا مرکزی برقصبه‌در .

قضاسی دیاله حوضه‌سی اولوب قزل رباط دینکدره ناحیه‌لرینی دخی جامعدر .

خانوقه .— رقه قربنده فرات کنارنده کائن قدیم برقصبه‌نك اسمیدر .

خانیجار .— بغداد ایله اربیل اراسنده برقصبه‌در .

خاور .— کاوارحطه‌سنك الك جسیم برشهری ایدی .

خیار .— مدینهٔ منوره قربنده تشریف جلیل پیغمبری ایله مشرف اولمش برمحلك اسمیدر .

خبان .— یمن قطعه‌سنده بروادینك اسمیدر .

خبان .— حبان وادیسی درونده برقریه اولوب اسود العنیسنك مسقط رأسی ایدی .

خبت .— بین الحرمین براووه‌نك اسمیدر .

خدالعذرا .— کوفه‌نك اسم دیکریدرکه صوینك واشجارینك کثرتی جهتیله ویرلمشدر .

خداوندکار .— آناطولیده قسماً مرمره وقسماً بحر سیاه حوضه‌سنده واقع برولایت اولوب دولت عثمانیه‌نك مهد ظهوری اولدیغندن ایلك وقایع تاریخیه‌مز بو حوالیده جریان ایتمشدر .

سلاطین عظام عثمانیه‌نك اوچنجیسی اولان غازی خداوندکار مرحومك نام جهانکیرانه‌سیله توسیم قلنمشدر .

ولایت اناطولی شبه جزیره‌سنك غربنده وپای تخت سلطنت سنیه‌یه اك زیاده قریب برموقعده اولوب شمالاً مرمره دکزی وازمید سنجاغی وقسطمونی ولایتنه ملحق بولی سنجاغنك برقسمیله شرقاً آنقره جنوب شرقیده قونیه جنوباً وجنوب غربی جهتندن آیدین ولایتلری وشمال غربی جهتندن اطه‌لر دکزی وبیغا سنجاغیله محاط ومحدوددر .

موضع جغرافیسی ۳۸°۱۵′ : ۴۰°۲۰′ عرض شمالی ایله ۲۹° : ۲۴°۱۸′ طول شرقیده واقعدر .

مساحهٔ سطحیه‌سی تربیعاً ۷۰۰۰۰ کیلو متره‌در .

ولايت اراضيسی وهلهٔ اوليده مرمره‌يه متمايل كبی كورينور ايسه‌ده اساساً اعظميت اعتباريله بحر سياه مائله‌سنده‌در .

مرمره‌نك ايكی قپولری حكمنده اولان بوغازلر ولايته متصل ايكی مستقل سنجاق ايله حصوله كلمشدر .

ولايتك مرمره سواحلی بوزبروندن اردك قوينه قدر امتداد ايدركه بو ساحلده شايان اهميت مواقع كملك كورفزی وولايتك يكانه اسكله‌سی اولان ومركز ولايته مكمل بر شوسه وتيمور يول ايله مربوط بولنان مدانيه وميخاليچ منصبی ايله باندرمه قصبه‌سی وقپوطاغی شبه جزيره‌سی ايله اردك وايدنجك موقعلريدر .

اطه‌لر دكزی سواحلی دخی كوره قريه‌سندن ديكيلی موقعنه قدر ممتد اولوركه بوراده دخی مدللو اطه‌سيله قپالی اولان ادرميد كورفزی موجوددر .

مرمره‌ده‌ولايته‌منسوب‌اطه‌لر ميخاليچ منصبی مقابلنده و بوز برونك آچيغنده كائن امرالی ياخود امير علی اطه‌سيله برقاچ كوچك جزيره‌دن مركب مرمره اطه‌لری در .

اشبو جزاير مجتمعه‌نك اك جسيمی مرمره اطه‌سی اولوب پاشا ليمانی ايله اقيسيا اطه‌لری بوكا نظراً كوچكدرلر .

ولايتك طاغلری اناطولينك اك معروف يغنلری اولان غربی طروس منسوباتندن اولوب اك مشهوری بروسه قربنده كائن اوليمپوس دنيلان كشيش طاغيدركه سطح بحردن ٢٥٠٠ متره مرتفع و اوزری صيق اغاجلق وجسيم اورمانلرله مستوردر .

وثليج دائمی ايله مزين اولوب پك چوق قار و بوز مغازه‌لرينی حاويدر .

جبلك ذروه‌سی مخروط ناقص شكل وهيئتنده اولوب بعض آثار بركانيه‌ايله دامننده موجود مياه معدنيه دلالتيله وقتيله وولقانی برطاغ اولدينی خاطرلره كتورر .

كشيش طاغی شعباتندن اولان قاطرلی طاغلری ايله بورجين سلسلهٔ صغيره‌سی قوهٔ تمويله شهرتشعار اولان بروسه اووه‌سنی تحديد ايلر .

ازنيق جوارنده كشيش شعباتندن تفريق ايده‌رك بوز براونه قدر ممتد اولان تلال صغيره‌يه صمانلی طاغلر نامی ويريلور .

كشيش طاغندن جنوبه طوغری ممتد اولان بر قول آهو طاغنده طاغيله‌رق مراد طاغی و دومانيچ يايلاغنی تشكيل ايدر .

بونلردن ماعدا قونيه ولايتی حدودنده امير و ساطان طاغلری و ايدين ولايتی ايله بيغا سنجاغی حدودنده ايدا طاغی و مادراس شعباتی موجوددر .

نهرلر .— ولايت تابع اولديغی دكزلرك عددنجه اوچ مائله‌يه تفريق اولنمشدر .

برنجيسی بحر سياه مائله‌سيدركه بونده جريان ايدن انهارك اك معروفی ٥٠٠ كيلومترو امتدادنده اولان سقاريا نهريدر بو شهر بيوك و كوچك سقاريا ناميله باشلوجه ايكی قولدن مركب‌اولوب كوناهيه‌دن‌كچن پورسوق وبياط كوكصو صولريله كسب و جسامت ايلر . وبعده ازميد سنجاغنه‌دخول ايدرك اقچه شهر قصبه‌سنك غربنده بحر سياهه منصب اولور .

مرمره دكزی مائله‌سنده ميخاليچ كونان قرق كچيد چايلری جريان ايدر .

ميخاليچ چايی باشلوجه درت چايدن تركيب ايتمشدر .

برنجيسی نيلوفر صويدركه خاقان خلد آشيان سلطان اورخان خان حضرتلرينك خليلهٔ محترمه‌لری نيلوفر خاتونك وقتيله مذكور چای اوزرنده انشا ايتمش اولديغی كوپرينك اسمی شهره تعميم اولنمشدر .

اشبو نهر كشيش طاغنك شمالی ورساتندن نبعان ايدرك پروسه اووه‌سنی اسقا ايتدكدن صكره غربه توجه ايله صغير قويروغی قريه‌سی جوارنده ميخاليچ نهرينه قاريشور .

ايكنجيسی اطرانوس چايی اولوب دومانيچ طاغك غربی شعباتندن ظهور ايله صول طرفدن بالان ايرمغنی بعد الاخذ كرماستی قصبه‌سندن كچدكدن صكره ابوليونت (آپولونيا) كولی واسطه‌سيله ميخاليچ صوينه قاريشور .

اوچنجيسی سماو چايدركه سماو قصبه‌سندن بالمرور سماو كوانی تشكيل ايله ميخاليچه التقا ايلركه بوصويك كله‌چتنخو اوزومجی حطب نامنده برقاچ توابعی موجوددر .

دردنجيسی مانياس كوانی قطع ايله سماو چاييله برلشه‌رك ميخاليچ چاينه انصباب ايدن قره صو ايله برلشور .

ميخاليچ چايی مار الذكر چايلری الدقدن‌صكره اولوبادقريه‌سی جوارنده ابوليوند كولندن خروج ايدرك ساز قهوه نام محلده دكزه دوكيلور .

ميخاليچك منصبندن ٤٠ ميل محله‌قدر اوفق واپورلر دخول و ميخاليچ قصبه‌سنه برچاريك مسافه‌ده كائن اسكله‌يه يناشمقده ايكن اخيراً نهر مجراسنك طولمه‌سی سببيله واپورلرك امدشدی تعطيل اوله‌رق انجق قايقلر وصندالار ايشلمكده‌در .

ابوليوند كولنك اغزنده كائن اولوباد قريه‌سنده انشا اولنان بر متحرك كوپری مراكب بحريه‌نك كوله مرورينه خدمت ايتمكده‌در .

(٣) كونان چايی قاز طاغندن‌نبعان ايله كونان جوارنده بالمرور ميساجه نام موقعدن مرمره‌يه دوكيلور .

(٣) قرق كچيد چايی صمانلی طاغلرندن ظهور ايله هرسك نام محلده مرمره‌يه دوكيلور .

اطه‌لر دكزی مائله‌سنده اتی البيان انهار جريان ايلر :

(١) كذير ويا كدوس نهريدركه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مجراسى ٣٤٠ كيلومترو طولنده اولوب
شاغادن تام جيقدن نبعان ايدرك كدوس
قصبه‌سى قربنده بكر وصول طرفدن
[illegible] اولو اريق صوى الحد
ايله ايدين ولايته دخول ايلر .

و اوراده آيده « دميرجى » ايله
كول ، نيف و [illegible] جايلرى آلوب
و [illegible] و [illegible] بالآخره [illegible] كور-
فزينه منصب اولور .

(٢) بيوك مندرس نهريدر .

بو نهرك مجراسى ٤٠٠ كيلومترو
اولوب قونيه ولايتى حدودنده واقع
طاغلرده بيكار باشى نام موقعندن نبعان
ايله بر مقدار جريانندن صكره كچى
بازارى نام محلده آيدين ولايته داخل
اولور .

ولايت منذكورنده دخى [illegible]
صو و [illegible] و آريه جايى و بلق كوللك
[illegible] آلرق [illegible] اطلعل
دكزينه دوكيلور .

(٣) غوجه جايى اولوب منبعى
قونيه ناحيه‌سى داخلنده [illegible] و كوك
طاغلرندن [illegible] ايدرك [illegible]
دوكيلور .

طول مجراسى ١٠٠ كيلومترودر .

(٤) قارنجه جايى موصلق طاغلرندن
ظهور ايله ادرميد جوارنده بوكر
قصبه‌سنك شمالندن جريان ايله [illegible]
اراضى صولادقدن صكره اطلعلره كرينه
واصل اولور .

آقار صو نام جايى دخى موجود

طاغك اتكلرندن نبعان ايله آفيون قره
حصار قصبه‌سى جوارنده بالمرور صول
جهتنده اسكى قره حصار وصاغ جهتنده
قصبه وبولوادين قصبه‌لرينى تركله ابر
كوللرى قاريشور .

ابر [illegible] نظر اولنه .

كوللر — خداوندكار ولايتنك مشهور كوللرى آتيده
كيلوردر :

ابولونيت كولى — ولايتنك [illegible] مشهوريدر
دكزى ساحلى قربنده اولوب [illegible]
دكزينه [illegible] قاريشور .

بو كولك طولى ١٥ وعرضى ٣
ساعتدن [illegible] دوروننده بر قاچ
اطه‌جقلر بولنور .

دوروننده [illegible]
[illegible]
[illegible]

ابولونيد [illegible] نظر اولنه .

((٢)) مانياس كولى اولوب ٣٠
كيلو متره طول و ١١٠٠ كيلو متره عر-
ضنده‌در دوروننده [illegible]
[illegible]
ايالته نقلولور .

((٣)) ابر كولى [illegible]
قصبه‌سندن [illegible]

ولايته داخل اوله‌رق آقشهر كولنه
منصب اولور .

(٤) ازنيق كولى اولوب ٣٢ كيلو
متره طول و ١١ كيلو متره عرضنده
اوله‌رق بر اياق ايله ككك كورفزينه
قاريشور .

بو كولك دروننده قايق وصندال
كبى مراكب بحريه بولنديغى كبى خيلیده
بالق چيقار .

(٥) سيماو كولى اسمنه منسوب
قضا داخلنده يكى ظهور ايتمش بر كول
اولوب ١٠ كيلو متره طول و (٢)
كيلو متره عرضنده‌در .

بونلردن ماعدا بروسه اووه‌سنك
شرق جهتنده آلديروبيله‌جك جوارنده
كول بازارى نامنده اوفاق تفك كوللر
دها وار ايسه‌ده اهميتلرى آزدر .

ولايتك مساحهٔ سطحيه‌سى وبالاده
سويلنديكى وجه ايله (٧٠٠٠٠)
كيلومتره اولوب بومقدارك ٦،٨٨٧٠٠٠
دونمى تارلادن ٦٥٨,٠٠٠ دونمى باغ
و ٣٤٠,٠٠٠ دونمى بغچه ٣,٠٢٤٠٠٠
دونمى مرعى ٢٥٣,٧٠٠,٠٠٠ دونمى
اراضى خاليه و اورماندن عبارتدر .

ولايتك اراضيسى غايت منبت ومحصو-
لدار ايسه‌ده اهاليسنك صنايع جهتنه ميل
ورغبتلرى دها زياده اولديغى ايچون
وبرده زراع صنفنك كوره‌نك عادات
مضره‌سنه اتباعلرى اثرى اوله‌رق اصول
عتيقه‌دن ايريله مامارى صفحهٔ فيض
وبركت اطلاقنه شايان اولان او كوزلم

اراضيدن بحق استفاده اولنه‌مامقده‌در .

اشته بو جهتله‌دركه ولايتك محصو-
لاتى على الخصوص حبوباتى خارجه
سوق شويله طورسون محلى بيله
اداره‌يه غير كافى اولديغندن قونيه
وآيدين كبى يقين محللردن ذخيره جلب
وادخالنه مجبوريت كورلمكده‌در .

طاغلرده موجود جسيم اوورمانلرده‌كى
اغاجلر هر نوع كراسته قطعه اولورلق
ايسه‌ده محلنده صرف اولنوب ولايتدن
كراسته اخراج اولنماز .

معادن چوق دخى فوق العاده
اولوب قووم وزمپره ودكر كبوك
معدنلرندن ماعداسى زير ترابده محفوظ
قالمقده‌در .

بو ولايتك كثرت معدنيه جهاتى هر
جهتنده على الخصوص بروسه جهتنده
تصادف ايديلان مياه معدنيه سنك
كثرتى كافيدر .

ولايتك حبوبات حاصلاتنه زيتون طوت
واوزوم ميوه‌سى تقابل ايدر .

مرمره واطه‌لر دكزى سواحلنده
يتشان خدايى نابت زيتون اغاجلرى
اصول مخصوصه‌سى وجهله تربيه وتلقيح
ايديله‌رك بو كون بياسه‌ده بر مرغوبيت
دائمه قزانمش اولان اعلا ياغلر ميدانه كليور .

همان هر جهتده خصوصيله بروسه
ازنيق طرفلرنده طوتلقلرك كثرتى سا-
يه‌سنده بروسه‌نك مشهور عالميان اولان
قوزه‌سى وايبك حاصلاتى وجوده
كلمكده‌در .

قره‌حصار وکوتاهیه حوالیسنك آفیون محصولی اوروپاده دخی معتبر وممتازدر .

بروسه‌نك کستانه‌سیله همان بهری یاریم قیه کلان صولو شفتالوسی ارباب مذاق بیننده پك مقبولدر .

صناعت نجتنه کلنجه خداوندکار ولایتی ممالك عثمانیه‌نك اك صنعتکار ولایتلرندن بریدر .

قدیمدنبری بروسه وبیله‌جك وازنیق وبالیکسر جهتلرنده موجود بولنان دستکاهلرده اعلا حمام طاقلری وحولیلر ایله هر نوع منسوجات حریریه وهله بیله‌جك چانه تعبیر اولنور دوشمه‌لکلری کوتاهیه وازنیقك چینی اوانی اعمالی امثالسزدر دنیله بیلور .

بو کون بروسه ده موجود جوامع ، تربه‌لرك چینلری برقاچ عصرك یادکار مهارتپرورانه‌سی اولدیغی حالده همان هنوز اعمال اولنمش کبی جلا ورنکنی محافظه ایتمکده‌در .

هله چلبی سلطان محمدخان غازی‌یه منسوب اولوب یشیل جامع دنیلان وصنایع عثمانیه‌نك بر نمونهٔ بی مثالی اطلاقنه شایان اولان ابنیه‌نك چینلری محمد نامنده بر ترك هنرورینك اثر مهارتی اولدیغنه امضاسی دلالت ایدرکه اصول اعمالی اوروپا صنعتکارانی حیرتده براقمقده‌در .

عشاق جهتنك خالیلری دخی مشهور عالمدر .

ولایتك طاغلق سمتلری بالطبع مرتفع اولدیغندن هواجه غایت صاغلام ایسه‌ده اووه‌لرده علی الخصوص بروسه جهتیله مرمره ساحلی بر طاقم بطاقاق وکوللری حاوی اولدیغندن بونلر سببیله جیادت هوا اخلال اولنمقده‌در .

تقسیمات ملکیه : ولایت بر وجه اتی قضا ونواحی‌یه منقسمدر .

قضا	نواحی
بروسه	
کملك	
پازارکویی	
مدانیه	ترلیه امیر علی
میخالیچ	
کرماستی	

قره‌سی سنجاغی

قضا	نواحی
اطرانوس قضاسی	خرمنجق کوجه طاغ
بالیکسری قضاسی	بالیه ناحیه‌سی ایوراندی کیره‌سون کبسود فرط بلاط
ادره‌مید قضاسی	امرود آباد ناحیه‌سی آونیه
ایوالق قضاسی	
کمر «	
بیغادیچ «	
صندرغی «	

قضا	نواحی
باندرمه قضاسی	ادنجك ناحیه‌سی مانیاس «
اردك قضاسی	قپو طاغی « پاشا لیمانی « مرمره «
کونان قضاسی	

کوتاهیه سنجاغی

قضا	نواحی
کوتاهیه قضاسی	اطرافشهر ناحیه‌سی آلتون طاش « کره‌کی « کمش « ویرانجق « ارمود ایلی « اکریکوز « طاوشانلی «
اسکیشهر	سیدغازی ناحیه‌سی چفته‌لر چفتلکی
سماو قضاسی	طاغ آردی
کدوس قضاسی	شابخانه ناحیه‌سی
عشاق قضاسی	بناز ناحیه‌سی کوبك «

بیله‌جك سنجاغی

قضا	نواحی
بیله‌جك قضاسی	کوپلی ناحیه‌سی لفکه «
بیله‌جك قضاسی	کوپازاری ناحیه‌سی پازارجق « یارحصار «
سکود قضاسی	میخالغازی ناحیه‌سی بوز اویوك « این اوکی «
اینه‌کول قضاسی	دومانیج ناحیه‌سی یکیجه «
یکیشهر «	ازنیق «

قره‌حصار سنجاغی

قضا	نواحی
قره‌حصار قضاسی	شهود ناحیه‌سی سیچانلو «
بولوادین «	اسحاقلو « چای «
عزیزیه «	خانبارجین «
صندقلی قضاسی	شیخلو « طازقیری « کیکلر «

نفوس .— ولایتك نفوسی اخیراً اسکان ایتدیریلان مهاجرین ایله برابر (۱,۳٦٦,۸۰۷) قدر اولوب بهر لوایه صورت توزیعی بروجه آتیدر :

	ملل مختلفه		يهودی		بلغار		پروتستان		قتوليك		ارمنی		روم		اسلام		يكون	
	اناث	ذكور	اناث	ذكور	اناث	ذكور	اناث	ذكور	اناث	ذكور	اناث	ذكور	اناث	ذكور	اناث	ذكور	اناث	ذكور
مركز سنجاغی	٣٦٨	٩٤٦	١٢٨٧	١٤١٧	١٨	٣٧	٢١٢	٢١٤	٤٠٣	٣٣٤	١٢٩٦١	١٢٨٣٧	٢٤٠٥٧	٢٥٢٧٥	١٠٧٤٢٣	١١٠٨٦٤	١٤٧٨٢٨	١٥٢٩٢٤
قره‌سی سنجاغی	١٧٠٣	٢٢٧١	١٤١	١٣٨	١٧٠٣	١٧٨٩			٩٢	١٠٩	٣٢٨١	٣٠١٦	٢١٨٨١	٢٣٦٦٤	١٣٧٧٥٦	١٣٢١٣٣	١٦٦٥٥٧	١٣٧١٢٠
كوتاهيه سنجاغی	٤٢١	٨٩٣	١٢	٤٠		٣			٥٢٠	٤٥٣	٢٣٧٦	٢٣١٦	٢٥٣٠	٢٥٣٠	١٤٨٨٧٩	١٥٣٦٩٣	١٦٥٧٣٨	١٦٠٩٢٧
ارطغرل سنجاغی			١١	٢٧			٢٧٠	٢٧٤	٤٤٦	٤٥٢	٨١٣٣	٨٨٦٤	٥٦٣٠	٥٣٥٧	٧٧٢٤٣	٧٧٧٨٥	٩١٧٣١	٩٣٧٥٩
قره حصار سنجاغی											٢٦٥٥	٢٧٦٩	٢٤	٦٨	١٠٤٤١٣	١٠٥٣٩٤	١٠٧٠٩٢	١٠٨٢٣١
يكون عمومی	٢٤٩٢	٤١١٠	١٤٥١	١٦٢٢	١٧٢١	١٨٢٩	٤٨٢	٤٨٨	١٤٦١	١٣٤٨	٣٠٤٠٥	٣٠٨٠٢	٥٤١٢٢	٥٦٨٩٤	٥٧٥٧١٣	٥٧٩٨٦٨	٦٧٨٨٤٦	٦٨٧٩٦١

ولايتك واردات سنويه‌سی ٨٤٧٨٦٦١٢ غروش و مصارفاتی ١٦٥٢٧١٨٨ غروشدر . [٣١١ سنه‌سی سالنامه‌سی]

ولايت مركزيله قره‌سی و كوتاهيه لوالری مراكزنده برر باب اعدادی مكتبلری اولوب بونلرده ٢٦٨ نفر طلبه موجود اولديغی كبی ميخاليچ كرماستی مدانيه اطرانوس امور بك ارمودلی قومله‌ء صغير پازاركوی قضالرنده برر باب رشدی مكاتبی و بونلرده جمعاً ٣١٣ طلبه واردر .

كذا قره‌سی سنجاغنده قضا مركزلرنده بولنان اون باب رشديه مكتبلرنده ٤٣٣ طلبه و كوتاهيه سنجاغی قضالرنده‌كی درت رشديه‌ده ٣٦٨ طلبه و ارطغرل سنجاغنك قضالر مركزلرنده‌كی يدی باب رشديه مكتبنده ٢٧٢ طلبه و قره حصار سنجاغی قضالرينك مركزلرنده‌كی درت رشديه‌ده ١٣٤ طلبه واردر .

ولايتك مكاتب ابتدائيه‌سی دخی حد كفايه‌ده اولوب بونلرده ٦٤,٠٧٤ نفر طالب و ٣٢,٥٤٥ طالبات دوام ايتمكده‌در .

خداوندكار ولايتی ميسيا بتينيا فريكيا خطه‌لرندن مركب اولوب بو خطه‌لر وقتيله حكومات متفرقه اداره‌سنده بولندقدن صكره ايرانيله و روماليلره و شرق ايمپراطورلرينه انتقال ايلمش و دولت سلجوقيه زماننده يالكز

شرق جنوبی جهتی اسلاملره چكمش ايدی .

دولت سلجوقيه‌نك اواخر ايامنده مؤسس بنيان سلطنت عثمانيه غازی ارطغرل سكود حواليسنده توطن ايله او حوالی نوعما صاحب اولمش اولديغی حالده مخدوم مكرملری غازی عثمان خان توسيع نفوذ ايتمش و اعلان استقلال ايله دولت عثمانيه‌يی تأسيس بيوردقلرنده همان ولايتك قسم اعظمی يد غالبانه‌لرينه چكيرمش ايدی .

مشارالیهدن صكره دخی برسرعت خارق العاده‌ده دوام ايدن فتوحات عثمانيه كوتاهيه و صاری حصاردن ماعداسنی تملك عثمانيه‌يه ادخال ايلديكی حالده قره حصار ايله كوتاهيه جهتلری امرای سلجوقيه‌دن كرميان اوغللری اداره‌سنده قالمشدركه ٨٣١ تاريخنه قدر دوام ايدوب اول تاريخده كرميان زاده يعقوب بلا والد ارتحال ايدرك ممالكنی باوصيت عثمانليلره ترك ايلمشدر .

خداوندكار ولايتی اجدادمزك يوردی و دولتمزك مهد حقيقيسی اولديغندن هر بر وقعه‌ء تاريخيه اخطار ايدر .

خراسان . — طوغريسی طريق خراساندر .

بغداد ولايتنه تابع بر قضا اولوب بغدادك شرق شماليسنده واقعدر حدودی خانقين ، مندلی ، بغداد ، سامرا قضالری ايله محدوددر .

شمالنده كائن دياله نهری سامرادن تفريق ايدر .

٢٠ : ٣٠ بيك راده‌سنده اولان سكنه‌سنك برقسمی عرب ديرلر وقسم ديكری كردلردن عبارتدر .

اراضيسی صولاق و منبت اولوب حبوبات متنوعه حاصل اولور .

شربان و دلتاوه نامنده ايكی ناحيه‌يی جامعدر .

مركز اداره‌سی بغدادك اون ساعت قدر شرق شماليسنده و دياله نهری ساحلنده واقع يعقوبه قصبه‌سيدر .

قضانك اراضيسی ايرانده كائن خراسان اقليمنك كذركاهنده بولنديغی ايچون طريق خراسان اسميله تسميه قلنمش و بالاخره اختصاراً خراسان دنيلمش در .

خراسان . — ارضروم ولايت و سنجاغنده پاسينلر قضاسنده اون آلتی قريه‌دن مركب بر ناحيه‌در .

خربتا . — اسكندريه جوارنده بر ناحيه‌نك اسميدر .

خربه . — مصر علياده آبيدوس شهر قديمنك خرابه‌لرنده مؤسس برقريه‌نك اسميدر .

بو اسمده عربستانده و شام و مصرده برچوق مواضع واردر .

خربلوه . — مناستر ولايت و سنجاغنده قورشوه ناحيه‌سنه مضاف برقريه اولوب ناحيه مركزينه ٢ و مركز ولايت اولان مناستره ١٠ ساعت مسافه‌ده واقعدر .

خربوت . — اناطوليده معمورة العزيز ولايتنك مركزی اولان

برقصبه اولوب مورات نهری قربنده وسطح بحردن ١٢٣٧ متره مرتفع برتبه‌ده واقعدر .

اخيراً مركز ولايتك خربوطك براز اشاغيسنده كى اووه‌دن مزرعه نام محله نقليله اوراسنك مركز ولايت اتخاذى اوزرينه خربوت مركزيتى غائب ايتمش ايسه‌ده قربيت جهتيله اكثريا ايكيسى برشهر اتخاذ اولنه‌بيلور . شهرك اطرافى باغلق وبغچه‌لك اولوب هواسى غايت صاغلام وقيشين صغوق ايسه‌ده يازين غايت سرينندر .

مزرعه ايله برابر خربوطده اوتوز بيك قدر نفوس موجوددر . يالكز خربوطده ١٠ جامع ١٠ مدرسه ٨ كتبخانه ١٣ اسلام ٩ خرستيان مكتبى ٨ كليسا ٩ حمام ١٢ خان ٨٤٣ دكان ٢٦٧٥ خانه وبررشديهٔ ملكيه برجسيم آمريقان ميسيونر مكتبى واردر .

رشديهٔ عسكريه مزرعه‌ده‌در .

خربوت پك اسكى ايسه‌ده شهرحالنده اولميوب يالكز قلعه هيئتنده ايدى . ذاتاً طاش قلعه معناسنى مشعر اولان اسميده (خربرت) بونى تأييد ايلر .

عربلر خربوتى « حصن زياد » تسميه ايتمشلردى .

خربوط بغداد جاده‌سنده بولنمغله پك ايشلك برمحلده‌در . اسكله‌سى اولان كيره‌سونه برشوسه ايله مربوطدر .

خربوت سنجاغى معمورة العزيز ولايتنك مركز لواسى اولوب شرق وشرق جنوبى جهتندن دياربكر ولايتنك ارغنى سنجاغيله جنوباً ملاطيه غرباً سيواس ولايتنك مركز سنجاغيله شمالاً ارزنجان سنجاغى شرق شماليدن درسيم سنجاغيله محاطدر . اراضيسى قسماً طاغلق وطاشلق ايسه‌ده مورات واديسى غايت منبتدر .

قضايى نهرمذكور ايله توابعى اولان قورى چايى چالطه صولرى سق ايلر .

اهاليسنك برقسمى كردعشايرى اولوب بالخاصه رعى اغنام ايله مشغول درلر .

سنجاغك سكنه‌سى ١٢٠٠٠٠ قدردر .

لوانك تقسيماتى :

قضا	قريه	نواحى
١ مركز	٣٢٠	١٧
٢ عربكير	٧٤	٥
٢ كبان معدنى	١١٤	٥
٣ اكين		٦ جامعدر

خرت برت . — خربوتك كتب غربينده كى اسميدر .

خردين . — ارضروم ولايت وارزنجان سنجاغنده قورى چاى قضاسنه ملحق ١٦ قريه‌لى برناحيه‌در .

خرس آباد . — (خرستاباد) موصل ولايتنده نينوا خرابه‌لرى قربنده برقريه اولوب چوق زماندن برى حال خرابيه‌ده‌در .

بوندن قرق بش سنه اقدم جوارنده اجراى حفريات اولنه‌رق خط ميخى ايله منقوش برچوق آثار الده ايدلمش وبو جهتله قريه‌نك اوروپاجه قيمتى تزايد ايدرك خرس آباد ناميله مشهور اولمشدر .

خرسوكى . — قبريس آطه‌سنك غرب ساحلنده اقاماس شهر قديمى محلنده كائن كوچك برقصبه‌در .

خرسوه . — بلغارستانده روسچق مضافاتندن طونه ساحلنده كائن برقصبه‌در .

خرشنه . — ملاطيه قربنده برقصبه اولوب آل حمداندن سيف الدوله طرفندن فتح ايدلمش ايدى .

خرطوم . — مصر خديويتى مضافاتندن بلاد نوبى‌ده ونيل ارزق ايله نيل ابيض نام صولرك محل اجتماعنده واقع نوبه‌نك مركز اداره‌سى اولان برقصبه‌در .

خرطومك خطهٔ مصريه ايله سودان شرقى و سواحل بحر احمر اراسنده بولنمسى جهتيله فوق العاده اهميت تجاريه‌سى واردر .

موقعنك دركار اولان اهميتنه بناءً مصر واليسى مرحوم محمد على پاشا طرفندن تأسيس اولنه‌رق بلاد نوبه‌يه مركز اتخاذ قلنمشدر .

اللى بيك قدر اهاليسى و برخيلى مبانئ جسيمه‌سى واردر .

خرمان . — بصره وكوفه حجاجى طريقنك محل التصاقنده برتپه اولوب وقتيله اوزرينه طاتمق ايچون علامات ركز اولنور وآتش ايقاد قلنورمش .

خرمنجق . — خداوندكار ولايتنك بروسه سنجاغنه تابع اطرانوس قضاسنك مشتمل اولديغى خرمنجك ناحيه‌سنك مركزى اولوب كشيش طاغنك اتكنده وكوكصو ايرمغى كنارنده واقعدر ناحيه‌سى مبادئ تأسيس دولت عليهٔ عثمانيه‌ده حرمن قيا ناميله معروف اولان حواليدن عبارت اولوب اولوقتلر قبول دين مبين ايله عثمان غازينك اخص امراسندن اولان واولاد واحفادى قوهٔ عسكريه‌مزك الك ممتاز صنفى اولان آقنجى سركرده‌لكى ايله عصرلرجه خدمت ايدن غازى ميخال بكك دائرهٔ حكومتى بو اراضيدن متشكل ايدى .

شمديكى حالده ٤٣ قريه‌دن مركب اولوب ٢٠٠٠ مربع كيلومتره وسعتنده‌در ١٠٠٠٠ قدر اهاليسى (درت بيكى مركزده‌در) باغ وبغچه وترلالرى حيوانات اهليه واورمان ومرعالرى ومعادنى ايله نواحئ متجاوره بيننده تميز ايتمشدر .

صنايع بز، چول، چوال كبى شيلردن عبارتدر .

دائرهٔ ناحيه‌ده برقاچ محلده مياه حاره منابعى واردر .

خربه . — بصره‌نك بولنديغى محلده « بهشت آباد آردشير » نامنده برقصبه ايكن بصره‌نك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تأسيسنده اعمار اولنه‌رق بو اسمله توسيم قلنمشدر .

خريسئوپوليس . — اسكدارك نام قديم يونانيسيدر . اسكدار ماده‌سنه نظر اولنه .

خريم . — مدينهٔ منوره ايله جار اسكله‌سى اراسنده كائن بربوغازك اسمى اولوب افضل المجاهدين افندمز حضرتلرى بدر غزاسندن عودتده بو بوغازدن مرور ايتمشلردى .

خزاز . — بصره ايله حجاز اراسنده وقايع مشهورهٔ عربك محل جريانى اولان برمحلك اسميدر .

خزاز . — بصره جهتنده دجله و فرات نهرلرى اراسنده كائن برقنالك اسمى اولوب اليوم طولمشدر .

خزاعل . — بغداد ولايتنده حله سنجاغنده كشت وكذار برعشيرتك اسميدر .

خزائل . — كربلا سنجاغنده هنديه قضاسنه مربوط برعشيرتدر .

خسره‌ويران . — ارضروم ولايت وسنجاغنده پاسينلر قضاسنده ١٣ قريه‌لى بر ناحيه‌در .

خداوندكار ولايتنده كوتاهيه ايله انقره طريق كذركاهنده كوتاهيه ايله سيد غازى اراسنده كوتاهيه‌نك شرق جنوبى وقره حصارك شمالنده كائن بر قريه‌نك اسميدر .

خصاصه . — حجاز ايله تهامه اراسنده كائن كوچك برقصبه‌در .

خفتيان . — آزبلا جوارنده كائن ايكى قلعه‌نك اسملريدر .

خلاط . — احلاطك اسم عربيسيدر . اخلاط ماده‌سنه نظر اولنه .

خلبتا . — موصل جوارنده آب وهواسنك لطافتى وصولذتى ايله شهرتشعار برقصبهٔ قديمه اولوب وقتيله پك معمور ايدى .

خليج امير المؤمنين . — مصر القاهره جوارنده بحر احمره ملاقى اولمق اوزره فراعنهٔ مصريه طرفندن حفر وكشاد ايديله‌رك مؤخراً قوملرك هجوميله طولمش وزمان خلافت جناب فاروق اعظميده خطهٔ مصريه‌ده والى بولنان عمرو بن العاص واسطه‌سيله تطهير ايديلان برقنالدركه حجاز ايله مصر اراسنده غايت يقين بريول اولوب دائما سفاين بحر احمردن قنال واسطه‌سيله مصره و اورادن نيل ايله بحر سفيده كيدوب كاورلر ايدى .

مذكور قنال وقتيله بحر احمر ايله بحر سفيد اراسنده بر واسطهٔ ارتباط اولوب شمديكى سويش قنالنك يرينى طوتديغنده واولقدر مهم خدمت ايفا ايلديكنده شبهه يوقدر .

خداوندكار ولايتى خريطه‌سى

خليج امير المؤمنين برمدت صكره ينه قوملرك طولمسيله معطل قالمش ويرى دخى بلورسز اولمشدر .

خليج قسطنطينيه . — درسعادت ليمانينه ويريلان براسم عربى اولوب بعضاً بوغاز ايچى واستانبول دكزينه دخى تعميم اولنور .

استانبول ماده‌سنه مراجعت اولنه .

خليل الرحمن . — حبرون قصبه‌سنه ويريلان اسميدر .

حبرون ماده‌سنه مراجعت اولنه .

خليل چاوش . — ارضروم ولايت وسنجاغنك خنس قضاسنده ١٢ قريه‌لى برناحيه‌در .

خم . — (غدير خم) مكه ايله مدينه آراسنده كوچك بركولك اسميدر اوائل اسلامده ودورجاهليه‌ده اهل مكه‌نك تنزهگاهى ايدى .

پيغمبرمز افندمزك بوكولك كنارنده برخطبه قرائت بيورمش اولدقلرى مشهوردر .

خمر . — يمنده صنعانك غربنده كائن بنى سريم قبيله‌سيله مسكون برقصبه‌در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

خمس . — طرابلس غرب ولايتنده سنجاق مركزى بر قصبه اولوب مركز ولايتك ۲۲ ساعت قدر شرق شماليسنده و ساحلك بر ساعت قدر ايچروسنده واقعدر .

ليمون و پورتقال بغچه‌لرى و زيتونلقلرى ايله مشهوردر .

هواسى جوارينه نظراً اطيفدر .

جوارنده كائن لبده شهر قديمى خرابه‌سنده بعض آثار عتيقه‌يه تصادف اولنمقده‌در .

سنجاق : شمالاً بحر سفيد شرقاً مستقل بنغازى سنجاغى جنوباً فزان غرباً نفس ايله محاطدر .

اراضيسى غرب شماليدن ماعداسى قوملق اولوب سنين بارانده محصولات چوق اولور .

حرما ليمون پورتقال ايله طاغلرنده خلقه تعبير اولنان بر نوع نبات پك مقبول اولديغندن اوروپايه كليتله كوندريلور مملحه‌لرى دخى كثير اولديغندن ايتاليا وفرانسه سواحلنه سوق اولنور .

سنجاق بر وجه آتى قضا ونواحى‌يى مشتملدر :

قضا		نواحى
(۱) مركز قضاسى		طابيه ، طاورغه
(۲) مصراطه	«	
(۳) سرت	«	
(٤) ظلتين	«	
(٥) مسلاطه	«	

خمير . — تونسك غرب حدودنده بر قبيله‌نك اسميدر .

خناصره . — حلب اعمالندن قنسرينك قارشوسنده بر قصبه اولوب عمر ابن عبد العزيزك اقامتكاهى ايدى .

خنافس . — انبار قربنده وقايع مشهوره‌سيله شهرت شعار بر محل اولوب سوق خنافس دنيلان بازاريله مشهور ايدى .

خندق . — خطهٔ مصريه‌دن قاهره قربنده بر قريهٔ قديمه ايدى .

خندق . — ازميد مستقل سنجاغنده اطه بازارى قضاسنه ملحق بر ناحيه مركزى اولوب اطه بازارينك بش ساعت قدر شرقنده‌در .

ناحيه‌سى ۳۲ قريه‌دن مركب و متشكلدر .

خندق . — (غزوه‌سى) غزوان جليلهٔ پيغمبريدن بر مشهور غزا اولوب كفار قريشدن بنى نضيرك تشويقيله غطفان قبيله‌سيله بر لكده هجرت سنيه‌نك بشنجى سنه‌سى شوالنده مدينه‌يى محاصره ايتمشلردى .

رسالتمآب افندمز حضرتلرى سلمان فارسينك اخطارى اوزرينه اطراف مدينه‌يى بر خندق خفريله تحكيم ايدرك دشمنه مدافعه ايتملرى غزانك خندق غزوه‌سى ناميله شهرتنه سبب اولمشدر .

كفار بر آى قدر مسلمينى تحت محاصره‌ده طوتمق صورتيله تضييق ايتمشلر ايسه‌ده اصحاب كرام دخى شديداً مقابله ايتمشلردى .

نهايت بنى نضير ايله قريش اراسنه فساد دوشه‌رك و برباد صرصر موجب اضمحلال و پريشانيلرى اوله‌رق دشمن وادىٔ فراره پويان و اصحاب كرام بليهٔ حصر وتضيقدن خلاص اولمشدر .

بو غزوه‌ده عربك الك نامدار شجعانندن عمر ابن عبدود سيف حيدردن كچمشدر .

خندمه . — قرب مكهٔ معظمه‌ده بر طاغ اولوب فتح مبينده اصحاب كرام قريشه قارشو نائل مظفريت اولمشيدى .

خنزورى . — ارضروم ولايتنده ارزنجان سنجاغنده مركزه ملحق نواحيدن برى اولوب ۱۷ قريه‌دن مركبدر .

خنس . — ارضروم ولايت وسنجاغنده و ارضرومك ۱۵ ساعت قدر شرق جنوبيسنده و وان يولى اوزرنده كائن قضا مركزى بر قصبه‌در .

حكومت دائره‌سيله قشله و بر رشديه مكتبى حاويدر .

قضاسى : لوانك شرق جنوبيسنده اولوب شمالاً پاسينلر قضاسى شرقاً بايزيد سنجاغى جنوباً بتليس ولايتى غرباً كيغى و اووه قضالريله محدوددر .

مشهور بيك كول طاغى قضا داخلنده اولوب بو طاغدن نبعان ايله فراته دوكيلان برچوق صولر ايله اراس چايى قضايى ...ق ايدر .

اراضيسى منبت اولديغندن هرجنس حبوبات ايله محصولات سائره يتشدريلور اهاليسى اون يدى بيكى مسلم اوله‌رق ۲۷ بيك نفوسدر درون قضاده ۷۸ دكرمن ايله ۳۳ بزيرياغى ايچون معصره ۷۰ جامع ۲٦ مكتب ۳٥ مدرسه ۳ كوپرى واردر .

صنايعى باشلوجه نفيس سجاده وكليمدن عبارتدر .

قضا بروجه آتى ۲۰٦ قريه‌يى جامع ۱۲ ناحيه‌يه منقسمدر :

قره	نواحى	
۰۱	قوزلو	۱
۸	قره چوبان	۲
۱۲	قره كوپرى	۳
۱۲	خليل چاوش	٤
۲٤	سيويك	٥
۲۱	الاكوز	٦
۲۰	سالندر	۷
۱۹	شوشار	۸
۲٤	يوقارى تكمان	۹
۲۳	آشاغى «	۱۰
۱۹	كوك صو	۱۱
۱٤	طرچونك	۱۲
۲۰٦		۱۲

خوابى . — بيروت ولايتنده لاذقيه سنجاغنك مرقت قضاسنه ملحق ۱٦۱ قريه‌لى بر ناحيه‌در .

خواص رفيعه . — درسعادتده خاصكوى و ملاتانك اسميدر .

خلیج قسطنطینیه خریطه‌سی

خواص محمد پاشا . — سیواس ولایتنده اماسیه سنجاغنه ملحق بر قضا اولوب حوضه نامیله زبانزددر .

حوضه ماده‌سنه مراجعت اولنه .

خواص همایون . — دیار بکر ولایتنده وسنجاغنده ماردین مرکزه تابع ١٨ قریه‌لی بر ناحیه‌نك اسمیدر .

خوپا . — طربزون ولایتنك لازستان سنجاغنده ولوانك منتهای شرقنده روسیه حدودی قربنده قضا مرکزی برقصبه‌اولوب درت‌بیك قدرسکنه‌سی ومشهور بربازاری واردر .

قضاسی لوانك شرقنده وحدودده واقع اولوب آرخووی و ویچه اسمنده ایکی ناحیه ایله ٤٤ قریه‌یی جامعدر . قضا ٦٩٠ بیك دونم اراضیدن مرکب اولوب بونك ٦٢٨٦٨ دونمی مزروع و ١٢٨٧٧٨ غیر مزروع ٤٩٨٣٥٤ اورمان ومعادن عبارتدر .

نفوسی ٣٠٠٠٠ بیك راده‌سنده‌در .

قضانك محصولات سنویه‌سی ٣٤٨٦٠ هکتولیتره مصر ، ١٨٢٨٠ هکتولیتره برنج ١٥٤١٠ کنویر ١٢٠٣٢٠ فاصولیه ١٣٦١٧٠ قیه فندق ٢٨٩٧٠ اوزوم ١٧٥٧٠ قیه جویز ٢٦٦٢٣٠ قیه سبزه ١٠٠١١٠ قیه میوه ٣٢٨٠٠ قیه بال وسائره‌دن عبارتدر .

خورپشته . — مناستر ولایتنك کوریجه سنجاغنده کسریه قضاسنه ملحق بر ناحیه مرکزی اولوب کسریه‌نك ایکی ساعت قدر جنوبنده واینجه قره صو توابعندن ییلیجه صویی اوزرنده مرکز ولایته ١٦ ومرکز لوایه ١٢ ساعت مسافه‌ده واقعدر .

قصبه‌ده درت بشیوز قدر خانه و بونلرده ٢٠٠٠ قدر نفوس موجود اولوب اسلام و اولاح وارناوودلردن عبارتدر .

ترکجه‌دن بشقه اقوام مزبوره‌یه منسوب لسانلر دخی سویلنمکده‌در .

درون قصبه‌ده برباب جامع شریف ایله ایکی کلیسا و یدی سکز قدر مکاتب اسلامیه و بر رشدیه مکتبی و روملر ایله اولاحلره مخصوص ٢ عدد خرستیان مکاتبی و ٩ خان و مشتملات سائره موجوددر .

ناحیه‌سی : ٣٦ قریه‌دن مرکب و اولدقجه وسعتلی اولوب ١٢٠٠٠ قدر نفوسی حاویدر .

اهالینك باشلوجه صنعتلری رنجبرلك اوله‌رق طاغلق اولان مملکتلرینی پك کوزل زراعت ایتمشلردر .

ناحیه‌ده کلیتلی حبوبات ایله اوزوم و میوه یتشدیریلور .

خورتاج . — سلانیك ولایتنده بشیك کولیله خالکیدیك شبه جزیره‌سی آراسنده بر سلسله اولوب کسندره قضاسی داخلنه طوغری امتداد ایلر .

خورنق . — فرزدق وزننده‌خیره ملوکندن مشهور نعمان‌ابن‌منذرك برتبه‌ده انشا ایتدرمش اولدیغی قصر بی نظیریدر .

روایته کوره نعمان قصرینی سنمار نام معمار شهیره یاپدرمشدر .

قصر برمحور اوزرنده دور وحرکت ایدر طرزده اولوب کندیسنجه معلوم بر نقطه‌یه دوقونلدقده درحال قصر ییقیلورمش . مومی الیه منذر سنماری قصرك دامندن آتارق تلف ایلمشدرکه بوکیفیت جزای سنمار نامیله معروفدر .

قصر خورنق حقنده شعرای عرب طرفندن دخی برچوق اشعار دخی سویلنمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

خوزات .— معمورة العزيز ولايتنده درسم سنجاغنك مركز اداره‌سی اولان كوچوك بر قصبه اولوب خربوتك ١٠ ساعت قدر جهت شماليسنده واقعدر .

درسم ماده‌سنه دخی مراجعت اولنه .

خوزنس .— ارضروم ولايتنك ارزنجان سنجاغنده مركز لوايه ملحق ١٣ قريه‌یی مشتمل بر ناحيه‌نك اسميدر .

خوشاب .— محمودی ماده‌سنه مراجعت اولونه .

خوش آلای .— قسطمونی ولايت و سنجاغنك جده قضاسنده ١٨ قريه‌لی برناحيه‌در .

خوشكار .— ارضروم ولايت و سنجاغنك كيغی قضاسنده ٢١ قريه‌لی بر ناحيه‌در .

خولان .— خطهٔ يمانيه‌ده صنعانك شمالنده صنعا مضافاتندن ١٧ قريه‌لی برناحيه اولوب هجرت سنيه‌نك اون دردنجی سالنده يعلی بن منيه طرفندن ضبط وتسخير قلنمشيدی .

بو اسمده صنعا ايله مآرب اراسنده بر محل دها واردر .

خولخون .— ارضروم ولايت و سنجاغنده كيغی قضاسی نواحيسندن ١٦ قريه‌لی بر ناحيه‌در .

خولوموندا .— سلانيك ولايتنك كسندره قضاسنده خورتاج سلسله‌سی شعباتندن بر سلسلهٔ صغيره‌در .

خومارو .— وان ولايتنك حكاری سنجاغنده شمدنيان قضاسی نواحيسندن ١٧ قريه‌یی جامع بر ناحيه‌در .

خويران .— قونيه ولايتنك حميد آباد سنجاغنده يلواج قضاسنه ملحق برناحيه مركزی اولوب اسمنه منسوب اولان خويران كولنك كنارنده واقعدر .

خويران كولی .— اكردير كولنك قسم شماليسندن عبارتدر .

اكردير ماده‌سنه مراجعت اولنه .

خيره بولی .— ادرنه ولايتنك تكفور طاغی سنجاغنده قضا مركزی بر قصبه‌در .

قصبه تكفور طاغی اسكله‌سيله بابا اسكی شمندوفر استاسيونی بيننده تكفور طاغنه سكز ساعت و بابا اسكی‌يه ايكی بچق ساعت بعد و مسافه‌ده واقعدر .

قصبهٔ مزبوره‌نك بری بری وديكری بحری ايكی مخرجه مالكيتی تجارت نقطهٔ نظرنده اهميتی تزييد ايدر . چونكه تجار و زراع وامتعه ومحصولاتنی ايشنه الويرديكی برموقعه نقل ايله كرك درسعادت وكرك مواقع سائره‌يه بالسهوله اخراج ايده‌بيلمكده‌در .

قصبه‌ده اسلام وروم اوله‌رق اوچ بيك قدر نفوسی موجوددر .

قصبه پك اسكی اولوب زماننده استحكامنك قوت و متانتی ايله مشهور اولان قلعه‌سی مرور دهور ايله منهدم

اولمشدركه اليوم حصار ايچی ناميله معروف اولان محلده ايدی درون قصبه‌ده واقع جوامع شريفه‌دن چلبی سلطان محمد خان طرفندن انشا ايديلن پاشا جامعی ايله بش قبه‌لی ومكمل سوندره‌لری وغايت مصنع بر مناره‌یی حاوی كورلجه حسن بك جامعی مشهوردر .

طريق كلشنی‌يه منسوب برقاچ دركاه ايله اعزهٔ كرامدن ساربان باشی وچورومل زاده و حضرت سزائی قدس سره العالی حضرتلرينك دامادلری محمو حموی افنديك مراقد منورلری زيارتكاه عوام و خواصدر .

قصبه‌دن كچن خيره‌بولی دره‌سنك طرفنده واقع ميوه باغچه‌لری مملكتك مكمل بر مسيره‌سی اولوب جمعه وبازار كونلری سكنهٔ بلده تفرج وتنزه ايدرلر .

قصبه ايلك دفعه روم ايلی ياقه‌سنه كچن غازئ نامدار شهزاده سليمان پاشانك افراد معيتی اولان غازيان معرفتيله ٧٥٩ تاريخ هجريسنده ضبط اولنمشدر .

قصبه‌ده ٣ مسجد ٥ صبيان مكتبی ١ رشديه مكتبی ١ دقيق فابريقه‌سی ٨ چشمه ٢ كرميد و ٤ چوملكخانه موجوددر .

قضاسی : امور بك ، چركس مسلم ، بيوك قره‌قارلی ناميله ٣ ناحيه و يتمش ايكی پاره قريه وچفتلكدن مركبدر .

قضا جهات اربعه‌دن نفس تكفور طاغی ، چورلو ، لوله برغوس ، بابای عتيق ، حوصه ، جسر اركنه ، معلقره قضالريله محاط و محدوددر .

دائرهٔ قضا تقريباً ٢٠ كيلومتره قدر ممتد اولور .

قضا اراضيسی آز عارضه‌لی اولمقله برابر غايت منبت ومحصولداردر .

مزروع محلی ٤٧٤٧٤٣ دونمدن عبارتدر .

حبوباتك هر جنس ايله سائر محصولات وجلود وياغی ايله پنير دخی اعمال و اخراج اولنور .

بعض جهتلرنده هنوز طوقونلمامش كمور معدنلری دخی واردر .

قضانك مشتملاتی بروجه آتی‌در :

خانه	٣٦٤٧
دكان	١٧٠
چارشو فرونی	١١
خان	٧
دكرمن	٢٧
فابريقه	٢
انبار و صمانلق	٢٤٨٠
چفتلك	٢٩
باغ	٢٤٨٠
بغچه	١٢
تارلا	١٥٤١٤
چائر	٣٦٥
مرعی	٧٩
اورمان	٣
عارصه	٥١
مكتب	٥٩
جامع	٧٩
مسجد	٧
تكيه	١٠

خیره بولی دره‌سی .— ارکنه نهری توابعندن اولوب معلقره جوارندن نبعان ایدرك مار الیان خیره بولی قصبه‌سندن مرور ایله ارکنه صوینه قاریشور .

خیماره .— ارنبودلقده یانیا ولایتنك ارکری سنجاغنه ملحق قورواش قضاسنه منسوب بر ناحیه مرکزی اولوب ساحل بحر قربنده وپالرمو لیماننك بر بچق ساعت شمالنده کائن در .

ناحیه‌سی : ارنبودلغك لاپلاق قطعه‌سنده وساحل بحر بوینجه ممتد اولوب اهالیسی لاپ قومنه منسوبدر .

ناحیه‌نك اراضیسی سنکستان و قدمای یونانیونك یلدرم طاغلری نامنی ویردکاری خیماره طاغلری ایله عارضه‌لی اولوب محصولاتی پك محدود صورتده یعنی اك ایو سنه‌لری برده بش درجه‌سنده‌در . مع هذا اهالیسی زراعتدن زیاده کمیجیلك وچوبانلق ایله تعیش ایدرلر .

خیماره طاغلری .— پندوس سلسله‌ٔ اصلیه‌سندن تشعب ایدرك ساحل بحره قدر ممتد اولان بر سلسله اولوب مار الیان خیماره ناحیه‌سی داخلنه طوغری ایتمشدر .

بو طاغلرك اسکی اسمی یلدرم طاغلری یعنی (کرونیا اوری) اولوب بونلرك اوته طرفنده دیولر موجود ایدوکنه اعتقاد اولنور ایدی .

خیوض .— ارضروم ولایتنك کیغی قضاسنده ١٠ قریه‌لی بر ناحیه‌در .

خیوط .— بتلیس ولایت وسنجاغنك موطیکی قضاسنده ٤٧ قریه‌دن مرکب بر ناحیه‌نك اسمی در .

خیوان .— یمنده صنعانك غرب شمالیسنده و صنعادن مکهٔ مکرمه طریقنده بر قصبه اولوب بقیلك مرکزی در .

بنی ضحاك قبیله‌سی بو سمتده اولاشور .

حرف الدال

دابق .— {مرج} حلب ولایتی داخلنده کلیس قضاسنده بر قریه اولوب ملوك امویه‌دن سلیمان ابن عبدالملك بوراده وفات ایدرك تل سلیمان نام تپه‌یه دفن اولنمشدر .

خلعت جلیل خلافت عظمانك عثمانلی پادشاهلرینك دوش استحقاقلرینه تحمیلنی موجب اولان محاربهٔ مشهوره‌نك محل جریانی دخی قریهٔ مذکوره‌در بو محاربه‌ده یاوز سلطان سلیم خان غازی ملوك چراکسه‌دن غوری‌یی دوچار انهزام ایتمشدر .

دانیچه .— مناستر ولایت وسنجاغنك پرلپه قضاسنده بر قریه اولوب پرلپه‌نك بش کیلومتره قربنده و مناسترك سکز ساعت اوزاغنده واقعدر .

دابه .— بلاد نوبی ده سودان حدودنده بر کاربان سرایك اسمیدر .

داخل .— (الواح) ـ الداخل

مصر علیاده نیلك غربنده بر طاقم تلال صغیره‌دن متشکل برواح اولوب ٢٨ کیلومتره تربیعنده وکاملاً مسلم وقریش قبیله‌سنه منسوب اوله‌رق ١٧٠٠٠ نفوسی مشتملدر .

واحك مرکزی القصر قریه‌سیدر .

واحك هواسی کرچه صیجاق ایسه‌ده شتاسی شدید و یغموری کثیردر .

باشلوجه محصولی خرما اولوب کلیتلی یتشیور .

صیجاق صومنبعلری جامع وحماملری واردر .

موجود بعض خرابه‌لره نظراً حوالیسنك قدیماً معموریتنه شبهه قالمز .

دادانا .— قسطمونی ولایتنده بولی سنجاغنده بولی قصبه‌سنك قبلیاس حوضه‌سنده کائن بربیوك قریه‌نك اسمیدر .

دادلو .— قبریس اطه‌سنك شمال ساحلنده برقصبه‌در .

دادیا .— آیدین ولایتنك منتشا سنجاغنده کائن مرمریس شبه جزیره‌سی اوزرنده بوقویك قربنده سمبی جزیره‌سنك قرشوسنده کائن و اوحوالیجه مشهور بر قریه‌نك اسمیدر .

دارا .— جزیرهٔ بین النهرین (مزوپوتامیا) قطعه‌سنده وماردین ایله نصیبین اراسنده ماردینك شرق جنوبیسنده واقع بر قصبه اولوب اکاسره‌دن دارانك نامنه اوله‌رق اسکندر کبیر طرفندن تأسیس اولنمشدر الیوم خراب اولوب محلنده بر قریه واردر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

دار البيضاء .— خطه مصريه ده قاهره ايله سويش اراسنده كائن بر محلك اسميدر .

دار الحمراء .— نام ديكر معاش الزيروپرنج اووه سى شام شريف ايله مدينهٔ منوره اراسنده وقافلهٔ حج كذركاهنده وبركهٔ معظمه ايله مداين صالح نام مواقف اراسنده بركهٔ معظمه دن ١٨ ومداين صالحدن ٠٩ ساعت بعده مسافه ده واقع بر موقع اولوب اوز تيمور اوغلى عثمان پاشانك بر قلعه وبر بركه سى واردر . حجاج يوزك باشى طوپلار .

يقيننده معجزهٔ جناب صالح اولان ناقه نك ظهور و ياورويسنك احتفا ايلديكى (ميرك الناقه) كائب نام جبل موجوددر .

دار الخلافه .— استانبوله ويريلان اسم مقدسدر .

بواسم وقتيله شام ، بغداد ، قاهره يه دخى ويرلمش ايدى .

دار الخيل .— بغدادك خليفه زمانده مزين بر سرايى ايدى .

دار الرفيق .— بغدادك مشهور بر چارشوسنك اسمى ايدى .

دار السلام .— بغدادك اسم ديكريدر .

بغداد ماده سنه نظر اولنه .

دار الشجره .— بغدادده خليفه مقتدرك مكلف بر سراينك اسمى ايدى .

Dardannelles

داردانل .— چناق قلعه سنك اسم ديكريدر .

چناق قلعه ماده سنه نظر اولنه .

دار الندوه .— مكهٔ مكرمه ده بر خانه نك اسمى او لوب ايام جاهليه ده قصى ابن كلاب طرفندن انشا قلنمش وبعده انك نسلنه انتقال ايدرك قريشك مباحثات ومذاكرات مهمه سى اوراده اجرا ايديلور ايدى .

بوخانه برارالق معاويه بن ابوسفيانه كچوب دار الاماره اتخاذ قلنمشدر .

داراقول .— ديار بكر ولايت و سنجاغنده وبتليس ولايتى جدودى قربنده بر موقعدر .

داردانل .— چناق بوغازينك اسم قديم يونانيسيدر كه اليوم فرنكلر دخى بو اسم ايله ياد ايدرلر .

چناق قلعه وقلعهٔ سلطانيه واق دكز بوغازى ماده لرينه مراجعت اولنه .

داردانيه .— بيغا سنجاغندن عبارت اولان تروا ممدكتينك اسم ديكريدر .

تروا ماده سنه نظر اولنه .

بو اسم داردانوسه نسبتله تسميه قلنمش وداردانل نامى دخى داردانيه دن آلنمشدر . شمديكى قوصوه ولايتنك بولنديغى اراضينك اسم قديمى دخى داردانيه در .

دارنده .— سيواس ولايت وسنجاغنده قضا مركزى كوچك بر قصبه اولوب فرات توابعندن طوقمه چايى اوزرنده وسيواسك ١٦ ساعت قدر جنوبنده واقعدر .

٣٣٠٠ قدر نفوسى بررشديه وبر قاچ صبيان مكاتبى ايله بر اوچ خان وحمامى و ٣٠٠ قدر دكانى شاملدر .

قضاسى : سيواس سنجاغنك شرق جنوبيسنده واقع اولوب كرون وسيواس قضالرى و معمورة العزيز وحلب ولايتلريله محدوددر .

اراضيسى قسماً طاغ و قسماً اووه اولوب فرات توابعندن طوقمه صويى وسائر بر قاچ كوچك دره وچايلر ايله صولانور .

قضاده ٤٤٩ ٤ هقتار اراضىٔ مزروعه موجود اولوب برنك (٨٣٠٤) دى ترلا و (٥١٢٠) سى باغ و بغچه دن عبارتدر . طوپراغك قوتى بره اون نسبتنده در .

نفوس : (٢١١٧٤) دى اسلام اولمق اوزره (٢٧١٦٣) كشيده در .

قضاده ٣٤ مكتب و بونلره مداوم ٧١١ اركك و ١٢٠ قيز اوله رق ٨٣١ طلبه موجوددر .

دارنده قضاسى آتى الذكر ٦ ناحيه ايله ٤٠ قريه دن مركبدر .

نواحىٔ مزبوره شونلردر :

(١) اشورى
(٢) فتك
(٣) مركوان
(٤) كرمز
(٥) ستترك
(٦) يكيجه

داخل قضاده ١٠٥٥٦ رأس قيون و ٦٥٣٥ رأس كچى واردر .

دار قوچ طاغى .— ديار بكر ولايت و سنجاغنده و ولايتك حدود شماليسنده واقع اولوب ١٢٦٠ متره ارتفاعنده در .

داريا .— شامده بر قريهٔ جسيمه ايدى .

داريجه .— شهر اماتى ملحقاتندن كبكبوزه قضاسنه ملحق بر ناحيه مركزى اولوب مرمره دكزى ساحلنده و طوزله نك بر از ايلريسنده واقعدر .

ناحيه سى خيليجه جسيم اولوب سبزه و ميوه سى و شراب وراقيسى وزيتون ياغى ايله مشهوردر .

شمندوفر خطى كذركاهنده بولنديغندن تجارتى دخى واسعدر .

دارى دره .— ادرنه ولايتنك كوملجنه سنجاغنده قضا مركزى بر قصبه در .

قصبه كوملجنه نك سكز ساعت شمال غربنده و دوسباط يايلاسى اتكنده واقع اولوب بيوك و كوچك ناميله مشهور اولان ايكى اوفاق دره درون قصبه ده برلشه رك سكودلى دره يى تشكيل ايدرلر كه مذكور دره ده اركنه نهرينه منصب اولور .

قصبه ده اسلام وخرستيان اوله رق

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

۴۰۰۰ قدر نفوسی ایکی درکاه برقاچ جامع شریف ایکی بلغار کلیساسی بر رشدیه و برایکی صبیان مکاتبی وکوزلجه برچارشیـی وسائر مشتملاتی موجوددر.

قصبه‌ده بهر هفته جمعه کونلری قوربلور بر پنائر موجوددر .

قضاسی: نفس کوملجنه ، اسکیجه ، آخی چلبی ، سلطان یری قضالریله محدود اولوب اق پیکار و شاهین نامیله ایکی ناحیه ایله ۲۰ قدر قریه‌یی جامعدر.

قضانك اهالیسی ۳۰۶۰۰ نفوس اولوب بونك (۱۹۸۴۷) سی مسلم باقیسی بلغار وروم وسائره‌در .

قضانك اراضیسی سنكستان و جبل اولوب موسم صیفده هواسی معتدل وخفیف وصولری غایت لذیذدر .

قضا دائره‌سنده شاهین قریه‌سنده قره‌جه احمد سلطانك مرقدی ایله بر خیلی مراقد وتربه موجوددر .

مرکزه قریب محلده امراض متنوعه‌یه نافع بش ایلجه موجـود اولوب موسمنده کلیتلی خلق تجمع ایدرك استحمام ایدرلر .

قضانك باغ و بغچه‌لری یوق ایسه‌ده یوق ایسه‌ده ترلالرده بعض سبزه ومیوه یتشدیریلور. محصولی پشاتس، توتون اربه ، چاودار ، فاصولیه ، بغدای

قضاده ۸۶ مکتب ۴۴۶ خانه (۶۱۲ سی مرکزده) ۱۱۶ دکان ومغازه ۱۰ فرون ۱۵ خان ۱ حمام ۱۲۸ دکرمن ۱ یاغی طراغی ۱۱ عباطو. لابی ۸ صابونخانه ۱ کره‌میتخانه ۱۱۹ اوطه ۳۲۶۴ انبار وصمانلق ۱۳۰۹۴ ترلا ۱۱۰۵ چایر ۱۴ مرعه ۵۵۹۰ اورمان و چالیلق ۴۵ جامع و مسجد ۶ مدرسه ۴ قشله ۳۰ چشمه واردر.

داریوس. — بیروت ولایتنك لاذقیه سنجاغنده صهیون قضاسنده وجبل نصیرك غربنده کائن تاریخده مهم بر محلك اسمیدر.

داریه. — شامشریف قربنده بر قصبه‌در .

داساروتیه. — (Dessaretie) اوخری حوالیسنك نام عتیقیدر .

داغار. — ارضروم ولایتنك بایزید سنجاغنده الشکرد قضاسنده ومشهور کوسه طاغنك جنوبی اتکنده کائن بر کوچك قریه‌در.

دالامان. — آیدین ولایتنك منتشا سنجاغنده و ساحله قریب بر محلده وردوس جزیره‌سنك قارشوسنده اسمنه منسوب بر چایك صو طرفنده واقع بر موقعدر.

دالامان چایی. — آیدین ولایتنده بحر سفیده دوکیلور برچای اولوب قونیه ولایتنك انطالیه سنجاغندن نبعان ایله بر قاچ کوچك دره‌لرله کسب جسامت ایدرك بوز طاغی ایله کوراون طاغی اراسنده جریان و دالامان موقعی صولنده ترك ایله مکری ایله مرمریس اراسنده‌کی جقنتیده وردوس آطه‌سنك قارشوسنده دکزه قاریشور .

دالن. — قبریس اطه‌سنده لفقوشه‌نك جنوبنده بر قصبه‌جقدر .

دالیان. — مرمریس جهتنده دکزه قاریشان بر کوچك کولك ایاغی اوزرنده کائن بر اوفق قریه‌نك اسمیدر. بو نامده اناطولی وروم ایلنده بر چوق مواقعه دها تصادف اولنور.

داما. — سوریه قطعه‌سنده وشام شریفك جهت جنوبیسنده و جبل حورانك غرب شمالیسنده کائن لجا خطه‌سنك مواقع مهمه‌سندن اولوب تاریخ قدیمده شهرتی واردر .

داماس. — شامشریفك نام دیکرلری اولوب اوروپالیلر اسم ایله استعمال ایدرلر شامشریف ماده‌سنه مراجعت اولنه .

دانا. — حلب ولایتنده وحلب ایله عمیق کولی اراسنده وجبل سمعانك جنوبنده واقع بر قریه اولوب صلیبیون زماننده کسب اهمیت ایتمش ایدی .

دانا اطه‌سی. — اطنه ولایتنك ایچ ایل سنجاغنده ومشهور اغا لیمانی مدخلنده کائن ساحلی بر کوچك اطه‌جقدر .

دانوب. — Danube طونه نهرینك اوروپالیلر بیننده مشهور اولان اسمیدر .

تفصیلی ایچون طونه ماده‌سنه نظر اولنه .

داود. — ادرنه ولایتنك کوملجنه سنجاغنده اکری دره قضاسنه ملحق بر ناحیه‌در .

داؤداس. — ایچ ایل سنجاغنك شمال غربنده ونواحی جهتنده بیوجك بر قریه‌در .

دادودان. — بصره قرای قدیمه‌سندن بر کویك اسمیدر .

داودیه. — وان ولایتی حکاری سنجاغنده عمادیه قضاسنده وموصل ولایتی حدودنده کائن برقصبه اولوب موصلدن چوله‌مرك قصبه‌سنه کیدن طریقك وسطنده‌در .

بو اسمده بغداد قربنده دخی برموقع اولوب والی اسبق داود پاشانك نامنه منسوبدر .

داهریه. — بغداد جوارنده درجهٔ نهایه‌ده معمور بر قریهٔ قدیمهٔ ایدی که اشعار عربیه‌ده مذکوردر.

دبره. — ارنبودلغك کیغه‌لق قطعه‌سنده لوا مرکزی الویه‌سندن همنامی اولان سنجاغك مقریدر .

مناستره یکرمی دورت ساعت مسافه‌ده ودرین نهرینه ملاقی اولان زرادیقا دره‌سی ملتقاسی قربنده وشار طاغی شعباتندن دشات طاغی اتکنده واقع لطیف الهوا برموقعدر .

درون قصبه ده ۲۰۲۷ خانه وبش آلتی بیك نفوسی موجـوددر که بونك ثلثانی مسلم باقیسی خرستیاندر .

قصبه‌ده ۹ جامع شریف بر رشدیه مکتبی ۱۱ مکاتب صبیانیه برقاچ کلیسا ۵ تکه ۱۰ مدرسه برعسکری قشله‌سی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

برساعت قلهسی درت بشیوز دکانی حاوی برمکمل چارشو وسائره واردر .

دبره قضاسی : آتی الذکر دبرهٔ زیر قضاسنه مقابل بوکا دبرهٔ بالا قضاسی وقصبهیه دخی دبرهٔ بالا دینلور .

اشبو قضا دبرهٔ زیر، رقهلر، قرچوه، اوخری ، ماط ، ایلبصان قضالری واوخری قضاسنه ملحق استرونجه واستاروه قضاسنه مضاف کوکس ناحیهلریله محدود در .

قضانك اللی بیکی متجاوز اهالیسی یوزدن زیاده قراسی اولوب سکنهسنك همان قرق بیك قدری اسلامدر .

شجاعت وجسارتله معروف اولان مالیسور طاقی سمت جبالی ده مسکون وقریهلری طاغلرك صرپ محللرنده مؤسسدر .

هرنقدر اراضی منبت ایسه ده اهالیسنك صنعت وتجارت جهتنه انهماکلری جهتیله محصولات لازمهلرینی خارجدن تدارکه مجبور اولورلر .

اهالینك برقسمی درسعادت ومحال سائرهیه عزیمتله شربتجیلك، اتمکجیلك، ودوندرمه ومحلبی جیلك ایله تأمین معیشت ایتمکدهدرلر .

دبره سنجاغی : اشقودره، قوصوه ولایتلری ومناستر ولایتنك مناستر وایلبصان سنجاقلریله محاط ومحدود اولوب ایکی یوزه قریب قریه ایله ماط، دبرهٔ بالا، دبرهٔ زیر، رقهلر نامیله درت قضایی مشتملدر .

اراضی طاغلق ودشاط شعباتی ایله عاضهلی اولوب درین ورادیقا نهرلریله صولانور .

یوز بیکی متجاوز اولان اهالیسنك برقسمی طاغلق اولوب ایچلرنده انجق اون بش اون آلتی بیك قدر خرستیان بولنور .

اراضینك عدم مساعدهسنه انضمام ایدن تجارت هوسی زراعتك کری قالمسنی موجب اولمقدهدر .

مرعالری چوق اولمغله برابر حیوانات دخی حد کفایهده دکلدر .

ارنودلغك اکثر محلنده اولدیغی کبی بوراده دخی قان کورمك عادت مکروهه‌سنه شدتله رعایت اولنمقده ایسهده موفقیت جناب پادشاهی آثار جلیلهسندن اولان مصالحهٔ دم قومیسیونلری بو اعتیاد خونریزانهنك اوکنی آلمشدر .

دبرهٔ زیر. — دبره سنجاغنه ملحق برقضا اولوب قرق قدر قریه ایله ۲۰ بیك نفوسی مشتملدر. مرکز ادارهسی پشقدیه اسمنده برقریهدر.

قضانك اراضیسی شار طاغی فروغیله عارضهلنمش و درین نهری ایله اروا اولنمشدر .

دبره. — مناستر ولایتنك سرفیجه سنجاغنده جمعه قضاسنه ملحق بیوجك برقریه اولوب مرکز قضایه ٥ ومرکز لوایه ۱۲ ساعت بعدنده واقع ۲٥٦ خانه و ۱۳۳۲ نفوسی جامعدر .

دبره نوه. — سرفیجه سنجاغنك الاصونیه قضاسنه مضاف ودمنك ناحیهسی قراسندن بریدر. مناستر ولایتنك پرلپه قضاسنده دخی بو اسمده برقریه اولوب بوندن تفریق ایچون دبرهٔ نوه صغیر نامیله مشهوردر .

دجله. — آسیای عثمانینك اك بیوك نهری اولان شط العربی ترکیب ایدن ایکی بیوك صویك بریسی اولوب ۱۲٥۰ کیلومتره طول مجرایه مالکدر .

بونهر منبعنی دیاربکرك غرب شمالیسنده کائن محراب طاغنك شمالنده واقع کولجك نام کولك جنوبندن اخذ ایدرك اولاً شرق جنوبیه طوغری جریان ایله قرهآمید دخی دینلان دیاربکر شهرندن مرور ایدر .

دیاربکردن صکره مجراسنی ینه شرقه توجیه ایله شرقدن قرهجه طاغدن اینان برچوق کوچك چایلری وصولدن صاسون جهتندن کلان بطمان صوینی وحسن کیف (حصن کیفا) جوارنده بوهتان صولرینی آلارکه بورالرده مجراسی غایت صرپ طاغلر آراسنده صیقشمش اولدیغی حالده امتداد ایدر .

حسن کیفدن صکره ینه استقامتی شرق جنوبه تبدل ایدرك جزره ویا جزیرهٔ ابن عمردن مرور وبراز آشاغیده خابور چاینی اخذ ایله اووهیه دخول ایلر .

اسکی موصلی صاغنده وتل اسکوف وتل کبفی صولنده ترك ایتدکدن صکره موصل شهرینه واصل اولورکه بوشهر اسمنه منسوب ولایتك مرکزی اولدیغی کبی قرشوسندهده آثورستان قدیمك پای تختی اولان نینوا شهر مشهوری واقعدر .

موصلدن صکره دجلهنك مجراسی کنیشلیهرك برچوق آطهجقلری محتوی بولنور. بعده نهر دجله نمرود کوپریسی قربنده صول طرفده زاب اعلا ویا زاب کبیر دینلان مهم برنهر دها آلوب برطاقم قلعه خرابهلری قربندن جریان ایتدکدن صکره ینه صولدن زاب اسفل ویا زاب الصغیری اخذ ایدر .

بعده تکریت قصبهسنی صاغنده واسکی بغداد خرابهلریله سامرا دینلان (سرمن رای) قصبهسنی صولنده ترك ایله مجراسی کثیر العدد اطهلری احتوا ایتمك اوزره کنیشلدیکی کبی قرهصو وآق صو نام قوللردن مرکب اولان شط الادهمی صول طرفدن آلوب صاغ وصولنده زمان خلافت عباسیهیه عائد بعض خرابهلری ترك ایله بغداد شهرینك ایچندن کچر .

بوشهر اوائل دور اسلامدهدار الخلافه اولمق اوزره انشا ایدلمش وتزیین وترصیننه فوق العاده اعتنا قلنمش بر بلدهٔ دلنشین اولوب قسم اعظمی نهرك صولنده ویالکز قارشویقه نامیله معروف اولان پارچهسی صاغ ساحلندهدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نهر بغداده كلنجه‌یه قدر آهسته آهسته فراته یاقلاشه‌رق بغداده اك زیاده متقرب اولوب بین النهرین اراضیسنی اسقا ایتمك اوزره هرایكی نهره متعدد قناللر كشاد ایدلمشدر. بونلرك بعضیلری مثلا سقلاویه قنالی كبی الیوم موجود ایسه‌ده دیكرلری مرور دهور واعصار ایله محو ومندرس اولمشدر .

بغدادك آلت طرفنده ایراندن كلان دیاله نهرینی آلور كه بونك براز اشاغیسنده ولادت جلیلهٔ محمدیه‌یی ارائه واخبار ایدن یاریغی الیوم موجود بولنان طاق كسرا خرابه‌سی واردر .

بورادن اعتباراً دجله مجراسی فراتدن تباعد ایتمك اوزره شرق جنوبه طوغری امتداد وغایت طولامباجلی بر هیئت اكتساب ایدرك كوت قصبه‌سنده شط الحی نام جدول ایله فرات نهریله ارتباط پیدا ایتدكدن صكره امام غربی امام شرقی موقعلری آراسندن مرور ایله عماره قصبه‌سنه واصل اولور.

عماره برلوا مركزی اولوب دجله‌دن منحصل بطاقلقلر قربنده اولمغله هواسی وخامتلیدر .

بونك اشاغیسنده ام الجمال نام جدول ایله هرایكی نهرینه كسب ارتباط وقورنه‌ده برلشمك اوزره تدریج ایله تقرب ایده‌رك قورنه‌ده فرات ایله دجله اتحاد ایله شط العرب نام نهر عظیمی وجوده كتورورلر .

دجله مجراسی موصله قدر ضعیف وعارضه‌لی محللردن كچدیكی جهتله كلكلردن ماعدا مراكب جسیمه‌نك سیر وحركتنه غیر مساعد ایسه‌ده موصلدن بغداده قدر اولان قسمنده حجمی آز اولان سفاین سیر حركت ایده‌بیلیر. بغداددن آشاغیسی ایسه هم كنیش وهمده میلی حفیف اولدیغندن بالسهوله بیوك كمی. ووابورلرك حركته مساعد برحاله افراغ اولنمق ممكندر .

ذاتاً عمان عثمانی ولنچ نام قومپانیه‌لرك وپورلری كل یوم بصره ایله بغداد آراسنده ایشلمكده‌درلر.

دجله‌یی سیر سفاینه مساعد برحاله قویمق ایچون مجراسنی تطهیر وبعض محللرنی توسیع وتعمیق ایله برایكی محلده موجود شلاله‌لرك امحاسی مثللو اولقدر كلفتی موجب اولمیان عملیاتك اجراسی مقتضیدر. دجله نهری قارلرك اریمسندن وموسم یاغمورلرینك كثرتندن ناشی فیضان ایدرك بعضاً تخریبات جسیمه دخی اجرا ایلر .

دجله نهری دیار بكر ، موصل ، بغداد ، بصره ولایتلری اراضیسنی چیكنه یوب كچدیكی جهتله ولایات مزبوره‌نك عروق حیاتی مثابه‌سنده‌در.

دده اغاج .— ادرنه ولایتنی تركیب ایدن الویه‌دن همنامی اولان سنجاغك مركزی اولوب ادرنه‌نك جهت جنوبیه‌سنده واطه‌لر دكزی ساحلنده كاش.مكری ایله اینوز اراسنده یكی تأسس ایتمش برقصبه‌در .

بوقصبه بوندن یكرمی بش سنه اولنه قدر برموقع خالی اولوب روم ایلی شمندوفرینك قوله‌لی برغوس استاسیوندن بورایه قدر برشعبه افراز ایتمه‌سیله تبین ایدن اهمیت موقعیه‌سی سببیله تأسس ایتمش اولتاریخدن اعتباراً كسب معموریت ایتمكه باشلایه‌رق بوكونكی كونده بیك بشیوز قدر خانه ودكان وجوده كتورلمشدر متصور اولان لیمانك انشاسنده شهرك پك زیاده اهمیت كسب ایده‌جكی شبهه‌سزدر .

قصبه‌ده ایكی جامع شریف ایكی حمام بر شادروان وغایت منتظم بر حكومت قوناغی وبرباب قشله وژاندارمه دائره‌سی برزراعت بانقه‌سی وبربیوك طوزانباری وغاز ایله متحرك استیعابنه كافی كوچوك برمندرك واون بازكیر قوتنده بر دقیق فابریقه‌سی ومراكب صغیره‌نك وبرباب مكتب اعدادئ ملكی ومكاتب موجوددر.

قصبه‌یه ادارهٔ مخصوصه ایله لوئید وفره‌سه ویونان وژولی ویقتوریا المانیا قومپانیه‌لرینك وابورلری ایام معینه‌ده اوغرامقده‌در .

دده اغاج لیمانه برسنه ظرفنده اوغرایان كمیلرك مقداری ایله حجم استیعابیه‌لری بروجه زیردر .

	عدد سفاین	مقدار طونو
المان	٧	٧١٦٤
انكلیز	١١٣	٤٦٨٨٠
اوستریا	٥٩	٦٦٦٧٩
دانیمارقه	١	١٠٤٣
فرانسز	٥٧	٦٧٢٢٩
یونان	٢٠١	٢٤٧٢٥
ایتالیا	١	٦٢١
عثمانلی	٨٤٩	٣٩٦٧٩
سیسام	١٠	٦٥
اسوج	٢	١٧٦٨
یكون	١٣٠٠	٢٥٥٩٢٢

دده اغاج قضاسی : مركز لوایه فره‌جك ، مكری وسمدرك جزیره‌سی وطوغانحصار وشاهین نامیله بش ناحیه و ٤١ قریه‌دن مركبدر .

دده اغاج سنجاغی : شمالاً ادرنه شرقاً كلیبولی غرباً كوملجنه سنجاقلری وجنوباً اطه‌لر دكزیله محدوددر .

اراضیسی بعضاً طاغلق ایسه‌ده مریچ نهرینك كچدیكی محاله نهرك منصبی جواری دوز وبطاقلقدر .

بونكله برابر هواسی معتدل اولوب اینوز وجواری بعض خسته‌لقلره معروضدر خصوصاً دده‌اغاج جوارنده ملتم روزكاری ایله كون طوغریسی اسدیكی زمانلر صتمه ظهور ایدر .

مریچ نهرینك قسم سفلاسندن ماعدا لوا داخلنده برخیلی كوچوك چای ودره‌لر موجود ایسه‌ده اهمیتلی شیلر اولمدیغندن ذكره شایان دكلدر .

لوانك اورمانلق سمتلری دده اغاج ایله جواری اولوب میشه قایین بونار چام كودكن اغاجلریله مملودر كه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بونلردن هم كراسته قطع وهمده كومور اعمال اولنور .

سنجاغك همان هرجهتنده معادن مختلفه طمارلرى مشاهده اولنمش ايسه ده اخراجنه تشبث ايدلمامشدر .

معادن موجوده نك جنسلرى : باقر توتيا غره فيت سيملى قورشون آلتون منغانز قوروم وسائره در .

بوناحيه صورتنده اداره اولنان سمادرك جزيره سنده غايت زنكين سيملى قورشون طمارلرينه تصادف اولنقده در .

سمادرك جزيره سنده روما تيزمه خسته لغنه شفابخش مجرب برايليجه ايله دده اغاج قربنده امراض جلديه يه نافع ايكى معدنى مياه منبعى واردر .

لوانك نفوسى يوز بيكى متجاوزدر .

لوانك محصولاتى هرنوع سبزه وميوه ايله ذخائر متنوعه دن عبارتدر .

بر سنه ظرفنده لوا داخلنده يتشان محصولك جنسى ومقدارى جدول آتيده اشعار اولنمشدر .

بغداى	كيله	١٠٠٧٤٣٧٠
اربه	«	٥٨٣٣٠
چودار	«	٢٢٧٧٠
دارى	«	٢٢٠
بورچاق	«	٦٧٥٤
مصر	قيه	٤٠٠٠٠٠
سيسام	«	٤٠٠٠٠
فصوليه	«	٢٠٨٤٠
نخود	«	٤٢٢٠٠
پاموق	قيه	٨٤١٠
ايپك بوجكى	«	١١٩٨
زيتون	«	٢٨٠٠٠٠
زيتون ياغى	«	٢٠٠٠٠
پالاموط	«	٩٢٠٠٠٠
آرى قوانى	عدد	٤٤٤

لواده ٥٣ شاكردلى برباب اعدادى مكتبى و ٥٩ شاكردلى ٢ رشديه و ١٩٥١ ذكور و ٥١٧ اناثى حاوى ٣١ اسلام ابتدائى و ١٦١٤ ذكور و ١٣٠١ اناثى شامل ٦٠ غير مسلم ابتدائى مكتبلريله سمادرك جزيره سنده دخى يازين مسدود وقشين آچيلور بر روم مكتبى موجوددر .

لوا بروجه آتى قضا وقرايه مشتملدر .

قضا	نواحى	قرا
دده اغاج	مكرى فره جك سمادرك شاهينلر طوغانحصار	٤١
صوفيلو	ايپصاله يشماق اووه دربند قنبرلربالا سينكلى	١١٠
ايوز	قوجه على	١٧
		١٦٨

دده طاغى .- اطنه ولايتنك قوزان طاغلرندن يوكسك برتپه نك اسميدر .

دده كوى .- حلب ولايتنك مرعش سنجاغنده البستان قضاسنده وسكود صوينك جنوبنده وملاطيه سنجاغى قربنده برقريه در .

دده م كويى .- قونيه ولايت وسنجاغنك خادم قضاسنه ملحق برقريه در .

دراج .- اوروپاى عثمانينك عرب ساحلنده وارناودلقده آدرياتيك دكزندن متحصل بر قوبك منتهاى غربيسنده قيالق بربرون اوزرنده مؤسس برقصبه اولوب اشقودره ولايتنك منقسم اولديغى ايكى لوادن همنامى اولان سنجاغك مركز اداره سيدر .

دراجك محافظه سز برليمانى وشمال جهتنده دكزله مناسبتى اولان بر طوزلى كولجكى واردركه مذكور كولجك اقدمجه برليمان اولديغى حالده ونديك سفائن حربيه سندن محافظه اولنمق اوزره ليمانك مدخلى سد اولنمشدر شمديكى حالده دكزك فورتنه لى زمانلرنده طالغه لر كولجكه دخول واوراده مرور زمانله تعفن ايده رك قصبه نك هواسنى توخيم ايلر .

دراجده ايكى اوچبيك قدر اهالى ايله متعدد جامع ومساجد ومؤسسات سائره برخراب قلعه وسور موجوددر .

دراج بك اسكى شهر اولوب اسمى دراخيومدن محرفدر .

بروقتلر يونان قولونيلرندن اولديغى حالده ايليريا حكمدارانه وبعده روماليلر رومانك انقسامنده شرق ايمپراطورلغنه انتقال ايلمشدر .

شرق ايمپراطورلرى بوشهرى تحكيم وتزيين ايله كنديلرينه پاى تخت اتخاذ ايتمك تصميمنده بولنمشلردر .

براز صكره دراچو دوقه لغنك مركزى اولوب صكره ونديك حكومتنه كچمش و ٩٠٧ تاريخنده سلطان بايزيد خان ثانى طرفندن ضميمهٔ ممالك عثمانيه قلنمشدر .

دراج قضاسى بش قريه دن مركب وسنجاغى شياق ، قوايه ، دراج ، تيران قضالريله اوچيوزى متجاوز قريه يى جامعدر .

سنجاق شمالاً اشقودره سنجاغى شرقاً مناستر وجنوباً يانيه ولايتلرى وغرباً ادرياتيك دكزى ايله محاط اولوب اللى بش بيك قدر نفوس مشتملدر .

اراضى هرنقدر عارضه لى دكلسه ده اورمانلرى مقدار كفايه ده در . زراعت جهتنه اهميت ويرلمكده اولديغى حالده طوپراغنك قوهٔ ناميه سى حسبيله بغداى واربه ومحصولات سائره يتشمكده در .

انهار موجوده سى ايشم ، آرش ، دراجى قوايه كبى افق تفك چايلردن عبارتدر .

درسم .- اناطولينك شرق شماليسنده ارزنجان ايله قره حصار شرقى ارهسنده وفرات نهرينك قسم علياسى جهتنده قره بل طاغنك شرقنده كائن برطاغك ومعمورة العزيز ولايتنه

ملحق بر سنجاغك اسم مشتركاريدر .

درسم سنجاغی شمالاً وشرقاً ارضروم ودیاربکر ولایتلری وجنوباً وغرباً خربوط سنجاغیله محاط ومحدود در .

فرات وفراتك برقولی اولان موارث نام چایلر ایله بونلره عائد بعض اوفاق تفك چای ودره‌لر سنجاغی اسقا ایدر .

درسم طاغنك شعباتی ایله مذكور طاغی وسائر بللی باشلی طاغلر سنجاق اراضیسی غایت صرب برحاله قویمشدر . درسمك اهالی آلتمش بیك راده‌سنده اولان سكنه‌سنك قرق بیكدن زیاده‌سی ترزاوونبشبیكی كرد اوله‌رق مسلم اولوب قصوری خرستیاندر .

كردلر طاغلرده وچادر آلتنده یشارلر وقادینلری غایت كوزل كلیم نسج واعمال ایدرلر .

مملكت طاغلق وطاشلق اولدیغندن پك محدود صورتده بغدای آرپه نحود فاصولیه وتوتون یتشدیریلور

طاغلردن كراسته قطع اولنور ایسه‌ده خارجه سوق ایچون مقتضی اولان طرق مفقود اولدیغندن داخلده جزئی مقدار ده صرف اولنور .

مراعی واسع اولدیغندن حیواناتی چوق اولمغله بونلرك كرندری وكرك یاغیسی اهالینك باشلوجه مدار ثروتی اولور

درسم بروقتلر ولایت حالنده اداره اولنوب بالاخره سنجاغه تحویل اولنه‌رق معمورة العزیز ولایتنه الحاق اولنمشدر .

مركزی خوزات اسمنده برقریه در .

درسم سنجاغی بروجه آتی قضا وقرایی جامعدر .

قضا	قرا
مركز	١٢١
اووه‌جق	٩٧
جارسنجاق	١٢٢
مازكرد	١٥٢
پولومر یاخود قوزیجان	٨٨
قزل كلیسا	١١٦
پاخ	١٠١
چمشكزك	١٩
	٧٩٧

درنه .— مستقل بنغازی سنجاغنه مربوط برقضا مركزی اولوب ساحل بحر سفیدده كائن برقه خطه‌سنك مهم بر اسكله‌سیدر .

٢ بیك قدر نفوسی ولیمون وپورتقال باغچه‌لرینی حاویدر .

هواسی اغیرجه ایسه‌ده تجارتی رواجلیدر .

بدویلرك داخلدن كتوردكلری ساده یاغلری بو اسكله‌دن اخراج ایتدكلرندن درنه یاغی نامیله تجارتده معتبردر .

درنه قضاسی دسنه طیرنه ، بومبا ، قبه ناحیه‌لرینی جامعدر .

اهالیسی بدوی وغیر مسكون اولدیغندن مقدار نفوسی حقنده معلومات صحیحه‌یه دسترس اولنه‌مامشدر .

دروبولی .— یانیه ولایتنك اركری سنجاغنده ودربند نهری وادیسنده غایت محصولدار براووه اولوب قراسی جملةً چفتلكدر .

دَرَوقره .— خطۀ عراقیه‌ده قدیم برقصبه اولوب اهالیسنی حجاج ظالم واسطه‌سیله نقل وقصبه‌یی تخریب ایلمشدر .

درین .— (Drin) روم ایلیء شاهانه‌نك ارنبودلق قسمنده جریان ایله ادریاتیك دكزینه دوكیلان بیوجك بر نهردر .

بونهر باشلوجه آق درین وقره درین نامیله ایكی قولدن تركب وتشكل ایتمشدر .

آق درین صربستان ایله قره طاغ اراسنده كائن موقعده دسوه طاغلرندن نبعان ایدرك ایپك قصبه‌سندن كچر ویاقوه ایله پرزرین اراسندن وطاغلق برمحلدن جریان وبوایكی قصبه‌دن مرور ایدن بر كوجك دره ایله دها بعض چایلری آله‌رق وپرزرین اشاغیسندن ولومه جوارنده قره درین ایله برلشور .

قره درین (Drin noire) مناستر ولایتی داخلنده واقع اوخری كولنك سمت شمالیسنده واستروغه قصبه‌سی جوارنده مذكور كولدن خروج ایدرك شماله طوغری جریان ویا باشلوجه رادیقه صوینی ودها بعض چایلری اخذ ایله آق درین نهرینه قاریشور .

نهر بوندن صكره درین نامنی آله‌رق اشقودره ولایتنه دخول وبرازدها جریان ایدرك اشقودره‌نك آلت طرفنده بویانه نهر ایله اتحاد ایدر فقط بوراسی اصل نهرك منصبی اولمیوب بواتحاد مجرای قدیمنك طولمسندن ایلرو كلوركه اصل مجراسی آدریاتیك ساحلنده كائن اش قصبه‌سنك براز آلت طرفنه قدر ممتد اولور .

اشقودره ولایتنه داخل اولدقدن صكره نهرك یتاغی دوز وسیر سفاینه مساعد ایسه‌ده صولری دائما یتاغنه صیغمدیغندن اطرافی واوایی استیلا وبواستیلا نتیجه‌سی اوله‌رق تحصل ایدن بطاقلرك امراض وصتمه تولید ایدر .

ودائما اشقودره شهری فیضان میاه آفتنه معروض بولنور حكومت سنیه درین نهرینك بومضرتی نظردقته آلمغله نهرك مجرای قدیمنه ارجاعی ونهر سفاینه صالح برحاله افراغی ایچون صرف مساعی‌دن كیرو طورمامقده‌در .

درینا .— طونه‌نك بیوجك توابعندن ولانصاوه صوینه صاغ طرفدن قاریشان برنهر اولوب قره طاغدن كلان سیوه وتاره صولرینك اجتماعندن حاصل اوله‌رق اولا شماله وبعده شرقه طوغری جریان وتاریم صوینی دخی آله‌رق صربستان حدودینه واصل اولوركه بورادن اعتباراً بوسنه ولایتی ایله صربستان حدودینی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تشکیل ایتمك اوزره شماله طوغری تمدید مجرا ایله اوستریا حدودی قارشوسنده صاوایه ملاقی اولور .

دسپوت طاغی . — زبانزدی ردوب دوسپاط اولوب طاغنك نام دیکری اولمغله ردوب ماده‌سنه مراجعت اولنه .

دستمیسان . — خطهٔ عراقیه‌ده بر ناحیهٔ قدیمه اولوب مرکزی بسامق قصبه‌سی ایدوکی کتب عربیه‌ده مذکوردر .

دسوق — مصر بحریده بحیره مدیریتی داخلنده ونیلك رشید قولی اوزرنده برشهر اولوب مشاهیر اولیاء اللهدن (ابراهیم دسوقی) حضرتلرینك وطنی وتربهٔ معطره‌لرینك بولندیغی محلدر .

دشنیجه . — یانیه ولایتنك ارکری سنجاغنده برمدی قضاسنه ملحق قرق قدر قریه‌یی جامع بر ناحیه‌در .

دَفاتش . — مصر علیاده بهنسی مضا . فاتندن برقریه اولوب اوائل دور اسلامیه‌ده بر محاربه‌نك وقوعیله مشتهردر .

دقوقاء . — آربلا جوارنده برقریه اولوب بوراده خوارجله بر محاربه ایدلمش ایدی .

دقهلیه مصرك منقسم اولدیغی مدیریتلردن بریسی اولوب مصر سفلاده ودمیاط قولنك شرق جهتنده وبحرسفید ساحلنده واقعدر .

۵۰۰ بیك نفوسی برچوق حیوانات اهلیه‌سی واردر . اراضیسی غایت منبت اولوب متعدد ترعه‌لرله اسقی اولنمقده‌در مرکزی منصوره بلده‌سیدر .

دکزلی . — آیدین ولایتنده اوامرکزی برقصبه اولوب ازمیرك شرق جنوبیسنده وبابا طاغنك شمال مائله‌سنده جوانب ثلثه‌سی طاغلرله محاط اولمق اوزره براوه‌یه ناظر بر موقعده سطح بحردن ۳۷۰ متره مرتفع ۳۷ درجه ۴۷ دقیقه ۵۷ ثانیه عرض شمالی ۲۶۰ درجه ۳۴ دقیقه ۳۲ ثانیه طول شرقیده واقعدر .

قصبه‌نك خانه‌لری وباغچه‌لرله محاط ویکدیکرندن متفرق وسوقاقلری طار ودائمی صورتده صولر جریان ایدر وهمان هر برخانه‌ده دائمی الجریان صولر بولنور .

قصبهٔ مزبورده ۳۰۵۵ خانه‌ده ۱۲۰۹۲ نفوس موجود اولوب ایدین تیمور یول خطنك سرآی اوی موقفه اوچ چاریك ساعت بعد ومسافه‌ده واقعدر .

قصبه‌ده ۷۳۱ دکان ۲۴۸ مغازه ۴ قهوه ۲۲ خان ۲۰ فرون ۱۸ اوطه ۱ اوقانطه ۴۰ آخور ۹ دقیق فابریقاسی ۷ حمام ۶۱ عرصه ۵ دکرمن ۱ مبغانه ۲۵ صمان طامی ۲ کرمیت خانه ۹ درکاه ۲۸ جامع ۲۵ مساجد ۱۲ مدارس ۱۹ اسلام ۲ خرستیان مکتبی ۲ کتبخانه ۲ کلیسا ۱ تربه ۱ قشله ۱ حبسخانه ۱ تلغرافخانه ۱ پوسته

خانه ۱۹۲ چشمه وسلسبیل واردر .

دکزلی قصبه‌سی قدیم هیدرالا -Hy drala) اولوب اسکی حصار نامیله یاد اولنان لائودیسه اهالیسی طرفندن اطرافی دیوارلرله محاط برموقع مستحکم اولمق اوزره تأسیس قلنمش ایدی .

برارالق حرکت ارض شهری کاملاً تخریب ایتدیکندن سکنه‌سی قیرلره وباغچه‌لره التجایه مجبور اولمشیدی .

پاموق قلعه‌سی دینلان هیرا پولیس شهر مشهوری دخی قصبه‌نك اوچ ساعت قدر شمالنده‌در .

دکزلی قضاسی : خداوندکار ولایتی حدودنده واقع اولوب چال ، سرای کوی ، طواس قضالریله محدوددر .

اراضیسنك وسعتی تقریباً ۱۰۱۴ کیلومتره اولوب بونك بوز اوتوزبش کیلو متروسی اورمانلقدر .

یکرمی بش قریه‌یی مشتمل اولان حوناز ناحیه‌سیله برابر ۸۶ قریه‌دن مرکب ومتشکل و ۳۳۴۴۴ اسلام ۱۷۵۸ روم ، ۵۰۱ ارمنی (۱) بلغار ۲۳ اجنبی اوله‌رق ۳۵۷۲۷ نفوسی حاویدر .

داخل قضاده ۹۱۲۰ خانه ۶۸۳ دکان ۲۵۲ مغازه ۲۳ خان ۴۵ قهوه خانه ۲۲ فرون ۸۵ اوطه ۸۵۰ آخور ۱۱ دقیق فابریقاسی ۷ حمام ۱۳۴۱ عرصه ۱۰۱ دکرمان ، ۸ جامع ۴۶ مسجد ۱۸ مدرسه ۷۸ مکتب ۱۸ کتبخانه موجوددر .

قضا منبت ومحصولدار اولوب کلیتلی ذخیره ومحصول سائره یتشدیریلور .

دکزلی سنجاغی : ایدین ولایتنی تشکیل ایدن الویه‌نك الك کوچوکی اولوب قونیه وخداوندکار ولایتی حدودلرنده واقع اولوب آیدین ، وصارو خان ، منتشا سنجاقلریله محدوددر .

مساحهٔ سطحیه‌سی ۸۱۶۰ کیلومتره تربیعنده درکه بونك ۲۶۰۰ کیلو متره‌سی قابل زراعت و ۱۹۰۸ کیلو متره‌سی مزروع و ۱۳۰۷ کیلومتره‌سی اورمانلقدر .

۲۱۲۵۱۶ مقدارنده اولان نفوسنك (۲۰۹۴۱۶) سی اسلام (۲۵۶۲) سی روم (۵۰۱) ارمنی (۲) بلغار (۲۳) یی اجنبی اولوب بوزطاغی ایله باباطاغی مرتفع نقطه‌لریدر .

بیوك مندرس نهری ایله توابعندن اولان کوبل ، باناراق چاپی ، چوروکصو وسائره سنجاغی سقی ایلر .

سنجاغك قوهٔ انباتیه‌سی وسط درجه‌ده اولوب توتون کتان ایله ذخیره وانواع میوه حاصل اولور .

اورمانلردن اعلا کراسته ایله کومور اعمال اولندیغی کبی معادنی دخی متنوعدر .

حبوباتی ، بالی دخی اییجه‌در .

مصنوعاتی ، عبا کلیم کبی شیلردر .

میاه معدنیه جهتیله سنجاق اراضیسی زنکیندر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

هیه رابولیس شهر قدیمی جوارنده نبعان ایدن صو خواص ترسیبیه‌یی حاوی اولدیغندن درونده وضع اولنان سبت وسائره کبی برجسمك اوزرینه درحال ترسب ایله شکلنی اخذ ایدر.

آسید قاربونیك ایله قاربونات دوسود وقاربونات دوفر وقاربونات دوشو املاحی حاوی اولان یکیجه حاملری ایله بورایه قریب آسید سولفریك ومنغزی‌یی حاوی ضمار ایلیجه‌سی نام معدنی میاه وبولدن ایجه‌سی نام مسول وقوقارجه ایلیجه‌سی نام کلس بر منبع امراض رئیه ویه نافع وبی قاربنات دوسود قلورو سود بیودرم املاحی شامل قزل دره حامی وسائر کبی میاه معدنیه منبعلری دکزلی سنجاغی داخلنده دیرلر.

تقسیمات ملکیه‌سی:

دکزلی سنجاغی بروجه آتی قضا ونواحی‌یه منقسمدر:

قرا	ناحیه	قضا
٨٦	جوناز	دکزلی
٣٦	قاضی کوی	سرای کوی
٦١	بقلاك	حال
٤١	کونای	بولادن
٦٢	. . .	طواس
٨٦	ایوله	غربی قره اغاج
٣٧٢		

ولایتك دکزلی جهتی فریکیا خطهٔ قدیمه‌سنك معدود اولوب ابتدا قراللری ایران حکمدارلرك وروماليلره ونهایت سلجوقیلره ومتعاقباً عثمانلیلره کچمشدر.

دکزلی قطعه‌سی دخی قدیما خیلی معمور اولوب برچوق بلاد جسیمه‌یی حاوی ایدیکی بوکون آثارك یادکار عمرانی اوله‌رق عظمتلی خرابه‌لری موجود بولنمقده‌در:

دکزلی‌یه قریب اولوب الیوم اسکی حصار نامیله یاد اولنوب آنتیوخوس سوترك زوجه‌سنه منسوب اوله‌رق مشارالیه طرفندن تأسیس قلنان لائو. دیسیه شهری ایله بیزانس ایمپراطورلری طرفندن تأسیس اولان وبیزانس مورخلرندن نیسه تانك مسقط رأسی بولنان خونوس شهری وقلوسا بلد قدیمه‌سی فریکیا خطه‌سنك اك کوزل بلادندن معدود ایدر.

السنهٔ عوامده پاموق قلعه‌سی دنیلان هیه رابولیسی شهری بو قطعه‌نك اك قیمتلی موقع تاریخیسی اولوب معدنی میاه منابعی ایله دخی مشتهردر.

(پاموق قلعه‌سی) ماده‌سنه نظر اولنه یکیجه قریه‌سنك موقعده اولان تریپولیس ایله طواسی موقعده بولنان تاباق سیا. ستپولیس خرابه‌لر دکزلی سنجاغنك مدن قدیمه‌سندن دولر.

دلاحی.— مصر علیاده نیلك غرب جهتنده برقصبهٔ قدیمه‌نك اسمیدر.

دلوینا کی.— یانیه ولایتنك ارکری سنجاق وبوغون قضاسنده بیك بشیوز نفوسلی برقصبه در.

دلوینه.— یانیه ولایتنك ارکری سنجاغنده قضا مرکزی

برقصبه اولوب مرکز ولایته ١٨ ومرکز لوا اولان ارکری‌یه ٨ ساعت بعد ومسافه‌ده ودرسعادت مبدأ طولنه نظراً ٨ درجه ٥٢ دقیقه طول غربی و٣٩ درجه ٥٨ دقیقه عرض شمالیده وسطح بحردن ٨٠ متره قدر مرتفع بر موقعده واقعدر.

قصبه برطاغك تشکیل ایتدیکی برقاج صاغری اوزرنده اولوب خانه‌لری سیرك وهواسی لطیفدر.

اهالیسی آرنبودلمك لاپ قبیله‌سنه منسوب اولمق اوزره ١٤٠٢ اسلام و٨١٢ خرستیان که جمعاً یکون ٢٢١٤ نفوسدن عبارتدر.

قضایه مربوط برناحیه مرکزی اولان آیاسراندوز اسکله‌سندن مرکز ولایته قدر انشا اولنان منتظم شوسه واوینه قصبه‌سندن کچر.

قصبه‌ده ١٢ جامع وایکی مدرسه ایله بر رشدیه مکتبی ١٢٠ دکان ١٤ خان واردر مطنهٔ کرامدن شیخ رمزی وشیخ بکر وعز محبی بابا ایله مشایخ خلوتیه. دن شیخ عریز نام ذوات مدفوندر.

دلوینه قضاسی ٣ لوانك متشکل اولدیغی ٦ قضادن بریسی اولوب شمالاً ارکری وقورولش شرقاً پوغون جنوباً فیلات قضالری وغرباً آدریاتیك دکزی ایله محاط ومحدوددر.

قضانك مرعا واورمانلری چوق اولدیغندن حیواناتی دخی زیاده‌در.

پیستریجه وقامه‌سی نام دره‌لر اراضی‌یی اسقایه خدمت ایدرك ویوار اسکله‌سنده دکزه قاریشورلر. بوشهرلرده غایت لذیذ مرجان وییلان باللقلری موجود اولدیغندن موسمنده کثرتله صید واخراج اولنمقده‌در.

قضایه مربوط فنیکه آبی سراندی وقامیجه موقعلرنده آثار عتیقه واردر.

قضا غایت منبت ومحصولدار اولدیغی کبی تجارتی دخی زیاده‌در.

قورفویه مقابل بولنان وبرچوق واپورلرك اوغراغی اولان ایا سراندیدن ماعدا بالسر ویورقاقیا نام اسکله‌لر بر مخرج حکمنده‌درلر.

قضانك معاملات تجاریه‌سی قورفو وتریسته واسکندریه ودرسعادت ایله وقوعه کلیر.

محصولات محلیه: آربه، بغدای، چودار، کتان تخمی، پرنج، زیتون، اوزوم، پکمز، بال، پینر، یاغی، پلاموط، صوغان وسبزه‌دن ومصنوعاتی کلیم سجاده بز کبی شیلردن عبارت اولوب مصر یاغی پلاموط اخراج ایدوب وبوکا مقابل البسه وقهوه وشکر وغاز ادوات جدیده ومعمولات زجاجیه ادخال اولنور.

قضانك نفوسی: اسلام وخرستیان ١٩٩٧٤ اولوب بونك ٥٨٠٨ ی مسلم ١٤١٧٦ سی غیر مسلمدر.

قضا ١٠٤ قریه وچفتلکات ایله آیا. سراندی نام ناحیه دن عبارت اولوب اماکن موجوده‌سی جدول آتیده اشعار اولنمشدر.

جامع ومسجد	عدد	٢٦
مدرسه وکتبخانه	»	٢
درکاه	»	٧
خانه	»	٣٩٩٤
دکان ومغازه	»	١٥١
فرون	»	٨
خان	»	١٤
مکاتب	»	٥٠
دکرمان	»	٥٦
کلیسا ومناستر	»	٧٧
چشمه	»	٢٤٤
کوپری .	»	١٢

دلی بابا. — ارضروم ولایت سنجاغنك باسینلر قضاسنده وروسیه حدودی قربنده اراس توابعندن بر صویك اوزرنده وحسن قلعه‌دن روانه کیدن یول کذرکاهنده وکوسه طاغك شمال اتکنده واقع بر قضادرکه محاربهٔ اخیره‌ده کسب اهمیت ایتمش ایدی .

دلیجه ایرمق. — آناطولیده جاری قزل ایرمغك صاغ طرف توابعنده اولوب حوضه‌سی قیرشهر ویوزغاد سنجاقلری اراضیسندن عبارتدر .

بونهر قیر شهرك شمالنده واقع طاغلردن ظهور ایدوب شماله طوغری قزل ایرمغه متوازیاً جریان وساغدن بوغازلیان قصبه‌سندن کچر قره صو وقوشاق چایی وامثالی برچوق کوچك کوچك چایلردن مرکب اولان تابعی اخذ ایله بیاد قصبه‌سنك قارشو سنده قزل ایرمغه ملاقی اولور .

دلی چای. — اطنه ولایتنده جاری جیهان صویی صاغ طرف توابعندن اولوب منبعنی قوزان طاغلرندن اخذ ایله سیس قصبه‌سی قربندن مرورایده‌رك آنازاروه یاخود آناوارزا خرابه‌سی ؟ جوارنده نهره قاریشور .

دلی چای. — اناطولیده واقع یشیل ایرمغك مرکب اولدیغی ایکی قولدن غربی قولی چکه‌رك ایرمغك صاغ طرف توابعندن اولوب توقاد سنجاغندن نبعان ایله مذکور ایرمغه منصب اولان توزانلی صویننه متوازیاً جریان ایله اماسیه سنجاغنه داخل ومذکور سنجاق اراضیسنی دخی صولادقدن صکره اماسیه‌نك آلت طرفنده چکه‌رك چاینه قاریشور .

دلی قامچیق. — وارنه‌نك جنوبنده بحر سیاهه منصب اولان قامچیق چاینك صاغ طرف توابعندن ومذکور چایك مرکب اولدیغی ایکی مهم قولك بریسی اولوب اسلیه‌نك شمالنده کائن قزان جوارنده بلقانلردن نبعان ایله برمدت شرقی روم ایلی داخلنده جریاندن صکره قامچیق بلقانلری بوکدیك واسطه‌سیله مرور ایدرك قامچیق چاینه بلغارستان داخلنه ملاقی اولور .

دمتو. — مصر علیاده خرستیانلرجه مقدس طانمش اولان کلیساسیله مشهور بر قریه‌نك اسمیدر .

دلیکلوطاش. — سیواس ولایت وسنجاغنده وسیواسك جنوب شرقیسنده قانغالك شمال غربیسنده وفرات توابعندن توقما چاینه دوکیلان بالقلو صو اوزرنده واقع ناحیه مرکزی بر قصبه در .

دمردش. — (تیمورطاش) بری بروسه ودیکرادرنه جوارنده واقع برقریه اولوب هر ایکیسنده شجعان غازیان عثمانیه‌دن تیمور طاش پاشانك نامنه منسوبدرلر .

دمهور. — مصر سفلانك بحریه مدیریتی داخلنده ونیلك رشید قولندن مفرز برقنال اوزره وقاهره - اسکندریه تیمور یول خطنك دسوق ورشیده کیدن شعبه‌لرینك نقطهٔ التصاقنده واقع پاموق وبوغدای قماشلرینك تجارتیله مشهور یکرمی بش بیك نفوسلی بر بلده‌در .

دنك. — آیدین ولایتنك منتشا سنجاغی داخلنده دالمان چایی توابعندن کوچوك دره اوزرنده واقع برقریه‌نك اسمیدر .

معدن. — آنقره ولایتنك قیرشهر سنجاغنده برقضادر .

دوزجه. — قسطمونی ولایتك بولی سنجاغنه تابع قضا مرکزی بیوجك برقریه اولوب غایت منبت براووه‌نك ایچنده وبولینك ٣٢ کیلو مترو قربنده واقعدر .

بوراسی مقدما عادی بر قریه حالنده ایکن کون بکون کسب عمران ایتمکده وخانه وابنیه‌لری تزاید ایلمکده‌در.

قضاسی : لوانك منتهای غرب شمالیسنده واقع اولوب شمالاً بحر سیاه شرقاً بولی وارکلی جنوباً مدرنی قضالری وغرباً ازمید سنجاغی ایله تحدید اولنمشدر .

اراضی قسماً اووه وقسماً طاغلق اولوب چیله طاغی اك مشهور جبلیدر میلان نهری آقنی کولنی قطع ایدرك بحر سیاهه دوکیلور . طاغلری غایت جسیم اورمانلری حاوی اولمغله موسمنده کسیلان اغاجلر میلان نهری واسطه‌سیله تدویر اولنان طرزه‌لرده بیچیله‌رك نهرك جریانی ایله ساحل بحره قدر ایندیریلور .

محصولاتی ذخائر متنوعه ایله میوه وسبزه وکلیتلی توتوندن عبارتدر . قضانك سکنهٔ موجوده‌سی همان جمله‌سی مسلم اوله‌رق ٢١٧٧٢ نفوس اولوب ١٤٠ جامع ومسجد ٢ رشدیه و ١٦٠ قدر مکاتب صبیانیه وسائره‌یی محتویدر .

قضا ١٣٠ قریه ایله برده بحر سیاه ساحلنده اقجه شهر نامیله معروف بر ناحیه‌دن متشکلدر .

دوسر. — فرات وادیسنده صفین قربنده برقریه‌در .

دوشنبه. — قونیه ولایتنك تکه سنجاغنده علائیه قضاسنه ملحق ٥١ قریه‌لی بر ناحیه‌در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

دوغان. جزیره حوالیسنده بر بیوك ومشهور قریه‌نك اسمیدر.

دومة الجندل. — مدینهٔ منوره‌دن اون بش وشام شریفدن بش قوناق بعد ومسافه‌ده واقع بر قصبه اولوب اطرافی سورمتین ایله محاط ایدی.

غزوات جلیلهٔ پیغمبریدن بریسی دخی بوراده وقوعبولمشدر.

بو قصبه الیوم خراب اولوب زمان تأسیسی پك قدیمدر.

روایته کوره اولاد اسماعیلدن دومی نامنده بریسنك اثر بناسی ایمش الجزیره‌ده کوفه قربنده کی دومة حیره بعد ارتحال النبی ارتداد ایدن حاکم بلده اکیدر بن عبدالله الکندی طرفندن دومة الجندله بدل اوله‌رق انشا قلنمشدر.

دومنك. — (Domenitza) مناستر ولایتنك سرفیجه سنجاغنده آلاصونیه قضاسنه تابع ناحیه مرکزی بر قصبه اولوب کوستم توابعندن اکریا دره‌سی کنارنده وآلاصونیه‌نك غرب جنوبیسنده واقعدر ناحیه‌سی ١٦ قریه‌دن مرکبدر.

دونه. ورنه قربنده ووارنه لیمانه متصل ومتسلسل بر کول اولوب وارنه - روسجق شمندوفر خطی بو کولك اوستندن کچر.

دوول. — (Devol) اوروپای عثمانیده مناستر ویانیه ویلتلرنده جاری بر نهر اولوب طول مجراسی ١٩٥ کیلو مترودر.

نهر مذکور مناستر ولایتنده کوریجه سنجاغنده غرانوس طاغندن نبعان ایده‌رك ونتروت کولنك اایاغنی اخذ وبراز دها ایلریده مالك واسو برینه کوللرینی قطع ایلر.

ایلبصان قربنده اشقومبی نهرینه تقرب ایده‌رك بعده بردنبره تبدیل استقامت ایله یانیه ولایتنده کاش موزاکیه اووه سنده برات نهرینی آلور.

ومذکور اووه‌یی صولادقدن صکره برخیلی بطائقلقلر حصوله کتوره‌رك ادریاتیك دکزینه قاریشور.

دوول ناحیه‌سی نهر مذکورك منبعی جوارنده کائن بر قصبه‌نك اسمیدر.

دهروط. — مصر علیاده بهنسا قربنده نیلك غرب ساحلنده بر قصبه‌نك قدیم اسمیدر.

دهشور. — خطهٔ مصریه‌ده جیزه اعمالندن بر بیوك قریه‌نك اسمیدر.

دهوك. — موصل ولایتنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب آثور اقوامنه منسوب بر چوق آثار عتیقه‌یی جامعدر.

دهوك قضاسی: مروزی نامنده بر ناحیه ایله ٢١١ قریه‌دن مرکب اولوب اهالیسی اکثریتله کرد ومسلمدر.

دیاربکر. — اناطولیٔ شاهانه‌نك کردستان قطعه‌سنده قدیمدنبرو مرکزیتی محافظه ایتمش والیوم همنامی بولنان ولایته مرکز

اولمش اولان بر شهر قدیم وجسیم اولوب دجله نهرینك ساحل یمیننده ونهردن یارم ساعت قدر اوزاقده ٣٧ درجه ٢٥ دقیقه ٦٠ ثانیه عرض شمالی ایله ٣٧ درجه ایکی دقیقه طول شرقیده حذای بحردن ٦٢٦ متره مرتفع بر محلده واقعدر.

شهرك ایکی مرتفع سوری ایله اثار عتیقه‌دن معدود بر ده ایچ قلعه‌سی واردر.

کرك سور وکرك خانه‌لری قره طاشدن بنا اولنمشدر.

طشره‌دن کورینشی کوزل ایسه‌ده سوقاقلرك طار وطولامباجلی وخانه‌لری قسوت انکیزدر.

شهرك یقیننده جسیم بر کوپریسی خلفای امویه‌دن هشامه نسبت اولینیور شهرك هواسی ایام صیفیه‌ده غایت صیجاق وقیشین بالعکس زیاده صغوق اولور

وسورك ارتفاعی جریان هوایه مانع اولدیغندن نظافت جهتی اعتنا ایلمز ایسه‌ده جیادت هوا بالسهوله مختل اولور.

دیار بکر اسکی بر شهر اولدیغندن پك چوق اثار عتیقه‌سی وار ایسه‌ده تحری‌یه محتاجدر بناء علیه روما یلره عائد اولوب الیوم بری سلاحخانه‌یه ودیکری جامع اتخاذ اولنان معبد نادر الامثال مبانئ قدیمه‌دن معدوددرلر.

شهرك مکمل واوستی اورتیلی بر چارشوسی بر باب ملکی اعدادی ورشدیه‌سی و ٢٠ قدر مکاتب صبیانیه ایله بر ابتدائی مکتبی ٣٢٣٢ جلد کتب متنوعه‌یی محتوی درت عدد کتبخانه‌سی ٦٠ قدر جوامع ومساجدی ٨ باب حمامی ومشتملات سائره‌سی واردر

دیاربکرك ٣٥ بیکی متجاوز اولان سکنه‌سی ترك عرب کرد ارمنی یهودی اولوب بونلر اسلام وخرستیان سریانی کلدانی یعقوبی مذهبنده بولنیورلر.

السنهٔ محلیه ترکجه ایسه‌ده عرب ارمنی سریانی زازا لسانلری دخی تکلم واستعمال اولنمقده‌در.

دیار بکرك زمان تأسیسی حقنده اساسلی بر معلومات یوقسه‌ده آمید اسمی پك اسکی اولوب بونکده اولاد ابراهیمدن مدین بن امدالبلندی نام ذاته نسبتله تسمیه قلندیغی سورك ابنیه‌سنی تشکیل ایدن طاشلرك سیاهلغی شهره قره امید نامنی ویردیکی اقوال موجوده میاننده بر درجه‌یه قدر شایان قبول اوله‌بیلور.

قبل الهجره اورالرده اسکان ایدن بنی ربیعه قبیله‌سنك رئیسی بولنان بکر ابن وائل نام ذات دخی شهر وحوالیسنه کندی اسمنی اولدیغی احوالك تاریخیه‌دندر.

دیار بکر ایرانیلرله روملر بیننده برخیلی زمان مدار حرب ووغا اولوب دفعاتله شرق ایمپراطورلرینه کچمش

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ومشهور اولان سورنی قیصرلر بنا واكمال ایلمشلردر .

شوكت اسلامیه‌نك درجهٔ قصوایه واصل اولدیغی زمانده ایام خلافت جناب فاروق اعظمده جزیره فاتحی اولان عیاضی ابن غنم (رض) حضرتلری ایله سیف‌الله خالدبن‌ولید (رض) طرفلرنده هجرتك اون‌برنجی سالنده فتح وتسخیر قلنمشدر .

حكومات اسلامیه‌دن دیار بكرده آل بویه آل حمدان آل مروان واق وقره قیونلیلر اجرای حكومت ایتدكدن صكره اسماعیل صفوی زماننده ایرانیلره كچمش وفاتح اقلیم عرب وعجم اولان یاوز سلطان سلیم‌خان عثمانی زماننده چالدران غالبیتی نتیجه‌سی اوله‌رق ید عثمانیانه انتقال ایتمشدر .

الجزیره دینلان مزو-

دیار بكر .- بوتامیا قطعه‌سنك قسم شمالیسنده عبارت اولوب شمالاً ارضروم شمال شرقی جهتنده بتلیس ووان جنوب جهتندن حاصل ولایتلری جنوباً زور سنجاغی غرب جنوبیده حلب ولایتی غرب جنوبیده معمورة العزیز ولایتله محاط ومحدودر

مساحهٔ سطحیه ٣٨٦٠٠ مربع كیلو متره اولوب بونك ٢٦٤٩٤ كیلو متره محلی غیر قابل زراعت و ١٧٣٢ كیلو متره‌لك محلی دخی اورمانلقدر

ولایتك اراضیسی علی العموم طاغلق وسنكستان اولوب انجق جزیره‌دن محدود اولان ماردین سنجاغنك قسم جنوبیسی چوللدن عبارتدر .

ولایتك طاغلری سمت شمالیسنده كائن اق‌طاغ وشعباتی ایله جنوب جهتنده كائن قره‌جه طاغ وشرق جنوبیده واقع طور عابدین سلسله‌لری اولوب بونلرك فروغ وشعباتی ولایتی عارضه‌لی برحاله قویمشدر .

ولایتك اك مهم انهاری دجله ایله فرات وبونلره ملاقی اولان برخیلی توابعدن عبارتدر .

ولایتك تجارت نقطهٔ نظرنده اهمیتی زیاده ایسه‌ده وسائط نقلیه فقدانی واسكله‌لرك بعدیتی حسبیله استعداد تجاریه‌سی نسبتنده ترقی ایده‌مامشدر .

احوال تجاریه‌سی حقنده برفكر اجمالی حاصل ایتمك اوزره ولایتك ١٣٠٩ سنه‌سی اخراجات وادخالاتی حقنده ولایت سالنامه‌سنده كوریلان ایستاتستیق بروجه زیر درج وتحریر قلنمشدر :

اخراجات

لیرای عثمانی	ممالك اجنبیه‌یه
٦٢٠٠٠	یپاغی
٦٦٩٥	فیلك
١٢٧٥٠	مازی
٢٩٠٠	ضمغ
٢٨٧٥	جلود
٨٥٠	ایپك قوزه‌سی وقائچی باشی
٣٦٥٠	كورك اعمالنه صالح حیوان پوستی
٩١٧٢٠	برورد

M. CEVDET No. KİTAPLARI

١٢٠٠٤٥	لیرای عثمانی ولایت سائره‌یه
١٦٧٠	بادم
٦٦٠	اشیای متنوعه
٩٤٠٥٠	یكون
٣٨٨٠٠	قیون وكچی
١٨٧٥٠	یاغ
٣٣٠	اینك واوكوز
١٠٢٤٠	باقیر
١٤٣٠٠	برنج
١٤٣٠٠	كچی دریسی
٢٢١٠	اقمشه
١١٠٠	كراسته
٢٢٠٠٠	بغدای
٧٧٠٠	اشیای متنوعه
٢٢٢٣٧٨	مجموع اخراجات

ادخالات

لیرای عثمانی	ممالك اجنبیه‌دن
٥٠٠٠٠	ایپلیك
١٣٩٧٠	بز
٥٠٠٠	باصمه
٢٤٧٥	قلای ونشادر
٤٤٠٠	چیوید
١٣٠٠	جاموس دریسی
٩٩٠٠	پترول غازی
٩٠٠٠	قهوه
٩٠٠٠	شكر
٨٨٠٠	چوخه وسائره
٢٢٠٠	كبریت
٢٢٠٠	كاغد
٩١٧٢٠	یكون

دیار بكر ولایتی

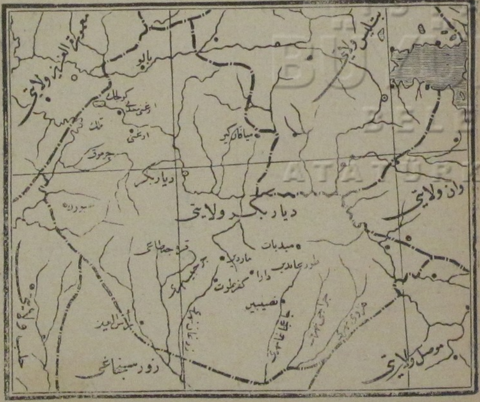

١٢٠٠٤٥	ابرای عثمانی
٢٤٠٠	قوندره کراسته
٢١٠٠	فس
٢٢٠٠	دمیر چیوی
٢٧٥٠	بافیر
٧٠٠	بازمه
٥٠٠	فانیله
١١٠٠	مجوهرات
٢٤٢٠	امتعهٔ ایرانیه
١٥٤٠٠	اشیای متنوعه
١٩٤٦١٥	یکون
	ولایات سائره دن
٦٠٠٠	صابون ـ حلب ولایتندن
٤٤٠٠	مانیسا ـ حلب ومعمورة العزیز ولایتلرندن
٧٧٠٠	اغنام ـ ارضروم وبتلیس ولایتلرندن
١٠٠٠٠	طوز ـ بتلیسدن
٦٦٠٠	اشیای متنوعه
١٨٤٣١٥	مجموع یکون

دیاربکر ولایتی بروجه آتی قضا ونواحی یه منقسمدر :

اسامی لوا		اسامی قضا	اسامی نواحی
دیاربکر	(١)	دیاربکر	شرق
			غرب
			بهرامکی
			بشیری
	(٢)	سیورك	قره کچی
			بجاق
			یکیشهر
	(٣)	لیجه	هانی
	(٤)	سیلوان	حضرو
	(٥)	دیرك	محل متینان
ماردین	(٦)	ماردین	
	(٧)	جزره	
	(٨)	نصیبین	حباب
			الیات
	(٩)	مدیات	کربوران
			باصیرین
			مستکف
			قصر
	(١٠)	عونه	
معدن	(١١)	مرکز	ارغنی
		بالو	قره بیکار
	(١٣)	چرمیك	چونکش

ولایتك ذکر اولنان نواحیدن ماعدا اصول جدیده اوزره برچوق نواحیسی دها وار ایسه ده مرکزدن اداره اولندقلرندن ایروجه مدیر یوقدر .

ولایتك نفوس موجوده سنك ملیب نقطهٔ نظرنده صورت توزیعی جدول آتیده ارائه اولنمشدر .

اقوام	یکون	اناث	ذکور
اسلام	٢٩٨٧٨٥	١٤١،،٦٥	٦٧٢٨٥٥
ارمنی	٤٦٢٣٧	٢١٦٠١	٢٤٦٣٦
ارمنی قتولیکی	٦٤٢٧	٣١٠٤	٣٣٣٣
روم	١٢٠٣	٥٤٩	٦٥٤
روم قتولیکی	٦٧	٣٩	٢٨
سریانی قدیم	١٧٨٤٢	٨٥٨٨	٩٢٥٥
سریانی قتولیکی	١٥٦١	٧٦٩	٨٩٢
پروتستان	٤٥١٢	٢١٨٥	٢٣٣٧
یهودی	١٢٣٤	٦٠٨	٦٢٦
کلدانی	١٣٦٢	٦١٩	٧٤٣
یزیدی	٣٥٢٠	٨٥١	٢٦٦٩
قبطی	٧٩	٤١	٢٨
یکون	٤٨٢٩٤٠		

دیار بکر سنجاغی : دیاربکر ، سیورك ، لیجه قضالردن مرکبدر .

دیار ربیعه .ــ الجزیره نك قسم شرقیسنه ویریلان اسم اولوب قبل الاسلام بنی ربیعه قبیله سنك اقامتی سبب تسمیه سی اولمشیدی بو اسم بعضاً دیاربکره دخی تعمیم اولنور و دیاربکره دیاربکر نامنك سبب تسمیه سی اولان بکر ابن وائل دخی مارالذکر بنی ربیعه قبیله سنك رئیسی ایدی .

دیار نضر .ــ الجزیره نك قسم غربیسی وخابور ایله فرات بیننده کی پارچه سیدر .

بوراسنی دخی بنی مطر قبیله سی اقامت ایلمشیدی .

دیر .ــ زور سنجاغنك مرکز اداره سیدر .

بونك اسمی دیر (رمان) ایسه ده زور سنجاغنه نسبتله دیر زور دینلمشدر .

قصبه فرات نهری اوزرنده ونهرك ساحل غربیسنده وخابور منصبنك درت ساعت غرب شمالیسنده واقع اولوب بیك نفوس و برقاچبیك خانه لی ٣ جامع ٢ کلیسا بر عسکری خسته خانه سی ١ حمام ٣٠٠ دکانی و ٤ خانی شاملدر .

بغداد ایله شام آراسنده وعشایر عربانك جولانگاهی اولان چوللك اورته سنده اولدیغندن عشایر بوراده مرکزلنور فراتك اورته سنده کائن اوجیجه اطه سنه بر کوپری ایله متصلدر .

دیر اسمنك اضافتیله ممالك شاهانه نك اکثر جهاتنده برچوق قرا وساره واردر .

دیر القمر .ــ جبل لبنان مستقل متصرفلغك مرکزی اولوب بیروت ایله صیدا اراسنده و بیروتك ٣٠ کیلومتره بعدنده و وادی القامی نام نهرك اوزرنده و طاغلق بر محلده واقع اولوب اوچبیك قدر اهالیسی درزی و مارونیدر .

کلیسا و مناسترلری و منتظم باغچه لری واردر .

Deir Barmaus.

دیر بارامووس .ــ خطهٔ مصریه ده قاهره نك غربنده وقرص ایله طرابلس غرب طریقی اوزرنده و وادی ناخردن داخلنده واقع بر موقعنك اسمیدر . دیر غول کردستان قطعه سنده جزیره نك شمال شرقیسنده و بوهتان اراضیسی داخلنده دجله نك صول طرف توابعندن بری اوزرنده واقع بر قریهٔ مهمه نك اسمیدر .

دیر دت .ــ مصرده و نیلك رشید قولی اوزرنده بر کوچك قصبه در .

دیریك .ــ دیاربکر ولایت و سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب مشهور قره جه طاغك اتکنده وخابور حوضه سنده واقعدر .

٣٠٠٠ قدر اهالیسی بر جامع شریفی اونبش خان و دکانی واردر .

هواسی غایت کوزل میوه‌سی مبذولدر. قضاسی: دیاربکر ، سیورك قضالری وماردین وزور سنجاقلریله محاط اولوب قسماً طاغلق وطاشلقدر. خابوره تابع جرجب نام صوایله اسقا اولنور مرعالری کنیش اولدیغندن حیواناتدن پك کلی استفاده اولنور. زراعته اولقدر اهتمام اولنه مامقله برابر خارجدن ذخیره جلبنه لزوم کورلمز وغایت نفیس یاغ وپینر اعمال اولنفور.

دیدان.— حجازك قصبات قدیمهٔ مشهوره‌سندن ایکن الیوم خرابدر.

دیبور.— جزره قربنده برقریه ایدی.

حرف الذال

ذات الحج.— سوریه ولایتنده معان سنجاغی داخلنده موافق حجدن طاشلق وچاقلق برمحل اولوب هجر واشمه‌لردخی دیرلر جقماندن ١٤ وعاصی خرمادن ٢٥ ساعت مسافه‌ده در.

سلطان سلیمان بناسی برقلعه وبرکه‌سی واردر. درون قلعه‌ده‌کی قیودن صوچکوب خارج قلعه‌ده اولان برکه‌یی طولدیررلر بوراده بنی سلیم طائفه‌سی مسکوندر.

ذباب.— مدینهٔ منوره‌ده مشهور برطاغك اسمیدر.

ذبیان.— تبیان وزننده بلغاسمتنده برقبیله وبو قبیله‌نك اسمیله مسمی برقصبه‌نك اسمی‌در.

ذمار.— یمن ولایتنده صنعامضافاتندن قضا مرکزی برقصبه‌در صنعایه مسافه‌سی ١٥ ساعتدر.

ذمار قضاسی: صنعا ، یریم ، ریمه قضالری واراضیٔ غیر مضبوطه ایله محدود طاغلق بریر اولوب قیونلری چوقدر

ذوالقدریه.— مرعش وحوالیسنده اجرای حکومت ایدر وتاریخ عثمانیمزه مناسبتی اولان برترکمان حکومتنك حکم سوردیکی محللر اولوب مرعش سنجاغی ایله ابستان وملاطیه بوقطعه‌ده داخل ایدی.

حکومت ذوالقدریه ٧٨٠ تاریخندن ٨٨٥ تاریخنه قدر دوام ایدرك ٩ نفر حاکملری کلمشدر.

ذی شراق.— یمنده تعز سنجاق وقضاسنده ٣٨ قریه‌دن مرکب برناحیه‌در.

ذوالجحفه.— رابعك نام دیکری اولوب رابغه اشمه‌سی دخی دیرلر. مقدما اسمی فهیعه اولدیغی حالده سیل کلوب اهلنی استیصال وجله‌سنی هلاك ایتمکله جحفه تسمیه اولنمشدر.

تفصیلات ایچون رابغ کلمه‌سنه مراجعت اولنه.

ذوالنون.— منازل حج شریفدن اولوب شامدن بش ساعت اوزاقدر بونك نام دیکری ترخانه خانی‌در قدیماً ترخانه طبع اولنوب حجاجه توزیع اولنور ایمش بومحله کتیبه دخی دیرلر خراب برخانی الان باقیدر.

ذوالخلیفه.— حاجی وبیار علی ناملریله دخی مسمی‌در. مدینه‌یه اوچ ساعتدر بین الحرمین منازل حجدندر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

رابا .- (آقروپولیس) (رباط معاب) سوریه‌ده بلقا سنجاغنده وقدس شریفك اون‌بش ساعت اوزاغنده برخرابه اولوب قدیماً معابیله مرکز ایدی .

رابغ .- خطهٔ مبارکهٔ حجازیه‌ده جده سنجاغنده لیث قضاسنه مضاف برناحیه مرکزی اولوب جده‌نك بحراً یدی میل وبراً اوتوز ساعت قدر شمالنده وبحر احمره بر ساعت مسافه‌ده واقعدر .

مصر وشام محملارینك راستنده بولنوب میقات احرامدر . جواری غایت اینجه قومسال وجزئی قازلمه زمیندن صو چیقار خرما بستانلری قاون وقاربوزی مشهوردر . « دم اخوین » یعنی قرداش قانی دینلان اجزا دخی کثرتله بولنور . ذات الجحفه ، رابعه اشمه‌سی دخی دیرلر قصبه‌ده بر قلعه یدی قپو اون صهریج ۱۱٦ خانه ٥ جامع ۲۰ دکان ۳٦۹ نفوس موجوددر .

قلعه‌سنده‌کی جسیم ذخیره انبارلرنده مدخر اولان ذخائر آیاب وذهابده محملاره توزیع اولنور .

راجب .- سوریه ولایتنك بلقا سنجاغنده نابلسك شرق شمالنده وادئ زرقه قربنده برقریه‌در .

راچتا .- صربیه‌ده جاری اولان طونه توابعندن موراوه‌یه دوکیلان ویکی بارادن کچن کوچوك برصویك اسمی درکه موراوه‌یه صربستانده واقع راچقاده قاریشور .

راحت طاغی .- قونیه ولایتنده بوردور سنجاغنده کولحصارك شرقنده اوچبیك متره مرتفع برطاغك اسمیدر .

راخیله .- بغداد ولایتنده کربلا سنجاغنده وکربلانك شمال غربنده چولده برموقعك اسمیدر .

راخوفچه .- قوصوه ولایتنك پرزرین سنجاغنده مرکزه تابع ۱۳٤ قریه‌لی برناحیه‌نك اسمیدر .

راخوه .- بلغارستنده وطونه ساحلنده صوفیه‌نك ۱٤۹ کیلومتره بعدنده بلغارستانك قضا مرکزی وایشلك بر اسکله‌سی اولوب ٤۰۰۰ قدر سکنه‌سی وخیلی تجارتی واردر .

راخوه قضاسی ، ۷۰۰۰۰ قدر نفوس وایکی یوز قرایی مشتملدر .

رادومیر .- بلغارستانك کوستندیل سنجاغنده ویطوش طاغی اتکنده ایکی اوچبیك نفوسلی برقصبه‌در .

رادویشته .- قوصوه ولایتنك اسکوب سنجاغنده قضا مرکزی برقصبه در . اسکوبه مسافه‌سی یکرمی درت ساعتدر .

درون قصبه‌ده یدی سکز بیك نفوس ٦ جامع ومسجد برمدرسه برکتبخانه برکلیسا یدی رشدیه اولق اوزره درت مکتب برچالار ساعت یدی خان یوز اللی دکان واردر .

رادویشته قضاسی : ولایتك شرق جنوبیسنده وبلغارستان حدودنده اولوب اشتیب ، قوچان قضالری وسلانیك ولایتیله محدوددر . آراضیسی طاغلق وعارضه‌لی ایسه‌ده منبت اووه‌لری وکوك وادیلری دخی واردر . حاصلاتی پاموق ، آفیون ، کتان ، پرنج ایله حبوباتدن عبارتدر حیواناتی چوق اولمغله اخراجاتی اولدقجه روا جلیدر . سکنه‌سی یکرمی بیکه قریبدر مشتملاتی ٥۹ قریه‌دن عبارتدر .

بواسمده مناستر ولایتنده دخی برقریه واردر .

رازلق .- سلانیك ولایتنك سیروز لواسنه ملحق برقضادر . اشبو قضا بلغارستان حدودنده وطاغلق برمحلده اولوب ٤۰۰۰۰ دونمی متجاوز تارلا ٥۲ بیك دونم چایر ۳٥۰۰ دونم باغچه‌یی حاویدر .

محصولاتی پاتاتس فصولیه وسائره ومعمولاتی کاپم شیاق کبه ویرلی بزی وآلاجه‌دن عبارت .

سنوی نسج اولنان شیاقی یوزبیك آرشونی تجاوز ایدر .

اعمالات نسجیه ایچون داخل قضاده یوك بیقامه مخصوص بطاق تعبیر اولنور برچوق طوقماق وکچی دریسی احضاری ایچون ملحقاتنده یکرمی قدر دباغخانه موجوددر .

قضاده احضار اولنان جاود ومشینلر هم داخلاً وهمده اوستریا وآمریقا ارسال اولنور .

مرکز قضا سیروزك شمال شرقیسنده ویکرمی سکز ساعت اوزاقده واقع ، مهومیه ، نامنده اولان برقصبه‌در .

رأس العین .- الجزیره‌ده زور سنجاغنه تابع برقضا اولوب لوانك سمت شمالیسنده وچولده واقعدر اهالیسی عشایر عربیدر .

مرکز قضا اولان رأس العین قصبه-

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سی ماردین ایله حاران اراسنده ومهم برنقطه‌ده واقعدر .

(زور ماده‌سنه نظر اولنه)

راشیا . — سوریه ولایتنده مرکزه مضاف برقضا مرکزینك اسمیدر مرکز ولایت اولان شام شریفه مسافه‌سی قرق کیلومتره‌در : قصبه وادئ بتیم اعلاده واقع اولوب سطح بحردن اوچبیك اوچیوز اللی متره مرتفع بولنان جبل الشیخ نام طاغ قصبه‌نك شرق جنوبیسنده ویقین برمسافه‌ده‌در .

راشیا قضاسی : عمومی دینه‌جك درجه‌ده طاغلق اولوب زراعتی محدود . قضانك ملحقاتی ١٦ قریه‌در .

راقوص . — ارضروم ولایت ولواسنك اسپیر قضاسنده برناحیه‌در .

رامه . — بیروت ولایتنك عكا سنجاغنده وعكانك شرق وتخمیناً اوتوز کیلومتره بعد ومسافه‌ده واقع برقریهٔ مشهوره‌نك اسمیدر .

رانیا . — موصل ولایتنده کرکوك سنجاغنه تابع ٤٥ قریه‌لی برقضا اولوب ٠٠٠، قدر نفوسی مشتملدر . رانیه‌ده برمحکمه واردر اهالیسی زراعت وحیوان بسلمك ایله تعیش ایدر .

راونه‌ریقه . — قوصوه ولایتنك یکی بازار سنجاغنده قولاشین قضاسنه تابع ١٣ قریه‌لی بر ناحیه‌در .

قضانك سائر ناحیه‌لری : مویقواج وبرانش‌در .

رایان . — مصرده ومدینة الفیوم ملحقاتندن چولده کائن برموقعك اسمی اولوب مدینهٔ مزبوره‌یه برطریق ایله متصلدر .

رتمو . — (رسمو) Réthymo . کرید اطه‌سنده رسمو سنجاغنك مرکز اداره‌سیدر .

قدیمدن بری نامنی محافظه ایتمش اولان رتمو قصبه‌سی اطه‌نك اهمیتجه ایکنجی بلده‌سی غایت منبت براووه‌نك مدخلنده کائن قومسلی بر محلده وایکی کوچك صویك اراسنده واقع اولوب ایدا طاغنك صوك پایه‌لری مذکور اووه‌یه منتهی اولور .

لیمانه حاکم اولان قلعه‌سی ایله بعض مبانئ عظیمه‌سی وطرق منظمه‌سی وندیكلیلر زماننده بروحسن محافظه اولنمشدر (نفوسی ٩٠٠٠) قصبه‌ده روم واسلاملره مخصوص مکاتب متنوعه واردر لیمانی محافظه‌لیدر قصبه‌ده سکز جامع بش درکاه بش روم کلیساسی بر قتولیك کلیساسی ایکی قشله بری عسکری اولمق اوزره ایکی خسته خانه برحکومت قوناغی بر کمرك دائره‌سی ایکی حمام

بر اوتل بر مطبعه واردر .

رتمو سنجاغی اطه‌نك شرق قسمنده واقع اولوب اون التی بیكی مسلم وقصوری روم وملل سائره‌دن عبارت اوله‌رق ٤٩٠٩١ نفوسی جامعدر .

سنجاغك باشلوجه مصنوعاتی صابون وزیتون یاغی استحضاری درکه سمودة یدی باب صابونخانه واردر . بوندن ماعدا اوزوم پینیر کتان تخمی بال وبالموی دخی حاصلات لوامیانده مهمدر .

سنجاغك تجارتی ٦٢٢٥٣١٥ فرانغه بالغ اولوب بونك (٢٠٩٤٤٢٥) ی اخراجات و (٣٢٨١٢٩٠) ادخالاتی تشکیل ایدر .

یالکز سنوی فرانسه‌یه ادخال اولنان رسمو یاغنك بالغ اولدیغی مقدار (١٠٣٩٢٥) فرانق واوستریا ومجارستانه ادخالاتنك قیمتی دخی (٤٠٠٠٠) فرانقدر .

رسمو لیمانه ادارهٔ مخصوصه وکرجی واپورلریله بر چوق سفن تجاریه اوغرار بونلر میاننده عثمانلو سنجاغی حامل اولان سفاینك یوز اون دردی واپور واوچیوز قرق طقوزی یلکنلی اوله‌رق عددی د رتیوز التمش اوچه بالغ اولورکه بویلرك حموله مجموعه‌لری ٨٠ بیك طونوبی متجاوزدر .

رسمو ایله جواری و ٨٧ عدد قریه رتمو قضاسنی تشکیل ایدر .

رتمو لواسنك ٨٧ قریه ایله مرکزی شامل اولان رتمو ویوز قریه‌لی میلوپوتاموس وقرق بش قریه‌لی آماری نامنده اوچ قضاسی واردر .

رجال المع . — یمنده عسیر سنجاغنك برقضاسیدر .

رجن . — بغداد ولایتنده کربلا سنجاغنده نجف اشرف قضاسنك برناحیه‌سیدر .

رحمانلو . — شرق روم ایلی ولایتنده ومریج نهرینك صول طرف توابعدن بری اوزرنده وبالقان سلسله‌سی اتکلرنده کائن برقصبه‌جقدر .

رحمانیه . — مصراسفلده نیلك رشید قولی اوزرنده دسوق بلده‌سنك قارشوسنده ودمنهوردن آیریلان شمندوفر خطی شعبه‌سنك اوزرنده کائن مدیریت مرکزی بر قصبهٔ مشهوره‌در .

رداع . — یمن ولایتنك صنعا لواسنده بر قضا اسمیدر .

ردوب . — (Rhodope) یاخود دوسپاط « دسپوط » روم ایلیده بلقان سلسلهٔ مشهوره‌سندن ریلو طاغندن اعتباراً تشعب ایدرك بلغارستان وشرق روم ایلی ایالتلرینك

قسماً حدودینی تشکیل و مریج حوضه‌سنی قره‌صو حوضه‌سندن تفریق ایلر رودو. بك امتدادی ٢٩٥ کیلومتره وانك مرتفع تپه‌سی ماساله نامیله (٣١٠٩) متره قدردر.

رودویدن ایریلان وقره بلقان نامیله شهر تشعار اولان شعبه‌سی شرق شمالی‌یه وقره‌اوغلان، قاراق، طوقاجق قوجه یایلا شعبه‌لری شرق جنوبی‌یه طوغری ممتد اولور.

ردوب سلسلهٔ اصلیه‌سی روم ایلیٔ شاهانه‌نك تقسیمات قدیمه‌سندن اولان تراکیا ایله ماکدونیا مملکتلری اراسنده حد فاصل اعتبار اولنورایدی بوسلسله‌دن برچوق نهرلر نبعان ایدر واتکارنده بولنان جسیم اورمانلر دن استفاده ایدیلور.

ردوب اتکارنده بولنان قریه‌لرده شجاعت وبسالتله مشتهر اولان پوماقلر اسکان ایدر.

ردوس اطه‌سی.– (L, ile De rhodes)

جزایر بحرسفیدانجه قبریس ومدللیدن صکره جسامتجه برنجی اولان ردوس اطه‌سی جزایر بحرسفید ولایتنی وجوده کتورن الویهٔ اربعه‌نك بریسی اولوب بیضی الشکل وامتدادی شمال شرقیدن جنوب غربی‌یه طوغریدر.

موقع جغرافیسی: جزیره ٣َ ٢٥٥ : ٢٧ ٫ ٣٦ عرض شمالی ایله ٢٣ ٫ ٢٥ : ٥٦ ٫ ٦٠ طول شرقیده (پاریس نصف النهارینه کوره) واقعدر.

اطه‌نك طول اعظمیسی ٢٨ کیلو متره ومساحهٔ سطحیه‌سی «١٫٩٠٤» دونمدر.

ذاتاً اناطولی‌یه منسوب برسلسلهٔ متمادیه‌نك مهم برتپه‌سی عداولنان اطه استقامت طولانیسنه نظراً برسلسله ایله قطع اولنمشدرکه مذکور سلسله‌نك فروغ وشعباتی اولان عوارض مختلفه جزیره‌یی خیلیدن خیلی‌یه عارضه اندرمشدر بو سلسله‌نك اڭ یوکسك نقطه‌لری قدیماً (Ataprius) آتابریوس دینلان آتایرو (Atairo ١٢٤٠ متره) وآقرامیتی (Akramitay ٨٢٤ متره) وایلیا (٧٩٤ متره) تپه‌لری در. اطه‌نك باشلوجه آقار صویی اسکی ردولیلرك فیزوس (Physeus) دیدکاری فیسقا (Fiska) نهریدربوندن ماعدا برچوق ماء جاری دها وارایسه‌ده بالنسبه اهمیتلری آزدر.

ردوس اورمانلری ازمنهٔ قدیمه‌ده کرك یاقمق وکرك انشا آت ایچون پك کلیتلی کراسته واودون اخراج ایدرلر

ایدی الیوم انشا آت ایچون اطرافه کراسته ارسالنه دوام اولنمقده‌در.

اقلیمنك وطوپراغنك مساعده‌سی نسبتنده زراعته اهتمام اولنمدیغندن ردوسك محصولاتی حبوبات جهتیله انجق محلنه کفایت ایده بیله جك درجه‌ده ایسه‌ده میوه‌سی علی الخصوص لیمون پورتقال واوزوم ایله زیتون محصولی پك برکتلیدر.

ردوسك طوغله وچوملکجیلك صنعتی قدیماً پك مترقی وعادتا بورایه مخصوص

ردوس خریطه‌سی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بوصنعت ایدی امپراطور ژوستینیانی مشهور آیاصوفیه انشاسنده ردوس صنعتکارانی طرفندن اعمال وتدارك اولنان طوغله‌لری استعمال ایلدیکی محققات تاریخیه دندر .

تقسیمات ملکیه : ردوس سنجاغی ردوس سیمی، قازوس، قارپاتوس، قاستللو ریزو ناحیه‌ایله بش قضا ایله تیلو، شرق ناحیه‌لرینی مشتملدر .

سکنه‌سی : قسم اعظمی روم ویدی بیکی مسلم ومتباقیسی ملل مختلفه اوله‌رق ۲۹۱٤۸ نفوسدن عبارتدر .

معارف جهتی هنوز پك ایلری کتمامش ایسه‌ده ینه اطه‌ده بری عالیه اولمق اوزره اوچ باب اسلام واوچ باب روم وبرباب قتولیك وبرباب اسرائیلی که جمعاً سکز باب مکتب واردر .

ردوس شهری .- جزیره‌نك مرکزی والینك مقری اولوب ساحلده مکمل بر لیمانه مالکدر .

سنوی ردوس لیماننه کلوب کیدن سفاین ۱۷۵۰۵٦٤ طونه استیعابنده‌در .

رزافه .- زور سنجاغی حوالیسنده رقه شهری مقابلنده وودرت یولك برلشدیکی محلده واقع خرابه برمحلك اسمیدر .

رفاهیه .- (قضاسی) ارضروم ولایتنك ارزنجان سنجاغنه مربوط قضاسیدر مذکور قضا ارزنجان قضاسنك غرب شمالیسنده واقع اولوب شرقاً ارزنجان قضاسی شمالاً طربزون ولایتی غرباً سیواس ولایتی جنوباً قوری چای قضاسیله محاط ومحدوددر اراضیسی فراتك صاغ طرف توابعیله صولاور طوپراغی برنجی درجه‌ده منبتدر .

اوچ ناحیه ایله (۱۷٦) قریه‌یی وبونلرده جمعاً (۳۳۷٦) خانه‌یی محتویدر ، یکرمی اوچبیکی اسلام باقیسی ملل سائره‌دن عبارت اولمق اوزره اهالی قضا (۲٤۹۲۷) نفوسدر .

دائرهٔ قضاده علوم عربیه وشرعیه تحصیله مخصوص ٦ مدرسه و ۱۲ مکاتب ابتدائیه اونبش جامع شریف بش باب کلیسا واردر .

مرکز قضا اولان کرجانیس (ملك شریف) قصبه‌سی فرات توابعندن بیوجك برصو اوزرنده واقعدر .

محصولاتی حبوبات متنوعه داخلاً خرق واستهلاك اولنان منسوجات محلیه وعادیه‌دن عبارتدر

رسنه .- مناستر ولایت ولواسنه مربوط برناحیه‌در .

رفیدة الیمن .- یمن ولایتنك عسیر سنجاغنده بر ناحیه اسمیدر .

رقه .- حلب ولایت وسنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه درکه حلبدن ۲۲۰ کیلو مترو اوزاقده و « نیسوفوریوم » خرابه‌سنده وفرات ایله بلیك نهرلرینك ملتقاسنده کائن « ۲٤۰۰ » خانه‌یی جامعدر .

قصبه‌نك تأسیسنی اسکندره نسبت ایدییورلر .

رقه قضاسی : شمالاً اورفه سنجاغی ومجمع قضاسی شرقاً وجنوباً زور سنجاغی غرباً الباب قضاسیله محاط ومحدوددر. قضایی تشکیل ایدن اراضی الجزیره‌دن معدود وغایت منبت وواسع بر اووه‌دن عبارتدر. باشلوجه محصولی خرمادر. تمش بش بیك قدر تخمین اولنان سکنه‌سنك قسم اعظمی یعنی تمش بیك قدری خیمه نشین بدویلر اولوب غایت اصیل اولان آت ودوه‌لرینی بوقیمتدار اووه‌ده بسلرلر. سکنهٔ غیرمسکونه‌سندن اولان عنزه، حدیدی، ناوالی قبیله‌لری ۳٤ بیك چادره بالغ اولوب بونلر غایت مطیع ومرتبات امیدیه‌لرینی منتظماً ادا وایفا ایدرلر نهر فرات ایله بلیك نهرلری قضایی اروا واسقا ایدرلر .

رقه‌لر .- مناستر ولایتنك دبره سنجاغنده بر قضا اسمیدر نفوسی « ۱۰۱۹۸ »

رقیصون .- طرابلس غرب ولایتنده قول اوغلی باش اغالغنه مربوط برناحیه‌در .

رماهیه .- بغداد ولایتنده دیوانیه سنجاغنده ودیوانیه‌نك غرب جنوبیسنده واقع برخرابه‌در .

رمته .- سوریه‌ده حوران سنجاغنده دمشق الشامدن معانه کیدن طریق اوزرنده برقریه‌نك اسمیدر .

رامله .- قدس شریف سنجاغنده وسنجاغك اسکله‌سی اولان یافه ایله قدس طریقنده بعض معابدی مشتمل برقصبه‌در .

ابوالفدانك روایتنه نظراً بوراسی خلفای امویه‌دن سلیمان بن عبد الملك طرفندن (۷۱٦) تاریخ میلادیسنده تأسیس اولنمشدر .

بوراده قدس زوارینك استراحت واقامتنه مخصوص اوافی اوزره ارض مقدس رهبانك مناسترلری موجود اولوب تأسیسلرینی بورغونیا دوقه‌سی (فلیب لوبون) ه نسبت ایدرلر یافه طریقی اوزرنده شهیدلر قز قله‌سی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نامیله شهر تشعار اولوب الیوم خراب برجامعك مناره‌سی اولان قله پك اسكی برمناسترك تفرعاتندن ایمش .

رندنیا .— اورفانی كورفزینك نام دیكریدر ؟

رواندز .— موصل ولایتنده سلیمانیه سنجاغنده وحدود ایرانیه‌ده كائن قضا مركزی برقصبه‌در اهالیسی كردلردن عبارت اولوب سكز بیك قدر نفوسی مشتملدر .

روبجوز .— ادرنه ولایتنك كوملجنه سنجاغنه تابع بر قضا اسمیدر .

روبجور قضاسی : ولایتك غرب شمالیسنده واقع اولوب سلانیك وشرقی روم ایلی ایالتی وآخی چلبی قضاسیله محدوددر :

اراضیسی رودوب سلسلهٔ جبالندن عبارت اولمغله طاغلق وزیاده عارضه‌لیدر اهالیسی كاملا اسلام وشجاعت وجسارتله معروف اولمق اوزره ۱٤٠٠٠ نفوسدن عبارتدر .

قضانك مشتملاتی یكرمی آلتی قریه وایكی بیك یدییوز قرق ایكی خانه‌در مركز قضا « دولن » اسمنده برقریه اولوب بر قشله ایله بر تلغرافخانه‌یی محتویدر .

قضایه مربوط «طمراش» «دوسپاط» « تربفراد » نامیله اوچ عدد ناحیه واردر .

دوسپاط ناحیه‌سنده برحكومت قوناغیله تلغرافخانه ورسومات اداره‌سی طمراشده برقشله وتلغرافخانه اوچ مدرسه آلتمش چشمه اونبر عبا دولابی اوتوز تخته بیچقیسی واردر .

زودونه .— ارنبودلقده كائن شار طاغی سلسله‌سنك برشعبه‌سی اولوب قالقاندلن قصبه‌سنك غرب جهتنده واقعدر .

ردوستو .— تكفور طاغی ماده‌سنه نظر اولنه .

روسجق .— بلغارستانده طونه كنارنده پك مهم ومستحكم بربلده اولوب دوائر ملكیه وعسكریه ایچون بر مركزدر نفوسی ۱۵ بیك بحرسیاهده مشهور براسكله اولان وارنه لیماننه برتیمور یول خطیله مربوطدر .

روم ایلی فناری
روم ایلی قواغی } — بوغاز ایچنك روم ایلی یقه‌سنده برر موقعدرلر .

روضه .— مصر بحریده جیزه مدیریتنه ملحق برجزیره اولوب خلفای عباسیه زماننده بونك برجهتنه نیلك درجهٔ طغیانی اشعار ایتمك اوزره برمقیاس دكز اولنمش ایدی .

خلفاو ملوك اسلامیه دورلرنده بو جزیره‌ده باغ وبغچه وسرای وقلعه وترسانه‌لر تأسیس اولنمش ایدی كه الیوم آثاری مرئی ومشهوردر .

مصرك اثنای تسخیرنده یاوز سلطان سلیم خانك بومقیاس اوستنده تأسیس ایلمش اولدیغی قصرك تاریخ مامیزه تعلق واردر .

روم ایلی شرقی .— اوروپای عثمانیده دولت علیه‌یه تابع مختاریت اداره‌یی حائز بر ولایتدر . مذكور ولایت بالقانلرك جنوبنده واقع اولوب شمالاً بلغارستان امارتی شرقاً بحرسیاه غرباً سلانیك ولایتی جنوباً ادرنه ولایتی ایله محاط ومحدود اولوب ۳٦ بیك مربع كیلومتره وسعتنده وتخمیناً برملیون قدر نفوسی محتویدر .

سواحل : ولایت مذكوره‌نك بحرسیاه ایله محاط اولان سواحلنده بلقانلرك منتهاسی بولنان امینه برونی ایله فورطنه‌لی هوالرده كمیلر ایچون بر ملجا اولان برغوس كورفزی واردر . مذكور كورفز منتهاسنده اطه كولی وقاضی كوی دره‌سنی وطاش تپه‌صوینی اخذایدن وایاكوی كولی ودها اشاغیده ماندره دره‌سی وخواجه‌لر صولرینی اخذ ایدن آقرویا كولی مثللو كوللر موجود وبورغاز لیمان وچنكانه اسكله‌سی كبی لیمانلری شاملدر كورفزك جنوب ساحلنده شیطان طاغنك دكزه قدر ممتد اولان پایه‌لرینك اوچلری بولنان چوقه‌سواری ، قره‌بورون ، نیقوله ، سوزه‌بول ، باغلر آلتی ، آیاستفانوس .. الخ برونلر ایله قاوامدلیمانی ، مناستر اسكله‌سی ودها اشاغیده ولایتك حدود جنوبیه‌سنك ابتدا ایتدیكی آت لیمانی واقعدر .

سلسلهٔ جبال : ولایتك هواسی علی العموم لطیف واراضیسی منبت ومحصولدار وكل باغی وشیافلری ایله شهرتشعار اولوب یالكز سمت شمالیسی قوجه بلقان دنیلان سلسلهٔ مشهوره ایله عارضه‌لیدر .

قوجه بلقان سلسله‌سی جهت غربیده كائن قپولی دربندندن قره‌دكز ساحلنده بولنان امینه برونه قدر امتداد ایلر .

اشبو سلسلهٔ جبالك ارتفاع وسطی (۱٠٠٠) متره واك یوكسك نقطه‌لری ۱۵٠٠ : ۱۸٠٠ متره‌در .

بلقان سلسله‌سی اورمانلق اولوب وسطنده شیبقه ونام دیكرله غابرووه وبوكچیدك شرقنده بش التی ساعت قدر بش ومسافه‌ده خاش بوغازی ودمیر قپو كچیدلری ونادردربندی كبی متعدد كچید محللری واردر .

نهرلر ولایتك اك مشهور اقار صوبی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مریجدر .

نهر مذکور بالقان شعباتندن چادر تپه نام محلدن اخذ منبع ایدرك تاتار پازارجغی نام محله قدر وسعتسز اوله‌رق جریان وموقع مذکورده دار بر وادیدن کچدکدن صکره صولدن (لوده بانه) وصاغدن قریجه دره‌لرینی آلور . بعده پرنج تارلالرینی صولایه‌رق فلبه شهرینه واصل اولورکه بو پرنجلکلر سببیله کچدیکی اراضینك هواسی غایت اغیر ومضر صحتدر .

فلبه جوارنده دخی نهره صولطرفدن قوملی دره سرمه صویی وصاغطرفدن دکرمن دره ودرین دره ودها بونلره مماثل بر چوق صولر قاریشور .

تیمور یول خطی وادرنه طریقنك نقطهٔ التصاق اولان پاپازلی قصبه‌سنده ایناپان بالقاندن اینان بر دره‌یی صاغدن ودها ایلریده کول دره وجریان دره‌لرینی صولدن اخذ ایدر .

اوزونجه اووه‌ده اولو دره‌یی صاغدن وسیمنلی قربنده سازلی دره‌یی صولدن آلدقدن صکره جسر مصطفی پاشا یقیننده ادرنه ولایتنه داخل اولور .

مریج توابعندن اولان طونجه نهرینك دخی قسم اعظمی ولایت داخلنده اولوب بوده اصمق دره‌سی پاپاز کویی دره‌سی مثللو بللی باشلی صولرله کسب جسامت ایلر .

مریجك اشاغی طرفی آرتق ادرنه ولایتنه عائد اوله‌رق دوام ایلر .

مریجدن ماعدا ولایتك باشلوجه انهاری یوقسه‌ده بحر سیاهه دوکیلان بر خیلی قصیر المجرا دره‌لری شاملدر .

تقسیمات : شرقی روم ایلی ولایتی ادارهٔ ملکیه‌جه بر وجه آتی الویه منقسمدر :

(١) فلبه سنجاغی اولوب نفس فلبه قارلوه - کلیسوار - استانیماقه قضالرینی شاملدر .

(٢) تاتار پازارجغی قضاسی درکه تاتار پازارجغی - اهتمان - اوتلق کوی بانیا قضالرینی محتویدر .

(٣) زغرهٔ عتیق سنجاغی اولوب زغره - قزانلق - چرپان - زغرهٔ جدید - قره بیکار قضالرینی مشتملدر .

(٤) خصکوی سنجاغی اولوب خصکوی، - خرمنلی - قیاجق قضالرندن عبارتدر .

(٥) برغوس سنجاغی اولوب برغوس سوزه بولی - آخیولی - میسوری - آیدوس قضالرینی شاملدر .

(٦) اسلیمیه سنجاغی اولوب اسلیمیه - قزل آغاج - قرین آباد قضالرینی حاویدر .

مرکز اداره : شرقی روم ایلنك مرکز اداره‌سی مریج نهری اوزرنده ودرسعادت شمندوفرینك کذرکاهنده کائن فلبه

شهریدر . نفوسی (٦٠٠٠٠)

شهر مذکورك اهمیت موقعیه وتجاریه‌سی زیاده اولدیغی کبی جوارنده قزل حصار نام موقعده غایت مشهور وعلل واسقامه شفابخشا بر ایلیجه واردر (تفصیلی ایچون فلبه کلمه‌سنه مراجعت بیوریله) .

روم ایلی حصاری .— بوغاز ایچنك روم ایلی یاقه‌سنده وببك ایله میرکون اراسنده واقع بر قلعهٔ قدیمه‌نك وبو قلعه سببیله جوارینك اسم مخصوصی اولوب قارشوسنده اناطولی حصاری واقعدر .

اشبو حصارلر اراسی بوغازك انطار محلی اولوب عرضی (٨٠٠) متره‌دن زیاده دکلدر .

روم ایلی حصارینك اشکالی فاتح مرحومك اسمی اولان محمد رسمنده اولوب وقتیله پك متین وبوغازك محافظه‌سنه کافی ایمش انجق اسلحهٔ جدیده‌نك تأثیرات مخربه‌سنه نظراً شمدیلرده اهمیتی قالمامشدر .

روم قلعه .— حلب ولایتنك اورفه سنجاغی اولوب اورفه‌نك غرب شمالنده واقعدر .

قضایه نامنی تعمیم ایدن روم قلعه آلتون طاش ایله برابر قضا داخلنده عتیق بر قلعه اولوب زمان قدیمده اقامیا نامیله متعارف ایدی .

داخل قضاده واقع قره طاغ ایله مرزمان اسمنده کی ایکی طاغده غایت جسیم اورمانلر واردر قره صو ایله مرزمان صویی قضانی بعد الاسقا فراته دوکیلورلر .

داخل قضاده هر نوع حبوبات ایله اثمار وکلیتلو فستق حاصل اولور .

مرکز قضا حلبه ١٨ ساعت مسافه‌ده وفرات قیسنده کائن (١٤٨٥) نفوسی جامع (خلقتی) قریه سیدر .

قضاده (٢٧٦٩٦) نفوسی واردر .

روم قلعه بر ناحیه ایله (١٨٠) قریه‌یی مشتملدر .

روندوان .— (Rudvan) بتلیس ولایتنده سعرد سنجاغنه مضاف قضاسنك مرکز حکومتی اولان بر قصبه‌دز موقعی دجله‌نك اون کیلو متره قدر شمالنده وسعرد قصبه‌سندن اوتوز ایکی کیلو متره قدر غرب جنوبیده ومرکز ولایت اولان بتلیسدن سکسان کیلو متره اوزاقده وموردن ٩١ کیلو متره بعد ومسافه‌ده واقعدر . رونضوان اسمی باشلوجه لسان کردیده کوزل معناسنی اشعر ایدن روند ایله موقع دیمك اولان واندن مرکب اولوب کوزل موقع دیمکدر .

روندوان قضاسی : سعرد لواسنك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جنوب غربیسنده واقع اولوب شمالاً غزران دهازد قضالری شرقاً اروح وسعرد قضالری غرباً وجنوباً دیاربکر ولایتی ایله محاط ومحدوددر .

قضای : مزبور ١١١ قریه وسکز بیکی مسلم اوله‌رق اونبر بیك نفوسی محتویدر . اراضیسی طاغلق وجسیم اورمانلری مشتمل اولوب اهالیسی کرك احتطاب وکرك احتراق ایچون بواورمانلردن کلی استفاده ایدر .

رودوب .— روم ایلیده دوسپاط ساله سنك نام دیکریدر .

باشلوجه طاغلری اولقدر مشهور ومتعارف اولمیان چنغان وغوردیلان طاغلری‌در . دجله نهری قضایی جنوباً دیار بکر ولایتندن تفریق ایتمك اوزره غربدن شرقه طوغری جریان ایدر وبتلیس وبولنان وغرزن صولری دخی دائرهٔ قضایی اروا واشعا ایلر .

اراضیسنده اوزوم وحبوبات متنوعه ایله انواع فواکه یتشور وسنوی ١٣٠٠٠ کیلوغرام قدر سزاب اعمال اولنور . وباغلرنده یتشان اوزومك مقداری دخی ٣٠٠٠ کیلوغرامه بالغ اولور .

روهیبه .— ارض فلسطینده غزه مضافاتندن قدس شریفدن قلعة النخله کیدن طریقك کنز کاهنده واقع خراب بر بلده‌نك اسمی‌در .

ریان .— بصره ولایتنده وبصره‌نك راز یوقاریسنده وشط العرب نام نهر عظیمك ساحل یسارنده واقع بر قریه‌در .

ریحانه .— حلب ولایتنده حارم قضاسنك بر ناحیه‌سیدر .

ریرف .— کرید ولایتنده قندیه سنجاغنده بر ناحیه اسمی‌در

ریزان .— موصل ولایتنك شهرزور سنجاغنده زاب الاعلی وازاب الاکبر نام صویك ساحلنده واقع بر قریه‌نك اسمی‌در .

ریزه .— طربزون ولایتنده لازستان سنجاغنك مرکز اداره‌سی اولان بر قصبه اولوب طربزونك یتمش کیلومتره قدر شرقنده وساحل بحر سیاهده اطرافی طاغلرله محاط بر قویك ایچنده واقعدر . نفوسی اوچبیك قدردر ریزه‌ده کتان بزندن اعلا کوملك اعمال اولنوب عربستان وسائر ممالك خارجیه سوق واخراج ایدیلور .

قصبه‌نك ترن جهتر لیمون وپورتقال باغچه‌لری ایله محاط ومزین دردرونده حکومت قوناغی حبسخانه خسته‌خانه دپوی قیشله مثللو ابنیهٔ میریه ایله برقاچ جامع شریف ویوز قدر دکاندن عبارت چارشو وبر دار المعلمین ایله رشدیه ولزومی قدر صبیان مکتبلری وبش التیوز جلد کتابی بر کتبخانه وسائره واردر .

قصبه اهالیسنك صنعتلری بالقجیلق باقرجیلق وبونلره مماثل شیلردر .

یونس بالغندن چیقاردقلری یاغ دخی کلی تجارت ویرر .

ریزه قضاسی .— سنجاغك غربنده اولوب شمالاً قره دکز شرقاً آتنه قضاسی غرباً اوف قضاسیله وجنوباً دخی ارضروم ولایتیله محدوددر .

قضانك اراضیسی منبت ومحصولدار اولوب کلیتلی فندق وپرنج ایله میوه وحبوبات متنوعه یتیشور ، اهالیسی قسم اعظمی لازلر اوله‌رق (٧٥٠٠٠) نفوسدر .

قضا میاوری قره‌دره وقرای سبعه نامله‌ریله اوچ ناحیه و (٢٢٦) قریه ومحله‌دن مرکبدر .

ریزوقارپاسوس .— قبریس جزیره‌سنك اسکندرون کورفزینه طوغری اوزامش اولان سنت آندره نام برونله منتهی شبه جزیره اوزرنده کائن بر قصبه‌در .

ریوا .— « قلعه‌سی » درسعادت قربنده وبحر سیاه بوغازینك براز شرقنده ساحل بحر سیاهده واقع خراب بر قلعه‌یی حاوی بر موقعك اسمی‌در .

ریوا دره‌سی : مذکور موقعده بحر سیاهه دوکیلان بر کوچك صودر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف الزاء

زاب الصغیر. — « cadrus » دجله‌نك صول طرفدن آلدیغی بیوجك برتابع اولوب ایران حدودینه قریب تپه‌لردن نبعان ایدر .

زاب الکبیر. — بیوك زاب . زاب الاعلا . « Izcus » دجله‌نك اك مشهور برتابعی اولوب استقامتی شمال شرقیدن جنوب غربی‌یه طوغریدر بو نهر اذربایجان حدودنده طاغاق برناحیه‌ده نبعان ودی سنجاق حدود جنوبیه‌سنی قطع ایتدكدن صكره موصل ولایتنه دخول وباشلوجه‌سی حضرصویی اولان برتابعی آلوب دجله‌یه دوكیلور .

زاخو. — «zakho» موصل ولایت ولواسنه تابع قضا مركزی ایكی بیك بشیوز نفوسلی بربیوك قریه اولوب كوچك خابور صویی داخلنده واقع برابطه اوزرنده درکه مذكور صویك ایكی ساحلی پرنج ، آرپه ، بغدای پاموق مزروعاتیله مزیندر .

زاخویه قریب برموقعده قدیماً پك مشهور برقلعه خرابه‌سی واردر .

زاخو قضاسی : ولایتك غرب شمالیسنده واقع اولوب سلوان ناحیه‌سیله ۹۵ قریه‌یی محتویدر .

اراضی پك منبت واعماره مستعد اولوب كثیر المقدار ارپه ، پرنج پاموق زرع اولنور میوه‌سی غایت مبذول وباغلرنده اوزوم كلیتلیدر .

هربول طاغلرنده كمور معدنی واردر نوح علیه السلامك سفینه‌سنك محل نزولی اولان جودی طاغی بوجوارك آراراتی حكمنده اولوب قضایی ستر واحاطه ایتمشدر .

اهالیسی كرد وكلدانی وسریانی اوله‌رق ۱۲۲۳۰ نفوسدن عبارتدر قضاده عربجه كردجه وكلدانی لسانلری تكلم اولنمقده‌در .

زادریعه. — اشقودره ولایت وسنجاغنك لش قضاسنه مربوط ناحیه‌در .

زاویه. — طرابلس غربده مركزه تابع برناحیه‌در .

زاویه. — جبل لبنانك بترون قضاسنده برناحیه‌در .

زاغور. — zahor یانیه ولایت ولواسنده مركزه ملحق ٤٦ قریه‌لی برناحیه اولوب اشاغی زاغور ویوقاری زاغور ناملریله باشلوجه ایكی قسمه منقسمدر . اهالیسی روملرله طاغلق محللرده مسكون اولاحلر اولوب وسائط معیشتلرینی محال سائره‌ده تدارك ایتمك اوزره اختیار غربت ایدرلر .

زاغور نهری. — ارنبود لغتك چاملق سمتنده بحر ایونه منصب اولان كوچك برصویك اسمیدر .

زباد. — تونسده محدثیندن مالك بن جبر الزبادینك مسقط رأسی اولان قصبه‌نك اسمیدر .

زباله. — مكه ایله بصره اراسنده برقصبهٔ معموره اولوب یوم زباله نامیله معروف اولان ایام جاهلیه عربیه‌دن اولان وقوعاتك محل جریانیدر .

زبده. — اناطولیده زمان صحابه‌ده فتح اولنمش اولان بر موقعك اسمی اولدیغی كتب فتوحده مذكوردر .

زبرا. — بادیهٔ شامده برموقعدر .

زبركی. — وان ولایتنك حكاری سنجاغنده بیت الشباب قضاسنده برناحیه‌در .

زبید. — یمن ولایتنك حدیده سنجاغنده قضا مركزی برقصبه اولوب تهامه سمتنده وغایت منبت وادیده واقعدر . وقتیله پك مشهور اولدیغی حالده شهرتی شمدی ازالمش ایسه‌ده اپیجه تجارتی واردر .

قضاسی تهامه‌ده واقع اولوب شمالاً حدیده قضاسی شرقاً تعز سنجاغی جنوباً تعز مضافاتندن محا قضاسی غرباً بحر احمرله محاط ومحدوددر .

باشلوجه محصولی ذری ، چوید ، پاموق ، توتون ، فصولیه ایله قاربوز وسائره‌در اهالیسی تخمیناً اللی بشبیك راده‌سنده‌در .

زبیر. — بصره ولایتنده عماره سنجاغنه ملحق برقضا اسمیدر .

زحله. — جبل لبنانده قضا مركزی اولوب اون بیك نفوسی حاویدر .

زراب. — تبوك طریقنده برقریه‌در كه مفخر موجودات علیه التحیات افندمز حضرتلری تبوك غزوه‌سنه اثنای عزیمتلرنده بورایه دخی تشریف بیوررق برمسجد بنا بیورمشلر ایدی .

زراعه. — ارض فلسطین وجزیرهٔ ما بین النهرینده بو اسمده برچوق مواقعه تصادف اولنور .

زراعین. — « زرائیل » فلسطین قصباتندن اولوب قازارت ، جن طریقنده وبو شهردن ایكی ساعت اوزاقده وجلبوع طاغنك نهایت میللرینه مربوط اولان بر تپه‌ده واقعدر . زرائل ، آخاب وزرائل حكومتلرینه پای تخت اولمش ایدی . نابوت ، ژروام ، ژزائل بوراده وفات ایلمشلردر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

زردفا. — حلب مضافاتندن وقتیله معمور برقریه ایدی .

زشتوی. — «Zistovo» بلغارستانده طونه سواحلنده سنجاق مرکزی برقصبه اولوب اونبشبیك نفوسی جامعدر .

زغابه. — حدیث شریفده مذکور مواقع حجازیه دندر .

زغفرانبولی. — «صفرانبولی» قسطمونی ولایت وسنجاغنده قضا مرکزی برقصبه در. موقعی ایکی طاغ اراسنده اولوب هواسی یازین غایت صیجاق اولدیغندن اهالیسی صیفیه یه نقل اتمکه مجبور اولورلر . قسطمونی یه بعدی ٨٥ کیلو متره در فیلیوس توابعندن اولان صوغانلی صویی قصبه دن مرور ایدر نفوسی مسلم اوله رق سکز بیك مقدارنده در .

چارشیسی بر قاچ جامعی رشدیه وابتدائی مکتبلری فرنکی علتیله معلول اولانلره مخصوص خسته خانه سی وساعره سی واردر .

قضاسی : قسطمونی سنجاغنك قسم غربیسندن عبارت اولوب اراس وطاشکوپری وجیده قضالری وبولی وکفری لوالریله محاطدر .

اراضیسی طاغلق اولوب اورمانلری ٢٦١ کیلو متره وسعتنده در بارطن توابعی ارلان اووه چایی وصوغانلی چایی ایله اراچ صویی قضایی شق وارواایلر محصولات ارضیه سی اربه بغدای وامثالی حبوبات ایله میوه وسبزه باموق توتون زغفران صوغان مصنوعاتی کاوساله دیرلی کرباس دبزدن عبارتدر اورمانلرندن قطع واعمال اولنان چمشیر وکراسته اسکله لره نقل ایله خارجه ارسال وچمشیر اغاجی اوروپایه قدر کوندریلور قیون وکچی وصغیر حیواناتی دخی چوق اولدیغندن سوریلرله مرعالرنده بسلنور .

بارطین اسکله سندن زغفرانبولی یه قدر انشا اولنمش شوسه اخراجات ایچون بك زیاده منفعتبخش اولمقده در .

قضا : داخلنده ٣٠ قدر جامع ومسجد ٢ کتبخانه ١٢ مدرسه ١٣ تکیه ١ رشدیه مکتبی ٢٠ قدر مکاتب صبیانیه ٢ کلیسا ٣٣ خان ١١ حمام ٩٤٥ دکان ٤٠ دکرمن ٦١ صو حرازی ٨٤ دباغخانه ١٠٧ چشمه واردر .

زغوا. — فرات ساحلنده وبیره جك قربنده برخرابه در فرات اوزرنده کی کوپریسی آثاری باقیدر .

زاغوا. — بیره جك قربنده وفرات ساحلنده عظیم برکوپری یی حاوی برقصبهٔ قدیمه ایدی .

زغوان. — تونسده بر طاغك اسمی در .

زفتار. — مصرده قسطاط قربنده برقصبه ایدی .

زفیره. — «زفره» Zèphyrius «زفیریوس» طربزون ولایت ولواسنده بحر سیاه ساحلنده تیره بولی یه ١٨ کیلو بعد مسافه ده واقع برقریهٔ قدیمه اسمی در .

زکتی. — بتلیس ولایتنك کنج سنجاغنده مرکز لوا ملحقاتندن برناحیه اولوب ٤٥ قریه یی مشتملدر حدود حاضره سی شمالاً چباقجور شرقاً قلب غرباً بالو قضالری وجنوباً بیجار ناحیه سیله محاط ومحدوددر .

یدی سکز بیك کشیدن عبارت اولان اهالیسنك قسم اعظمی کردلردر اراضیسی منبت واورمانلری اولدقجه واسعدر میوه نك انواعی وحبوباتی احتیاجات محلیه یه کافی صورتده یتشور . قیش پك شدید وسورکلیدر . طاغلرنده حیوانات وحشیه ومرعالرنده دواب ومواشیسی چوقدر .

معادنی دخی وار ایسه ده هنوز اخراج اولنمامقده در .

مرکز اداره سی اولان قصبه جق دخی عین اسمی حائز اولوب مرکز لوانك طقوز ساعت بعد ومسافه سنده در .

زلحوه. — سلانیك ولایتنده سیروز سنجاغنه تابع زیخنه قضاسنك مرکز اداره سی اولوب سیروزك درت ساعت قدر شرقنده واقعدر .

درونده ٢٤١١ نفوس ٥٣٥ خانه ٨٠ خان ٩٠ دکان ٣ جامع ١ مدرسه ١ تکیه ١ کلیسا ٣ مکتب برباب حکومت بر تلغرافخانه بر قشلهٔ همایون واردر .

زله. — طرابلس غربده فزان سنجاغنك ناحیه سیدر .

زمار. — یمن ولایتنك مرکز سنجاغنده بیوجك بر قضا اسمی در .

زمردقلعه سی. — شام شریف ایله حجاز آراسنده کی مراحل حج شریفدن اولوب شهاب احمر دخی دیرلر یار غنمدن اون ساعت مسافه در . قلعه سنی ملوك شامدن ملك اسماعیلك والده سی بنا اتمشدر . قوزی قولاغی ، ابوجهل قاربوزی چوقدر .

زمرین. — بیروت ولایت لازقیه سنجاغنده مرقب قضاسی ناحیه سیدر .

زمزم قیوسی. — مکهٔ مکرمه ده واقع برمبارك قیو اولوب حضرت ابراهیمك زوجه سی هاجر ویا اوغلی اسماعیل علیه السلام حفر ویا کشف اتمش وبرمدت صکره املا اولنه رق جد نبی عبد المطلب

طرفندن کشف وتطهیر وصویی حجاجه تبرکاً توزیع اولنمش ایدی کرك زمان جاهلیه‌ده وکرك بعد الاسلام تقدیس اولنمش اولوب الیوم حجاج طرفندن ممالك بعیده‌یه نقل اولنور .

زنباقیه .— انتاکیه‌دن یدی ساعت قدر اوزاقده عاصی نهری قربنده برموقعدر براسمی ده نامیه‌در .

زنك آباد .— موصلده وموصل ولایتله بغداد ولایتلری حدودنده دجله یه قاریشان دیاله چایی اوزرنده بر کوچك قصبه اولوب قدیماً ناحیه مرکزی اتخاذ قلنمش ایدی .

زنکنه .— موصلده سلیمانیه قراسندندر .

زواره .— طرابلس غرب مرکز لواسنه ملحق ناحیه‌در .

زور .— الجزیره ایله فرات سوریه اراسنده وفرات وادیسنده بر مستقل سنجاغك اسمی‌در . بو سنجاق سوریه ایله عراق وجزیرة العرب ایله اناطولی اراسنده بولندیغی جهتیله موقعاً پك مهمدر .

اراضیسی فرات وبوکا تابع خابور، بلیخ جاغجاغ وسائره ایله صولانور طاغلری بالنسبه آز وهمان دوز اووه‌دن عبارت صاییلور .

طوپراغی منبت ایسه ده محصولی محلنه کفایت درجه ده یتشدیریلور وسائط نقلیه‌سی اولسه وفراتدن استفاده ایدلسه پك مهم واردات تشکیل ایده بیلور .

سکنه‌سی عربان وعشایر اولدیغندن نفوسی پکده معین دکلدر .

بونلرك یگانه مدار معیشتلری حیوان بسلمك ویتشدیرمك اولدیغندن حیوانات اهلیه‌سی چوقدر مرکز اداره‌سی دیر زور دنیلان فرات اوزرنده بر مهم کارنسرایدر دیرك تجارتی کوندن کونه زیاده‌لشمکده‌در .

بغداده منتهی اولان عراق اسکندرون جاده‌سی دردن کچر .

بو سنجاق : دیر ، عشاره ، رأس العین ، البوکال قضالریله سبخه ، تدمر کوکب ، بصیره ، ناحیه‌لرینی و ۱۴۸ قدر قرایی محتویدر .

زوزان .— وان ولایتنك حکاری سنجاغنده شمدینان قضاسی ناحیه‌سیدر .

زیبار .— Zibar موصل ولایت وسنجاغنده برقضا اسمی‌در .

بوقضا شمالاً حکاری سنجاغی شرقاً رواندز جنوباً عقره غرباً عمادیه قضالریله محاط ومحدوددر .

قضایی زاب کبیر صویی اسقا ایدر وباشلوجه طاغلری عقرارقوشی ، صاری لیرانی ، صاری میزقا وسائره‌در ،

اهالیسی بشبیك ایکیوز اللیسی مسلم کردلر اولمق اوزره اللی بیك نفوسدن

زیاده‌در .

قضا شیروان ناحیه‌سیله ۳۶ قریه‌یی مشتملدر . هرنقدر آربه بغدای ومصر کبی حبوبات حاصل اولور ایسه‌ده احتیاجی تأمین ایده‌من انجق الما آرمود اوزوم وسائر میوه‌سی کلیتلیدر .

مرکز اداره‌سی کردجه سرآکیر دینلان (پیکار باشی) قریه‌سیدر .

زوغی .— سیواس ولایتنده اماسیه سنجاغنده مرزیفون قضاسنك ناحیه‌سیدر .

زوق .— جبل لبنان متصرفلغنك کسروان قضاسنده بر ناحیه اسمی‌در .

زهران .— یمن ولایت وعسیر سنجاق وقضاسنك ناحیه‌سیدر .

زهره .— یمن ولایتنك حدیده سنجاغنده لحیه قضاسنك ناحیه‌سیدر .

زیباری .— دیار بکر ولایتنك ماردین سنجاغنده جزره قضاسنه ملحق بر ناحیه‌در .

زیتون .— حلب ولایت ومرعش سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب ۱۰۰۰ قدر خانه‌سی وبشبیك قدر سکنه‌سی واردر .

زیتون قصبه‌سی همنامی اولان طاغك اوزرنده اولوب اطرافی زیتون اغاجلریله مستوردر .

مرکز لوا اولان مرعشه مسافه‌سی ۴۹ کیلو متره قدردر .

قضاسی شمالاً البستان شرقاً مرعش جنوباً آندرین قضالری وغرباً اطه ولایتیله محدوددر. اراضیسی طاغلق وطاشلق وغایت صرب محللری جامع اولدیغندن اهالیسی وسائط معیشتلرینی تدارك ایچون اختیاریله غربت مجبوریتنده‌درلر .

صنایع وتجارت ومعارف جهتی هنوز ایلرولیه مامشدر .

بر ناحیه ایله ۳۹ قریه‌یی مشتمل اولوب سکنه‌سی سکز بیکی مسلم وقصوری ملل مختلفه‌دن عبارتدر.

اراضیسی یکثر صویی وخرما صویی کبی جیهان توابعیله صولانور باشلوجه طاغلری زیتون طاغیله قوری طاغ دیکثر طاغیدر . محصولاتی حبوبات ایله زیتوندن عبارتدر دمیرجیلك صنعتی بر از مترقیدر .

زیخك .— ارضروم ولایت ولواسنك تورتوم قضاسنده بر ناحیه‌در .

زیخنه .— سلانیك ولایت وسیروز سنجاغنه تابع بر قضا اولوب سیروز مرکز قضاسی ودرامه سنجاغی وتخیانوس کولی وقره

صو نام نهر ایله محاط ومحدوددر .

اهالیسی ثلثندن زیادهسی مسلم وقصوری بلغار روم قبطی اسرائیلی واقوام سائره اولەرق ٣٧ بیك نفوسی متجاوزدر .

اراضیسی اووه‌لق وقسماً بطاقلق اولوب تخیانوس کولی فیضان ایله اکثر یرلری استیلا ایلر اورمانلری غایت کنیش اولوب قره کورکن وقاین اغا. جلرینی حاویدر .

باشلوجه محصولی پاموق اولەرق سنوی مقداری بر بچق میلیون قیه‌یی متجاوزدر . بو مقدارك قسم اعظمی اوروپایه وقصوری سلانیك ایپلك فابریقه‌لرینه ارسال اولنور .

محصولات سائره‌سنك مقدارینه کلنجه سنوی ٤ میلیون قیه بغدای بر میلیون قیه مصر ٢٠٠ بیك قیه‌چودار ایکی میلیون قیه شمیر اللی بیك قیه اناسون وبورچاق فصولیه بر محصر صوغان وسائره اعمال اولنور شرابك مقداری برمیلیون قیه‌یی تجاوز ایدر.

زیتون قضاسی خریطه‌سی

قضاده ٢٥ جامع ٨ مسجد ١ مدرسه ١ درگاه ٤٤ کلیسا بر رشدیه اولمق اوزره ١٨ اسلام مکتبی ٢٢ روم مکتبی ٤٦٧ دکان ٢٠ خان ٣ حمام ٦٦ مغازه ١٠٢ دکرمن ١٥ فرون ومتعدد پاموق تصفیه‌سی ایچون ماکنه وبر بیوك فابریقه واردر ،

قضانك واردات سنویه‌سی ٣٤٨٤١٨١ غروشدر . قضابی وجوده کتورن قرا وچفتلکاتك مجموعی ٤٣ در .

زیدیه . — یمن ولایتنك حدیده لواسنده بر قضادر .

زیرمك . — ارضروم ولایتك کیغی قضاسنده بر ناحیه‌در .

زیر قضاسی . — انقره‌یه تابع قضالردن بری اولوب آنقره، آیاش حایمانه ، چوربا قضالری آراسنده‌در .

قضانك وسعتی طولاً ١٢٠ عرضاً ٦٠ کیلو متره اولەرق بونك ثلثی مزروع وثلثانی غیر مزروع چایر ومرعادن عبارتدر .

سقاریا توابعندن آنقره صویی ایله دیکر بر دره قضایی اسقا وآنقره صویی ساحلنی تعقیب ایلیان اسکدار - انقره تیمور یولی ایکی‌یه افراز ایدر .

داخل قضاده تیمور وکمور معادنی ایله اویوز علتنه نافع ایلیجه واهالیسنك حصیر اعمال ایتدکاری قامیشلق ایله کولجك وآثار عتیقه‌دن مغاره وخیرتبخش عقول زیر زمین اوطه‌لری وسائره واردر ،

اهالیسی اوچ درت یوزی غیرمسلم اولمق اوزره مجموعی ١٤٧٥٠ نفوسدن عبارتدر .

قضانك محصولاتی بغدای ، اربه ، پرنج، چودار، بورچاق، مرجمك، نخود اوزوم، الما ، ارمود، زردالی ، اریك ویشنه، طوت، شفتالی، آیوه، قاوون، قاربوز ومصنوعاتی انقره صوف نامیله مشهور جهان اولان صوف وشالی مثللو منسوجات نفیسه‌یه منحصردر .

قضاده ٧٣٩٩٣ تفتیك کچی ٥١١٥٦ قیون ، ٥٥٨ قیل کچی ، ٨٠٠ مانده ، ١٦٠٠ قره صغیر ، ٤٠٠ اسب، ٦٠ استر موجود اولوب سنوی ٥٠٠٠٠ قیه تفتیك ١٥٠٠٠ قیه یپاغی ، ٥٠٠ قیه قیل حاصل اولور .

قضانك مشتملاتی ١١٠ قریه اولوب

مجموعنده ٦ جامع ١٢ مسجد بر مدرسه ٢٩ دكرمن ایكی كوپری ، ١٥ صنوف دستكاهی ٦٦ دكان واردر .

مركز قضا اولان استانوس ایچون استانوس كلمه‌سنه مراجعت بیوریله .

زیله . — « Ziléh » سیواس ولایتنده توقاد سنجاغنده بر قضا مركزیدر .

قصبه بر تپه جكك اتكنده وسطح بحردن ٧٨٠ متره یوكسك بر موقعده توقاده ٥٥ وتور خاله ٤٤ كیلو متره مسافه ده واقع اولوب خانه‌لری طاغك اطرافنه طوغری ممتد اولمشدر .

زیله قلعهٔ قدیمه‌سنك خرابه‌لری جوار قصبه‌ده مشهور اولمقده‌در .

زیله ده ١٥٧٠٠ مسلم ٤٣٠٠ غیر مسلم اهالی واردر . بوندن ماعدا قصبه‌ده ٣٠ جامع ٧ مدرسه ٢ كلیسا ٢٠ مكتب موجوددر مكاتبك بریسی ملكیه رشدیسی اولوب یوزی متجاوز طلبه‌سی واردر زیله‌نك تاریخ نظرنده شهرتی واردر استرابون بوشهرك بناسینده سمیرامیس نام حاكمه‌یه نسبت ایدییور . قصبه ازمنهٔ قدیمه‌ده برچوق وقایع تاریخیه‌نك محل جریانی اولدقدن صكره تیمورلنك طرفندن دخی تسخیر قلنمش ایدی .

زیله قضاسی : توقاد لواسنك غرب جنوبیسنده اولوب شمالاً اماسیه جنوباً سیواس سنجاقلری شرقاً توقاد مركز قضاسی غرباً انقره ولایتیله محاطدر . قضا ٦٠٠ قریه و ٧ ناحیه‌یی مشتملدر .

اهالیسی ٤٢ بیكی مسلم اولمق اوزره ٥٧٢٠٠ نفوسدن عبارتدر قضانك اقلیمی لطیف واراضیسی منبت اولوب بالخاصه توتون محصولی بركتلیدر یشیل ایرمغك بر مهم قولنی وجوده كتورن چكه‌رك چایی قضا دائره‌سنده بردور حاصل ایده‌رك اراضی‌یی صولار . دوه‌جی طاغی نامیله معروف اولان سلسله جك دخی حدود قضایی بعد القطع مركز قضاسنه داخل اولور . قضانك حیواناتی ٢٤٦٦٦ قیون ٦٢٤٩٨ كچی ٨٠٦٢ تفتیك كچیسی كه جمعاً یكون ٩٥٢٦١ رأسدن عبارتدر .

حرف السين

سابسطیه . — « ساماریا » « شومرون » « سباست » نابلس قربنده بر قریه‌در . بحر طاغنك تحتنده وبراز شرقنده بر یایلا اوزرنده كائن بر قریه اولوب وقتیله دولت اسرائیلیه‌نك پای تختی ایسه‌ده شمدیكی حالده انجق یوز قدر خانه‌سی واردر . تاریخ تأسیسی قبل المیلاد ٩٢٥ تاریخنه مصادفدر . بر اراالق دولت اثوریه‌نك مهاجماتنه دوچار اولمش ویهود تواریخنده حائز شهرت بولنمشدر .

ساحل . — بیروت ولایت وعكا سنجاق وقضاسنده ١٨ قریه‌لی وولایت مزبوره‌نك لازقیه سنجاق وقضاسنده ٥٨ قریه‌لی وطرابلس غربنده مركزه تابع بر ناحیه‌نك اسامیٔ مشتركه‌سیدر .

سارانیقه . — اشقودره ولایتنك دراج لواسنده جاری ارزن صوینك كوچوك بر تابعنك اسمی‌در .

سارت . — « سادرس » شمدیكی حالده سارت دینلان سارد شهری آیدین ولایتنك صاروخان سنجاغنده صالحلی قضاسنده قصبه آلاشهر تیمور یول خطی كذركاهنده كوزل بر اووه‌ده واقع اولوب قدیم لیدیا خطه‌سنك مركزی اولان ساردس شهری خرابه‌سی اوزرنده مؤسسدر .

معموریت وشهرتی تواریخ قدیمه صحیفه‌لرینی اشغال ایدن بو شهرك تاریخ تأسیسی غیر معلوم ایسه‌ده هر حالده تروواشهرندن اول اولمسی محققدر .

بر زمان آسیانك بر قسم مهمنی استیلا ایدن سیمه‌رئلر بوشهری دخی استیلا ایتمشلردر ایران حكمداری كیخسرو لیدیا قرالی قره زوسی تیجره محاربه‌سنده مغلوب ایتدكدنصكره ساردس شهری قارسلیلره كچه‌رك برنجی ساتراپلغك مركزی اتخاذ قلندی بر اراالق یونانلیلر طرفندن احراق اولنمش وغرانیك محاربه‌سنی متعاقب اسكندرك ید غالبانه كچمشدر . اسكندر شهرك اهمیتنی بالتقدیر بر ژوبیتر وبر ده دیانه معبدی انشاسنی امر ایتمشدر .

اسكندرك ارتحالنده آنتیغونه وبعده سلفكوسه ونهایت رومالیلره انتقال ایلدی روما ایمپراطورلرندن تیبر زماننده غایت دهشتلی بر حركت ارض شهرك مبانیٔ مشهوره‌سنی خاك ایله یكسان ایتمش ایسه‌ده قسماً تجدید

اولنمشدر .

دردنجی عصر میلادیده ساردس شهری غوتلرك اداره سنه کچدی و آلتنجی عصرده سلجوقیلرك ملکی دائره سنه دخول ایلدی .

اوندردنجی عصر میلادی بدایتنده یدغالبهٔ عثمانیه یه کچمش اولان ساردس شهری تیمورك سیلابهٔ هجومنه اوغرامش وبوندن صکره اعمار اولنه مامشدر .

ساردسك مبانیٔ مشهوره سی میاننده سیبل معبدی شهرتکیر جهان ایدی که تعاقب زمان الیوم ایکی جسیم ستوندن غیر براثرینی براقامشدر .

ساروس اطه سی .— صاروس اطه سی ماده سنه نظر اولنه .

ساروس کورفزی .— صاروس ماده سنه نظر اولنه .

سازاق طاغی .— آیدین ولایتنده سرای کوی قصبه سنك شمال شرقیسنده واقع برطاغك اسمیدر .

سازلی دره .— مریچك کذا صول طرفدن آلدیغی چایلردن اولوب قرهجه طاغدن نبعان واورلمش دره ، سکودلی دره ، قوبان احمق دره مثلو متعدد صولرله کسب جسامت ایده رك حرمنلی قربنده نهره واصل اولور .

بونامده تکفور طاغنده برقریه دها واردر .

سازلی دره .— ادرنه ولایتنده جاری مریچ نهرینك صول طرفدن آلدیغی برتابع اولوب قره مردره ، کوی دره سی ، کبی برقاچ چایلرك اجتماعندن حاصل اولوب اطه اووه سنك صول ساحلنده نهره قاریشور .

سازلی مالقوج دره سی

ادرنه ولایتنده ارکنه نهرینه قاریشان برصو اولوب ملتقاسنده سازلی مالقوج اسمنده برقریه واردر .

ساقز .— اطه لر دکزنده ساقز جزیره سنك مرکزیدر

ساقز اطه سی « پتیوزا » « خیو » « ماقری » اطه لر دکزینك اك لطیف واك کوزل اطه سی اولوب جزایر بحر سفید ولایتنك برسنجاغیدر بو اطه سیسام ایله مدللی اراسنده واناطولی ساحلی قربنده ودار برقنال ایله قطعه دن تفریق اولنمشدر .

اطه نك امتدادی شمالدن جنوبه طوغری اولوب سطح بحردن غایت یوکسکدر باشلوجه درت عدد لیمانی اولوب اك مکملی ساحل جنوبیده کائن دلفینودر . اطه نك هواسی لطیف طوبراغی منبتدر .

باشلوجه محصولی ساقز اولدیغندن عثمانلیلر بو اطه یه ساقز اسمنی ویرمشلردر

سالت .— السالته یه باق

سالمیدیس .— قره دکز ساحلنده کائن میدیه نك نام عتیقیدر «Selmydemes»

سالیاقوم .— ایدین ولایتنده روسا شهری قربنده کائن بوزطاغك اسمی دیکریدر « ۳۳۰۰۰ ارتفاع »

سالینس .— ازمیر کورفزی داخلنده وجنوب جهتی ساحلنده یانانیا برونك جنوبده بر بروندر .

سامرا .— « سر من رای » « سر من را » ماده سنه نظر اولنه

سبهه .— طرابلس ولایتنك قزان سنجاغنده برناحیه در .

ستاوك .— ارضروم ولایت ولواسنده ناحیه در .

سترك .— سیواس ولایتنك دارنده قضاسنده بر ناحیه در .

سچشته .— مناستر ولایتنك سرفیجه سنجاغنده بر ناحیه در .

سرا .— (جبال سراة) جزیرة العرب نام شبه جزیره نك سمت غربیسنده ساحله موازی اوله رق شمالدن جنوبه قدر بالامتداد عدنده نهایت بولان سلسلهٔ جبال اولوب غرب اتکاری ساحله قدر ممتد اولیه رق تهامه دیلان وساحل ایله سلسله اراسنده قلان منحط وغایت صیجاق اووه ده وشرق اتکاری عربستانك محرق چوللرنده نهایت بولور .

سلسلهٔ سراتك ارتفاعی ۲۰۰۰ : ۳۰۰۰ متره قدر اولوب شرقه طوغری اینان سیللری چوللرده غائب وغربه طوغری اینان میاه جاریه سی دکزه قدر ممتد اولور .

جبال سراتك برچوق شعبه لری واردر خصوصیله یمنده بولنانلری غایت قاریشیق بر منظره تشکیل ایدرلر جزیره نك چول وتهامه جهتلری غایت محرق بر حرارت عرض ایتدیکاری حالده جبال سراتك اوزری معتدل وصغوق اقلیمی واردر .

سرالباق .— وان ولایتنك حکاری سنجاغنده الباق قضاسنك ناحیه سیدر .

سرالواحی .— آیدین ولایتنك منتشا سنجاغنده بودروم قضاسنه ملحق برناحیه اولوب

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بودورومك قسم جنوبيسندن متشكلدر مشتملاتی ۲۲ قریه ٤٩٤٧ نفوس وم‍ركزی مسكی قریه‌سیدر .

سرار .— صنعانك داخلندن كچن وادینك اسمیدر .

سراندوز .— یانیه ولایتنك اكری سنجاغنده دلونیه قضاسنك ناحیه‌سیدر .

سرای .— ادرنه ولایتنده قرق كلیسا سنجاغنك ویزه قضاسنده برناحیه‌در .

سرای كوی .— آیدین ولایتی ولوا سنده قضا مركزی اولوب آیدین قصبه سندن تیموریول خطیله ٤ ساعت بعد ومسافه‌ده ۳۷ درجه ٥٥ دقیقه عرض شمالی و ۲۶ درجه ۲٤ دقیقه طول شرقیده واقع اووه‌ده مبنیدر .

قصبه‌ده ۱۱٤۷ اماكن و ۲۳٦٦ ذكور و ۱۱٦٥ اناث كه جمعاً ۲۳٤۱ نفوسی موجوددر .

قصبه‌ده ایكی باب جامع شریف آلتی مسجد ایكیسی نقشی وایكیسی عشاق اوله رق درت درگاه ۳ كره‌مید خانه سكز دكرمان ۱٥۳ عرصه آلتی فرون درت خانه اون یدی قهوه خانه قرق مغازه یوز اون بر دكان سكز یوز اللی خانه یدی اسلام برخرستیان مكتبی بر روم كلیساسی بر حكومت قوناغی بر تلغرافخانه بر جبه‌خانه بر شمندوفر موقعی واردر .

سرای كوی قضاسی : شمالاً بولدان شرقاً چال ودكزلی قضالری جنوباً دكزلی وطواس غرباً نازلی قضالریله محدوددر .

اراضیسی منبت ومحصولداردر .

مشهور سازاق طاغی داخل قضاده واقعدر .

قاضی كوی اسمنده بر ناحیه ایله برابر ٥٤ قریه‌یی مشتملدر .

قضانك نفوسی بر وجه آتیدر .

	ذكور	اناث	یكون
مسلم	۹۲۰٥	۸٦۷۱	۱۷۸۷٦
غیرمسلم	۳٤۲	۲۷۱	٦۱٤
	۹٥٤۸	۸٦٤۲	۱۸٤۹۰

ایستاتستیق .

قضانك وسعتی تربیعاً ٦۱٦ كیلو متره‌در .

قضانك واردات عمومیه‌سی ۹۳۷۰٥۱ غروشدر . قضاده ۹۹۷۰ قیون ٥٤٠ ۷۸ كچی ٥٦۲ باركیر ۱٤۰۲ استر ۱۱۳۷ مركب ۱٦۸ دوه ۹۸۹ اوكوز ۷٥۲ اینك ۱۲۸٤ مانده واردر .

اماكن مختلفه‌سی : ۱۸ مسجد ۳ جامع ۷ درگاه ٤ كره‌میت خانه ۲۱ مكاتب صبیانیه ٥۳ چشمه وسبیل ٤٤۲۰ خانه ۱٥۲ دكان ٤٠ مغازه ۲٥ قهوه خانه ۷ خان ۱٠ فرون ۸۱۲ اوطه ۱٤۲۳ آخور ۲۹۳ عرصه ٤۳ دكرمان وسائره‌در .

سرای ویزه .— ادرنه ولایتنده قرق كلیسا سنجاغنك ویزه قضاسنه تابع ۲۱ قریه‌لی برناحیه اولوب مركز اداره‌سی ویزه‌یه درت ساعت بعد ومسافه‌ده كائن سرای قصبه‌سیدر .

سِرت .— طرابلس غرب ولایتنده طرابلس ایله برقه خطه‌سی اراسنده اسمنه منسوب كورفزی ساحلنده پك قدیم برقصبه اولوب محدثیندن پك چوق ذواتك مسقط رأسی ایدی . بو قصبه‌یه نسبتله الیوم طرابلس غرب ولایتنك خمس سنجاغنده برقضا تأسیس قلنمشدر .

سرت كورفزی .— بحر سفیدك افریقا شمالیده حصوله كتورمش اولدیغی بیوك بركرتی اولوب آنف البیان سرت قصبه‌سنه نسبتله توسیم قلنمش وتونسك شرق جنوبی سواحلنده وبوكا متناظر اولان قابس كورفزینه‌ده سرت كورفزی دینلدكده هرایكیسی تفریق ایچون بوكا سرت كبیر دیكرینه سرت صغیر دیرلر .

سحان .— یمن ولایتنده مركز نواحیسندندر .

سرجه .— نصیبین وسمیصاد وحلب قربنده بر قریهٔ قدیمه اولوب برنجینك رومالیلردن قالمه متین برقلعه‌سی وار ایمش .

سرستاد .— قونیه‌یه تابع بوزقیر قضاسنك مركز اداره‌سیدر . قصبه معمور اولمادیغندن منتظم ابنیه‌سی یوقدر . چارشمه چایی قصبه‌یی صولار صوبی آجیدر سختیان عبا چوال اعمال اولنور .

سرفند .— « سارپتا » « زارفات » فلسطین قراسندن اولوب صور ایله صیدا اراسنده وساحل بحر قربنده یوكسك برتپه اوزرنده‌در . حضرت الیاس علیه السلامك اقامتیله مشهوردر .

سرفیچه .— «Serveia» مناستر ولایتنده سنجاق مركزی بر قصبه اولوب مناستره ۱٤۰ كیلو متره بعید وانیجه قره صو نام نهر توابعندن كوچك بر دره اوزرنده واقعدر . « نفوسی ۳٥٠٠ » درون قصبه ده ۲ حمام ۹ خان

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

۱٥۰ دکان ۱ درکاه ٤ جامع ۱ مدرسه ۲ رشدیه مکتبی ۱ ابتدائی مکتبی ٤ کلیسا واردر .

قصبه‌نك هواسی ایام صیفده صجاق وایام شتاده راطبدر .

قصبه ۳۲ قریه ولندوس نامنده بر ناحیه‌دن مرکب اولان سرفیجه قضاسی بشبیك قدری مسلم ومتباقیسی اولاح روم وسائره اوله‌رق یکرمی بیکی متجاوزدر .

حدود حاضره‌سی سلانیك ولایتی وآلاصونیه وقوزانه قضالری ایله حصوله کلمشدر اراضیسی طاغلق ، واورمانلق ایسه‌ده منبت محلاری دخی چوقدر .

حاصلاتی حبوبات ایله میوه‌در سرفیجه اریکی نامیله شهرتشعار اولان اریك هر یرده مقبول ومعتبردر . باغلرنده یتشان اوزومدن پك اعلا شراب اعمال اولنور .

سرفیجه سنجاغی : مناستر ولایتی ترکیب ایلیان التی لوانك بریسی اولوب حدود یونانیه‌ده واقعدر حدودی ، مناستر وکوریجه سنجاقلری وینیه وسلانیك ولایتلریله حصوله کلمشدر . اراضیسی طاغلق واورمانلری واسعدر . کوستم صویله اینجه قره صو واوستروه کولی لوانك صولرینی طوپلارلر .

سکنه‌سی اوچده بری مسلم قصوری ملل مختلفه ولمق اوزره ایکی یوز بیك نفوسه قریبدر .

سرفیجه سنجاغنك اوزومی ، شرابی سختیانی مشهور اولوب هر جنس حبوبات دخی یتیشور .

مصنوعاتی عبا کلیم برلی بزی وسختیاندر . لوانك جسیم مرعالرنده لایعد قیون وصغیر سوریلری بسلنور اورمانلری احتیاجات محلیه‌یه کافی مقدارده کراسته ، کمور یتشدیرر .

السنهٔ محلیه ترکجه رومجه آرنودجه ایسه‌ده اولاحلر بیننده اولاح لسانی دخی تکلم اولنمقده‌در .

لوا ٤۰۷ قریه ۹ ناحیه ٦ قضادن مرکبدر .

تقسیماتی شویله‌در :

سرفیجه قضاسی	لندوس ناحیه‌سی
قوزانه «	ونجه «
جمعه «	صاریجالر، قطرنجه ناحیه‌لرینی
ناسلیچ «	سچشته، ژوپان «
کره‌نیه «	
آلاصونیه «	لیوادی، دومنك، دیشقاط ناحیه‌لرینی شاملدر .

« سُرَّ مَنْ رَأٰی » عربجه کورن

سوینیر معناسنی مفید اولان بو کلمه بغدادك شمالده کائن سامرا نامیله مشهور اولان قصبه‌نك اسم دیکری اولوب تزیین وتوسیعنه سبب اولان خلیفهٔ عباسی معتصم طرفندن ویرلمشدر .

سرقنطی . — اطنه ولایتنده مرکزه تابع نواحیدندر .

سرقنطی بالا . — بوره‌نك ولایتمز . قوزان سنجاغنده بر ناحیه‌در .

سرکه . — کدیزجایی اوزرنده بر ناحیه مرکزی در . نفوسی « ۲۳۳ » ناحیه مغنیسا سنجاغنده اشمه قضاسنه ملحقدر عدد قری « ۱۸ » نفوسی « ۳۱۳٦ »

سرکه سرای . — قره مان قراسندندر

سرمیت . — حلب ولایت ولوا . سنك ادلیب قضا . سنده بر ناحیه‌در .

سرمین . — حلبك جنوبنده اسکی بر قصبه اولوب صهریجلر ومسکن بشر ظن اولنان مغاره وقفوقلری حاویدر .

سروج . — حلب ولایتنده اورفه سنجاغنده اورفه‌نك ۱٤ وحلبك ۲۰ ساعت اوزاغنده قضا مرکزی بر قصبه‌جقدر بوراسی قدیماً معمور اولدیغی حالده تیمورك سیلابهٔ تخریبنه اوغرامش وصکره‌لری آرتق اعمار اولنه‌مامشدر .

سروج قضاسی لوانك جنوب جهتنده واقع مستطیل الشکل اولوب شمالاً اورفه قضاسی غرباً بیره‌جك جنوباً حلبه تابع ممبیج قضالری شرقاً زور سنجاغی ایله محاط ومحدوددر .

طوپراغی منبت اولدیغندن کثرت اوزره حبوبات حاصل اولور وحالی رونجاده وکلیم وعشایرك قوللاندقلری قیل چادر نسیج واعمال ایدیلور .

مشهورهاران قصبه‌سی داخل قضاده اولدیغی کبی ارسلان طاش قریه سنده درت ارشون طول وایکی ارشون عرضنده ایکی سیاه عمود اوزرنده برر ارسلان رسمی محکوکدر .

سکنه سی : ۲۰،۸۸ نفوسی اولوب بونك اونبر بیك اللی یدیسی ترك آلتی بیك ایکی یوز آلتمش دردی کرد بیك آلتی یوز قرق اقوام مختلفه‌دن عبارت اوله‌رق مسلم وقصوری غیرمسلمدر .

قضا : ۱ ناحیه ایله ۳۱۸ قریه‌یی محتویدر .

سروجك . — موصل ولایتنده سلیمانیه سنجاغنده کلعنبر قضاسنك ناحیه‌سیدر .

سروی . — بلغارستانده یانطره نهری اوزرنده بر قصبه‌در .

سریك . — قونیه ولایتنده انطالیه سنجاغنده بر ناحیه‌در .

سعرد . — بتلیس ولایتنده سنجاق مرکزی برقصبه‌اولوب ٣٩ درجه ٣٣ دقیقه طول شرق و ٣٨ درجه عرض شمالیده بتلیسك ٥٠ کیلو متره جنوب غربیسنده وموشك ٨٥ کیلومتره شرق جنوبیسنده وبوهتان صویله متشکل وادی داخلنده وبتلس چایی اوزرنده واقعدر نفوسی (١٥٠٠٠) در

قصبه غایت کوزل تپه‌لر اراسنده وباغلق وبغچه‌لرله محاط لطیف المنظر اولوب خانه وابنیه‌لری بیاض رنکده . درکه بویله زمردین یشیلکلر اراسنده ابنیه‌لرینك بیاض کورینشی اوزاقدن شهره پك کوزل برمنظره‌ویرمشدر .

درون قصبه‌ده برباب قشله بش باب جامع شریف اللی قدر مسجد درت کلیسا برقلعه اوچیك خانه بشیوز دکان ومغازه وساڑه موجوددر . منبع صولری چوق اولمیوب الك مهم اولانی عین صابدر .

سعرد قصبه‌سنك زمان تأسیسی پك قدیم اولوب اسکندر کبیره ویا بعد الطوفان تشکیل اولنان مدت خمسه‌دن بری اولمق اوزره اولاد نوحه اسناد ایدلمکده‌در .

سعرد نامنك عبرانیجه شهرمعناسنه اولان قاارت ویاسریانیجه ینه‌اول معنایی مفید اولان قاآرتادن محرف اولمسی مظنوندر .

سعرد ایله ٣٧ قدرقرای متجاوره وباثیل اسمنده برناحیه‌دن سعرد مرکز قضاسی تشکیل ایدر . نفوسی اونبشبیکی مسلم اولمق اوزره ٢٥٣٢٠ مقدارینه بالغ اولور .

سعرد : سنجاغی بتلیس ولایتنك جنوبنده واقع اولوب ٣٨٣٣ : ٤٠،١٦ ایله ٣٧٢٠ : ٣٨٣٠ اراسنده‌در .

مذکور سنجاق : شمالاً بتلیس وکنج سنجاقلری شرقاً وجنوباً وان وغرباً وجنوباً دیار بکر ولایتلری ایله محاط ومحدوددر .

نفوس موجوده‌سی یتمش بیك قدری مسلم وقصوری ملل مختلفه‌دن عبارت اوله‌رق ١٠٥٠٠٠ مقدارنده‌در .

سنجاغك هواسی عمومیتله معتدل اولوب قیشك شدتلی صغوقلر ویازین درجه‌سز صیجاقلر اولماز ایسه‌ده طاغلق

سمتلرنده قار اوزون مدت دوام ایدر .

سنجاغك حبوبات محصولی سنوی ٢٣٨٠٠٠ کیله بغدای ٢٣١٠٠٠ کیله آربه ٢٧٣٠٠٠ کیله حبوبات ساڑه‌دن عبارت اوله‌رق جمعاً یکون ٧٤٢٠٠٠ کیله‌یه بالغ اولمقده‌در .

حیوانات اهلیه‌سی ١٠٥٠٠ رأس اوکوز ٥٥٠٠ رأس آت ٨١٢٧٣ رأس قیون ٧٩٢٨٩ رأس کچی که مجموعی ١٨١٥٦٢ رأسه بالغ اولیور . قیون وکچیدن سنوی ٢٨٥٢٤ قیه یپاغی حاصل اولور .

تقسیمات سعرد سنجاغنك تقسیماتی بروجه آتی در :

اسامی قضا	مرکز قضا	نواحی ملحقه	قرای ملحقه
سعرد مرکز قضا	سعرد	١	٥٦
روندوان	روندوان	»	١١١
شیروان	کفره	١	٢٧
اردهه	د.	١	٦١
غرزان	روغکت	١	١٣٨
پرواری	غوغار	»	٧٢
هازو	هازو	»	٥٩

سعیدایلی . — قونیه‌یه تابع برناحیه . در ١٣ قریه ٢٤١١ خانه‌ده ١٣٤٥٢ نفوسی مشتملدر .

ناحیه مرکزی اولان قادین خانی قصبه‌سی درسعادت جاده‌سنده ومرکز قضانك ١٢ ساعت بعدنده‌در .

سفری حصار . — یاخود « سیوری حصار » آنقره ولایت ولواسنده قضا مرکزی بر قصبه‌در قصبهٔ مزبوره انقره‌نك یکرمی درت ساعت مسافه‌سنده وکونش طاغنك بریماجنده ومشهور بسینونت « Pessinumtə » خرابه‌سی قربنده (٣ ساعت) ٣١٠٠ باب خانه و (١٢٢١١) نفوسی جامع لطیف الهوا وماء لذیذ منبعلری محتویدر .

قصبه اناطولی تیموریول خطی کذرکاهنده بولندیغندن صوك زمانلرده تجارتی فوق العاده ترقی ایتمشدر .

قضاسی شمالاً آیاش، بکپازاری شرقاً حایمانه غرباً خداوندکار ولایتنه ملحق اسکی شهر قضالریله چفته‌لر چفتلکی جنوباً اقشهر وعزیزیه قضالریله محدوددر .

اراضیسی منبت اولوب کوتاهیه صویی وسقاریا ایرمغیله اروا اولنورکه مذکور صولر قصبه نك سکز ساعت اوزاغنده کائن صاحبلر قریه سی جوارنده تلاقی ایدرلر .

قضانك نفوس عمومیه‌سی ٣٤٩٠١ کشی اولوب ٦٢٣٤ خانه ٦٠ دکان ٤ حمام ٦ خان ٣٠ قهوه خانه ١٢٨ جامع ومسجد ٣٣ درکاه بری رشدیه

اولق اوزره ١٠٩٠ مکتب ١٨ مدرسه ١ کلیسا وسائره‌یی حاویدر .

بوندن ماعدا داخل قضاده برچوق اعزهٔ کرامك مراق مقدسه‌لری اولوب زیارتگاه مسلمیندر داخل قضاده امراض جلدیه‌یه نافع چار طاق حمامی نامنده بر ایلیجه واردر .

مصنوعاتی : کلیم ، سجاده وآلتون وکومشدن تل ایشی‌یله زیك ونحاسدن معمول اداتی ایله ملون پوست وحیوانلری وبوکا مماثل شیلردر .

محصولاتی : سنوی ٢٠٠٠٠٠ کیله بغدای یوز بیك کیله آرپه یوز اللی بیك قیه یپاغی یوز بیك قیه تفتیك وانواع فواکه وسبزه دن عبارتدر .

حیوانات اهلیه دن قضاده : ١٨٥٠٤٥ قیون ١٣٧٢٤٩ تفتیك کچی ٢٩٠٠ قیل کچی ٢٠٠٠٠ صیغیر ٣٩٠٠ مانده ١٠٠٠ مرکب ١٨٠٠ اسب ١١٠ استر ٥٠ دوه واردر .

سفریحصار . — آیدین ولایتنده مرکز لوایه ملحق بر قضا مرکزیدر .

قصبه ازمیرك جنوب غربیسنده وساحلدن بر از کیریده وصیغه جق قصبه‌سی بقیننده ٣٨ درجه ٣٠ دقیقه عرض شمالی و ١٤ درجه ٣٠ دقیقه طول شرقیده ٣٠٩٢ نفوسی و ٩١٣ اماکنی جامعدر .

قضاسی : شمالاً ازمیر واورله شرقاً قوش اطه‌سنه تابع ایاثلوغ ناحیه‌سی جنوباً قوش اطه‌سی کورفزی وصیغه جق لیمانی غرباً چشمه قضالریله محاطدر .

١٣ قریه ایله ٦٩٢١ نفوسی محتویدر .

واردات سنویه‌سی ٨٦٦٠٠ غروشدر .

داخل قضاده تربیما ٦٤ کیلو متره اورمان واردر .

سقاریا . — « سانغاریوس » اناطولیده بحرسیاهه منصب اولان بیوك بر نهر اولوب بری بیاد یایلادن دیکری بیاد یایلاسی مواد طاغنه ایصال ایدن بیغندن اواق اوزره ایکی قولدن ظهور ایدر وبندر ارکلی جوارنده دکزه قاریشور .

باشلوجه تابعلری چیق چایی ، امیر ویا کرمیر چایی ، پورساق صویی وسائره‌در .

سکود . — خداوندکار ولایتنك ارطغرل سنجاغنده قضا مرکزیدر « نفوسی ٥٥٠٠٧ » سکود قصبه‌سنك تاریخ ملیمزه تعلق واردر : مجدد بنیان دولت عثمان خانك پدری ارطغرل غازی سلطان سلجوق طرفندن ایلك دفعه ویریلان شهر سکوددر .

ارطغرل غازی قصبه‌نك خارجنده مدفون وجوارنده مخدومی ساوجی بکله زوجه‌لری غنودهٔ بستر غفراندر .

درون قصبه ده درت باب جوامع شریفه ، ١ کتبخانه ٢ مدرسه بر رشدیه وبر ابتدائیه مکتبی بر قاچ ایپك فابریقه‌سی واردر .

قونیه جادهٔ مشهوره‌سی درون قصبه‌دن مرور ایدر .

قضاسی : قسطمونی ولایتی‌یله جك قضاسی دومانیچ ناحیه‌سی کوتاهیه سنجاغیله محدود اولوب یالکز بش بیك قدری غیر مسلم اولمق اوزره (٤٣٩٨٢) نفوسی جامعدر .

اراضیسی طاغلق واووه‌لق اولوب هر نوع محصول یتیشور باغ وبغچه‌لری دخی چوقدر پکمز بولامه قوری اوزوم کثرتله چیقار ایپك قوزه‌سی یتشدیرلمسی دخی پك اعتنالی درجه‌دردر .

٩٢ قریه ایله میخا لفازی - بوز ویوك این اوکی نامنده اوچ ناحیه‌یی محتویدر .

سکود اوزی . — سیواس ولایتنده توقاد سنجاغنده زیله قضاسنه مربوط بر ناحیه‌در .

سکود طاغلری . — خداوندکار ولایتنده کاتی آغی یاخود آهو طاغندن تشعب ایله این اوکی وبوز اویوك جهتلرنده مرور ایدرك اسکی شهره واصل اولان بر شعبهٔ جبالدر .

سکیلو . — انقره ولایتنده بوزغاده اللی ویجدیه‌یه اون بش کیلو متره مسافه ده کائن بر مملحه اولوب تخمینا اوچیوز بیك کیلو متره وسعتی حائزدر . بو مملحه‌ده غاله‌ری مغاره‌لری واسطه‌سیله طوز اخراج ایدلدکده اولوب سنوی بر میلیون قیه طوز چیقاریلور مصارف اخراجیه‌سی ١٠ بیك غروش وواردات صافیه‌سی ٣٠٠ بیك غروشدر .

بو مملحه‌نك طوزی قسماً یوزغاد سنجاغی داخلنده صرف واستهلاك اولنمقده‌در .

سلانیك . — « Sélanik » (تسالونیقه) ، (Therme) (Thesalonica) (ترما) (سالونیك) (Salonique) اطه‌لر دکزنده تشعب ایتمش اولان سلانیك کورفزینك شمال شرقیده جنوبه متوجه اوله‌رق تأسیس اولنمش بر شهر اولوب اسمنه منسوب اولان ولایتك مرکز اداره‌سیدر .

بو شهر روم ایلی ده كاش ممالك عثمانیه‌نك درسعادتدن صكره برنجی بلده‌سی اولوب موقعنك اهمیتی وتجارته اولان استعداد طبیعیسی جهتیله وندن كونه رغبات عمومیه‌یه مظهر اولمغله انتظام ومعموریتی متزاید وهله درسعادت ومناستر واوروپا شمندوفر خطوطنه ربط والصاقی جهتیله اهمیتی دها زیاده ارتمغله اوروپای وسطی وروم ایلیٔ شاهانه‌نك اڭ مكمل بر مجرح تجارتی حكمنه كیرمشدر. هندستان طریقنك برندیزدن دها زیاده كدرمه‌سی سلانیك یولی بولنمسنه نظراً هند پوسته‌سنك بورادن ورودی شهرك توسیع تجارتنه مدار اعظم اولدیغی ازادهٔ شك وارتیابدر.

سلانیك درسعادتدن ٤٧٥ كیلو متره بعد ومسافه‌ده ودرسعادته نظراً ٦ درجه ١٠ دقیقه طول شرق و ٤٠ درجه ٣٨ دقیقه عرض شمالیده وخورتاج سلسلهٔ جبلیه‌سنك منتهاسی اولان طاغك جنوب مائله‌سی اوزرنده‌در. شهرك مسافهٔ طولی ٧ ومسافهٔ عرضی ٢ كیلو متره اولوب تربیعاً ٩ كیلو متره‌لك بر محلی اشغال ایلشدر.

قدیماً سوقاقلری غایت طار وخانه‌لری بر برینه ملاصق اولدیغی حالده سورك دكز جهتی هدم ودكز املا اولنمق

خارج سورده خانه ومحلات انشا قلنمق صورتیله شهر توسیع ایدلمشدر.

شهر الیوم یتمش بش محله‌یه منقسم اولوب بو محلاتك قرق آلتیسی اسلام اون آلتیسی یهودی اون ایكیسی روم بریسی فرنك محله‌سیدر. محلات مزبوره‌ده مسكون اولان طقسان بیك نفوسك اوتوز بیكی اسلام محلاتنده قرق بش بیكی یهودی محله‌سنده ومتباقیسی دخی روم وفرنك محلاتنده اسكان ایدرلر.

شهر غاز، صو، تراموای مثللو مؤسسات مهمه سایه‌سنده فوق العاده كسب انتظام ایتدیكی جابجا اچیلان كنیش جاده‌لر ایله مبانیٔ جسیمه بر قاتدها زینت ومعموریتنی تزیید ایتمشدر.

شهرده اماكن امیریه اوله‌رق بر باب حكومت قوناغیله اوچ ادارهٔ عسكریه بر كمرك بر قرانتنه‌خانه بر خسته‌خانه بر خبزخانه ایكی قشله بر طوپخانه ایكی قلعه بر بلدیه بر مكتب اعدادیٔ ملكی بر زراعت مكتبی بر مكتب صنایع بر رشدیهٔ عسكریه وملكیه رشدیه‌سی ٣١ مكاتب غیر رسمیه ٥٦ جامع یكرمی اوچ تكیه یدی مدرسه وكتبخانه بش مطبعه اون التی كلیسا یكرمی بر سناغو بر بدستان اون بش هوتل یكرمی یدی فابریقه وبر تیاترو موجوددر.

مبانیٔ مشهوره میاننده قدم وزینت نقطهٔ نظرنده حائز اهمیت اوله‌رق درونده حواریونه منسوب بر كرسیٔ خطابت بولنان وصنایع‌سی معماریه الآن خیر بخش عقول ناظرین اولان خورتاج جامع شریفی ایله آیا صوفیه وقاسمیه جامع شریفلری و بیوك قسطنطینك تبریك قدومی ایله بنا اولنان طاق ظفری ذكر ایدرز.

خورتاج جامع شریفی قبل المیلاد بیك تاریخنده پوت پرستلر معرفتیله بنا وروملرك النه كچدكده آپوس یوركیوس نامیله بر كلیسا حالنه تحول اولنمش ایدی.

شهرك هواسی معتدلدر قیشن ترمومترو (ر ٥) درجه‌یی نادرا ارائه ایلر قیشی سوركلی دكلدر قار یاغاز ایسه‌ده چابق اریر اسن روزكارلر

سلانیك ولایتی خریطه‌سی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

شمال ووارداد روز کاری دینلان شمال شرق روزکاریدر شمال روز کارلری رطوبتلی ایسه‌ده وارداد روز کاری قوری اسر وشهرك هواسنی جیادتلندیرر .

صیجاغی ۳۸ درجه‌یی بولور ویازین صیقجه اسن امباط رور کاری هوایه سرینلك بخش ایلر نادراً وزان اولان غربی روزکارلر فورطنه کتوروب لیمانده‌کی مراکب بحریه یه ایقاع حسارات ایدر .

سلانیك یاخود ترم شهری پك اسکی اولوب پلو پونس محاربه سی نتیجه سی اوله رق آتنه لیلره کچمش وبالاخره برذیقاسه اعاده اولنوب ۳۱۰ تاریخنده پوزانیاس طرفندن ضبط ایدلمشدر .

قاندر شهری تکرار بنا واعمار ایدرك فاملیاسی اولان اسکندرك همشیره‌سی تسالونیقه‌نك نامیله توسیم ایلدی .

پیدنا محاربه‌سندن صکره شهر روما اداره‌سنه کچه‌رك بتون ماکدونیا ایچون مرکز اتخاذ قلنمشدر .

بعده بر چوق انقلاباته دوچار اولدقدن صکره بر آرالق مونته‌فررا خاندانه انتقال ایلدی که اولوقتلر مذکور خاندان بوراده بر قراللق هیئتنده ایدی .

قسطنطنیه قیصرلری شهری وندیکلیلره ترك ایتدکلری حالده ۷٤۳ ده مرقوملردن عثمانلیلر ضبط وتسخیر ایلمشلردر .

سلانیك ولایتی : روم ایلی شاهانه نك اطه‌لر دکزی ساحلنده واقع اولوب ماکدونیا خطه‌سنده‌در .

شمالا بلغارستان امارتی وقوصوه ولایتی شرقاً شرقی روم ایلی وادرنه ولایتلری جنوباً اطه‌لر دکزی غرباً مناستر ولایتی ایله محاط ومحدوددر .

مساحهٔ سطحیه‌سی تربیعاً ۳۱ بیك کیلو متره اولوب تخمیناً بر میلیوندن زیاده نفوس بسلکده‌در که مذکور مقدارك قسم اعظمی اسلاملر صکره روم وبلغار و‌ولاحلر واجنبیلر تشکیل ایلر .

سلانیك ولایتنك ساحلی اطه‌لر دکزینه‌در بو دکز ایله محاط اولان ولایتك اقسام جنوبیه‌سنده آنیوروز، لونفوس، کسندیره کورفزلرینی احداث ایدن خالکیدیك ویا خالسیدیك شبه جزیره‌سی تشکل ایتمشدر .

مشهور خالکیدیك شبه جزیره‌سنك طرفیننده اورفانو ویا رندینا وسلانیك کورفزلری واقعدر .

سلانیك کورفزینك منتهاسنده بیوك وکوچوك قره برونلر ایله سلانیك شهری ورندینا کورفزنده دخی قواله شهری ایله قره صو منصبی واردر .

مار الذکر کورفزلردن ماعدا کسندره کورفزی اطرافنده دخی پورنو، قوفو وپروپری، آیا دیمتری، رومليا، پیچا قیا اسمنده آلتی عدد لیمان ایله خالکیدیك شبه جزیره‌سنك نقاط مختلفه‌سنده پلاتی، کیلانداری، آینوروس، ریخو، دره پافوق، پالیوری، کسندره برونلری موجوددر .

طاغلر : سلانیکك طاغلری بلقان سلسله‌سنك جنوبه طوغری ممتد اولان فروغ وشعباتی اولوب داخل ولایتده اوته‌یه بروبه طاغیله‌رق مهم پیغنلر وجوده کتورمشلردر .

بونلرك اك یوکسك نقطه‌سی یونان حدودنده واقع اولجب طاغی اولوب نقطهٔ مرتفعه‌سی (۲۹۷٥) متره‌یه بالغ اولور .

قوجه بلقان شعباتنك اك مشهوری ردوب ویا دسپوط سلسله‌سیدرکه سبروژ سنجاغنك شمالنده ادرنه ولایتنه داخل ومرمره سواحلنده منتهی اولمق اوزره تکفور طاغنه واصل اولور بو سلسله‌نك اك مرتفع نقطه‌سی ۲۰۰۰ متره ارتفاعی حائز اولان چادر تپه‌در . بوسلسله‌نك منسوباتندن اولان بریم ودرامه ایله نوره قوپ ارا‌سنده نور طاغی وسیروزك شمالنده کاتش وسلانیکه قدر ممتد اولان خورتاج طاغی دخی وسطی ارتفاعنده تپه‌لری حاویدر .

ولایتك انهار موجوده‌سی اطه‌لر دکزینه وسلانیك کورفزینه دوکیلور. مشهور نهرلری شونلردر .

وارداد نهری : سلانیك ولایتنده جاری نهرلرك اك جسیمی اولوب طول مجراسی ۳٦۰ کیلو متره‌در .

مجراسی هر نه قدر بطاقلق وبر چوق کولجکلرله اتصالی جهتیله سیر سفاینه حالاً الویرشلی دکلسه‌ده تطهیر اولنه‌جق اولور ایسه بحق استفاده اولنمق ممکندر .

نهرك منبعی جهتی ضعیف ایسه‌ده اشاغیلره طوغری کلدکجه میلانك تزایدی وصاغدن صولدن بر چوق صولرك التصاق سببیله کسب وسعت وجریانی شدت پیدا ایلر .

نهر مذکورك توابعی یکیجه وارداد کولنك ایاغی اولوب منصبنه یقین بر محلده اخذ ایتمش اولدیغی درونده بعض اوفاق تفك مراکب بحریه بولنان قره ایرماق ایله طوپالقه، بانوم قره صو وسائره دن عبارتدر .

استرومه قره صو نهری : ۲٥۰ کیله متره طولنده اولوب بلغارستان داخلندن نبعان ایله بر چوق صولر آلوب بوطقوه وتخیانوس کوللرینی بعد التشکیل اورفانو ویاخود رندینا اسمنده‌کی کورفزه قاریشور .

مستاقره صو نهری : رازلق داخلنده منبعی آلوب برقاچ بیوجك صولرله کسب جسامت ایتدکدن صکره ادرنه ولایتی حدودی جوارنده طاشوس کورفزینه دوکیلور .

اینجه صو نهری : مناستر ولایتی داخلندن ظهور ایله لبانوه قریه‌سی جوارنده سلانیك کورفزینه قاریشور .

موبکر ولایتك بیوجك نهرلری اولوب دها برخیلی صولرو وار ایسه‌ده بالنسبه کوجك واهمیتلری آزدر .

کوللر : سلانیك ولایتنده کوللر چوقدر واکثرینك انهار مشهوره ایله ارتباطی واردر . الك مشهورلری استروما نهرینك صولریله حاصل اولان تخیانوس (١٠ کیلو متره عرض و ٢٥ کیلو متره طولنده) وبشیك (٣٠ کیلومتره طول ٧ کیلومتره عرضنده) دبشیك کولیله اشتراك ایدن ایواسیل کولی (١٠ طول ٥ عرض) رواردار الضان ایدن خرجان کولی وبوکا متصل اولان طوبراق کولی وبکجه کولی وسائره‌در .

بوکوللرك هپسنده غایت کثیر ولذیذ بالقلر چیقار ازجمله ایواسیل کولنده سکز اون نوع وتخیانوس کولنده غایت کثرتلی بالقلر صید اولنور .

طوبراق کولنك صویی دخی غایت لذیذ وبراق اولوب برمجرای مخصوص ایله خرجان کولنه قاریشور . ٢١٠ کیلو مترة سطحنده اولان استروده کولی بکجه کولی واسطه‌سیله دکزه آقار .

تقسیمات ملکیه :

سلانیك ولایتی : سلانیك ، سیروز درامهٔ نامیله اوچ لوایه وبونلرك اوچی دخی بروجه آتی قضا ونواحی‌یه تقسیم اولنمشدر .

سلانیك سنجاغی	قضا	نواحی	عدد قرا وچفتلکات
١	سلانیك		١٠٠
٢	استروجه		٩٥
٣	آینوروز		
٤	عورتحصاری	قره‌طاغ	١٤١
٦	طوبران		٨٣
٧	قترین	اغستوس	٧١
٩	کوپریلی	کلندیر ولتحول	٨٩
١٠	کوکیلی		٥٨
١١	کسندره	کسندره	١٤٧
١٢	یکجه‌واردار	قره‌جه‌آباد	٨٩
١٣	دودینه	ودینه قره‌جه‌آباد / استرووه	٦٥
١٤	لنغظه		٩٩

سیروز سنجاغی

قضا	نواحی	قرا وچفتلکات
سیروز		٢٦٨
پتریج		٧١
تیمور حصار		٨٠
جمعهٔ بالا		٣١
رازلق		١٢
ربخنه		٤٣
منلك		٤٨
نوره‌قوب		١٢٨

درامه سنجاغی

درامه قضاسی	نواحی	قری وچفتلکات
	پرسچان / چج	١٠٦
قواله		٢٥
صاری‌شعبان		٦٠
پره‌وشته	لفتره	

سلانیك سنجاغی : ولایتك غرب ووسطی جنوب قسملرینی محتوی اولوب ولایتك الك کوزل مواقعنی شاملدر . ١٠ ناحیه ایله ١٤ قضایی مرکبدر .

سلانیك قضاسی : شهر ایله برابر یوز قدر قریه وچفتلکاتی شاملدر . واردات عمومیه‌سنوی ٩٠١١٠٠٨١٩ غروشه بالغ اولور .

قضا واردات عمومیه‌سنك جنس ونوعی جدول آتیده مندرجدر :

٢٦١٢٤٣١	املاك ویرکوسی
٨٠٥١٩٥	تمتع ویرکوسی
٢٤٣٥٥٦٩	بدلات عسکریه
١٠٧٣٢٣٥	اعشار
١١٥٣٣٥	اغنام رسومی
٨٤٥٠	جنوار «
٧٠٠٤٠	اورمان حاصلاتی
٣٦٩٦	معادن حاصلاتی
٣١ ٠٣٠ ٥	طابو «
١٣٣٨٤٦	محاکم «
٣٦٦٠٠	املاك امیریه «
٣٣٦٥٠	رسوم متنوعه
٤٣٦٨٧٣	حاصلات متفرقه
٢٤٥٧٦٨	معارف حصه اعانه‌سی
٩١١٠٨١٩	یکون

سلانیك ولایتنك

حاصلات ارضیه‌سی

اورمانلر : ولایت اورمان خصوصنده برنجی درجه ولایتلردن معدود ایسه‌ده هنوز اورمانلرك جهت استفاده‌سی حقیله تعیین ایده‌مامش اولدیغندن لایقیله اخراجات اجرا اولنه‌مامقده‌در .

سلانیك ولایتنده بولنان اورمانلرك مساحهٔ سطحیه‌سی بربچق میلیون تخریب اولوب الك مهم اورمانلری اولچپ سلسله‌سنك سزن ورسانی اوزرنده‌در .

اشجارك اجناسی سواحله قریب محللرنده قوجه یمش یبانی زیتون وامثالی اشجار حسیسه‌دن عبارت اولوب ایچرو طرفلرده قزل داق میشه کستانه قاین قره‌چام صاری چام آردیج قواق سندیات شمشیر وسائره‌در .

اورمانلرك حاصلاتی باشلوجه کمور اولوب کراسته اخراجاتی پك جزئیدر .

بعض مواقعده اورمان داخلنده منتظم

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

يوللر وار ايسه‌ده اكثر محالده يو.
لسزلق يوزندن نقليات سكته‌دار
اوليور .

اوچنجی درجه‌ده اورمانلردن
ايدبلان استفاده اعمالات دركه پوده
قاشيق تكنه وچقت ادواتی كبی شيلره
منحصردر .

كرك كمور وكرك كراسته وادوات
داخل ولايت صرف واستهلال ايلد.
كدن صكره نهرلر وشمندوفر خطلری
واسطه‌سيله سواحله ايصال اولنه‌رق
يونانستانه ودرسعادته وعربستانك موا.
قع متعدده‌سنه كونديريلور ودوسپاط
وتراعراد ايرمقلريله شرقی روم ايلی
ولايتنه دخی كلی اخراجات وقوعبو.
لمقده‌در .

معادن ولايتنده قروم وسيملی
قورشون منغانه چنقو آنتيموان معد.
نلری واردر بونلرك بعضيلری ايشلد.
لمكده وبعضيلرينك دخی اوته‌دنبرو
ايشلديكنه آثار موجوده‌لری دلالت
ايتمكده‌در .

معادندن استفاده يوللرك ووسائط
نقليه‌نك انتظامی اولديغندن قريباً
ولايتك بوجهتجه اولان نواقصی اعمال
اكمال اولنه‌رق معادنجه دخی الك زنكين
ولايت صره‌سنده بولنه‌جغی شبهه‌سزدر.

زراعت : ولايت اراضيسنك قوه
انباتيه‌سنه انضمام ايدن اهاليسنك سعی

وغيرتی سايه‌سنده بوكون ولايات
شاهانه‌نك برنجيلری صره‌سنده
بولنمقده‌در اكثر مواقعده اصول
جديده‌نك اردنده زراعت اجرا اولد.
يغندن بره اون اون بشه‌دك باقيه
نسبتده حاصلات آلنمقده ومحلی اداره
ايتدكدن ماعداسی خارجه دخی سوق
اولنه‌رق زراعت مخصوص سعی
وغيرتلری مشاهده اولنمقده‌در.

اربه بغدای وسائره كبی حبوبات
متنوعه ايله سبزه وميوه‌نك انواعی
ملحقاتدن سواحله ايندريلور واورادن
خارجه سوق اولنور ،

توتون محصولی درامه وحوالی
شرقيه‌ده پك اعلا صورتده نشو ونما
بوله‌رق كليتله اوروپايه سوق ايدليور.
محصولاتنك كثرتيله مشهور اولان
جهت ولايتك مركز سنجاغی اولوب
بوراده‌كی محصولاتك بشنده دردی
اخراجاتدر .

معمولات : سلانيكك حول طاقملری
ودرامه سنجاغنك چورابی واداتی سيم
وتل ايشی كموش ادواتی ايله اسلحه
وبوكا امثال اعمالات هريرده مقبولدر.

سلانيك كورفزی . — ترمكوس سينوس
اطه‌لر دكزينك برشعبه‌سی اولوب
خالكيدك شبه جزيره‌سی واسطه‌سيله
تشكل ايتمشدر .

سلبوكن . — ادرنه ولايتنده جسر مصطفی پاشا
قضاسنه تابع ۲۹ قريه‌يی مشتمل بر
ناحيه اولوب مركزی اولان سلبوكن
قصبه‌سی مركز قضايه ۷ ساعت
قدر بعد ومسافه‌ده واقعدر .

سلستره . — Curostorum Corostena
Cristra طونه ساحلنده بلغارستانك
قلاع متينه ومواقع مستحكمه‌سندن
اولوب ساحلك دوز بر محلنده
وكوچك بر تپه آلتنده‌در . نفوسی
۲۰۰۰۰ .

سلط . — بيروت ولايتنك بلقا
سنجاغنده برقضا اولوب
مركز قضانك بلقايه مسافه‌سی ۱۰
ساعتدر .

سلطان خانی . — قونيه‌نك نيكده سنجا.
غنده بر ناحيه‌در .

سلطانحصار . — ايدين ولايت ولواسنك
نازلی قضاسنده بر ناحيه‌در .

سلطان قره‌سی . — سيواس ولايت
ولواسنك شنوسی قضاسنده بر ناحيه
اسمی‌در .

سلفكه . — « سلوسيا » اطنه
ولايتنك ايچ ايل
سنجاغنده لوا مركزی بر قصبه او-
لوب نامی اسكندر كبيرك امراسندن
سلفقوسه منسوب اولديغی محققدر
قصبه‌نك اوكندن كوكصو نام
ايرمق جريان ايدر .

سلفكه قصبه‌سی داخلنده يكرمی
اوتوز آرشون طولنده كسمه قيادن
مصنع كاركير كمرلی بر صو حوضی
اولوب تكفور انباریناميله مشهوردر.
بوندن ماعدا ابنيه انقاضی آثار عتيقه.
دن بر چوق خرابه‌لرله صو كمرلری
رنكارنك طاشلر قصبه‌نك معموريت
قديمه‌سنه دلالت ايلر .

سلفكه قضاسی : ايچ سنجاغنك
مركز قضاسی اولوب غايت منبت
ومحصولداردر محصولاتی محلی اداره
ايتدكدن صكره فضله‌سی خارجه دخی
كونديريلور معمولاتی كليم چوال مثللو
شيلردر .

طاغلق شمتنده‌كی اهالی حيوان بسلمك
واووه‌لرده كيلر زراعت ايله تعيش
ايدرلر .

قضانك بولاجه‌لی ، ياغده ، آياش
نامنده اوچ ناحيه‌سی واردر . نفوسی
(۲٤٨٦٠) در بونك بيك اوتوز
ايكيسی خرستيان متباقيسی اسلامدر

سلنتی . — آيدين ولايتنده صارو
خان سنجاغنده قوله قضا.
سی ملحقاتندن ۲۱ قريه ٥٠١٤ نفوسلی

برناحیه‌در ناحیه مرکز اولان سلنتی قصبه‌جکی کدوس چایی اوزرنده واقع اولوب ٨٧٢ نفوسی جامعدر ،

سلنتی . – اطنه ولایتنده ایچ ایل سنجاغنده آنامور قضاسنده برناحیه‌و مرکزینك اسمیدر .

سلندی . – سلنتی‌یه مراجعت اولنه .

سلندر . – ارضروم ولایت ولواسنده خنس قضاسنك ناحیه‌سیدر .

سلوان . – مفارکین ماده‌سنه باق .

سلیوری . – « Sélybria » « سلیبریا » چتالجه سنجاغنده قضا مرکزی برقصبه ولیمان محلی اولوب مرمره دکزی ساحلنده واقعدر . « ٣٠٠٠ نفوسی »

سلّه . – قونیه نواحیسندن صو درهمه ناحیه‌سنك مرکز اداره‌سی اولوب قونیه‌نك غرب جهتنده وایکی طاغ ارانده واقع هواسی لطیف وصویی لذیذدر کوب ودستی کبی شیلر اعمال اولنور وقونیه‌نك ارباب مذاق صویی بورادن جلب ایدر . قصبه‌نك ابنیه‌لری دخی منتظمدر .

سلیمانیه . – (Suleimanieh) موصل ولایتنده سلیمانیه سنجاغنك مرکز اداره‌سی اولان قصبه‌نك اسمیدر . نفوسی : اون اوچبیك سکز یوز یکرمی بش مسلم یوز یتمش بشی کلدانی بیکی موسوی اولمق ارزره اونبش بیك راده‌سنده‌در .

قصبه براووه‌ده اولوب کرکوکدن کانلره یشیلك اغاجلر اراسنده اوله‌رق غایت لطیف برمنظره ارائه ایلر . وقصبه‌نك بولندیغی اووه ایکی سلسله اراسنده توسع وامتداد ایتمشدر هواسی یازین لطیف وصویی مبذول اولوب همان هربرخانه‌نك متعدد واشجار ایله مزین باغچه‌لری واردر صولری یکدیکرینه مربوط ومتصل اولان قیولر واسطه‌سیله تحصل ایتمشدرکه بومثللو قیولره محلی اصطلاحنده کاریز تعبیر اولنور .

سلیمانیه یکی تأسیس ایتمش اولدیغندن آثار عتیقه نظرنده حائز اهمیت ابنیه‌سی یوقدر موقعی اقتضاسی ایران ایله ممالك عثمانیه اراسنده برتجارت دپوسی حکمنده‌در . قصبه‌ده نساجلق بویاجیلق صنعتی وتفنك اعمالاتی ترقی ایتمشدر . تکلم اولنان لسان کردجه ایسه‌ده عربجه وکلدانی لسانیله ترکجه دخی سویلنور .

قضاسی : سنجاغك اورته‌سنده اولوب شاه‌باز ، کلعنبر ، بازیان قضالری وکرکوك لواسی وایران ایله محاطدر . دجله توابعندن اولان دیاله صویی منبعی داخل قضاده آلور باشلوجه طاغلری جبل هزمیر ایله قره طاغ سلسله‌لرندن عبارتدر درت ناحیه ایله ١٠٤ قریه‌دن متشکلدر . مرکز دخی داخل اولدیغی حالده نفوس موجوده‌سی یکرمی آلتی بیکه بالغ اولور .

اراضیسی قسماً طاغلق ومنبت ومحصولداردر آنجق برچوق محلی زراعتدن محرومدر محصولاتی آرپه بغدای ، پرنج ، مصر وطاغلق مواقعده اوزوم لیمون وساره دخی یتشدیریلور اقلیمی صغوق اولمغله برابر غایت لطیف وهواسی صافدر .

سلیمانیه سنجاغی : ایران ایله شهر زور سنجاغی اراسنده اولوب سلیمانیه پابازن ، کلعنبر ، شهر بازار ، مارغه ناملیله بش قضا و ١١ ناحیه‌و ٣٥٣ قریه‌یی محتویدر .

سکنه‌سی : قرق سکز بیك آلتی یوزی مسلم طقوز یوزی عیسوی ایکی بیك یوزی موسوی اوله‌رق اللی بر بیك آلتیوز نفوسدن عبارتدر .

دجله‌یه دوکیلان دیاله ایله زاب الصغیرك اقسام عالیه‌سی داخل لواده‌در

اراضی طاغلق اولوب مشهورلری قره طاغ وجبل عزمیر ایله پیرعی وساره‌دن عبارتدر .

سلیجه صویی . – ارنبودلقده جاری دوول صوینك صولطرف توابعندن اولوب سیلوواط طاغندن نبعان ایدر .

سلینه . – کرید ولایتنده خانیه‌یه مضاف برقضادر .

سلیملر . – ادرنه‌نك قرجه علی قضاسنده برناحیه اسمیدر . دیکر نواحیسی عثمان میشه‌لر حواجه‌لر ، بچاللی ، قراغیلر ، سفیان ، قوریجه ویران در .

سلیمه . – (سالامبنیاس) سوریه ولایتنده حما سنجاغنه تابع شرق جنوبیسنده برقاچ یولك نقطهٔ تلاقیسنده پك اسکی برقصبه اولوب قضا مرکزی اتخاذ قلنمشدر .

قصبه یونانیلر وقتنده پك مهم واشهرمدن عالمدن اولدیغی حالده کیت کیده خرابه یوز طوتمش اولدیغی حالده اولاد سیدنا عباسدن صالح واحفادی طرفندن اعمارینه چالیشلمش وبوجهتله بوجهتله برچوق مشاهیر یتشمشدر .

جواری پك منبت واراضیسی قابلیتلی اولمغله ٣٠٠ تاریخنده برقضا تشکیل واطرافدن اهالی جمع ایدیله‌رك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اعمارینه همت اولنمقده بولنمشدر .

سلیس . — سیواس ولایتنده توقاد سنجاغنده زیله قضاسنك ناحیه‌سیدر .

سلیفا . — موصل ولایت ولواسنده زاخو قضاسنه مربوط ناحیه‌در .

سلوپی . — دیار بکر ولایت ومار دین لواسنده جزیره قضاسی ناحیه‌سیدر .

سلوك . — مستقل بنغازی سنجاغنك ناحیه‌سیدر .

سلفیه . — یمن ولایت وحدیده سنجاغنده جبل ریمه قضاسنده بر ناحیه در .

سلمان پاك . — بغداده ملحق عزیزیه قضاسنك ناحیه‌سیدر .

سلمانلی . — انقره ولایتنك قیرشهر سنجاغنده کسکین قضاسنه ملحق ناحیه‌در .

سماوه . — بغدادك ٢٣٥ کیلو مترہ اوزاغنده ولایت مزبوره‌نك حله سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب فراته قاریشان شطر عطشان اوزرنده واقعدر .

اهالیسی قسم اعظمی شیعی اوله‌رق درتبیك نفوسدن عبارتدر .

خانه‌لری طوپراقدن انشا اولنمشدر .

سماوه قضاسی چولدن عبارت کنیش بر اراضی‌یی مشتمل اولوب سکنه‌سی ابو چوارير ودراجی ناحیه‌لرندن ماعداسی خیمه نشین اوله‌رق سکسان بشبیك نفوسی ﴿ ﴾ اولنور .

بونلر شیعی المذهب ایسه‌لرده ایچلرنده سنی اولنلری دخی واردر .

حیوانات اهلیه‌سی کثیر وزراعتی پك برکتلیدر انجق بعضاً هندیه قنالی قیرلمقله صولر اراضی‌یی استیلا ایدرك زراعك اللری بوکرلرنده قالور .

قبائل عربان بش التی یوز بیکی متجاوز حیواناته مالك اولوب کلیتلی آرپه وبغدای یتشدیررلر .

سمادرك . — « ساموتراکی اطه‌لر دکزنده امروزك شمال غربنده ولمنی اطه‌سنك شمال شرقنده ادرنه ولایتی مقابلنده ومریج اغزینك قارشوسنده کوچك بر جزیره‌در .

اطه‌نك محیطی ٤٨ کیلو مترہ مکمل لیمانلری شاملدر . نرواحکومتنك مؤسسی اولان دار دانوس بواطه‌ده طوغمشدر اهالیٔ اصلیه‌سی بلاشرلر اولوب موخراً یونانیلره انتقال ایلمشدر الیوم ادرنه ولایتنك دده اغاج لواسنه ملحق برناحیه‌در .

سمر . — بصره ایله واسطه ارا‌سنده اسکی بر شهرك

سمت قبله . — بیروت ولایتنده لاذقیه سنجاغنده جبله قضاسنده برناحیه‌در .

سمز اوزی . — انقره ولایتنده بك بازاری قضاسنك بر ناحیه سیدر .

سمنو . — طرابلس غربك فزانه تابع بر ناحیه سیدر .

سمیستان . — بیروت ولایتنك لاذقیه سنجاغنده جبله قضاسنه مربوط ناحیه‌در .

سمیصاد . — «صامصات» ماده‌سنه باق .

سنجار . — « Sinhsar » مزوپوتامیاده براووه ایله بر طاغك وبونلره نسبتله موصل ولایتنه تابع برقضانك اسم مشترکیدر .

سنجار قضاسی موصل سنجاغنك غربنده مشهور سنجاغی ایله اووه‌سنده شامل اولان قطعهٔ اراضیده اولوب دیار بکر ولایتی وزور سنجاغی ودجله نهری آراسنده‌در .

بو قضانك عفار نامنده بر ناحیه ایله ٧٢ قریه‌یی مشتمل اولوب قابل اسکان محلی مرکز قضا اولان بلاط قریه‌سیدر .

مذکور قریه سنجار تپه‌سی اتکنده وغایت منبت براووه‌نك کنارنده اولوب غایت صولاق برموقعدر .

اهالیسی بشیوزی یزیدی وبوزی اسلام اوله‌رق آلتی یوز نفوسدن عبارتدر .

بلاط قریه‌سنده بر حکومت قوناغی ایله برقشله واردر .

قضانك نفوسی ایکیبیك سکز یوز اللیسی کرد آلتی بیك بشیوزی ترکمان وسکز بیکی یزیدی، اوله‌رق ١٧٣٥٠ مقدارنده‌در .

یزیدیلر سنجار طاغنده و بلاط قریه‌سنده مسکون اولوب ترکمنلر تل عفار ناحیه‌سنده اقامت ایدرلر .

سنجاغك هواسی غایت صاف واقلیمی معتدلدر .

سنجاغی فرات توابعندن اولان خابور چاینه قاریشان ومنبعنی سنجار طاغنده اخذ ایدن سنجار صویله تاتار چایی اروا ایلر .

ترکملر قضانك زراع قسمی اولوب اربه بغدای، پاموق پرنج زرع ایدرلر ویزیدیلر بغچه وانلق ومیوه اغاجلری یتشدیررلر .

سنجار طاغی وصحراسی بر چوق وقایع مشهوره‌یه محل ظهور اولدیغندن تاریخ نقطهٔ نظرنده قیمتداردر عربلر طرفندن نصف النهارك مساحه‌سی عملیاتی دخی سنجار صحراسنده اجرا ایدلمشدر .

سنجاق . — بروسه‌یه مربوط بر ناحیه‌در .

سنسان نهری . — دیار بكر ولایتنده جاری فرات نهرینه دوكیلان بر صویك اسمیدر .

چرمیك قصبه‌سنك ارقه طرفنده‌كی طاغلردن نبعان واشاغی‌یه طوغری جریان ایله فراته قاریشور .

سنغورلو . — انقره ولایتنده چورم سنجاغنه ملحق بر قضا اسمیدر .

سنغورلو قضاسی : شمالاً قزل ایرمق ایله قسطمونی ولایتندن وغرباً وجنوباً قزل ایرمق توابعندن اولان دلیجه ایرمق ایله قیرشهر قضاسندن آیرلمش وسائر جهتلردن یوزغاد سنجاغی وچورم قضاسیله تحدید اولنمشدر .

قضانك وسعتی ۹۰۰۰۰۰ دونم اولوب بونك ۳۵۰ بیك دونمی مزروع وقصوری اراضی خالیه‌دن عبارتدر .

قضانك غرب شمالی جهتی وچوروم قضاسی حدودی طاغلق اولوب اورلو طاغ ایله ایقیر نامیله مشهور اولان اورمانلرندن كلی كراسته ومحروقات تدارك واستحضار اولنمقده‌در . حدود شمالیه‌ده اولان قزل ایرمق غرب حدودینی تشكیل ایدن دلیجه ایرمق وطاغلردن اینان بعض اوفق تفك دره وچایلر قضایی اروا ایلر .

قضاده‌یك آزی غیر مسلم اوله‌رق ۲۹۶۷۰ نفوس واردر .

سلمانلو اسمنده بر ناحیه ایله برابر ۱۱ قرایی محتوی اولوب مع قصبه ۶۷۶۴ خانه ۱۵۶ جامع ۱۷۱ مكتب ۳۰ كتبخانه ۱ مدرسه ۳ كلیسا ۳ ملل غیر مسلمه‌یه مخصوص مكاتب ۳۱۰ چشمه ۱۴ كوپری ۳ خان سكزفرون ۱۹۴ دكانی محتویدر .

باشلوجه محصولی بغدای ، اربه ، یولاف ، مصر ، داری ، نحود ، بورچاق ، مرجمك الما ارمود وانواع فواكه ایله پاموق وسائره‌دن عبارتدر سنوی حاصل اولان بغدایك مقداری ۵۳۰ بیك كیله واربه‌نك مقداری ۳۶۰ بیك كیله قدر تخمین اولنور .

مصنوعاتی سجاده ، كلیم ، پاموق بزی ایله عبادر .

قضانك حیوانات اهلیه‌سی ۶۴۹۰۲ رأس قیون ۲۹۷۳۳ رأس قیل ۵۴۸۳۱ تفتیك كچی ۱۸۲۴۴ قره صغیر ۱۸۲۳ مانده ۴۹۵۸ مركب ۱۳۲۹ اسب ۱۸۰ استر ۵۵۱ دوه‌دن عبارتدر .

قیون وكچیلردن سنوی ۶۳۹۵۰ قیه یپاغی ۳۸۲۵ قیه تفتیك ۲۸۵۰۰ قیه قیل استحصال اولنور .

مركز قضا اولان سنغورلی قصبه‌سی انقره‌یه ۳۹ ویوزغاده ۱۲ ساعت مسافه‌ده وانكوری ، یوزغاد ، الاجه ، چانغری‌دن كلان یوللرك نقطهٔ اتصالنده اولوب ۵۲۱۰ نفوسی جامعدر .

سنكل . — سلانیك ولایتنده بیستریجه توابعی اوزرنده بر قریه‌در .

سواریه . — یمن ولایتنده صنعا سنجاغنك رداع قضاسنده بر ناحیه‌در .

سواری برونی . — قره‌دكزك روم ایلی ساحلنده وبرغوس كورفزینك جنوبنده چوفه وآقره برونلری اراسنده واقع بر برونك اسمیدر .

سوافیه . — مدینهٔ منوره قضالرندندر .

سوچانیچه . — بوسنه ولایتنده بنا لوقه قراسندندر .

سورجی . — موصل ولایت وسنجاغنك عقره قضاسنده بر ناحیه‌در .

سورطاش . — موصل ولایتنك سلیمانیه سنجاغنده مركه قضاسنه تابع بر ناحیه‌در .

سوركی . — دیار بكر ولایتنده سیورك مضافاتندن بر قریه‌نك اسمیدو .

سوركچی . — دیاربكر ولایتنك ماردین سنجاغنده عونیه قضاسنك بر ناحیه‌سیدر .

سوریه . — « Syrie » آسیای عثمانینك منقسم اولدیغی اقسام اصلیه‌دن بر خطهٔ عظیمه اولوب مرعش سنجاغندن غیری حلب وشمدیكی سوریه ولایتندن متشكل اولان مواقعدن عبارت ایدی .

ازمنهٔ قدیمه‌ده فینكه دینلان بیروت ولایتیله جبل لبنان متصرفلغی وفلسطینه دخی سوریه اسمی تحتنده بولنور ایدی .

سوریه ولایتی : سوریه خطه‌سنك بر قسمندن عبارت اولوب مركزی اولان شام شریف بلدهٔ مشهوره‌سنه نسبتله مقدما شام ایالتی نامیله یاد اولنمشدر .

مذكور ولایت شرقاً زور سنجاغی وبادیه اراضیسی شمالاً حلب ولایتی غرباً بیروت ولایتی جنوباً قدس شریف مستقل سنجاغی ایله محاط ومحدوددر .

ولایت مزبوره‌نك سمت غربیسی انتی لبنان سلسله‌سیله عارضه‌لی وطرف شرقیسی دوز ایسه‌ده بر طاقم منفرد تپه‌لرله مملو اولوب بونلرك اراسنده غایت منبت وادیلر دخی واردر ولایتك الٔ مهم طاغلری ۲۶۶۰ متره ارتفاعنده اولان جبل الشیخ ایله وسط شرقیسنده واقع حوارن طاغی وجبل عجلوندر .

کرك بونلر وکرك سلسلهٔ شرقیه‌نك فروغ وشعباتی اولان خفیف بر طاقم تلال دخی ولایتك میلنك تعیین وتقسیمنه خدمت ایدر .

انهار : ولایتك اك مشهور نهرلری بقاعدن نبعان ایله حما سنجاغنی اروا ایتدکدن صکره حلب ولایتنه داخل اولان عاصی نهری ایله جبل الشیخدن ظهور ایدرك طبریه کولنی بعد القطع بحر لوطه قاریشان اردن ویا شریعه نهری در .

بونلر بر چوق تابعلری آلدقلری کبی جبل الشیخ وجبل حوارندن اینوب دکزلره قدر واصل اوله‌میه‌رق فو . ملرده وکولجکلرده غائب اولان بر خیلی صولر دخی ولایتی صولامقده‌درلر بو مثللو صولرك اك مشهوری شامك ایچندن کچن برده نام چایدر .

اقلیم وهوا : سوریه ولایتی ومواقع حاره‌دن معدود ایسه ده پك چوق مرتفع اقالیمی واردرکه سواحلده ره‌ئومور میزان الحراره‌سی ٢٥ : ٢٩ درجه‌یی ارائه ایدر ایکن اراضیٔ مرتفعه‌یه بر از چیقیورمکله در حال ٢٠ و ٢١ درجه‌یه تنزل ایلر . وقیش موسمنده قار مواقع مرتفعه‌یی کاملاً ستر ایلر الحاصل طبیعتك فصول مختلفه‌سی اشبو قطعه‌ده هر زمان بشقه بشقه اجرای احکام ایدر .

اورمان ومعادن : ولایتك هر جهتنده اورمان اولمیوب آنجق عجلون ، جبل کابیه ، بعلبك ، حاصبیا ، راشیا ، سلط قضالرنده اولدقجه جسیم اورمانلر موجوددر .

آغاجلرینك جنس ونوعی قواق سکود ، چام ، میشه ، صبر آغاجلریدر . ازمنهٔ سالفه‌ده جبل لبنان ارز لبنان تعبیر اولنور پیغمبر اغاجی اورمانلریله مستور اولدیغی حالده شمدی اولحوالیده مذکور اغاجدن بر قاچیوز عدد قاله بیلمشدر .

معادن : معدنیاته کلنجه حمر دنیلان قاره ساقز ایله آلچی ، کوکرد ، تیمور ، طوزدن بشقه معدنیات یوق بیدر . التون وکموش کبی معادن ذی قیم ایسه همان غیر موجود حکمنده‌در .

حیوانات : حیواناتجه سوریه پك زنکین اولوب جاموسدن ماعدا آت صغیر کچی وبلدی تعبیر اولنان بر نوع ایری مرکب کثرتله بولنور .

بالق جنسی بحر لوطه‌ده یوق ایسه‌ده نهر الشریعه ایله طبریه وحوله کوللرنده بالیغك انواعی بولنور وبونلرك رسوم

صیدیه‌سی کلیتلی بر مبالغه بالغ اولور .

حیوانات وحشیه‌دن آیو قورد ارسلان قپلان صرتلان وامثالی حیوانلره تصادف اولنه‌مز یالکز جنوب جهتلرنده بعض کوریله بیلان آرسلانلر چولدن کله درلر .

تقسیمات ملکیه : سوریه ولایتی بروجه زیر الویه وقضا ونواحیدن مرکبدر .

(١) شام شریف سنجاغی :

قضا	نواحی	قرا
شام		
بعلبك		٧٦
بقاع العزیز		٥٩
وادی العجم	بقاع شرق	٨٦
دوما		٨٢
نبك		٢٠
حاصبیا		١٩
راشیا		١٦

(٢) حما سنجاغی

حما		
حمص	ایکی قبولی قصبه	١٠٦
حمیدیه		
سلیمیه		

(٣) حوران سنجاغی :

حوران	غواغب ، جاسم ، شمسکین
بصرالحریر	
درعا	
جبل دروز	بصیره ، عاهره ، سلخد ، عرمان ، ساله ، مجدل ، شهبا ، اسلیم

(٤) معان سنجاغی :

قنطیره	مجدل شمسی
عجلون	
سلط	جبزه
کرك	
طفیله	

ولایتك اکثر جهاتی بالخاصه حوران بقاع حما سلط حوالیسی برنجی درجه‌ده محصولدار اولوب باشلوجه حاصلاتی بغدای اربه مصر مرجمك نحود داری سیسام قایصی اوزوم لیمون پورتقال شکر قامیشی پاموق وهر نوع میوه وسبزه‌دن عبارتدر .

شو عدیم الامثال فیض وبرکته قارشو بعض سنه‌لرده چکرکه بلای مدهشی بر طرز استیلا کارانه‌ده مسلط اوله‌رق مزروعاتی محو وافنا ایتمکده‌در .

تجارت وصناعت : سوریه‌نك یکانه تجارتی ذخیره یاغی اقمشه پاموق اولوب یوك وپاموق طوقومه‌جیلق قماشجیلق قیوجیلق سراجلق اویمه‌جیلق ایکنه

ایشجیلکی قوندره‌جیلق خرده کاری وصدفکاری مرانغوزلق وسائره‌در .

اهالی ونفوسی : سوریه اهالیسی نوع بشرک سیمتک جنسنه منسوب لطیف البنیه وبولندقلری مواقعه وحال بدویت ومدنیته کوره مختلف اللون وامزجه‌اولوب ذکا وقابلیت طبیعه ایله موصوفدرلر .

هنوز تحریر نفوس تمامیله اجرا اولنمیان حوران ومعان سنجاقلری مستثنااولمق اوزره حماوشام سنجاقلرنده ٤٠٧٧١٢ نفوس موجوددر .

اهالیٔ مزبوره‌دن سکنهٔ بلادوقرا ویاافراد عشایر غیر مسکونه‌دن عبارت اولان قسم اعظمی مسلم ومقدار جزئیسی درزی نصیری اسماعیلی متوالی شیعی مذهبی افرادیله موسوی مارونی قاتولیك پروتستان کلدانی سریانی مثللو ملل واقوام غیر مسلمه‌دن مرکبدر . وجله‌سی لسان عربی ایله تکلم ایتمکده درلر .

سوری کیسه . — سیواس ولایتنده اماسیه سنجاغنك حوضه قضاسنه تابع بر ناحیه‌در .

سوق الشیوخ . — بصره ولایتنك منتفك سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب فرات نهرینك صاغ یاقه‌سنده بصره‌نك ١٤٠ ومنتفك سنجاغنك مرکزی اولان ناصریه قصبه‌سنك ٤٠ کیلو متره اوزاغنده فراتدن منحدث بطاقلقلر اراسنده اولدقچه تجارتی ایشلك چارشیسی بازاری واهالیسنك سنی شیعی وصابعی اولمسنه نظراً ملل مذکوره‌یه مخصوص متعدد معابد ومکاتبی حاویدر .

سکز[؟]اون بیك مقدارنده اولان اولان سکنه‌سنك قسم اعظمی شیعی واوچبیك قدری سنی‌در .

صابئیلره مخصوص رئیس روحانی دخی بو قصبه‌ده مقیمدر .

منتفك سنجاغی همان عشایر عربان ایله مملو اولدیغندن قبائلك اخذ واعطالری بو قصبه‌ده بیوك بر تجارت حصوله کتورر .

قضاسی : سنجاغك شرق جنوبی قسمندن عبارت اولوب شمالاً عماره سنجاغی شرقاً بصره سنجاغی غرباً ناصریه قضاسی جنوباً بادیه ایله محاطدر .

اللی بیك قدر اولان اهالیسنك قسم اعظمی شیعی وبرمقدارده موسوی وصابئی اولوب همان عشایردن عبارتدر .

قضانك اراضیسی بر طاقم هورلرله مملو اولدیغندن زراعته یکده الویرشلی اولمامغله برابر صنعته خسته‌لغی تولید

ایدر . انجق قصبه‌نك جواری ایله بعض محلده بغچه‌لروخرمالقلر اولوب کثرتلی خرما ومیوه یتشدیریلور .

سوق وادیٔ برده

« آبیلیا » شامشریفك بر از شمالنده وبقاع داخلنده کائن برقصبهٔ قدیمه‌در .

بوراسی میلاد عیسادن ٤٠ سنه اقدم خالکیس قرالی ماتوسك اوغلی ایزاسی حکومتنه پای تخت اولوب بالاخره فلیب تتراك واغریپا طرفندن اداره اولنمشدر .

٦٣٤ تاریخنده ساراژنلر طرفندن استیلا اولنمشدر .

سوکه . — ایدین ولایت ولواسنده قضا مرکزی اولوب آیدین تیمور یول خطنك بر شعبهٔ مخصوصه‌سی اوزرنده آیدیندن بر ساعت قرق بش دقیقه وازمیردن ٥ ساعت مسافه‌ده واقعدر . نفوسی « ٥٤٤٥ » عدد خانه « ١٢٤٠٠ »

قضاسی : آیدین ، قوش اطهٔ ، چینه میلاسی ، قوش اطه‌سی اطه‌لر دکزی ایله محاطدر .

سوکنه . — طرابلس غرب ولایتنده فزان لواسنه مربوط قضامرکزی اولوب طرابلسدن ٤٧٠ کیلو متره اوزاقده وجبال السودان نام طاغلرك اتکنده‌در سودان قافله‌سی بورادن مرور ایدر وعشایر عربان دخی بو قصبه‌ده مرکزلنور .

سولیاص . — یانیه ولایتنده بر قریه‌در .

سولی . — روم ایلیده ایپر سمتنده قالاماصوبی اوزرنده سولیوتلر ایله تپه دلنلی علی پاشا بیننده‌کی وقایع حربیه ایله شهرت بولمش بر موقعدر .

سولیم . — « Sunam » سونام فلسطینده نابلس حوالیسنده « جبل الداهی » ورسانلری اوزرنده مبنی برقریه‌در . تاریخ قدیمده بونك اهمیتی واردر .

سونام . — سولیم ماده‌سنه باق .

سونکرلی . — اسلیمه قراسندندر

سویجك . — ادرنه ولایت کوملجه لواسنك اخی چلبی قضاسنه مضاف بر ناحیه‌سیدر .

سویده . — سوریه ولایتنك حوران سنجاغنده جبل دروز قضاسنه ملحق بر ناحیه‌در .

سویدیه . — Seleucix pieria حلبده عاصی نهرینك اغزینه قریب بر موقعده اولوب حلب وسوریه‌نك اسکله‌سی‌در .

« سلوسیاپیریا » سلفقوس نیقتاتور

طرفندن تأسيس اولنمشدر .

بو شهر تتره بول سلوسيدك درت شهرلرندن بريسى ايدى . پومپه‌ئى بورادە برسربست شهر بنا ايتمشيدى .

سوير . — سيواس ولايت ولواسنك ديوريكى قضاسندە برناحيه اسميدر .

سويش . — (Suez) (قلئو . پاتريس) خطۀ مصريه‌نك بحر احمر ساحلندە و بحر مذكورك شمال غربيسندە واقع سويش كورفزينك منتهاسندە وسويش قنالى دينلان جدولك بحر احمر جهتندەكى مدخلندە كائن اون ايكى بيك نفوسلى برقصبه اولوب تجارت بحريه‌سى ايشلكدر .

قنالك حفرندن مقدم اقصاى شرقيه ايچون مصرك مهم اسكله‌سى اولديغى كبى بر خيلى زمانلر دخى بحر محيط هنديدە سطوت انداز جلادت اولان عثمانلى دونانماسى ايچون مركز اولمش ايدى قصبه‌نك نام قديمى آسينوئه‌در .

سويش قنالى . — بحر سفيد ايله بحر احمر اراسندە آچيلمش بر طريق بحرى اولوب آفريقا قطعه‌سيله آسيا قطعه‌سنى يكديكرينه ربط ايليان سويش برزخينك حفريله حصوله كلمشدر .

قنالك بر اوجندە يعنى بحر سفيد جهتندەكى اغزندە پورت سعيد وشاب

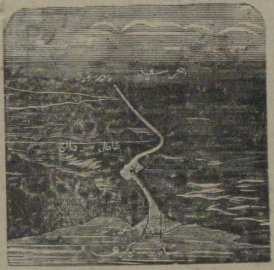

(قنالك رسمى)

دكزندەكى مدخلندە سويش قصبه‌لرى واردر .

قنالك طولى ١٦٠ كيلومترە وعرضى ١١ مترە ودرينلكى ٨ مترە اولديغندن هرجنس سفاينك مرورينه مساعددر ، بو جدول سويش برزخى اوزرندە كائن كوللردن مرور ايتديكى جهتله شمديكى ممرى الك قيصه وانشاآته سهولت بخش اولانيدر .

ممر قنالدە واقع تمساح كولى قنالك برموقعى اولوب اسماعيل قصبه‌سى اخيراً تأسيس اولنمشدر .

سويش برزخينك حفر و كشادى فكرى پك اسكى اولوب فراعنۀ مصريه زماننده موقع تذكرە وضع اولنمش انجق موقع واستقامتى شمديكى كبى اولميوب مصرك شرقى يولنى تعقيب ايله بعدە سويشه منتهى ايدى . فراعنه‌نك اخلافى وايرانيلرله روماليلر دخى بو فكرى تعقيب ايتمشلردر .

زمان فاروق اعظميدە عمرو ابن العاص طرفندن بر خيلى زماندنبرى متروك اولان قنالك تطهير وتجديدى نظر اعتبارە آلنه‌رق اولجه طولمش قنال يكيدن كشاد اولنمش وانجق اسكى مجراسى ترك ايله فسطاطدن امرار ايدلمش وبو جهتله طولى ٢٠٠ كيلو مترەدن ٢٢٠ كيلو مترەيه ابلاغ ايدلمش ايدى بو جدولك آثارى اليوم باقيدر .

سلاطين عظام عثمانيه‌دن فاتح مصر ياوز سلطان سليم خان حضرتلرى دخى خريطۀ عالمه نكاه انداز جلادت اولدقلرندە سويش برزخينك حفر وكشادى لزومنى دريش بيورمش اولدقلرى كتب تواريخدە مسطوردر زمانمزدە سويش قنالك اقطار شرقيه ايله ممالك غربيه اراسندە الك كسدرمه بر طريق تجارت اولمسى وسفاين تجاريه‌يى اميد بروننى طولاشمق كبى اوزون اوتهالكه‌لى سفرلردن قورتارمسى كبى فوائد عظيمه‌سى دركاردر .

بو قنالك سايه‌سندە اوستراليا واسياى شرقيه‌يه كيدەجك اولان تجارتكيلرى مدت سفريه‌لرينك بشدە دردينى قزانمقدەدرلر قنالك تاريخ كشادى ١٨٦٩ سنۀ ميلاديه‌سى تشرين ثانيسنك يكرمنجى كونيدر .

سويش كورفزى . — بحر احمرك شمال غربيسندن منشعب بر شعبۀ بحر اولوب اسمنه منسوب اولان شهر مذكور كورفزك منتهاسندە واقعدر .

سيدغازى . — خداوندكار ولايت كوتاهيه لواسندە اسكى شهر قضاسنه مربوط برناحيه مركزيدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قصبهٔ مزبوره اسكی شهره طقوز ساعت بعد ومسافه‌ده وكوتاهیه ایله سورمحصار آراسنده‌كی جاده اوزرنده اولوب سقاریا توابعندن بریسی اوزرنده واقعدر شهرده مشرف برمحلده بطال غازی دیه شهرتشعار اولان ابوالحسین الانطاكی حضرتلرینك سلطان علاءالدین سلجوق والده‌سنك اثر بناسی اولان تربه سلطان سلیمان بناسی برجامع شریف واردر . تربه قربنده‌كی حجراتده بكتاشیه رهبانی ساكن اولور .

سیدكان .— موصل ولایتنده زاب الاعلا اوزرنده رواندز ملحقاتندن برقریه‌در كه بعضاً ناحیه مركزی اتخاذ اولنمشدر .

سیدی شهری .— قونیه‌یه تابع قضا مركزی‌در . كوپه طاغی اتكنده صولی وبغچه‌لی وهواسی لطیف برقصبه اولوب ردیف مركزیدر . قضاسی : (١٦٨٢٠) نفوس ٢٨١٨ خانه‌یی مشتمل ٤٣ پاره قریه‌دن مركبدر . منسوجاتی كلیم وبز كبی شیلردر محصولاتنك فضله‌سی جوار قضالره اخراج اولنور .

سیدی كوی .— ازمیرك جهت جنوبیسنده ازمیره تابع ٣٣ قریه‌لی برناحیه مركزی اولوب ٣٠٣٥ نفوسی جامعدر . ناحیه‌نك نفوسی ١٠٤٤٩

سیروز .— « سه‌ریس » سلانیك ولایتنی تركیب ایدن اوچ لوادن همنامی اولان سنجاغك مركز اداره‌سی اولوب دوسپاط شعباتندن چایرلی بلقانك جنوبی پایه‌لرینك منتهی اولدیغی غایت منبت براووه‌نك كنارنده وتاكینوس كولنه دوكیلان آیانیه صوینك احمد پاشا چایی نام تابعی اوزرنده واقعدر .

شهر ٢ درجه ٦٥ دقیقه طول شرق ایله ٤١ درجه عرض شمالیده‌در . مركز ولایت اولان سلانیكه بعدومسافه‌سی ١٦ ساعت قدردر .

شهرك هواسی لطیف وچای كنارنده واووه اتكنده كوزل باغچه‌لری حاوی ایسه‌ده تاكینوس كولنك سواحلنك بطاقلقلری سببیله صحته حسنه‌اثری اكسیك دكلدر .

درونده ١١٠٢٧ ذكور ١٠٥٧٥ اناث كه جمعاً یكون ٢١٦٠٢ نفوس ٤٣٨٦ خانه ٤٣ خان ١٢١٥ دكان ٣٩ جامع ١٥ دركاه ١٠ مدرسه ٢٣ باب مكاتب مسلمه وغیرمسلمه برباب كتبخانه ٢١ كلیسا ٢ حاوره ١٠٠ قدر حاولی نسجی ایچون دستگاه بر باب بخارله تحریك اولنور پاموق فابریقه‌سی واردر بهرسنه شباط آینده قوریلور كاربان پنائری نامیله شهرتشعار

اولان پنائری غایت رواجلیدر .

دده اغاج ـ سلانیك شمندوفر خطی سیروزدن كچدیكی جهتله ذاتاً جوارنده‌كی منبت اووه‌نك ذخیره‌سنی ادخار ایتمش شهرك تجارت وشهرت ومعموریتنی تزیید ایتمشدر .

سیروز شهریله ١٦٨ قدر قرا وچفتلكاتدن تركب ایدن سیروز قضاسی تاكینوس كولنك شرق شمالنده كائن اووه‌نك قسم اعظمندن مركب اولوب قره صویك غربنده كائن نكریطه ناحیه‌سی دخی مشتملدر . شمالاً نوره قوب وتیمور حصار قضالری شرقاً زیخنه قضالری ودرامه سنجاغی غرباً سلانیك سنجاغی جنوباً اطه‌لر دكزیله محاط ومحدوددر .

اراضی منبت اولوب هرنوع حبوبات واوزوم یتشور . ٤ رشدیه ٢ اعدادی (بریسی روم) ١٠٠ قدر مكاتب ابتدائیه وصبیانیه موجوددر نفوسی ٩٠٠٠٠ قدردر .

قضانك محصولاتی بروجه زیردر .

آرپه	٥١٠٠٠	دونم	اراضیدن	مزروعدر
بغدای	٤٧٠٠٠	»	»	»
مصر	٣٢٥٠٠	»	»	»
پاموق	٢٠٠٠٠	»	»	»
سیسام	٠٦٥٠٠	»	»	»
چاودار	٢٨٧٠	»	»	»
یولاف	٠٢٥٠٠	»	»	»
داری	٠١٦٠٠	»	»	»
توتون	٠١٦٠٠	»	»	»
افیون	٣٠٠٠	»	»	»
برنج	٤٠٠٠	»	»	»
پاتاتس	٢٣٠٠	»	»	»
فاصولیه	١٠٤٠	»	»	»

قضانك حیوانات اهلیه‌سی بروجه زیردر .

صغیر	٩٠٦٨٠	رأس
آت	٥٣٠٠	»
قیون	٢٤٦٠٠	»
كچی	١٨١٠٠٠	»
استر	٤٧٠٠	»
مركب	٦٣٠٠	»
دوه	١٥٠	»
خنزیر	١٥٠٠	»

سیروز سنجاغی : سلانیك ولایتنی تركیب ایلیان اوچ لوانك بریسی اولوب شمالاً بلغارستان امارتی شرقاً درامه سنجاغی وشرق روم ایلی جنوباً اطه‌لر دكزی وسلانیك سنجاغی غرباً قوصوه ولایتی وسلانیك سنجاغی ایله محدوددر .

اراضیسی عمومیتله طاغلق اولوب بالقان شعباتندن ردوب مالش بریم سلسله‌لریله بونلره متفرع بلش ، قورشاورندوس لشیك وسائره جبالیله قطع اولنمشدر .

باشلوجه میاه جاریه‌سی استروما ومتا قره صولرندن عبارتدر .

بونلرله اروا اولنان سیروزاووه‌سی حاصلات ترابیه‌جه دنیانك برنجیسی اولوب انجق بعضاً طغیان وقوعیله مزاعاقات محو وهبا اولمقده‌در .

تاکینوس وبوتقووه کوللریله پریم سلسله‌سی اوزرنده کائن پاپاس کولی سنجاغك مشهور کوللریدر . سیروز سنجاغی غایت زنکین‌در . یالکز اورمانلری ٦٤٩٥٠٠٧٠ دونم اولوب کایتلی کراسته وکمور چیقارلمقده‌در . نفوسی ٢٢٥ کشی‌رادهسنده نصفندن زیاده‌سی مسلمدر .

سنجاق بروجه آتی قضا ونواحی‌یه منقسمدر :

قضا	ناحیه	مقدارقرا
سیروز	تکریطه	١٦٨
زیخنه		٤٧
تیمورحصار		٧٧
پتریچ		٧٠
ملنك		٥٠
جمعهٔ		٥٠
زادلق		١٢
نوره‌قوب	ستار جسته	
	ترلیش	
	چیچ	
	اورته‌قول	
	ارنید	
	میشه‌قولی	

سیس .— اطنه ولایتنك قوزان سنجاغنده لوا مرکزی اولوب اطنه‌دن اون سکز ساعت وطاربون دیمکله معروف اولان بر قلعه‌نك شرق جهتنده واقعدر .

قصبه‌نك هواسی لطیف وصویی لذیذدر . درون قصبه‌ده ١٠٠ زراع طول ٦ زراع عرضنده بر کوپری واردر . قضاسی سرقنظی ناحیه‌سیله ٨٠ قریه‌دن مرکبدر . محصولاتی محلنه کافی اولدقدن بشقه خارجه دخی کوندریلور منسوجاتی اعلا کلیم وقبا بساطدر نفوسی « ٢٠٥٢٣ »

سیسام .— « Samos » اطه‌لردکزنده واقع اسپوراد شرقی جزایرندن بریسی اولوب بکلك صورتیله اداره اولنمقده‌در .

مذکور اطه آیدین ولایتنك قارشوسنده ولایت مزبوره‌نك منتهای غربی نقطه‌سی اولان قونوریچایه Rounouritza بورتندن همان بر میللك بحری آچیقلغنده اولان بر طار بوغازایله متفرق اولوب اك یوکسك نقطه‌سی اولان کرکی طاغنه نظراً ٣٧٫٤٣٫٤٨ ٥ عرض شمالی و ٢٤٫١٨٫٦ طول شرقیده واقعدر .

جزیره‌نك طول ٤٢ وعرضی ٢١ کیلو متره ومساحهٔ سطحیه‌سی تربیعاً ٥٠٠ : ٦٠٠ کیلو متره‌در هواسی

عمومیتله لطیف وبر قاچ نقطه‌سی مستثنا اولمق اوزره هر جهتی صتمه خسته‌لغندن سالم اولوب آنجق یتغانی قولونا کبی جهات جنوبیه‌سنده کائن مواقعده جوار بطاقلقلر سببله صتمه ظهور ایدر .

یازین میزان‌الحراره ٣٠ درجه‌یی بولور ایسه‌ده صیجاغنده شدت یوقدر ایام‌شتاده ایسه ١ : ٢ درجه‌یی نادراً تجاوز ایلر .

جزیره طاغلق اولوب اك مرتفع تپه‌لری (١٥٧٠) متره ارتفاعنده اولان کرکی و (١٢٠٠) متره مرتفع آمپلوس طاغلریدر . ذکر اولنان طاغلرده شایان دقت ولطیف المنظر مغاره‌لر موجودر .

باشلوجه میاه جاریه‌سی آمفیلیوس ، ایبوت Ibtete وسائره‌در .

اطه‌نك اورمان اطلاقنه شان واسع اغاجلقلری بوقسه‌ده چام کولکن وسائره ایله طوت اریك الی آخر اغاجلری چوقدر .

سیماو چایی .— خداوندکار ولایتی داخلنده جاری بر صو اولوب منبعی اسعدلر قریه‌سی جوارنده اخذ وشابخانه واکری کوز وطاوشانلی وسیماو موقعلرندن بالمرور سیماو کولنی تشکیل ایلیوب بعده بیغادیج وبالیکسر جوارنده وکبسوط وفرط ناحیه‌لرندن کچه‌رك قره صو ایله بالاتحاد میخالیچ نهرینه واصل اولور .

کله ، چتخور ، اوزوبجی ، حطب چایلری سیماو صویی توابعندندرلر .

سیماو کولی .— خداوندکار ولایتنده سیماو قضاسی داخلنده یکی ظهور ایتمش بر کول اولوب ٢ کیلو متره عرضی و ١٠ کیلو متره طولنده‌در .

سینوب .— « Coloniaj ubá aujuštasinoq » بحر سیاه ساحلنده یوزتپه نام بر ونه منتهی شبه جزیره جکك اوزرنده بر زجی اوزرنده لیمانی طوبخانه وترسانه‌یی وسفاین تجاریه‌یی اعمالاتخانه‌لرینی شامل بر شهر اولوب قسطمونی ولایتنی ترکیب ایدن درت لوانك برینك مرکز اداره‌سیدر .

درون شهرده بر باب رشدیه مکتبی وملکیه اعدادیسی وصبیان مکاتبی ایله علل افرنجیه ایله معلول اولنلرك تداویسنه مخصوص برخسته خانه وسائره واردر .

نفوس موجوده‌سی ٩ بیك راده‌سنده اولوب صنایع محلیه قیومجیلق وطاپسرلك وبوکا مماثل شیلردن عبارتدر سینوب ساحلده اولمغله برابر تجارتی موقعیله متناسب درجه‌ده دکلدر . سینوب قره دکزده یونان قواوینلر-

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ینك الك مهمی ایدی شهریك قدیم اولوب میلت مهاجرلری ، افسیلیلر ، آتنه‌لیلر طرفندن ضبط اولنمش (۱۲۸ قبل المیلاد) واولتاریخدن بری پای تختلری حکمنه کیرمشیدی فارناس مغلوبیتندن صکره سزارق تحت حمایه‌سنه کچمشدی قرون وسطاده طربزون ایمپراطورلغنه ۱٤٧۰ تاریخ میلادیسنده فاتح سلطان حضرتلرینك ید غالبانه‌لرینه انتقال ایلمشدر . مشهور کلبیوندن دیوژن سینوبده تولد ایتمشدر .

سینوب شهریله کرزه ناحیه‌سی و ۱٤۳ قدر قرادن مرکب اولان سینوب قضاسی بحرسیاه وبوی آباد وعیانجق قضالری وطربزون ولایتنه مربوط جانیك لواسیله محاط ومحدود اولوب اراضیسی منبت اورمانلری واسعدر .

حبوبات ومیوه‌لك اعلاسیله اورمانلرندن قطع اولنان اغاجلردن موجود حرازلرده کراسته اعمال اولنه‌رق خارجه سوق اولنمقده‌در .

توتون وکتان تخمی محصولی دخی بولنده‌در .

قضانك سکنهٔ موجوده‌سی ٤۳ بیك قدر اولوب بو مقدارك اونده بریسی غیر مسلمدر .

دائرهٔ قضاده ٧ جامع ومسجد ۳ مدرسه ٧ تکه ٥ کلیسا سکسان قدر مکتب ۱٤۳ صود کرمنی ۱٥ حراز واردر .

سینوب سنجاغی : ولایتك شرق شمالی قسمندن عبارت اولوب سواحل بحرسیاهك نقطهٔ شمالیسی اولان اینجه برونی حاویدر .

سنجاق بحرسیاه وجانیك وقسطمونی وسیواس ولایتنه عائد اماسیه سنجاقلریله محدود اولوب ۱۲٤۱۰٧ نفوسی محتویدر . اراضیسی طاغلق وطاغلری اورمانلقدر باشلوجه اغراجاتی کراسته‌در مارال وقطران طاغلری اوابی شق ایدرلر باشلوجه نهری قزل ایرمق توابعندن کوك ایرمقدر بعض کوچك چایلر دخی بحرسیاهه دوکیلورلر .

ملحق قضالری : کرزه ناحیه‌سیله ۱٤۳ قریه‌یی جامع سینوب وچاکلی ناحیه‌سیله ۱۳۱ قریه‌دن مرکب عیانجق و ۲۰۸ قریه‌ایله طوراغان ناحیه‌سندن مرکب بوی‌آباد قضالریدر .

سیواس .— آناطولیده اسمنه منسوب اولان ولایتك مرکز اداره‌سیدر مذکور شهر ۳٤ درجه ٤۰ دقیقه طول شرقی و ۳۹ درجه ٤٥ دقیقه عرض شمالیده ومره کوم نام طاغك اتکنده وقزل ایرمغك ساحل یمیننده ۲ کیلو متره قدر بعد

ومسافه‌ده وسطح بحردن ۱۳۰۲ متره مرتفع برموقعده‌در .

شهرسکودوقواق اغاجلری ارالرنده جاری لا یعد مجرالرله قطع اولنمش درکه مجاریٔ مزبوره اراضینك میل طبعیسنه تبعیتله اشاغی‌یه طوغری جریان ایله قزل ایرمغه قاریشور .

شهرك برازاوزاغنده واقع ایکی عدد اون بشر کوزلی کوپریلردن بری بغداد جاده‌سنده دیکری قیصری طریقنده اولوب قزل ایرمق سواحلنی ربط وتوصیل ایدرلر مذکور کوپریلر عثمانلیلر طرفندن بنا اولنمش اولوب توقاد بولنده بر اوچنجی واون کوزلو کوپری دخی روما آثارندن اولمسی مظنوندر شهرك طولی شمالدن جنوبه طوغری اولوب محیطی یدی کیلومتره امتداد ایدر خانه‌لری سیاه کرپیجدن واوستلری طوپراق اولوب سوقاقلری دار وچامورلو اولمغله منظره‌سی قوتلیدر . یالکز حکومت قوناغی ، قشله وحبسخانه‌سی کارکیردر لغملری میدانده ویازین توزی وقیشك چاموری زیاده اولدیغندن هواسی ابو دکلسه‌ده شهرك ارتفاعی سایه‌سنده وخامت هوا ازاله اولنمشدر .

سیواسده ٤۳۱۲۲ نفوس موجود اولوب بونك ۳۳ بیکی مسلمدر شهرده ۳۰ جامع یدی کلیسا واردر جامعلرك الك مشهوری اولو جامع دینلان معبد عالیدر بوندن ماعدا برمولوی خانه ایکی درکاه برمدرسه بری عسکری دیکری ملکی اوله‌رق ایکی رشدیه مکتبی بر دارالمعلمین ۳۰ قدرده صبیان مکتبی ایله بش ابتدائی مکتبی واردر اشبو مکاتب اسلامیه‌دن بشقه یکرمی قدر درجات متعدده ذکور واناث خرستیان مکتبلری دخی موجوددر .

مدرسهٔ شفائیه‌ده غازی نامدار ارطغرل ابن ییلدیرم خانك مرقد منوری زیارتکاه ارباب ابتصاردر شهید موی الیه تیمور سیواسی استیلاسنده محافظ بلده اولمغله مدافعهٔ دشمن اوغورنده جام شهادتی نوش ایتمش ایدی .

وقایع تاریخیه‌سی : سیواس بك اسکی زمانلرده قبیره نامیله مشتهر و (من قارناق) اسمنده بر آلهه‌یه مخصوص معبدی حاوی ایدی انجق اول وقتکی شهر شمدیکی سیواسك سکز کیلو متره قدر اوزاغنده وغورار قریه‌سی موقعنده ایدی .

سیواسك اسمی روما حمایه‌سنده بولنان یتیو دوریسی نام حاکم طرفندن قیصر آغستوسك نامنه نسبتله تسمیه ایلدیکی سباشیا اسمندن مأخوذدرکه بواسم اغستوسك زوجه اسمیدر قیا

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

صره‌دن یوتینیانوس قلعه و سورلرینی انشا و تعمیر ایتمشیدی .

دولت عباسیه دورنده حکومت دانشمندیه‌یه وعزالدین قلیج ارسلان واسطه‌سیله سلجوقیلره بالانتقال برارا لقده مرکز حکومت سلجوقیان اولمش ایدی .

سلاجقه دورنده سیواسك معموریتی درجهٔ قصوایه وارمشدر . یالکز شهرده یوزیکرمی بیکی متجاوز نفوس وار ایمش شهرك مؤسسات علمیه‌سی اوزمانلر شهرتکیر عالمیان ایدی سلجوقیلردن صکره آل چنکیزه وصکره جلایریه حکومتنه و علمادن قاضی برهان الدین تصرفنه کچمشدر .

ید قابضهٔ عثمانیه‌یه انتقالی زمان جلادتنشان ییلدیرم خان غازیده‌در مشار الیهك اواخر سلطنتلرنده تیمورك سیلابهٔ تخریباتنه اوغرامغله عمارت سابقه‌سی تنزل ایلمش و اولتاریخدن صکره اسکی حالنی کسب ایده‌مامشدر .

سیواس ولایتی : اناطولی شاهانه‌نك شمال شرقیسنده و پاریس نصف النهارینه نظراً ٣٢ درجه : ٢٦٠ درجه ٣٦ دقیقه طول شرقی و ٣٨ درجه : ٤١ درجه ٢٤ دقیقه عرض شمالیده واقعدر شمالاً قسطمونی وطربزون شرقاً ارضروم ومعمورة العزیز جنوباً حلب وآطنه غرباً انقره وقسطمونی ولایتلریله محاط و محدود اولوب تربیعاً ٨٣٧٠٠ کیلومتره وسعتنده‌در ولایتك نفوسی ٨٣٩٥١٤ مسلم و متباقیسی ملل مختلفه اولمق اوزره ١٠٠٨٦٠٠١٥ مقدارنده‌در .

اقلیم : سیواس ولایتنك وسعت وجسامتنه نظراً جهات مختلفه‌سی اقالیم متعدده‌نك تحت تأثیرنده‌در شمال وشرق جهتلرنده و ١٥٠٠ متره مرتفع یایلالرنده قیش موسمی امتدادلی وشدید وبالعکس صیف موسمی غایت قیصه اولور اثنای صیفده بو جهتلرده میزان الحراره سانتیغراد حسابیله ١٢ : ١٦ درجه وبعضاً ٢٥ درجه‌یه قدر تنزل ایدر ، اثنای صیفده ایسه حرارت وسطیه ٢٥ نهایت ٣٥ درجه‌یی کچر غرب وجنوبك اووه جهتلرینك درجهٔ حرارتی قیشك ٦ : ١٠ درجه اولوب موسم صیفك ایسه غایت شدید اوله‌رق اجرای احکام ایلر اماسیه قصبه‌سنده کولکه‌ده یازین درجهٔ حرارت ٣٨ ه قدر ترفع ایدر شرق وشمال جهتلرنده تشرین ثانی نهایتلرنده قار یاغمه‌یه باشلایوب مایس غایه‌سنه قدر نقاط مرتفعه‌ده قالور .

جبال : سیواس ولایتنك جبال مشهوره‌سی باشلوجه ایکی سلسله‌یه منسوبدر بونلردن بریسی ولایتك جهت

جنوبیه‌سنده یایلاغه باشلایوب شماله طوغری امتداد ایدر آنتی طوروس سلسلهٔ اصلیه‌سنك ایکنجیسی دخی حدود شمالیه‌ده واقع بونت جبالی منظومه‌سیدر اشبو ایکی منظومهٔ جبلیه‌دن داخل ولایتده تفرع وتشعب ایدن جبال ولایتك عزیزیه قضاسنی اطنه ولایتندن فصل وتفریق ایلیان صوغان طاغی ، ییك بوغا طاغی ، یکچی طاغی ، کوکجه‌لی طاغ و یکچی طاغنك امتدادی اولان [illegible] طاغی و ییلك بوغا طاغنك بابه‌سی اولان صزغورلو طاغ ومعمورة العزیز ولایتی حدودنده کاش یاغمورلی طاغ و سیواس ایله توقاد اراسنده کاش ارتفاعی ٢٥٠٠ متره‌یی متجاوز اولان چاملی بل وقره بل طاغی ایله ییلانلی طاغ ردوه‌جی و آق طاغ وطربزون حدودنده واقع طاوشان طاغی ایله قره طاغ وقزل طاغ وایغدیر طاغی کوسه طاغی صاری چیچك طاغی وسائره‌دن عبارتدر .

انهار : ولایت اراضیسی بحر سفید وبصره کورفزی (فرات واسطه‌سیله) وبحر سیاه مائله‌سنده ایسه‌ده اساساً ولایتی صولایان باشلوجه بحر سیاهه جاری یشیل ایرمق ایله قزل ایرمقدر قزل ایرمق دیکرلرندن دها جسیم ایسه‌ده یشیل ایرمغك متعدد قوللری داخل ولایتده جاری وبالعکس قزل ایرمغك ٤٥٠ کیلو متره قدر محلی یعنی نصفندن آزی ولایت دائره‌سنده بولنمغله یشیل ایرمق دها مهم صایلمقده‌در لادیق کولی وترحال کولی مثللو یازین کوچیلوب قیشین توسع ایدن میاه راکده‌دن ماعدا حقیقهٔ کول اطلاقنه جسباز محللر یوقدر .

محصولات صنایعی حالی سیواس ولایتنك صنایعی اناطولینك جهات سائره‌سی درجه‌سنده اولوب انجق بعض مستثنا صنایع ترقی ایتمشدر .

ازجمله یوك چوراب ، کلیم ، هکبه کبی شیلر اعمالنده ولایت بك ایلرو کیتمشدر . یالکز سیواس شهری سنوی ٥٠٠٠٠ چفت چوراب موصل ، حلب ، خربوط ولایتلرینه کوندررکه بونك قیمتی ٣٤٠٠٠ فرانغه بالغ اولور ایرانکی و خراسان کاری کلیملری دخی بك مقبول اولوب برقاچیوز بیك فرانقلق فروخت ایدلمکده‌در . بونلردن ماعدا بز ، شالی کبی منسوجات دخی صرفیات محلیه‌یه کفایت ایلر .

بچاق چاقی والات خارجه اعمالاتی دخی مشهوردر سیواسده طوقومه جیلق صنعتی دخی ایجه مترقی اولوب یامورقدن چیزکلی الاجه‌لر نسج واعمال اوله‌رق

سنوی ۱۰۰۰۰ باليه قدر اخراجات وقوع بولورکه بونك مجموع قيمتی ايکی مليون فرانغی متجاوزدر .

بو صنعتك باشلوجه ايکی مركزی اولوب بری مرزيفون دیکری اماسيه‌در اشبو ايکی شهرده ۵۵۰۰ قدر دستکاه موجوددر .

معدنيات : آرغنی معدنندن چيقا ريلان جوهر نحاس طوقادده كائن فرونلرده قلع واذابه اولنمقده بولنديغندن بو صنعتك اربابی دخی دائرهٔ ولايتده خيليجه چوقدر . طوقاد قالخانه‌سنده ۳۰۰: ٤ يوز عمله كل يوم چاليشوب سنوی بر مليون قيهٔ عتيق قدر باقر سبدانه كتوررلر

محصولات ارضيه : ولايتك محصولات ارضيه‌سنك جنس ومقداری آتيده‌کی جدولدن معلوم اولور :

بغدای	قيه	۱٤۲۰٤۹۱۲۵
آربه	«	۵۳۹۲۱٦۰۰
چاودار	«	۱۲۱۳۷۵۰۰
يولاف	«	٦۷۰۰۳۵
قوقوروس	«	۱۹۰۲۰۳۱۰
داری	«	۸٤۳۹۵٤۰
پرنج	«	٤٤۰۰۰۰
بقله	«	۱۷۳۰۰۰
فاصوليه	«	۳٤۵۵۰۰۰
مرجمك	«	۳٦۱٤۱۷۰
نحود	«	۵٤۵۰۰۰
باميه	قيه	۲٤۲۵۰۰۰
اوزوم	«	۷٤۵۰۳۰۰
الما و آرمود	«	۱۳۹۰۰۰۰۰
سائر ميوه	«	۱۳۹۵۰۵۰۰
كنتره ضمغی	«	۱٤۸۰۰۰
سحلب	«	۰۳۱۰۰۰
توتون	«	۱۰٦۲۷۰۰
آناسون	«	۰۰۲۸۰۰
افيون	«	۸۰۰
حشحاش تخمی	«	۲۰۰۰۰۰
كتنوير	«	۱۰۰۰۰۰
بال مومی	«	۰۱۹٤۰۰
بال	«	۳۰۰۲۰۰
تفتيك	قيه	۱۳۹۵۰۰
پكمز	«	٤۱٤٤۰۰
قوری اوزوم	«	۱۹۱۵۰۰۰
بادم	«	۱۹۲۰۰۰۰
محلب	«	٤۰۰۰
شراب	«	۲۵۵۰۰۰
يكون	«	۳۰۱،۵۰٤،۰۱۰

حيوانات : سيواس ولايتی داخلنده ۱۰۲۵۸۳ رأس صغير ۵۱۵۳٦ رأس آت ۲۳٦۲۰ رأس مركب ۲۱۷٤۱۰۰ رأس قيون وكچی موجوددر .

تجارت : ولايتك طبيعی وصنعی محصولات ومعمولاتندن مركب اولان اخراجاتی ۱۲٦۵۰۰۵ فرانق وبرنج

دمير صابون باقر زيتون ياغی غاز شكر قهوه چوقه فس اسپرطو ساقز كاغد وبونلره مماثل موادن عبارت بولنان ادخالات سنويه‌سی ۵،۲۷٦۰۲۷ فرانغه بالغ اولور .

۱۲٦۵۲۰۰۵	اخراجات
۵۲۷٦۰۲۷	ادخالات
۷۳۷۵۹۷۸	فضله اخراجات
۱۷۹۲۸۰۳۲	مقدار تجارت

تقسيمات ملكيه : سيواس ولايتی بروجه آتی ٤ سنجاق، ۲٦ قضا ۲۵۷ ناحيه ٤۷٦۱ قريه‌يی محتويدر .

سيواس سنجاغی

اسامی قضا	نواحی ملحقه	عدد قرا
سيواس	۱٦	۱۷۱
قوچكيری	۱٦	۲٤۸
ديوريكی	۹	۱۲۵
طونس	۱۵	۱۲۳
كورون	۵	۳۸
دارنده	٦	۲۰
هافيك	۱٦	۱۷۵
يلدز	۱۰	۱۲۳
عزيزيه	۳۰	۲۸۲

توقات سنجاغی

طوقات	۲۰	۳۵۰
اربعه	۷	۱۲۵
زيله	۹	٦۰۰
نيكسار	۹	۸۰

اماسيه سنجاغی

اماسيه	۱۲	۲۵۱
مرزيفون	٤	۱٦۵
وزيركوپری	۸	۱۳۵
عثمانجق	۵	۱۰۰
كمش حاجی كوی	٦	۸۰
لاديق	۵	۱۹۵
حوضه	٤	۱٤۰
مجيداوزی	۷	۱۳۵

قره حصار شرقی سنجاغی

قره حصار شرقی	٦	۳٦۵
حميديه	۱۰	۲۷٤
قويلحصار	۱۰	۱٦۱
صوشهری	٦	۱٦۰
الوجرا	٦	۱۳۰

معارف عموميه : سيواس ولايتی داخلنده ۳۵۹۵ باب مؤسسات علميه موجود اولوب بونلرك كافه‌سنده اللی بيك قدر ذكور وآلتی يدی بيك قدرده اناث شاكرد بولنمقده‌در .

ولايت مكاتبی حقنده برمعلومات استحصال ايدلمك اوزره آتيده‌کی جدول نظر مطالعه‌يه آلنمق ايجاب ايدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سیواس سنجاغی

	مکاتب ابتدائیه — اناث			مکاتب ابتدائیه — ذکور			مکاتب رشدیه			دار المعلمین			مدرسه		
مسلم	١٠٢	٣٨٧١	١٠٢	٤٨٥	١٢٣٦٢	٤٨٥	١٥	٤٤٣	٢	١	٦٠	١	٥٠	٤١٠	٣٢
ارمنی	٢٣	٨٧٣	٢٣	٤٥	٤٣١٩	٤٥	«	«	«	«	«	«	«	«	«
قاتولیك	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«
پروتستان	١	٣٧	١	٣٠	٦٨٩	١٩	«	«	«	«	«	«	«	«	«
روم	«	«	«	١٥	٢٦٠	١٥	«	«	«	«	«	«	«	«	«
لاتین	«	«	«	٣٠	٢٠٠	١	«	«	«	«	«	«	«	«	«
	٥	٤٧٨١	١٢٦	٥٧٨	١٩٨٣٠	٥٦٥	١٥	٤٤٣	٢	١٠	٦	١	٥٠	٤١٠	٣٢

(توقاد سنجاغی)

اسلام	٥	٣٣٠	٥	٥٠٦	٥٥٥٠	٥٠٦	١٥	٣٦٠	٣	«	«	«	٢٠	٢٨٠	١٤
ارمنی	٣	١٥	١	١٠٢	٨٩٠	١٠٣	«	«	«	«	«	«	«	«	«
قولیك	٢	٥٠	١	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«
پروتستان	«	«	«	٢	١٣٠	١	«	«	«	«	«	«	«	«	«
روم	«	«	«	٨١	٥٥٠	٨١	«	«	«	«	«	«	«	«	«
لاتین	«	«	«	٤	١٣٠	١	«	«	«	«	«	«	«	«	«
موسوی	«	«	«	٢	٥٠	١	«	«	«	«	«	«	«	«	«
	١٠	٥٣٠	٧	٦٩٧	٧٢٠٠	٦٩٢	١٥	٣٦٠	٣	«	«	«	٢٠	٢٨٠	١٤

(اماسیه سنجاغی)

اسلام	١٠	٦٦٠	١٠	٦١٠	٥٥٠	٦١٠	٨	٢٤٠	٢	«	«	«	٣	٥٠	١
ارمنی	٣	١٨٠	٢	٣٠٠	١٠٠٠	٣٠٠	«	«	«	«	«	«	«	«	«
قتولیك	«	٥	«	٥	٢٤٠	١	«	«	«	«	«	«	«	«	«
پروتستان	٢	«	«	١٠	٣٧٠	٩	«	«	«	«	«	«	«	«	«
روم	«	«	«	٣٠	٣١	٣٠	«	«	«	«	«	«	«	«	«
لاتین	«	«	«	٣	٢٨٠	٢	«	«	«	«	«	«	«	«	«
	١٤	٩٤٠	١٣	٩٥٨	٧٧٠٠	٩٥٢	٨	٢٤٠	٢	«	«	«	٣	٥٠	١

(قره حصار شرقی سنجاغی)

اسلام	٦	٦٩	٦	٦٠٠	٦٧٠٠	٦٠٠	٥	١٥٠	١	«	«	«	٥	٥	٣
ارمنی	«	«	«	٥٠٠	٢٠٠٠	٥٠٠	«	«	«	«	«	«	«	«	«
قتولیك	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«	«
پروتستان	«	«	«	٣	٦٠	٣	«	«	«	«	«	«	«	«	«
روم	«	«	«	٧٠	٥٠٠	٧٠	«	«	«	«	«	«	«	«	«
لاتین	«	«	«	٢	٣٠٠	٣	«	«	«	«	«	«	«	«	«
	٦	٦٩	٦	١٨٩	٩٥٦	١٧٥	٥	١٥٠	٣	«	«	«	٥	٩٠	٣

سیواس سنجاغی : ولایتی ترکیب ایلیان الویهٔ اربعه‌دن بری اولوب ولایتك شرق جنوبینده واقع اوله‌رق شمالاً اماسیه ـ توقاد ـ قره حصار سنجاقلری شرقاً معمورة العزیز وارضروم وطربزون ولایتلری جنوباً اطنه وحلب غرباً انقره ولایتلریله محدوددر .

مساحهٔ سطحیه‌سی ٢٤٤٥٠ کیلومترو و نفوسی اوچ رمی مسلم اولق اوزره «٥٤٧٠١٥» مقدارنده‌در .

لوائی تشکیل ایدن ٩ قضا ١٢٣ ناحیه ١٣٠٥ قریه بروجه آتی جدول مخصوصیله اشعار اولنمشدر .

قرا	نواحی	قضا
١٧١	قنغال، قره‌کول، کونش، دایکطاش، قالی، حیرانلی، بدرلی، حوض، دیشلك، الاجه‌خان، جالی، آیلی، قاغیق، مسجدلی، الیلی، میروفا	سیواس مرکز قضاسی
٢٤٨	قاپو، باججی، قره‌بوغاز، سیده‌لی، سیدیر، بابسو، دیبسزکول، الاحاجی، دورجن، طورله، کرتر، طاشلق، بازارجق، بجه، شیخ، مازبوان	قوچکیری
١٢٥	آرشوستهان، طوغود، وازلدان، جویر، اورنك، قورنه، یاغیصان، پنغیان، کسمه	دیوریکی
١٢٥	کمرلی، قزل‌قشله، شارقشله، ماصودلی، اکرجی، قاره‌جك، چینی، اورته‌کوی، جابشیك، قاضی‌کوی، تونوس، خردال، اسانلی، باقراوزی، دلی‌الیاس	تونس
١٢٣	آتلان، قره‌طوروق، کوی‌ویران، طاشجیر، قولاق	کورون
٣٨	مزکدان، یکیجه، آشود، وانق، سترق، کریمدر	دارنده
١٧٥	اشین، یکیجه، اوغوید، قوروخان، طاوشانلی، قره‌بوك، طورخصار، مولوج، صولام، اولاش، غودرن، ایوب، ایسیله، دیریر، حصارجق، کسه‌رك	حافیك

١٢٣	يكيخان	بدل	كريم	نومش	ارغاله
	آدی	پلچك	شيخ خليل سكته‌سی		يلدز ايلی
	چبوق	قره‌كن			

٢٨٢	آشاغی	قزلجق	كوموركونه	كمرجيان	صارمساقلی	ايكده‌جك
	پالاس	كول‌ويران	فنيكخان	قره‌جه	بازارويران	
	چايشان	مسعوديه	قزالجق	قواق‌قيو	آلتی‌كوشك	عزيزيه
	بازارصو	برزك	قره‌پيكار	كوپری	اميراوشاق	
	قره‌مانلی	اكرك	الباس	فيرونكوز	طوقلی	
	طوزحصار	صاری‌اوغلان	اق‌قشله	قوزی‌كودنلی		

زراعت: مركز لواسنك حاصلات زرعيه سنك مقدار سنويسی ٩٤٠٥٧١٠٠٠٠ اوقه‌يه بالغ اولور بو سنجاق اراضيسنك جنسی هر جهتده بر اولميوب بعض محلده اووه واراضیٔ ثالثه تشكلاتندن وبعض محلنده آللوويوندن متشكلدر .

طوپراغك قوتی دخی سنجاغك حاوی اولديغی قضالرده بر درجه‌ده اولميوب اك آزی بره بش واك چوغی بره اون نسبتنده‌در .

شو جدول سيواس سنجاغنی تشكيل ايدن قضالرك طوپراغنك درجه‌سنی ارائه ايلر .

٥ × ١		سيواس قضاسی
٧ × ١		قوچكيری
٨ × ١		ديوريكی
٥ × ٣		قونيه
١٠ × ١		كورون
٥ × ١		دارنده
٥ × ١		حافيك
٥ × ١		يلدز ايلی

اراضیٔ مزروعه‌نك جنسی ونوعنه كانجه سنجاقده ٣٣٥٣٢٠ هكتار اراضی ٤٦١١٩٨ تارلا ١٢١١٢ چاير ١٩٥٣٢ بغچه ٣٥٥ باغ ٥٨٣ مرعا موجوددر .

حيوانات: سيواس سنجاغنده ٣٠٢٥٠ رأس صغير ١٥٢٤٠ آت ٧٦٢٠ رأس مركب ٧٤٣٧٨٠ رأس قيون وكچی موجوددر .

يوللر: سيواس سنجاغی داخلنده برنجی وايكنجی واوچنجی درجه‌دن

اولمق اوزره ٧٧١٣٨٧ كيلو متره طريق موجود اولوب جنس ومقدارلری بروجه آتيدر .

درجه			متره	كيلومتره
(١)	برنجی سيواسدن صامسونه قدر		٧٥٢	٧٣
(٢)	» »	خربونه »	١٠٦	١٦٢
(١)	» »	اردويه »	٣١٥	٢١٣
(١)	» »	قيصريه‌يه »	٦٧٩	١٤٨
(٢)	» »	دارنده‌يه »	٢٨٧	١٣١
(٢)	» »	قره‌حصاره »	٠٠٠	٧٦
(٣)	» زرادن	ديوريكی‌يه »	٤٩٠	١٨
(٣)	» ديوريكيدن عربكيره »		١٨٠	٤٧
(٢)	» يكيخاندن يوزغاده »		٥٦٨	٤٨
			٣٨٧	٩٧١

تجارت: سنجاغك تجارتی بروجه آتيدر :

٢٠٠٢٨٠١٠	اخراجات
٢٠١١٨٠٧٠	ادخالات
٩٠٠٦٠	فضلۀ ادخالات
٤١٤٦٠٨٠	مجموع معاملات

سيواس قضاسی: سيواس قضاسی مركز لواسنك وسطنده اولوب ١٦ ناحيه ايله ١٧١ قريه‌يه منقسمدر .

سيواس شهری داخل اولديغی حالده قضانك نفوسی ١١١٧١٩ اولوب بو مقدارك ٨٦١٧١ قدری مسلمدر .

سيواس قضاسنده ١٣٣ قدر مؤسسات علميه موجود اولوب بونك اليتيسی مدرسه ١٦٥ اسلام مكاتب ابتدائيه‌سی ٢٠ قدر مكاتب خرستيانيه واردركه مكاتب مزبوره‌يه مداوم شاكردانك عددی ٥٣٠١ كشيدر قضا داخلنده ١٠٤٧٣٥ اكيلمش ترلا ١٣٩٦ چايرلق ٢١٣٥ باغچه ١٧٤ مرعی واردر قضانك طوپراغك درجه‌سی بره بش نسبتنده‌در .

سيوط. — خدويت مصريه داخلنده ومصر علياده قاهره‌نك ٢٢٠ كيلو متره قدر جنوبنده نيلك صول طرفنده ٢٧° ١٠' ١٤'' عرض شمالی ايله ٢٨° ٤٨' ٤٩'' طول شرقيده واقع مديريت مركزی پك قديم بر شهر اولوب سودان كاربانلرينك مبدأ حركتيدر نيل ساحلنده‌كی اسكله‌سی الحمراء قريه‌سينه ١٠ ميل قدر اوزاقدر سيوطك پك مشهور تجارتی واردر .

ازمنۀ قديمه‌ده برارالق ليقوپوليس شهری بونك شهرتنی غيب ايتدرمش ايسه‌ده بر مدت صكره ينه سيوط اسكی رواجنی بولمشدر .

٣١٣٠٠ نفوسی ١٥ قدر جامع

شرقی برقاچ چارشوسی ابراهیم پاشایه منسوب بر سرایی وجوارنده پك چوق مبانیٔ قدیمه انقاض وخرابه‌لری واردر علامهٔ شهیر جلال الدین سیوطی ودها سائر ذوات بوشهرده نشوونما بولمشلردر سیوط مدیریتی سکز قضا ٥٥٠٠٠ قدر نفوسی محتویدر .

سِوَرَكْ . ـ دیار بکر ولایت سنجاغنده مرکز قضا قصبه‌در قصبهٔ مزبوره برتپه‌جكك اطرافنده وفراته تابع بر كوچك دره اوزرنده واقع اولوب باغلری چوق وحلب جاده‌سی اوزرنده بولندیغندن تجارتی ایشلکدر باغلرندن اعلا شراب چیقاریلیر ١٠٠٠٠ قدر اهالیسی بش آلتی جامع شریف ومسجدی ایکی حمام واللی التمش دكانی واردر .

اون بیك نفوسنك آلتی بیكی مسلم قصوری خرستیان ویعقوبی وسائره‌در حلبدن دیاربکره کیدن طریقده بولند. یغی جهتله آیاب ذهابی زیاده‌در . بغداده کیدن سیاحین دیار بکردن کلکه کیتمك آرزو ایتدکلرنده بوشهر- دن کچمکه مجبور اولقده‌در .

قضاسی : سنجاغك سمت جنوبیسندن عبارت اولوب شرقاً دیاربکر مرکز قضاسی ایله دیرك شمالاً : ارغنی معدنی سنجاغی جهات سائره‌دن حلب ، معمورة العزیز ولایتلریله محاطدر قضانك مساحهٔ سطحیه‌سیله اراضینك جنس ومقداری بروجه آتیدر .

	مربع كیلومتره
اراضئ حالیه ٠٠٠٠٠	٨٠٨
اورمانلق ٠٠٠٠٠	٢٨٦
قابل زراعت ٠٠٠٠	٣١١٧
یكون	٤٣١١

قضانك نفوسی بروجه آتیدر :

٢٧٠٠٠	ترك كرد چركس عرب
١٠٠٠	یزیدی
١٠٠٠	یعقوبی
٧٠٠٠	خرستیان
٣٦٠٠٠	

تقسیماتی :

نواحی ملحقه

(١) بوچاق

(٢) هوشین

(٣) بورهان

(٤) شهر

(٥) جمه

(٦) عرب

(٧) قره‌كچی

(٨) قره‌جه‌طاغ

محصولاتی : حبوبات متنوعه ، میوه سبزه ، كتان مصنوعاتی : بز الاجه ویرلی كرپاسی وسائره .

سیوان . ـ دیاربکر ولایتنده مار- دین سنجاغنده مدیاته تابع برناحیه‌در .

سیوان . ـ ولایت مزبوره‌نك ار- غنی سنجاغنده پالوقضا- سنه مربوط برناحیه‌در .

سیوان . ـ وان ولایتنده مرکزه مربوط برناحیه‌در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف الشين

شاب دكزى. — «بحر قلزم» بحر احمر ماده‌سنه نظر اولنه :

شابخانه. — ادرنه ولايتنده كو. ملجنه سنجاغنده برنا. حيه‌در .

شابخانه طاغى. — اناطولينك جهت غر. بيسنده طروس شعباتندن برطاغك اسميدر .

شاتشتا. — ماكدونيا قسمتنده مناستر ملحقاتندن ١٥٠٠ خانه‌لى برقصبه‌در (سجسته‌يه باق)

شارطاغى. — «ياخود چارطاغى» ارنبودلقده روم. ايلينك وسطنده برسلسلهٔ جبال اولوب شمال شرقيده قچانيك بكيدنده قره. طاغ سلسله‌سندن تفريق اولنور .

بو سلسله برچوق فروع وشعباتى حاوى اولوب برطرفدن بلقان سلسله. سنه ديكر طرفدن قره طاغ واسطه. سيله بوسنه ودنياويك الپاسنه وجنوباً بندوس وهله‌نيك سلسله‌لرى ايله يونان طاغلرينه وجنوب شرق جهتندن ردوب وصالكديك طاغلرينه اتصال ايتمكله بالقان شبه جزيره‌سنك عقده‌سى ورابطهٔ جبالى عد اولنمقده‌در .

سلسله‌نك امتدادى ١٠٠ كيلو متره اڭ يوكسك نقطه‌سى ٣٠٥٠ متره ارتفاعى حائز اولان پرزرنيك شرقنده واقع ليوبازين تپه‌سيدر . سلسلهٔ مزبوره‌نك شرق ورسانى چاير ومر. عالرى وانهار متعدده ايله قطع اولنمش اورمانلرى حاوى ايسه‌ده غرب ورسانى ديك وصرب وكچيدلرى مفقوددر .

سلسله‌دن اينان برچوق صولر ميانمده واردار نهرى شايان اهميتدر اوزرى همان سنه‌نك قسم اعظمنده ثلج دائمى ايله مستور اولوب بو ثلجك اريمسندن متعدد مياه جاريه مجرالرى سينوب صولرى تزايد ايدر .

شاطر. — سلانيك ولايتنك مناك جهتنده كائن يايلانك ومذكور يايلادن نبعان ايله استرومه قره صوينه دوكيلان بردره‌نك اسم مشتركاريدر

شاطى. — طرابلس غرب ولايتنده فزان سنجاغنه مربوط برقضا اولوب مركزى اولان ايدرى قصبه‌سى مركز لوا اولان مزرعه‌يه يتمش ساعت قدر بعد ومسافه‌ده واقعدر شاطى قضاسى صولاق واوتلاق محل اولوب داخل قضاده برارشون عرض

ويارم آرشون عمقنده جريان ايدر ماء لذيذ واردر .

شاعور. — بيروت ولايتنده عكا نواحيسندندر .

شام شريف. — سوريه ولايتنك وعموم سوريه حواليسنك مركزى اولان شهر عظيمدر .

شامك اصل اسمى دمشق واجنبيلر بيننده داماس « Damas » اولوب شام اسمى بتون حواليسنك نام مخصوصيدر .

شهر ٣٣ درجه ٣٢ دقيقه ٢٧ ثانيه عرض شماليده ٣٣ درجه ٥٩ دقيقه ٤٧ ثانيه طول شرقيده واقعدر سطح بحردن ٦٩٦ متره مرتفع واطرافى باغ وباغچه‌لرله محاط اوله‌رق مشهور غوطه اووه‌سنك بركنارنده وقاسيون طاغيله جبل الشيخك پايه‌لرى آلتنده‌در .

جبل قاسيوندن اينان برده صوبى برچوق ساقيه‌لره تقسيم اولديغى حالده باغ وبساتينى اروا ايله شهرك اورته. سندن مرور ايدر .

شهرك بچيمى مستطيل اولوب اطرافنى محيط اولانْ خراب سورك خارجنه طوغرى توسع ايتمشدركه صالحيه وعماره وميدان محلاتى خارج سورده واقع وشهرك مشتملاتندندرلر .

شهرك منظرهٔ خارجيه‌سى كرچه اطافتدن عارى وسوقاقلرى چامورلى وقسوت انكيز ايسه‌ده خانه‌لرك داخلا انتظامى وتقسيمات عموميه‌لرى وهله‌هر بروده موجود بولنان مياه جاريه. سنك خلاوتى وبر طاقم فواره وحوض ومرمرله مفروش حوليلرى وامثالى تزييناتى همان هيچ بر شهره قياس قبول ايتمز صورتده‌در .

اهالى : شام شريفده يوز اللى بيكدن زياده نفوسى واردر .

بو مقدارك يوز اوتوز بيكى مسلم اون بش بيكى خرستيان بش بيكى يهوديدر .

لسان : شامده عربجه تكلم اولونور شام عربجه‌سى فصيح دكلسه ده حوا ايسنده تكلم اولنان عربجه‌يه نسبةً دها طوغريدر .

جوامع : شام شريفده بيوك وكوچوك ٢٠٠ قدر جامع واردر . اڭ مشهورى اموى ايله سنانيه سلطان سليمان مراد پاشا جامعيدر .

جامع اموى : قديماً معبد اولديغى حالده كليسايه تحويل اولنمش و ٦٩ تاريخ هجريسنده خلفاى امويه‌دن وليدابن عبد الملك طرفندن تجديد صورتيله بنا اولنمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جامع مزبور غايت مزين اولديغى حالده ٤٦٠ تاريخنده ظهوره كلان حريق سببيله حسننه خلل كلشدر جامع شريفك طولى شرقدن غربه قدر ٥٤٨ قدم وعرض باب حرمدن محرابه دكين ١٥٠ قدمدر .

اورته سنده اوچ قات شادروان واطرافى مرمر ستونلر ايله محاط وقبه‌لر وتحتنده صفه وخاج صفه مدارسدر حرم جامعده بر بئرماواردر صويى غايت لذيذدر . شادروان قپوسى خارجنده طرف شرقيده حوض ميانده برفواره واردركه صويى برمزراق بويى فوران ايدركه اكا بين العوام قارپوز قالديران نامى ويريلور .

جامع امويه‌نك باب عنبران باب شميساطى ويانا طفين وياخود باب سلسله وباب بريد وباب جيرون ناميله درت قديم وباب كلاسه وديكر ايكى كوچك اولق اوزره اوچ محدث قپولرى واردر .

جامعك منارهٔ شرقيه منارهٔ غربيه ومادنيه العروس ناميله اوچ مناره‌سى واردر .

منارهٔ غربيه‌يه منارهٔ بيضاومنارهٔ عيسى دخى ديرلر جناب يسوعك نزولى بكلنيلان مناره‌در .

جامع سنانيه : مشهور قوجه سنان پاشا طرفندن طرز رومده بنا اولنمشدر

جامع سليمانيه : سلطان سليمان خانك روم اصول معماريسنده وايكى مناره‌لى اوله‌رق انشا بيوردقلرى جامع مشهوردر .

مراقد وزيارتكاهلر : شام شريفده انبيا وصحابه واوليا ومظنهٔ كرامدن بر چوق ذواتك مراقد منورلرى واردر مراقد مزبوره ايله بولندقلرى سمت وجهتلر بروجه آتيدر :

مرقد رأس يحيى عليه السلام ، رأس عالى جناب حسين مجتبا | جامع امويده

مرقد سلطان صلاح الدين | جامع اموى جوارنده

مقام ذوالكفل وهود عليهما السلام ، ابو الوفا | قايسون طاغنده

زين العابدين
اويس ابن اوس
فخر ابن عساكر
منصور اسلمى
اويس القرنى
كعب الاحبار
بلال حبشى
سعد ابن عاصى
زوجات مطهراتدن
ام كلثوم
رقيه
زينب
سكينه
| باب الصغير مقبره سنده

ابو الدرداء | شام قلعه سنده

حجر ابن عدله | مسجد لاقصابده

مولانا ذى مخير ، عمر ابن عبد العزيز | قنواتده

جندب ابن عمر | صوفيه مقبره سنده

حضرت معاويه | جامع جراحده

شيخ محى الدين العربى ، عبد الغنى النابلسى ، بموق دده ، مولانا خالد | صالحيه ده

سلطان نور الدين الشهيد ، دقيق العبد | حياطين چارشوسنده

بونلردن ماعدا دها برچوق ذوات عاليه‌نك مراقد محترمه‌لرى اولوب زيارتكاه صغار وكبار در اسواق وبازاره كلنجه شهر من القديم بلدهٔ معموره‌دن اولمغله متعدد ومكلف اسواق واردر .

بونلردن جامع امويه‌نك ديوار قبليسنده سوق الذراع ديوار غربيسنده سوق مراد پاشا قلعه قربنده شمسى پاشا بناسى سپاه ، سوق بروزيه ، سوق جقمق سوق سودجه وسائره مشهوردر

مكاتب ومدارسى وكتبخانه وسائره : شام شريفك جسيم ومكلف برباب حكومت قوناغيله برر باب عسكرى اعدادى ورشديه‌سى وملكيه رشديه واعداديلرى برقاچ قشله‌سى وبربيوك كتبخانه‌سى واردر كتبخانهٔ مزبورك ٢٤٦٥ جلد كتابى شامل اولوب علوم متعدده‌دن حاوى كتب بروجه زيردر .

عدد		عدد		عدد	
٤	قرآن كريم	٢٢	علم فرائض	٧	جغرافيا
٥٨	علم قرائت	٦٧	« توحيد	٤٤	طب
١٥١	علم تفسير	١٦٧	« تصوف	١	كيميا
٤٢٢	علم حديث	٦٠	« لغت	٢	حكمت طبيعيه
١٣٢	مجامع	١٧١	« صرف ونحو	٨	حساب
١٦٣	فقه ساوات حنفيه	٣٣	« بديع بيان معانى	٢	هيئت
٤١٩	« « شافعيه	٢٤	« منطق وادب	٣	هندسه
٨٣	« « حنبليه	٥٧	« سيرهٔ نبويه	٢	زراعت
١٠	« « مالكيه	٩٠	« تاريخ	٢٤٦٥	يكون
٩٣	اصول فقه	١٢١	« ادبيات منثوره		
		٩٣	« « منظومه		

صنعت وتجارت : شام شریف عراق جزیرة العرب هندستان ، جهت غربیه اراسنده بولنمسی سببیله موقعك اهمیت من القدیم معلوم اولدیغی کبی اهالیسنك صنعتکار وچالشقان وذکی اولمسندن شام چارشولری شرقك متاعی وغربك معمولاتیله طولودر مع هذا یرلی قماش وایپکلی منسوجاتی ایله کشیفه‌لری ومشغلری وباغ وباغچه‌لرنده حاصل اولان بی نظیر قیصی وشفتالو واوزملری سایه‌سنده شامده پك بیوك بر تجارت اجرا اولنور .

شامك قلنج واسلحهٔ خارجه معمولاتی تیمورك سیلابهٔ هجومیله محو اولوب کیتمشدر تیمورك بو متللو ارباب صنایعی عودتنده آسیای وسطی‌یه برلکده آلوب کتورمشدز .

الحاصل امتعهٔ شرقیه منسوجات غربیه ایله شامده مبادله اولندیغی کبی معمولات داخلیه‌سی دخی حوالیٔ متجاوره‌یه ایصال قلنمقده‌در .

شام شریف بو مرکز تجارت حالنی اوته‌دنبرو محافظه ایتمشیدی حتی عصر عالی جناب نبویده ودها اقدملری جزیرة العربك وبالخاصه قریشك جسیم کاربانلری دائما شامه کیدوب کله‌رك حجاز تجارتی یوزندن کلی استفاده ایدردی . شامك زمانمزده اخراجاتی بیروت لیمانی واسطه‌سیله اجرا اولنمقده بولندیغندن شام ایله بیروت اراسنده مکمل صورتده دلیژانسی ویونغربه‌لری ایشلمکده‌در .

شام شریفك اکثر مواضعی قرآن کریم واحادیث شریفه‌ده مسطور اولدیغی جهتله بین الاسلام دخی پك بیوك اهمیتی وار ایدی .

عصر کزین رسالتده اشرف مخلوقات افندمز حضرتلری قبل النبوه ایکی کره شامه تشریفی ارزو بیوردقلری حالده لحکمة شهره دخول بیورمامشلردر .

شام اسمنك حجازه نظراً یمنك صاغده وشامك صولده بولنمسی جهتله ویرلدیکی وبتون خطه‌نك اسمی شام اولوب شهری نام اصلیسی دمشق اولدیغی وکیت کیده خطه‌نك اسمی شهره ویرلدیکی مرویدر .

دمشق نامنك دخی اولاد سامدن اولوب سوربلده‌یی بنا ایدن دمشاق نام شخصه نسبتله ایدوکی بهجة المنازل نام کتابده مسطوردر .

بعضیلر شام اسمی سام بن نوح علیه السلامه نسبتدن ایلرو کلدیکنی وسین حرفنك عبرانیجه شین صورتنده تلفظ اولنمسندن نشأت ایلدیکنی بیان ایدرلر

هرنه اولور ایسه اولسون شام شریف پك اسکی زمانلرده حتی ابراهیم علیه السلام وقتنده دخی موجود ایدی نبطك دمشقده مدت حکومتلری بنی اسرائیل برخیلی زمان دوام ایتدیکی وداودینی عصرنده ارض مقدسه برابر دمشقده یهودیلر النده بولندیغی وبالاخره آثوریلره وآنلرك ملکیله برابر ایرانیلره انتقال ایلدیکی روایتکرده مورخیندر .

اسکندر کبیردن صکره ماکدونیالیلره صکره رومالیلره وروماك انقسامنده شرق ایمپراطورلرینه کچدی .

خلافت جلیلهٔ اسلامیه‌نك شعشعهٔ اقبالنك کماله ایردیکی عصرکه عهد خلافت فاروق اعظمیدر جزیرة العرب فتوحاتی اکمال قلندقدنصکره شرق ایمپراطورلریله مناسبات حربیه‌یه ابتدار هجریسنده شجعان صحابهٔ کرامدن خالد بن ولید، عبیده بن جراح ویزید بن ابی سفیان معرفتیله قبضهٔ تصرف اسلامیه‌یه انتقال ایلدی .

شامك ید اسلامیانه کچدیکی تاریخدن اعتباراً توسیع وتزیینه برقات دها اهتمام اولنمغله ٤٠ تاریخنده باشلایان دولت امویه‌نك مرکز اوله‌رق دار الخلافه اتخاذ قلنمش ودور عباسیانده دار الخلافتك بغداده انتقالنده براز اهمیتدن قالمش ایسه‌ده ینه بلاد اسلامیه ایچنده بغداددن صکره برنجیلکی محافظه ایلمش ایدی .

برارالق هولاکو وتیمورك تخریباتنه دوچار اولدیسه‌ده ینه عمارت سابقه‌سنی اکتساب ایلمش ایدی .

ملوك طوائفدن بعضیلرك النده ونهایت چراکسهٔ مصریه‌ده بولنه‌رق ٩٢٢ تاریخنده یاوز سلطان سلیم خان عثمانی معرفتیله ید غالبهٔ عثمانیه‌یه انتقال ایلدی عثمانلیلر زماننده شامك معموریتی برقاند ها ارتمش وهله صرهٔ همایون ایچون اس الحرکات اولدیغندن براً قوافل حجاجیه بر مرکز عمومی حالنی اکتساب ایلمش ایدی .

صرهٔ همایونك بحراً بیروت واسطه‌سیله کیتدیکی تاریخنه قدر درسعادتدن حرکتله ٣٣٣ ساعت صکره شامه واریلور ایدی الیوم صرهٔ همایون ینه شام طریقیله عزیمت وعودت ایتمکده‌در .

شامدن بلدهٔ تین مبارکتینه قدر مراحل حجاج ایله یکدیکرینه اولان بعد ومسافه‌لرك بروجه آتیدر .

قوناق	ساعت	مراحل	قوناق	ساعت	مراحل
١	٤	خان مزروعه	١٤	٨	ذات الحج
٢	٨	كتيبه	١٥	١٣	قاع الصغير
٣	٩	مزيرب	١٦	١٢	عاصى
٤	٥	رمثه	١٧	١٨	احضر
٥	٦	مفرق	١٨	١٤	معظم
٦	١٠	زرقه	١٩	١٦	دار الحمره
٧	١٦	بلقا	٢٠	١٨	مداين صالح
٨	١٤	قطران	٢١	١٠	بيار غنم
٩	١٣	حسا	٢٢	١٦	بئر الزمرد
١٠	١٣	عنيزه	٢٣	٨	بئر الجديد
١١	١٠	معان	٢٤	١٨	هديه
١٢	١٨	عقبه	٢٥	١٨	فخاتين
١٣	١٢	مدوره	٢٦	١٠	بيار نصيف
			٢٧	١	مدينهٔ منوره

مدينهٔ منوره‌دن مكهٔ مكرمه‌يه قدر عزيمت مرحله‌لرى

قوناق	ساعت	ومراحل
١	٣	بيار على
٢	٦	بئر ماش
٣	٨	عزير
٤	١٠	الريان
٥	١٢	ام الضباح
٦	١٤	ظهر العقبه
٧	٧	رابغ
٨	١٣	قضيمه
٩	١٣	عصفان
١٠	٢٠	مكهٔ مكرمه

شاميه .— بغداد ولايتنده ديوانيه سنجاغنده بر قضا اولوب كربلا سنجاغى دجله وسماوه قضالريله محدوددر .

اراضيسى غايت واسع وفوق العاده محصولداردر مساحهٔ سطحيه‌سى ٤٥٠٠ مربع كيلو متره قدر اولمغله اوروپاده بلچيقا وفلمنك واسويچره‌دن زياده وسعته مالكدر نفوسى التمش ايله يتمش بيك اراسنده اوله‌رق شيعى المذهبدرلر مركز قضا ام برور اسمنده بر قريه‌در قضاده فوق العاده پرنج حاصل اولور بو يوزدن هواسى وخيمدر ـ ١ ميليون قيه بغداى ـ ٣ ميليون قيه آرپه ١٠ ميليون قيه پرنج يتشور ايكى يوز بيك قدر حيوانات اهليه‌سى واردر شمر

عشيرتى عزين قضا يايلاقلرنده حيوانلرينى رعى ايدرلر .

شاه .— ديار بكر ولايتنك ماردين سنجاغنده جزره قضاسنه ملحق بر ناحيه‌در .

شاه بسند بالا .— ولايت مزبوره‌نك ماردين سنجاغنك جزره‌يه مضاف بر ناحيه‌سيدر .

شاه بسند زير .— كذا ولايت مذكوره‌نك عين لوا وقضاسنك ناحيه‌سيدر .

شاهين .— ادرنه ولايتنده كوملجنه سنجاغنك دارى دره قضاسنك بر ناحيه‌سيدر .

شاهينلر .— ادرنه‌نك دده اغاج لواسنده مركز نواحيسندندر .

شباب .— يمن ولايتنده مركزه ملحق كوكبان قضاسنك ناحيه‌سيدر .

شتاق .— وان لواسنه منسوب قضالردن اولوب لوانك سمت جنوبيسنده واقعدر .

قضا : مزبوره شمالاً كيوس قضاسى شرقاً وجنوباً حكارى سنجاغى غرباً موش قضاسيله محاط ومحدوددر .

شتاق قضاسى : برقو ، شيوه‌ريك صولته‌كن ، قاجيق ، از دبنام ناميله بش ناحيه و ٨٦ قدر قراىى مشتملدر .

نصفندن زياده‌سى كرد ومسلم اولمق اوزره ١٣٦٣٠ نفوسى جامعدر .

نفوس مزبوره ميانده خليلانلى يزيدانلى عزه‌ورانلى كبى عشايرا كرد داخل دكلدر داخل قضاده اعلا عبا نسج اولنور .

شتور .— ارضروم ولايت ولواسنك بايبورد قضاسنه ملحق بر ناحيه‌در .

شروان .— بتليس ولايتنده سعرد سنجاغنه تابع بر قضادر .

مذكور قضا لوانك براز شرقنده اولوب شمالاً بتليس مركز سنجاغى شرقاً پروارى قضاسى غرباً غزران قضاسيله محاط ومحدوددر .

قضا داخلنده اونبش بيك قدر نفوسى موجوددركه بو مقدارك اون بيكى مسلم كردلر ومتباقيسى خرستيان ويعقوبى مذهبى اربابيدر .

اراضيسى طاغلق اولوب هرنه قدر طاغلرى شايان شهرت درجه‌ده مرتفع دكلسه‌ده تپه‌لرى سراپا اورمانلرله مستور واولوه‌لره تقرب اولندقجه ميللرى زمرد نام يشيلكلر وباغچه وباغلر مملودر .

انهار مشهوره دجله توابعندن بوهستان چايى ايله بوكاقاريشان بتليس ايرمغى وسائره‌دن عبارتدر .

قضانك درجهٔ انباتيه‌سى پك ململ

اولوب باغلرندن فوق العاده شراب اعمال اولنور وهله ميوه اغاجلرينك حاصلاتى وان وبتليس وسعرد بازار- لرينك مكانيه سرمايه لرنى وجوده كتورر .

مركز قضا اولان كفره قريه سى سعرددن يكرمى ايكى كيلو متره قدر اوزاقده وقضا دائره سنك مركزنده بولنوب جوارنده متروك التون وكموش وباقر وكوكرد معدنى واردر .

معدن شمديكى حالده متروك ايسه ده وقتيله خيليجه حاصلات الديغى وكال كرميتله ايشلتديرلديكى آثار حاضره سندن استدلال اولنمقده‌در .

مركز ناحيه اولان مينارا قريه سى قربنده بر مملحه واردر .

شروان قضاسى مناره ناحيه سيله برابر ۲۰۷ قريه دن مركبدر .

شروان قلعه خرابه سى بتليسدن سعرده كيدن طريق اوزرنده‌در .

موصل نواحيسندن برينك اسمى دخى شرواندر .

شط العرب . — دجله ايله فرات نهرلرينك قر- نه ده اجتماعندن صكره منصبه دكين آلديغى اسم اولوب استقامتى شمال غربيدن جنوب شرقيه طوغرى ومجراسى دولا مباجل وسواحلنده بطاقلقلر توليد ايتمش‌در .

بونلرك طولى ۱۵۰ كيلو متره اولوب بصره يه قدر بيوك كميلر وبغداده دكين اوفاق واپورلر سير و سفر ايدرلر .

سرعت جريانى خفيف ايسه ده منصبنه بهر ثانيه ده ٤۰۰۰۰ مكعب متره صو دوكر منصبنه يقين بر قاچ قوله ايريلور ايسه ده اك مهمى حدود ايرانيه ايله حدود عثمانيه ارا سنده‌در .

منصبنده كائن قاو اسكله سى غايت مهم ودولت عليه يه عائددر .

ايراندن كلان كارون نهرينى منصبنه قريب بر محلده اخذ ايلر .

بصره جوارنده لا بعد خرماقلر صولادقدن صكره بصره كورفزينه قاريشور .

شطر نامى فرات ودجله يه دخى ويرلمكده‌در .

شط الحميه شط العطشان . . الخ نامنده دجله ايله فرات ارا سنده بر چوق قناللر واردر .

تونسده دخى بر طاقم كوللره شطر اسمى ويرلمشدر شط الجريد ، شط- المروان كبى .

شطره . — بصره ولايتنك عماره سنجاغنده قضا مر- كزى بر قصبه اولوب عماره نك ۲۰ كيلو متره جهت جنوبيسنده وقلعهٔ صالح نام محلده تأسيس اولنمشدر.

جوارى باغ وبغچه لك اولوب دجله دن تفرق ايدن قنال ايله صو- لانور ،

ايكى بيكى متجاوز سكنه سى (۱٦۰۰ مسلم) درت مكتبى بر جامعى ٦۵۰۰ خانه سى ۷۰۰ قدر قوح دنيلان كلبه سى واردر .

اهاليسى ميانده موسوى وصابئى المذهب دخى واردر .

شطره قضاسى : سنجاغك سمت جنوبيسنده اولوب كامله شمى اوله رق قرق اللى بيك نفوسى حاويدر.

محصولاتى پرنج سيسام دارى مصر ايله سبزه ونوا كهدن عبارتدر. ميوه لرى چوقدر .

حيوانات اهليه سى ۱۸۰۰۰ صغير ۱۰۰۰ اسب ۳۰۰۰ مركب ۵۰۰ دوه ۳۰۰۰۰ قيون تعداد اولنور.

شطره . — بصره ولايتنك منتفك سنجاغنده ومركز لوا اولان ناصريه نك شمالنده وشطر الحى دنيلان قولك اوزرنده قضا مركزى بر قصبه اولوب ديكرندن تفريق ايچون بوكا شطرة المنتفك ديكرينه شطرة العماره ديرلر .

قصبه ده درت بشبيك اهالى ۲ چارشو ۱ حمام ٤ خان واردر .

اهاليسنك ايكى بوزدن ماعداسى تبعيدر .

قضاسى ديكر شطره قضاسنه متصل و ٦۵ بيك نفوسى محتويدر .

محصولاتى ديكرينك محصولنك عينى كبيدر .

شعبان . — ادرنه ولايت وقره جه على قضاسنده بر ناحيه در .

شعبان اوزى . — قسطمونى ولا- يتنك كنغرى سنجاغنده بر ناحيه در .

شعراويهٔ شرقيه . — بيروت ولا- يتنك بلقا سنجاغنده جنين قضاسنك بر ناحيه سيدر

شعراى غربيه . — ولايت مز- بوره نك بنى صعب قضاسنه مضاف بر ناحيه در .

شفاعمرو . — بيروت ولايتنك عكا سنجاغنده مركز نواحيسندندر .

شقاتيه . — بغداد ولايتنده كربلا سنجاغنده اسمى در .

شقارقيا . — ادرنه ولايتنك كوملجنه سنجاغنده اسكيجه قضا- سنه ملحق بر ناحيه در .

شقاغی. — حلب ولایتنك كلیس سنجاغنده برناحیه اسمیدر.

شقادیه. — یمن ولایتنك حجه قضاسنك ناحیه‌سیدر.

شقیف. — بیروت ولایتنك صیدا سنجاغنده برناحیه‌در.

شكرادیه. — حلبك مرعش سنجاغنده برناحیه‌در.

شكرلی. — ارضروم ولایت ولواسنك تورتوم قضاسنده برناحیه‌در.

شكفتی. — وان ولایتنك حكاری سنجاغنده آلپاق قضاسنده ملحق برناحیه‌در.

شمدینان. — وان ولایتنده حكاری سنجاغنه ملحق برقضادر مذكور قضا سنجاغك شرق جنوبیسنده اولوب شمالاً كوار قضاسی شرقاً ایران مملكتی جنوباً موصل ولایتی غرباً عمادیه وعورامار قضالریله محاط ومحدوددر. اهالیسی ۳۰۰۰ قدر نسطوری و ۲۰۰ اسرائیلی و ۱۵۰۰۰ مسلم كرد ترك اولمق اوزره ۱۸۴۷۰ نفوسدن عبارتدر.

اراضی قضا طاغلق اولوب اناطولینك الك یوكسك تپه‌لری همان بوقضاده كبیدر.

مشهور اولنلری قوره ومیرغوتی - درکه بونلرك ارتفاعلری ۳۹۰۰ مترهیی تجاوز ایدر طاغلری همان كافه‌سی غایت صیق اورمانلرله مستور اولوب باشلوجه جنسلری چام واجناس متعدده‌ده اغاجلردر هله میوه آغاجلرینك یابانیلری مثلا یبانی كراز ارمود الما اغاجلری سراپا طاغلری احاطه ایتمشلردر.

قضانك حیوانات اهلیه‌سنه گلنجه قاطر وكچی جنسی چوق ایسه‌ده اوكوز واینك كبی حیوانلر انجق هر قریه‌ده برقاچ چفت قدر بولنه بیلور.

قضاده اربه بغدای مصر كبی حبوبات چیقار ایسه‌ده الك مهم محصول توتوندر هله برقاچ نواحی واردركه اوراده یتشدیریلان توتونلر ایرانه سوق اولنه‌رق كالی استفاده اولنور.

قضا مركزی اولان نهری قریه‌سی زاب كبیر توابعندن نهیل چایی اوزرنده ۲۰۰ كیلو متره وان شهرینك جنوب شرقیسنده كائندر.

قضا درت ناحیه ایله ۱۴۰ قریه‌دن متشكلدر.

شمران. — یمن ولایتنك عسیر سنجاغنده غامد قضاسنك ناحیه‌سیدر.

شمسكار. — جبل لبنان سنجاغنك كسروان قضاسنده برناحیه اسمیدر.

شمسیكی عشیرتی. — وان ولایتنك حكاری سنجاغنده محمودی قضاسنه منسوب برناحیه صورتنده اداره اولنور بركرد عشیرتی اولوب خیمه‌نشین حالنده‌درلر بوعشیرت ۱۵۰۰ قدر نفوسدن عبارت اولوب قبائل سائره كبی شجاعت وجسارت وجندیكله مشتهردر.

شمنی. — «Chumla» بلغارستانك مركز الویه‌سندن اولوب بالقانك شمالی اتكلرنده وارنه ـ روسچق شمندوفری كذركاهنده متانت ورصانتله مشهوردر شمنی تجارتگاه اولمغله برابر برچوق یوللرك نقطهٔ ملاقیسنده اولدیغندن اهمیتی زیاده‌در وقتیله عثمانلی اوردولرینك مشتاسی ایدی یكرمی بش بیك قدر نفوسی واردر.

شوان. — موصل ولایتنده كركوك نواحیسندندر.

شوربا. — انقره ولایت وسنجاغنده یبان آباد قضاسنك مركز اداره‌سی اولان برقریه اولوب آنقره‌نك شمالنده وطقوز ساعت قدر بعد ومسافه‌ده واقع ۳۱۸ ذكور و ۳۴۳ اناث كه جمعاً ۶۶۱ نفوسی مشتملدر. قریه‌ده هفته‌ده بردفعه جمعه كونلری قوریلور برپازار اولوب جوار قرادن برچوق اهالی كله‌رك خیلیجه اخذ واعطا وقوعه كلور.

شوشار. — ارضروم ولایت ولواسنك خنس قضاسنده برناحیه‌در.

شوفین. — جبل لبنان سنجاغنك شوف قضاسی نواحیسندندر.

شومر. — بیروت ولایتنك صیدا قضاسی نواحیسندندر.

شوید. — جبلی ولبنانك متن قضاسی نواحیسندندر.

شویلی. — وان نواحیسندندر.

شهر. — دیار بكرك سیورك قضاسی ملحقاتندن برناحیه‌در.

شهران. — یمن ولایتنك عسیر سنجاغنده برناحیه‌در.

شهربان. — بغداد ولایتنك خراسان قضاسنده برناحیه‌در.

شهرزور. — (Suriazuaos) شهرفیروز ـ سلیمانیه سنجاغنك كلعنبر قضاسنده خرابه حالنده برشهر اولوب قدیم كردستانك مركزی ایدی اولوقت شهره مؤسس بولنان خاندان ساسانیان قبادین فیروزه نسبتله شهر فیروز دنیلور ایدی.

بوشهرك تحت مدافعه‌سنده بولنان

بوغازك منتهاسنده بر مغاره وار ایمش كه مذكور مغاره‌یه مانی سحر باز مغاره‌سی دینلور ایمش بو مغاره‌ده واقع سیوردی برقیانك اوزرنده مشهور سلیم علی قلعه‌سی نامیله بر ده استحكام موجود بولنور ایمش .

شهرك جوارنده بولنان خرابه‌نك اسكندر كبیره منسوب آثاردن ایدوكی متواتردر شهرزورك نامی بر ارالق منسوب اولدیغی سنجاغه تعمیم اولمش ایدیسه‌ده مستقلاً اداره اولنان زور سنجاغیله شهرزور سنجاغی بعض یاكلشلقلره سبب اولمغله ذكر اولنان سنجاغك نامی اخیراً سلیمانیه‌یه تحویل ایدلمشدر .

شهرغات .— موصلك ۹۰ كیلومتره قدر جنوبنده ودجله نهرینك صاغ طرفنده ٤٠°٥٠ طول شرقی و ٣٥°٣٠ عرض شمالیده واقع بر هرمی الشكل تپه‌جك اوزرنده مربع الشكل بر خرابه اولوب آثور حكمدارانندن قبل المیلاد ۱۱۰۰ تاریخنده حكمران اولان برنجی تاغلاتفلاسره عائد وقایع تاریخیه‌دن باحث مرقومك افاده‌سنی حاوی آثار نادره وفنون تاریخیه‌یه متعلق غایت قیمتدار كتابه‌لری حاویدر آثوریلره عائد بر معبد اولان مذكور خرابه‌نك درت صنعنده منشوری الشكل پیشكین طوپراق الواحه خط قدیم آثوری ایله یازلمش اولان مارالبیان كتابه‌دن ماعدا بری برسناثوتك قاعده دیكری اسطوانی كتابه‌ده اولق اوزره ایكی كتابه دها كشف اولنمشدر .

شیاق .— اشقودره ولایتنك دراج سنجاغنده و سنجاغك غرب شمالیسنده بر قضا اولوب ادریاتیك دكزی و اشقودره سنجاغی و تیران و دراج قضالریله محاطدر ایكی ناحیه ایله ٥٦ قریه‌دن مركب اولوب آرژن وایشیم صولری قضایی صولار بو ایكی نهر اراسنده كاش بر تپه سلسله‌سی دكزه طوغری اوزانه‌رق ردوق برونی وجوده كتورور .

دكز سواحلی بطاقلق ایسه‌ده سائر یرلری پك منبتدر انجق اهالیسنده چالیشمغه همت یوقدر اورمانلری چوق اولدیغندن وساحله یقین بولندقلرندن اودون كمیلر ایله آفریقا ساحلنه نقل اولنور .

شیخان .— بو اسمده بری موصل ولایت و لواسنده دیكری دیار بكر ولایتنده ماردین سنجاغنده هوینه قضاسنده ایكی ناحیه واردر .

شیخ اسماعیل طائفه‌سی .—

موصل ولایتنده سلیمانیه سنجاغنك كامنبر قضاسنده بر ناحیه‌در .

شیخ بزنلی .— انقره ولایتنده حجانه‌ده متوطن اكراد عشایرندن برینك اسمی اولوب بر ناحیه صورتنده اداره اولنمقده‌در .

شیخ جمعه .— ادرنه ولایتنك كوملجنه سنجاغنده مركز لوایه ملحق بر ناحیه‌در .

شیخ خلیل .— سیواس ولایتنك یلدیزایلی قضاسنده بر ناحیه‌در .

شیخلر .— ازمید صنجاغنده قندره قضاسنه تابع ٤٦ قریه‌لی بر ناحیه‌در .

شیخلو .— خداوندكار ولایتنك قره حصار صاحب سنجاغنده صندقلی قضاسنده ٥٦ قریه‌لی بر ناحیه اولوب ١٧ بیك نفوس ٦٠ جامع ٤ مدرسه ٥٤ مكتب ٤٣ دكان ٢ خان ٢ حمامی مشتملدر .

اراضیسی اووه و قسماً اق طاغدن مركب فوق العاده منبت و محصولداردر آو حیوانلری و حیوانات وحشیه‌سی چوقدر ناحیه مركزی ایشیقلو قریه‌سیدر .

شیخ كوم .— وان نواحیسندندر .

شیخ مرزبان .— سیواس ولایت و لواسنك قوچكیری قضاسنده بر ناحیه اسمیدر .

شیورش .— وان ولایتنك شتاق قضاسنده بر ناحیه‌در

شیله .— شهر امانتنه ملحق بر قضا اولوب ٨٤ قریه‌دن متشكلدر مركزی اولان شیله قصبه‌سی اسكدارك شرق شمالیسنده و بحر سیاه ساحلنده كوچك بر دره‌نك اغزنده واقعدر .

شیوه‌لان .— ولایت مزبوره‌نك حكاری آلباق قضاسنك بر ناحیه‌سنك اسمیدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف الصاد

صارسيق . — قيصريه قراسندن اولوب قيصريه‌نك شرقنده كائندر .

صارى چاى . — آيدين ولايتنك منتشا سنجا . غنده ميلاس قضاسى داخلنده جارى بر صو اولوب ميلاس قصبه‌سنك درت ساعت اشاغيسنده برنشان ايكى چايدن ترکب ايدرك غربه طوغرى جريان ايله مند اليا كورفزينه دوكيلور .

صاروخان . — آيدين ولايتنه ملحق بر سنجاق اسميدر .

مذكور سنجاق شمالاً وشرقاً خدا . وندكار ولايتى جنوباً آيدين ولايتنك الويهٔ سائره‌سى اولان دكزلى ، آيدين ، ازمير سنجاقلرى غرباً ازمير سنجاغيله محدود اولوب تربيعاً ١١٨١٥ كيلو متره وسعته مالكدر . بوزطاغى ايله تيمورجى طاغلرى وبونلرك جنوبه طوغرى يايلان قوللرى سنجاق اراضيسنى عارضه‌لى برحاله افراغ ايتمشلردر .

مذكور طاغلرك شعباتى اراسنده تحدث ايليان غايت لطيف واوليلر سنجاغى شق واروا ايدن كديز چاينه قاريشمق اوزره جريان ايدن چاى ودره‌لرى حاويدرلر .

صاروخان سنجاغى اراضيسنك ٦٠١١ كيلو متره‌لك محلى طاغلق ٧٠٣ كيلو متره‌لك محلى اورمانلق ٣٨١٥ كيلومتره محلى اراضئ مزروعه و١٢٨٤ كيلو متره‌لك محلى چايرلقدر .

اوانك اهاليسى ترك ، روم ، يهودى وسائره اوله‌رق اوچيوز اللى بيك راده‌سنده اولوب بونك اوچيوز بيكه قريب مقدارى مسلمدر .

سنجاغك طوپراغى پك منبت ومحصو . لدار اولوب حبوبات متنوعه ايله پاموق آفيون ، توتون ، اوزوم قاون قارپوز وسبزه‌نك اعلا جنسلرى حاصل اولمقده‌در .

اورمانلرى ومعدنى مياهى دخى واردر .

ازميردن كلان ايكى قول تيمور يول حطى اوانك تجارتنى احيا ايتمشدر .

صنعته كلنجه اعلا كليملر وبزلر اعمال اوله‌رق بويوزدن اهالينك الته سنوى كلى مبلغ بجر .

ايستاتستيق . — داخل لواده موجود بولنان اماكن مشهوره ايله حيوانات اهليه وسائره بروجه آتيدر :

مكاتب اسلاميه	٢٣٩	اون اوچى رشديه‌در / برى اعدادئ ملكيه‌در
روم مكتبى	٦٢	
ارمنى مكتبى	٩	
يهودى مكتبى	٨	
قتوليك «	٣	
	٣٢١	

جامع	٣١٠	
مساجد	٣٧٠	
مدرسه	٥٨	
كليسا	٦٠	
حاوره	٢	
كتبخانه	٢٥	
خسته خانه	٦	٨٣١
صغير	١٠٥٣٣٢	
آت	٢٣٨٧٦	
مركب واستر	٣٣٨٤٩	
دوه	٥١٢٧	
قيون	٣٩٠١٣٢	
كچى	٣٨٨٨٢٥	٩٤٧١٤١

تقسيمات : لو ١١ قضا ١٢ ناحيه ٩٦٦ قرايى جامعدر .

قضا	ناحيه	قريه	
مغنيسا	املاك	١٦	
	بلك	٩٦	
	مونداغى	٨٨	
	پلاموط	٢٩	٢٢٩
قرق اغاج	كليسا	١٩	
	—	٤	٢٣
صومو	—	٥٦	
آقحصار	—	٤٦	
	مرمره‌جك	١٢	٥٨
قصبه	—	١٠	
	ايليجه	١٥	
	طاغ مرمره	٨	٣٣
صالحلو	—	٢٧	
	اطله	٥٩	٨٦
آلاشهر	—	٤٤	
	اينه كول	٢٠	٦٤
قوله	—	٤١	
	سلندى	٢٠	٨٥

اشمه	—	٤١	
	كوده ميع سركه	٣٨	٧٩
تيمورجى			١٢٨
كردوس			١٢٥

صاروخان سنجاغی قدیم لیدیا خطه‌سنك برقسمی اولوب مئونیان سلاله‌سی اداره‌سنده بولنمش وهرکول نسلندن اولان قره‌زوس نام حکمدار زماننده ایرانیلره وبالآخره عموم ایران ایله برابر بیوك اسکندرك ید عالیانه‌سنه انتقال ایتمشیدی . اسکندرك ارتحالنده سلفکیان النه بعده برغمه قراللرینه کچدکدن روما دولتی اداره‌سنه کچدی . رومانك انقسامنده سزن ایمپراطورلری النده بولنوب ٧٠٠ تاریخنده سلجوقیلر طرفندن ضبط ایله امرادن صاروخان اسمی بوندن ایلرو کلور .

ادارهٔ عثمانیه‌یه انتقالی سلطان اورخان ومراد اول زمانلرنده اولوب اولتاریخدن برو اسم قدیمنی محافظه ایله گاه ایالت وگاه سنجاق حالنده اداره اولنمقده‌در .

مرکز اداره‌سی مغنیسا شهری اولوب تفصیلات ایچون مغنیسا ماده‌سنه مراجعت اولنه .

صاری خانلر . — مناستر ولایتنده سرفیچه سنجاغنده جمعه قضاسنك بولندیغی صاری کول بقعه‌سنده برناحیه اولوب آلتی یدی بیك مقدارنده بولنان اهالیسنك همان کافه‌سی ترك و مسلمدر .

دائرهٔ ناحیه‌ده ١٦٣٢٢ دونم تارلا ١٢ مرعی ٤ اورمان ٢٠ باغچه ٢٠٠ باغ ١ خان ٣ دکان ٦ جامع واردر .

صاری شعبان . — سلانیك ولایتنك درامه سنجاغنده وسنجاغك جهت شرقیه‌سنده برقضادر .

حدود حاضره‌سی کوملجنه سنجاغی درامه وقواله قضالری واطه‌لر دکزی ایله حصوله کلمشدر .

اراضیسی دوز ایسه‌ده حدود جهتلرنده عارضه‌لی‌در . مستاقره صویی قضایی شمالدن جنوبه طوغری شق ایلر وساحله طوغری برقاچ عدد کوللردخی واردر .

اراضیسی فوق العاده محصولدار اولوب اریه بغدای چاودار یولاف مصر فاصولیه وحبوبات سائره‌دن عبارتدر .

توتونك فوق العاده‌سی نیسور سیسام ویاموق دخی برکتلی صورتده نشو ونما بولور .

آری قوغانلری چوق اولدیغندن بال وبالمومی تجارتی خیلیجه مقداره بالغ اولمقده‌در مرعالری پك واسع اولدیغندن ١٠٥٦٠ رأس صغیر ٦٩٥٠ رأس آت ومرکب ١٠٠٠٠ رأس قدر قیون ٦٠٠٠٠ رأس کچی مذکور مرعالر بسلنور .

سکنهٔ قضا یکرمی بیکه قریب اولوب بونك برقاچ یوزندن غیریسی کاملاً اسلامدر . ٨٥ قدر مکتب وبونلره مداوم ایکی بیکی متجاوز طلبه واردر .

منسوجات جهتنه کلنجه احتیاجات محلیه‌یه کافی درجه‌ده بز وبعض اقمشه ایله چورابدن عبارتدر .

قضا مرکزی اولان خانلر کره‌میتلی نام اسکله‌نك اوچ ساعت داخلنده ومرکز لوا اولان درامه‌نك اون ایکی ساعت بعد ومسافه‌سنده واقعدر .

بورانك اهالیسی مأمورین ایله بیانجی اصنافدن عبارت ایسه‌ده آز زمان ایچنده کسب عمران ایده‌جکی شبهه‌سزدر .

صاری قواق . — اطنه ولایتنده ایچ ایل سنجاغنده سلفکه چایی اوزرنده برقریه‌در .

صار کول . — روم ایلی ده‌سر فیچه سنجاغنده قیالر قضاسنده بربقعه اولوب صاری خانلر ناحیه‌سیله حوالینی محتویدر .

بوراسی فوق العاده منبت واهالیسی اناطولیدن مهاجرت ایتمش ترکلر اولمغله الآن اخلاق وعادات وشیوهٔ لسانلرینی محافظه ایتمکده‌درلر .

صاری کز . — زبانزدی صاری کوزلدر . در سعادتك برسمت ومحله‌سی اولوب سلطان بایزید ثانی علماسندن قاضیعسکر نورالدین افندی‌یه منسوبدر .

صاری یار . — بوغاز ایچنك روم ایلی یاقه‌سنده برقریه اولوب موقعی صیقنتیلی ایسه‌ده جوارنده‌کی صولر و مسیره‌لر سببیله استانبول اغنیاسنك جالب رغبتلری اولمقده‌در .

صاصون . — بتلیس ولایتنك موش سنجاغنده برقضا اولوب سنجاغك جهت غربیه‌سنده واقعدر .

شمالاً موش قضاسی شرقاً وجنوباً بتلیس سنجاغی غرباً کنج سنجاغیله محاط ومحدوددر .

١١٨ قریه و ٢٠١٠١ نفوسی محتویدر .

نفوس مزبوره‌دن اون بیك اوچ یوز یتمش مسلم اوچیوز یتمش ایکیسی قبطی طقوز یوز یتمش یدی قصوری خرستیاندر .

قضا اراضیسی پك آز منبت اولدیغندن حبوباتی احتیاج محلیه‌یه غیر کافیدر . صاصون طاغنك واسع مرعالرنده قضانك حسابسز قیون وکچی واستر ومرکب وآتلر بسلنور .

اشبو حیوانات یوزندن وقوعه کلان استفاده اهالینك تأمین احتیاجنه کفایت ایلر .

صافیتا . — بیروت ولایتنك طرابلس شام سنجاغنده وسنجاغك سمت شمالیسنده برقضا اولوب ابریش نهریله صولانور .

شمالا لاذقیه سنجاغی شرقاً خض‌ـ الاکراد جنوباً عکار قضالریله غرباً بحر سفید ایله محاطدر . محصولاتی اربه بغدای داری مصر نحود مرجك توتون زیتوندن عبارت اولوب محلی اداره ایتدکدنصکره فضله‌سی ومنسوجات داخلیه‌سی اولان سجاده خالی وسائره خارجه اخراج اولنمقده‌در .

قضاده ٦٠٠ قدر صغیر ٥٠ بارکیر ١٥٠٠٠ قیون ٣٠٠٠٠ کچی ٥٠ استر ١٠٠ دوه ٦٠٠ مرکب واردر .

قضانك تجارتی خیلی ایشلکدر . آثار عتیقه‌سی پك چوقدر .

اهالیسی اوتوز بیکی متجاوز جمله‌سی عربجه تکلم ایدر .

مشتملاتی ٣٠٢ قریه‌در .

قضا مرکزی طرابلسدن اون ایکی ساعت اوزاقده واقع بر مانه اسمنده بر قریه‌در .

صالحیه .ـ شامشریفك بر محله‌سی و صیفیه‌سی حکمنده

اولوب جبل قسیونك اتکنده واقعدر . جوامع و مساجد و حمام و اسواق مشتملدر . دمشق باغچه‌لریله صالحیه باغچه‌لری یکدیکرینه ملاصقدرلر سلطان سلیمان خان بناسی بر جامع وقربنده حضرت شیخ اکبر محی الدین عربی تربه‌سی وعبدالغنی النابلس حضرتلرینك مفرح تکیه‌سی و درونده مرقدی زیارتکاهدر .

جبل قسیونده انبیا کرام آثارلی وقرقلر مقامی ذوالکفل علیه‌السلامك مرقد لطیفی وقربنده قاضیعسکر داماد زاده مدفنی ایله جسیم بر مغاره‌ده ابن آدم علیه‌السلام هابل شهیدك مقامی اولوب زیارتکاهدر .

مذکور مغاره‌ده الیاس علیه‌السلام اون سنه اختفا بیوردیغی ویحیي علیه‌ـ السلام والده‌سیله برلکده قرق سنه عمر کچیردیکی وجناب یسوعك حواریون ایله نماز قیلدقلری مرویدر .

بغداد ولایتنك هیت قصبه‌سی قربنده دیرطریق اوزرنده بر قریه‌نك اسمی دخی صالحیه‌در .

صامسون .ـ «آمیسوس» «Amissus»

طربزون ولایتنده جانیك سنجاغنك مرکز اداره‌سی اولان قصبه‌در .

قصبه بحر سیاه ساحلنده ویشیل ایرمق ایله قزل ایرمق منصبلری اراـ سنده ساحلك کسب ایتمش اولدیغی بر قسمك وسطنده وساحله طوغری انیان بر تپه‌نك میلنده قات قات انشا اولنمش اولان ابنیه‌لرله مزین اولوب قدیم آمیسوس شهرینك اوچ کیلومتره قدر شرق جنوبیسنده‌در . آمیسوس شهر قدیمنك خرابه‌لری الان موجوددر . آمیسوس شهری قپادوسیایی اشغال ایدن ملزلیلر طرفندن تأسیس اولنه‌رق آتنه قولونیلریله اسکان اولنمش و متیریدات معرفتیله توسیع وتزیین قلنمش ایدی.

بر آرالق لوکوللوس طرفندن تحت محاصره‌یه الندیسه‌ده شهرك مدافعلری معرفتیله احراق اولنمسیله شهر کاملاً بر حال خرابی اخذ ایلمشدر .

آمیسوس شهری بالآخره شمدیکی صامسون شهرینك یرنده تکرار بنا و اعمار اولنوب بزانسلر و روماليلر اداره‌سنده مدت مدیده اکتساب ثروت ایلمش وبو ساحلك بلاد متعینه‌ـ سی صره‌سنده بولنمشدر .

سلچوقی ترکلری اداره‌سنده بوـ لندیغی زمان آمیسوس دن محرف اولمق اوزره نامی صامسونه تحول ایله یلدیرم بایزید طرفندن ضبطیله بلاد عثمانیه صره‌سنه کچمشدر .

بعض مؤلفین صامسون شهرینك سام بن نوح معرفتیله بنا اولنمسنه وبو جهتله صامسون اسمنك تسمیه‌سنه ذاهب اولمشلر ایسه‌ده بو روایت صحته پکده قریب اولمامق لازمکلور .

هر نه اولور ایسه اولسون شهر حال حاضری جهتیله اناطولیده برقاچ ولایتك اسکله‌سی اولوب بحر سیاه ساحلنده وروسیه ممالك جنوبیه‌سندن قریم کبی اك معمور برخطه‌نك مقابلنده بولندیغی حالده تجارت فوق العاده‌سیله کسب شهرت ایتدیکی وهله اناطولینك اك معمور ومحصولدار قطعه‌لرینی طوـ لاشه‌رق طوغریجه بحر سیاهه جاری اولان قزل ایرمق ویشیل ایرمق مثللو میاه جاریه اراسنده وبونلردن انجق ٥٠ : ٦٠ کیلومتره بعد و مسافه‌ده بولنه‌رق قطعات مزبوره‌نك ثروت محلیه‌سنی سواحله تقربنه واسطهٔ یکانه اولان ایکی جسیم نهره قربیتی حسبیله تجارت نقطهٔ نظرنده پك بیوك بر اهمیت اکتساب ایتمکده‌در .

متصور اولان بغداد خط کبیرینك بر شعبه‌سنك دخی صامسونه ایصالی حالنده اهمیت موجوده‌سنك بر قاتدها آرته‌جغی شبهه‌دن وارسته‌در .

قصبه‌نك اطراف وحوالیسی اغاج ویشیللکدن عاری اولوب دائمی صوـ رتده سیس ورطوبت حکمفرما اولدیغی کبی کورفزك امتدادنجه سواحل علی العموم بطاقلق اولدیغندن صتمه وروماتیزمه خسته‌لقلری بلدی امراضی حکمنده‌در .

هواسی کرچه براز معتدل ایسه‌ده صفوغی بر ایدن براز زیاده دوام ایله برابر میزان الحراره ٥ درجه‌یی نادراً تجاوز ایدر . یازین ایسه غایت صیجاق اولوب شدت حرارتی شرق شمالی روزکارلرله تعدل ایلر .

کوندزك صیجاغنه مقابل کیجه‌لری زیاده‌سیله رطوبتلیدر .

هوانك رطوبتی وسوقاقلرینك چاـ مورلی اولمسی وعلی الخصوص یغمور اثناسنده عربه تکرلکارینك ایزلری سببیله شهر پك فنا بر منظره اکتساب ایتمشدر .

خانه‌لری اخشاب اولمغله برابر اصول انشالرینك یولنده اولمامسی جهتیله پك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جزئی بر یغموره مقاومت ایده بیلمکده در. حرکت ارضی نادر و حریق همان یوق کبیدر.

صامسونده ۳۰۰۰ اسلام ۵۰۰۰ روم ومتباقیسی ملل مختلفه اوله‌رق ۱۱۰۰۰ نفوسی موجوددر.

ایکیسی کوچك وبری بیوك اولمق اوزره ایکی باب جامع شریف ایله درت کلیسا وبر چوق مؤسسات سائره واردر.

تجارت: صامسون شهرینك تجارتی حقنده برفکر اجمالی حاصل ایتمك ایچون شهر مزبورك بش سنه‌لك ادخالات واخراجاتی مبین اولان جداول آتیه‌یه نظر ایتمك کفایت ایدر.

اخراجات

۱۲۳٤۷۰۸۶	فرانق	۱۷۶۲۰٤۰۳	کیلوغرام	۱۸۸٤	سنه‌سی
۱٤۷۹۷۶۰۵	»	۳۶۲۶۳۷۰۶	»	۱۸۸۵	»
۱۵۳۲۰۹۹۰	»	٤۷۱۰۸۰۰۰	»	۱۸۸۶	»
۱۷۲٤۶۵٤۰	»	۲٤۳۱۲۰۰۰	»	۱۸۸۷	»
۱۳۰۱۵۱۵۱	»	۱۸۹۳۶۲۵۸	»	۱۸۸۸	»
۱٤۵٤۵٤۸٤	»	۲۸۸٤۸۰۷۳		مقدار وسطئ سنویسی	

ادخالات

۱۵,۳۵۳,۸۱۹	فرانق	۸,٤۱۵,٤۰۵	کیلوغرام	۱۸۸٤	سنه‌سی
۱۵,۳۲۵,۶۸۵	»	۱۱,۳٤۱,٤۵۳	»	۱۸۸۵	»
۱۵,۸۱۹,۸۶۰	»	۱۱,۲۱۷,۰۰۰	»	۱۷۸۶	»
۱۲,۹۱۵,۱۰۰	»	۱۵,۶۹۰,٤۵۰	»	۱۸۸۷	»
۱۶,۸۹۶,۹۲۳	»	۲۵,۰۰۸,۶۲۸	»	۱۸۸۸	»
۱۵,۲۲۲,۲۷۷	»	۱٤,۳٤۵,۸۶۷	»	مقدار وسطئ سنویسی	

کلان

یکون طونه	یکون عدد	یلکن طونه	یلکن عدد	واپور طونه	واپور عدد	باندیره
٤۶۱۵	۶			۵۶۱۵	۶	انکلیز
۹۹۳٤۵	۱۰۲			۹۹٤٤۵	۲۰۲	اوستریا
۱٤۶۲۰۷	۱۰۱			۱٤۶۲۰۷	۱۰۱	فرانسز
۵۰۱۶۶	۶۵	۲۷۱٤	۱۲	٤۶٤۵۲	۵۳	یونان
۱۱۱۸۶	۱٤			۱۱۱۸۶	۱٤	ایتالیان
۱۳۸٤۰۱	۱۲۷۱	۸۵۶۳	۱۱۱۷	۱۲۹۸۵۸	۱۵٤	عثمانلی
۹٤۶۸۸	۱۱٤	۳۰۷	۶	۹٤۳۸۱	۱۰۸	روس
۱۲	۱	۱۲	۱			سیسام
۵۳۹۷۲۱	۱۶۷٤	۱۲۵۹۹	۱۱۳۷	۵۲۷۱۲۶	۵۳۸	یکون

چیقانلر

یکون طونه	یکون عدد	یلکن طونه	یلکن عدد	واپور طونه	واپور عدد
۵۶۱۵	۶			۵۶۱۵	۶
۹۲۱۳۰	۱۰۱			۹۲۱۳۰	۱۰۱
۱٤۸۶۵٤	۱۰۳			۱٤۸۶۵٤	۱۰۳
۵۱۰۹٤	۶۶	۲۷۱٤	۱۲	٤۷۳۸۰	۵٤
۱۱۱۸۶	۱٤			۱۱۱۸۶	۱۱٤
۱۳۸۰۷٤	۱۱۶۶	۸۲۳۶	۱۱۱	۱۲۹۸۳۸	۱۵٤
۹۵٤۲۳	۱۱۵	۳۰۷	۶	۹۵۱۱۱۵	۱۹۹
۱۲	۱	۱۲	۱		
۵٤۲۱۸۷	۱۶۷۲	۱۲۲۶۹	۱۱۳۱	۵۲۹۹۸۱	۵٤۱

صامسون قضاسی: جانیك سنجاغنك مرکز قضاسی اولوب شمالاً قره دکز غرباً بافره شرقاً چهارشمبه قضالری جنوباً اماسیه سنجاغیله محاطدر.

قواق اسمنده بر ناحیه ایله ۱۸۲ قریه‌دن مرکب اولوب یکرمی بیکه قریب نفوسی جامعدر. اراضیسنك جهت جنوبیه‌سی عارضه‌لی وسواحلی منحط وبطاقلق اولوب میاه جاریه‌سی قصبه‌ده بحره منصب اولان مرد ایرمق ایله بو ایرمغه دوکیلان میاه صغیره‌دن عبارتدر. موقع مرتفعه‌نك هواسی سرین ایسه‌ده الچاق محللری صیجاق ووخیم الهوادر.

محصولاتی حبوبات متنوعه ایله غایت اعلا توتوندن عبارتدر.

مرعالری کنیش اولوب حیوانات اهلیه‌سی غایت چوقدر. معادنی دخی وار ایسه‌ده حال حاضرده متروکدر. اورمانلری کنیش واغاجلرینك جنسی چام کورکن میشه و سائره‌در.

صامسوندن ایچرولره طوغری منتظم شوسه اولوب عربه‌لر کیدوب کلورلر.

صاوا. — طونه‌نك صاغ طرف توابعندن اولوب قسماً بوسنه اوستریا ومجارستان حدودینی تسکین ایلر. وبوسنه داخلندن کلان پاتیچه، ورباس بوسنه صولرینی اخذ ایلر. طونه‌یه ثانیه‌ده ۵۷۰ متره مکعبی صو ویرر. مجراسی سیر سفاینه صالحدر.

صاویا. — بغداد ولایتنده فرات کنارنده هیت ایله رمادیه اراسنده بر موقعك اسمیدر.

صاری قامش. — قزل ایرمق حوضه‌سنده کوسه طاغنك اتکنده بر قریه‌در.

صبیا . — یمن ولایتنك عسیر سنجاغنده مرکز قضا بر قصبه اولوب جبل سراة اتکنده وتهامه کنارنده واقعدر.

قضاسی: شمالاً عسیره تابع رجال الما شرقاً ابها قضالری جنوباً حدیده سنجاغی غرباً بحر احمرله محدود اولوب قسماً جبالی و قسماً تهامه‌ده اولمغله اووه‌لقدر. جبل سراتدن اینان وادیلر قیشین دکزه قدر جریان ایدر ایسه‌ده اثنای صیفده قوریوب مجرالرنده صودن اثر بولنمز اهالیسی جبالی وتهامه‌وی اولمق اوزره ایکی قسم اولوب عموماً وهابی المذهبدرلر.

جبال سرات سکنه‌سی اووه‌یه نظراً دها زیاده صحیح الوجود وقوی البنیه اولوب تهامه اهالیسی اکثریا کمیجیلك ایله تعیش ایدرلر.

قرق بیکه قریب اوله‌رق تخمین اولنان اهالینك زراع قسمی توتون، دوره، سیسام، لیمون، چیویت زرع ایدرلر.

صخیرات . — یاخود «صخیران السجام» علیه الصلوة والسلام افندمز حضرتلرینك بدر کبری غزوهٔ جلیله‌سی ده‌کام عزیمتلرنده اوغرادقلری منازل مشهوره‌دن بریسیدر.

صیر سرای . — سیواس ولایتی داخلنده وزیر کوپریسی قربنده قزل ایرمق ایله طوشان طاغی اراسنده ومذکور ایرمق کنارنده بر قریه‌در.

صالمانلو . — قسطمونی ولایتنده وقسطمونینك شمال غربیسنده کرهٔ نحاسك جنوبنده وابنه‌بولی طریقنده بر قریه‌در.

صرعون . — یاخود «صورغون» موصل جوارنده بر خرابه اسمی در. بونك موقعی نینوانك شرق جنوبیسنده وشط قربنده ایدوکی ملحوظدر،

صعید . — مصرك اعلا دنیلان قسمنه ویریلان اسم اولوب بر چوق قرا و قصبات ایله قدمای مصریونك متروکات مدنیه‌سنی جامعدر.

آراضی غایت واسع ایسه‌ده معمور مواقعی نیل وادیسیدر،

صفار . — بغداد ایله جلولا اراسنده ونهر دیاله قربنده بر محلدر.

صفرا . — مدینهٔ منوره قربنده ومدینه ایله بدر اراسنده بر قریه اولوب جوارنده صحرا وحسنیه اسمنده دیگر ایکی قریه دها واردر.

وادیٔ حفر تسمیه قلنان بو اوچ قریه‌ده اعلا حرما و حنا چیقار وصفراده‌کی مسجدده حارث ابن عبد المطلب بدر غزاسندن مجروحاً عودتده ارتحال ایتمکله اوراده دفن اولنمشدر.

صلاح . — مکهٔ مکرمه‌نك اسامیٔ جلیله‌سندندر.

صلاحیه . — مصر اسفلده و شام جهتنده آلتی بیك نفوسلی بر قصبه‌در.

صلاحیه . — «یاخود کیفری» موصل ولایتنك شهر زور سنجاغنده بر قضا اولوب جنوباً بغداد ولایتی جهات سائره‌دن کرك قضاسی وسلیمانیه سنجاغیله محاطدر.

اراضیسی فوق العاده منبت اولوب پورتقال لیمون ارپه بغدای محصولی پك برکتلیدر.

نفوسی کاملاً مسلم اولمق اوزره ۱۴۰۰۰ کشیدر.

قضا ۱۵۸ قریه ایله کرم تپه اسمنده برده ناحیه‌یی جامعدر.

صنجا . — جزیره‌ده بر نهرك اسمیدر.

صنعا . — دمسق الشام قربنده‌پك اسکی بر قریه ایدی.

صنعا . — یمن ولایتنك و یدنجی اردوی همایونك مرکز اداره‌لریدر.

اسکی اسمی ـ ازال ـ اولان بو شهر یمنك طاغلق سمتنده وغایت مرتفع بر محلده واقع اولوب اسکله‌سی اولان حدیده‌نك ۱۴۲ کیلومتره قدر شرق شمالیسنده‌در. اطرافی سور ایله محاط ابنیه‌لری برقاچ قات یوکسك چارشیسی جامعلری عسکری خسته‌خانه‌سی بر قاچ قشله‌سی باغچه‌لری واردر.

نفوسی ۳۰ بیکی متجاوز اولوب هواسی بولندیغی قطعه‌یه نظراً معتدلدر صولر انجماد ایدر انجق صیجاق ایله صغوق بیننده اولان نسبتسزلك بعض خسته‌لقلرك تولیدینه خدمت ایدر.

صنعا سنجاغی: ولایتنك مرکز سنجاغیدر. شمال غرب، غرب جنوبی جهتلری عسیر، حدیده، تعز سنجاقلری و سائر جهتلرینی جزیره‌نك اقسام مستقله‌سی وعدن خطه‌سی تحدید ایتمشدر اراضیسی کاملاً طاغلق وجبل سراة اتکلری اولوب صولری دخی چوق اولمغله فوق العاده محصولداردر محصولاتی قهوه داری توتون بغدای و انواع فواکه‌دن عبارتدر نفوس عشایر مستثنا اولمق اوزره ۲۵۰۰۰۰ تخمین اولنور

صنعا سنجاغی: ادارهٔ ملکیه‌جه عمران، رداع، یریم، زمار، حجه، انس، کوکبان، جبل حراز صنعا نامیله ۹ قضا ومجموعی ۹۰۰ قدر قرا و ۲۵ نواحی‌یه تقسیم اولنمشدر.

صفا . — مکهٔ معظمه‌ده کعبة الله علیانك حجر الاسودك بولندیغی کوشه‌سنك مقابلنده بر تپه اولوب حذاسنده مروه اسمنده بر تپه دها واردر.

صفا ایله مروه تپه‌لری مکه زیارتکاهلرندن اولوب مناسك حج شریف کتابلرنده بر چوق فضائلی مروی وقرآن کریمده ذکری سبقت ایتمشدر.

حجاج صفا ایله مروه اراسنده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سمی ایدر وبوسعی کیفیتی جناب ابراهیم علیه السلامدن قالمشدر حسن بصریدن روایت اولندیغنه کوره بین الصفا والمروه سعی ایدن کمسنه یه یتمش قول ازاد ایتمش ثواب اعطا اولنور.

صندرغی . – خداوندکار ولا . یتنك قره سی سنجاغنه تابع قضا مرکزی اولوب مرکز لوا اولان بالیکسرك شرق جنوبیسنده سماوچایی اوزرنده واقعدر.

قصبه صولاق واولدقچه کوزل اولوب ۱٦۰۰ قدر سکنه سی جامع ومدرسه ومکتبلری التمش یتمش قدر دکان ایله اوچ خان بر حمامی محتویدر .

اهالیسی میاننده پك جزئی روم واردر انلرده ترکجه ایله تکلم ایدرلر .

قضاسی : سنجاغك سمت جنوبیسنده وایدین ولایتی حدودنده اولوب کوتاهیه وبروسه سنجاقلری وبیغادیج وبالیکسر قضالریله محدوددر .

اراضیسی منبت اولوب طاغلق واووه لق سمتلری دخی جامعدر .

حبوبات ایله افیون پتاتس زرع اولنور بعض مواقعنده سجاده کلیم وصیرمه لی واپکلی شیلر نسج اولنور .

اهالیسی ۲۳۱٤۰ نفوس اولوب یدی سکز یوزندن غیریسی مسلم وترکدر .

قضاده یتمش اوچ قریه وبونلرده بر رشدیه اوتوز قدر مکاتب سائره ۲ مدرسه ٦۰ جامع بر باب کلیسا واردر .

صندقلی . – « آبامیا کیووتوس » خداوندکار ولایتنك قره حصار صاحب لواسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب مرکز لوایه ٤٥ کیلو متره اوزاقدر .

قصبه غایت یوکسك بر یایلا اوزرنده وطاغلر اراسنده واقع اولمغله هواسی صاغلام وصویی لذیذ وباغچه لری کثیردر .

قصبه نك آلتی یدی بیك اهالیسی ۳ جامعی ٤ مدرسه وبر رشدیه مکتبی وبرقاچ مکاتب ابتدائیه وصبیانیه سی واردر .

قصبه کیووتوس شهر قدیمنك بولندیغی محلده اولوب اسمنك روجه صندق معناسنه اولان کیووتوس لفظندن نشأت ایتدیکی شبهه سزدر .

قضاسی : خداوندکار ولایتنك غرب جنوبی اوجندن عبارت غایت واسع بر قضا اولوب ایدین وقونیه ولایتلری حدودنده واقع وشمال شرقی جهتندن قره حصار وشمال غربی جهتندن عشاق قضاسیله محاط ومحدوددر .

اراضیسی غایت واسع واورمانلری کثیر اولوب بعض جهتلری دوز اووه وبعض سمتلری طاغلقدر .

طاغلردن اتیان صولری بیوك مندرس نهرینه طوپلانه رق مذکور نهری حصوله کتورمکده درلر جنوب غربی جهتنده وقونیه ولایتی حد دروننده

طاغلر اراسنده آجی کول اسمنده بر ده کولی واردر .

محصولاتی حبوبات ایله آفیون ومیوه دن عبارتدر .

اهالیسی کاملاً اسلام اوله رق ۷٥۰۰۰ نفوسدر .

شیخلو ، کانه قیر ، کیکار اسمنده اوچ ناحیه ایله ۲۱٥ قریه یی جامعدر .

صودرهمی . – قونیه ولایت وسنجاغنده مرکز قضایه تابع بر ناحیه اولوب مرکزی اولان صو درهمی قصبه سی قونیه نك ایکی ساعت قدر اوزاغنده واقعدر .

ناحیه ۱٦ قریه و ۱٥ محله ایله ٥٤٥۳ خانه و ۱۷۰٤۰ نفوسی جامعدر ،

صور . – « تیر Tir » بیروت ولایت وصیدا لواسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب ساحل بحر سفیدده واقع و درتبیك نفوسی مشتملدر . قصبه حال حاضرده پکده معمور دکلسه ده قرون اولاده فنیکه لرك مراکز مدنیه سندن بریسی ایدو کندن پك معمور مدن قدیمه دن ایدی .

قصبه نك قسم اعظمی – وقتیله قره یه متصل بر برون اوزرنده اولدیغی حالده شمدیکی حالده یالکز بر قلعه سی قالمشدر کرك درون شهرده وکرك لیمانده موجود اولان جسیم عمودلر قصبه نك عمارت قدیمه سنه دلالت ایدر .

شهرك صورت تأسیسی حقنده تاریخ بر آز معلومات ویره بیلور . هرودوته کوره شهر هرکول معبدینك زمان انشاسنه تصادف ایدرکه میلاددن ۲۳۰۰ سنه اقدمدر . یوسف علیه السلام دورنده (۱٤٥۰) قبل المیلاد تیر شهری بر موقع مستحکم حالنده ایدی . سیدونك عسقلان قرالی طرفندن ضبطندنصکره (تروا محاربه سندن بر عصر اقدم) تیر شهری فنیکه لیلرك برنجی درجه شهرلرندن بریسی ایدی . هیرام نام حکمدار تیر حکومتنه معبد سلیمانك انشاسندن براز اقدم صعود ایلمش ایدی . (۹٦۹)

شلمناصر شهری محاصره آلتنه آلوب قره طرفی ضبط ایتمش ایسه ده اطه یی بلا فائده بش سنه قدر تحت تضییقده بولندرمشدر . بوندن برچوق صکره (نابوشو دونوزور) تیری اوتوز سنه قدر محاصره ایلمشدر .

اسکندر کبیر شهری یدی آی محاصره دنصکره ضبط ایدرك قسم بریسنی اطه یه غایت کنیش بر شوسه ایله ربط ایتمشدر . اولوقت شهر نصفاً تخریب اولنمش ایسه ده مؤخراً انقاضیله یکیدن اعمار قلنمش ایدی .

استرابون کندی زماننده تیری پك بیوك بر تجارتکاه اولمق اوزره تخطر ایدییور .

شهرك ید اسلامه انتقالی (۱۲۹۱) سنهٔ میلادیه سنه تصادف ایلر .

صوشهری . – « یاخود آنده رس » سیواس ولایتنك قره حصار شرقی سنجاغنه تابع بر قضادر حدود حاضره سی شمالا

CEVDET No.

الوجره ، قره‌حصار شرقی ، قضالری شرقاً ارضروم ولایتی جنوباً سیواس لواسنك قوچکری قضاسی غرباً قویلحصار قضاسیله محاط ومحدود در .

قضانك نفوس مرکز قضا داخل اولدیغی حالده ١٤٩٢١ اولوب بو مقدارك یدی‌بیکی مسلم اوچبیك یدی یوز اللی بری روم قصوری ملل مختلفه‌دن عبارتدر .

قضا مرکزی ایکیبیك نفوسی حاوی اندره‌س شهریدر .

قضانك ارضروم ولایتی حدودنده صوشهری یایلاسنده واقع قانلی طاش نام محلده غایت ایشلك بر بنایر قورولقده وجسیم اخذ واعطا وقوعه کلمکده‌در .

متیریداده منسوب اولان نیقوپولیس شهرقدیمی دخی بو قضا داخلنده اولوب بوکا دلالت ایدن بعض آثاره تصادف اولنمشدر .

قضا ١٧٠ قریه‌یی جامعدر .

صوصغیرلغی .— «صوصورلو» خداوندکار ولایتنده جاری بر نهرك وبو نهر اوزرنده کائن بر قریه‌نك اسملریدر

صو صغیرلغی نهری : سماو صویی نامیله سماو کولندن ظهور ایله قره‌سی سنجاغینك صندرغی قضاسنه دخول ایدر اوراده کوتاهیه‌دن کلان قره نهری اخذ ایله بیغادیچ وبالیکسر قضالرینی قطع ایلر مذکور قضانك مرکزی اولان بالیکسر قصبه‌سی بو نهرك بر تابعی اوزرنده‌در بعده صاغدن میخالیج وصولدن مانیاس کوللرینك ایاقلرینی ودها اشاغیده بروسه‌دن کچن نیلوفری اخذ ایله مرمره دکزینه قاریشور .

مجراسی سیرسفاینه الویرشلی اولوب مقدما میخالیج نهریله التصاق ایتدیکی مواقعه قدر کمیلر ایشلر ایکن قوملر نهرك یتاغنی طولدرمشدر .

صوغله .— قونیه ولایتنك بوزقیر قضاسنده بر کوچرك کول اولوب قضلهٔ میاهی یکشهر کولنه آقار .

صوفیه .— (tria dutza) . (ulpia sardica) Sofia ممالك عثمانیه‌نك اجزای مهمه‌سندن اولان بلغارستان امارتنك مرکز اداره‌سیدر .

موقعی بلغارستان قطعه‌سنك غرب جنوبیسنده وویطوش طاغنك شرق شمالی اتکنده وسطح بحردن ٥٢٢ متره مرتفع بر اووه‌نك کنارنده وایسکر نهری توابعندن اولان اوچ دره‌نك اوزرنده ٤٢°٤١′٥٧″ عرض شمالی ایله ٢٠°٥٩′٣٣″ طول شرقیده واقعدر .

اهالیسی ٤٥٠٠٠ راده‌سنده‌در .

مکمل بر دار الفنون ایله متعدد اعدادی مکاتبی ومنسوجات مختلفه واقشهٔ متنوعه فابریقه ودستکاهلرینی وبش اون بیك کتابی شامل کتبخانه ایله برده موزه‌یی حاویدر .

درسعادتدن اوروپایه کیدن شمندوفر خطنك کذرکاهنده بولندیغی وداخل امارته منتظم شوسه‌لرله مربوط بولندیغی جهتله خارجاً وداخلاً تجارتی فوق العاده شهر بری شرق ودیکری غربده اوله‌رق ایکی قسم اولوب قسم شرقیسی اصول جدیده اوزره انشا اولنمقده‌در .

هواسی یازین صیجاق وقیشین ایسه غایتله صغوقدر .

بر قاچ جوامع شریفه ایله پرنسك اقامتکاهی اولان سرای مبانیٔ مشهوره‌سندندر . شهرك اسکی اسمی سردیچ وسردیقه اولوب ژوستینیانینك زوجه‌سنه نسبتله صوفیه تسمیه اولنمشدر .

ادارهٔ عثمانیه‌یه دخولی ١٣٨٢ سنهٔ میلادیه‌سیدر .

صونغورلر .— انقره ولایتنده قزل ایرمق حوضه‌سنده برقریه‌در .

صونغورلو .— ولایت مزبوره‌نك دنك معدنی قضاسنه تابع یوزغادك غربنده برموقعك اسمی‌در .

صیغه‌جق .— آیدین ولایت وازمیر لواسنك سفریحصار قضاسنه تابع بر ناحیه اولوب سفریحصارك غرب جنوبیسنده وکتری لیمانك مدخلنده شمالاً سفریحصار وجنوباً کتری لیمانیله محاطدر .

ناحیه‌ده هیئت مدیریه اولمدیغی کبی قرای ملحقه دخی یوقدر .

ناحیه مرکزی اولان صیغه‌جق لیمان مدخلنده و١٢٢ اماکن ٧١٢ نفوسی محتویدر .

صورتان .— وان ولایتنك حکاری سنجاغنده آلباق قضاسنه ملحق بر ناحیه‌در .

صورتکین .— ولایت مزبوره‌نك مرکز لواسنده بر ناحیه اسمی‌در .

صورغون .— آنقره ولایتنده یوزغاد لواسنده بر ناحیه اسمی‌در .

صوفیز .— سیواس ولایتنده توقاد سنجاغنده زیله قضاسی نواحیسندندر .

صوفیلو .— ادرنه ولایتنك دده‌اغاج سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه‌جق اولوب ولایتنك غرب جنوبیسنده و تیمور یول خطنك کذرکاهنده یتمش کیلو متره بعد ومسافه‌ده ومریجك صاغ یاقه‌سنده واقعدر .

قصبه‌نك محلی بر بچق عصر اول خالی ایکن یکی تأسسه باشلامشدر .

صوفیلو قضاسی : شمالاً ادرنه غرباً کوملجنه شرقاً تکفور طاغی سنجاقلری جنوباً دده‌اغاج و اینوز قضالریله محدود اولوب تربیعاً ١٦٠ کیلو متره اتساعنده‌در .

قضاده ٩٢٥٢ خانه و ٤٢١٣٣ نفوس موجوددر . نفوس مزبوره

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

میاننده ٢٥٥٨٨ مسلم ١٦٥٤٥ غیر مسلم اهالی واردر.

اهالیٔ غیر مسلمه‌نك اوچده ایکیسی روم متباقیسی بلغار وقبطی وسائره‌در.

قضا طاغلق ایسه‌ده اعلا منبت و محصولدار اووه و وادیلری دخی واردر.

حبوبات متنوعه ایله توتون شراب ایپك محصولی آشی بویاسی دکرمن وابنیه طاشلری کبه کلیم سجاده مصنوعاتی رواجلیدر.

شمندوفر خطنك ٤٠ کیلو متره‌سی قضا داخلنده‌در.

مرکزدن اداره اولنان آلتی ناحیه ایله مؤظف بر مدیر ایله اداره اولنان ایپصاله ناحیه‌سی ایله ١١٦ پاره قریه‌یی جامعدر ایستاتستیق :

اراضیٔ مزروعه وغیر مزروعه	دونم	٦٩١٢٧٤
خانه	باب	٩٢٥٢
دکان ومغازه	«	٦٢٨
فرون	«	٢١
خان	«	٨
دکرمن	«	١٩٤
اوطه	«	٥١
انبار	«	٢٩٢
جفتلك	«	١٤
باغ	دونم	٢٣٤٥٣
دوتلق	«	١٩٥٦٠
تارلا	«	٣٢٠١٩٠
مرعا	«	٨٣١٠٢
چایر	«	٨٤٥٨
پالطه‌لق	«	٢٣٦٥٦٢
عرصه	«	٧٣٧
مکتب	باب	٧٥
جامع	«	٧٩
تکه	«	١١
عمارت	«	١
چشمه وسبیل	«	٣٤٧
کلیسا	«	٢٢

اموال عمومیه غروش[١] ٣٦١٨١٤٤

صولیجه .— ادرنه ولایت کالیبولی سنجاغنه تابع کشان قضاسنك بر ناحیه‌سیدر.

مرکز ناحیه‌نك کشانه اولان بعد ومسافه‌سی بش ساعت چکر.

صومه .— آیدین ولایت صاروخان سنجاغنده و مغنیسانك اللی درت کیلومتره اوزاغنده باقرچایی کنارنده بر قضا مرکزی بر قصبه اولوب اسکی اسمی کرمه‌در.

مغنیسا خطنك بر شعبه‌سی بورایه ممتد اولمغله کوندن کونه ترقی ایتمکده‌در.

نفوسی ٩٠٠ خانه‌ده آلتی بیکی متجاوزدر.

قصبه ١٧٨ متره ارتفاعنده وبر طاغك اتکنده اولوب اوکنده کوزل براووه امتداد ایدر.

قضاسی : صاروخان لواسنك غرب شمالی کوشه‌سی اولوب غرباً ازمیر سنجاغی جنوباً مغنیسا سنجاغی شمالاً

[١] ٣٠٧ سنه‌سی

خداوندکار ولایتی شرقاً قرق اغاج قضاسیله محدوددر.

اراضیسی غایت منبت ومحصولاتی کثیردر. هر نوع ذخیره ایله توتون پالاموط زیتون حاصل اولور. قضاده چیقاریلان بر نوع معدنی کموری اهالیسی کمال سهولتله احراق ایدرلر.

نفوسنك اون آلتیده بریسی غیر مسلم اولمق اوزره عددی ٢٤٠٠٠ دن زیاده‌در.

وسعت اراضیسی ٢٧٢ کیلومتره‌دن زیاده اولوب بونك نصفی اراضیٔ مزروعه ٢٢ کیلومتره‌سی اورمان ٩٠ کیلومتره‌سی معادن عبارتدر.

صونسه .— سیواس ولایتینك توقاد لواسنده اربعه قضاسنه مضاف بر ناحیه اسمیدر.

صویولی .— شهر امانتنه ملحق چکمجه قضاسنك بر ناحیه‌سیدر. مرکزی کوچك کویدر.

صوبیجه .— آیدین ولایت ولواسنه ملحق نواحیدندر.

صهیون .— یاخود سیون قدس شریفی وجوده کتورن درت بیوك تپه‌لردن بریسنك اسمیدر. بیروت ولایتنك لازقیه سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه‌نك اسمی دخی صهیوندر.

صیحنه .— مستقل زور سنجاغنی مضاف بر ناحیه‌در.

صیدا .— بیروت ولایتنك مرکز قضالرندن بریسی اولوب فنیکه‌لیلر زماننده کسب اهمیت ایتمش بر قصبهٔ قدیمه‌در.

موقعی بیروتك ٣٩ کیلومتره شمال غربیسنده کائن بر بورون اولوب بری قپالی اوله‌رق ایکی لیمان و ایکی عتیق قلعه‌یه و برچوق آثار عتیقه‌یه مالکدر. صیداده تحت التراب قالمش اولان قیمتدار مزار والواح بوکون موزه‌منك اهمیتنی ارتدیرمشدر.

قصبه‌نك اطرافی لیمون و پورتقال بغچه‌لریله محاط اولوب نهرالاولی‌دن قصبه‌یه تحت التراب بریول واسطه‌سیله صو کلور.

اون بیك‌دن زیاده اولان اهالیسنك ربعی قدری ملل غیر مسلمه‌دن عبارت اوله‌رق جمله‌سی عربجه تکلم ایدر.

صیدا‌نك اسکیدر. فنیکه‌لیلرك مرکز حکومتی اولان بو شهر بر ارالق صیدون اسمیله تسمیه ایدلمش و مرکزك صوره نقلنده تجارتنی محافظه ایلمشیدی.

ایرانیلر، اسکندر کبیر، سلکوسلر، رومالیلر متعاقباً تحت اداره‌لرینه آلمشلر وبر ارالق کسب استقلال دخی ایتمشیدی. شامك ضبطی صره‌سنده ید اسلامیانه کچدیکی حالده صلیبیون دورنده اهل صلیب اداره‌سنه ومؤخراً ینه اسلاملره کچدیکی حالده فاتح اقلیم عرب یاوز سلطان سلیم خان عثمانی حضرتلری واسطه‌سیله ایادیٔ عثمانیانه انتقال ایلمشدر.

عثمانلو دورنده ولایت مرکزی حالنده

بولندیغی و زلزلهٔ عظیمه ایله خراب اولنیشه دکین بو مرکزیتی محافظه ایلدیکی حالده اخیراً قضا مرکزی اتخاذ قلنمشدر.

صیدا قضاسی: بحر سفید ساحلنده واقع اولوب شمالاً جبل لبنان سنجاغی شرقاً مرجیعون جنوباً صور قضالریله محاطدر.

اراضیسی عارضه‌لی ایسه‌ده درجهٔ انباتیه‌سی فوق‌العاده‌در. محصولاتی حبوبات متنوعه ایله پاموق توتون زیتون انجیر بال لیمون پورتقال ایپک زیتون یاغی و سائره‌در.

اهالیسی اسلام مارونی درزی روم موسوی ارمنی اوله‌رق ٤٥ بیك راده‌سنده در.

قضا دائره‌سنده قیون کچی دوه بیگر استر مرکبك مقدار مجموعی اللی بیکی متجاوز در.

١٥٠ جامع و مسجد بری رشدیه اولمق اوزره ٣٠ مکاتب مختلفه واردر.

حرف الضاد

ضنین. — بیروت ولایتنده طرابلس شام نواحیسندندر

حروف الطاء

طابیه. — طرابلس غرب ولایتنك خمس سنجاغنده مسلاته قضاسنه مربوط بر ناحیه‌در.

طاتلر. — آتی الییان طاتلر صویی اوزرنده بر قریه‌در.

طاتلر صویی. — قزل ایرمق توابعندن اولوب سیوری حصار قصبه‌سی جوارندن نبعان ایدر.

طارطوس. — طرسوس ماده‌سنه مراجعت اولنه.

طازقیری. — خداوندکار ولایتنك قره حصار صاحب سنجاغنده صندقلی قضاسنه مضاف بر ناحیه در.

٢٣ قریه و ١٢٠٠٠ نفوسی مشتمل اولوب ٣٠ جامع ٤٥ مکتب ٥٠ دکان وسائره‌سی واردر.

طاش ایلی. — ایچ ایل سنجاغنك نام قدیمیدر.

طاشلق. — سیواس ولایتنك قوچکری قضاسنده بر ناحیه‌در.

طاشلی. — ادرنه ولایت کوملجنه سنجاغنده سلطانیری قضاسنه مضاف بر ناحیه‌در.

طاشلی چای. — ارضروم ولایتنك بایزید سنجاق قره کلیسا قضاسنه ملحق نواحیدندر.

طاشوس. — (Tassos) (Odonis) (Aeria) (Aethria) (Ogygie) (Ghrysa) (Thasos) (Thasus) (Thasso) روم ایلیٔ شاهانه ساحلی قربنده وقره صو نام نهرك مقابلنده وساحل ایله ارسنده ایکی میل قدر آچیق بر بوغازی حاوی بر جزیره اولوب ١٥ میل امتدادنده وقرق میل محیطنده‌در.

مذکور جزیره قدیماً طوپراغنك قوهٔ انباتیه‌سی وآلتون معادنی ایله شهرتشعار ایدی. میلاد عیسی علیه السلامدن ١٦ عصر مقدم بر فنیکه قولونیس طرفندن اعمار اولنمش وایرانیلر اتنه‌لیلرك تحت اداره‌لرینه دخی کچمشدر.

ادارهٔ عثمانیه‌یه انتقالی ١٤٦٢ تاریخ میلادیسی اولوب طرف اولنان مصر خدیولرینه مالکانه صورتیله احسان بیورلمشدر.

طاش کوپری. — قسطمونی ولایت وسنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه‌در. مرکز ولایته ٤٤ کیلومتره بعد ومسافه‌ده وقزل ایرمق توابعندن کول ایرمغك کنارنده واقع اوله‌رق درت بش بیك نفوسی ١٥ جامع ومسجدی درت یوزه قریب دکان ١٢ خان ٣ تکه ٢ مدرسه بر باب کتبخانه ایله اون قدر مکاتبی (بری رشدیه) حاویدر.

دباغت ودمیرجیلك صنعتلری اجرا اولنور.

بطاقلق برمحلده اولمغله هواسی ایو دکلدر.

قصبه رومالیلرعصرنده (پومپیوس) نامیله معروف ایدی.

قضاسی: سینوب سنجاغی، اینه‌بولی، قسطمونی، طوسیه قضالریله محاط اولوب کوکجه اغاج ناحیه‌سیله برابر ٤٦ قریه ٤٢٠٠٠ نفوسی مشتملدر.

اراضیسی منبت ایسه‌ده زراعت اصول قدیمه اوزره اولدیغندن طوپراغك درجهٔ استعدادینه کوره محصولات آلنه‌میور بونکله برابر حبوباتدن احتیاج محلی‌یه کفایت ایتدکدن ماعدا سنوی ١٠-١٥٠٠٠ کیله قدر خارجه اخراج اولنور.

اورمانلری دخی چوق اولوب باشلوجه جنسلری قاین، کورکن، چام، میشه وسائره‌در.

حبوباتك باشلوجه جنسلری ارپه، بغدای، مصر، داری، بورچاق، فاصولیه، نحود ایله سبزه میان کوکی کتن وبونلره مماثل شیلردر.

معمولات محلیه ایپ، یوك هکبه، یرلی بزی سختیاندن عبارتدر.

طاشلیجه. — (Plevlie) قوصوه ولایتنده مرکز لوا بر قصبه‌در.

قصبه اطرافی طاغلرله محاط غایت لطیف بر اووه‌ده مبنی اولوب درینه نهرینك بر ایاغی اولان (چهوتینه Tschiotina) صوینك برنجه نام قولی اوزرنده واقع اوله‌رق اوچبیك قدر نفوسی یدی باب جامع شریف ایله برقاچ مناستر وکلیسایی وبر باب رشدیه مکتبنی محتویدر.

قصبه‌نك تجارت وعسکرلك نقطهٔ نظرنده اهمیتی واردر.

قضاسی ٥٣ قریه ویکرمی بش بیکه قریب نفوسی جامعدر.

سنجاغی: یکی بازار خطه‌سنك غرب شمالی اوجنده اولوب ایکی قضا ایله ٧٣ قریه‌دن مرکبدر ٤٠ بیك قدر قدر نفوسنك ٣٠ بیکی اسلامدر.

اراضیسی غایت عارضه‌لی ایسه‌ده زراعت اییجه مترقی در. اورمانلری چوق. حیوانات اهلیه‌سی طاغلرك کوزل مرعالرنده بسلنور.

طاطای. — زیانزوی وادای‌در قسطمونی ولایت و سنجاغنه تابع قضانك اسمی اولوب قسطمونی لمرکز قضاسی ایله اینه‌بولی زغفرانبولی، اراج قضالریله محدوددر.

١٦٢ قریه ایله ازطوای اسمنده بر ناحیه‌دن مرکب اولوب کاملاً مسلم ٤٠ بیك اهالیسی ١٠٠ قدر جامع ١٣٠ مکتب (بری رشدیه مرکز قضاده) ٥٠ صو طرازی ٩٠ دکانی دخی واردر.

حبوبات متنوعه حاصل اولوب غایت کنیش اولان اورمانلرندن کراسته وقطران استحصال اولنمقده‌در.

مرکز قضا اولان پازار محلنده بر رشدیه ایکی صبیان مکتبله بعض اوفاق تفك دکاندن غیری مؤسسات نامنه بر شئ یوق ایسه‌ده کیتکیده کسب عمران ایتمسی مأمولدر.

طاغلی. — (دانغلی) یانیه ولایت و ارکری لواسنده پره‌مد قضاسنك بر ناحیه‌سی اولوب ٦٠ قدر قریه‌دن مرکبدر.

مرکزی فراشر اسمنده بر قریه‌در.

طاغ مرمریسی. — آیدین ولایتنك صاروخان سنجاغنده قصبه قضاسنه تابع ٥ قریه‌لی بر ناحیه اسمی‌در.

مذکور ناحیه قضانك جنوب شرقیسنده اولوب ٢٨٧١ نفوسی جامعدر.

مرکز ناحیه ٣٢٣ نفوسی ٧٥ اماکنی محتوی اولان قره‌کوی قریه‌سیدر.

طاغ آردی. — خداوندکار ولایتنده کوتاهیه سنجاغی نواحیسندندر.

طاغ کناری. — اشقودره ولایتنده مرکزه ملحق بر ناحیه‌در.

طاولسون. — قیصری‌یه‌یه تابع قرادن بریسیدر

طالمن چایی. — (Dalaman) (Kallis). اناطولیٔ شاهانه‌ده وآیدین ولایتنده صاپه‌ی بر نهر اولوب منبعی قره‌کون طاغنك شمالی اتکلرندن آله‌رق اولا پرناز صویی نامیله جریان ایدر. بعده قره یوك پازاری اووه‌سنی جنوب شرقیدن شمال غربی‌یه طوغری کره‌نیش نامیله قطع ایلر. بورادن اعتباراً طالمن نامنی الوب مرمریس ایله مکری اراسنده دکزه دوکیلور.

طانطوره. — وقتیله دور ودورا نامیله پك مهم ومتین برشهر اولدیغی حالده الیوم فلسطینك قرای مندره‌سندن معدوددر.

موقعی کرمل طاغیله یافه اراسی اولوب کوزل خرابه‌لری حاویدر.

بوراسی فنیکه‌لیلر طرفندن تأسیس اولنوب رومالیلر اداره‌سنده دخی بولندقدن صکره خراب اولمشدر.

طاوورغه. — تاورغه‌یه باق.

طاوکیر. — ارضروم ولایت ارزنجان لواسنده کماح نواحیسندندر.

طاوق. — کرك قراسندندر.

طاوشان اطه‌سی. — (Calydnes) (lagnosae) چناق‌قلعه بوغازینك مدخلنده وبوزجه اطه‌نك شمالنده بر کوجك ومخط مجمع جزایرك اسمی‌در.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

طاوشانلی. — خداوندکار ولایت وکوتاهیه سنجا- غنده مرکزه تابع ناحیه بر قصبه‌جق اولوب کشیش طاغنك پایه‌لرندن برینك اتکنده واطره‌نوس چاینك اوزرنده واقعدر. ناحیه‌سی ٣٢ قریه ١٣٠٠٠ اهالی‌یی محتویدر.

اراضیسی طاغلق وطاشلق ایسه‌ده اراضی مزروعه‌سی اورمانلری آنتیمون وقروم معدنلری ایله ایلجه‌یی جامعدر.

حبوبات متنوعه حاصل اولور ایسه‌ده میوه وسبزه‌سی پك آزدر.

قرق بش جامعشریف ایله بر باب کلیسا ١٥ تکه ٥٤٧ دکان بر خیلی حمام وخان وسائره‌سی واردر.

طبانلی. — آنقره‌نك بالا قضاسی ناحیه‌لرندندر.

طبرق. — بنغازی ولایتنك درنه قضاسنه مضاف بر ناحیه‌سیدر.

طبرقه. — تونسك ساحل شما- لیسنده وقتیله معمور والیوم برقاچ یوز سکنه‌لی بر قریه واسکله‌نك اسمیدر.

جوارنده‌کی خربه‌نك وسعتنه نظراً اسکیدن پك بیوك بر شهر اولدیغی آکلاشیلمقده‌در.

قارقاز دوری و روما عصرنده تجارتی زیاده ایدی.

طبریه. — ارض فلسطینده بیروت وسوریه ولایتلری سر حدنده کائن بر کولك وبول ساحلنده واقع بر قصبه‌نك اسم مشترکیدر.

کولك امتداد اعظمیسی ٢١ واصغریسی ٨ کیلومتره اولوب نهر الشریعه بر اوجندن دخول ودیکر اوجندن خروج ایدر.

کولك سطحی حذای بحردن ٢٣٠ متره منحط ایسه‌ده بر ساحلی کاملاً طاغلق ویوکسکدر.

وقتیله کولك سطحنك حذای بحرله مساوی اولدیغنه وبناءً علیه ساحهٔ بحره‌نك غایت جسیم اولوب ایچنده بیوجك کمیلر ایشلدیکنه دلالت ایدر امارات بوکونه موجود بولنمقده‌در.

نهر الشریعه‌دن بشقه بر کوله عین الزیتون ووادیٔ السمال اسمنده دیکر صولر دخی دوکیلور.

طبریه قصبه‌سی. — بیروت ولایتنك عکا سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب همنامی اولان کولك شرق سا- حلنده مبنیدر.

اهالیسی اوچ درتبیك راده‌سنده اولوب ثلثانی یهودیدر. بر حاوره‌سی برقاچ جامعی خراب بر سور وقلعه‌سی الآن باقیدر.

قصبه دار بر اووه‌نك شمالنده واقع اولوب هرنوع میوه وسبزه حاصل اولور ایسه‌ده هواسی غایت صیجاق واقلیمی مضر صحتدر. قصبه‌نك بانیسی اولان هرود بعد الاتمام حکومتنه

پای تخت اتخاذ ایتمش واسمنی تعظیماً ایمپراطور تیبرك نامنه اوله‌رق تسمیه ایلمش ایدی.

بو وجهله طیریه‌نك تیبرك معربی اولدیغنه شبهه یوقدر. هرود قصبه‌یی بنا ایتدکدن صکره اطرافدن برچوق فقیر یهودیلری وکویلولری جلب وآنلره اراضی واسعه ومساعدات وامتیازات جسیمه احسان ایتمك صورتیله اعمارینه همت وغیرت ایلمش ایدی.

طبریه قصبه‌سی ایکنجی هرودك صقورته‌یه نقلنه قدر مرکز حکومت شرفنی محافظه ایتمشدر.

قدس شریفك تخریبندن صکره ارض مقدسی ترك ایتمك ایستمیان برچوق یهود علماسی طبریه‌ده اختیار اقامت ایدرك اوراسی مرکز علوم وفنون یهود اولمش وتوراتك تفسیری ایله کتب یهودك بعضیلرینك شرحلری بوراده یازلمشدر.

بیوك قسطنطین زماننده بوراده جسیم بر کلیسا بنا اولنه‌رق بر اپسقپوسلق مرکزی اتخاذ اولنمش وبو حال سوریه‌یی عربلرك ضبطنه قدر دوام ایلمشدر.

طبریه‌نك ید عثمانیانه کچمسیله عطا لواسنه الحاق اولنمغله یکیدن تحکیم وترمیم اولنه‌رق اطرافنه بر سور چکلمش وآنجق یکی شهر اولکندن پك کوچك اوله‌رق بنا ایلمشدر.

١٨٣٧ سنه‌سی شباطك برنجی کونی وقوعبولان زلزلهٔ مدهشه قصبه‌یی همان خاك ایله یکسان ایتمشدر.

طحطا. — مصر علیاده جرجه مدیرلکنده قضا مر- کزی بر قصبه اولوب نیلك ساحل غربیسنده واقع ١٤ نفوسی جامعدر.

طحطا قضاسی قبطی اسانك الیوم محافظه اولندیغی بر محل اولوب ١٣٠ بیك نفوسی مشتملدر.

طحا. — صعید مصرك شمالنده ونیلك غربنده بر خطه‌نك اسمیدر.

طرابلس شام. — Tripoli deSyrie

بیروت ولایتنه تابع مرکز لوا برشهر اولوب بیروتك ٦٥ کیلومتره شمال شرقیسنده ونهر ابوعلی اوزرنده ونهر مزبورك منصبندن اوچ کیلومتره قدر یوقاریده واقعدر.

٢٤٠٠٠ نفوسی متعدد ایپك فابریقه‌لری بر مکتب اعدادیسی چارشو وبازاری ورباغخانه‌سی قلعه‌سی و١٧ جامعشریفی جوارنده‌کی جسیم لیمون وپورتقال بغچه‌لرنده یتیشان چیچکلردن تقطیر اولنان چیچك صوینه مخصوص انبیقلری وسائره‌یی محتویدر.

طرابلس شام سوریه خطه‌سنك سمت شمالیسنك اسکله‌سی اولمغله تجارتی پك ایشلکدر.

اعلا قوشاق وچارشافلقلری دنیانك هر طرفنده مقبولدر.

شهر پك اسکی اولوب صور وصیدا واروادك مهاجرینی اسکان ایتمش وبو

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جهتله اوچ محله اوله‌رق تأسس ایلمکله اوچ شهر معناسنه اولان تریپولیس نامیله توسیم قلنمشیدی.

دور اسلامیانده شهرك ثروتی پك زیاده ترقی ایتمش وغایت جسیم اولان کتبخانه‌سی اهل صلیب طرفندن یاقیلمشدر.

بر ارالق جام فابریقه‌لری ایپك دستگاهلری دخی ایلرولیه‌رك اوروپا شهرلرینه رقابت درجه‌سنی بولمش ایدی.

اهل صلیبك النه کچدکده ملك قلاوون طرفندن استرداد اولنمشدر.

ید اسلامیانه انتقالی یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری دورنده‌در.

شهرك قسم غربیسی ایله بر مقدار اراضی ۹۱ قریه و ٤٠ بیك نفوسی مرکز قضاسی و طرابلس قضاسیله عکا ـ صافیتا حصن الاکراد قضالری مجموعی وبونلرده موجود ۱۲۰ بیك اهالی طرابلس شام لواسنی وجوده کتورورلر.

داخل لواده بیکارجه حیوانات اهلیه واردر.

محصولاتی حبوبات لیمون پورتقال توتون بال زیتون یاغی وامثالی شیلردر. معمولاتنك اك اعلاسی ایپك منسوجاتیدر.

Tripoli de barbari. **طرابلس غرب.** — وایه. وایات، اویاء بنساره. آفریقای عثمانینك بیوك شهری واسمنه منسوب ولایتك مرکزاداره‌سی اولوب بحرسفید ساحلنده وقابس کورفزینك کریسنده واقع تجارتکاه بر بلدهٔ عظیمه‌در.

شهرمزبوره بربریلر وایه‌روماليلر ويا عربلر نباره اسمنی ویرمشلردی تریپولیس اسمی دخی اولجه ولایتك بولندیغی خطه‌یه ویرلمش ایدی. درسعادتك ۱٦٠٠ کیلومتره بعد ومسافه‌سنده و مالطه‌نك ۱٦٠ میل اوزاغنده اوله‌رق اوروپا ایله افریقا اراسنده پك مهم بر مبادله‌گاه تجارتدر.

سوداندن غدامس طریقله کلان کاربانلر ساحله اك یقین بو شهری بولدقلرندن بالنسبه مناسب اولان تونس وجزایر طریقنه ترجیح ایدرلر.

شهرك اطرافنده غایت مکمل لیمون پورتقال اغاجلری و حرماالقلر واردر.

قلعه‌سی نو اصول طوپلرله مجهز استحکاماتی و محافظه‌سی غایت قولای لیمانی شایان اهمیتدر.

اهالیسی ۳۰ بیك راده‌سنده اولوب بونك بش آلتی بیکی اجنبی روم مالطز و سائره‌در.

نهنك دریا قپودان طورغود پاشایه منسوب اولوب مومیٰ الیهك تربه‌سنی حاوی جامع شریف ایله برچوق اماکن خیریه و امیریه و عسکری قشله‌سی رشدیهٔ عسکریه و مکاتب سائره‌سی دخی واردر.

خانه‌لری کارکیر و سوقاقلری طار و خانه‌لرك پنجره‌لری داخلده واقع میدانجقلره کشاده در.

طرابلسده حصیراحرام وسائرقماشه نسیج اولندیغی کبی کموش و التوندن بیله‌زیك و کوردانلقلر و یوزك حلقه‌لری اعمال اولنور ولایتده خلفا اوتی نامیله یتشان نبات قیمتدار کلیتله اوروپایه اخراج اولنوب بو یوزدن سنوی مملکته کلی پاره داخل اولمقده‌در. هواسی هر نقدر صیجاق ایسه‌ده نهایت درجه‌ده صاغلامدر. ید اسلامیانه ۲۳ تاریخ هجریسی و حوزهٔ عثمانیایه ادخالی طورغود پاشا واسطه‌سیله ۹٥۷ سنه‌سیدر

طرابلس غرب ولایتی تونس ایله مصر و بحر سفید ایله صحرای کبیر اراسنده و تربیعاً بر میلیون کیلومتره اتساعنده بر خطهٔ جسیمه اولوب بر میلیونی متجاوز نفوس ایله مسکوندر.

طرابلس غرب ولایتی شرقده برقه غربده طرابلس جنوبده فزان نامیله طبعاً اوچ بیوك منفرد قطعه‌دن مرکب اولوب هر بر قطعه یکدیکرندن همان نهایتسز چوللرله آیرلمشدر.

اراضی هر نقدر عمومیتله دوز اعتبار اولنور ایسه‌ده ۱٠٠٠ متره ارتفاعنده طاغلر وبونلره مماثل دره ووادیلری حاویدر تونسدن ساحهٔ اوقیانوسه قدر امتداد ایدن اطلس سلسلهٔ جبالی بو نقطه‌یه داخل اولدیغندن اورمانلری بوقدر آنجق موجود اولان تلال تپه‌لری چپلاق اتکاری نبات ایله مزین وولقل تپه‌لر صورتنده مرئیدرلر.

افریقای شمالینك سائر جهتلری کبی بوراده دخی دائمی الجریان انهار عظیمه‌یه تصادف اولنه‌مز موجود اولان صولر یغمور موسملرنده قباریر سیللر اولوب یازین قوراق اولان وادیلری تعقیب ایدرلر.

قوراق زمانلرده مارالذکر وادیلر کاربانلرك تعیین جهات واستقامتلرنجه فوائد کلیه ابراز ایدرلر.

صولر بعضاً دکزه قدر دوام ایدرلر ایسه‌ده اکثریا چقور یرلره طولاق و قوملره کوملك صورتلریله دوام ایده‌مزلر.

ولایتده بولنان مشهور وادیلر: وادیٔ مقله وادیٔ ابیض وادیٔ الاثل ام السیل ... الخ در.

ولایتك قوراق وحار اولان چوللری هر نقدر قابل سکنا دکلسه‌ده بعضاً اوته‌ده بریده بولنه‌کلان صولاق واوتلاق واحلر یولجیلر ایچون پك قیمتلی ملجاء اولورلر.

ولایتك هواسی بعض محلده فرانه سمتی کبی غایت صیجاق ویاز ایله قیش بیننده‌کی فرق زیاده و بعض مواقعنده برقه خطه‌سی کبی اورمانلری وبوجهتله یغموری چوق اوله‌رق اوروپای جنوبی هواسنه معادل وطرابلس غرب قسمنك ایسه یازی لطیف قیشی خفیف وهمان

حضارت دائمه التنده بولنمغله اقاليم معتدلهنك اك ايو محللری درجهسندهدر.

فزانده كوندزلری ٤٥ : ٥٠ درجه حرارته قارشو كيجهلری ميزان الحرارهنك بش آلتی درجهيه اينمسی كبی اطرادسزلق سببيله وخامت بوز كوسترر.

نباتات جهتنه كلنجه طرابلس غرب ولايتنده ليمون پورتقال خرما زيتون اغاجلری غايت چوق و ميوهلری بركتليدر.

ليمون و پورتقال چيچك و ياپراقلرندن استحصال اولنان چيچك صويی ايله زيتون ياغی غايت نفيس اولور. قينه پاموق موی صفران كوك بويا دخی آز مقدارده دكلدر.

چول جهتی ايله طاغلرك اتكلرنده بر نوع ديكندن غيری نباتات يتشمز كبيدر.

فزانه وغات ايله نفس طرابلسده محضا صولامق سببيله قاوون قارپوز وسائر ميوه دخی يتشديريلور.

خلفا اوتی يوزندن دخی كليتلو ثروت جلب اولنور.

حيوانات وحشيهدن ارسلان ايله قپلان يوق كبی ايسهده عقرب ييلان كبی سمدار حيوانلر چوقدر. دوه قوشلری شمدی ازالمشدر.

حيوانات اهليهسی كفايت مقدارندهدر آتلری يلهسی دوشكون و مركبلری ايسه قوتلی وغايت ايری اولور دوهنك پك مكملی واردر فزانه پوستهسی سير سريع ايله اجرا ايدن هجينلری غايت مقبول و قيمتداردر.

قيونلری اوزون يوكلو وايری قويروقلی اولوب كچيلرينك سودی ايسه قوتلی وكثرتليدر.

طرابلس غرب اهاليسی خطهنك سكنهٔ اصليهسی اولان بربرلر ايله فاتحی اولان عربلرك اتحادندن حاصل اولمش بر قوم ايسهده عربلرك كثرتی ودين جليل اسلامك نشری سببيله لسان بربری اورتهدن قالقهرق اهالی عموميتله عربجه تكلم ايدر مع هذا فصاحت وبلاغت جهتی نقصان اولوب عربجهلرينه بعض مرتبه اصطلاحات بربريه دخی قاريشمشدر، چوللرده وبعض هجری محللرده اقامت ايدن قبائل بيننده بربری لسانيله تكلم ايدنلر دخی واردر.

طرابلسليلر عموميتله اسلام ومالكی المذهبدر. غرب محللرنده مذهب عبادی دخی حكم سورر.

قول اوغللری ناميله اولاد تركدن بر نسل دخی طرابلسده جوار بش ناحيهده مقيم اولوب بونلره بعض مرتبه امتيازات وخدمات دخی كوسترلمشدر

ادارهٔ ملكيهجه ولايت بروجه آتی لوا و قضا ونواحی يه منقسمدر:

لوا	قضا	نواحی
طرابلس غرب	طرابلس غرب	جفاره
		زواره
		جنزور
		عزيزيه
		ذو الجواری
		تاجوره
	باش آغالق	منشيه
		ساحل
		رقيعات
		علاونه
		جواری
طرابلس غرب	غريان	
	اورفلله	
	ترهونه	
	زاويه	
	عجيلات	
خمس	خمس	
	مصراطه	
	ظليتن	
	مسلاته	
	سرت	طابيه
		طاورغه
جبل غربيه	جبل	ككله
		مزده
	نالوت	
	فساطو	
	حوضی	
	غدامس	

لوا	قضا	نواحی
فزان	تواریق	سین
		سمنعه
		هون
		زله
	غات	قطرون
	هفار	وادئ غربی
	شاطی	« شرق
		حفرهٔ شرقیه

طرلیس. — سلانیك ولایت سیروز لوا نوره قوب قضاسنده بر ناحیه اسمی در .

طرنوی. — ادرنه ولایتنك قرق كلیسا لواسنده قضا مركزی اوچبیك نفوسلی بر قصبه اولوب قرق كلیسانك ۹ ساعت شمال شرقیسنده واقعدر .

قصبه‌ده برباب جامعشریف ایله برر باب اسلام و بلغار اورتودوقسی وقتولیك ذكور واناث مكاتبی واردر .

قضاسی : غرامتك درهٔ جدید دكز اوبا چفناخور ناحیه‌لریله ۲۴ قریه‌دن متشكل وطولا یتمش بش عرضاً آلتمش كیلومتره امتداد اتساعنده دراهالیسی اسلام بلغار روم اوله‌رق ۱۶۰۰۰ كشیدر .

قضاده ٤٤٢٢٨٣ دونم اراضیٔ مزروعه ۳۷۲٦ خانه ۷٤۸ قلبه ۲۸۲ دكان ۱۹ خان ۱۲ طوغله وكرمیت خانه ٤٤۳ عرصه ۱٦٦ دوم چایر ۸ جامع ۱۱۹۰ صمانلق وانبار ٥٥٤ آخور ۲۹ كلیسا ۱ حكومت قوناغی ۱ قشله ۱ خسته‌خانه ۱ حمام موجود در .

حیوانات اهلیه‌سی چوقدر اورمانلرندن كمور وكراسته اخراج اولنور.

واردات قضا ۱,۲۱۷,۲۹۰ غروشدر.

طربزون. — قره دكز كنارنده ولایت مركزی بر شهر واسكله‌در .

Trapizus طرابیزوس نام عتیقیله شهرتشعار اولان بو شهر پك اسكی بر تجارتكاه اولوب متعاقباً پونت قراللری و روما قیصرلری اداره‌سنه كچمش وبونلر بر چوق آثار عتیقه براقشلودر

از جمله اورته حصار دنیلان جامع ایله اوچنجی علكسی قومنین نام طربزون حكمدارینه منسوب ایاصوفیه معبدی وشهرك سوری و سائره‌سی مبانئ مشهورهٔ قدیمه‌دندرلر. شهرك نفوس موجوده‌سی ٤۲,۳٦۲ مقدارنده اولوب بونك نصفی قدری مسلم ومتباقیسی ملل سائره‌دن عبارتدر .

طربزونده برباب عسكری رشدیه‌سیله ملكیه اعدادیسی دارالمعلمین ورشدیهٔ اناث وبرخیلی صبیان وابتدائی مكتبلریله ۱۹ جامعشریف ۱۰ كلیسا وخسته‌خانه ومؤسسات نافعهٔ سائره واردر.

لیمانی و یكی انشا اولنان ریختمی شایان ذكردر.

لیمان هر نقدر كوچك ایسه‌ده موقعاً پك مهمدر. كثیر العدد اولان سفائن و ارده‌سی فورطنه‌لی هوالرده پولنخانه لیماننده تجمع ایدرلر.

طربزون شهری شرق ایله غرب بیننده پك مهم بر بندر تجارت اولمغله هله ایران ترانسیت تجارتی ایچون شایان حیرت درجه‌ده تجارت ایدلدیكی آتیده كوستریلان جداول اربعه ایله میدان بداهته ایصال اولنور :

طربزون اسكله‌سندن اخراجات (۱۸۸۸)

	اشیاء متنوعه	دنك	كیلوغرام	فرانق
حاصلات غذائیه	دقیق و بغدای	٤۸۹۰	٤٥۲۰۰۰	۷٤۸٤۰
	كراسته	٤٥۰	٤٦٤٤۰۰	۳۳۳٦۱
	میوه و سبزه	۱ ٤٦٤	۱۰۰۳٦۰۰	۱۹۱٤٤۰
	ضمغ و مازی	٥۹۳	٤۸۸۰۰	۸۹۷۹۲
	كتان تخمی	۱۷٥۰۰	۱٦۳۷۰۰۰	۳۰۱۱٥۷
	فصولیه	۲۰٤٤٥	۱۲٤٤٤۰۰	٤۱۲۹٥٥
	جویز تحته‌سی	۹۸۰	۲۳۷۰۰۰	۲۱٦۷۲۱
	فندق	۱۸۳۷۰	۱۸۳۲٥۰۰	۲۰۲۲٦۱
	مصر	٤۲۰٤۲	۳۳۸٦٥۰۰	۱۱٤٦۲۸۰
	آربه چاودار	٦٤۰٦	٥٦۱۷۰۰	٥۱٦٦۲
	توتون	۱۳٥۷۳	۱۰۰۳٥۰۰	٦۹۱۷۱۰
	نشاسته	۲۸٥۰	۲۱٥۸۰	٦۹٤۸۷
	سائره (افیون، بویا)	۷٥٥	٦۳۰۰۰	٤٦۸۳۸
معادن و حیوانات	اوكوز وتره یاغی	۲۸٥٦	٥۰۷۸۰	٤٦۸۰٤
	حیوانات	٥٤٥۱٤	۲۹٥۰۰۰۰	۱۰۸٥٦۰۰
	كیریش	۲۰٤	۲۷۲۰۰	٥٥۰٥۲
	بالمومی	۲۱۹	۱۹۰۰۰	۳٤۹٦۰
	بوینوز، كمیك	۸٥۳	۸٤۰۰۰	۹۲۷۲
	بالق یاغی	۲۷٦۰	٤۲٥۰۰	۱۱۱۰۹۰
	مانغانز	۱	۳۳۰۰۰۰	۱٥۱۸۰
	یپاغی	۸۲۱	۷۱۰۰۰	٦٥۳۲
	پاصدرمه	۳٦٥۸	۲۸۳٤۰۰	۲٥۱٥۲۸
	جلود	۳۸٥۰	۲۸٤۷۰۰	۳۹۲۸۸٦
	ذخیره	۸۰۳	۷۰۷۰۰	۳۲٥۲۲
	تفنك	۲۰۷	۱۹۰۰۰	۳٤۹٦۰
	سائره	۸٦۰	۳۹۸۰۰	۲۷٤۱۰
مصنوعات محلیه	باقر و یمنی	٥٤۰	٥۷٤۰۰	۱۳۲۰۲۰
	ایپلك پاموق بزی	٥۷۰	٦٦٥۰۰	۲٤٤۷۲۰
محصولات اجنبیه	ادوات صناعیه	۳۳۲	۲۳٦۰۰	٤۳٤۲٤
	چای قهوه شكر	٤۷۳	۳٤۹۰۰	۳۲۱۰۸
	بوش چوال	۷۸۲	۹٦۸۰۰	۲٦۷۱٦۸
	ادوات كیمیویه	۳۷۱	۲۳٤۰۰	۱۲۰۹۸
	صندق وتهی واریل	۱۳٥۲	۱٦۰۰۰	۳٦۸۰
	معادن	۸٤۲	۱٥۰۰۰	٦۹۰۰
	البسه	۸۷۲	٥۱۲۰۰	۹٤۳۹۲
	سائره	۳۲٤۲	۲۳۰۳۰۰	۲۱۱۸۷٦
	۱۸۸۸ سنه‌سی	۲۱۸۹۰۰	۱۸۸٤٥٤۰۰	۷۱٦۰٤۳۲

طربزون اسکله‌سنه ادخالات ١٨٨٨

اشیاء متنوعه	دنك	کیلوغرام	فرانق
اسپرتو روم	٧٤٠	٢٢٠٩٠٠	١٠١٦١٤
بیرا	٧١٨	٥٦٧٠٠	٢٥٩٤٤
قهوه	٤٠٩٣	٢٥٥٧٠٠	٤٧٠٤٨٨
بیبر دارچین	٢١٩	١٣٧٠٠	٢٥٢٠٨
دقیق	٢٣٣١٩	١٨٤٢١٠٠	٣٣٨٩٤٦
میوه سبزه	٨٤٠	٢٢٦٠٠	٤١٥٨
قوری یمش	١١٤٠	٧٥٠٠٠	٢٧٦٠٠
زیتون یاغی	٢٥٤٥	٤٩٦٠٠٠	٣١٩٤٢٤
مقارنه بکسماد	١٩٩٤	٦٥٩٠٠	٤٢٤٢٩
مصر آربه بغدای	٢٦٣٣	٢٩١٠٠٠	٢٦٧٧٢
زیتون	٧٠١	١٢٥٨٠٠	٤٦٢٩٤
لیمون پورتقال	٤٤٠١	١٩٣٣٠٠	٣٥٥٦٧
پرنج	٣٢٢٥	٣١٣٥٠٠	٨٦٥٢٦
شکر	١٦٥١٨	١٨٦٥٢٠٠	٨٣٣٠٠٥
چای	١٠٧٨	١٠٦٨٠٠	٢٩٤٧٦٨
شراب	٣٩٦٢	٢٣٥٩٠٠	١٤٤٤٠٣
سائره	١٠٥٢	٧١٩٠٠	١٠٨٥٦٠
پاموق	١٤٧	١٧٣٠٠	١٥٩١٦
روم	٢٤٠	١٤٨٠٠	٨١٧٠
باقر	٧٨٠	١٠٣٣٠٠	٩٥٠٣٦
سیسام وزورات	١٣٨	١٣٧٠٠	٧٥٦١
سودا	١١١٣	١٢٢٠٠٠	١١٢٢٤
حریر	٢٢	١٢٠٠	٢٥٧٦٠
دخان	٢٠١١	١٥٩٠٠٠	٢٩٢٥٦٠
سائره	٤٢٠	٢٩٩٠٠	١١٠٠٣
	٣٨٦	٥٣٥٠٠	٤١٥٥٢
ایپلك	١٠٢٥	١٠٨٣٠٠	٢٧٠٩٨٥
البسه	٨٤٥	١٠٠٦٠٠	١١٢٩٣٩٢
فس	٦٠	٧٨٠٠	٧١٧٦٠
صرمه شریت	٤٩	٨٠٠	١٨٩٥٢
اقمشهٔ قطنیه	٢٢٢٥	٢٢١٠	١٣٤٥٩٦
حلب قماشی	١١٣٤٠	١٧٢٤٩٠٠	٤٧٧٢٨٢٢
بوش چوال	٧٧١	٧١١٠٠	٢٢٨٩٤٢
اقمشهٔ حریریه	٤٦٤	٤٠١٠٠	٢٦١٣٧٢
سائره	١٣٠٠	٢٩٠٩٠٠	٢٣٦٠٧٢
	١٦١	١٣٨٠٠	٢٦٠٣٦٠
یکون	٩٠٦٧٥	٩١٤٧٣٠٠	١٠٨٢٥٧٥٣

ادخالاتك متباقیسی

اشیاء متنوعه	دنك	کیلوغرام	فرانق
نقل یکون	٩٠٦٧٥	٩١٤٧٣٠٠	١٠٨٢٥٧٥٣
مشمع	٤٨	١٣٠٠٠	٥٩٨٠
چلیك	٩٨٠	٦٦٠٠٠	٢٩٥١٤
چیوی	٦٧٣٠	٢٦٠٣٠٠	٧١٨٥٢
باقر	٨٩	١٠٠٠٠	١٨٤٠٠
قلای	١٨٨	٢٢٣٠٠	٦١٥٤٨
تیمور	٢٩٤١٠	٨٧٨٠٠٠	١٨٣١٢٦
تشکه	٢٦٠	١٥٠٠٠	٤٨٣٠
ادوات حدیدیه	٢٣٢	١٨٩٠٠٠	١٧٣٨٨
تیمور تل	١٦٦	١٧١٠٠	٣١٤٦٤
دیکیش ماکنه‌سی	٢١٧	٤٢٢٠٠	٥٩٢٠٢
قورشون وصاچه	٢٨٣	٢٨٣٠٠	١٠٤١٤
خرده‌وات	٢٨٧٧	٢٨٤٨٠٠	١٨٣٧٢٤
توتیا	٣٤	٨٨٠٠	٤٠٤٨
شمعه‌لی کبریت	٧٣١	٦٣٠٠٠	٣٢٢٠٠
آرسنیق، امونیاق	٦١	٧٠٠٠	٦٤٤٠
تمام آغاجی وسائره	١٣٨	٨٦٠٠	١٩٧٨
موم	٤٠٤٢	٣٩٥٠٠	٤٣٦٠٨
طوغله	٨٠٨٦	١٢٩٠٠٠	١١٨٦٨
چوید	١٢٢	١١٥٠٠	٣١٧٤٠
اجزای متعدده	٣٨٠	٣٠١٠٠	٧٤٠٦٠
آینیه	٨٢	٩٨٠٠	١٥٣١٨
کتب	١٨٤٣	٢٥١٦٠٠	١٧٤٤٤٨
زیوت	٦٣٥	٤٧٥٠٠	٤٨١١٦
پترول	١١٢٤	٣٧٦٠٠	٥١٨٩
صابون	١١٨٦	٨٥٢٠٠	٤٧٢١٤
پورسلن وشیشه	١٠١٤	٤٧٣٠٠	٥٨١٠٧
سائره	٢٠١٢	٤٧٥٠٠	٢٧٧٣٨
نی چووال وقوچی	٣٦٧	١٢٠٦٠٠	٣٩٥٦٠
اورغان	٣٢٥	٣١٠٠٠	١٧٨٢٠٤
خام باقر	٣٢	٥٨٠٠	٢٨٥٢٠
البسه	٩٥٦	١٤٠٠	٣٩٥٢٣
عطریات	٥٢٨	٧١٦٠٠	١٧٨٢٠٤
کتب متنوعه	٤٦٠	٥٠٤٠٠	٨٦٤٨٠
تخته	٣٢٢	٣٥٠٠٠	٣٣٨١٠
سائره	٢٢٥	٢٥٩٠٠	٢٣٠٠٠
	٣٢٠	١٦٥٠٠	٣٦٨٠
	٣٥٤٠	٨٠٠٠	٣٣٥٦١٦
جمعاً یکون	١٦٠٧٢٠	١٢٣٤٠٠٠٠	١٢٧٩٤٩٩٢

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

١٨٨٨ سنه‌سی ایران ایچون طربزوندن ترانسیت طریقیله امرار اولنان اشیا

جنس اشیا	انکلیز	عثمانلی و مصر	اوستریا والمانیا	فرانسه	روسیه	اسویچره وایتالیا	بلجیقه واسوج	یونان و امریقا	رومانیا و بلغارستان			
کبریت	٦٢٢٨	»	١٠٤٨٨٠	»	»	١٨٤٠	»	»	»	٢٦٩٣	١٩٨٠٠٠	١١٢٩٤٤
پاموق ایپلکی	٢٣٠٠٠	»	١٣٨٠٠	»	»	٦٣٤٨	»	»	»	١٨٠	١٧٣٠٠	٤٣١٤٨
اباق قابی ومشین	٥٥٢٠	٧٣٦٠	١٤٧٢٠	٦٥٧٨٠	»	»	»	٧٣٦٠	»	٢١٥	٢٣٥٠٠	١٠٠٧٤٠
چوقه وبوك معمولاتی	١١٥٠٠٠	»	١٠٦٩٩٦٠	١١٩٥٠٠	»	»	٩٢٠٠٠	»	»	١٤١٣	١٤٠٣٠٠	١٢٩٦٤٦٠
تل وغالون	»	٥٥٢٠	٢٢٠٨٠	٧٣٦٠	»	»	»	»	»	٣١	١٢٠٠	٤٩٦٠
اقمشهٔ قطنیه	٨٩١١٣٤٠	٣٩٤٤٠	٤٦٦٩٠	٤٩٨١٢	»	٤٠١٧٦	»	»	»	٢٨٣٣	٣٠٩١١٠٠	٩٩٦٦٩٥٨
حریر وعطریات	٥٢٢٠	٢٧٦٠	٦٩٠٠٠	٥٧٩٦٠	»	»	»	»	»	٤٥١٠	١٦٦٣٠٠	٢٢٩٠٩٤
معادن	١١٠٠٠٠	»	٢٧٦٠٠	٤١٤٠٠	»	»	٤٨٣٠٠	١٧٩٤	»	٥٣٢	٤٩٠٠٠	١٣٤٩٤٠
کتب وکاغد	١٨٩٠٦	٩٦٦٠	٢٠٢٤٠	٨٢٨٠	»	١٨٤٠	»	»	»	٦٦٠	٥٠٧٠٠	٥٨٩٢٦
پورسلن ومعمولات خارجیه	١٤٧٢٠	»	٧٠٣٦٢	٣٣١٢٠	»	١٣٨٠٠	٥٥٢٠	»	»	١٦٧٣	١٥٥٦٠٠	١٣٧٥٢٢
خرده‌وات	٣٨٦٤٠	٥٥٢٠	١٢٠٨٨٨	٢٢٠٨٠	»	»	١٩٣٣٠	١٨٤٠	»	٢٤٥٠	٢٤٠٠٠٠	٢٠٨٢٨٨
اقمشهٔ حریریه	١٨٤٠٠	٥٥٢٠	٦٢٥٦٠	٦٩٠٠٠	»	٤٦٠٠٠	»	»	»	١٣٠	٩١٠٠	٢٠١٤٨٠
شکر	»	»	»	٢١٠٩٧٤	»	»	»	»	»	٤٤١٠	٤٤١٠٠٠	٢١٠٩٧٤
چای	١٦٦١٥٢٠	»	»	»	»	»	»	»	»	٦٢٩٦	٦٠٢٠٠٠	١٦٦١٥٢٠
آینه وجام	»	»	٤٤١٦	٣٦٨٨	.	»	١٤٦٢٨	»	»	٩١٠	٦٣٠٠٠	٢٢٧٢٤
سائره	١٤٠٧٦	٢٠٧٠٠	٧٣٦٠	٩٢٠٠	٥٥٤٠	٤١٤٠	١٨٤٠	٤١٤٠	٩٢٠	٤١	٥٨٢٠٠	٦٧٨٩٦
	١١٨٤٢٥٦٦	٨٦٤٨٠	١٦٥٤٥٥٦	٦٩٧٦٤٦	٥٥٢٠	١٠٤٤٤٤	١٨١٦٠٨	١٥١٣٤	٩٢٠	٥٠٨٧٦	٥٣٠٦٢٠٠	١٤٥٨٨٥٧٤

طربزون طریقیله ١٨٨٨ سنه‌سی ایراندن ترانسیت صورتیله اخراج اولنان اشیا

شال، ایپك قماش	»	٨٠٩٦٠٠	»	»	»	»	»	»	»	٢٢٥	٢٢٠٠٠	٨٠٩٦٠
قوری یمش	»	٨٤١٨	»	٩٥٢٢	»	»	»	»	»	١٣٣	١٣٠٠٠	١٧٩٤٠
بوك	١١٩٦٠	»	»	٦٤٤٠	»	»	»	»	»	٢٣	٢٠٠٠٠	١٨٤٠
ایران منسوجات قطنیه‌سی	»	٤٨٧٦٠	»	»	»	»	»	»	»	٨٢	٥٣٠٠	٤٨٧٦٠
ضمغ	٤٠٤٨٠	»	»	١٤٣٥٢	»	»	»	»	»	٤١٨	٢٩٨٠٠	٥٤٨٣٢
پاموق	»	»	١٢٧٨٨	»	»	»	»	»	»	١٤٦	١٣٩٠٠	١٢٧٨٨
کچی دریسی	»	١٥١٨٠	»	٥٩٣٤٠	»	»	»	»	»	٥٢٦	٥٤٠٠٠	٧٤٥٢٠
قوری اوزوم	٣١٥٥٦	٦٤٤	٢٧٨٢٠	٧٥٩٩	»	»	»	»	»	١١٦٨	١٠٥٠٠	٦٧٦١٩
قوزه، افیون	٨٢٨٠	١٣٢٤٨٠	»	٥٥٢٠٠	»	»	»	»	١٦٠٠٨	٢٠٤	١٥٦٠	٤٣٠٥٦٠
خالی	٢٨٣٣٦٠	٧٣٦٠٠٠	١٨٧٦٨٠	٨٨٧٨٠	»	٩٢٠٠٠	١٢٨٠	»	٤٦٠٠	٢٨٦٢	٢٨٥٠٠٠	١٣١١٠٠٠
تومبکی	»	٢١٢٩٩٨٤	٢٥٧٦	»	»	٩٢٠٠	»	»	٢١٨٤٠	١٢٩٧٢	١٢٨٢٥٠٠	٢٣٥٩٨٠٠
سائره (قلم، پرنج)	١٨٤٠٠	٩٥٨٦٤	١٤٩٩٦	١١٩٦٠	١١٠٤٠	١١٠٤	٩٢٠	»	٢٧٦٠	١٨١٤	١٣٧٥٠	
١٨٨٨ سنه‌سی	٢٦٨٥٥٦	٣٩٧٦٩٣٠	٢٤٥٨٠٠	٢٥٣١٩٣	١١٠٤٠	١١٠٤٠	٢٣٠	»	٣٨٥٤٨٠	٢٠٧٩٠	١٩٨٣٦٠٠	٥٣٦٢٨٦٣

طربزون لیماننه بر سنه ظرفنده ١٠٧٩١ طونه جسامتنده اون ایکی ١٢ انکلیز واپوری ٩١٦٩٢ طونه جسامتنده ١٠٠ اوستریا واپوری ١١٦٩٣ طونه جسامتنده ١٠ دانیمارقه واپوری ١٤٨٧١٨ طونه جسامتنده ١٠٣ فرانسز بایراغنی حامل واپور ٤٥٣٠٥ طونه ثقلتنده ٥٤ یونان باندیره‌لی سفاین ١٢٠٠٠ طونه جسامتنده ١٨ ایتالیان سفاینی ١٦٥١٠٤ طونه حموله‌لی ٨٢٣٤ عثمانلی مراکب بحریه‌سی ٩٢٤٦٠ طونه ثقلتنده ١٤١ روس سفاینی ورود ایدوب سفاین وارده‌نك مجموعی ٨٦٧٣ و مجموع طونه‌لری ٥٧٨٥٨٠ مقدارینه بالغ اولور.

لیمان مزبوره‌دن چیقانلر ایسه ٥٧٩٥٣٩ طونه جسامتنده ٨٥٦٩ سفائن مختلفه اولوب بونلر میاننده ٨١٢٩ عددی عثمانلی باندیره‌سی آلتنده‌در.

طربزون ولایتی: بحر سیاه ساحلنك قرق برنجی درجهٔ عرض شمالیسنی ارائه ایدن دائرهٔ متوازیه تحتنده و ٤٠:٣٣ درجه طول شرقیده واقع اوله‌رق شمالاً بحر سیاه شرقاً روسیه مملکتی قسماً ارضروم ولایتی جنوباً ارضروم و سیواس غرباً قسطمونی ولایتی ایله محاط و محدوددر مساحهٔ سطحیه‌سی ٢٨٤٠٣١٠٢ دونم یاخود تربیعاً ٣١٣٠٠ کیلومتره وسعتنده در.

ولایتك طولی عرضندن زیاده اولوب طولاً ٤٣٤ و عرضاً ٧٤ کیلومتره امتداد ایلر.

نفوس: ولایتك وسعت وجسامتنه نظراً اهالیسی چوق اولوب ولایات شاهانه‌نك اك زیاده غلبه‌لکلیسی عد و اعتبار اولنور.

اك صحیح حساباته نظراً ولایتك اهالیٔ موجوده‌سی ١،٠٤٧٧،٧٠٠ نفوس اولوب بونك ٦٣٦٧٠٠ قدری مسلم ١٩٣ بیکی روم (٤٤١٠٠) ی ارمنی متباقیسی ملل سائره‌در.

نفوس عمومیه اراضی‌یه تقسیم ایدلدکده بهر کیلومتره باشنه ٧٨ نفوس اصابت ایدر ایسه‌ده بو حساب هر جهته قابل تطبیق دکلدر مثلا طربزون سنجاغنده کیلومتره باشنه ١٧٠ نفوس تقدیر اولنور.

طاغلر: ولایتك هر جهتنه یایلمش اولان پونتیك سلسله‌سی بروجه آتی فروع وشعباته منقسمدر:

(١) جمیل طاغی که لازستان سنجاغنك حدودینی تشکیل ایتمشدر.

(٢) قولات طاغی (٨١٣٠ قدم) آیا باولی، ریف‌انا، قره‌غاچام، ارمز، قزان قیا، چال طاغی، قره‌کول طاغی، شاشامان تپه، قاچ بل طاغی (٤٧٠٠ قدم) کبی تپه‌لری حاوی اولوب طربزون سنجاغی حدودنده درلر.

(٣) طاطان طاغی و کومبت طاغی قره‌حصار شرقی سرحدنده‌درلر.

(٤) قره طاغ صامسون اراضیسی حدودنده کائندر.

انهار: ولایتی صولایان نهر وایرمقلر غربدن شرقه طوغری اولمق اوزره شونلردن عبارتدر:

(١) قزل ایرمق که سیواس ولایتی داخلندن نبعان ایتدکدن صکره حدود ولایته دخول ایتدیکی نقطه‌دن اعتباراً بافره‌یه قدر اللی بش کیلومتره قطع ایتدکدن صکره موقع مزبورك ٢٠ کیلومتره شرقنده دکزه دوکیلور.

(٢) مرد ایرمق قره‌طاغ بیغیننده‌ن ظهور ایدرك همان آلتمش کیلومتره قدر مسافه قطع ایتدکدن صکره بحر سیاهه دوکیلور.

(٣) یشیل ایرمق در بونلرك ایکی عدد منبعی واردر بریسی کلکیت قضاسندن دیکری توقاد حوالیسندن کلور و ایکیسیده اولا یکدیکرندن غایت بعید اولدقلری حالده بالاخره حدود ولایتك ١٠ کیلومتره کریسنده بربرینه قاووشورلر.

نهر اورادن اعتباراً یشیل ایرمق نامنی اله‌رق غایت محصولدار اولان چارشمبه اوووه‌سنی اسقا و مجراسنك یتمش کیلومتره محلی داخل ولایتی طولاشدقدن صکره متعدد اغزلرله قره‌دکزه دوکیلورکه بو اوچ اغزك اوچیده سیر سفائنه الویرشلیدر.

(٤) ترمه‌چایی ایکی نقطه‌دن نبعان وحدود ولایته قدر ٦٠ کیلومتره مسافه قطع و بعده حدودی آشه‌رق اولا غربه و صکره شماله طوغری تبدیل استقامتله ترمه قصبه‌سندن بالمرور دکزه دوکیلور.

(٥) خارشید چایی کمشخانه لواسنی کاملاً اسقا و مجراسنك قسم اعظمی غیر قابل التقرب قیالقلر اراسنده‌کی بوغازلردن مرور ایدر.

بونلردن بشقه دکرمن دره قره‌دره اوف چایی کبی صولر وار ایسه‌ده بالنسبه اهمیتدن عاریدرلر.

ولایتده بری بافره ایله آلاچام اراسنده دیکری چارشمبه قربنده ایکی عدد کول وار ایسه‌ده هر ایکیسنك دخی اهمیتلری یوقدر.

سواحل: ولایتك سواحلنده مکمل لیمان همان یوق کبیدر. بناءً علیه فورطنه‌لی هوالرده کمیلره ملجاء اوله‌بیلان مواقع شونلردر:

وونا — پلاتانا — زفیره

پلاتانا لیمانی یروس وزیتون برونلریله محافظه‌لی اولدیغندن فورطنه‌لی هوالرده طربزونه امدشد ایدن سفائن ایچون یکانه ملجاءدر.

زفیره کره‌سون ایله تیره‌بولی اراسنده بولنه‌رق بالخاصه یلکن کمیلرینك بارنملرینه مخصوصدر.

سواحلده‌کی فنار مواقعی غربدن شرقه طوغری: حوپا، ریزه، طربزون، یروس، کره‌سون، وونا، چالتی، صامسون موقعلریدر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

محصولات: ولايتده مصر بغدايى فقراى اهالى ايله حيوانات اهليه‌نك يكانه مدار تعيشى اولمغله كثرتله زرع اولنور.

فندق جوز ولايتدن روسيه واوروپايه كليتله اخراج اولنور.

فاصوليه بوكرجه فرانسه‌ده كليتله صرف واستهلاك اولنمقده‌در.

توتونك اعلاسى صامسون سنجاغنده يتشور.

ميوه ايله سبزه كشش خانه‌ده بولنوب خارجه كلى اخراجات وقوعبولور.

آصمه زراعتى مقدما پك مهم ايديسه‌ده فيلوقسرا قورقوسى شمديلرده بو زراعتى كيرى براقشدر.

آربه علف صامسون لواسنده بركتلى اولوب فرانسه‌نك بر بيوك قسمنده صرف اولنور.

معمولات: سواحلك امتدادى واورمانلرك كثرتى داخلنه نظراً زياده اولديغندن بوجهت اهاليسنك باشلوجه صنعتى بالقجيلق وكراسته اعماليدر.

سواحلده كراسته اعمالاتى قديم اولوب رواج وصرفياتى زياده اولان تخته ايله ديركلر قطع واعمال اولنمقده‌در.

وطرابزون سنجاغنده متعدد ومكمل قادينلره مخصوص ابيكلى ورنكلى غايت ظريف طوقومه وبشتمال وچارشاف وحمام طاقملرى وارزنجان وحلب وازمير كارى اقمشهٔ متنوعه ورنكلى آلاجه سنجاقلى كيفيه وقوشاق دستكاهلرى موجوددر.

چارشافلرك بياضى ۳۰۰، ۳۵۰ وبشتماللرله كفيه‌لر ۴۰-۵۰ غروشه صاتيلور.

طرابزون قيوجيلرينك كشيدن تلكارى ايش ايشلمك وصواتلى كش آوانى اعمال ايتمكده مهارت نامه‌لرى واردر.

يقين وقتده طرابزونده ايكى عدد صابون فابريقه‌سى كشاد اولنه‌رق غايت نفيس صابون اعمال ايتمكده و دباغ وقوندره‌جى مغازه‌لرنده مشين ويرلى كچى دريسندن احتياجات محليه‌يه كافى يمنى، قالوش ومست كبى شيلر ياپيلمقده در.

ريزه‌نك آلتون باش وكتان بزى دنيلان منسوجى پك مشهوردر.

كيره‌سونده اولديغى كبى ريزه‌ده دخى مكمل قايق وصندللر انشا اولنوب طوغله وكره‌ميد ايچون متعدد دستكاهلر موجوددر.

حيوانات: چارپا حيوانات وحشيه‌دن آيو، طوموز، كيك وطيوراتدن قرتال آق بابا بلدرجين و سائره‌يه تصادف اولنور.

حيوانات اهليه‌يه كلنجه ۴۰۰۰۰ اينك واوكوز ۸۰۰۰۰ قيون وكچى ۵۰۰۰ آت وقاطر موجوددر.

اورمان ومعادن: اورمانلر ولايتك

يشده برينى قاپلامشدر. اك زياده اورمانلق سمت طرابزون كره‌سون صامسون قضالرى اولوب بونلرده‌كى اغاجلرك باشلوجه جنسلرى قره اغاج كستانه قاين كولكن قزلجق چام وسائره‌در.

جانيك سنجاغنك اورمانلرى ميشه كستانه قره آغاج ديشبوداق قزلجق صنوبردر.

كشش خانه اورمانلرنده ايسه قزلجق كستانه قاين كولكن چامدن عبارتدر.

ولايتك معدنلرى مقدما اهالينك باشلوجه معيشتنى تشكيل ايدر ايدى.

ولايتده ۱۲۰ عدد معدن موجود اولوب جمله‌سى‌ده بونت سلسله‌لرى اوزرنده‌در.

بونلردن طرابزون سنجاغى داخلنده ۲۱ سيملى قورشون ۳۴ باقر ۳ باقر مع قورشون ۲ مانغانز ۱۰ تيمور ۲ كمور كشش خانه سنجاغنده ۳۷ سيملى قورشون ۶ باقر جانيك سنجاغنده بر سيملى قورشون بر عدد مانغانز معدنلرى واردر.

ولايت بروجه آتى اقسام ملكيه‌يى حاويدر:

سنجاق	قضا	نواحى
طرابزون سنجاغى	طرابزون	ماچقه، بومورا، شارلى، طونيا
	سورمنه	
	اقچه آباد	
	وقف كبير	
	كوره‌له	
	تيره‌بولى	
	كيره‌سون	برازيس، كشاب، اق كوى، اينال، بولانجق
	اوردو	پرشنبه، اولوبك، بولومان، قايزامان، دايباسى

صامسون سنجاغی	صامسون	قواقق
	اونیه	قره‌قوش
	بافره	آلاچام
	فاتسه	
	ترمه	
	چارشنبه	
لازستان	ریزه	قره‌دره، میاوری، وقف
	اوف	
	حوپه	آرخوی
	آتنه	همشین
کمش‌خانه	کمش‌خانه	بجموندره، قوساغ
	طرول	فورتوق
	شیران	
	کلکیت	

معارف : ولایتده ۲۸۹۱ باب مکاتب ومدارس وبونلرده ۳۰۶۱ معلم موجود اولوب مصارفات سنویه‌سی ۵۰ بیك لیرایی متجاوزدر.

هرسنجاقده مختلف اولمق اوزره عموم ولایت سکنه‌سنك طقوز بچقده بریسی اوقویوب یازمق بیلور. اڭ زیاده معارفی ترقی ایدن سنجاق طربزون سنجاغیدر .

طرسوس .— Tarse. اطنه ولایتنك مرسین سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه‌در.

مرسین اسکله‌سی ایله اطنه ارا‌سنده بولنان شمندوفر خطنك و طرسوس چاینك اوزرنده و ۳۰ کیلومتره مسافه‌ده واقع اولوب اونبش یکرمی بیك قدر اهالیسی ۳۱ قدر جامع‌شریف ۴۳ مکتب و مدرسه ۵ کلیسا پاموق فابریقه‌سی بزستان و سائره‌یی محتوی اولوب اهالینك متمولانی یازین حرارتدن یایلالره کیدرلر.

وقتیله دکزه نهر واسطه‌سیله مربوط و مراکب بحریه کیدنوس دنیلان طرسوس چاینده اجرای سیر و سفر ایتدکلرندن عادتا بر اسکله حکمنده و تجارتنك ترقیسی سببیله اسکندریه‌یه رقابت درجه‌سنه قدر وارمش ایدی شهر پك اسکی اولوب ملل مختلفه النه کچدیکندن اطراف و حوالیسی آثار عتیقه و انقاض ایله مملودر.

طرسوس قربنده اصحاب کهفك غار مشهوری واردر.

خلفای عباسیه‌دن مأمون خلیفه‌نك مرقدی و جناب دانیال نبینك مقامی زیارتکاه موحدیندر.

طرسوس قضاسی : قوصون، قوشتیمور جانب‌شهر نمرون اولاش کولك تکه‌لر نامنده یدی ناحیه ۱۶۱ قریه ۴۰۴۱۰ نفوسی مشتمل اولوب اورمانی وتوت اغاجلری باغ وباغچه‌لری حاویدر.

توت اغاجلری یوزندن سنوی قوزه حاصلاتی اونبش یکرمی بیك قیه‌یی بولور قضانك اورمانلغی ۲۵ ساعت طولی و ۳۰ ساعت عرضنده اولوب باشلوجه اغاجلری میشه پینار قطران صندال اردیج یبانی زیتوندن عبارتدر.

نواحیٔ محققه‌دن نمرون ناحیه‌سی ۱۵ قریه ۳۹۱۰ اهالیی محتوی اولوب مرکزك اسکی لامیرون در.

اولاش ناحیه‌سی ۳۲ قریه ۲۰۶۵ نفوسی جامعدر.

کولك ناحیه‌سی ۸ قریه ۱۸۵۰ سکنه‌یی جامعدر.

کولك بوغازی دنیلان کدیك متقدمینك کلکیا قپولری دیدکاری معبر اولوب طرسوسك برکون اوزاغنده واقع و بیراملو و بیوك قسطنطنیه استناد اولنان برطاق ظفره منتهیدر.

اشبو بوغاز غایت اهمیتلی اولوب اسکندر کبیرك دارایی مغلوب و اسیر ایتمسیله مشهوردر.

طرسوس چایی .— «کیدنوس» طول مجرا ۱۰۰ کیلومتره وسعت حوضه تربیعاً ۱۴۰۰ کیلومتره.

اطنه ولایتنده جاری برصو اولوب بوغا طاغلرندن نبعان ایله شرق جنوبی‌یه طوغری جریان ایدر وکولك بوغازندن کلان برتابعی آلدقدن صکره طرسوسك باغچه‌لرینی اروا و بر آز اشاغیده یاپیله‌رق سیهانك غربنده دکزه قاریشور.

بو صویك قسم اعلاسی جهنم دره‌سی دنیلان صرپ بروادیده جریان وطرسوسك اشاغیسنده قدیماً دکزه قاریشه‌رق طرسوسی بر اسکله حالنده بولندردیغی حالده نهرك کتوردیکی چامورلردن ساحل ایلرولیه‌رك شهری دکزدن تبعید ایتمشدر.

طرطوس .— بیروت ولایتنك طرابلس‌شام لواسنك مرکز نواحیسندن اولوب طرابلسك اون ساعت‌قدر شمالنده واراد اطه‌سی قرشوسنده واقعدر وقتیله پك معمور و فنیکه دورنده تجارتی حددن افزون ایدی.

ناحیه‌سی درت قرا ۳۵۰۰ نفوسی محتوی در،

طرنوی .— بلغارستان داخلنده صوفیه‌نك شمال شرقیسنده یانتره صوبی اوزرنده سنجاق مرکزیدر . نفوسی ۱۵۰۰۰

طرول .— طربزون ولایتنده کمش‌خانه لواسنه مضاف برقضانك اسمیدر .

نصفندن زیاده‌سی مسلم اوله‌رق ۳۷ بیك نفوسی مشتمل وکورتین ناحیه‌سیله برابر ۹۴ قریه‌یی جامعدر.

اراضی قولات وقومبت طاغلرینك قوللریله عارضه‌لی وقوهٔ انباتیه‌سی آزدر. حارشید چایی قضایی اروا ایدر.

محصولاتی احتیاجات محلیه‌یه غیر کافی درجه‌ده حبوبات ایله پتاتسدن عبارتدر اورمانلری بوقدر محروقاتی چالیلره منحصردر. معدنیاتی چوق ایسه‌ده هنوز استفاده ایدلیور. حیوانات اهلیه‌سی سائر قضالره نسبة مفقود حکمنده‌در انجق میوه اغاجلری کثیر و الماسی بك معتبردر. مرکزی اردسه قاریه‌سی درکه حارشید چایی قربنده در.

طفیله. — سوریه ولایتنك معان سنجاغنده برقضا اسمی در.

طمراش. — ادرنه ولایت کوملجنه لواسنده روبجوز قضاسنه مضاف بر ناحیه‌در.

طوائف. — موصل ولایتنك سلیمانیه لواسنده بر ناحیه در.

طواش. — آیدین ولایتنك دکزلی سنجاغنده قضا مرکزی برقصبه اولوب دکزلینك ۲۰ کیلومتره قدر کریسنده خوناس طاغنك بر شعبه‌سی اتکنده و بیوك مندرس توابعندن آق چایك یقیننده ۳۷ درجه ۳۸ دقیقه عرض شمالی و ۲۶ درجه ۳۵ دقیقه طول شرقیده واقعدر.

اهالیسنك درتیوز قدری روم متباقیسی مسلم اوله‌رق ۱۰۱۳۲ واماکنی ۲۱۳۶ مقدارنده‌در.

قصبه‌ده بری رشدیه اولمق اوزره اوچ مکتب درت باب جامع شریف ۶ مسجد برمدرسه ۱۰۵ دکان ۲ خان برحمام و بر یارآری واردر.

هواسی معتدل صویی آز اطرافنده باغ وبغچه‌لر و بزاعمالنه مخصوص دستکاهلری حاویدر.

طواس قضاسی: شمالا سرای کوی و دکزلی شرقاً غربی قره‌اغاج قضالری جنوباً منتشا غرباً آیدین سنجاقلریله محدوددر.

مساحهٔ سطحیه‌سی ۲۶۲۹ مربع کیلومتره اولوب بونك درتیوز کیلومتره‌سی اورمان ایکی یوز کیلرمتره‌سی مرعادن عبارتدر.

آق چای حوضه‌سنده‌کی اووه و وادیلر مستثنا اولمق اوزره اراضی کاملاً سنکستان وعارضه‌لیدر.

حبوبات ایله اوزومی کثرتلی اولوب سائر محصولی یوق کبیدر.

مصنوعاتی برنوع بزدن عبارتدر.

نفوسی ۵۲۷۷۶ کشیدر.

قضاده بروجه آتی اماکن مختلفه واردر:

۳۲ جامع
۱۲۹ مسجد
۱۶ تکه
۷۸ مکتب

۳۵ کتبخانه
۱ حکومت قوناغی
۱ عسکری دپوبی
۱ جبه‌خانه
۱ تلغرافخانه
۳۰۰ چشمه و سبیل
۱۲۲۵ حیوان طامی
۷۸۰ صمان طامی
۳ اعمالات نسجیه کارخانه‌سی
۱۲۳۵۰ خانه
۲۵۹ دکان
۲۵ مغازه
۳۱ قهوه
۱۰ خان
۱۲ فرون
۶۵۱ آخور

طوباقلی. — انقره نواحیسندندر.

طوپراق قلعه. — ارضروم ولایت بایزید سنجاغنده الشکرد قضاسنك مرکز اداره‌سی اولوب ارضرومدن ۱۲۶ و بایزیددن ۱۳۷ کیلومتره اوزاقدر روسیه حدودینه ۱۱ کیلومتره بعید مورات حوضه‌سنده قوزه طاغی اتکنده واقعدر.

۳۰۰۰ قدر اهالیسی و ایران جاده‌سی اتصالنده اولمغله ایجه تجارتی واردر.

بو اسمده برده اطنه ولایتنك جبل برکت سنجاغنده عثمانیه قضاسنده بر قصبه دها موجوددر.

طوتاق. — ارضروم ولایتنك بایزید سنجاغنده بر ناحیه اولوب دیکر اسمی عنتاب‌در.

طودرغه. — سیواس ولایتنك اماسیه سنجاغنده عثمانجق قضاسنك بر ناحیه‌سی‌در.

طوراغان. — قسطمونی ولایت سینوب سنجاغنده بوی آباد قضاسنه مضاف بر ناحیه‌در.

طور. — لسان نبطیده طاغ معناسنه اولوب ممالك شاهانه‌نك جهات مختلفه‌سنده یالکز و یا دیکر اسملره اضافتله بر چوق طاغ و مواقع واردر ازجمله طورسینا طور زیتا طور عابدین طور وسائره کبی.

طوربالی. — کونیك ماده‌سنه نظر اولنه.

طورخون. — سیواس ولایتنك حافیك قضاسنده بر ناحیه‌در.

طورطوم. — تورتوم ماده‌سنه باق.

طورغودلی. — قصبه ماده‌سنه باق.

طورغودلی قصبه. — آنف البیان قصبه قضاسنك مرکزی اولوب ازمیردن آلاشهره کیدن تیموریول خطك اوزرنده وبوز طاغنك اتکنده کدیز چاینك صولطراف توابعندن بری اوزرنده واقعدر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

معنيسادن شمندوفرله أوزاقلغى بر ساعت چكر.

اهاليسى ۱۴۷۰۱ نفوس واماكنى ۳۶۷۵ مقدارنده‌در. قصبه ماده‌سنه دخى مراجعت بيوريله.

طوز. — اشقودره ولايتنك مركز لواسنه ملحق برقضانك اسمى‌در.

طوز كولى. — نام ديكر قوچ حصار كولى. قونيه ولايتنده اقسراى واسبكشان قضالرى اراسنده وقونيه‌نك يكرمى ساعت قدر شمال غربيسنده واقع اولوب ساحلنده قوچ حصار نام قصبه بولنغله قوچ حصار نامى دخى ويرلشدر.

كولك دوره‌سى ۳۵ ساعت قدر ممتد اولوب قيشن درينلكى ۶۰ـ۷۰ سانتيمتره قدردر.

برقاچ كوچك چاى ايله صويى تزايد ايدرايسه‌ده يازك تبخردنطولايى صويى كاملا محو اوله‌رق كولك سطحى ۴ـ۶ سانتيمتره ثخننده برطوزطبقه‌سى تحصل ايدركه مذكور طوز غايت براق اولوب مقدارى ۲۰ ميليون كيلوغرامى تجاوز ايلر.

مذكور طوز دولتك برنجى درجه زنكين مملحه‌سى اولوب ولايتى اداره ايتدكدن صكره انقره ولايتنك جنوب جهتلرينه دخى سوق اولنمقده‌در.

طوزكولنك اورته‌سنده اوچى شمال اوچى شماله قريب اوله‌رق آلتى عدد اطه‌جق موجوددر بونلرك الك بيوكى اوزرنده يكرمى قدر خانه بر كليسايى وبر طاتلى صو قيوسنى حاوى برقصبه خرابه‌سى موجوددر. ديكرلرى ايسه خالى وغير مسكوندر.

تبخيرات مايسده باشليوب حس اولنور درجه‌ده تزايد ايدر وبو اثناده كولك دوره‌سى تناقصه باشلار تشرين اولده تبخرات ختامه‌رسيده‌اوله‌رق چيراجيق جهتندن ماعداسى كاملا انجماد ايلر.

طوز برون. — ادرنه ولايتنك كوملجنه لواسنك آخى چلبى قضاسنده بر ناحيه‌در.

طوزحصار. — سيواس ولايتنده عزيزيه قضاسنده و ولايت مزبوره‌نك حافيك قضاسنده برر ناحيه‌در.

طوزخورماتو. — موصل ولايتنك كركوك لواسنده بر ناحيه‌در.

طوزله. — قبريسده وجزيره‌نك جنوب شرقيسنده لفقوشه‌نك اسكله‌سى اولان برقصبه‌در. مذكور اسكله غايت ايشلك اولوب سفائن تجاريه ايله بوستة واپورلرينك اوغراغيدر.

جوارنده جسيم بر مملحه واردر.

طوزله. — بوسنه ولايتنده بوسنه نهرى توابعندن ياالته دره‌سيله ايكى‌يه آيريلور ايكى قصبه اولوب برينه طوزلهٔ بالا ديكرينه طوزلهٔ زير ديرلر.

طوزله. — درسعادتده اسكدار انقره خطى كذركاهنده موقفدن يارم ساعت مسافه‌ده بر قريهٔ جسيم اولوب توتون، زيتون ياغى سبزه محصولاتى رواجليدر.

طوزله كوزى. — سيواس ولايتنك قوچكيرى قضاسنده برناحيه‌در.

طوسقه. — ممالك شاهانه‌نك ارنبودلقده مسكون قومنك بر قسمى اولوب ارنبودلغك سمت جنوبيسنده وآنى اليان طوسقه‌لق قطعه‌سنده مسكوندرلر. طوسقه‌لغك شمالنده مسكون اولنلره كيغه درلر.

هر ايكى قسمك اخلاق وعاداتى بر ايسه‌ده تفرعاتده فرقلرى ولسانلرك صورت تلفظلرنده اختلافلرى واردر.

طوسقه‌لرك اونده بريسى خرستيان واورتودوقس اولوب جسارت وشجاعت وثبات ومتانت ومقام خلافت معظمه‌يه كمال صدق وعبوديتله متصفدرلر.

طوسقه‌لق. — طوسقه‌لرك مسكون بولندقلرى اراضى اولوب اپير جهتنده جارى اشقومبى نهرى مجراسى كيغه‌لق ايله ارالرينى تحديد ايتمشدر.

طوسقه‌لغك بر قسمنه چاملق وديكرينه لاپلق نامنى ويرلر.

يانيه ولايتى ايله كوريجه سنجاغى ومناستر وايلبصان سنجاقلرينك برر قسمى طوسقه‌لق خطه‌سى اعتبار اولنور.

طوسيه. — قسطمونى ولايت وسنجاغنده طوسيه قضاسنك مركزى اولوب ولايت مركزندن ۵۰ كيلومتره بعد ومسافه‌ده وقزل ايرمق توابعندن دورز چايى قربنده ومذكور چايدن يارم ساعت مسافه‌ده الغاز طاغنك اتكنده واقعدر.

اطرافى باغلق باغچه‌لك هواسى متعدل وميوه‌سى كثير اولوب اهاليسى يازين باغچه‌لره طاغيلور واورالرده اقامت ايدرلر.

قصبه‌ده يدى بيك قدر اهالى بش باب جامعشريف ۳۱ مسجد ۲ مدرسه برباب كتبخانه برباب ملكيه رشديه‌سى برقاچ باب ابتدائى مكاتبى خان دباغخانه بدستان ايله ۷۵۰ قدر دكان وسائره موجوددر.

مذكور قصبه محرر فقيرك اجدادينك نشو ونما بولديغى موقع اولوب بيوك پدرمز قضاتدن مرحوم رشيد افنديك مسقط رأسيدر، قضاسى: شرقاً سيواس ولايتى شمالاً قسطمونى وطاش كوپرى قضالرى غرباً وجنوباً كنغرى سنجاغيله محاط ومحدوددر.

اراضيسى الغاز وكوسه طاغلرى اتكاريله مذكور سلسله‌لر اراسنده كائن دورز واديسندن عبارتدر.

طوپراغى فوق العاده منبت وقابليتلى اولوب پرنج پاموق كتان توتون زرع اولنور.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

صوبی چوق اولدیغی جهتله زراعت کمال امنیتله اجرا اولنمقده در .

معمولاتی چوراب قوشاق چوال وامثالی شیلردر

اورمانلری فوق العاده کنیش وباشلوجه اغاجلری چام انواعیله کولکن میشه قاینden عبارتدر .

اغاجلر محروقات وانشاآتده قوللانیلق اوزره تدارك اولنور .

حزارلرده اعلا کراسته اعمال اولنوب خارجه سوق ایدیلور پك آزی خرستیان اولمق اوزره نفوسی ۳۵ بیك مقدارنده در .

مجموع قراسی قارغی ناحیه‌سیله برابر ۷۳ قدردر .

قضاده یوزدن زیاده جامع ومسجد اونبر درکاه اوچ مدرسه بر کلیسا ۳۰۵ مکتب بش خان درت حمام اون فرون اوچیوزه قریب دکرمن وخزار یدی یوزی متجاوز دکان ومغازه واردر .

طوغانحصار .— بو اسمده بری قونیه ولایتنك اقشهر قضاسنده دیکری ادرنه ولایتنك کوملجنه سنجاق اکری دره قضاسنده اولمق اوزره ایکی ناحیه واردر .

طوقلر .— سیواس ولایتنده عزیزیه قضاسنده بر ناحیه اسمی در .

طوقلیان .— ارضروم ولایت ولواسنك کیغی قضاسنده بر ناحیه‌در .

طولاشدیر .— ادرنه ولایتنك کوملجنه سنجاغنك اکری دره قضاسنده برناحیه اسمی در

طومانیچ .— «زبانزدی دومانیچدر» اناطولیده خداوندکار ولایتی داخلنده برطاغك اسمی در .

بوطاغك اوزری اورمانلر وواسع یایلاقلر ومرعالرله مزین اولوب تاریخ ملیمزده اهمیت مخصوصه‌یی حائزدر .

غازی نامدار ارطغرل بن سلیمان شاه حضرتلری خطهٔ رومی تشریف ایله سلطان علا الدین مرحومدن اقامتگاه تحری بیوردقلری و سلجوقیلره معاونت علوجنابانه‌ده بولندقلری صره‌ده کندیسیله معیتی افرادینه دومانیچ سمتی یایلاق تخصیص بیورلمش ایدی . الیوم ترکمن عشایرینك یازین جولانگاهی وحیوانات سوریلرینك اقامتگاهیدر . دومانیچ ناحیه‌سی اینه کول قضاسنه تابع اولوب ۳۷ قریه‌دن مرکبدر اهالیسی ۸۰۰۰ نفوسدن عبارتدر .

طومور .— ایپر سمتنده و برات قربنده برطاغ اولوب نقطهٔ مرتفعه‌سی ۲۴۱۳ متره‌در .

بوطاغ حقنده اهالی بیننده اسکیدن قالمه بعض اعتقادات کاذبه واردر .

طومورنجه .— تیمورنجه‌یه مراجعت بیوریله .

[illegible]

كولك صوبی غایت لذیذ و براق اولوب اوفاق برمجرا ایله خرجان كولنه دوكیلور بوكولده بالق ودریسی مقبول برنوع صو قوشی صید اولنوب دالیانلرده مستعمل بر جنس قامش دخی یتیشور.

طی. — دیاربكر ولایتنده ماردین لواسنك نصیبین قضاسنده بر ناحیه اولوب اهالیسی جزیرةالعربده بولنمش اولان طی قبیله‌سنك برشعبه‌سیدر بوده طی اسمیله بنامدر.

طیفور. — ادرنه ولایتنك كلیبولی سنجاغنده بر ناحیه اسمی در.

حرف الظاء

ظاظا. — سیواس ولایتنك قوچكیری قضاسنده برناحیه اسمی در.

ظفار. — یمنده صنعا قربنده بك قدیم بر شهردر. وقتیله آل حمیرك پای تختی اولدیغی اوحالده الیوم حال خرابه‌ده در.

ظلتین. — طرابلس غرب ولایتنده خمس لواسنك برقضاسنك مركزی اولوب ساحل بحرسفیدده واقع هواسی لطیف وصاغلام برقصبه‌در.

ظور. — ارضروم ولایت ولواسنك كسكیم قضاسنده بر ناحیه‌در.

ظهرالعربی. — بیروت ولایتنك لازقیه سنجاغنده مرقب قضاسنه ملحق بر ناحیه‌در.

ظهرالعنیزه. — شامدن حرمینه كیدن طریق كذركاهنده مراحل حجدن اولوب معانه اون ایكی ساعت اوزاقدر.
بوكا خیره دخی دیرلر.
یول طاشلق ومدور قیالرله مملودر.

ظهرالعقبه. — بوكا عقبه باشی و عبادان دخی دیرلر. حجاج بیننده‌كی اسمی شام عقبه‌سیدر.
بو دخی مراحل حجدن اولوب معاندن اون اوچ ساعت اوزاقدر. یوللر هپ چاقمق طاشی اولوب غایت جسیم برده عقبه‌سی واردر. حجاج بوراده محفه‌لرندن اینوب ماشیاً یورمكه مجبور اولورلرمش عثمان پاشا بناكرده‌سی برقلعه ایله برده بركه‌سی واردر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف العين

عادلجواز. — وان ولايتنده مركزه تابع برقضا
اولوب ولايتك شمال غربيسنده واقعدر.
شمالا ارضروم ولايتي شرقاً آرجيش
قضاسي جنوباً وان كولي غرباً بتليس
ولايتي ايله محدوددر.
بش ناحيه ايله ٤٤ قريه‌دن مركب
اولوب ١٢٦٩٧ نفوسي محتويدر.
اهالينك باشلوجه معيشتي زراعت
وكاربانجيلق در.
مركز قضا اولان آرجيشه قريه‌سي
وان كولنك شمال ساحلنده وولايت
مركزندن ١٦٥ كيلومتره بعدومسافه‌ده
واقعدر.
مركز قضاده نصفندن زياده‌سي
اسلام اولمق اوزره ٢٤٥١ نفوسي
موجود بولنمقده‌در. قريه اسكي وييكي
اعتباريله ايكي قسمدر.
برنجي قسمده اسلاملر مسكون‌اولوب
اونبرنجي عصر ميلادي اواخرينه
طوغري سلجوقيلرك مؤسسي بولنان
طغرل بك طرفندن ضبط اولنمش اولمغله
اول وقته عائد بر جامع خرابه‌سي الان
موجود بولنمقده‌در.
ايكنجي قسم ده ايسه اهالئ
خرستيانيه مسكوندر.

عازريه. — «بتاني» قدس شريف
قربنده بر قريه‌اولوب
انجيلده‌وقايع مشهوره ايله مذكوردر.

عاصي. — بين الحرمين ايكي واديناك
اسمي در.

عاصي. — «نهر العاصي» اورونت
سوريه حطه‌سنك باشلو
جه نهري اولوب منبعي آنتي لبنان
سلسله‌سندن بعلبك جوارنده اخذ ايله
شماله طوغري جريان وقاده‌سي كولني
تشكيل وحمص ايله حماي بعد الاسقا
دار برقنال واسطه‌سيله انتاكيه كولنك
صولريني آلوب وانتاكيه شهريني احاطه
ايدوب ٦٠ فرسخ قدر بر امتداد پيدا
ايتدكدن صكره بحر سفيده سويديه‌نك
آلت طرفنده ملاقي ومنصب اولور.

عاليشار. — سيواس ولايتنده
قره حصار شرقي
سنجاغي نواحيسندندر.

عاليه. — سمت حجازك تهامه‌نك
عكسي اولان جهات
مرتفعه وشرقيه‌سنه ويريلان اسمدر.

عاهره. — سوريه ولايتنك
حوران سنجاغنده
جبل دروز قضاسنه مضاف برناحيه‌در.

عاهم. — يمن ولايتنده حديده
سنجاغنده حجور قضا-
سنك بر ناحيه‌سيدر.

عبادان. — شط العرب دلتاسي
قربنده بصره‌دن ٥٥
كيلومتره مسافه‌ده مقام مرتفيي حاوي
بر قصبه‌در.
ظهر العقيه‌نك اسمي نص عباداتدر.

عبده. — Abdé اسكي اسمي
« Oboda » در.
ارض فلسطينده حبرون ايله سينا اراسنده
بر موقف اولوب الخلاصه‌نك اون ساعت
قدر غرب جنوبيسنده واقعدر.
بر كليسا خرابه‌سيله بعض ابنيه انقاضي
الان موجوددر.

عبس. — خطهٔ يمانيه‌نك حديده
سنجاغنده حجور قضا
سنده بر ناحيه اسمي‌در.

عتليت. — فلسطين قراسندن
اولوب بحر سفيد
ساحلنده وقارملدن اوچ ساعت بعد
ومسافه‌ده‌ويافه طريقي اوزرنده واقعدر.
بو موقعك اون‌اوچنجي عصر ميلا-
دي‌يه قدر اولان وقايع تاريخيه‌سي
مجهول قالمشدر.

عثمان بازاري. — بلغارستان
امارتنك
طرنوي سنجاغنده بلقانلرك شمالي مائله
سنده يوكسك بر يايلا اوزرنده واقعدر
نفوسي ٤٠٠.

عثمان پاشالر. — ادرنه ولا-
يتنك قيرجه
علي قضاسنده بر ناحيه‌در.

عثمانجق. — سيواس ولايتنك
اماسيه سنجاغنده
اماسيه‌نك اون ساعت قدر اوزاغنده
قزل ايرمق كنارنده قضا مركزي بر
قصبه‌در.
قصبه‌اماسيه‌دن طوسيه‌يه كيدن جاده
اوزرنده‌در. اهاليسي بيكي مسلم
متباقيسي خرستيان اولمق اوزره ٩٢٠٨
نفوسدر بر قاچ جامعي سلطان بايزيد
ثاني بناسي كاركير اونبش كوزلو بركوپري
خراب بر قلعه‌يي حاويدر عثمانجقده
مكلف بر پازار قوريلور.
قضاسي: سنجاغك سمت غربيسي
اولوب انقره وقسطموني ولايتلري
وكوپري كومش حاجي كوي مرزيفون
قضالريله محاط ومحدوددر.
اراضي پك منبت اولوب قزل اير-
مغك غايت طولامباجلي اولان مجراسي
ايله صولانور.
محصولاتي حبوبات ايله سبزه ميوه
فوري اوزومدر.
معمولاتي كچه ايله سختياندن عبا-
رتدر.
اهالئ قضا نصفاً اسلام ونصفاً
خرستيان وسائره‌دن عبارت اولمق
اوزره ٢٨٩٤٠ نفوسدر.

عثمانيه. — اطنه ولايتنده جبل
بركت سنجاغنده بر
قضادر سكز طقوز بيك نفوس وبش
ناحيه ايله ٢٥ قريه‌دن مركبدر اراضي
فوق العاده طاغلق و عارضه‌لي واور-
مانلي اولديغندن اهالينك باشلوجه
معيشتلريني اودونجيلق دولكرلك وكراسته
اعمالاتي تأمين ايدر.
قضا داخلنده جيحان توابعندن
حمص صويي مرجين صوييناملريله
بيوجك چايلر جريان ايدرلر.

مركز قضا اولان رضائیه قریه‌سی یازین وخامت هوا ایله مشهور اولوب اهالیسی یازین یایلاقلره کیدرلر .

قضاده بر جامع ٥ خان ٢ فرون ٣٠ دکان ٢ مکتب ٧ دکرمن ٣ دینك موجوددر .

قضاده انجق ١٠٠ قدر خرستیان واردر .

بو اسمده قوصوه ولایتنك اسکوب لواسنده دخی بر قضا واردر مالیش ماده‌سنه مراجعت اولنه .

عثمه . — یمنده آنسی قضاسنده برناحیه در .

عجلون ، — (جبل —) سوریه‌ده حوران خطه‌سنده بر طاغدر .

عجلون . — سوریه‌ده حوران سنجاغنه تابع بر قضا اولوب اردن نهرینك بر یاقه‌سنده متشکلدر .

بش ناحیه ایله ١٢٠ قریه‌یی مشتمل اولوب مرکزی نهرالشریعه‌یه قاریشان عجلون چایی اوزرنده کائن قلعة اربد موقعیدر .

بوقلعه سلطان صلاح الدین ایوبی طرفندن تعمیر اولنمشدر .

عجیلات . — طرابلس غرب ولایتنه ملحق مرکزقضالرندن اولوب ٢٠٠٠٠ قدر اهالیسی واردر .

عدین . — یمن ولایتنده تعز لواسنه مضاف مرکز قضا اولان بر اوفاق قریه‌نك اسمی‌در.

قضاسی : تعز اب زبید قضالریله محدود جبل سراة اتکارندن عبارتدر.

محصولاتی توتون قهوه حشحاش پاموق بقله سیسام بغدای آرپه فاصولیه ماش بویا قرمزی بویا وسائره‌در .

عر . — خطهٔ یمانیه‌ده تعز سنجاغنده جبل حرازقضاسنه ملحق بر ناحیه در.

ناحیه منبت ومحصولاتی حبوباتدن عبارتدر.

عرابه . — سوریه‌ده عکامضافاتندن بر ناحیه اولوب بعض علمانك مسقط رأسی‌در.

عرام . — ولایت مذکوره‌نك عسیر سنجاغنده بنی شهر قضاسی نواحیسندندر.

عراق . — آسیای عثمانینك بر خطهٔ جسیمه‌سی اولوب الجزیره ایران عربستان و برالشام چوللری وبحر فارسی دخی دنیلان بصره کورفزی ارالرنده متواسعدر.

ایرانده‌کی عراق عجمه نظراً بوکا عراق عربیه دیرلر .

جزیره‌دن بحر فارسه قدر امتداد ایدن طول اعظمیسی ٧–٨یوز وعرضی ٢٢٠–٢٨٠ کیلومتره وجساحت ووسعتی تربیماً ٢٠٠ بیك کیلومتره قدردر .

عراق اراضیسی عمومیتله دوز وعارضه‌سز اولوب ارتفاعلری پك جزئی تپه‌لره نادراً تصادف اولنمقده‌در .

فرات ایله دجله حوضه‌سی بو جهتك ایکی شریان حیاتی حکمنده اولوب طبعاً صیجاق اولان اراضی اسقا و فیضان انتظامکارانه‌لری سایه‌سنده طوپراغك قوهٔ نمونی تزیید ایلر .

مذکور نهرلرك مایس حزیران ایلرنده صولری تزاید ایدرك براقدقلری اوزلو چامورلری نباتاته کوبره خدمتی ایفا ایدر .

انهارك فیضانی بعضاً طغیان درجه‌سنی بولغله اطرافی استیلا ایله بر چوق خساره سبب اولمقده ایدوکندن بو طغیانك اوکنی المق وحسارات واقعه‌یی تهوین ایتمك اوزره مخصوصاً سدلر انشاسنه مجبوریت کورلمکده‌در.

عراق اراضیسی چولدن عبارت ایسه‌ده نهر کنارلری دائم الخضرا دینه‌جك مرتبه‌ده خرما اغاجلری ایله مستورولایعد عشایرعربان سوریلرینی بسلیان مرعالرله مزین‌در .

طوپراغك بوحالنی نظر دقته الەرق اوائل دوراسلامیه‌ده نهرین مذکورین بر چوق قناللرله یکدیکرینه ربط وتوصیل قلنه‌رق وبو قناللر اراسنده بغچه‌لر و معموره‌لر طرح وتأسیس اولنه‌رق اسباب عمرانه همت اولنمش ایدوکنه بو کون مشهور چشم عبرتمز اولان آثار موجوده کفایت ایدر.

ابنای بشرك مهد حقیقیسی وملل واقوام متمدنه‌نك محل ترقیسی عراق سمتی اولمسنه نظراً وقایع تاریخیه‌سی موجود صحیفه‌لر طوایسی جلدلر تشکیل ایده‌جکی ازادهٔ شك وکماندر .

عراق معموره‌لری قبل الاسلام خرابیته یوز طوتمش و او شعشعه‌لی دورلرك یادکاری اولان بابللر نینوالر ادوار اسلامیه‌ده مراکز بوم وغراب حاله کلمش ایسه‌ده تیمورلرك هولاکولرك جنکیزلرك سیلابهٔ استیلالری دخی عراق معموره‌لرینی سپوروب کتورمشدر

بو کون عراق دیدیکمز محلده بغدادوبصره ولایتلری تأسس ایتدیکی جهتله السنهٔ رسمیه‌ده عراق لفظی قوللانیلیوب آنجق ولایات شاهانه‌نك تعیین سمت وجهاتی خصوصنده استعمال اولنمقده‌در.

عرب . — عربستانك سکنه‌سی اولوب عرب عاربه، بائده، مستعربه، مستعجمه اعتباریله‌درت قسمه منقسمدر.

عرب بائده طبقه‌سی حضرت نوح علیه السلامدن صکره جمیع اقوامك اقدمی وشعوب کثیره‌یه انقسام ایدن قبائل عربك اولی‌در .

بوطبقه‌یی تشکیل ایدن قبائل عربانك کیملردن عبارت اولدیغی پکده معلوم دکل ایسه‌ده لاود ایله برادری ارم بن سام بن نوح علیه السلامك احفادی اولان عاداول ثمود عمالقه طسم جدیس

امیم بنو جرهم اول حضرموت قبائلنك بائده عربانی اولمسی مظنوندر.

لاودك احفادی عوص بن ارمدن تفرع ایدرك الاحقاف نام محلده توطن و بالاخره مظهر قهر الٓهی اوله‌رق جملةً هلاك اولمشلر بونلردن صكره عادثانیه طائفه‌سی ظهور ایتمشدر.

قوم ثمود جار بن ارم نسلندن اولوب شام ایله حجاز اراسنده كائن وادی القری‌ده توطن ایدرك بونلرده غضب ایله هلاك اولدیلركه قورتیلانلرك رس نام محلی وطن اتخاذ و اوراده یشامغه باشلادقلری صره‌ده قوم ثمود كبی مظهر قهر كبریا اولدقلری متواتردر.

عمالقه عمليق بن لاو بن سامك نسلی اولوب عمليقك ارزق طغار لف بدیل راحل هزان ارقم جاسم نام اوغللری تناسل ایدرك جماعت تشكیل ایتدیلر.

بونلر حجاز نجد یثرب تیماء جهتلرنده توطن ایتدیلر.

طسم لاودك احفادینك علم مخصوصیدر.

جدیس ارم بن سامك اوغلی اولوب بونك نسلی یمامه‌ده متوطن ایدی.

امیم نبی وبار شعوبنك باباسیدر.

امیمك نسلی وباردن تفرع و قبائل معلومه‌سی اكا منتهیدر.

بنو جرهم جرهم اول و ثانیه اعتباریله ایكی طبقه‌دن عبارتدر.

بنو جرهم قحطان بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلامه منتهی اولور.

قحطان قبل الهجره ٣٠٩٥ سنه‌سی یمنده حكومت ایتمش و بونك قبائلنه جرهم اول نامی ویرلمشدر.

قحطانك ارتحالیله اوغلی یعرب برادری جرهمی حجازه كوندرمكله مرقوم حجازده مستقلاً اجرای حكومت ایلمشدركه بوندن تفرع ایدن قبیله‌یه جرهم ثانیه دیرلر.

حضر موت دخی قحطانك اوغلی اولوب بوده برادری یعرب واسطه‌سیله بلاد شحر جبالنه حاكم تعیین اولنمشدر.

اشبو قبائل بنی حامدن فرار ایله جزیرة العربك صحاری واسعه‌سنده اتخاذ مسكن و بر اراق طریق مدنیته دخول ایله بیوجك بر حكومت وجوده كتورمشلر و حتی اقلیم مصر و شامه دخی مستولی اولمشلر ایدی.

امم سالفه‌نك اك اسكیسی بونلر اولوب لسان عربی دخی كندیلرینه خاص ایدی.

عاربه عربلری: نسلاً قحطان بن عابه بن شالح بن ارفخشد بن سامه منتهی اولور.

عاربه عربلری بائده افرادیله اختلاط و لسان عربیی آنلردن اخذ و تلقی ایتدكلرندن كندیلری عاربه نامنی آلدیلر.

یمنده بر دولت عظیمه تأسیس ایدن یعرب ایله بنی سبا قبائلی عرب عاربه بطوننددر.

سبانك اوغللری اولان حمیر كهلان زیدان اشعر عامله دخی بر قبیلهٔ متعارقه‌نك مبدائی اولوب آلان خطهٔ یمانیه‌ده اسكان ایتمكده درلر.

عرب مستعربه طبقه‌سی حضرت اسماعیل علیه السلامك نسلی اولان قبائلك عرب عاربه افرادیله اختلاطلرندن تحصل ایتمشدر.

بنو جرهم قبائلنك كعبهٔ معظمه جوارنده اقامت ایتدكاری اثناده حضرت اسماعیلی كندیلره داماد ایدنمشلر ایدی. نبی مشارالیه بنو جرهم ایله حسب التعلق اختلاط ولسان اصلیلری اولان عبرانیجه‌یی ترك ایدرك لسان عربی ایله تكلمی اعتیاد ایتملری حسبیله كندیلرندن تشعب ایدن قبائل مستعربه عنوانیله یاد اولنمشدر.

اولاد اسماعیلك تكثریله فروغ شعبات پیدا ایتدكاری صره‌ده ایچلرندن عدنان ایله قحطان نامنده ایكی جسیم قبیله شعوب وقبائل عربك عمومنی احاطه ایتمشدر.

عدنانیلر حجازی قحطانیلر یمن سمتنی اتخاذ وطن ایلمشلردر.

عدنانیلرله قحطانیلردن بر چوق قبائل ظهور وهر بری جد اوللنك اسم وشهرتلریله یاد اولنه‌كلمشلردر.

قحطانیلر ادوار جاهلیه‌ده بر مملكت ریاستنده بولنه‌رق عدنانیلری تحت نفوذلرنده بولندرمشلردر.

عرب مستعجمه: طبقه‌سی مستعربه عربانك اجانب ایله اختلاطی سببیله لسانلرنده تحدث ایدن غلطدن ظاهر اولمشدر.

زیرا ظهور اسلامده عربلر اعلای كلمة الله ایچون جزیرة العربده استیلا ایلدكلری ممالكه یاییله‌رق ممالك مذبوره اهالیسیله كسب انسیت ایتمشلر ایدی كه بو سایه‌ده بالطبع لسان فصاحت بیان مصری‌یه لسان اجانبدن لغات كثیره قاریشمغله بلاغت لسان عرب تغیر ایلمشدر.

ایشته قطر حجازده دها طوغریسی جزیرة العربده متوطن قبائل عربانك جمله‌سی عرب مستعجمه طبقه‌سنه منسوب اولمغله فصاحت قدیمه‌لری تناقص ایلمشدر.

قبائل عربان اولاً جهالت و ثانیاً اسلامیت حالنده بولنوب هر ایكی حالده اهل مدن وبادیه نشین اوله‌رق یاشامشلردر.

اوان جاهلیه‌ده قبائلك جمله‌سی ادیان مختلفه‌یه تابع اولوب بونلردن حمیریلر شمسه لخمیلر مشتری‌یه كنده عربانی قمره پرستش وسائرلری عبدهٔ اوثان ایدی.

صكره‌لری كیمی یهودی كیمی مجوسی كیمیده نصرانی اولدیلر بر طاقیمده قریشیلر كبی زندیقیتده قالدیلر.

وقتا كه شمس عالمتاب محمدی افق حجازه اشعه نثار هدایت اولدی قبائل

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عربانك جمله‌سی راه مستقیم اسلامیته داخل و شرع مبین احمدی‌یه اتباع ایله منزل سعادته واصل اوله‌رق تحصیل رضای خدا ایچون عالم اسلامیتی توسیع و نشره و بو سایه‌ده بر چوق یرلری قبضهٔ تسخیره تشمیرساق اهتمام ایتدیلر.

عربلرك اهل مدن یعنی شهریلری تجارت و زراعت و بو سایه‌ده تزیید ثروت و تدارك معیشته بذل غیرت ایدرلر.

بادیه‌نشینلر صحاری و بیابانده چادر و یاکلبه التنده مقیم اولوب غایت ساده بر حالده یشارلر.

معیشتلری حیوانلرینه منحصردر.

بونلرك ارككك و قادینلری اوزون بر کوملك کیوب چوجقلری چپلاق کزرلر.

ایچلرنده شیخ نامیله یاد ایتدکاری بیوکلرینه اطاعت ایدرلر شیخلك پدردن موروثدر.

بدویلر جاهل اولدقلرندن عندلرنده غصب وغارت کندیلرینی هردرلو مشاقه تحمله جبر ایتمکله بونلرك شجاعت و جسارتلری بالطبع اهل قرا وامصاره نسبتله زیاده‌در.

قبائل عربانك نفوس موجوده‌سی پك معین دکلسه‌ده جزیرة العربده ١٥ میلیوندن زیاده عربان بولندیغی صحیحه قریب بر تخمین ایله قبول ایدیله‌بیلور.

عربستان. — قدیمدنبری عربلرك اسکان ایتمکده بولندیغی بیوك بر شبه جزیره اولوب جزیرة العرب اسمیله دخی مسمادر.

عربستان نامی بعضاً سوریه وعراق جهتلرینه قدر تعمیم اولنمقده ایسه‌ده بو اسم اقوام عربدن بعضیلرینك اوراره یاییلمسیله لسان وعادات عربك اورالرده دخی نشر وتعمیمندن ایلرو کلدیکی وارستهٔ قید وبیاندر.

عربستان شبه جزیره‌سی شمالاً بر الشام وجزیره چولی وشرقاً بصره کورفزی جنوباً بحر محیط هندی غرباً بحر احمر وباب المندب ایله محاطدر.

شمالدن جنوبه قدر امتداد اعظمیسی ٢٥٠٠ وشرقدن غربه قدر عرضی ٢٠٠٠ کیلومتره و مساحهٔ تربیعه‌سی ٣١٥٦٠٠٠ کیلومترهٔ‌یه بالغ اولمقده در.

فرانسه‌نك بش آلتی مثلی جسامتنده اولان بو قطعه‌نك انجق اون اون بش میلیون اهالی بسلمه‌سی نظر دقته آلنور ایسه پك چوق یرلرینك غیر قابل زراعت اولدیغی اکلاشیلمقده‌در.

قطعه‌نك داخلی غایت حار وقوملی چوللری و طاشلق چپلاق زروه‌لرله مزین سلاسل تلال و جبالی حاویدر سراة دینیلن طاغلر شمالدن جنوبه طوغری ساحل بحر احمری متوازیاً تعقیب ایتمك اوزره دوام ایدرکه ساحل

اراسنده قلان طولانی منطقه‌یه تهامه دیرلر.

تهامه حجازیه ویمانیه اعتباریله ایکی قسمدر بورالرده صیجاق فوق العاده حکم ایدر ایسه‌ده سمت جبالی‌یه طوغری چیقلدقجه حس اولنه‌جق درجه‌ده شدتی تناقص ایلر.

بوندن ماعدا عربستانك جهات متعدده‌سنده اراضئ مرتفعه دخی موجود اولوب آنجق اراضئ مزبوره چوللردن مرکب بر دائره داخلنده‌در.

عربستان چوللرندن شرق وغرب وجنوب جهتلرنده‌کیلر قوملق وشمال طرفنده بولنانلر ایسه طاشلقدر.

عربستانك ثلثانی قابل زراعت ایسه‌ده صویك ندرتی ونباتات صولانمسی موسم یاغمورلریله قیو صولرینه انحصار ایتمسی حسبیله محصولات کوج یتشدیر لمکده‌در.

یاغمور یاغمدیغی زمانلر محصولات داخلیه درجهٔ کفایه‌ده اولمدیغی کبی جبال وصحاری دخی اوت بتوره‌جك قابلیتی اکتساب ایده‌میه‌جکندن حیوانات دخی مضایقه‌یه کرفتار اولور.

تهامه‌ده وبعض طاغلرك یایلالرنده صولری مبذول طوپراغی منبت یرلر وار ایسه‌ده اهالینك احتیاجات عمومیه‌سی خارجاً تأمین اولنور.

بو قطعه‌ده خورما پلسنك یاغی ضمغ عربی سنامکی قنا شفتالو اریك الما قایصی ارمود طوت آیوه عناب انجیر جویز تمرهندی بادم اوزوم موز قاون قارپوز پورتقال لیمون و انواع سبزه یتشور.

حیواناندن دوه کچی آت مرکب قیصراق استر اینك هجین اوکوز وحیوانات وحشیه‌دن یبان مرکبی یبان کچیسی قورت میمون صرتلان تلکی و طیوراندن هدهد آق‌بابا چیل اوردك والخ بولنمقده‌در.

سواحلده بالق دخی چیقار ساحلی حجاز اهالیسی بالقله تعیش ایدرلر.

عربستانك بلاد معظمه‌سی مدینهٔ منوره مکهٔ مکرمه جده، حدیده صنعا طائف وسائره در.

عربان. — بری زور سنجاغنده قضا ودیکری وان ولایتنده حکاری سنجاغنده معمورة الحمید قضاسنده اوچنجیسی حلب ولایتنك اورفه سنجاغنك روم قلعه قضاسنده بر ناحیه اولمق اوزره عربان اسمنده اوچ عدد موقع واردر.

عربسون. — قونیه ولایتنك نیکده سنجاغنده قضا مرکزی اوچ بیك نفوسلی بر قصبه اولوب ولایتك منتهای شرق شمالیسنده وقزل ایرمق کنارنده نیکده‌دن ٩٠ وقیصریه‌دن ٧٠ کیلومتره بعد ومسافه‌ده واقعدر.

قصبه باغلق وباغچه‌لك اولوب جامع ومدرسه ورشدیه مکتبنی قره وزیر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نامیله شهرتشعار اولان قره محمد پاشانك اثر احیاسی اولان کتبخانه وسائره‌یی محتویدر .

قضاسی : انقره ولایتنك قیصریه وقیرشهیر اق سرای اورکوب نیکده قضالریله محاطدر .

قزل ایرمق حدود شمالیه‌سنی تشکیل ایتمشدر .

نفوسی یکرمی بیکی متجاوز ومجموع قراسی ۳۸ اولوب بونلرده اوچ بیکه قریب خانه واردر .

اهالی میانده بولنان اوچ بیك قدرروم ترکجه تکلم ایدرلر .

قضاده اللی‌دن زیاده جامع ومسجد و ۱۸ دباغخانه یوزی متجاوز چشمه وسبیل موجوددر .

حبوبات متنوعه ایله سبزه حاصل اولمقده وجهری نام بویا دخی ایجه تجارت براقمقده‌در .

بو قضاده غایت چوق دوه واردر . نقلیات بونلر واسطه‌سیله اولور . معمولاتی آلاجه کلیم بز دوشه‌ملك بچه ومختیانه منحصردر .

عربحصار . — آیدین ولایتنده جاری بیوك مندرس توابعندن چنار چایی اوزرنده قدیم هارپاسه خرابه‌سنده مؤسسدر .

عربکر . — معمورة العزیز ولایتنك محتوی اولدیغی قضالردن همنامی اولان قضانك مرکز اداره‌سی اولوب فراتك باشلوجه قولی اولان قره‌صویك بش ساعت غربنده معمورة العزیزك اون بش ساعت اوزاغنده واقعدر .

مملکت عارضه‌لی برموقعده ایسه‌ده ابنیه‌لری سیرك وجسیم باغچه‌لرله محاط اولمغله منظره‌سی پك لطیفدر .

قصبه‌نك موقعنده ملوك فرس قدیم مبانیسی وبو میانده پك صنعتلی بر جامع شریف آلان موجود بولنمقده‌در .

یکرمی بیکدن زیاده اهالیسی متعدد جامع ومدرسه ومکاتب متنوعه‌سی خرستیان کلیسالری دباغخانه ومنسوجات کارخانه‌سی وسائره‌سی واردر ،

اوراده بز، آلاجه نسج واعمال اولنور .

عربکرده شمدی‌یه قدر پك چوق علما ووزرا یتشمش وازجمله مصرلی کامل پاشا مرحوم ایله ارکان حربیه مشیران عظامندن معیت سنیه ارکان حربیه مشیری دولتلو شاکرپاشا حضرتلری بو بلدهٔ دلنیشنه منسوب بولنمشلردر .

عربکر قضاسی: اوانك غرب شمالی قسمنده وسیواس ولایتی حدودنده اوله‌رق مذکور ولایت ایله درسم وملاطیه سنجاقلری وکبان معدنی واکین قضالریله محاط ومحدوددر .

قضا سنکستان اولوب محصولاتی اوزوم ایله سبزه‌یه منحصردر .

آقار صوینی قره صو ایله بوکا قاریشان برچوق دره‌لردر .

صاری چیچك طاغلری غایت کوزل زمردین یایلالری حاوی اولمغله بر قاچ قضانك حیوانلری بوراده بسلنور و بونلرك سودلرندن استحصال اولنان تره‌یاغی رایحه وطعمی جهتیله امثالسز عد اولنور .

۸۸ قریه‌یی جامع اولوب ۳۸ مکتب ٤ مدرسه ٤ حمام ٥٠٠ قدر دکان ۳۵ جامع ومسجد واردر .

عرفات . — مکهٔ مکرمه شرفها الله تعالی الی یوم القیامه‌نك قارشوسنده مبارك ومقدس بر طاغدرکه حجاج کرام قربان بایرامنك عرفه‌سی اولان اذی الحجه‌نك طقوزنجی کونی وقفه‌یه طوررلر .

بو طاغه عرفات دنیلمسی حقنده مختلف روایتلر واردر .

حضرت جبریل امین جناب ابراهیم علیه السلامه نازل اوله‌رق مناسك حجی ارائه ایلدکده نبی مشارالیهك عرفت عرفت دیه جواب ویرمسی ویاخود حضرت آدم ایله حوا جنتدن چیقدقلرنده یکدیکره بو طاغده ملاقی اوله‌رق بربرینی طانیملریله عرفات تسمیه قلندیغی روایتکردهٔ مورخیندر .

جبل عرفات حقنده پك چوق احادیث وارد اولمشدر .

یوم عرفه‌ده اهل جهنمدن یتمش بیك کشی ازاد اولور .

جبل عرفاتده ماء جاری واردر . طاغك تپه‌سنده مطبخ آدم نامیله بر قبه وبونك قربنده جناب فخرالمرسلینك نماز قیلدقلری محل شریف واردرکه حجاج تبرکاً نماز قیلارلر .

عرقوب اعلا **عرقوب شمالی** **عرقوب جنوبی**	جبل لبنان متصرفلغنك شوف قضاسنده اوچ ناحیه درلر .

عرمان . — سوریه ولایتنك حوران سنجاغنده جبل دروز ناحیه‌لرندندر .

عرقاس . — دیاربکر ولایتنده ماردین سنجاغنده مدیات قضاسنده بر ناحیه در .

عزار ترکمان **عزار فلاح**	حلب ولایتنده کلیس قضاسنده ایکی ناحیه‌در .

عزیزیه . — طرابلوس غرب ولایتنده مرکزه ملحق بر ناحیه‌در .

عزیزیه . — خداوندکار ولایتنك قره حصار صاحب لواسنه تابع بر قضا اولوب شمالاً وغرباً کوتاهیه سنجاغی وقره حصار قضاسی شرقاً وجنوباً انقره ولایتی ایله بولیوادین قضاسی ایله محدوددر .

اراضی فوق العاده منبت اورمان

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ومرعالری چوق اولوب حبوبات ایله آفیون پلاموط بال مومی ایپك قوزه‌سی باشلوجه حاصلاتیدر تجارتی باشلوجه ازمیر لیمانی واسطه‌سیله وقوعبولور .

ایکی ناحیه ایله اللی بش قریه‌دن مرکب ونفوسی جمله‌سی مسلم اوله‌رق ٣١٠٠٠ کشیدر .

مرکز قضا اولان موصیلجه قریه‌سی اسکی شهره ١٨ ساعت اوزاقدر

عزیزیه. — سیواس ولایت وسنجاغنده قضا مرکزی برقصبه‌در مذکور قصبه آتی طروس سلسلهٔ جبالنك پایه‌لرندن تحصل ایدن بر ییغنك اورته‌سنده وضمانتی وکوکصوینك منبعلری یقیننده اولوب سیواسه ١٢٥ وقیصریه ٣٠ کیلومتره مسافه‌ده در.

اهالیسی ٤٠٠ ی غیر مسلم اوله‌رق ١٦٠٠ مقدارنده‌در.

درون قصبه‌ده بر باب قشله ایله ٢ جامع شریف بر رشدیه مکتبی ٢ خان بر حمام واردر.

عزیزیه قضاسی: سیواس سنجاغنك غرب جنوبیسنده‌در. شمالاً سیواس سنجاغنك تنوس شرقاً سیواس وکورون قضالری جنوبا اطنه وحلب غرباً آنقره ولایتلریله محاط ومحدوددر.

اهالیسی ٩٣٣٠٣ نفوس اولوب بونك طقسان بیکدن زیاده‌سی مسلم متباقیسی غیر مسلمدر.

٣١ ناحیه ایله ٢٨٢ قریه‌دن مرکبدر.

قضا طاغلق وموقعاً غایت یوکسك اولوب بیك بوغاصوغان طاغی کچی طاغی حنزیر طاغی کبی سلسله‌لرله مملودر قزل ایرمق غربنی ضمانتی وکوك صو جنوبنی وفرات توابعندن بر قاچ چایلر شرقنی صولارلر. اراضی فوق العاده منبت ومحصولداردر.

حبوبات محصولی برنجی درجه‌ده‌در آنجق نقلیات کوج اولدیغندن اخراجات لایقیله ممکن اوله‌مامقده‌در طوپراغك قوتی بره بش نسبتنده‌در.

اراضیٔ مزروعه‌نك وسعتی ٦١٠٦٩ هکتار اولوب حبوبات زرعنه مخصوص اولان تارلالرك عددی ٧٣٦٢٨ مقدارینه بالغ اولمقده‌در.

قضاده ٨٦ باب مکاتب اولوب بونلره ٣٣٧٠ شاکرد دوام ایدرکه اوچیبکی ارکك ٣٧١ ی طالباتدر.

عزیزیه اسمنده بغداد ولایتنده دخی بر قضا تشکیل اولنمشدر.

عسی. — ارضروم ولایتنك ارزنجان سنجاغنده بر ناحیه‌در.

عسیر. — خطهٔ یمانیه‌ده یمن ایله حجاز بیننده بر قطعه اولوب ادارةً یمن ولایتنه تابع بر متصرفلقدر.

عسیر قطعه‌سی طبیعت اراضی جهتیله یمنه واهالی وسکنه‌سی جهتیله ده حجازه

مشابه اولوب حجازدن لیث بلده‌سی جوارندن تفریق اولنمقده‌در.

هر نه اولور ایسه اولسون بوکون سیاسةً یمن ولایتی مضافاتندندر. ١٧ درجه‌الی ٢٠ درجه عرض شمالی اراسنده شمالا اقلیم حجاز جنوبا خطهٔ یمانیه غرباً بحر احمرله محدود وشرقا اراضیٔ غیر مضبوطه‌یه قدر دوام ایدر.

جبال سراوات بو قطعه‌یی دخی شمالدن جنوبه طوغری قطع ایله قطعه‌یی سمت جبال وتهامهٔ عسیر اعتباریله ایکی‌یه تفریق ایلر تهامهٔ عسیر سائرلری کبی صیجاق ومنحط اولوب طاغلرك صاغه وصوله اولان میللرینی حصوله کتورن پایه‌لری زمرد رنك اغاجلر ایله مزیندر سواحلده قنفده حلی شهود شقیق کبی مواقع ایله مقابلنده اطه‌جقلر موجوددر.

حجازك خلافنه اوله‌رق عسیرده آقار صولر چوق ایسه‌ده طاغلردن ایندکدن صکره یا تهامه‌یه و یاخود ایچرولره طوغری جریان ایله قوملرده نهان اولورلر ویاخود باتیله‌رق چوقورلرده کولجکلر حصوله کتورورلر .

بو صولرك جواری مزروعات ایله مملو وهله بیشه وادیسی لایعد حرما اورمانلریله مزیندر.

زیتون اغاجلری دخی چوق هله قهوه‌سی بیوك بر مقدار تشکیل ایدر.

عسیرده قبائل عربان وسائره اوله‌رق ٣٥٠٠٠٠ نفوس تخمین اولنور .

بونلرك جمله‌سی اسلام وبرازی شافعی المذهب وبر طاقیده وهابیدر بونلر فوق العاده جسور وجنکاورلکله مشتهر اولوب زراعت و حیوانات بسلمك ودوه‌جیلك وساحلده بولنان مراکب بحریه خدمتلری وبالق صیدی ایله تعیش ایدرلر.

محصولاتی بیاض صاری قزل دره ایله آربه سیسام مرجمك پاموق قهوه صمغ تمرهندی سنامکی و انواع سبزه ومیوه‌دن عبارتدر.

حرماسیله زیتونی دخی چوقدر.

حیواناتدن هورکوجلی اوکوز بیاض وسیاه مرکب ایله انواع طیورات بولنور

عسیر قطعه‌سی بوندن اوتوز قرق سنه اول قبائل شیخلرینك ادارهٔ مستبدانه‌سی آلتنده بولنمقده ایدی.

محمد بن عائضی جمله‌یه تفوق ایله ابهایی قرارکاه اتخاذ ایتمش ایدی .

دولت عسکر سوق ومهمات جسیمه صرفیله قطعه‌یی ضبط ایله یمن ولایتنه الحاق ایتمشدر.

عسیر سنجاغی شمدیکی حالده: ابها - صبیا - بنی شهر - غامد - قنفده - مهائل - رجال المع نامرلیه یدی قضایه تقسیم اولنمشدر.

مرکزی ابها قصبه‌سیدر.

ابها ماده‌سنه مراجعت اولنه.

عشار. — مستقلاً اداره اولنان زور سنجاغنك قضا

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

لرندن اولوب مرکزی (   ) قصبه‌سیدر.

عشاق. — خداوندکار ولایتنك کوتاهیه سنجاغنده قضا مرکزیدر.

اون‌بش بیك سکنه‌یی مشتمل اولان بو قصبه مزروعاتله مزین بر اووه‌نك کنارنده و طاغ اتکنده اولوب کدیز صویی قوللرندن عشاق جبالی اورته‌سندن کچر. ونباز چایی دخی عشاق دستگاهلرینه صو ویرر.

خانه‌لری بغچه‌لی و منتظم یوللری کنیش اولوب حریق اخیردن صکره طرز جدیدده یاپیلمشدر.

عشاقك خالیسی پیاسه‌ده برنجی درجه‌ده مقبول اولوب سنوی ۱۵۰ بیك متره اعمال اولنوب ازمیر طریقیله اوروپا پیاسه‌لرینه سوق اولنمقده‌در.

قضا: سنجاغك منتهای غرب جنوبیسنده اولوب کدوس کوتاهیه قضالری وقره‌حصار صاحب سنجاغی و آیدین ولایتله محدوددر.

اراضیسی عارضه‌لی اولوب مراط طاغ قزل و بلنلر وآخور طاغلری وبو طاغلردن اینان چایلری حاویدر که مذکور چایلری مندری وکدیس ایرماقلری اخذ ایدر.

اورمانلری چوق ایسه‌ده خارجه سوق اولنمز آمیانت معدنی ایله کوکردلی ایلیجه‌لری دخی واردر.

صنایعك اڭ مهمی خالیجیلق اولوب دباغت ایپکجیلك بچاقچیلق دخی مترقیدر.

بو قضا ثروتجه برنجی درجه‌ده‌در. یالکز خالی وسجاده یوزندن برقاچ بیك لیرا تمتع اولنور.

یتمش‌یدی بیك قدر اهالیسی میاننده اولان ٤ بیك قدر خرستیانلر ترکجه لسانله تکلم ایدرلر.

نباز و تمدیك نامنده ایکی ناحیه ایله ۱۵۸ قدر قریه‌یی محتویدر.

عشایر سبعه. — موصل ولایتنده مرکز نواحیسندندر.

عفریاد. — قونیه ولایتنده قرمان نواحیسندندر.

ناحیه ۱۰ قریه و ۱۱۸٤ خانه‌ده ٥٥٦۷ نفوسی حاویدر.

ناحیه‌ده ٦٥ مانده . ۳٥ اینك ۱۹۲۳ اوکوز ٥۷ دوه ۸٥۰ مرکب ۳٥ استر ۲۷ بارکیر ٤۰ بیك قدر کچی ۲٤ بیك قیون ۳۰۰ اوکوز عربه‌سی واردر.

عقبه. — مکهٔ مکرمه‌نك ایکی میل اوزاغنده بر موقع اولوب تاریخ اسلامده بر بیوك اهمیت قزانمشدر.

مدینهٔ منوره‌ده انتشار اسلام عقبه بیعتلریله ابتدا ایدر.

عقبة المصریه. — بحر احمرك منتهای شمالیسنده کائن عقبه کورفزینك نهایتنده و سویشدن کلان طریقك دکزه اتصال ایتدیکی نقطه‌ده واقع اولوب طریق

حجاك محافظه‌سی ایچون بنا اولنمش بر قلعه‌یی حاویدر.

حضرت سلیمان علیه السلام زماننده تجارت بحریه‌نك مرکزی اولان ایلات شهری بو جوارده ایدی.

عقبة الشام. — عقبة المصریه‌نك شرق جهتنده وشامدن حجازه کیدن طریقك اوزرنده معان ایله ذات الحج اراسنده‌در.

عقبه طاغ یولی معناسنه اولوب بو یولده بر چوق مواقعه دها تصادف اولنمقده‌در.

عقبه کورفزی. — بحر احمرده رأس محمد ایله نهایتلنان طور سینا شبه جزیره‌سنك شرق جهتنده واقع طار و طولانی بر کورفز اولوب استقامتی جنوب غربیدن شمال شرقی‌یه طوغریدر. کورفزك مدخلنده جزیرهٔ تیران ومنتهاسنده قلعهٔ عقبه موجوددر.

ایکی طرف ساحلی طور سینا وجبل تیه اتکلریله جبل طوران میللریله عارضه‌لیدر.

درینلکی ٤۰ : ٥۷۰ متره‌یه قدر متخالفدر.

شمال شرقیدن اسن روزکارلر شدید فورطنه‌لر احداث ایتدکلرندن موسمندن غیری سیر سفاین تهلکه‌لی عد اولنور کورفزك استقامتی وادی العربه ایله بحر لوطه قدر امتداد ایدر.

عقر. — «accaron» «ekron» فلسطین قرای قدیمه‌سندن اولوب رمله ایله غزه اراسنده ورمله‌دن بر ساعت اوزاقده‌در.

بنی اسرائیل و یهود حکومتی دورنده پك مهم بر شهر ایدی.

عقره. — موصل ولایتنك مرکز لوایه تابع قضالرندن همنامی اولان قضانك مرکزی اولوب شندار طاغنك تپه‌سنده واقع اطرافی اقار صولرله نشو ونما بولمش بغچه‌لرله مستوردر.

اهالیسی ٤۷۰۰ کشی اولوب بونك درت بیك یوز اللیسی مسلمان ایکی یوز اللیسی کلدانی و یعقوبی اوچیوزی موسویدر.

اوچ باب مکتبدن ایکیسی اسلام و دیکر بری کلدانی قومنه منسوبدر.

قضا: اون‌ییکی مسلم اوله‌رق اون‌بر بیك نفوسی جامعدر اقلیمی مختلفدر.

اهالینك همان جمله‌سی زرع اولوب آنجق شهرده اولنلر تجارتله مشغول اولورلر.

غومال وادیسنده‌کی نوکز اووه‌سنی کچدکدن صکره موجود اولان طاغده میسوری نام کرد عشایری اقامت ایدرکه مذکور طاغ غایت لطیف وادیلرله قطع و اطرافی صرب قیالرله محاط اورمانلری حاوی میوه اغاجلری و آرپه و بغدای ترلالری ایله مزیندر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مذكور تولالرده پرنج توتون پاموق وده‌ها مملكته مقتضى حبوبات مزروعدر،

قضايه ملحق عشار سبعه ناحيه‌سى سكنه‌سى دخى حبوبات متنوعه زراعتيله تعيش ايدرلر.

بارداباش اسمنده‌كى قريه بو ناحيه‌نك مركزى در.

قضا ١٨ قريه ايله بر ناحيه‌دن مركبدر.

عكا. — عققو، پتولاييس، سن ژان داقر. بيروت ولايتنك متشكل اولديغى الويه‌دن همنامى اولان سنجاغك مركز اداره‌سيدر.

قصبه بيروتك ١٢٠ كيلومتره جنوبنده وكرمل بروننك وجوده كتورديكى قويك شمالنده دكزه طوغرى كيرمش اولان بروتك اوزرنده اولوب اطرافى سور ايله محاطدر.

ليمانى كرچه قومله طولمش ايسه‌ده بالسهوله تطهير اولنه‌بيلور.

قصبه سكز طقوز بيك نفوسلى اولوب مشهور جزار پاشا طرفندن انشا اولنمش برباب جسيم جامع شريف دها بر خيلى معابد و مدارسى حاويدر.

قصبه قديم بر فنيكه معموره‌سى اولوب پطولاييس نامى بطليوسلردن برى طرفندن ويرلمش اولديغنده شبهه يوقدر.

ايمپراطور قلود زماننده روما قونيلرى صره‌سنده بولنمشدر.

خرستيانلغك ايلك سنه‌لرنده عكا انتاكيه پطريقلكنه مربوط بر رئيس روحانى مركزى اتخاذ قلنمشيدى.

ايمپراطور هراقليوس زماننده عربلرك اداره‌سنه كچدى.

ايلك اهل صليب دورنده عكاده تكميل فلسطين ايله برابر ملوك مصريه اداره‌سنده ايكن قدس قرالى برنجى بودوين طرفندن ضبط اولنمشدر.

بو دورده اهل صليبك ساحله يناشمه‌سى وارزاق و مهمات وسائره‌نك نقلنى ليمان واسطه‌سيله تسهيل ايتمه‌سى يوزندن عكا پك مهم بر موقع عسكرى حالنى اكتساب ايلمشيدى.

١١٧٨ تاريخ ميلاديسنده سلطان صلاح الدين ايوبى طرفندن استرداد اولنديغى حالده تكرار ١١٩١ ده ارسلان يوركلى ريشارد و فليپ اوغوست معرفتيله ضبط اولنمشدر.

عكا بو تاريخدن اعتباراً سن ژان شواليه‌لرى النده بولندقدن صكره ١٢٩١ تاريخ ميلاديسنده ملك اشرف معرفتيله مصر حكومتنه الحاق اولنديغى حالده ١٥١٧ ده فاتح عربستان ياوز سلطان سليم خان طرفندن سوريه خطه‌سى فتح اولنديغى صره ممالك عثمانيه‌يه ادخال قلنمشدر.

عثمانليلر اداره‌سنده شهرك اعمارينه غيرت اولنه‌رق جزار پاشا دورنده بو سواحلك برنجى بلده‌سى حالنى اكتساب ايتمش وهله ناپوليونه مقاومتى اهميتنى بر قاتدها تزييد ايلمش ايدى.

مصرلى ابراهيم پاشايه قرشو انكلتره دونانمه‌سى طرفندن بومباردمان آتشيله خيلجه رخنه‌دار اولديسه‌ده صكره تكرار ينه اعمار اولنمشدر.

شهرك اطرافنى محيط اولان سكز فرسخ طول ايكى فرسخ عرضنده‌كى اووه پاموق بغداى تولالريله مملو اولوب طوپراغك فيض وبركتى دخى بولنده اولمغله شهر زخيره وپاموق و ايپك تجارتندن خيلى مستفيد اولمقده وعموم حوران قطعه‌سى اخراجاتنى بو ليمانه حصر ايتديكى جهتله اخذ واعطاده كرمى‌ء تام مشاهده قلنمقده‌در. قصبه‌نك اطرافنده‌كى اراضى عارضه‌لى اولديغى جهتله قيشن ياغان ياغمورلر چوقورلره پريكه‌رك تشكل ايدن بطاقلقلر وخامت هواسنى منتج اولمقده‌در.

عكا قضاسى: سنجاغك مركز قضاسى اولوب غرباً بحر سفيد شمالا بيروت ولايتى شمال شرقيدن صفد قضاسى شرقاً ناصره وطبريه قضالرى جنوبا حيفا قضاسيله محاطدر.

اراضى فوق العاده منبت اولديغندن اهالينك قسم اعظمى زراعتله مألوفدر.

كليتله اربه بغداى پاموق انجير اوزوم زيتون حاصل اولور.

نفوسى ٢٨٠٠٠ كشى اولوب يكرمى بيكدن زياده‌سى مسلم قصورى يهودى وخرستياندر.

حيوانات اهليه‌سى دخى چوقدر.

شفا عمر ساحل شاغور ناحيه‌لرى دخى قضاده داخلدر.

عكا سنجاغى: بيروت ولايتنه تابع اولوب بيروت سنجاغى سوريه ولايتى بلقا سنجاغى بحر سفيد ايله محدوده ٢٢٥ قريه‌دن متشكلدر شرق حدودينى شريعه واديسى تحديد ايدر.

سوريه جبالى غربه طوغرى ايصال ايتديكلرى قوللرى واسطه‌سيله لوا اراضيسى قسماً عارضه‌ليدر.

مذكور طاغلردن اينان صولرله ريان اولوب فوق العاده قوهء انباتيه‌يه مالكدر.

حبوباتك انواعى ايله پاموق توتون ايپك ميوه محصولى كليتله خارجه سوق اولنمقده‌در.

حيوانات اهليه‌سى غايت چوق هله كچيلرى هپسندن زياده‌در.

عشائر مستثنا اوله‌رق نفوسى يوز بيكه قريب اولوب انجق بو مقدارك ربعى خرستيان ويهوديدر.

قضالرى صفد عكا ناصريه طبريه حيفا ناميله بشه بالغ اولور.

٦٤ جامع ١١٤ مكتب ومدرسه ٩٦ كليسا ومناستر ٥ حمام ٥٠ خان ٩ فابريقه ٤١ ياغخانه ١١٨٧ دكان ٤١٠ مغازه واردر.

عكار. — بيروت ولايتنك طرابلس شام سنجاغنده بر قضا اولوب شمالا صافيتا وحصن الاكراد قضالرى شرقاً سوريه ولايتنك حمص

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

صويى چوق اولديغى جهتله زراعت كمال امنيتله اجرا اولنمقده‌در .

معمولاتى چوراب قوشاق چوال وامثالى شيلردر

اورمانلرى فوق العاده كنيش وباشلوجه اغاجلرى چامك انواعيله كولكن ميشه قايندن عبارتدر .

اغاجلر محروقات وانشاآتده قوللانيلمق اوزره تدارك اولنور .

حزارلرده اعلا كراسته اعمال اولنوب خارجه سوق ايديلور بك آزى خرستيان اولمق اوزره نفوسى ٣٥ بيك مقدارنده در .

مجموع قراسى قارغى ناحيه‌سيله برابر ٧٣ قدردر .

قضاده يوزدن زياده جامع ومسجد اونبر دركاه اوچ مدرسه بر كليسا ٣٠٥ مكتب بش خان درت حمام اون فرون اوچيوزه قريب دكرمن وخزار يدى يوزى متجاوز دكان ومغازه واردر .

طوغانحصار .— بو اسمده‌برى قونيه ولايتنك اقشهر قضاسنده ديكرى ادرنه ولايتنك كوملجنه سنجاق اكرى‌دره قضاسنده اولمق اوزره ايكى ناحيه واردر .

طوقلر .— سيواس ولايتنده عزيزيه قضاسنده بر ناحيه اسمى‌در .

طوقليان .— ارضروم ولايت ولواسنك كيغى قضاسنده بر ناحيه‌در .

طولاشدير .— ادرنه ولايتنك كوملجنه سنجاغنك اكرى دره قضاسنده برناحيه اسمى‌در

طومانيچ .— «زبانزدى دومانيچدر» اناطوليده خداوندكار ولايتى داخلنده برطاغك اسمى‌در .

بوطاغك اوزرى اورمانلر وواسع يايلاقلر ومرعالرله مزين اولوب تاريخ مليزده اهميت مخصوصه‌يى حائزدر .

غازئ نامدار ارطغرل بن سليمان شاه حضرتلرى خطهٔ رومى تشريف ايله سلطان علاء الدين مرحومدن اقامتكاه تحرى بيوردقلرى و سلجوقيلره معاونت علوجنابانه‌ده بولندقلرى صره‌ده كنديسيله معيتى افرادينه دومانيچ سمتى يايلاق تخصيص بيورلمش ايدى . اليوم تركمن عشايرينك يازين جولانكاهى وحيوانات سوريلرينك اقامتكاهيدر . دومانيچ ناحيه‌سى اينه‌كول قضاسنه تابع اولوب ٣٧ قريه‌دن مركبدر اهاليسى ٨٠٠٠ نفوسدن عبارتدر .

طومور .— ايپر سمتنده وبرات قربنده برطاغ اولوب نقطهٔ مرتفعه‌سى ٢٤١٣ متره‌در .

بوطاغ حقنده اهالى بيننده اسكيدن قالمه بعض اعتقادات كاذبه واردر .

طوموريچه .— تيموريچه‌يه مراجعت بيوريله .

طونجه .— شرق روم ايلى ايله بلغارستان حدودنده واقع قوجه بلقاندن نبعان ايدرك اوتوز كسور ساعتلك مسافه قطع ايتدكدن صكره ادرنه شهرينك آلت طرفنده ارده نهرينه قاريشور .

حاضر صره‌سى كلمشكن بوقاريده خطاى ترتيب اوله‌رق الف حرفى صره‌سنده اونودلمش اولان ادرنه ماده‌سى حقنده كتابك بعنه الكريم ختامندن صكره يازلمسى اقتضا ايدن ذيلده معلومات مكمله اعطا ئلنه‌جغى وعد اولنور.

طونه .— اوروپاده بر قاچ دولت اراضيسنى صولايان ٢٧٠٠ كيلومتره امتدادنده جسيم بر نهرك اسمى اولوب المانيا مملكتى داخلندن ظهور ايله بحرسياهه قاريشور .

بونك دولت عليه‌يه متعلق اولان قسمى تيموق منصبدن اعتباراً سلستره‌نك شرقنه قدر دوام ايدن قسميدر .

بوقسم بلغارستان امارتنى رومانيادن تفريق ايدر .

وبو قسمده تيموق يانطره ايسكر الخ ... كبى تابعلرى اخذ ايدر .

طويران .— سلانيك ولايت ولواسنده وسلانيكك اللى كيلومتره شمالنده اسمنه منسوب كول ساحلنده قضا مركزى برقصبه‌در . اهاليسى نصفندن زياده‌سى مسلم اوله‌رق بشبيك نفوس اولوب ٩٦٧ خانه ٢٧٠ دكان اون باب جامع شريف ايله مساجد ايكى كليسا بر باب حكومت قوناغى يدى سكز مكتب واردر .

سلانيك دده اغاج شمندوفر خطى بورادن كچديكى جهتله معموريتى تزايد ايتمكده‌در .

طويران قضاسى: عورتحصارى ، تيكوش ، استرومچه ، تيمورحصار قضالريله محدود اولوب ٨٣ قدر قرا و چفتلكاندن مركبدر .

نفوسى قسم اعظمى مسلم ومتباقيسى بلغار روم قبطى يهودى اوله‌رق يكرمى يدى بيك كشيدر .

اراضيسى برقاچ فوق العاده منبت اووه‌دن بشقه مزروع اوله‌رق اورمان طاغ وسائره‌در .

قضاده حنطه صانقه چاودار شعير علف سيسام پرنج وسائره يتشديرلمكده‌در

باغلرى فوق العاده اولوب سنوى درت يوز بيك قيه قدر شراب اعمال اولور .

قوزه محصوليله بالى دخى مقبول و معتبردر .

واردات سنويه‌سى ازغير مصارف ١,٨٣٥,٠٢٧ غروشدر .

طويران كولى .— آنف البيان طويران قصبه‌سى پيشكاهنده اولوب آلتى كيلومتره طولنده بش كيلومتره عرضنده‌در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

لری یوق حکمنده اولوب اهالی ایچه‌جك صویی صهرنجلرده صاقلمغه مجبور اولورلر .

قصبه‌نك اوست طرفنده قورصانلر طرفندن بنا اولنمش بر قلعه ایله جوارده بعض مغاره‌لر موجود اولوب بونلره اشیای مغصوبه صاقلارلرمش .

روما سردارلرندن پومپئوس شهری تخریب ایتدیکی حالده سلطان علاالدین سلجوقی کندی نامنه نسبتله شهری یکیدن تأسیس ایتمش واعمار وترقیاتنه فوق‌الحد اعتنا کوسترمشدر . دور سلیم ثالثده نظام جدید مروجلرندن قاضی عبدالرحمن پاشا بوشهره منسوبدر .

قضاسی : تکه سنجاغنك شرق قسمی اولوب اطنه وقونیه ولایتلری واقسکی قضاسی وبحر سفید ایله محاطدر .

قضا منوغاد اسمنده بر ناحیه‌نه ایله ١٨٥ قریه و٣٧ بیك نفوسی مشتملدر .

نفوسك درت بنك قدر لسان ترکی ایله متکلم روم قصوری ترکدر .

اراضی طاغلق واورمانلری واسع اولمغله کراسته اعمال واخراجاتی واردر .

هر نوع حبوباتدن ماعدا پاموق توتون ولیمون پورتقال دخی یتشدیر‌لمکده در .

علاونه . — طرابلس غرب ولایتنده قول اوغلی باش اغالغنه مربوط بر ناحیه‌در .

علوان
علیکان
علیکان — بو اوچ ناحیه‌دن ایکی اولکیلر دیاربکر ولایتنده ماردین سنجاق جزیره قضاسنده وصوکنجیسی مدیات قضاسنده در .

عمادیه . — وان ولایتنك حکاری سنجاغنده مرکز ولایتك ١٥٠ کیلو متره قدر جنوبنده ومنبت بر باغ وباغچه‌لك بر وادینك اورته‌سنده تخمیناً ٤٠٠ متره مرتفع بر تپه‌نك اوزرنده واقع نصفی مسلم وکردلردن عبارت بشبیك نفوسی جامع برقضا مرکزی در .

مکمل چارشوسی وعماد الدین زنکی بناسی بر قلعه‌سی واردر .

قضا : حکاری سنجاغنك جنوبنده اولوب شمالا چال واورامر شرقاً شمدینان قضالری جنوباً موصل ولایتی غرباً بیت الشباب قضاسیله محاط ومحدوددر .

بش عدد ناحیه و ٣٦٦ قریه‌یی محتوی اولوب اهالیسی بروجه آتیدر :

٨٦٠	عثمانلی ترك
١٣٦٨٠	کرد
٣٠٠٠	نسطوری
٣٠٠٠	کلدانی
١٩٠٠	اسرائیلی
١٥٠٠	یزیدی
٢٣٩٤٠	یکون

اراضی قسماً منبت وصولاق اووه

وقسماً کوزل وواسع اورمانلرله مستور طاغلردن متشکل اولمغله زراعتی فوق‌العاده صورتده‌در .

قوری اوزوم قوری انجیر توتون پرنج آرپه مصر الخ ایله میوه وسبزه‌نك اعلاسی یتشدیریله‌رك صاتیلاق اوزره کاربانلر واسطه‌سیله باش قلعه‌یه ایصال وسوق اولنمقده‌در .

ایران وروسیه‌یه دخی کلیتلی مقدار اخراجات وقوعبولمقده‌در .

عماران . — دیاربکر ولایتنك ماردین سنجاغنده جزره قضاسنه ملحق بر ناحیه‌نك اسمی در .

عماره . — بصره ولایتنی وجوده کتورن بر لوانك وبو لوانك مرکزاداره‌سی اولان قصبه‌نك اسمی در .

بصره ایله بغداد اراسنده دجله‌نك صاغ ساحلنده اولوب بصره‌یه ١٧٠ بغداده ٣٠٠ قورنه‌یه ١٠٠ کیلو متره مسافه‌ده‌در .

قصبه عشایر عربانك جولانکاهنك مرکزنده اولدیغندن اوللری قصبه‌نك محلنده ابنیه یوق ایدی . اخیراً موقعك اهمیتی نظر دقته النه‌رق اولجه بر قشله انشا وکیت کیده جمعیت پیدا ایدرك بو حالی اکتساب ایتمشدر .

قصبه‌ده اون بیك قدر اهالی واردر بو میانده ١٠٠٠ قدر صابئی ٩٠٠ یهودی ٦٠٠ قتولیك موجوددر .

اهالیٔ اسلامیه‌نك بر قسمی سنی وقسم دیکری شیعیدر .

قضاسی : علی شرق علی غربی ناحیه‌لریله ٤٠ بیك نفوسی محتوی اولمق اوزره دجله‌نك ایکی جهتی ایله ایران حدودنده واقعدر .

اهالیسی میاننده شیعی المذهب بر چوق نفوس موجوددر .

اهالی مزبوره‌نك اك جمعیتلیسی بنی لام عشایریدر .

عماره سنجاغی : ولایتك شمال شرق کوشه‌سی اولوب دجله نهری ایکی‌یه افراز ایدر .

حدود ایرانیه‌یی تشکیل ایدن طاغلردن اینان صولرله غرباً فرات دجله‌یه توصیل ایدن قناللرله ریان اولان اراضیده غایت اعلا ذخیره وپرنج وسائره یتیشور .

برقاچ طوزله‌دن ماعدا معدن یوقدر موجود بطاقلق وقامشلقلر جیادت هوایی اخلال ایتمکده‌در . مع هذا بوقامشلقلردن اعلا حصیر وسپتلر اعمال ایدرلر .

اهالیسی ١٠٠٠٠٠ دن زیاده اولوب عشایر وقبائل عربندر باشلوجه قبیله‌لر : بنی لام البو دراج البو محمد السودان ... الخ‌در .

قبائل اسکان ایدلمش ایسه‌ده ینه تبدیل مکانه مجبور اولورلر . بو قبائلك حیواناتی غایت چوق اولمغله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سود تره باغی یفورت پك مبذولدر. یاغیلری اخراجاتی تشکیل ایدر.

عشایر قسماً شیعی در.

شطره — عماره — زبیر — ودوریج قضالرینی محتویدر.

عمالقه. — حجازك شمالنده ساکن اقوام قدیمهٔ عربیه‌دن اولوب بنی اسرائیل ایله بینلرنده مباینت عظیمه وار ایدی.

مصری بر اراالق استیلا ایدن هیکسوسلر دخی عمالقه قومی اولمسی احتمالات تاریخیه‌دندر.

عماق. — سوریه‌ده بلقا سنجاغی سنجاغی داخلنده عموق اسم قدیمی ایله مسمی والیوم خراب بر بلده‌درکه وقتیله بلقانك مرکزی ایدی.

آثاروخرابه‌سی مشهور وموجوددر.

رومالیلر بونی فیلادلفیا اسمیله تسمیه ایتمشلر ایدی.

عماق چایی دخی بو خرابه‌لری صولایه‌رق جریان ایدر.

عمتا. — انف البیان فیلادلفیادن اون ایکی فرسخ مسافه‌ده واقع بر قریه اولوب عشرهٔ مبشره‌دن ابوعبیدة بن الجراحك تربه‌سنی حاویدر.

عمران. — یمنده صنعا ملحقاتندن بر قضادر. مرکزی اولان عمران قصبه‌سی صنعایه ٥٠ کیلومتره بعیده‌در اراضی طاغلق وزراعتی آز هواسی معتدلدر.

عمواس. — قدس شریف بولنده بر قریه اولوب عهد جناب فاروق اعظمیده ١٨ نجی سال هجریده ظهور ایله ٢٥٠٠٠ عساکر اسلامیه وبرچوق کبار صحابهٔ کرامك وفاتنه سببیت ویرن طاعون مدهش ابتدا بوقریه‌دن ظهور ایتمکله تاریخده طاعون عمواسی نامیله شهرتشعار در.

عمیق اووه‌سی. — حلب ولایتنده عمیق کولی جوارنده بر چوق قرایی مشتمل بر اووه‌در.

عمرکان | **عمرکان** | **عمرکان** — دیاربکر ولایتنده اوچ ناحیه اولوب برنجیسی مرکزه ایکنجیسی ماردین سنجاغنده جزیره‌یه اوچنجیسی عونیه قضاسنه مربوطدر.

عمیق کولی. — اق دکز وبحیرهٔ انطاکیه دخی دیرلر. حلب سنجاغی داخلنده وانطاکیه‌نك شمالنده واقع اولوب جنوب غربیدن شمال شرقی‌یه قدر ٢٠ میل و جنوب شرقیدن شمال غربی‌یه قدر ٧ میل امتداد وشمالاً قره صو و جنوباً عفرین نهرلرینك صولرینی اخذ ایدر.

عنزه. — عربستان جهتنك نجد وسوریه‌نك زور وجزیره سمتلرنده و بر الشامده کشت وگذار ایدن جسیم برقبیله اولوب عموماً فرق وشعباتی داخل اولدیغی حالده مقدارلری ٥٠٠٠٠٠ نفوسه بالغ اولور.

بونلر کثیر المقدار حیوانلریله تعیش ایدرك شمر عشایریله حال مخاصمه‌ده بولنورلر.

یازین عراق وبر الشام سمتلرنده کشت وگذار قیش شام حلب مدینه‌لرینه تقرب ایدرلر.

عنه. — بغداد ولایت وسنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه‌در بغدادك ٢٤٨ کیلومتره شمال غربیسنده وفرات سواحلنده طولانی برزوقاغك طرفینده مؤسس بغچه‌لی خانه‌لری اوچ بیك اهالی اون قدر جامعی محتوی‌در.

فرات اورته‌سنده‌کی جزیره‌ده اسکی بر قلعه واردر.

قضاسی: زور سنجاغی دلیم قضاسی موصل ولایتی وچول ایله محاط اولوب فرات وادیسی اورته‌سندن شق ایدر.

اراضیسی فرات صویی ایله ریان اولوب ناعور دنیلان طولابلر نهردن صو اخراج ایدر.

زراعتی وحیواناتی اهلیه‌سی بولنه‌دور نفوسی تخمیناً یکرمی بیکه قریبدر.

عواصم. — حلبده انطاکیه حوالیسنده بر خطهٔ حالمدر.

عورتا. — عزیز علیه السلام و٧٠ قبور نبی‌یی حاوی نابلسده بر قریه اسمی‌در.

عورت حصاری. — سلانیك قضالرندن اولوب سیروز سنجاغی والنقطه تیمورحصار طوبران یکیجهٔ واردر سلانیك قضالریله تحدید اولنمشدر. قره‌طاغ ناحیه‌سیله ١٤١ قریه‌دن مرکب اولوب ٣٨ بیك نفوسی حاویدر.

بو قضا عموماً قوریشه بلقانیله عارضه‌لنمشدر.

آرچون واکشی ایله غالیك دره‌سی قضانك صولرینی جمع ایدرلر. غرب قسمنده کائن آماتوه کولی ایلك اوللکی صولری اخذ ایلر. واردار صویی قضانك غرب حدودینی تشکیل ایدر.

مرکز قضا ولایت مرکزینه سکز ساعت بعد و مسافه‌ده واقع قلقمش قصبه‌سیدر.

قضا طاغلق اولمغله برابر منبت ومحصولدار اولمغله کلیتله بغدای صاتقا آربه چاودار علف بوغچاق داری مصر سیسام یاموق آفیون خشخاش برنج اناصون نحود فاصولیه اوزوم سبزه ومیوه‌نك انواعی حصوله کلور.

نفاست وخلاوتی وقبوغنك اینجه‌لکیله مشهور اولان چرنال اوزومی همان کاملاً خارجه کوندرلمکده‌در.

بچه کلیم آلاجه کوملك ویلکن بزلری حاولی چوراب اعمالاتی یوزندن اهالی خیلی تمتع ایدر.

صرفیات داخلیه مستثنا اولدیغی حالده معمولات ومحصولات یوزندن سنوی ٢٠٠٠٠٠ لیرای عثمانی قضا داخلنده قالور.

عیانجق. — نام دیکر استفان استفان ماده‌سنه مراجعت اولنه.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عيان سريح . — يمن ولايت ولواسنك عمران قضاسنه ملحق بر ناحيه‌در .

عين البقر . — عكا قراى منده‌سندن اولوب حضرت آدم عليه السلامه متعلق وقايع ابتدائيه‌نك محل وقوعى اولديغندن اسلام وخرستيان ويهوديلرجه تقديس اولنمش بر موقعدر .

عين التمر . — كوفه اعمالندن بر قريهٔ منده‌سه‌در .

عين التين . — ارض فلسطينده طبريه كولى كنارنده بر موقع اولوب قديم كفر ناعوم خرابه‌سى اوزرنده مؤسس ايدوكى مظنوندر .

عين الجالوت . — فلسطين قراى مشهوره‌سندن سلطان صلاح الدين ايوبى ايله صليبيون بيننده وقوعه كلان بر محاربهٔ مشهوره ايله شهرتشعاردر .

عين زبيده . — مكهٔ مكرمه‌نك ماء جاريسى اولوب ست زبيده‌يه نسبت اولنمقده‌در .

عين زرقا . بودخى مدينهٔ منوره‌ده جارى ماء لذيذك اسمى در .

عين زرقا . — طريق حجده واقع مغرق ايله بلقا اراسنده ومغراقدن اون ايكى ساعت وبلقادن اون ايكى ساعت بعد ومسافه‌ده كاش صولاق بالغى وتى قامشى كثير زقوم آغاجلرينى حاويدر . ايكى طاغ اراسى اولمغله صرب وبلقايه كيدن طريق اكرى بوكريدر مدينهٔ منوره‌ده جارى اولان عين زرقانك بو محلده خارجه چيقديغى حقنده بر روايت واردر .

عين اسمنه مضاف پك چوق مواقع ومجارى‌يه تصادف اولنمقده ايسه‌ده الك معروفلرى بونلردر .

عين الشمس . — مصرده قاهره قربنده هليوپوليس شهر قديمنك اسمى اولوب بوراده شمسك عبادتنه مخصوص بر معبد جسيم واردر .

عينتاب . — حلب ولايتنده قضا مركزى بر قصبه اولوب حلبك ١٣٢ كيلومتره شمال شرقيسنده اطرافى اغاجلق ويشيللك بر تپه‌نك اوزرنده واقع غايت لطيف المنظر بر موقعدر .

صاجور صوبى قصبه‌دن مرور وباغ وبوستانلرينى اروا ايدر عينتابك اهميت تجاريه‌سى پك بيوكدر حلب اخراجات وادخالاتى ايچون بو قصبه اهميتنى الآن محافظه ايتمكده‌در .

٤٣١٥٠ قدر اولان اهاليسنك قوميت نقطهٔ نظرنده مقاديرى بر وجه آتى در :

اسلام	٣٠٤٨٦
سريانى	٥١٦٧
اورتودوقس	١٥٠٠
قتوليك ملكيت	٥٠٠
ارمنى	٢٠٤٦
ارمنى قتوليكى	٢٠٠٠
پروتستان	٥٩٤
اسرائيلى	٥٥٧
يكون	٤٣١٥٠

قضاسى : شمالا مرعش لواسى

شرقاً اورفه سنجاغى جنوباً منبيج وكليس قضالرى غرباً اطنه ولايتى ايله محاطدر . ٩ ناحيه و ٣٤٦ قريه‌دن متشكلدر .

آلتمش التى بيكى اسلام اوله‌رق نفوسى ٨٦٩٨٨ در . اراضيسى عضرين وساجور چايلريله ريانددر رسمى لسان مركز قضاده تركجه‌در . عربجه دخى تكلم اولنور .

تجارتى مرتفع اولوب اخراجاتى حبوبات قورى اوزوم توتون جويز بويا بوك بكجى قيلى مشين ومنسوجاتى قطنيه‌دن عبارتدر .

ادخالات باشلوجه قهوه شكر غاز تيمور باقر قلاى جام شيشه ايپلك چوخه واقمشهٔ افرنجيه‌دن عبارتدر .

قضاده ٣٦ جامع ٣٧ مسجد ٢١ مدرسه ٤ تكه ٥ كليسا ١ سيناغو متعدد قشله وابنيهٔ اميريه بر خسته‌خانه ٣١ فرون ١٩٦٥ دكان ٣٨١٥ دستكاه نسجينه ٤٠ بوياجى دكانى ٦٥٠٠ خانه موجوددر .

عيندور . — فلسطين قراسندن نازارته ٣ ساعت مسافه‌ده طابور طاغيله هرمون بيننده كى اووه‌ده واقعدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرف الغين

غابه .— مدينهٔ طاهرهٔ جناب نبویه‌یه بر منزل بعید بر محلك اسمی اولوب صحابهٔ کرامدن بعضیلرینك املاکنی حاوی ایدی .

غات .— طرابلس غرب ولایتنه تابع فزان سنجاغنه ملحق بر قضا مرکزی اولوب فزانك مرکزی اولان مرزوقدن ٤٠٠ کیلو مترو قدر جنوبنده واقعدر .

غایت مدهش صحرای کبیر چوللرینك اورته‌سنده پك مکمل بر واح اولوب بو جهتلرده امثالی نادر اولان وقرت میاهیله شهرتشعاردر .

فزان خطه‌سنده ویوللرده قیولر یتمش سکسان قولاج درینلکنده اولدیغی حالده غاتده بر ایکی قولاجده درحال صو چیقار خرما اغاجلری آقاسیا وسبزه دخی پك کثرتلیدر .

غاتده سکز اون بیك نفوس و بر قاچ جامع وسائره واردر غاتك موقعی سودان ایله بربرستان اراسنده بولندیغندن پك مهمدر بونجه امکرله وجوده کلان سودان کاربانلری بوراده تجمع ایله جهات متعدده‌یه توجه ایتمکده‌درلر .

غات روضه‌سیله اطرافده واقع بر چوق واحات بر قضا تشکیل وسین - سمنو - هون - زله - قطرون - الصفرة - الوادیٔ الشرق - الوادیٔ الغربی - الشرقیه ناحیه‌لری دخی قضاده داخلدرلر .

غاتك موقعی سودان داخلی‌یه صاحب اولمغی تسهیل ایدر اهالی توواریقلردن عبارت اولوب بربری لسانی وطوماشق لسانی تکلم اولنمقده‌در .

غازی .— سیواس ولایتنده بر ناحیه در .

غان .— عسیر سنجاغی قضالرندن سراسله‌سی اوزرنده واقع اولوب وادی مجازه ایله‌ریاندر .

هواسی معتدل وصاف اهالیسی بز ثقیف عربانیدر کاغدن صنعایه کیدن صاده غان اراضیسندن مرور ایدر .

اهالیسی یتمش سکسان بیك قدر تخمین اولنور .

قهوه‌سی سبزه‌سی خرماسی مبذولدر .

غانوس .— مرمره دکزی ساحلنده ومرفته قائممقاملغی داخلنده ایکی قریه‌لی بر ناحیه‌نك مرکزی اولوب قدیماً پك جسیم اولدیغی شمدی خرابه‌سی ولایتله آکلاشلمقده‌در .

غالیك .— سلانیك ولایتنده عورتحصاری قضاسنده جاری بر نهر اولوب قره طاغ ناحیه‌سی جوارنده‌کی طاغلردن تراکم ایدر یازین قورر ایسه‌ده قیش غایت صورتده جریان ایلر .

غبابت .— سوریه‌ده حوران خطه‌سنده بر ناحیه‌در

غبروه .— بلغارستان امارتنده شبقه چکیدی مخرجنده یانطره صویی اوزرنده ٦٠٠٠ نفوسلی بر قصبه در ایچه تجارتی ومؤسسات علمیه‌سی واردر .

غبروه .— ادرنه ولایت قرجه علی قضاسنده بر ناحیه در .

غدامس .— طربلس غرب ولایتنك جبل غربیه سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبهٔ مهمه اولوب طرابلس غربك ٥٠٠ کیلومتره کریسنده وایکی کیلومتره اتساعنده اولان واحك اورته‌سنده واقع اون سکز بیك نفوسی حاویدر .

اطرافی خرما باغلری و سبزه بغچه‌لریله محاط اولوب چارشیسی قپالی بوقراکلق وایکی قاتدر .

طبقه‌نك بری یعنی آلتده‌کی ارککلره واوست قات قادینلره مخصوص اولوب بو قاتده خانه‌لره کشاده قپولر واردر .

شهرك اطرافی بش آلتی کیلومتره قدر اهمیتسز بر سور ایله محاطدر .

اهالیسی عربلرله بربریلر وسوداندن کلمش زنجیلر اولوب همان جمله‌سی شافعی المذهبدرلر .

هپسی وعلی الخصوص متفذان تجار سودان وصحرانك نقاط متعدده‌سنه کاربانلر ایشلدوب افریقا تجارتی اوروپا ایله امتزاج وسودان امتعه‌سنی اوروپا امتعه‌سیله مبادله ایتدررلر .

طرابلس ایله سودان تجارتنی احیا وتسهیل ایدن برنجی درجه غدامسی ایکنجی مرتبه‌ده غاتدر .

غدامس جزائر حدودینه دخی قریب اولمغله اول سمت تجاری دخی غدامسه اوغرامق و بو طریقی ترجیح ایتمك مجبوریتنده درلر .

قصبه‌ده ایلیق بر صو نبعان ایله رومالیلر طرفندن انشا اولنمش اولان جسیم بر حوضه تراکم واورادن شهرك نقاط متعدده‌سنه توزیع اولنور .

بغچه‌لری دخی بو صویك فضله‌سی اروا ایلر .

سودان تجارتنی جزایره چکمك وکاربانلری اول طریقه توجیه ایلمك فکریله داخله طوغری فرانسزلر تیمور یوللری تمدید ایتمش ایسه‌ده امنیت طریق ومبذولیت میاه جهتیله غدامسی تجارلر بر درلو ترك ایده‌میورلر .

صحرانك جهات مختلفه‌سنده بولنان توواریقلر تدارك مالزمه خصوصنده غدامسه کاوب کیتمکده و قوریلان بازارده قرق اللی بیك کشی اخذواعطا ایلمکده درلر .

غدامسده بر چوق یوللر اتحاد ایدر .

زنجیلر غدامسه زیلع نامنی ویررلر .

محافظه‌سی ایچون طرابلس غرب فرقه‌سنه منسوب بر عساکر شاهانه مفرزه‌سی دخی اقامت ایدر .

غرامتك .— ادرنه ولایتنك قرق کلیسا

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سنجاغنده طرنوه قضاسنده برناحیه‌در.

غرامسن. — مناستر ولایتنك ایلبصان سنجاغنده برقضا مرکزی اولوب ایلبصانك شرق جنوبیسنده مرکز لوایه ۸ و مرکز ولایته ۳۸ ساعت مسافه‌ده واقع بر قاچیوز نفوسی حاویدر.

اهالیسی ارنودلردر.

قضا: لوانك غربنده واقعدر. چرتیقه و استیاط اسمنده ایکی ناحیه‌یی دخی محتویدر.

غراموس. — مناستر ولایتنده بر سلسلهٔ جبال اولوب کوریجه‌دن بدأ ایله جنوب شرقی‌یه طوغری امتداد ایله پندوس سلسلهٔ اصلیه‌سیله اتحاد ایدر.

اشبو سلسله اینجه قره صو ایله دیوسا وادیسی اراسنده اولوب اك نقطه‌سی ۴۵۰۰ قدمدن زیاده‌در.

غرب / **غرب** } دیاربکر ولایتنده برر ناحیه‌در.

بری مرکزه دیکری سیورك قضاسنه مربوطدر.

غرب اعلا. — جبل لبنانك شوق قضاسنده بر ناحیه‌در.

غرب اقصی. — جبل لبنانك مذکور قضاسنده بر ناحیه‌در.

غرب شمالی. — مذکور قضاده بر ناحیه‌در.

غربیه. — بغداد ولایتنك کوت الاماره قضاسنك بر ناحیه‌سیدر.

غربیه. — مصر اسفل مدیرلکلرندن بری اولوب دمیاط ورشید قوللری اراسنده‌کی اراضیده یعنی دلتاده متشکلدر.

بر ملیون نفوسی ۱۵۰۰ قریه ۱۱ مرکزی مشتمل اولوب زراعتی تجارتی وسائط نقلیه‌سی فوق العاده‌در.

مصرك اك معمور محلی اولمغله سنوی اوچ میلیون قدر واردات ویرر.

مرکزی طنطا شهریدر.

غربی. — وادی الغربی، قران ناحیه‌لرندن بر وادیٔ صو ایله خرما القرلرله مملودر.

پك چوق آثار عتیقه‌سی واردر.

اهالیسی تواركلر ایله عربلردر.

غربی قره آغاج. — آیدین ولایتنك دکزلی سنجاغنه تابع بر قضا اولوب جنوباً منتشا سنجاغی غرباً طواس ودکزلی شمالاً چال قضاسی وخداوندکار وقونیه ولایتلریله محدوددر.

ایرله ناحیه‌سی و ۸۶ قریه‌دن مرکب اولوب کافه‌سی مسلم اوله‌رق ۲۷۵۱۷ نفوسی مشتملدر.

مرکز قضا ۲۲۷ اماکن و ۱۱۱۰ نفوسی حاوی اجی بادم قریه‌سیدر.

غرابوس. — آیدین ولایتنده ماندالیا نامیله مذکور اولان طاغك اسم دیکری اولوب میلاس شهرینك شرق و شرق جنوبیسندن غرب شمالی‌یه طوغری دوام ایدر ارتفاعی سطح بحردن اعتباراً ۱۰۵۳ مترودر.

غرامبوسا رونی. — کرید اطه‌سنك غرب شمالیسنده وکیسامو کورفزینك طرفینده کائن ایکی برونك غرب جهتنده بولنانك اسمی در.

غرزان. — بتلیس ولایتنده سعرد سنجاغنده وسنجاغك غرب شمالیسنده بر قضا اولوب شمالاً بتلیس مرکز سنجاغی شرقاً وان ولایتی جنوباً اروح قضاسی غرباً شیروان قضاسیله محاطدر.

۷۲ قریه وسکزیبیکی کرد اوله‌رق ۱۲ بیك نفوسی جامعدر.

مرکز اداره‌سی اولان زوغ ویا زوغکت قریه‌سی ۱۵۰ قدر خانه‌یی شاملدر.

مذکور قریه وان وبتلیس ولایتلری حدودنده اولوب مرکز لوانك ۶۵ ومرکز ولایتك ۷۵ کیلومتره مسافه‌سنده اطرافی اورمانلی تپه‌لرله محاط کوچك بر وادیده واقعدرکه مذکور تپه‌لرك ورسانلری باغلرله مزیندر واتکاری بوهتان چایله ریاندر.

اراضی استعداد طبیعه‌سی محافظه ایتمش وغرزان اووه‌سی زراعته صالح ایسه‌ده صوبك فقدانی سببیله حقیله اکیله میور قضاده ملکیشان پوران غوآزان نامنده‌کی عشایر اکراد ویل القرنی قربنده اسکان ایتمشلردر.

بونلردن ماعدا ۴۰۰ چادرلی پانجینار و ۳۰۰ چادرلی راجغوتان اسماعیلجان نام عشایر دخی بو قضایه مربوطدر پانجینار عشیرتی یازین موش حوالیسنه عزیمت ایدر.

علنجان عشیرتی کثیرالمدد اولوب غرزاندا ۳۰ چادر ترك ایله یازی موش مرعالرنده امرار ایدرلر.

راجغوتان عشیرتی دخی یازی داروده امرار ایدرلر.

غره بوئه. — ادرنه ولایتنده کلیبولی سنجاغنك کشان قضاسنده بر ناحیه‌در.

غروده. — اشقودره‌ده مالیسیا ناحیه‌لرندن اولوب قره طاغ حدودنده واقعدر.

اهالیسی اسلام و قتولیك اوله‌رق اون بیكدن زیاده‌در بونلرده سائر مالیسیه‌لر کبی شجاعت وحماسته معروفدرلر.

غرون. — اطنه ولایتنده مرسین سنجاغنك طرسوس قضاسنه مضاف بر ناحیه‌در.

غریان. — طرابلس غرب قضالرندن اولوب مرکز ولایتك غرب جنوبیسنده و طونس حدودی قربنده‌در اراضیسی برطاغك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ایکی ورسانی اوزرنده ومنبت و محصو.
لات ویرمکه صالح ایسه‌ده زراعته
اهالیسی چندان اعتنا ایتمزلر.

حاصلاتی اربه زیتون پاموق
زعفران‌دن عبارتدر.

مرکز اداره‌سی طرابلسك ٨٥
کیلومتره جنوبنده واقع قصر غریان
موقعیدر.

غریان طاغی .- آنف البیان قضاسی شق
ایدن ١٠٠٠ متره ارتفاعنده مرتفع
برطاغ اولوب ورسانلری غریان قضا.
سنی حصوله کتورر.

غزه .- ارض فلسطینده خطهٔ کنعانیه‌نك نهایتنده بحر
سفید ساحلندن بش کیلومتره کریده
الیوم مرکز قضا برقصبه اولوب اون
بش بیکدن زیاده اهالیسی واردر.

قصبه قومدن متشکل ایکی تپه
اراسنده و اوچ متفرق محله‌دن عبارت
اولوب بو اوچ محله برتپه‌نك اطرافنده
مجتمعدر.

بك مصنع برمناره‌لی جامعی وجوارنده
آلان موجود اولان شهر انقاضی
و بقایایی میانده‌کی مشتری هیکلی
پك قیمتداردر.

غزه پك اسکی اولوب حضرت
ابراهیمدن اول موجود اولوب ارض
فلسطینك بش بیوك بلادندن بریسی
ایدی.

اسکندرکبیر مصره توجهنده محا.
صره‌سیله درت آی اوغراشمش ومجبر
وحیله ختام بولان محاربات نتیجه‌سنده
ضبط ایده‌بیلمشیدی.

بطالسه ایله سلفقوسلر اراسنده‌کی
حروب و وغاده بالدفعات خراب
اولدیغی حالده ینه اعمار اولنمش ایدی
٦٣٤ عربلر طرفندن ضبط و اهل
صلیب دورنده دفعاتله خرستیانلره
کچمش ایدی.

غستوار .- قوصوه ولایتنك پرزرین سنجاغنده
قالقاندلن قضاسنك بر ناحیه‌سیدر.

غلام } سیواس ولایتنده ایکی
غلام } ناحیه اولوب بریسی
حافیك دیکری کوپری
قضاسنه تابعدر.

غورش .- دیاربکر ولایتنك عوینه قضاسنده بر
ناحیه‌در.

غلاطیه .- اسپای صغرانك منقسم اولدیغی تقسیمات
قدیمهٔ تاریخه‌دن بری اولوب شمدیکی
انقره یوزغاد کنغری سنجاقلری ارا.
ضیسندن عبارت ایدی.

اولا مرکزی انکوری اولدیغی
حالده ایکی‌یه انقسامنده بر قسمنك
مرکزی‌ده پسنونته ایدی.

غلطه .- استانبول ماده‌سنه مراجعت.

غور .- چقور یرلره دینور.

غور التهامه غور اردن .. الخ کبی

غوردیوم .- اناطولیده‌فریکیا خطه‌سنك مشهور
شهری اولوب سقاریا کنارنده ایدی.

بوراده مشتری عبادتنه مخصوص
برمعبد وار ایدی.

فریکیانك حکمداری اولان غور.
دیوسك اوغلی بو معبده شکرانهٔ حکو.
مت اوله‌رق چفت عربه‌سنی وقف
ایتمش وانی‌حلی مشکل بر دوکوم ایله
ربط ایتدیکی حالده کیمسه اول‌دوکومی
حل ایده‌مامش ایدی.

حتی اسکندرکبیر دخی حلی ایچون
چوق اوغراشه‌رق موفق اوله‌مامغله
حدتله قلیج ایله اوره‌رق اول دوکومی
قطع ایتمش ایمش.

غوره .- ارنبودلقده کوریجه قصبه‌سنك شمال غربیسنده
برمحلك اسمی اولوب الماسی مشهوردر.

غوسینه .- قوصوه ولایتنك ایپك سنجاغنك قره.
طاغ حدودنده قضامرکزی برقصبه‌در.

مرکز لوایه ٣٠ کیلومتره واشقود
رهیه ٦٥ کیلومتره مسافه‌ده‌در.

...٤٠٠ اهالیسی ایکی جامعی ٥٠
قدر دکانی واردر.

خانه‌لری باغچه‌لرله محاط و اوکنده
لیم چایی جاریدر.

قضاسی : قره‌طاغ حدودنده او.
لوب اشقودره ولایتی پرزرین وایپك
وپرانه قضالریله محاطدر.

اراضی طاغلق ولیم‌صوییله ریاندر.

کوزل ومنبت وادیلری چایر و مرعا.
لری چوق اولدیغندن زراعتی
اداره ایدر وکندی حیواناتندن بشقه
مرعالری جوار قضالرك حیوانلرینی
دخی بسلر پسوه ایله برابر ٩ قریه‌دن
مرکبدر و

یکرمی بیکه قریب اولان اهالیسی
شجیع وبهادر ارناودلردر.

غوسنجقه .- یانیه ولایتنك برات سنجاغنده
بر ناحیه‌در.

غوسکا .- جبل لبنان سنجاغنك کسروان قضاسنده
بر ناحیه‌در.

غومور .- Gomorrhe ارض فلسطینده بحرلوطك
بولندیغی محلده واقع پك قدیم بر شهر
اولدیغی حالده اهالیسنك مساوی
احوالندن طولایی آلتی اوستنه کلش
اولان سدوم آداما سبویم ایله برابر
محو اولمش ایدی بونلرك یرنده بحر
لوط میدانه چیقمش در.

فاتسه Phatisane .— طربزون ولایتنك جانیك سنجاغنده صامسونك ١١٠ كیلومتره شرقنده وطربزونك ٢٠٠ كیلومتره غربنده قره دكز كنارنده قضا مركزی برقصبه اولوب ٣٠٠٠ نفوس ایكی باب جامع شریف ایله برقاچ اسلام وایكی باب روم مكتبی ایله بر حمام برقاچ چشمه‌یی محتویدر .

جواری بطاقلق اولدیغندن هواسی آغر اطرافنده باغ وباغچه‌لری دخی واردر.

قصبه‌نك اخراجاتی هر نوع حبوبات وادخالاتی منسوجات ایله روسیه‌دن كلان پترول وسائره‌دن عبارتدر.

قصبه‌یه منتظم واپورلر امد شد ایتمز ایسه‌ده امتعهٔ تجاریه نقلیاتی اره صره اكسیك دكلدر .

سنه‌ده احتیاجات محلیه ایچون ایكی یلكن سفینه‌سیله طوز كلور .

فاتسه قضاسی : شمالاً بحر سیاه شرقاً اردو غرباً اونیه قضالری جنوباً سیواس ولایتی ایله محاط اوله‌رق قرق كیلومتره عرضی واوتوز كیلومتره طوله مالكدر .

اهالیسی ٢٨٢٠٠ نفوسدن عبارتدر .

اراضی جنوباً طاغلق اولوب مائلهٔ شمالیه‌سی دكزه طوغری الچه‌له‌رق دوام ایلر .

برقاچ چای جنوبدن شماله طوغری جریان وایچلرنده بولامان دره‌سی اهمیتلیدر .

تجارتی اولدقجه مهم اولوب ١٨٨٩ سنه‌سی اخراجاتی مقدار آتی‌یی حصوله كتورمشدر :

١٤٠٠٠٠	كیله	مصر
١٧٠٠٠٠	قیه	كنویر
٢٥٠٠٠	قیه	كتان تخمی
٢٠٠٠٠	«	فاصولیه
٨٠	«	صاری بال مومی
٤٠٠٠٠	«	بولامه
٧ : ٨ یوز	طوبره	فندق وجویز
١٠٠٠٠٠٠	عدد	یموورطه

ادخالات پك جزئی اولوب قهوه شكر كبی شیلرله غاز و آلاجه‌دن عبارتدر .

فاروس .— عجائب سبعهٔ عالمدن اولان اسكندریه فنار كبیرینك بولندیغی اطه‌نك اسمی اولوب شمدی قره‌یه مربوطدر.

فاو .— بصره‌نك یتمش بش كیلومتره جنوب شرقیسنده شط العربك منبعی قربنده و نهرك صاغ كنارنده واقع ناحیه مركزی اولوب ٢٢ قریه ایله قرق اللی بیك نفوسی جامعدر.

فاوك عسكرلك و تجارت نقطهٔ نظرنده اهمیتی زیاده‌در نهرك مدخلی

عراقك بحراً مفتاحی حكمنده اولدیغندن صورت منتظمه‌ده تحكیم و ترصیننه اهتمام اولنمشدر.

صیجاغی شدید و جواری بطاقلق اولدیغندن هواسی پك وخیمدر.

فایا .— حلب قرای قدیمه‌سندن باغ و بغچه‌لری حاوی بر محل ایدی.

فتوح .— جبل لبنان سنجاغنك كسروان قضاسنده بر ناحیه‌در .

فرات «Euphrate» .— شط العرب نام نهر عظیمی تشكیل ایدن انهار جسیمه‌نك بریسی وشرق جهتنده اولانی اولوب ارضروم قربنده‌كی طاغلردن نبعان ایدرك قورنه‌ده دجله ایله اتحاد ایدر.

منبعندن شرقی فرات دخی دنیلان موراد چایله برلشدیكی كبان معدنی قصبه‌سنه قدر غایت ضعیف اوله‌رق قره‌صو نامیله جریان و ارضرومك شمالندن و ارزنجانك جنوبندن مرور ومعمورة‌العزیز ولایتی داخلنده صاغدن چالتا صوینی آلور و بر از اشاغیده صولطرفدن كلان موراد چایله برلشور.

موراد چایی بایزید سنجاغنده ماسیس سلسله‌سی طاغلرندن نبعان ایله اولا غربه و بعده جنوب غربه تمایل ایدرك بتلیس ولایتنك موش وكنج سنجاقلرینی شرقدن غربه طوغری قطع ایله خربوطك شمالندن كچه‌رك كبان معدن قصبه‌سنك براز یوقاریسنده قره‌صو ایله اتحاد ایلر.

اشبو ایكی صو بعدالاتحاد فرات نامنی اله‌رق معمورة‌العزیز و دیاربكر ولایتلری اراسنده جنوبه طوغری جریان و متعاقباً حلب ولایتی و زور سنجاغنی شق ایله صول طرفدن خابور صوینی اخذ ایدر.

بعده بغداد ولایتنه دخول ایله ولایت مزبوره‌نك حله و كربلا سنجاقلرینی بعدالتفریق دجله‌یه تقرب ایتدكدن صكره بصره ولایتنه داخل اولور كه بوراده متعدد قناللر واسطه‌سیله دجله ایرمغیله اتحاد ایلر.

اشبو جدوللر بین‌النهرین اراضیی‌ یی اسقا ایتمك اوزره متقدمین طرفندن اچیلمش و عربلر اعدادینی تكثیر و موجودلرینی توسیع و اصلاح ایتمشلر ایدی.

نهایت قورنه موقعنده دجله نهریله برلشه‌رك شط‌العرب نامنی اخذ ایدر.

طول مجراسی ٢٧٠٠ كیلومتره و ثانیهٔ واحده ظرفنده بوشالتدیغی صویك مقداری ٢٠٦٥ مكعب متره قدر در.

صویك سرعت جریانی خفیف اولوب مارتدن مایسه قدر فیضانه دوام ونهایت فیضانده حال اصلیسندن درت متره قدر یوكسلور. واطرافی استیلا ایلر یغمور مواسمنده بر ایكنجی فیضانی دها واردر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مسکنه‌یه قدر محلی سیر سفاینه مساعد ایسه‌ده بعض عوارضدن ماعدا اطرافنده سقی اراضی ایچون مستعمل ناعوردنیلان طولابلردن هروقت کمیلر ایشله‌مکده‌در. تطهیر اولنسه آسیای عثمانیده پك مکمل برنهر یولی حصوله کتوره‌جکدر.

فراشر. — یانیه ولایتنك اکری سنجاغنه تابع پرمد قضاسنك بر ناحیه‌سی و بو ناحیه‌نك مرکزی اولان کوچك بر قصبه‌در.

خانه‌لری سیرك و بغچه‌لرله محاط اولدیغندن قصبه‌نك دائره‌سی بیوکدر انجق ۱۵۰۰ قدر سکنه‌سی واردر.

ناحیه‌سی طاغلق اولوب ۲۸ قریه‌دن مرکبدر زراعتی یوق حکمنده‌در.

فرانقیا. — سیواس ولایتنك توقاد سنجاغنده‌زیله قضاسنك ناحیه‌سیدر.

فراء جدید. — ادرنه ولایتنك کوملجنه سنجاغی نواحیسندندر.

فرتك. — قونیه‌ولایتنده نیکده سنجاغنده‌بر ناحیه‌در.

فرط. — خداوندکار ولایتنك قره‌سی سنجاغنده بر ناحیه‌در.

فره‌جك. — ادرنه‌ولایتنده‌دده اغاج سنجاغنده بر ناحیه‌در.

فك. — آفك «Aphec» ارض فلسطینده طبریه کولی قربنده قرای قدیمه‌دندر.

فکه. — اطنه ولایتنك قوزان سنجاغنده قضا مرکزی اولوب ۸۰۰ اهالیسی استحکامات ایله قشله وخسته‌خانه‌یی حاویدر.

سطح بحردن ۱۱۹۰ متره ارتفاعنده اولوب جوارنده بعض خرابه‌لر واردر.

قضاسی: حاچین قارص سیس قضالری وقونیه ولایتی ایله محاطدر.

اریقلی منصورلی روملی اسمنده اوچ ناحیه ایله ۸۶ قریه‌دن مرکب و۲۰۴۲۴ نفوسی محتویدر.

اراضی کوکصو وضمانتی ایرمقلریله صولانور.

داخل قضاده تیمور و قورشون معدنلریله برده ایلیجه واردر.

معدنلردن قورشون معدنی وسائطك فقدانی طرفك انتظامسزلغی واراضینك مساعده‌سزلکی سببیله استفاده براقیور.

مرکز قضاده بر جامع ۲۰ دکان ۱ حمام وملحقده بر قاچ مکتب ایله جامع ومدرسه چشمه‌لر واردر.

فلبه. — «اومولپیاس» «پاتروپولیس» «تریمونیتوم» «فلیپوپولی» پلوودی».

روم ایلیٔ شرقینك مرکزاداره‌سی اولوب مریج نهری اوچ تپه اوزرنده‌در.

تریمونیتوم نامی دخی اوچ تپه اوزرنده بولندیغی ایچون ویرلمشدر.

یتمش بیك نفوسی حاوی اولوب مؤسسات فنیه عسکریه وصناعیه‌سی تجارتی کوندن کونه ترقی ایتمکده‌در.

درسعادتدن اوروپایه کیدن تیمور یول خطی فلبه‌دن کچر.

فلسطین — Palestine فلسطین — قدیماً بنی اسرائیلك اتخاذ مسکن ایتدکاری بر قسم اراضی اولوب بوکون قدس شریف سنجاغی ایله بیروت وسوریه ولایتلرینك برقسمندن عبارتدر. ۳۱ـ۳۳ درجه عرض شمالی ایله ۳۲ـ۳۵ درجه طول شرقی اراسنده واقع و تربیعاً ۱۳۰۰ فرسخ جسامتنده در.

کتب عبرانیه‌ده بعض مرتبه اهمیت ووسعت ویرلمك اوزره ارض فلسطینی واسع اعتبار ایتمشلر ایدیسه‌ده بورالرده مدت مدیده سیاحت اجرا ایتمش اولان بر سیاح اثرنده فلسطین خطه‌سنك شمالدن جنوبه قدر امتدادینی ۱۶۰ روما میلی یعنی ۵۵ فرسخ اوله‌رق کوسترمشدر.

فلسطین نامنك جهت تسمیه‌سنه کلنجه روم مورخلرندن بزه بو یولده دور اولنان بو کلمه‌نك مملکتك جهت جنوب غربیسنی اشعار ایتمك اوزره عبرانیجه بلاشتدن مشتق اولدیغنی قبول ایتمك اقتضا ایدرکه شمدی اصل فلسطین دیدیکمز قسمدر.

فلسطینك کتب قدیمهٔ عبرانیه‌ده اك اسکی اسمی ارض کنعان اوله‌رق مسطور ایسه‌ده ارض کنعان اصل ژوردان وادیسیله بحر سفید اراسی اولوب انجق فنیکه و فلسطینی دخی احتوا ایدرك استعمال اولندیغنه الیوم موجود اولان فنیکه سکه‌لری دلالت ایدر.

سنت اوکوستن کندی زماننده افریقاده قارتاژ حوالیسی کویلیلرینك فنیکه‌لیلری کنعانی دیه یاد ایتدکارینی افاده ایتمشدر.

عبرانیلر داخل اولدقدن صکره فلسطین ارض عبرانی ارض اسرائیلیناملریله یاد اولنمشدر.

بابل اسارتندن صکره ارض یودا تسمیه قلنمش و ذکریا پیغمبر بوراسنه ارض مقدس نامنی ویرمش ایدی.

ارض موعود اسمی دخی کتب عهد جدیده‌ده تصریح اولنمقده‌در.

متعاقب ادوار واعصار ایله تحولات وتبدلاته دوچار اولدیغی جهتله فلسطین خطه‌سنك حدودی حقنده صحیحاً بیان مطالعه ایتمك کوجدر.

ژه‌نسه کوره ارض کنعان بحرسفید ساحلنده صیدادن بدأ ایله غزه‌یه قدر امتداد واورادن شرقه طوغری بحر لوط ساحلنده کائن قدیم سدوم وغومور طریقیله لاسایه قدر دوام ایدر.

حدود شرقیه‌سنه کلنجه ژوردان وادیسی شبهه‌لی اوله‌رق کوستریلیور.

حدود شمالیه‌سی ایسه مومی الیه طرفندن بیان ایدلمامشدر.

ارض اسرائیل ایسه ارض کنعانك عینی اولیوب حدود شرقیه‌سی ژوردان وادیسندن دها پك چوق شرقه طوغری امتداد ایدن عبرانی مستملکاتنی احتوا ایدر ایدی .

ژوردان داخلنده‌کی ممالکك حدودلری دخی حقیقةً حضرت موسی علیه السلامك عبرانیلره تعیین ایتدیکنك عینی دکل ایدی .

داود و سلیمان علیهما السلام دورلرنده دخی معمورهٔ اسرائیلیه فرات وادیلرینه طوغری توسع ایتمشدی .

لبنان سلسله‌لرندن آیریلان ایکی صره طاغلر شمالدن جنوبه طوغری امتداد و هووب و سینا طاغلری ایله اتصال ایتمك اوزره دوام ایدرلر که بونلرك آراسنده ژوردان وادیسی بولنور .

اشبو سلسله‌لر اوته‌ده بریده اووه و وادیلرله قطع اولنمشلردر .

یوقاری جهتلرده‌کی طاغلر اورمانلرله مستور و یشللکلرله مزین اولدیغی حالده جنوبده‌کیلر بالعکس چیلاق واوه‌لر غیر مسکون صحرالردر .

تشکلات ژئولوژی‌یه نظراً فلسطین قطعه‌سی قالکر طبقه‌لرینی حاوی و اره صره باز آلتی اندفاعاتله متأثر و شمال شرقی جهتی علی الخصوص آسفالتت کولی جوارنده علائم وولقانیه مشاهده اولنمقده‌در .

غرب جنوبی جهتی دوز و یازین صودن محروم ایسه‌ده ینه طوپراق سیاه و یاغلیدر .

شمالده بولنان طاغلردن لبنان طاغی که عبرانیجه‌سی لوبانون اولوب آق طاغ معناسنی افاده ایدر و بو اسم شرق قسمنك قارله مستور اولمسندن نشأت ایتمشدر . انتی لبنان ایله برابر سوریه‌یی ارض کنعاندن تفریق ایدر بونلر لبنان و آنتی لبنان نامیله ایکی قسمدر .

بونلردن یالکز آنتی لبنا سلسله‌سنك جنوب اتکاری فلسطینه داخل اولوب و بونك ژوردان منبعنك شرقنده‌کی یوکسك نقطه‌سی هرمون نامیله توراتده ذکر اولنمشدر . بوکونکی اسمی جبل الشیخدر .

جبل الشیخه اوزرنده‌کی ثلج دائمی‌یه نسبتله جبل الثلج دخی دیرلر بوندن بشقه جبل نافتال دخی دنیلان جبل صفد و بحر سفیدده یوکسك بر برون تشکیل و اوزری اغاجلرله مزین کرمل طاغی دخی ارض فلسطین داخلنده درلر .

قارمل طاغنك آلتی یدی فرسخ قدر شرق جنوبیسنده مخروطی الشکل طابور طاغی بولنور .

بو طاغك ذروه‌سی دوز و مدور بر یایلا اولوب اتکاری چالیلر و یبانی فستق اغاجلریله مزیندر .

بو طاغك عربلر بیننده‌کی اسمی طوردر .

تپه‌سنده‌کی دوزلکده بر قلعه خرابه‌سیله کثیف بر دیوار و غرب جهتنده قبه‌لی بر قپو موجوددر .

طابور طاغنك جنوبنده صحرای تیهه قدر دوام ایدن افرایم و یهودا سلسله‌لری امتداد ایدر .

ارض فلسطین قدیماً افرائم اورمانلری و هاره‌ت اورمانلری کبی جسیم مشجره‌لری حاوی اولدیغی حالده بوکون همان اورماندن محروم حکمنده‌در .

ارض فلسطینده شهراردن بشقه بللی باشلی انهار یوقسه‌ده مذکور وادینك غربنده بولنان بر قاچ صولر دخی ذکره شایاندرلر بونلرك برنجیسی بلوس ویا نهر الجالوت درکه عکا اووه‌سنی صوقی ایله شهر مذکور جوارنده دکزه دوکیلور .

بو نهر اسکیدن دخی مشهور اولوب فنیکه‌لیلر بونك ساحلنده جام اعمالنه موفق اولمشلردی .

ایکنجیسی قیسون و یا نهر الحیفادر که طابور طاغندن نبعان ایله اسدره‌لون اووه‌سنی قطع و کرملك شمالندن کچه‌رك حیفا جوارنده دکزه قاریشور .

(۳) قانا صوبی اولوب چزاره ایله حیفا آراسنده اق دکزه قاریشور .

(۴) بسور (۵) وادی العریشدر .

ژوردان نهری مادهٔ مخصوصه‌سنده ذکر اولندیغندن تفصیلندن صرف نظر ایدلمشدر .

فلسطین خطه‌سنه عائد جغرافیای عمرانی مباحثی دخی قدس شریف سنجاغی ماده‌سنه ترك اولنمشدر .

تقسیمات : فلسطین خطه‌سی ژوردان وادیسیله بری شرقی دیکری غربی اوله‌رق ایکی قسم طبیعی‌یه منقسمدر .

عبرانیلر دخی اسبا اثنی عشر مقدارنجه فلسطینده اون ایکی قسم تأسیس ایتمشلردی .

اون قسمی حضرت سلیمانك اوغلی رحبعامه دیکر ایکیسی یهودا نامیله داود علیه السلام نسلنه منحصر ایدی .

بو وجهله ارض فلسطین سیاسةً دخی ایکی حکومته افراز اولندی ماقابه‌لردن قدسك تیتوس طرفندن تخریبنه قدر ارض فلسطینده ساماری غالیله یهودا پره نامیله درت تقسیمات موجود ایدی .

تقسیمات مزبوره مملکتك تقسیمات طبیعیه و تاریخیه‌سنه دخی موافق اولمغله طپوغرافیا و تاریخ نقطهٔ نظرنده اساس اعتبار اولنمشدر .

غالیله عبرانیجه دائره ناحیه معناسنه قوللانیلور ،

بو قسم غایت منبت و محصولدار و اهالیسی ۱۰۰ بیکی متجاوز ایدی .

غالیله ناحیه‌سنده بولنان بلاد مشهوره :

بانیاسك درت میل اوزاغنده و فلسطینك حدود شمالیه‌سنده کائن داق و کفر ناثم طبریه صفد صفوریه نازارات اخزیب و سائره ایدی .

ساماری ناحیه‌سی دیکرلرینه نظراً کوچك اولوب حدود شمالیه‌سی غالیله‌یه وسرحد شرقیسی نهر الشریعه ومنتهای جنوبیسیله غرب جهتی یهودایه متصلدر.

بوراده توتون بغدای پاموق اییك قوزه‌سی چیقار شمدیکی نابلس قطعه‌سی اولوب کوزل زراعت اولنمشدر.

بوقسمده مشهور اوله‌رق بیزان سالومیا جنین اسدره‌لون ساماری سیلو بلده‌لری واردی یهودا ده غالغاله سوغار شهرلری وار ایدی.

فللوجه. — فرات نهری ساحلنده وبغداد ولایتی داخلنده بر قریه‌در.

بغدادك غربنده ونهر کنعانیه ایله فراتك اتحاد ایتدکاری نقطه‌ده خراب بر قلعه‌سی قارشوسنده کنعانیه موقعی واردر.

فنار. — یانیه ولایتنك پروزه سنجاغنده مارغلیج قضاسنك ناحیه‌سیدر.

فندقلی. — بو اسمده بری ماردین حوالیسنده دیکری شرقی روم ایلیده طونجه کنارنده اوچنجیسی درسعادتده طوپخانه ایله قباطاش اراسنده بر محله اوله‌رق اوچ موقع واردر.

فنك. — سیواس ولایت ولواسنك دارنده قضاسنده بر ناحیه‌در.

فنکه. — قونیه ولایتنك انطالیه سنجاغنده الالو قضاسی ناحیه‌سیدر.

فوچتین. — آیدین ولایتنك ازمیر سنجاغنده برقضا اولوب شمالا جاندارلی کورفزی شرقاً منمن قضاسی جنوباً ازمیر کورفزی غرباً اطه‌لر دکزی ایله محدوددر.

اراضی طاغلق اولوب دکزه طوغری دوزاووه‌لر دخی واردر. کدیز ایرمغی داخل قضاده دکزه قاریشور.

وسعت وجسامتی ۲۳۴ کیلومتره اولوب آلتی کیلومتره جسامتنده اورمانلری حاویدر.

فوچهٔ جدید ناحیه‌سی و ۱۱ پاره قرایی مشتملدر.

اهالیسی علی الاکثر جوار اطه‌لردن کله‌رك بوراده توطن ایتمش اولدیغندن ۱٤٥٤۹ نفوسك درت بشبیك قدری مسلم قصوری غیر مسلمدر.

فوچهٔ عتیق. — فوچتین قضاسنك مرکزی اولوب ازمیردن یکرمی آلتی میل شمال غربی جهتنده واپورلرله اوچ بچق ساعت مسافه‌ده لب دریاده واقعدر.

مذکور قصبه ۳۷ـ۳۸ عرض شمالی و۲٤ـ۲٦ طول شرقیده ۱۳۱۲ اماکن ٦۳۹۷ نفوسی محتویدر.

قصبه‌نك خانه‌لری عمومیتله کارکیردر.

فوچهٔ جدید. — فوچتین قضاسنك ناحیه‌سی اولوب فوچه قصبه‌سنك شمال شرقیسنده واقع بش قریه (٦۰۰۰) نفوسی شاملدر.

فوچهٔ جدید ناحیه‌سنك مرکزی فوچه‌نك ۸ میل بعدنده ۱۱۲۰ اماکن ٥۱۰۰ نفوسی محتوی یکی فوچه قصبه‌سیدر.

فوچه شهرلرینك ایکیسنك دخی تاریخجه اهمیتی واردر.

فوچهٔ عتیق دامون وفیلوژن اسمنده ایکی آتنه‌لی رئیسك تحت اداره‌سنده اوله‌رق یونانستانده فوچه‌دن کلان مهاجرین معرفتیله تأسیس اولنمش ایدی وایبونیا شهرلری صره‌سنه ادخال قلندی.

از زمان ظرفنده ترقی ایدن فوچه‌لیلر سیاحات بحریه اجراسنه و اللی کورکلی کمیلر انشاسیله ابحار بعیده‌یه طولاشمغه باشلامشلردی.

یکی فوچه جوارنده‌کی زنکین بر الومین معدنی سببیله تأسیس اولنمشدر.

بوشهر ۰۰ ٦۰ دوقه التونی مقابلنده جنوه‌لیلر الندن بولنمقده وفوچه جمهوریتی عثمانلی عسکرینی حین اقتضاده کمیلریله نقل ایدرلر ایدی.

فیر. — برات سنجاغنك لوشنه قضاسنده بر ناحیه‌در.

فیلات. — یانیه ولایت و لواسنده یانیه‌نك اون آلتی ساعت قدر اوزاغنده قضا مرکزی اولوب بر قاچ بیك چام جنسندن ارناود اهالیی بر ایکی جامعی برقلعه‌یی حاویدر.

سطح بحردن ۱٥۰ متره قدر ارتفاعنده اوله‌رق درسعادت مبداء طولنه نظراً ۸,۳۷ طول غربی ۲۹,۲۸ عرض شمالیده واقعدر.

قصبه وقضانك فیلات اسمی وقتیله بوراده فیلو نامنده متنفذاتدن بر ذاتك بولنمسندن نشأ ایتدیکی مرویدر.

۸۳۷ تاریخ هجریسندن ضمیمهٔ ملك عثمانی قلنمشدر.

فیلات قضاسی : یانیه پوغون مارغلیج آپدونان ارکری قضالری و آدریاتیك دکزی ایله محاطدر.

اراضی طاغلق اولوب قالاما وشالش نهرلری وبرات وفیلات فنیك و دها سائر چایلر ایله اسقا اولنمقده در. طاغلری اورمانلق اولمغله حیوانات وحشیه صیدی ایچون صیاده اسکه‌سی واسطه‌سیله چوق اجانب کله‌رك کمال امنیتله دائرهٔ قضاده اجرای صید وشکار ایدرلر.

قضا داخلنده صیاده مملحه‌سندن سنوی ۸۰۰۰۰۰ قیه طوز چیقاریلور.

محصولاتی روغن عسل یپاغی اوزوم کوك بویا مازو پلاموط حنطه شعیر چاودار مصر داری بورچاق نحود مرجمك زیتون وسواحل سمتلرنده لیمون پورطقال میوه وسبزه‌دن عبارتدر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

طوپراغك قوتی بر ه بش نسبتنده‌در معمولاتی محلیه کلیم چوراب چوال کبی شیلردر .

بونلردن وقوعبولان جزئی اخراجاته بدل درسعادت وقورفو وتریسته‌دن قهوه شکر صابون وملبوساته متعلق اشیا جلب اولنمقده در .

فیلات چایی . — آنی الذکر قلامه نهرینه فیلات اوکنده صاغطرفدن انصباب ایدن کوچك بر صودر .

فیلیاس . — قسطمونی ولایت ولواسنده بارطن وحمیدیه قضالرینی تفریق ایدن فیلیاس چایی اغزنده وصاغ ساحلنده بحر سیاه کنارنده بر قاچ بالقجی کلبه‌لرینی حاوی بر قریه‌در . کراسته اخراجاتی بولنده‌در .

فیلیاس چایی . — ١٤٠ کیلومتره قسطمونی ولا. یتنده جاری برچایدر .

بوچای منبعنی بولی سنجاغنده کاش آلا طاغ سلسله‌سنه منسوب بولی وسمن طاغلری اراسنده کاش کونای قریه‌سی قربنده اخذایله جنوب غربیدن شمال شرقی‌یه طوغری مذکور سلسله‌نك کنف اورمانلری اراسنده جریان ایدرك بولی قصبه‌سندن بعده حمیدیه قضاسنك مرکزی اولان دوروز قصبه‌سندن کچر . بعده صاغطرفدن همان کندی طولنه قریب بر مجرا تشکیل ایدن و حاملی صوییله کسب جسامت ایلیان صوغانلی ویا اراج صوینی اخذ ایله بارطین قضاسنك غرب حدودینی تشکیل ایله فلیاس قصبه‌سنده بحرسیاهه قاریشور .

بیللوس نام عتیقیله یاد اولنان مذکور چای بتینیانك اك کنیش و سریع الجریان بر نهری اولوب منصبنده شمدیکی فلیاس قریه‌سی محلنده اسکی تیوم tium قصبه‌سی وار ایدی .

فیلورینه . — مناستر ولایت ولواسنده و مناسترك آلتی ساعت مسافه‌سنده نرچنسقانی سلسلهٔ جبالنك شمالی اتکلرنده و بر اوه‌یه ناظر موقعده قضا مرکزی بر قصبه اولوب سلانیك - مناستر تیموریول خطی کذرکاهنده و فامهریته اسمنده بر دره کنارنده واقعدر .

قصبه‌ده ١٢٧٤ خانه و ٩١٥٤ نفوس موجوددر

قضا رودونیك و توسقه ناحیه‌لریله ٧٦ قریه‌یی جاملی اولمقاوزره طاغلق ایسه‌ده منبت اووه و بایرلری دخی شاملدر .

فیلورینه‌دره‌سیله دها برقاچ صولرله اسقا اولنور .

اهالیسی اسلام وخرستیان اوله‌رق اوتوز بیك نفوسه قریبدر و شمندوفر خطنك انشاسندن طولانی قضاده آثار ترقی مشاهده اولنمقده‌در .

یتمش التی قریه‌نك قرق سکزی مرکزه اون سکزی رودونیکه اونی توسقه‌یه ملحقدر .

فیوم . — مدینة الفیوم ماده‌سنه مراجعت .

حرف القاف

قانی . — سیواس ولایتنده اماسیه سنجاغنده مجید اوزی قضاسنك ناحیه‌سیدر .

قاچد . — وان ولایت ولواسنك شتاق قضاسی ناحیه‌سیدر

قادس . — فلسطین قرای مندرسه‌سندن غالیله خطه‌سنده اولوب بحرالحوله قربنده ویانیاسدن تخمیناً آلتی ساعت اوزاغنده واقع ایدی جوارنده اهمیتلی خرابه‌لر واردر .

Cydoessa نامیله بنی اسرائیل دورنده معموریت حالنده ایدی .

قادینا . — نیکده ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قادین خانی . — قونیا ولایت ولواسنده سعید ایلی ناحیه‌سنك مرکز اداره‌سی اولوب درسعادت جاده‌سی اوزرنده مرتفع برنقطه‌ده واقع لطیف الهوا بر موقعدر .

اراضیسی غایت منبت حنطه‌سی مقبولدر .

ملحقاتنده حالی سجاده هکبه نسج اولنور .

سعید ایلی ماده‌سنه دخی مراجعت اولنه .

قارالیتیس . — بك شهری کولنك اسم قدیمیدر بکشهری کولی ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قارپاس . — قارپاسیا . قارپاسیوم . قارپاسوس قبریس اطه‌سنده قرمان سواحلی مقابلنده کاش سنت آندره برونك قربنده بر قریه اولوب ابتدا صور قرالی پیغمالیون ومؤخراً قبریس حکمداری طرفندن بنا اولنمشدر .

قارپاطوس . — جزایر بحرسفید ولایت وردوس سنجاغنه تابع بر قضا حالنده اداره اولنور بر اطه اولوب ردوسك غربندن ٢٥ وکریدك شرقندن ٣٧ میل بحری مسافه‌ده واقع اولوب تربیعاً ٤٠٠ کیلو متره وسعتنده‌در .

اقلیمی لطیف صحاغی معتدل اولوب تیمور معدنی و مرمر اوجاقلرینی شاملدر . سواحلنده مرجان چیقار .

اهالیسی ٨٠٠٠ نفوسی اولوب مرکزی اسقارپانطو قریه‌سی‌در .

قارپوزچایی . — اناطولیده کوك طاغك غربی شعبه‌لرندن ظهور ایله آدالیه کورفزینه دوکیلان بر صودر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قاربوزلی .— آیدین قراسندندر.

قارتال .— قرتال مادەسنه مراجعت اولنه .

قارچیغان .— وان ولایت ولواسنده بر قضا اولوب لوانك شمال غربیسنده واقعدر. بو قضا شمالاً وان کولی شرقاً کواش جنوباً موق قضالری غرباً بتلیس ولایتی ایله محاط ومحدود در. اراضی کول ساحلی ایله محاط ووسط غرب جنوبی جهتلرنده طاغلرله عارضه‌لیدر.

کسان الان کوار پرتو دری نامنده بش عدد ناحیه ایله ۷۹ قرایی حاویدر. اهالیسی بشبیك بشیوزی اسلام کرد وبوزسکسانی ترك آلتیوزی قبطی اوله‌رق ١٤٣٣٩ نفوسدر.

زراعتی حیوانات اهلیه‌سی بولنه‌دره. مرکز اداره‌سی اولان قندرانق قریه‌سی واندن ۷۹ کیلو متره غرب جنوبیده ووان کولك جنوب ساحلنده واقع اولوب جوارنده‌کی اورمانلردن اهالیسی کراسته واودون وکومور اعمال ایدوك کوچرك بلکن قاقلرله وانه وسائر جهتره سوق ایدرلر.

نفوسی «٤٤٠٦٤»

قارشلی — ادرنه ولایتنك کوملجنه سنجاق وآخی چلبی قضاسنده بر ناحیه‌در.

قارشومیز — کرکسیه مراجعت اولنه.

قارص ذوالقدریه .— اطنه ولایت وقوزان سنجاغنده بر قضا اولوب شمالاً حاچین و فکه غرباً سیس قضالری جنوباً جبل برکت سنجاغی شرقاً حلب ولایتی ایله محاطدر .

بوزطغان اسمنده بر ناحیه ایله برابر ۳٦ قریه‌دن عبارتدر مرکزی بازار نام محلدر .

محصولاتی وصنایعی بولوا قضالرینه نسبتله اولدقجه زیاده در .

حنطه پرنج آربه مثللو محصولات ارضیه اظنه ومحال سائره بازارلرینه سوق اولنمقده در

اورمانلغی سکز ساعت قدر امتداد ایدر .

اغاجلرینك جنسی چام آردیج قطران وسائره‌در .

کنیش صو بناسی کله صولری قصابی سق ایدرلر قضانك نفوسی اوتم درتبیك یوز طقوزی اسلام یدی یوز یکرمیسی خرستیان اولمق اوزره ١٤٨٢٩ قدردر .

مرکز قضاده انجق ١٨٠ قدر اهالی واردر .

قرصده بر جامع ١ مدرسه ١ رشدیه مکتبی ۲ صبیان مکتبی ۲۰۰ دکان ١ کلیسا ۲ فابریقه ١١ دکرمن موجوددر . وقتیله بو حوالی آل ذوالقدرك حکومت مهمه‌سی آلتنده بولندیغندن قرص ذوالقدریه نامی ایله

یاد اولنمقده وبو جهتله دیکر قرصدن تفریق ایدلمکده‌در .

قارغی .— قسطمونی ولایتنك طوسیه قضاسنه ملحق بر ناحیه‌در.

قارنی‌بازاری .— انقره‌نك بوزون خطه‌سنده بر قریه‌در.

قارصندی .— اطنه ولایتی مرکز نواحیسندندر ناحیه شمالده واقع سنکستان بر محل اولوب اهالیسی کندی یه‌جکارینی انجق تدارك ایده‌بیلورلر .

اهالی اسلام وخرستیان اوله‌رق جبل طاغلرندن کراسته قطع ایله سیحان ایرمغنه براغوب اطنه‌یه ایصال ایدرلر .

موجود تیمور معدنندن جوهر اخراج ایله حقیقت تیموری نقل ومیخ کبی لوازم اعمال وفروخت ایدرلر .

بو ناحیه‌ده حدشه علتنه نافع بر کول واردر .

قاریشدیران (بیوك —) .— ادرنه ولایت قرق کلیسا سنجاغنده لوله برغوس قضاسنك بر ناحیه مرکزی اولوب ناحیه‌سی بش عدد قریه‌یی محتویدر.

قارا .— یمن ولایت حدیده لواسنك حجور قضاسنه ملحق ناحیه‌سیدر .

قارقار .— وان ولایتنك حکاری سنجاغنه مربوط ناحیه‌سیدر .

قاریوط .— نیقاریا. جزائر بحر سفیدك بریسی اولوب ساقز سنجاغنه مربوطدر.

مذکور اطه ساقزك ۳۰ میل جنوب وسیسام اطه‌سنك ١٠ میل غربنده واقع اوله‌رق امتداد اعظمیسی ٤٤ وعرضی ١٨ کیلومتره در.

اهالیسی اون بیك دن زیاده وهمان چوغی روم تبعهٔ شاهانه‌سیدر. اطه‌نك موقعی لطیف هواسی صاف صویی لذیذ اولمغله اهالیسی کمال تندرستی وصحتده یشار وایچلرنده یوز یاشنی بولمش وکچمش بر چوق اشخاصه تصادف اولنمقده در.

اطه‌یی بویدن بویه قاپلامش اولان سلسله‌نك اوزری اورمانلرله مستور اولوب بر خیلی صغوق صولر دخی بو سلسله‌دن اخذ منبع ایتدکلرندن مملکتی ایوجه اسقا ایدرلر.

اراضینك منبت اولمامسنه نظراً ینه جزیره‌ده انجیر حاصلاتی بولنده اولوب بوندن ماعدا اهالی قیون وکچی بسلرلر.

اورمانلردن تخته و اودون قطع ایله قایق اعمال وخارجه سوق ایدرلر. بال وبالمومی دخی مقبولدر.

قاز آباد .— سیواس ولایت توقاد سنجاغنده برناحیه‌در.

قاز طاغی .— «ایدا» آناطولینك غربنده کوچك بر سلسلهٔ جبال اولوب ادرمید کورفزندن مرمره دکزینه قدر ممتد اولور.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قازطاغی صویی . — Acsopus اناطولینك بر كوچك صویی اولوب متعدد منبعلرله تحدث ایدرك مانیاس كولنك بش فرسخ قدر غربنده مرمره‌یه قاریشور بوچایك منبعلرینك الك مهمی : آجی اولدیرن نام طاغدن ظهور ایدن باش كوی چایی ، قو آلی صویی ، آت‌قیاسی صوییدر .

اشبو صوك صو آت‌قیاسی طاغندن نبعان ایلر .

قازطاغی پازاری . — ازینه .نك نام دیكریدر .

قاستللو ریزو . — ردوسك یتمش میل بحری آچیغنده كوچك بر اطه اولوب ردوس سنجاغنه ملحق برقضاصورتنده اداره اولنمقده در .

اطه ٨٠ كیلومتره وسعتنده اولوب همان بر فیلو دونغا استیعابنه كافی اولان لیماننده ایچیله‌جك طاطلی صو بولنمغله گمیجیلرك اعتبارینی قزانمشدر .

اهالیسی ٨٠٠٠ نفوسدن عبارت اولوب یكانه صنعت ومشغولیتلری سونكرجیلكدر .

یقین وقتلرده لیمان ترانسیت تجارتی دخی اجرایه باشلامشدر .

لیماننه سنوی بیكی متجاوز سفاین كلوب كیدرك فنار رسومی ١٤٢١٩ غروشه بالغ اولمشدر .

(١٨٩٠)

قاسم اوغلی . — وان نواحیسندندر .

قاش . — Kach. قونیا ولایتنك تكده سنجاغنده قضا مركزی بر قصبه اولوب آنطالیه‌نك ٦٢ كیلومتره غرب جنوبیسنده واطرافی اورمانلرله مزین تپه‌لری حاوی بر اووه‌نك اورته‌سنده واقع ٢٠٠٠ نفوسی حاویدر .

قصبه‌ده ١٠ جامع ١٠ حمام برقاچ تربه ٤ مدرسه ٤ مكتب واردر .

قصبه‌نك اورته‌سندن جریان ایدن دمیر چایی تمره اسكله‌سنده دكزه قاریشور .

قاش قضاسی : ولایتك و لوانك منتهای جنوب غربیسنده وآیدین ولایتی حدودنده اولوب جنوباً بحر سفید غرباً آیدین ولایتی سائر جهتدن لواء مربوركالمالی قضاسیله محاط ومحدوددر .

اوتوزبش بیكی مسلم اولمق اوزره ٣٩ بیك نفوسی و ٦٥ قریه‌یه مشتملدر .

قضانك اراضیسی ٦٥,٧٤ هكتار اولوب بونك نصفی مزروع ودیكر نصفی متروكدر .

محصولاتی محدود وباشلیجه‌سی نحود مصر میان كوكی اوزومدن عبارتدر .

احتیاجات محلیه‌دن فضله‌سی قاللیماكی ومیرا اسكله‌لری واسطه خارجه سوق اولنور .

ادخالات تیمور پترول صابون كبی شیلر در .

٣١ مكتب ١٨ مدرسه ١٣ مسجد ٧٥ جامع وسائر مؤسسات واردر .

قضانك محصولات وحیوانات اهلیه‌سنك مقداری بروجه آتیدر .

	كیله
نحود	١٦٠٠
سیسام	٢٤٠٠
مصر	٦٤٠٠٠
داری	١٢٠٠٠
ملز	١٦٠٠٠
اربه	٦٤٠٠٠
بغدای	١٠٤٠٠٠
	قیه
پاموق	٢٠٠٠
فصولیه	٨٠٠
مرجمك	١٦٠٠
	رأس
باركیر	٤٠
استر	١
مركب	٦٠
دوه	٤٠
اوكوز	٦٩
اینك	٥٠

قضا اهالیسی میاننده صاری كچیلی حماملی طاغلی نامنده اوچ عشایر واردر .

اورمانلری چوق اولمغله اهالی كمور وكراسته‌جیلك دخی اجرا ایدرلر .

قاشوط . — «قاسوس» جزایر بحرسفید ولایتنك ردوس سنجاغنه تابع بر اطه اولوب قضا حالنده اداره اولنور .

مذكور اطه ٣٥ درجه ١٥ دقیقه عرض شمالی ٢٤ : ٢٥ درجه طول شرقیده وكریدده كاش سیدره‌رو برونندن ٢٦ میل وقارپاطوس اطه‌سندن ٣ میل غرب جنوبیده واقع اوله‌رق وسعتی جنوب غربیدن شمال شرقیه طوغری ٢٠ طول وبش كیلومتره عرضنده واقع و مساحهٔ سطحیه‌سی تربیعاً ١٠٠ كیلو متره در .

اهالیسی ٨٤٠٠ نفوسی اولوب بونك یوز قدری مسلمدر .

بو اطه وقتیله غیر معمور و لیمانی قیاجقلرله مستور اولدیغی حالده بر ارالق قورصانلره ملجأ اولمش ایدی .

قاص شهری . — سیواس ولایتنك توقاد سنجاغنك زیله قضاسنده بر ناحیه اسمی در .

قاضی كوی . — خالكدون . وخالكدونیا . درسعادت اقسامندن اناطولی ساحلنده واسكدارك یارم ساعت قدر اوزاغنده پك اسكی و معمور بر قصبه اولوب اعتدال هواسی وسائط نقلیه‌نك سهولتی حسبیله پك آز زمان ایچنده فوق‌العاده اعمار اولنمش در .

بو شهر مغاره‌لیلر طرفندن ٦٧٦ سنه‌سی استانبولدن اون یدی سنه اقدم بنا اولنمشدر . و اول وقتلر پروكراستی اسمنی احذ ایلمشدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بر آرالق بالجمله بوسفور سواحلنه حاكم اولان بر كوچك حكومتك مركز اداره‌سی اوله‌رق كسب شهرت ايلمشيدی خالكدونيا دارانك سيقتلر عليهنه مهاجماتندن عجملرك النه وبعده بيتنيا حكومتی اداره‌سنه انتقال ايلدی .

شهر نه‌قدمدن وصيتی موجبنجه روما ايلره بكديسه‌ده متيربدات واسطه‌سيله استرداد اولنمشدر .

خالكدونياده ٤٥٠ ده بر مجلس روحانی تشكل ايدرك اوتيشه‌نك ابطال الحادينه قرار ويرلمشدر .

قاضی چايی . — اناطوليده جاری كوچك بر صو . دركه مكری قصبه‌سنك ايكی فرسخ قدر شرق شماليسنده اق دكزه قاريشور .

قاطع . — جبل لبنان نواحيسندندر .

قاقيس | سيواس ولايتنده ايكی ناحيه‌دركه

قاكليمی | برنجيسی يلدزايلی ايكنجيسی كموش حاجی كويی قضاسنه ملحقدر .

قالقاندلن . — قوصوه وپرزرين ماده‌لرينه مراجعت اولنه

قالونيه . — مدللی ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قاليمنوس . — بوكا قاليمنا وقاليدنا وشوواليه عصرنده قلامو دخی ديرلر ايدی .

ساقز اطه‌سنك برنجی صنف قضالرندن اولان اطه لروس اطه‌سنك بر ميل قدر جنوبنده وساقزك ماستيقو برونندن يتمش آلتی ميل قدر شرق جنوبيده و استانكوی ساحلندن اون ميل آچيقده واقعدر .

طولی ٢٥ وعرضی ١٥ كيلو متره امتدادنده اوله‌رق بوجوارده‌كی جزائرك بيوكيدر .

ردوس فتحنی متعاقب سلطان سليمان خان قانونی طرفندن ١٥٢٣ سنهٔ ميلاديه‌سنده ضبط اولنمشدر .

جوار اطه‌لرده اولديغی كبی بواطه‌نك بالی دخی قديمدنبری مشهور ومقبولدر .

قاليس . — قوصوه ولايتنده پرزرين سنجاغنده لوله قضاسی ملحقاتندن بر ناحيه‌در .

قانا . — بيروت ولايتنك صور قضاسنه ملحق برناحيه‌در .

قاندره . — ازميد سنجاغنه تابع قاندره قضاسنك مركز اداره‌سی اولوب ازميرك خط مستقيم اوزره قرق كيلومترو شمال شرقيسنده وكثيف اورمانلرله مستور اولان تپه‌لری بعدالاسقا طوغريجه بحر سياهه دوكيلان بردره‌نك يقيننده وبحر سياه سواحلندن بش كيلو متره قدر كريده واقع سكز بيك اهالی‌يی جامعدر .

اوائل تأسس عثمانيه ده بو قصبه پك مهم برموقع وقصبه حالنی اكتساب ايتمشدی اليوم ٢٩ قدر جامع ٢٢٠ چشمه ١ حمام ٤ خان ١٢ فرون ١١٥ دكان ١٦٠٠ خانه‌يی مشتملدر .

اهالينك همان قسم اعظمی زراع ايسه‌ده انجق حواليده بر ايكی چفتلك ايله ايكی باب دكرمن موجوددر

قضاسی : ازميد متصرفلغنك شمال جهتنده واقع اوله‌رق شمالاً بحر سياه شرقاً قسطمونی ولايتی جنوباً اطه‌بازاری وازميد قضالری غرباً شهراماتی ايله محاطدر .

مساحهٔ سطحيه‌سی ٢٥٠٠ كيلو متره تربيعنده اوله‌رق شيخلر — قيماس — قاره صو — آغاجلی ياخود انجيرلی آق اباد نامنده بش ناحيه وجمله‌سنده موجود قرای محتويدر

قضاده ٤٩٨٢٩ نفوس موجود اولوب بونك اوتوز سكز بيك درتيوز اللی ايكيسی مسلم آلتی بيك ايكی يوز يتمش التيسی روم بشبيك يوز بری ارمنی در .

برايكی بيك كيلو متره قدر محلی دائره قضاده اولان اغاج دكزی نام اورمان قسطمونی اورمانلريله ملاصق ومتحد اوله‌رق شرقه طوغری دوام ايدر .

قضايی صولايان باشلوجه نهرلر سقاريا ايله حدود شرقيه‌ده شهرك درت كيلومتره محلنی تحديد ايدن ميلان صويی وغرب حدودينی شيله قضاسندن تفريق ايليان اغوا صويی در .

سقاريانك اون كيلومتره مجراسی قاندره قضاسنی اطه بازاری قضاسندن تفريق ايدر .

قضانك شمالنده آق كوی وقره‌صو اسمنده ايكی كول موجوددر .

آق كول اون ايكی كيلومترو اتساعنده اولوب طار وطبيعی بر قنال ايله ساقاريه ايرمغنه قاريشور .

بطاق قريه‌سنده دخی بر بطاقلق موجود اولوب بطاق صويی بورادن ظهور ايدر .

معدنياتدن كمور الچی وكرج طاشی ايله قره صو جهتنده كموشلی قورشون معدنلری بولنور .

محصولات قضا بروجه اتی جدولده كوسترلمشدر :

	هكتوليتره
بغدای	١٣٠٠٠٠
آربه	٤٥٠٠٠
يولاف	٧٠٠٠٠
چاودار	٢٠٠٠٠
مصر	٣٢٥٠٠٠
ملز	٢٥٠٠٠
قبلوجه	٣٥٠٠٠
پرنج	٧٢٠٠٠
سائره	٣٠٠٠
	كيلو غرام
كتن تخمی	١٥١ ١٣٧
بقله	١٣٨٠٠
نخود	١٨٣٠٠
بوكرجه	٢٠٠٠
فاصوليه	١٥٠٠٠٠
مرجمك	٧٥٠٠٠
سيسام	٤٨٩٠

بادم	١٠ ٠٠٠
جوز	١١٥ ٠٠٠
كستانه	١٠٥ ٠٠٠
اوزوم	١٥٠ ٠٠٠
ميوهٔ سائره	٧٩٢ ٠٠٠
صوغان	٣٧٥ ٠٠٠
پتاتس	٥٠٠ ٠٠٠
سبزه	٣٧٩ ٠٠٠
پاموق	٢٥ ٠٠٠
بالموى	١٣ ٠٠٠
بال	١٠٤ ٠٠٠

حيوانات اهليه دخى بروجه آتى در:

	رأس
اوكوز وانيك	٨٣ ٩٠٠
مانده	١ ٥٦٥
باركير واستر	٢٠ ٠٠٠
قيون	٥٥ ٦٦٥
عادى كچى	٣٤ ٩٦٠
تفتيك كچى	٣٢ ٢٠٠
دوه	٣٥٠
يكون	٢٢٨ ٦٤٠

بروجه بالا اراثه اولنان اشيا وسائره دن ماعدا قضاده كليتلو كور كراسته اودون تدارك اولنه رق اشجر ، كربه وسائر مواقعدن قايقلر واسطه سيله درسعادته وجوار مواقعه ارسال اولنور .

استوبو حلاط ويلكن بزى يوزندن بك بيوك بر نتيج حصوله كلمكده در.

نواحىٔ ملحقه دن شيخلر ناحيه سى ٤٦ قريه ١٣٨٩٥ نفوسى شامل اولوب مركز اداره سى اولان شيخلر قريه سى مركز قضا اولان قندره نك اون بش كيلو متره شرق جنوبيسنده وازميدك ٥٠ كيلومتره شمال شرقيسنده واطه پازارينك ٣٠ كيلو متره شمالنده واقعدر .

بو قريه اوللرى اولدقجه مهم بر موقع ايكن حال حاضرده ١٨٠٠ نفوسى ١٨ جامع ٦ مسجد ٦ خان ٤٣ دكانى حاويدر .

ناحيه ده ٢٢ چفتلك ايله اولمقدار دكرمن ٣٣ مكاتب واردر .

تجارت واخراجاتنك باشلوجه سى كتان وليف امثاليدر .

قيماس ناحيه سى : ازميد وقانده ره قضالرى اراسنده اولوب ٣٤ قريه و ١٠٧٧٢ اهاليى جامعدر .

مركز ناحيه اولان قيماس قريه سنده ١٣ جامع ومسجد ايكى روم وايكى ارمنى كليساسى ايله بر قاچ مكاتب متنوعه واردر .

قره صو ناحيه سى ، ٢١ قريه ايله ٤٩٠٠ سكنه يى جامعدر ٢٤ مكتب ١٠ جامع ٨ كليسا ٧ چفتلك ٨ دكرمن ٥ فرون ٥ چشمه ٢٢ خان ٤٣ دكان موجوددر .

اهالىٔ قرانك برازى زراعت وسواحل سكنه سى بالقچيلق وكود نقلياتى ايله تعيش ايدرلر .

مركز ناحيه اولان قره صو قريه سى بحر سياه ساحلنده ميلان وسقاريا

ارهسنده ازميد سنجاغيله قسطمونى ولايتى حدودندن ١٥ غربده اطه پازارندن ٤٥ كيلو متره شرق شماليده قانده ره دن اللى كيلو متره قدر جهت شماليده واقعدر .

اهاليسى ١٩٠٠ كشى در .

آغاجلى ويا انجيرلى ناحيه سى . يدى قريه ايله ١٤٧٦ نفوسى مشتمل اولوب مركز اداره سى اولان انجيرلى قريه سى تلغراف مركزى اولوب قره صودن سكز كيلومتره مسافه ده واقعدر .

اهاليسى كمورجى وبالقجى در .

آق آباد ناحيه سى ٢٥ قريه ٦٢٨٨ اهاليى و ٥ جامع ٢٠ چشمه ٩ دكان ٢١ مكتب وسائره يى جامعدر .

قبالى . — سيواسك قره حصار شرق سنجاغنك حميديه قضاسنده بر ناحيه در .

قبر ابراهيم . — خليل الرحمن ماده سنه مراجعت اولنه .

قبه . — بنغازى نواحيسندندر .

قطيره . — يمن ولايتنده حجور نواحيسندندر .

Cypern. Chipre

قبريس . — بحر سفيدك قسم شرقيسنده آسياى صغير ايله سوريه وخطهٔ مصريه اراسنده بر جزيرهٔ عظيمه در .

مساحهٔ سطحيه سى ٨٢٠٠ مربع كيلومتره ونفوسى يوزبيكدن زياده در.

سواحلنده اندريا وپوراز غواطه ارناودرونلرى ايله فاماغوسته ليماسون اومورفو كورفزلرينى شاملدر جزيره اوزرنده غايت يوكسك استاروو وثروس ياخود اوليمپوس طاغلرى واشبو جبال ايله ساحل شمالى اراسنده مساليا اووه سى بولنوركه مذكور اووه ده پيدياس نام نهر غربدن شرقه طوغرى جريان ايلر .

اطه نك طوپراغى غايت منبت ومحصولدار اولوب بغداى ارپه پاموق توتون كوك بويا ياغ انجير وسائر ميوه وعلى الخصوص راقى وشراب حاصل اولور. قومانداريا دنيلان شرابى نفاستى جهتيله مشهوردر .

قبريسده وقتيله آلتون كموش وباقر معدنلرى پك زياده حاصلات ويرر ايدى. اليوم قبريس طاشى ناميله بر جنس طاشدن يوزك مهركبى شيلر اعمال اولنمقده در.

جزيره نك مركز اداره سى مساليا اووه سنك اورته سنده كائن لفقوشه بلده سيدر. ديكر بلاد مشهوره سى لفقوشه نك اسكله سى اولان طوزله وساحل شرقيده ماغوسه جنوبده لمسون غربده باف و شمالده چرنيه قصبه لريدر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(قبرس خریطه‌سی)

قپو آغزی . — سیواس ولایت توقاد لواسنك نیکسار قضاسنه ملحق نواحیدندر .

قپو طاغی . — « سیزیقوس » اناطولی شاهانه‌ده مرمره دکزنده برشبه جزیره اولوب خداوندکار ولایتنه مربوط بر ناحیه صورتیله اداره اولنمقده‌در .

سیزیك اولری قره‌یه کوپری ایله مربوط بر آطه حالنده اولدیغی حالده یواش یواش مذکور کوپری بربرزخ حالنه تحول ایلدی .

بوراسی ابتدا بلاسژ نسلندن اولان دوریالیلر و بعده تسالیا ومیلت مهاجرلریله مسکون اولدیغی وموخراً ایرانیلره ومتعاقباً لاقادومونیالیلره وآتنه‌لیلره انتقال ایلدی غرانیق محاربانی نتیجه‌سی اوله‌رق اسکندر کبیرك ید غالبانه‌سنه کچدیکی زمان ذکر اولنان اتصال مسئله‌سی وجوده کلدیکی مرویدر .

هردل وستیقت وغوط اقوامی دخی متوالیاً نهب ویغما ایتمشلردی .

بیوك قسطنطین بیزانسی تزین ایتمك اوزره بوراده‌کی مواقعك انقاضی استعمال ایلمشدر .

قپولی دربند . — بورت دوتراژان قدیم تراکیا ایله بلغارستان اراسنده بلقانلرك حصوله کتورمش اولدیغی بر بکیددر .

قترین . — سلانیك ولایت ولواسنه ملحق بر قضا مرکزیدر موقعی ساحل بحره بر ساعت قدر اوزاقده و اولیمپ طاغلری اتکارنده اولوب براً سلانیکه ١٨ ساعت وبحراً ٣٢ میل بحریدر .

قصبه سکز محله‌یه منقسم اولوب ٦٨٤ خانه ٢٥٦ دکان ٢٨٣٦ نفوسی جامعدر .

بر باب حکومت قوناغی ایله عسکری خسته‌خانه‌سی ایکی باب جامع شریف بر تکیه ٢ کلیسا ٢ مکاتب موجوددر .

قترین قضاسی : ولایتك غرب جنوبیسنده اولوب حکنویر و لفتحور ناحیه‌لرینی و ٣٦ قدر قرا وچفتلکاتی حاویدر . درت بیکی متجاوز اهالیسی شرابجیلق ایکیجیلك و زراعتله تعیش ایدر .

باشلوجه محصولات طبیعیه‌سی بغدای مصر شعیر اولوب حبوبات سائره دخی حصوله کلمکده‌در .

محصولاتك همان قسم اعظمی داخلاً صرف واستهلاك اولنمقده‌در .

حاصلات ارضیه میاننده اوزومیله بوستانی شایان اهمیتدر .

قتله . — اشقودره ده اقحصار نواحیسندن اولوب شمندوفر خطی اوزرنده‌در .

قچانیك . — اسکوب قراسندن اولوب شمندوفرکذرکاهنده‌در .

قحطان . — یمن ولایت عسیر لواسنك بنی شهر قضاسنه مضاف بر ناحیه‌سیدر .

قدس شریف . — ارض فلسطینده مستقلاً اداره اولنان بر سنجاق مرکزیدر .

« ژه‌روزالم » « یروزالم » نامی

ویریلان بوشهر قدیم ٣١ درجه ٤٧ دقیقه عرض شمالی و ٣٣ درجه طول شرقیده واقعدر .

شهرك اسکی حالی بودا وبنیامین اراضیلری اراسنده واك مرتفع بر محلده اولوب شرق غرب جنوب جهتلری شهره حاکم اولان تپه‌لری حاوی اولوب اشبو تپه‌لر عمیق وادیلر حاصل ایتمك اوزره برطاقم میللرله شماله طوغری انحطاط پیدا ایدرلر .

بونلرك ایلروسنده بولنان تپه‌لردخی اوزاقدن شهری کوسترمکه مانع اولور .

اشبو تپه‌لرك برنجیسی واك جسیمی سیون ایکنجیسی وبوندن دها کوچوکی دخی بونك شرق شمالیسنده ایدی .

اشبوتپه‌لرك برنجیسی شهرك یوقاری قسمی ایکنجیسنه آقره نامیله اشاغی قسمنی تشکیل ایدرایدی .

بونلرك اراسنی فروماژه‌ر وادیسی تفریق ایدر ایدی .

مذکور وادی سیلونه چشمه‌سی واسطه‌سیله کیدرون اوه‌سنه قدر دوام ایلر ایدی .

اوچنجی تپه موریا نامیله موسوم اولوب آقره‌نك شرق جنوبیسنده ایدی که بونك اوزرنده معبد مشهور تأسیس اولنمش ایدی .

اشبوتپه دخی آقره تپه‌سندن کنیش بروادی ایله تفریق اولنمش ایکن پرنس سیمون ایتوخسك یاپدیغی قلعه‌یی هدم وایکی تپه‌یده دوز بر حاله قویدقدن صکره بتکرار یوکسلته‌رك بر تپه حالنه قویمش ایدی .

شو ذکر اولنان اوچ تپه حضرت داود و سلیمان علیهما السلامدن بری قدسك موقعنی تشکیل ایدر ایدی .

موریا طاغنك عدم انتظامی ومعبدك تفرعاتنك اتساعنه مساعده‌سزلکی جهتیله حضرت سلیمان وادی جهتنه ٤٠٠ قوده‌س ارتفاعنده بر دیوار انشا و چقور قلان محلی طوپراق املاسیله تسویه ایتمش ایدی .

موریانك شمال جهتنده کائن بر دردنجی تپه دخی برنجی آغریپا معرفتیله شهره ادخال وبوراده تأسس ایدن محله‌یه یکی شهر نامنی اشعار ایتمك اوزره « بزه‌تا » اسمی ویرلمش ایدی .

بوجهت شهرك عارضهٔ طبیعیه‌دن محروم قسمی اولوب قدسك محاصره‌سی هر زمان شمال جهتندن نتیجه پذیر اولمشدی .

توالیٔ ازمنه ایله قدسك محلاتی برر سور ایله احاطه اولنمشدی .

ایلك اول انشا اولنان دیوار پك قدیم اولوب سیون طاغی ایله موریانك بر قسمنی محیط اولمق اوزره شهرك قسم اعلاسنی قسم سفلاسندن تفریق ایدر ایدی .

اشبوسورلر مائلا انشا زمازغاللرله تحکیم اولندیغی و نقاط مهمه‌سنه قله‌لر علاوه ایدلدیکی جهتله عادتا بر باستیون تشکیل ایدر ایدی .

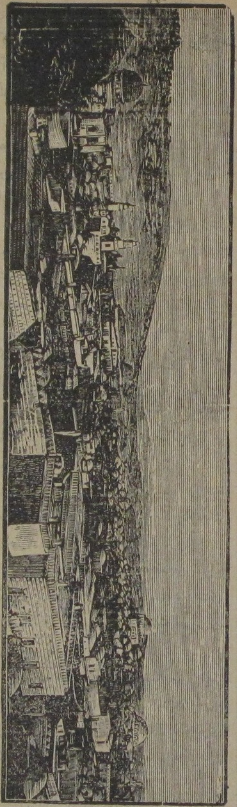
(« قدس شریف » ك رسمی)

شهرك متعدد قپولری دخی بووجهله قله‌لرله ترصین ایدلمش ایدی .

قدس شریفك قپولرینك موقعنی بوکون حقیله تعیین ایتمك ممکن دکلدر آنجق معروف اولنلرك اسملری : باب العتیق باب افرایم ، باب الوادی پیکار قپوسی باب المیاه باب الفرس باب السمك ... الخ در .

قدسك جسامتنه کلنجه محیط دائره‌سی اوچنجی سور انشا اولندقدن صکره ٣٣ ستاد ایدی .

اهالیسی حقنده‌کی مبالغه‌دن قطع نظرله یالکز اسکندر کبیر دورنده قدسده ١٢٠٠٠٠ نفوس مسکون اولدیغی بعض اثارده کورلمشدر .

اسکی قدسده مبانیٔ مشهوره : زینت ومعموریتی دللرده داستان اولان مسجد سلیمان که موریا طاغی اوزنده ایدی .

ایکنجیسی سیون قلعه‌سی اوچنجی حضرت سلیمانك سرایی ایدی . اشبو سرای شهرك اك یوکسك موقعی اولان سیون طاغنك جنوب قسمی اوزرنده انشا اولنمش ایدی .

بونلرك اوچیده بابل مهاجمه‌سنده احراق اولنمشلردی .

مؤخراً تکرار انشا وشمال غربیسنده باریز اسمنده برقلعهٔ مستحکمه وجوده کلمشیدی .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

هرود بو قلعه‌یی تحکیم و ترصین ایدرك کندی حامیسی و دوستی اولان مارق آنتوآن نامنه نسبتله انطونیا اسمنی تخصیص ایلمشیدی .

مذکور قلعه مربع الشکل اوله‌رق هر بر ضلعی بر یارم ستاد طولنده و وسطنده اطرافی قله‌لی مستحکم بر سور ایله محفوظ بر سرایی حاوی ایدی .

بونلردن ماعدا قدسده دها پك چوق آثار و مبانیٔ عالیه موجود ایدیسه‌ده محل و موقعی حقنده معلومات تامه موجود دکلدر .

قدسك بدایت تأسسی حقنده دخی کتب قدیمه‌ده بر قید تاریخی‌یه تصادف اولنه‌میور .

انجق بعض مورخین قدسك «صالم» نام شهر قدیم محلنده اولدیغنه قانع اولمشلردر .

ابراهیم علیه السلام زماننده بوراده ملکیسه‌دك و دها صکره آدوتیزه‌دك اسملرنده حکمدارلر بولنمشلردر .

حضرت سلیمان عصرنده قدس اسرائیل قومیتنك مرکزی حالنده ایدی بعد الاعتزال یهودا حکومتنك مرکزی حالنده قالدی .

رحبعامك بشنجی سنه‌سی مصر حکمداری سزاق طرفندن استیلا بورام زماننده فلسطین و عربستان بدویلری شهری یغما و اهالیسنی قید اسره کرفتار ایتدیلر .

اشعیا علیه السلام زماننده آثوریلر و ۱۳۰ سنه صکره کلدانیلر طرفندن ضبط اولنان شهر بسبتون خراب اولمشیدی بعد الانشا بر ارالق اسکندر کبیرك اداره‌سنه وانك ارتحالنده بطلمیوسلره انتقال ایلدی .

سوریه حکمداری اپیفان شهری یکیدن یغما و مسجد اقصایه ژوپیترك هیکلنی وضع ایله حرمتسزلك اظهار ایتمشیدی (قبل المیلاد ۱۷۰)

برقاچ سنه حال آسوده‌کیده بولندقدن صکره قبل المیلاد ۶۳ سنه‌سی پومپه شهره مظفرانه دخول ایتدی و براز صکره مسجد عالی بنه قره‌زوس طرفندن یغما ایدلمشدر .

هرود شهری مبانیٔ عالیه ایله تزیین و اعمار ایتمش ایسه‌ده یهودا جزئی زمان صکره روما مستملکه‌سی حالنی اکتساب ایلدی .

۷۱ سنه‌سنه یهودیلرك بر اختلال عظیمنده شهر کاملا خراب اولمشدر .

برقاچ قله ایله براز ابنیه‌سی باقی قالدیغی حالده ایمپراطور الیوس قدسك اسمنی دخی اورته‌دن قالدیرمق اوزره بسبتون تخریب و یرینه مشتری‌یه منسوب اوله‌رق آلیا قاپیتولینا نامیله بر شهر بنا ایتمشدر .

خرستیانلغك قیاصره تختنه ارتقاسنده یکی یکی ابنیه‌لر میدانه کلدیسه‌ده کنج خسرو طرفندن ضبط و ۶۲۷ ده هراقلیوس معرفتیله استرداد اولنمشدر .

اسلامك شعشعهٔ انواری جزیرة العربك

شماله طوغری نشر انوار هدایت ایتدیکی زمانلرکه ایام خلافت جناب فاروق اعظمیدر .

عساکر اسلامیه قدس شریفی استیلا ایتمشدر. قدس مؤخراً دول اسلامیه‌دن فاطمیه ایوبیه سلجوقیه حکومتلری اداره‌سنده بولنمش و بر ارالق اهل صلیب طرفندن دخی ضبط اولنمشدر .

۱۱۸۷ سنه‌سی سلطان صلاح الدین طرفندن ضبط ایله اوراده تأسس ایتمش اولان فرنك حکومتی ختام بولدقدن صکره ملك کامل طرفندن تکرار فرنکره اعاده اولنمش و صکره ۱۲۴۴ سنه‌سی اسلاملر طرفندن استرداد اولنمشدر .

قدسك ید غالبهٔ عثمانیانه انتقالی ۱۵۱۷ سنهٔ میلادیسنده‌در .

قدسك حال حاضری اولدرجه انقلابه دوچار اولمشدرکه شهرك اماکن قدیمه‌سنك محللرینی تعیین ایتمك همان غیر ممکندر: مواقع مرتفعه‌نك ارتفاعلری تناقص ایتمش تیروپون وادیسی یوکسله‌رك پك خفیف آثاری باقی قالمش شهرك جسامتی تبدل ایتمش ازجمله سیون طاغنك بر قسم عظمی شهرك خارجنده قالمشدر.

بونکله برابر قدسك ازمنهٔ متوسطه‌ده‌کی حالنی تعریف و توصیف ایدن مورخین مشهوره نقاط مهمه حقنده‌کی تعریفاتی زمانمز سیاحینك اشاراتنه تماما توافق ایدییور .

جغرافیون عربدن ادریسینك بو بابده‌کی مطالعاتندن بعض مواد مستخرجه بروجه زیر بیان اولنور :

« بیت المقدس آثار عتیقه ایله مملو شرقدن غربه طوغری ممتد بر طاغك اوزرنده ایلیا نامنی حائز بلده‌در .

غرب جهتنده باب المحراب و بونك التنده قبهٔ داود بولنور .

شرقده کائن باب الرحمه مسدود اولوب آنجق بایرامده کشاده‌در .

جنوبده سیون قپوسی شمالده عمود الغراب واردر .

باب المحرابدن شهره دخول اولندقده کنیش بر جاده شرقه طوغری امتداد ایده‌رك قمامه دنیلان کلیسایه ایصال ایلر مذکور معبددن شرقه طوغری طاتلی بر میل ایله انیله‌رك حرمخانه‌یه تصادف اولنور .

بونك شرقنه طوغری کیدلدکده مسجد اقصا دنیلان و حضرت سلیمانك اثر عالیسی اولان بنای عالی‌یه تصادف اولنمقده‌در .

ادریسیدن یکرمی سنه صکره بر اثر یازمش اولان بنژامن اثرنده باب ابراهیم باب داود باب سیون باب ژوزفا نامیله درت قپو یازمشدرکه یهودیلر بیننده بونلرك دها زیاده مستعمل اولدیغی شبهه‌سزدر .

شهری محیط اولان سور سلطان سلیمانك اثری اولوب ۱۵۳۴ تاریخ میلادیسنده بنا اولنمشدر .

سورك ارتفاعی ۴۰ و عرضی ۳

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قدم اولوب ١٢٠ قدر برجلرله تحكيم ايدلمش وايكيسى متروك اوله‌رق بدى محتوىدر .

سورك شمال جهتنده ايكى قپو واردركه غربه طوغرى اولان شام قپوسى وعربلر بيننده باب العمود ناميله موسوم اولوب نابلس نازارت عكا وشامه ايصال ايدر .

شرقه طوغرى اولان باب ذكريا دنيلان هرود قپوسيدر .

سورك قسم شرقيسنده دخى ايكى قپو اولوب شمالده‌كى سنت آتين يعنى ست مريم وجوبنده‌كى دوره قپوسيدر . برنجيسى تربهٔ مريم عليهما السلامه ايصال ايدر ايكنجيسى معبدك حواليسنه ناظر اولمغله مسدوددر .

سورك جنوبنده دخى كذلك ايكى قپو اولوب بونك شرق جهتنده بولنان باب المعازبه وغرب جهتنده وسيون طاغنده بولنان دخى سيون قپوسى وياخود باب النبى داود ديرلر . بونك خارجنده وطاغك تپه‌سنده برمعبد ايله قبهٔ داود اولمنى مظنون اولان محلك اوزرنده بنا اولنمش برجامع وبرعثمانلى خسته خانه‌سى و خرستيان قبرستانى واردر .

سورك غرب جهتنده باب الخليل دنيلان بيت اللحم قپوسى بولنور . بورادن بيت لحمه هبرونه كيديلور . بوقپونك قربنده دخى پيزان شاطوسى وبرج داود واردر .

سورك امتدادى قدم حسابيله بروجه آتى‌در :

٤٠٠ بيت اللحم قپوسندن آنغل قپوسنه قدر
٦٨٠ انقل قپوسندن شام « «
٣٨٠ شام « هرود « «
١٥٠ زرى جبه‌خانه‌سنه قدر
٢٢٥ اوادن آنغله قدر شمال شرقى
٣٨٥ « سنت اتين‌ه قدر
٢٤٠ « دوره قپوسنه قدر
٣٨٠ « انغله قدر جنوب شرقى‌يه
٤٧٠ « اوردور قپوسنه «
٦٠٥ « سيون « «
٢١٥ « انغله « جنوب غربى‌يه
٥٠٠ « بيت لحمه قدر

٤٦٣٠ قدم يكون

شو حساب بزه شهرك نسبتنى يك كوزل ارائه‌يه كافيدر :

يعنى شمالاً ١٤٣٥ قدم جنوباً امتدادى ١٢٩٠ قدم شرقاً ١٠٠٥ قدم غرباً ٩٠٠ قدم اولمق لازمكاوردر . بوكيفيت شهرك برمستطيل غيرمنتظم شكلنى حائز اولمسنى ايجاب ايتمكله ادريسينك امتداد بلده‌يى شرقدن غربه طوغرى ديه ياد ايتمسى بوندن ايلرو كلديكى نزاده بياندر .

شهرك سوقاقلرينه كلنجه باشلوجه اوچ طريق كبيرى حرات باب العمود ، سوق الكبير ، حرات الالم ناميله ياد اولنوركه برنجيسى شهرى شمالدن جنوبه ايكنجيسى غربدن شرقه قطع ايدر .

ديكر كوچك طريقلرى دخى حرات المسلمين حرات النصارا حرات اليهود سوق الارمنى ، سوق المغاربه وسائره در بونلر على العموم طار وغيرمنتظم اولوب قسماً قالديرم مفروشدر .

خانه‌لرى الچاق وكيللى طوپراق ويا طاشدن معمول اولوب پنجره‌لرى آز وآلت قاتده اوله‌رق قفسلى‌در .

قدس شريفده مسكون اولان اهالينك مقدار صحيحى ١٥ : ٢٠ بيك راده‌سنده اولوب بونك ثلثنى يهوديلر تشكيل ايدر .

شهرك مبانى ومعابد سائره‌سنه كلنجه بروجه آتيدر : شهرك غرب شماليسنده كائن قبر مقدس كليساسى‌كه ١٨٠٨ تاريخنده تشرين اولك اون برنجى كيجه‌سى حريقده ياتمش ومؤخراً يايلمشدر .

سن سالوادور زاويه‌سى بيت لحم وشام قپولرى آراسنده‌در .

روم كليساسى قبر مقدس كليساسى قربنده‌در .

ارمنى كليساسى سيون طاغى اتكنده‌در .

جامع عمرى موريا طاغى اوزرنده اولوب سياحين بوراده قديم سورك انقاضنى كشف ايتمشلردر .

قدس شريفده حرم شريف داخلنده برچوق مقامات مبروكه ايله قبر داود وسائر انبياء عظام زيارتگاه خواص وعوامدر .

قدس شريف سنجاغى : اهميتنه بناء مستقلا اداره اولنمقده‌در .

اراضيسى بيروت وسوريه ولايتلرى وصحراى تيه ايله محدود بحرلوط حوضه‌سندن عبارت اوله‌رق غرباً بحرسفيده ساحلدر .

شرقاً بحرلوط ايله محاط اولان قسم شرقيسى طاغلق ايسه‌ده سمت غربيسى دوز وسواحله طوغرى قوملق اراضى ايله منتهيدر .

١٣٠٠٠٠ قدر نفوسى و ١٩٤٠٠ اماكنى جامعدر .

باشلوجه صنايعى صدفكارى معمولاتدن عبارتدر .

مذكور سنجاق بروجه آتى قضا وناحيه‌يه منقسمدر :

(١) نفس قدس شريف قضاسى اولوب مولد جناب عيسى عليه السلام اولان بيت لحم نام ناحيه ايله براير قرا ومزارعى حاويدر .

(٢) يافه قضاسى اولوب لود مع رامله ناحيه‌سيله قرايى جامعدر .

يافه ماده‌سنه مراجعت اولنه .

(٣) خليل الرحمن قضاسى‌دركه — انبياء اولوالعزمدن ابراهيم خليل اللهك « عليه السلام » تربهٔ معطره‌سنى شاملدر .

(٤) غزه قضاسيدر .

قرداحه . — سوريه‌ده نهرالرئيس اوزرنده بر اسكى قريه‌در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قرتال . — شهر امانتنه ملحق قضا . لردن بريننك مركزى اولوب اسكدارڭ شرق جهتنده ودرت ساعت‌قدر بعدومسافه‌ده دكز كنارنده وشمندوفر خطى كذركاهنده واقعدر .

ايكى اوچ بيك نفوسى ايكى جامع‌شريفى ايله خان حمام وسائر مشتملاتى حاويدر .

قرتالڭ اوزومى شرابى مشهوردر .

قضاسى : ككبوزه شيله قضالرى اسكدار مرمره ايله محدود اولوب بندك مديرتى ايله ٢٨ قدر قرايى جامعدر .

قرق چكيد صويى . — اناطولينك جهت غربيسنده مرمره‌يه دوكيلان برچاى اولوب منبعنى برونيوم طاغنك شمالى ورسانلرندن اخذ ايدر .

قرق عزيزلو . — آيا سرانده‌يه مراجعت اولنه

قرقلر طاغى . — دمشق الشامده صالحيه قربنده مقامات مباركه‌يى حاوى برتپه‌نك اسميدر .

قرجه صالح . — ادرنه ولايت وسنجاغنك حوصه قضاسنده برناحيه‌در .

قرچوه . — مناستر ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قرشوه . — مناستر نواحيسندندر .

قروبه . — بوسنه ولايت وبهكه سنجاغنده اوتا صويى اوزرنده ناحيه مركزى برقصبه‌در .

قرق آغاج . — آيدين ولايتنده صاروخان سنجاغنده قضا مركزى برقصبه اولوب قصبه حطنك كذركاهنده و شمندوفرله مغنيسادن ايكى ساعت بعد ومسافه‌ده وسطح بحردن ١٩٠ متره مرتفع بر موقعده ٣٩ درجه عرض شمالى و ٢٥ درجه ٢١ دقيقه طول شرقيده واقع ١٠٦١٩ نفوس و ٢٥٧٠ اماكنى جامعدر .

يارم ساعت قدر مسافه‌ده كائن باقر قصبه‌سى قديماً جغرافيوندن لئونك اقرازى وهيه‌روقاس ديه ياد ايتديكى موقعدر .

قضاسى : شمالاً خداوندكار ولايتى وصومه قضاسى شرقاً اقحصار جنوباً اقحصار ومغنيسا قضالريله پالاموط ناحيه‌سى غرباً صومه قضاسيله محدودر .

اراضيسى ٤٨٠ كيلومتره اتساعنده اولوب قسماً طاغلق وباقرچاينك قسم اعلاسيله صولانمقده‌در .

كابنه‌ناميله برناحيه و٢٦ پاره قرايى محتويدر .

٢٠٣٣٦ نفوسك اون يدى بيكى اسلام ايكبيك التيوزى روم متباقيسى ملل سائره‌در .

قضاده ٢٣ جامع ٢٥ مسجد ٢٦ مدرسه ٦ دركاه ١٩ مكتب ٣ كليسا ١٣٧ چشمه و سبيل ١٦ ٢٥٠ عرصه ٥٠٩٨ خانه ٦٦١ دكان ٥ مغازه ٣٤ قهوه ١١ خانه

٣٨ فرون ١٦٥ اوطه ٥ لوقانطه ٥ باموق فابريقه‌سى ٢ حمام وسائره واردر .

قرق دليم طاغى . — انقره ولايتنده برطاغ اولوب قزل ايرمق قوچ طاغى ايله بونك اراسنده طار برواديده جريان ايدر . چوروم قصبه‌سى بوطاغك اتكنده‌در . يشيل ايرمغك برقولى منبعنى بوطاغدن اخذ ايلر .

قرق كليسا . — Saranda ecclissés ادرنه ولايتنده لوا مركزى برقصبه اولوب استرانجه طاغلرينك غربى اتكرنده ور چيدڭ مقابلنده پك مهم برموقع عسكريدر .

درون قصبه‌ده سكز جامع شريف ايله ايكى دركاه وشياق وفانيله وچول وچوال اعمالنه مخصوص ٤٥ قدر دستگاه موجود اوله‌رق بونلر سنوى ٤١٥٦ زراع شياق وفانيله ٦٣٦٠ عدد چوال وچول اعمال ايدرلر .

قصبه‌ده شرابجيلق دخى فوق‌العاده مترقى اولوب ٣٦١١ نفر شرابجى طرفندن سنوى آلتى يدى ميليون قيه شراب و ٥٠٠ بيك قيه قدر راقى اعمال اولنه‌رق اوروپايه على‌الخصوص فرانسه‌نك بلاد متعينه‌سنه سوق اولنه‌رق بو يوزدن كلى پاره مملكته جلب اولنور .

قصبه ايله پيكار حصار قوزجغاز قواقلى قويوه اسكوب پولوس ترزى دره نامنده ايكيسى موظف دردى فخرى مديرلرله اداره اولنور آلتى ناحيه ٧١ قريه‌دن مركز قضاسى تشكل ايدركه بونلرڭ جمله‌سنده ١١٩٦٦ خانه ٦٥٩٨ نفوسى موجوددر .

سنجاق : قرق كليسا سنجاغى ادرنه ولايتنك شرق شماليسندن عبارت اولوب شمالاً شرقى روم ايلى غرباً ادرنه جنوباً تكفور طاغى لوالرى شرقاً بحر سياه وچتالجه لواسيله محدوددر .

لوا اراضيسى قسماً بالقان و قسماً اووه‌لق اولوب بالطبع بالقانلر زراعته غير مساعد ايسه‌ده كثرتله چاودار زرع اولنمقده‌در . اووه‌لرده قزلجه حنطه چودار مصر شعير كنوير يتشديريلور .

اورمانلرى غايت واسع اولمغله كراسته واودون قطع وكمور احراق اولنه‌رق بحر سياه اسكله‌لرى وشمندوفر ايله درسعادته ومحال سائره‌يه سوق اولنور .

حيوانات اهليه‌دن لواده ٥٧٦٣١٣ رأس قيون ١٧٥٩٤٧ رأس كچى ١٧٤٦٠ جنوار ٥٠٠٠ قره صيغر ٣٠٠ مركب ٧٣٤٦ مانده ٢٤٣٨٦ اوكوز ٢٠٣ استر ٨٧١ باركير موجود ايدوكى رسمى ايستاتستيقدن نمايان اولمشدر .

قضانك صولرينى اركنه نهرى جمع ايدرك مريج واسطه‌سيله اطه‌لر دكزينه دوكيلور .

لوانك معمولاتى كايم شياق حالى وبز ايله ايپك شراب وسائره‌در .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

لوا بروجه آتی قضا ونواحی‌یه منقسمدر :

قضا	نواحی	قرا	عدد خانه	عدد نفوس
طرنوه	٤	٢٦	٣٧٢٦	١٢٦١٥
لوله برغوس	٢	٤٠	٢٨٢٩	١٥٣١٣
آخته‌بولی	١	١٥	٢٣٢٥	٨٥٧٠
ویزه	٤	٤٧	٣٨٤٥	٣٣٩٨٦
مدیه	١	٦	١٣٧٠	٧١٨٠
بابای عتیق	٣	٣٤	٣٤٦٨	١٤١٠٤
قرق کلیسا	٧	٧١	١١٩٦٦	٥٦٩٨٢
یکون	٢٢	٢٤١	٢٩٥٢٩	١٣٨٦٧٨

لوانك اراضی ومسقفات مجموعه‌سی آتیده‌کیلردر:

٣٣٠٩٠٩٩	دونم	اراضیٔ مزروعه وغیر مزروعه
٢٩٥٢٣٩	باب	خانه
٣١٩٧	»	دکان
١٠٧	»	فرون
١٦٧	»	خان
٣١٣	»	دکرمن
٩	»	فابریقه
٣١٨٠	»	انبار
٥٧	باب	چفتلك
٢٧٨٠٨	دونم	باغ
٢٠٦٠	»	باغچه
٢٦٤٦٧	»	تارلا
٤٩٣٣	»	چایر
٦٢٧٤٦	»	مرعه
٣٦٢١٤٨	»	اورمان
١٣٧	باب	مکتب
١٢٨	»	کلیسا ومناستر
٣	»	حاوره
٨٣	»	جامع ومسجد
٢٣	»	تربه‌تکه‌مدرسه
٨	»	حمام
١٠٥	»	چشمه وسبیل
٦٦٩	»	آخور
١٢٥	»	عرصه
٣١	»	طوغله وکرمید خانه
٩٨٩	»	خرمن یری
١٣	»	عبا وشیاق دولابی
١٧	»	طالیان
٣٦٢	»	قشلاق
١	»	باغچخانه
٦	»	تخته بیچقیسی
٢٩	»	اوطه
٢	»	قشله
٦٧٠٦٠	»	بالطه‌لق
١	»	سلحخانه
٤	»	قایقخانه
٤٨	»	دستکاه
١٥٢٠	»	یایلاق
٧٤٨	»	قلبه

١	»	دبوی
٦	»	حکومت‌قوناغی
٥	»	محبس
٤	»	خسته‌خانه

قرجه‌علی. — ادرنه ولایت و لواسنده قضا مرکزی بر قریه و یا کوچك بر قصبه‌در. زبانزدی قرجه‌لی‌در.

قرجه‌علی ادرنه‌نك غربنده و بلدهٔ مزبوره‌دن یکرمی‌درت ساعت‌قدر بعد و مسافه‌ده اولوب خاقان خلدآشیان خداوندکار غازی حضرتلری دلاوران و شجعان غزاتندن قرجه‌علی نام ذاتك اثر بناسیدر. مشارالیهك تربه‌سی دخی درون قصبه‌ده‌در.

قرجه علی مقدما شرق روم ایلی ولایتنه مربوط حصکوی ملحقاتندن سکسان خانه‌لی بر قریه اولوب قضا مرکزی اتخاذ ایدلدیکی حالده اهالیسنك کاملا اسلام اولمسنه نظراً ادرنه‌ولایت جلیله‌سنه باارادهٔ شاهانه ربط اولنمشدر.

بو تاریخدن اعتباراً اسباب ترقی و معموریتی تزاید ایدرك ابنیه‌لرینك عددی درت بشیوزه بالغ اولمشدر.

قصبه‌ده بر باب رشدیه مکتبی ایله ذکور و اناثه مخصوص بر بر باب مکاتب ابتدائیه وبرباب غایت مزین جامع شریف و مشتملات سائره واردر.

قضا : شمالا حاصکوی حرمنلی حاجی الیاس غرباً اخی چلبی اکری‌دره جنوباً سلطان یری کوملجنه شرقاً اورته کوی قضالریله محدوددر.

اراضی طاغلق و صرپ اولوب بو طاغلر اورمانلرله مستوردر.

قضاده‌کی اورمانلرك مساحه‌سی ٣٥٦٠٠ دونمدر.

اهالی احتیاجات ضروریه‌لرینی بو اورماندن استحصال ایدرلر.

ارده نهری قضایی سقی ایدر.

اهالیسی کاملاً اسلام وصلابت دینیه ایله متصف شجیع وجسور اولمق اوزره ٣٥ بیك نفوسدن عبارتدر.

اراضی اورته درجه‌ده منبت اولوب باشلوجه حاصلاتی توتوندر.

توتونك نفاستی و مقدارینك کثرتی بر خیلی سنه‌لر قضایه کلی پاره‌لر جلب ایتمش ایسه‌ده اخیراً اهالینك توتون زراعتنی یواش یواش ترك ایتملری یوزندن بو محصول تناقصه یوز طوتمشدر.

محصولات سائره‌سی حنطه شعیر قزلجه چاودار مصر اوزوم بورچاق فصولیه مرجمك صوغان کراز ارمود الما قایصی عیوه‌در.

٣٠٨ سنه‌سی ظرفنده ٣٠٩٨٧٦٠ حنطه ٨٩٨٣٠ کیله قزلجه ١٦٤٣٤٦٠ کیله شعیر ١٨٥٠ کیله چاودار ٥٠٠٠٠ کیله مصر ١٥٠٠ کیله بورچاق ١٥٠٠٠ قیه فصولیه ٧٠٠٠ قیه نحود ٦٥٠٠٠ قیه مرجمك ٣٠٠٠٠ قیه صوغان حاصل اولمشدر.

قضانك حیوانات اهلیه‌سی ١٨٢٠٦

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

رأس قیون ٣٠٩٩٨ رأس کچی ٢٥١٨ اوکوز ١٠٦ مانده ٥١ بارکیر ١٥٨ استر ٣٥٠٠ اینك ٩٠٠ ارکك ودیشی طانه ١١٠ رأس مانده اینکیدر.

مع قصبه قضاده ١٢٣ باب مکتب ٣١٤٠ خانه ١٦٥ دکان ١١ فرون ١١ خان ١٦٨ دکرمن ٢٠٥ انبار ١ حمام ١ خستەخانه ٧ قشله ٥٠ چشمه ٢٥٠٤٢٨ دونم اراضئ مزروعه ٦٥٠٠ خانه ١٤٦٨٩ دونم اوزوم باغی آلتی بغچه واردر.

باغلرندن سنوی یدییوز بیك قیّه عنیق اوزوم حاصل اولور ایسەده اهالی صرف اسلام اولدیغندن شراب اعمالنه رغبت ایتمیەرك داخل قضاده صرف و استهلاك اولنه‌ماندن ماعداسنی پکمز اعمال ایدرلر.

معدنیاتدن جوار قصبەده بیوك درەده غاز وکمور و بك قریەسنده غاز و نافت و زفت و سائر قراده آنتیموان سیملی قورشون باقر بوراسیت کشف اولنمش ایسەده هنوز اخراجنه تشبث ایدلمامشدر.

قضا فخری مدیرلکلرله اداره اولنور سلمنلر عثمان بشەلر خواجەلر بحیالی فراغیلر شعبان غبروه قوریجه ویران ناحیەلرینی وبوزاییکی پاره قریەیی مشتملدر.

قره ارسلان صویی.— قونیه ولایتی داخلنده کائن اکردیر نام کوله دوکیلان بر صویك اسمی اولوب سلطان طاغندن اینان برقاچ درەدن تشکل ایتمشدر.

قره آغاج کولحصار.— قسطمونی ولایتنده وقسطمونینك غرب شمالیسنده فلیاس توابعندن کوچك برچای اوزرنده واقع برقریەدر.

قره آغاج یلواج.— قونیه ولایت وحمید آباد لواسنده قضا مرکزی اولوب قونیەنك ٢٧ ساعت قدر غربنده و مرکز لوانك ٢٤ ساعت بعد ومسافەسنده واقعدر.

قصبەنك خانەلری منتظمجه چارشوسی و تجارتی اولدقچه ایشلکدر.

ایپلکدن و کتاندن بز نسج اولنور. اهالیسی سکز بیکه قریبدر.

قصبەده ١٤ مکتب ١ مدرسه ٥ مسجد ٢٠ جامع ٨ دباغخانه ٢٥ یاغخانه ٤٠ دکرمن ٢ حمام ٨ فرون ٢ خان ٩ قهوه ١٥٢ دکان ١٥٠٨ خانه ١ کتبخانه ٢ تربه ١ حکومت قوناغی ١ حبسخانه ١ تلغرافخانه واردر.

قضاسی: حمید آباد سنجاغنك شرقنده و بکشهری کولنك ساحلنده اولوب منبت و محصولدار اراضییی محتویدر. شمالاً یلواج جنوباً اکردیر شرقاً قونیه سنجاغی غرباً اولو بورلو قضالریله محاطدر.

قضا بکشهری و اکردیر کوللری اراسنده واقع اراضی اولوب کوللر سببیله هواسی لطافتدن عاریدر.

اشبو قضا افشار اسمنده بر ناحیه ایله ٤٨ قریەدن مرکبدر.

٤٣١٦ خانەده ١٩٦٨٣ نفوسی جامع اولوب بونلرك جملەسی اسلامدر.

٤٤ مکاتب اسلامیه ٨ مدرسه ٣٠ مسجد ٤١ جامع ١٢ دباغخانه ٤٦ یاغخانه ٧٧ دکرمن ٣ حمام ٩ فرون ٤ خان ١٠ قهوه‌خانه ١٨١ دکان ٤٢٤٤ خانه ٨ چفتلك ١ رژی ادارەسی ١ دیون عمومیه ادارەسی و سائر مشتملاتی محتویدر.

محصولاتنه کلنجه افشار ناحیەسی خارج حساب عدایدلدیکی حالده قضاده سنوی ٣٠٠ کیله نحود ١١٧٥٠ کیله چاودار ٦٦٠ کیله یولاف ٥٦٥ کیله داری ٥٨٦١ کیله ملز ٩٧٦١ کیله آرپه ٢٥٨٦٥ کیله بغدای ٩٧٥٠ قیّه آفیون ١٢٠٠ کیله فیك ١٥٢ کیله فصولیه ١٢٥ کیله مرجمك حاصل اولمقدەدر.

حیوانات ووسائط نقلیەسی ٣١٨ مانده ٢٢٩٥ اینك ١٢٢٩ اوکوز ٧٢ دوه ٢٧٥ مرکب ٢٥ استر ٣٤٠ بارکیر ٣٣٤ تفتیك کچی ١٢٧٠٠ قره کچی ٧٢٠٠ قیون ١٢٢٩ اوکوز عربەسی ١ درت تکرلکلی ٢٠ ایکی تکرلکلی عربەدن عبارتدر.

قره اغاج.— (غربی —)

غربی قره اغاج مادەسنه مراجعت اولنه.

قره اووه صویی — «آغوس پوتاموس» روم ایلی شاهانەنك ادرنه ولایتی داخلنده جریان ایدرك چناق قلعه بوغازینه لاپسکی مقابلنده دوکیلان بر نهر اولوب پلوپونس محاربەسنی ختامه ایصال ایدن لیساندرك آتنەلیلره قارشو اکتساب ایتدیکی مظفریت بو نهر ساحلنده وقوعه کلمشیدی.

قره آغاج.— سیواس ولایتنده توقاد سنجاغنك اربعه قضاسنه مضاف برناحیەدر.

بو اسمده اناطولی و روم ایلینك مواقع متعددەسنده برچوق قرایه تصادف اولنور.

قره بیرون.— آیدین ولایتنده ازمیر سنجاق و قضاسنه ملحق بر ناحیه اولوب ازمیرك جنوب غربیسنده واقع وشماله طوغری اوزامش اولان شبه جزیرەدن عبارت اولەرق جنوباً چشمه قضاسی وجهات سائرەدن دکزله محاطدر.

اهالیسی ١٠٧٠٦ نفوسدن وقراسی ٢٥ پارچەدن عبارتدر.

مرکز ادارەسی ٨٠٠ نفوس ٣١٢ خانەلی جامع مرطفان قریەسیدر.

قره بیغا.— مستقل قلعهٔ سلطانیه سنجاغنك بیغا قضاسنه تابع بر ناحیەسیدر.

قره حور.— دیاربکر ولایتنك ارغنی لواسنده پالو قضاسنه ملحق بر ناحیەدر.

قره جه آباد / **قره جه آباد** } سلانیك ولایت و لواسنده بری وودینه و دیکری ینیجه قضاسنده ایکی ناحیه‌درلر .

قره جه خلیل .— ادرنه ولایتنده دیمتوقه قضاسنده بر ناحیه اسمیدر .

قره جه صو .— آیدن ولایتنك نازللی قضاسنده و قضانك جهت جنوبیه‌سنده بر ناحیه اولوب ١٦٧٤٨ نفوس و ٢٢ پاره قرایی مشتمل بر قریه‌در.

قریه مرکزی اولان قره جه صو قصبه‌سی ٦٤٥٧ نفوس و ٢٣٦٦ اماکنی جامعدر.

قره پیکار .— قونیه ولایت وسنجاغنده و قونیه‌نك جانب شرقیسنده ودوز بر محلده وچقور بر اراضیده کائن بر مملحه‌نك مدخلنده کائن قضا مرکزی بر قصبه‌در. خانه و چارشو وبازاری پك اهمیتلی دکلسه‌ده یاوز سلطان سلیم خان غازی‌یه منسوب اولان ایکی مناره‌لی جامع شریفی پك دلنشیندر قره پیکار مملحه‌سی سنوی ٢٠٠ بیك قیه طوز اعطا ایدر.

قضاسی : نیکده سنجاغی وقوچحصار قونیه قرمان ارکلی قضالری اراسنده دوز و عارضه‌سز بر اراضی اولوب ٣٤ قریه و سکز محله‌یی حاویدر.

محصولات اراضیه‌سی حنطه شعیر چاودار جهری بورچاق کمیون و بوکا مماثل شیلردر.

مطبقانده تویلی دوه وپك چوق قیون یتیشور وبونلردن استحصال اولنان ساده یاغی پك نفیس اولمغله اهالیسی بویوزدن خیلی تمتع ایدر . قضاده ٣٦٦٦ خانه ١٣٨١٣ نفوس ٨٤ جامع و مسجد ٢ دکرمن ٢ حمام ١ فرون ٢ خان ٣٤ دکان ٥٠ مکتب بر مدرسه موجوددر .

قره بیکار .— ایدین ولایت ولواسنه تابع بر ناحیه‌در.

قره بیکار / **قره بیکار** } سیواس ولایت ولواسنده بواسمده ایکی ناحیه واردر بری عزیزیه دیکری تنوس قضاسنه تابعدر .

بو اسمده ممالك شاهانه‌ده بر قاچ مواقعه دها تصادف اولنمقده‌در .

قره جه طاغ .— دیاربکر ولایت ولواسنك سیوه‌رك قضاسنه ملحق بر ناحیه و بو ناحیه حوالیسنده کائن بر طاغك اسمیدر. مشهور خابور نهری منبعنی بو طاغدن اخذ ایلر.

قره جه فقیه .— ازمیر کورفزینك شرقی نهایتنده وازمیرك غرب شمالیسنده بر قصبهٔ قدیمه اولوب فوسیدیلر طرفندن تأسیس وقولونیلرله اعمار اولنمش ایدی .

قره جه‌لر .— قسطمونی ولایت و کنغری لواسی داخلنده اولو صویی اوزرنده بر قریه اسمیدر .

قره جه ویران .— ارضروم ولایت و سنجاغنك ترجان قضاسنه ملحق بر ناحیه‌در بو اسمده کنغری سنجاغنده بر ناحیه دها واردر

قره چوبان .— ارضروم ولایت ولواسنك خنس قضاسنه ملحق بر ناحیه‌در .

قره حسن .— موصل ولایت وشهرزور سنجاغی مضافاتندن بر قریه‌در .

قره حصار بهرام .— آنقره ولایت یوزغاد لواسنك معدن قضاسنده بر ناحیه اسمیدر .

قره حصار بیغا .— آبدنجق ماده‌سنه مراجعت بیورلیه .

قره حصار تکه .— سربك ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قره حصار شرقی .— بوکا شبین قره حصاری دخی دیرلر .

سیواس مراکز الویه‌سندن اولوب پونت طاغلری ایله عارضه‌لی اولان بر اراضیده و ١٥٠٠ متره ارتفاعنده بولنان کنیش بر یایلا اوزرنده ٤٠ درجه ١٢ دقیقه عرض شمالی ایله ٣٦ درجه ٦ دقیقه طول شرقیده واقعدر .

اسکله‌سی اولان کره‌سونه ٨٢ کیلومتره امتدادنده بر شوسه ایله مربوطدر .

سور وبر صرب قیا اوزرنده اولان ایچ قلعه‌سی فوق العاده حائز متانتدر

قومنن دورینه منسوب اولوب قپوسی اوزرنده حکمداره مخصوص قرنال قوشی محکوکدر .

اهالیسی ١١٧٠٠ نفوس اولوب بونك بشدیکی اسلام ایکیبیك بشیوزی شیعی المذهب بیك یدییوزی ارمنی یدییوز اللیسی پروتستان اوچیوزی ارمنی قتولیکی بیك آلتی یوز اللیسی اورتودوقسدر .

قصبه‌نك ابنیه‌لری الچاق و طاغلرك بوکرلرینه مستنداً بنا اولنه‌رق چاتیلری باصیلمش طوپراقلرله مستور ویکدیکری اوزرینه بنا اولنمشلردر . قسم اعظمی دفعاتله حریقلردن خراب اولدیغی حالده تکرار اعمار اولنمش وشمال شرقی‌یه طوغری توسع ایلمشدر .

بو شهر پومپه‌نك طرفندن شکرانهٔ مظفریت اوله‌رق بنا اولنمش ایسه‌ده نیقوپولیس نامیله تسمیه‌سنده‌کی شبهه لایقیله حل اولنه‌مامشدر .

قضاسی : سنجاغنك شرق شمالیسنده واقع اوله‌رق آلتی ناحیه ایله ٣٦٥ قریه‌دن مرکبدر .

نفوسی ١٨٨٠٠ اولوب نصفی اسلام ودیکر نصفی ملل سائره‌در .

سنجاغی : سیواس ولایتنك شرق

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

شمالیسنده اولوب شمالاً طربزون ولایتی شرقاً مذکور ولایت ایله ارضروم ولایتی جنوباً سیواس وتوقاد سنجاقلری وغرباً ینه طوقاد لواسی ایله محاطدر .

موقع جغرافیسی ٣٤،٥٦َ : ٣٦،٣٦َ طول شرقی و ٤٠،٤٠َ : ٤٩ عرض شمالیدر.

مساحهٔ سطحیه‌سی ٩٨٠٠ مربع کیلومتره‌در .

اهالیسی ٣٩ بیکی اسلام اوںبر بیکی ارمنی آلتی بیکی پروتستان بیکی قاتولیك متباقیسی روم اولمق اوزره یتمش یدی بیك نفوسدن عبارتدر .

طاغلری طربزون ولایتی حدودنده کائن پونت سلسله‌سنه منسوب قره‌بل طاغنك امتدادی اولان صاری چیچك واکری بل طاغلریدر که الك مرتفع نقطه‌سی ٢٦٠٠ متره‌یی تجاوز ایدر قزل ایرمغه منبع ویرن قزل طاغ سلسله‌سی سنجاغك صوشهری قضاسنی قوچکری دن تفریق ایدر .

صوشهری بو سلسله‌نك الك مرتفع «٢٣٠٠ متره مرتفع» اولان یایلالرینك بری اوزرنده‌در .

کوسه طاغی دخی سنجاغك غرب جنوبیسنده وایکدیر طاغی حمیدیه قضاسی سرحدنده واقعدر اشبو طاغلرك جمله‌سی اوروغرافی نقطهٔ نظرنده پونت سلسله‌سی منسوباتندن عد واعتبار اولنورلر .

M. CEVDET
No.
KİTAPLARI

کلکیت صوینك ١٠٢ کیلومتره محلی ایله ملت ایرمق وآقصوچایلری سنجاغی اروا ایدرلر .

اقلیمی عمومیتله صاغلام وهواسی اقالیم مرتفعه‌یه و طاغلرك ورسانلرنده جهات و استقامته کوره مخالفدر .

طاغلرك یاز وقیشی شدتلی ایسه‌ده پونت طاغلرینك عمیق وادیلرنده علی العموم برلطافت هوا حکمفرمادر .

حاصلات : سنجاغك وسطی اوله‌رق محصولات سنویه‌سی بروجه آتیدر :

قیه	
٢٠٠٠٠٠٠	بغدای
٥٠٠٠٠٠	آربه
٧١٥٠٠٠	چودار
٥٨٠٠٠	یولاف
١٠٠٠٠	مصر
٤٠٠٠٠	بقله
٢٠٥٠٠٠	فاصولیه
٨٥٠٠٠٠	مرجك
٩٥٠٠٠	نخود
١١٥٠٠	بامیه
٩٥٠٠٠	اوزوم
٩٠٠٠٠	الما وارمود
٩٥٠٠٠	میوهٔ سائره
٩٥٠٠٠	صاری بویا
٣١٥٠٠	کتره ضمغی
١٠٠٠	سخلب
١٢٠٠	توتون
٥٠٠	آناسون
١٩٠٠	بال مومی

٥٠٠	بال
٢١٠٠٠	تفتیك
٢٠٠٠٠	بادم
١٥٠٠٠	قوری اوزوم
٢٧٠٠٠٠	شراب
٦٢٥٠٠٠	پکمز
٣٢٨٠٢٦٠٠	یکون

اورمان : لوانك اورمانلری پك واسعدر قره‌حصاردن کره‌سونه منتهی طریقك کذرکاهنده بولنان طاغلر ووادیلر غایت اعلا نوروج چاملری وسائر اشجار ایله مزیندر .

مصنوعات : لوانك مصنوعاتی بر نوع چیوقلی پاموق منسوجاندن عبارتدر. بومنسوجات وقتیله همان اهالینك یگانه مدار معیشتی اولوب داخلاً صرفیاتندن بشقه اخراجات کلیه‌سی سببیله سنجاغه پك کلی برپاره داخل اولمقده ایدی .

شمدی ٤٥٠ فرانق قدر برمبلغ حصوله کلور .

معدنیات : قره‌حصارده معادن مختلفه‌طارلری موجود ایسه‌ده برچوغی هنوز اخراج اولنمامشدر. آنجق شاب معدنی اولقدر کثرتلیدر. حتی سنجاغك مرکزی اولان قصبه‌یه شبین قره‌حصاری نامی اعطا اولنمشدر.

بوندن ماعدا لینیت قیا طوزی باقر مع سیم قورشون معدنلری دخی واردر.

حیوانات اهلیه : لواده ٣٤٠٠٠ اوکوز ١٧١٢٠ بارکیر ٨٠٠٠ مرکب برملیونی متجاوز قیون وکچی واردر.

مکاتب: داخل لواده ٦١٠ باب اسلام ٧٥٠ ملل سائره مکاتبی بونلردن اوچی برنجی بری ایکنجی درجه‌ده سائرلری ابتدائیه طرزنده‌در.

تجارت: لوانك محصولات ومعمولات متنوعه‌دن عبارت اولان اخراجاتی سنوی ١٦٦٩٣٠٥ فرانق وصابون قهوه شکر چوقه جام پترول موم فس وسائره‌دن مرکب اولان ادخالاتی ٤٦٤١٨٠ فرانغه بالغ اولمقده‌در.

تقسیمات ملکیه: قره حصار شرق لواسی ٥ قضا ٣٨ ناحیه ١١٠٠٠ قرایی محتویدر:

قرا	نواحی	قضا
	قزیق	مرکز قضاسی
	قنیق	
٣٦٥	تامزره	
	کولوه	
	عالیشان	
	اسقونه	
	لاغوز	حمیدیه
	چودور	
	باسدورا	
	حاتونا	
٢٧٤	باش آغری	
	کمحه	
	یاوشان	
	ارمنی	

قرا	نواحی	قضا
	حسن شیخ	
	قپالی	
	موشار	قزیلحصار
	قلعهٔ بالا	
١٦١	موسا	
	فیروز	
	چورکی	
	بغچه	
	اکس	
	حایلی	
	قلعه	
	قوواجق	
	آندرن	صو شهره
	قارتانوز	
	ازبیدر	
١٧٠	آوشار	
	دومیچ	
	آوغانیز	
	قره بورك	الوجره
	کمالی	
١٣٠	زیل	
	میزمیل	
	اوراق	
	نشدیك	
١١٠٠	٣٨	٥

قره حاجیلو. — اطنه ولایت ولواسنده بر عشیرت اولوب ناحیه صورتنده اداره اولنمقده‌در.

بو عشیرتك مسكنی اولان قره حاجیلو قریه‌سی اطنه‌نك شمالنده واقعدر.

اهالیسنك یکانه مدار معیشتی مرکز ولایته اودون کتورمك وحیوان بسلمك کبی شیلردر.

قره عیسالو. — اطنه ولایت ولواسنه مربوط بر قضا اولوب سکنه‌سی ١٠٤٠٦ نفوسدن عبارتدر.

داخل قضاده ٢٧ جامع ١٠ مسجد ٤ مدرسه ١٢ خان ٢٠ دکان ٣٠ صبیان مکتبی ٣ باغچه ١ کلیسا ٤٥ دکرمن ٥ فرون ٥٠٠ باغ واردر.

مرکز قضا اطنه‌نك ١٠ ساعت شمالنده کائن جیحه‌لی قریه‌سیدر.

اهالی زراعت وکراسته اعمالیله کچنورلر. پاموق سیسام زیاده یتشور. ملبوساته اولان احتیاجلرینی کندی اعمال ایتدکاری بز وآلاجه ایله تأمین ایدرلر. داخل قضاده کائن قزل طاغ نام یایلاق حکومت واهالینك یازلاغیدر.

نواحیٔ ملحقه‌سی منه منجی بوقاری واشاغی دیندار نامیله ٣ عدددر.

قره دپه. — موصل قراسندندر.

قره دیویت. — آیدین ولایتی جبالندن اولوب قوله قصبه‌سنك جهت شمالیسنده واقعدر.

قره دکز. — قره دکزك ممالك عثمانیه‌یی محیط اولان قسمی ساحل جنوبیسی اولوب حوبا

قصبه‌سندن بداء ایله منقالیه‌نك شماله قدر امتداد ایلر.

بو قسم اطه وبرقاچ لیمان مستثنا اولمق اوزره لیماندن خالیدر.

قره دکزك فورطنه‌سی شدید وجریانی بوسفور واسطه‌سیله‌در.

قره‌سی. — خداوندکار ولایتنی تشکیل ایدن الویه‌دن بریسی اولوب بیغا سنجاغی و مرمره واطه‌لر دکزی وقره‌حصار وبروسه لوالریله محاطدر. بوراسی متقدمینك میزیا دیدکاری خطه اولوب اوائل تأسس دولت علیه‌ده قره‌سی اوغللری اداره‌سنده ایدی.

بر آرالق ولایت اتخاذ اولنمشدر.

مرکز اداره‌سی بالیکسر قصبه‌سیدر.

لوا ٩٠٤ قریه ١٤ ناحیه ٩ قضایه منقسمدر. نفوسی ٢٦٦,٢٧٨ مقدارنده اولوب بونك آنجق بش آلتی بیك قدر روم وارمنی قصوری کاملاً اسلامدر.

مکاتب صبیانیه ورشدیه واعدادیه‌نك مجموعی سکز یوزه بالغ اولور.

قره حصار دوه‌لو. — انقره ولایت قیصریه لواسنده دوه‌لو قضاسنك قرای مشهوره‌سندن اولوب زنجبار نامنده غایت محکم بر قلعه‌یی حاویدر.

قره حصار صاحب. — خداوندکار ولایتنده لوا مرکزی بر قصبه اولوب بر طاغ اتکنده واقعدر.

قره صو. — طرسوس چاینه مراجعت اولنه.

قره صو. — «نونستوس» noes-tus روم ایلیده‌ردوب طاغلرندن ظهور ایدرك اطه‌لر دکزینه دوکیلان بر چایك اسمیدر.

قره صو. — سقاریا توابعندن بری اولوب منبعنی سکود جوارندن اخذ ایلر.

قره صو. — «ملاس» قزل ایرمق توابعندن بریسی اولوب قیصریه‌نك بش فرسخ قدر شمال غربیسنده نهره ملاقی اولور.

قره صو. — استروما ماده‌سنه مراجعت اولنه.

قره صو. — فرات نهرینك منبعندن مورات نهریله زلشجه‌یه قدر آلدیغی اسمدر.

بو اسمده ممالك شاهانه‌نك بر چوق مواقعنده بر چوق انهاره تصادف اولنور.

قره صو یکیجه‌سی. — یکیجه ماده‌سنه مراجعت اولنه.

قره صو. — قاندره ماده‌سنه مراجعت اولنه.

قره طاش. — اطنه ولایت ولواسنده ناحیه مرکزی و اسکله موقعی اولوب سیحان نهری منبعنده واقعدر.

اطنه‌یه ون ایکی ساعت بعد ومسافه‌ده واقع ٧٢ قریه‌یی جامعدر.

تجارتی بولنده زراعتی مطلوب

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قره‌حصار صاحب (آفیون قره حصاری)

درجه‌ده‌در لوانك قسماً اخراجاتی بو اسكله‌یه منحصردر .

قره طاش برونی .- « مغار - سوس » اسكندرون كورفزینك غرب شمالی اوجنی حصوله كتورن بر بروندر .

قره طوه .- قوصوه ولایت و لواسنده قضا مركزی اولوب یالكز غربه طوغری اچیق بر وادینك منتهاسنده و بر دره ایله قطع اولنمشدر .

نفوسی ٦٠٠٠ در .

قره‌طووه قضاسی طاغلق بر موقع اولوب ٤٢ قریه‌یه مشتملدر .

قره فریه .- « ایرانو پولیس » «Beroea» سلا- نیك ولایت ولواسنده قضا مركزیدر .

قصبه سلانیكك غرب جنوبیسنده واون‌ایكی ساعت‌قدر بعدومسافه‌ده‌در .

٨٤٨٩ اهالی ٢١٠٢ خانه ٣٦٩ دكان ١٩ جامع ومسجد و یالكز بشی اجرای آینه منحصر اولمق اوزره ٦٠ قدر كلیسا بر باب رشدیه مكتبی آلتیسی اسلام و بشی خرستیانلره مخصوص اون‌بر باب ابتدائیه مكتبی ایله ایكی قشله برخسته‌خانه‌یی و برحكومت قوناغی محتویدر .

قضاسی : سلانیكك محصولدار قسملرندن اولوب باشلوجه حاصلاتی بغدای شمیر مصر علف سیسام بورچاق نحود چلتك پاموقدن عبارتدر .

صنایعی حاولو پشكیر حمام طاقمی و بوكا مماثل شیلر ایسه‌ده بوده اوتوز قرق‌سنه اقدمنه نظراً حال تدنیده‌در .

انجق ایكیجیلك و قوزه محصولی فوق‌العاده رواجلی بر صنعت حالنی اكتساب ایتدیكی جهتله دوت اغاجی یتشدرمك اوزره قضانك هر جهتنده خصوصاً اغستوس ناحیه‌سنده كمال كرمی ایله چالشیلمقده‌در .

شراب سنوی بریچق ملیون وراقیسی یوزاللی بیك قیه‌یه بالغ اولور .

اغستوس ناحیه‌سنك شرابی هریرده معتبردر .

اولاح فامیلالری طرفندن چوراب و شیاق نسج اولنه‌رق داخلاً صرف و استهلاك اولناندن بشقه خارجه دخی سوق و اخراج اولنمقده‌در .

قصبه‌ده آیادون پناری نامیله كشاد اولنان پازارده سنوی اوچ‌بیك لیرا قدر اخذ و اعطا وقوعبولور .

قضا اغستوس ناحیه‌سیله ٧١ قدر قرا و چفتلكاتی محتویدر .

قصبه‌ده و اغستوس ناحیه‌سنده ایپلك فابریقه‌لری ولایت و جوارینك بویوزدن اولان احتیاجاتی تأمین ایتمكده‌در .

قره‌قیاصویی .- اناطولیده كوچك مندرس نهری توابعندن بری اولوب مذكور نهرك منصبندن بش فرسخ یوقاریده نهره ملاق اولور .

قره كليسا } **قره كليسا** } بری ارضروم ولايتنك پاسينلر قضاسنده ديكری ادرنه ولايتنك ديمتوقه قضاسنده اولمق اوزره ايكی ناحيه اسميدر .

برنجی ١٨ ايكنجی ١١ قريه‌دن مركبدر .

قره كليسا .– ارضروم ولايتنك بايزيد سنجاغنده قضا مركزی برقصبه‌در .

موقعی طربزون ارضروم واسطه‌سيله ايران وروس حدودينه منتهی اولان طريقده وارضرومدن ١٦٥ كيلومتره بعد ومسافه‌ده ودياذن قصبه‌سنك ٦٦ كيلومتره شمال شرقيسنده وبايزيددن ٩٩ كيلومتره اوزاقده واقعدر .

شرقی فرات صوينك بركوچك تابعی قصبه‌دن بالمرور برقاچ كيلومتره اشاغيده نهره قاريشور .

قضاسی : بايزيد لواسنك مركزنده اولوب آلشكرد ودياذن قضالری وروسيه ممالكيله محدوددر .

اهاليسنك بش بيكی مسلم وايكيبيكی ارمنی قصوری ملل سائره اوله‌رق ٦٩٣٨ نفوسدن عبارتدر .

قضا ٣ ناحيه ٣٨ قريه بيك اوچيوز سكز خانه‌يی مشتملدر .

ايكی مكتب برقاچ جامع وكليسا ٨٣ دكان ٤٢ خان برفرون ٣٠ دكرمن موجوددر .

قره كوپری .– ارضروم ولايت ولواسنك خنس قضاسنده ١٢ قريه‌لی برناحيه‌در .

قره كول .– كول باشی ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قره كی .– هركيت ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قره‌مان .– قونيه‌ولايت ولواسنه مربوط مركز قضادر قونيه‌نك يكرمی ساعت جنوب شرقيسنده مرسين وسلفكه اسكله‌لرينه اوتوز آلتيشر ساعت بعد ومسافه‌ده وبسيط برموقعده‌در .

موقعی ايجابنجه هواسی لطافتدن عاری وصولری عاديدر . انجق اطرافی مزرعه ومرعه‌لری شامل والاطاغدن اينان لطيف برصو برقاچ ساعت قدر ايلريدن مرور ايتديكی جهتله اهاليسنك هواجه استفاده‌لری تأمين اولنه بيلور .

قره‌مان وقتيله پك جسيم برشهر حالنده هله قرمان اوغللری زماننده انلرك مقر حكومتلری اولديغندن آثار قديمه‌سی واردر .

قصبه‌نك ٢٠٠٠ قدر خانه‌سی واون بيك نفوسی ١٠٥ مسجد ٢١ جامع ٤ تكيه‌سی ٥١٥ دكان ٣٠ مغازه ٩ قهوه‌خانه ٤ خان ١٤ فرون ٧ حمام ٥ دكرمن ١ دبوی ١ بزيرخانه ١١٠ چشمه ١ قشله ١ روم مكتبی ١٥ اسلام مكتبی ٢١ مدرسه وسائره‌سی واردر .

قضا : ولايتك سمت جنوبيسنده شرقا اركلی شمالا قونيه وقره پيكار غرباً بوزقير وخادم قضالری جنوباً اطنه ولايتی ايله محاطدر .

اراضی منبت اولوب جنوب جهتی طوروس سلسله‌سی اتكاريله عارضه‌لنمشدر .

قره‌مانده هرنوع حبوبات ايله ميوه پاموق كوك بويا جهری آفيون اوزوم بزير سيسام يتشديريلوب محلی اداره ايتدكدن صكره فضله‌سی مرسين وسلفكه اسكله‌لری واسطه‌سيله خارجه سوق اولنور .

آلا طاغ وعفرياد ناحيه‌لريله برابر ٨٤ قريه‌دن مركبدر .

قره‌مانك نام ديكری لارنده‌در .

آلاطاغ ٣٥ عفرياد ١٠ قريه‌يی جامعدر .

قضانك نفوس عموميه‌سی اوتوزبيكی تجاوز ايدر .

حيوانات اهليه‌سنه كلنجه : آلاطاغ وعفرياد ناحيه‌لری خارج اولديغی حالده ١٢٥ مانده ٩١١ اينك ٣٠٢٤ اوكوز ٢١٩ دوه ١٧١٥ مركب ١٢ استر ٦٧٥ باركير ١٧٩٣٤ تفتيك كچيسی ٢٣٦٩٦ قره كچی ٢٦٨٥٩ قيون ٩٦٧ اوكوزعربه‌سی ٥ درت تكرلكلی ٥٠ ايكی تكرلكلی عربه موجوددر .

قره‌مانلی .– سيواس ولايت ولواسنك عزيزيه قضاسنك ٣٠ قريه‌لی برناحيه‌سيدر .

قره‌مرسل .– ازميد سنجاغنده قضا مركزی اولوب ازميدك ١٥ ميل بحری شرق جنوبيسنده و درسعادتك ٣٤ ميل جنوب شرقيسنده وساحل بحرده كوچك برليمانجقدر .

اهاليسی طقوزبوزی اسلام آلتيوزی روم بشيوزی ارمنی اوله‌رق ٢٠٠٠ نفوسدن عبارتدر .

قضا: سنجاغك جنوب غربيسنده اولوب شمالاً مرمره دكزی شرقاً ازميد و كيوه قضالری جنوباً و غرباً خداوندكار ولايتی ايله محاطدر.

مساحهٔ سطحيه‌سی ٢١٢٥ مربع كيلومتره‌در.

يالوه ناحيه‌سيله برابر ٦٠ قرايی جامعدر.

قرای مزبورك (٣٣) چی قضايه (٢٧)سی ناحيه‌يه عائددر.

اون بيكی اسلام و متباقيسی ملل سائره اوله‌رق يكرمی درت بيك نفوس مشتملدر.

قره‌مرسل وحواليسنده ١٦ جامع شريف ٧ كليسا ١ مناستر ١ دبوی ٥ حمام ٢ آشجی دكانی ٢٠ دكرمن ٥٦ چشمه ٩٩ خان ١٠٠ دكان ٦٦٦ خانه ٣ ياغ فابريقه‌سی ٢٠ چفتلك ١٥ مكتب موجوددر.

قضانك محصولی حبوبات سبزه يورطه پينر و بوكا مماثل شيلر اولوب درسعادته كليتله اخراجات وقوعبولور.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

محصول قضا حقنده بر فکر حاصل ایتمك ایچون جدول آتی‌یه مراجعت کفایت ایلر :

	هکتولیتره
بغدای	۳۷۲۰۰
آرپه	۱۲۰۰۰
یولاف	۱۹۲۰۰
چاودار	۷۰۰۰
مصر	۹۵۰۰۰
ملیز	۷۲۰۰
قبلوجه	۹۶۰۰
پرنج	۱۵۰۰۰
سائره	۳۹۳۰۰
	کیلوغرام
پاموق	۲۲۱۵۱
بال مومی	۱۰۰۰۰
بال	۸۰۰۰۰
قوزه	۴۹۴۱۱
پینر	۴۵۰۰۰
بقله	۱۱۱۰۰
نحود	۱۰۰۰۰
بوکریجه	۹۰۰
فاصولیه	۲۰۰۰۰
مرجمك	۸۰۰۰
سیسام	۲۰۰۰
بادم	۵۸۰۰
جویز	۸۰۰۰۰
کستانه	۳۵۰۰۰
یاش اوزوم	۵۰۰۰۰۰
میوهٔ سائره	۹۰۰۰۰۰
صوغان	۲۵۵۰۰۰
پتاتس	۵۰۰۰۰
یاش سبزه	۲۷۰۰۰۰
	رأس
اینك / اوکوز	۲۹۸۳۱
مانده	۱۱۳۵
آت وقاطر	۷۵۰۰
قیون	۳۰۰۰۰
کچی	۱۹۸۰۰
دوه	۲۱۵

قره‌موط . — حلب ولایت ولواسنك انتاکیه قضاسنده ۵۵ قریه‌یی محتوی برناحیه در .

قره ویران . — سیواس ولایت وسنجاغنه تابع بر ناحیه‌در .

بو اسمده قونیه ولایتنده سیدی شهرك شرقنده بر قریه دها واردر .

قره ویران کولی . — قونیه‌ده بکشهری کولنك شرق جنوبیسنده وقونیه‌نك جنوب غربیسنده کوچك بر کول اولوب بکشهر کولندن چیقان بر صو مذکور کوله دوکلدیکی کبی شرق جهتندن برصو دخی بو کوله قاریشور وصولرك تزایدنده سطحی شیشه‌رك قونیه اووه‌سنی استیلا ایدر .

قره یعقوب . — سیواس ولایت واماسیه سنجاغنك مجید اوزی قضاسنده برناحیه‌در

قره یکیت . — اطنه ولایتنك جبل برکت سنجاغنده مرکزه مربوط ۵ قریه‌لی بر ناحیه اسمی‌در .

قره یوك . — سیواس ولایت ولواسنك حافیق قضاسنه ملحق بر ناحیه‌سی‌در .

مذکور ناحیه ۹ عدد قرایی جامعدر

قره یوك پازاری . — آیدین ولایتنك دکزلی سنجاغنده ودکزلی قصبه‌سنك شرق جنوبیسنده ایکی تپه اره‌سنده بیوك بر قریه ویا کوچك برقصبه‌در .

قرین آباد . — بلغارستانده بلقانلرك جنوبنده واسلیمه‌نك شرق جهتنده ۵۰۰۰ نفوسلی بر قصبه اولوب طونجه توابعندن اصمق دره‌نك بر کوچك تابعی قصبه‌دن مرور ایدر . قرین آبادك قوزیجق قیونلری پك مقبول وکثیردر .

قزانلق . — بلغارستانده بلقانلرك اغزنده وستبقه بچیدی مدخلنده وطونجه کنارنده اون بیك نفوسلی بر قصبه‌در .

قزل ایرمق . — «آلیس halys» طول مجرا ۸۵۰ کیلومتره منبعی جبن بلی طاغندن اخذ ایدن مذکور نهر دولامباجلی بر مجرایی حاوی وشرقه طوغری جسیم بر منحنی تشکیل ایدر هنکام فیضانده صوینك رنکی قیو صاری ویتاغنده یازین صویی غایت‌الغایه ازالور . یتاغی کنیش و سواحلی مرتفعدر .

بو نهر مقدما آنور صنایع و السنه وادیانی غره‌ق صنعت ولسان وادیاننده تفریق ایدر بر حد طبیعی اتخاذ اولنمش ایدی .

نهر سیواسدن مرور واثنی طوروس ایله ارجیاس طاغلرینی احاطه ایدرك بعضاً سرعتله جریان و بعض محلده جریانی بطائت کسب ایلر .

الحاصل قیرشهری صاغنده وقیصریه‌یی صولنده ترك ومغاره وحجرات قدیمه‌یی حاوی قیالرك الچاغنی صولادقدن صکره بطاقلق ومنحط بردلتا ایله بحر سیاه منصب اولور .

نهر مزبورك باشلوجه تابعلری : صاغ طرفده خان صویی ، دلیجه چای و صول طرفده قیصریه‌دن کچن صاروساق چایی طوسیه‌دن مرور ایدن دورت چایی والغاز طاغندن اینه‌رك قسطمونی شهرینی صولایان وقره‌دره‌یی اخذ ایدن کوك ایرمق وسائره‌دن عبارتدر .

قزل اطه‌لر . — مرمره دکزنده وازمید کورفزی اغزنده کائن دردی مسکون وقصوری غیر مسکون اولان کوچك بر جزایر مجتمعه‌در .

مسکون اوله‌لری : بیوك اطه ، هکبه‌لی ، قنالی ، بورغازدر .

بو اطه‌لر شهر امانتنه ملحق بر قضا حالنده اداره اولنورلر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

متحولین درسعادتك صیفیه‌سی حكمنده اولدقلرندن كل یوم وابورلر امد شد ایدرلر.

قیاصره دورنده دخی بونلرك مهم مواقعدن بولندقلرینه آثار موجوده‌لری دلالت ایدر.

قزلجه طوزله .— ابواجغك نام دیكریدر.

قزلحصار .— حلب ولایت ولواسنك عینتاب قضاسنده ۱٤ پاره قریه‌دن مركب بر ناحیه‌در.

قزق .— ولایت ولوا و قضای مسبوقه‌ده ۱۳ قریه‌لی بر ناحیه‌در.

قزل تپه .— سیواس ولایتنك عثمانیه قضاسنده ۷ قریه‌یی حاوی بر ناحیه‌در.

قزل جولك .— سیواس ولایتنده عزیزیه قضاسنده ۱۰ قریه‌لی بر ناحیه‌در.

قزلجه .— موصل ولایتنك سلیمانیه سنجاغنك كلعنبر قضاسنده ۱۰٦ قریه‌لی بر ناحیه‌در.

قزلرباط .— بغداد ولایت ولواسنك خانقین قضاسنده بر ناحیه‌در.

قزلسرای .— آنقره ولایت وسنجاغنك بك بازاری قضاسنده بر ناحیه‌در.

قزل طاش .— وان ملحقاتندن بر ناحیه‌در.

قزل قوجه .— آنقره ولایتنك یوزغاد لواسنده بر ناحیه‌در.

قزل كیسه .— سیواس ولایتنك اماسیه سنجاغنك كوپری قضاسنده ۸ قریه‌لی بر ناحیه‌در.

قزل .— سیواس ولایتنك توقاد سنجاغنده بر ناحیه‌در.

قزل قیا .— قونیه ولایتنك انطالیه نواحیسندندر.

قزل طاغ .— آیدین ولایتنده و ازمیرك براز كیریسنده بر جبل اولوب رأسنده جنویز بنایی بر قلعه‌سی واردر.

قزل كلیسا .— معمورة العزیز ولایتنك درسیم سنجاغنده همنامی اولان قضانك مركز اداره‌سی اولوب ماركردك شرقنده واقعدر.

قضاسی ۱۱٦ قرایی محتویدر.

اهالیسی میاننده برچوق عشایر اكراد واردر.

لیجیخ صویی قزل كلیسادن مرور وبری قضاسنه جریان ایله بری صویی نامنی اخذ ایدر.

قزل دلی چایی .— مریجك صاغ طرف توابعندن اولوب دسپوط بلقانك شرق پایه‌لرندن ظهور ایدر دیمتوقه‌نك جنوبندن كچر و بو شهر قربنده مریجه قاریشور.

قستللوریزو .— «Castello-rizo» جزائر بحر سفیددن بری اولوب ردوس اطه‌سنك ۷۰ میل بحری شرقنده و اناطولی ساحلندن بر میل اوزاقده كائندر.

طولی ۷ عرضی ۳-٤ كیلومتره وجسامتی تربیعاً ۲۸ كیلومتره‌در.

اشبو اطه رودوسه تابع بر قضا صورتنده اداره اولنمقده‌در.

قاستلاو ریزو قصبه‌سی قرون وسطا اصولی اوزره مستحكم بر قلعه‌یی حاوی اولوب لیمانی بر فیلو دونما استیعابنه الویرشلی وطاتلی صویی مبذولدر.

بوراسی ردوس فتحی اثناسنده عثمانلولر طرفندن سربست براغیله‌رق اهالیسی تجارت بحریه‌جه خیلی ترقی ایتمش وقلعه‌سنك محافظه‌سی یرلی اهالی‌یه تودیع قلنمش ایدی آنجق وندیكلر طرفندن خیلی تخریباته اوغرامسی اوزرینه قلعه‌سی تحت محافظه‌یه آلنمشدر.

بو كون تجارت محلیه سونكرجیلكه منحصر ایسه‌ده كراسته پاموق وسائر شیلرك ترانسیت صورتیله تجارتنه الویرشلی اولمغله لیمانی خیلی ایشلكدر.

قسطمونی .— آناطولیده بر ولایت مركزی اولوب ٤۱ درجه ۲۲ دقیقه عرض شمالی و ۲۱ درجه ۲۹ دقیقه طول شرقیده و اسكله‌سی اولان اینه‌بولی‌یه ۹۰ كیلومتره قدر اوزاقده و اتكاری طاطای چایی ایله اسقا اولنان بر تپه‌نك سكز یوز متره مرتفع میلنده واقعدر.

شهره حاكم اولان بر قیانك اوزرنده مشاهده اولنان بر قلعه خرابه‌سی حرمانیقو و پولیس شهر قدیمی اولمسی وقومتك اثر بناسی اولدیغی مظنوندر.

شهرك اوائل حالی معلوم اوله‌میوب وقایع تاریخیه‌سی اون برنجی عصردن بدأ ایدر.

اك اسكی مبانیسی سلجوق تركلری طرفندن انشا اولنان جامعلردركه بونلر میاننده صنایع معماریه و تزیینات جهتیله حائز اهمیت اولان نصرالله غازی سنان بك اسماعیل بك طوبجی اوغلی جوامعیدر.

اهالیسی ۱۲۲۰۰ اسلام ۱۷۹٥ روم ٥۷۲ ارمنی كه جمعاً ۱٥٥٦۷ نفوسدر.

درون شهرده بر باب حكومت قوناغی ایكی باب قشله بر عسكری دبویی آلتمش اوچ جامع اون التی مدرسه ایكی عمارت بر تكیه اوتوز تربه بر ارمنی بر روم كلیساسی علت افرنجیه خسته‌كانیچون بر خسته‌خانه بر تلغرافخانه بر ژندارمه قغوشی بر مطبعه ۱۱ كتبخانه اون بش حمام یوز اون ایكی چشمه درت فسقیه اون ایكی كوپری ۳٤۷۸ خانه ۱۷٥۱ دكان سكسان مغازه قرق ایكی خان اوتوز قهوه بش دكرمن یكرمی بش فرون واردر.

شهرك هواسی عمومیتله لطیف اولوب اك صیجاق آیلرده ترمومتره +۲۰ ، +۳۰ درجه‌یی ارائه ایدر. انجق قیشك صغوغی براز شدتلی اولوب

١٨٩١ سنه‌سی ٣٠ کانون‌اولده ترمومترو — ٣٠ درجه‌یی بولمشدر.

قضاسی: قسطمونی مرکز قضاسی نفس شهر ایله ٤ ناحیه ٨٢ قریه‌دن مرکبدر.

نواحی؛ آق قیا — قوزبقا — مع صورغون کول — دورکانی اسملریله معروفدر.

قضای مزبور مرکز سنجاغنك شرق جنوبیسنده واقع اوله‌رق شمالاً اینه‌بولی شرقاً طاش کوپری جنوباً طوسیه قضالریله غرب جنوبی جهتلرندن کنغری سنجاغی غرباً اراج قضاسیله محاطدر.

اهالیسی ٢٤٠٥٩ نفوسدن عبارت اولوب بو مقدارك ایکی بیکی غیرمسلم قصوری اسلامدر.

اراضی عارضه‌لی ایسه‌ده اك یوکسك نقطه‌سی سکزیوز متره‌یی کچمز.

طاطای چاینك ٤٦ کیلومتره قدر محلی قضایی شق وارروا و برچوق صولر دها اخذ ایدر.

قضاده سکز قطعه اورمان موجود اولوب مساحه‌لری ٤٥١ کیلومتره‌دن عبارتدر.

بونلرن سنوی یتمش بیك قطعه اغاج قطع اوله‌رق انشاآت و کمور احراقیچون استعمال اولنه‌رق سنوی دولته ١٦٠ بیك غروش قدر برسم اعطا اولنور.

قضانك محصولاتی باشوجه حبوبات متنوعه میوه سبزه آفیون توتون پالاموط مازی یوك کچی قیلی ایشلنمامش جلود بال و بال‌مومی وبونلره مماثل مواددن عبارتدر.

قسطمونی سنجاغی: قسطمونی سنجاغی ولایتك شمال جهتنده و ٤٠°، ١َ: ٢٧َ، ٣٢°طول شرقی و ٤٠°، ٢٥َ: ١َ، ٤٢° عرض شمالی آراسنده واقع اوله‌رق شمالاً بحر سیاه شرقاً سینوب سنجاغی وسیواس‌ولایتی جنوباً کنغری سنجاغی و انقره ولایتی غرباً بولی سنجاغی ایله محاط ومساحهٔ سطحیه‌سی ٢٠٣٠٠ مربع کیلومتره‌یه مساویدر.

اراضیسی طاغلق و طاغلری فوق العاده اورمانلرله مستورومزین ایسه‌ده غایت منبت و قیمتدار وادی و بایرلری دخی شاملدر.

اناطولینك شمالنده بحر سیاهه موازی دوام ایدن سلسلهٔ جبالك بر شعبه‌سی شرقدن غربه قدر سنجاغی سنجاغی قطع ایدرکه باشلوجه اقسامی بروجه آتیدر:

	متره ارتفاعی
الملی طاغ	٢٦٠٠
کوسه طاغی	٢٢٠٠
الغاز طاغ	١٦٠٠
یارالی کوز طاغی	١٤٠٠
قورد طاغی	١١٠٠
کورن طاغی	٧٠٨
الاطاغ	٢٥٠٠
دره فندق طاغ	١٥٠٠
ارن طاغ	١٠٠٠

سنجاغی صولایان انهار مشهوره‌دن قزل‌ایرمق سنجاغك ایکی نقطه‌سنده حدودی تشکیل ایدر اولا انقره‌ولایتنی اسکلیب قضاسندن تفریق ایتدکدن صکره شرقه توجه ایله اماسیه سنجاغنه داخل اولور و برازصکره ینه طوسیه قضاسنك قارغی ناحیه‌سنی شرقاً اسقا ایلرکه بوراده اك مهم تابعلرندن اولان دورك چاینی آلیر.

بوچای دخی مرکز سنجاغنه طوسیه قضاسندن دخول ایله شرق و غربه طوغری اراضی‌یی صولایه‌رق قزل ایرمغه قاریشور.

قزل‌ایرمغك کوك‌ایرمق ویا طاطای چایی دنیلان شعبه‌سنده دخی ٧٨ کیلومتره‌قدر محلی سنجاق داخلنده دولاشیر.

فیلیاس چاینك برقولی اولان صوغانلی صو ویاخود اراج چایی و بوکا قاریشان اولو چای دخی سنجاغی صولارلر بو صویك ٢٣ کیلومتره مجراسی قسطمونی اواسی داخلنده جاریدر.

اشبو میاه جاریه‌ده بالق غایت چوق ایسه‌ده بویوزدن استفاده هنوز تعمم ایده‌مدیکی کبی سیر سفاین و نقلیات خصوصنده‌دخی آقار صولردن استفاده اولنه‌مامشدر.

سنجاقده موجود شوسه یوللرك مجموع طولی ٤٦٤ کیلومتره ٢٢٢ متره‌یه بالغ اولورکه بونلرك جهات واستقامتلری بروجه زیردر:

	کیلومتره	
قسطمونی-طاشکوپری	٤٤	
» -اینه‌بولی	٩٠	
» -طوسیه	٦٠	
» -جیده	١٣٥	
» -کنغری (مرکز سنجاغی داخلنده‌کی قسمی)	٥٠،٢٢٢	
» -بارطن (مرکز سنجاغی داخلنده‌کی قسمی)	٧٥	
زغفرانبولی-اماسیه (مرکز سنجاغی داخلنده‌کی قسمی)	١٠	
	٤٦٤ ٢٢٢	

اهالی: سنجاغك مقدار نفوسی ٣٨٦٤٠٦ مقدارنده اولوب بونك (٣٧٦٩٨٤)دی اسلام (٨١٦٠)شی روم؛ (١٢٦٢) سی ارمنی‌در.

محصولات جهتنه کلنجه جدول آتی‌یه مراجعت اولنه‌رق سنجاغك سنوی یتشدردیکی موادزرعیه حقنده بر فکر حقیقی حاصل اولور:

	هکتولیتره
بغدای	٤١٥٩١٠
اربه	٣٠٠٠٠٠
یولاف	٤٥١٠١
چودار	٦٠٠٠٠
مصر	١٨٩٢١٠
فصولیه	١٩٦٠٣
مرجمك	٣٥٠٠٠
نحود	١١٩٠٣٥
کتان تخمی	٣٠٠٠٠

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مقدار	کیلوغرام
٧٦٩	آفیون
٩٥٠٠٠	پاموق
٦٠٠٠٠	توتون
٢٧٠٠٠	کتیره صمغی
٥٥٠٠	صاری بویا
٩٠٠٠٠٠	مازی
٢٤٠٠٠٠٠	بادم
٨٠٠٠٠	بال
١٣٣٠٠٠	بالموی
٥٠٠٠٠	سعلب
١٥٠٠٠٠	شراب
٢٠٠٠٠	بالق یاغی
٣٥٠٠٠٠	یوك
٢٠٠٠٠٠	کچی قلی
٢٥٠٠٠٠	تفتیك

١٠٩٠٠٠ عدد جلود مختلفه
٢٠٠٠٠ لیرای عثمانی میوه قیمتی

لوانك اورمانلری اراضیسنك اوچده برینی استیعاب ایتمك اوزره تربیعاً ٣٢٥٤ کیلومتره مقدارندەدر .

بو اورمانلر محافظهٔ رسمیه تحتنده اولەرق ١٧٧ ادارەیه منقسمدر .

سنوی قطع اولنان اشجار ٣٦٢٥٠٠ عددنده و حاصلات ٨٥٠ بیك غروش مقدارندەدر .

حیوانات اهلیه : لوادە ٨٠٠٠٠ اوکوز ٢٦٠٠٠ اینك ٨٠٠٠ مانده ١٦٩٧٠٤ قیون ١٠١١٩٨ عادی ٢٨٣٣٥٩ تفتیك کچی موجوددر .

تجارت : لوانك محصولات و مصنوعات و معمولات داخلیەسی یوزندن حاصل اولان تجارت سنویەسی ٥٨٠٩٥٠ لیرای عثمانی اولوب بونك ٢٩٧٥٠٠ لیراسی اخراجات و ٢٨٣٤٥٠ ادخالاتدر .

معارف عمومیه : لوا دائرەسی داخلنده ٩١٥ عدد مکاتب موجود اولوب بونك قرق آلتیسی برنجی اونبری ایکنجی سکز یوز الی سکزی ابتدائی درجەسندەدر .

مکاتب مزبورەیه مداوم اولان ٢٠٥٤٦ طلبەدن (١٨٨٨٦) سی ارکك (١٦٦٦) سی اناثدر .

تقسیمات : قسطمونی سنجاغی بروجه آتی قضا و نواحی و قرایی مشتملدر :

قرا	نوحی	قضا
٧٢	دورکانی، مع صورغون کول، قوزیقا، آق قیا	قسطمونی
٧٠	کورە، آباله	اینه بولی
٧٣	آق طاش، افلانی، اولاش	زعفرانبولی
٣٠	قارغی	طوسیه
٥	..	اسکلیب
٦٢	مرکوزه، آلدیر	اراچ
٤٦	کوکجه اغاج	طاشکوپری
٦١	ازطوای	طاطای
٣٦	کوك آلای	جیده
٤٦٥	١٥	٩

قسطمونی ولایتی : اناطولینك شمالنده و بحر سیاه ساحلنده ٢٨°٢٠′ : ٣٣°٧′ طول شرقی و ٣٩°٥٨′ : ٤٢°٨′ عرض شمالی اراسنده واقعدر جوانب اربعەسی بحر سیاه طرابزون و سیواس آنقره ولایتلری و ازمید سنجاغی ایله محدوددر .

اراضی طاغلق و طاغلری اورمانلق اولمغله برابر غایت منبت مواقعی و لطیف وادیلری دخی شاملدر .

طاغلری بوسفوری و ازمید سنجاغی قطع ایله طرابزون ولایتی طاغلرینه مربوط اولمق اوزره شرقه و جنوبه طوغری دوام ایدن و « اولنفاسوس » نام عتیقیله یاد اولنان سلسلەلردن عبارت اولوب مذکور سلسلەلرك فروغ شعباتی و باشلوجه نقاطی بروجه زیردر :

جنوب غربیده غومال طاغی و بونك شرق شمالیسنده بولی طاغی (٨٨٠ متره) و سمین طاغی که بونلرك اراسنده فیلیاس وادیسی موجوددر .

بعده ارن طاغی (١٣٠٠ متره) و شماله طوغری کونیك طاغی و ارکلی اووەسنه حاکم بولنان اووه طاغی و جنوبه طوغری قنطار طاغی صاری طاغ دره خندن طاغی موجوددر .

ولایتی صولایان انهار باشلوجه قزیل ایرمق و فیلیاس چایلری ایله بونلرك توابعی اولوب آنجق بارطین صویی و دورکانی و سائره کبی میاه جاریه دخی شایان ذکر و بیاندرلر .

اشبو صولره عائد تفصیلات مادهٔ مخصوصەلرنده بیان اولنمغله اول مادەلره مراجعت اقتضا ایدر .

ولایتك هواسی علی العموم صاغلام ایسەده بوی آباد قضاسی صحته خسته لغنه معروضدر .

چونکه بو قضاده پرنج زراعتی اجرا اولنمغله صحته عادتا مرض بلدی صورتیله حکمفرمادر .

طاغلق مواقع و اورمانلرله مستور اولمغله بومثللو مواقعده صفوت و جیادت هوا امثالسزدر .

بالنسبه الچاق اولان اووه و وادیلر ایسه قیشك اسکانه الوریشلی محللردن عبارت قالور .

اراضیٔ مرتفعەنك ایام صیفده درجهٔ حرارتی اك شدید مواسمده ٢٦ : ٣٠ درجەیی تجاوز ایتمز قیش موسمی ایسه بالعکس سرت و زیاده امتداد ایلر .

قیش ایامی بومثللو مواقعده تشرین ثانی نهایتندن اول دخول ایله مارت غایەسنه قدر دوام ایدرایسەده اك شدید صغوقلرك اجرای احکام ایتدیکی آیلر کانون اول اونبشندن کانون ثانی اون بشنه قدردر .

بو زمانلر ترمومترو ـ ١٥ : ٢٠ درجەیی اشعار ایلر .

١٨٩١ سنه‌سی كانون اولنك یكرمنجی كونی میزان الحراره قسطمونیده ـ ٣٠ درجه‌یی بولمش وقارلر فوق العاده صورتده یاغمشدی كه بو اثناده یوللر كاملاً منقطع اولدیغی كبی جیده قضاسی برماه قدر اتصالاتدن محروم قالمشدی.

اهالی : قسطمونی ولایتنده (١,٠١٨٩١٢) نفوس موجود اولوب بونلرك جنس ومذهبلریله ولایتی تركیب ایدن الویهٔ اربعه‌یه صورت توزیع و تقسیمی جدول آتیده مندرجدر :

سنجاق	اسلام ذكور	اسلام اناث	روم ذكور	روم اناث
قسطمونی	١٩٤٥٤٣	١٨٢٤٤١	٤١٧٦	٣٩٧٤
بولی	١٦٥٩٤٧	١٥٥٦٩٨	٢٠٧٠	١٤٧٤
چانغری	٨٤٩٧٠	٨٠٧٣٠	٥٧٠	٣٩٩
سینوب	٦٦٣٠٦	٦٢٠٤٤	٤٥٣٥	٤٢٩٩
	٥١١٧٦٦	٤٨٠٩١٣	١١٣٥١	١٠١٥٦

	ارمنی ذكور	ارمنی اناث	ارمنی قتولیكی ذكور	ارمنی قتولیكی اناث	قبطی ذكور	قبطی اناث
قسطمونی	٦٨٢	٥٨٠	—	—	—	—
بولی	٨١	—	٣٠	—	—	—
چانغری	٥٤٤	٤١٦	—	—	—	—
سینوب	١٧٣	١٤١	—	—	١٠٨٦	٩٩٣
	١٤٨٠	١١٣٧	٣٠	—	١٠٨٦	٩٩٣

مكاتب: ولایتده درجات متعدده‌ده ٢٠٨٥ عدد مكاتب موجود وبونلره مداوم طالب وطالباتك عددی ٧٧٣ ٤٣ مقدارنده‌در.

بو مقدارك (٤١٨٧٥) نی ذكور (١٨٧٨) زی اناثدر.

ولایتك محصولاتی حبوبات توتون افیون پاموق سبزه وزرزواتدن عبارتدر

ولایتده باقر، كوكرد، نیكل، ماغنزیوم سیملی قورشون معدنلری وار ایسه‌ده اك مهم معادنی اركلی كمور طمارلریدر.

اركلی كمور معادنی دولتك كمور احتیاجاتنی تماماً تسویه ایتدیكی كبی غایت زنكین اولان ساحهٔ وسیعه‌سی ایشلدلمك لازمكلسه بو كون دنیانك اك جسیم معدنلریله رقابت ایده‌بیلور.

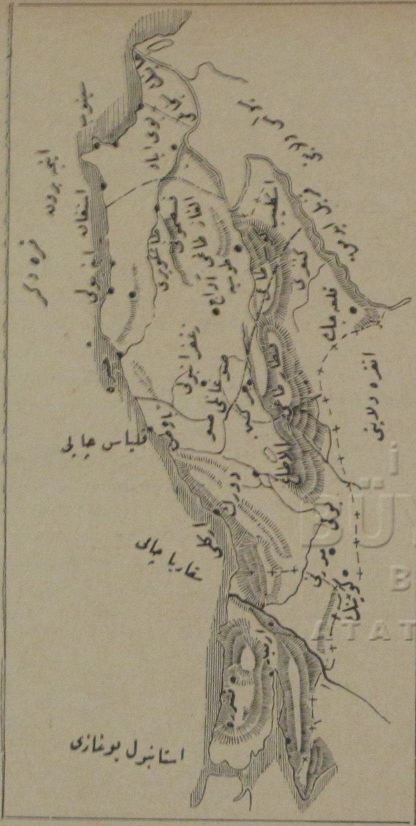

(قسطمونی ولایتنك خریطه‌سیدر)

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بو معدنك باشلوجه قوزلو وزونغو.
لداق قریه‌لری مرکزلری اولوب هر
ایکیسنده بحرسیاه ساحلنده‌درلر بو
معدن کموری انکلیز کمورلرینه نسبتله
بروجه آتی موادی محتویدر.

انکلیز کموری	ارکلی کموری	
٥٠٨١٩	٦٠٠٢٦	قوق
٤٠٠٣٩	٣٠٠٩٠	مواد
٤٠٠٩٤	٠٠٦٩٤	کول
آثار	٠٠٠٩٤	مرکبات کبریتیه

ولایتك اوچده بریسی اورمانلرله
مستور اولوب بولی سنجاغی جهتی
اورمانلرینك کثرتندن کنایه اولمق
اوزره اغاج دکزی نامنی قزانمشدر.

اشبو اورمانلره دولتجه مأمورین
موظفه تعیین اولنه‌رق قطع اشجار
ماده‌سی برقاعدهٔ منتظمه تحتنه آلنمش
اولمغله اناطولینك اکثر مواقعنده اولدیغی
کبی اورمانلرك حساردن وقایه‌سی تحت
تأمینه ادخال قلنمشدر.

برسنه ظرفنده ٨٢٦٢ کیلومتره
تربیعنده اولان ٢٣٣ عدد اورماندن
٧٤٥٥٠٠ عدد اغاج قطع اولنه‌رق
دولته ١٠٧٥٠٠٠٠ غروش حاصلات
براقشدر.

حیوانات اهلیه‌دن ولایتده :
٢٤٥٠٠٠ رأس اوکوز ٨١٠٠٠ اینك
٢٧٠٠٠ مانده ٥٦٩٧٦٥ قیون
٢٢٧٨٧٨ عادی کچی ٥٧٤٢٤١
تفتیك کچی موجوددر.

یوللر: ولایتده باشلوجه اون بر
طریق موجود اولوب مجموع طوللری
١٠٢٣ کیلو مترویه بالغدر.

ولایتك اخراجات سنویه‌سی ٥٠٠
٤٨٩ و ادخالاتی ٣٩٦٣٠٠ عثمانلی
التونه بالغ اولور.

ولایتك سینوب اینه‌بولی اماصره
بارطین لیمانینه سنوی واپور ویلکن
سفائنی اوله‌رق ٥٣٠٩ عدد سفائن
ورود ایدرك بونلرك مجموع طونه‌سی
(٧٢٢٩٥٨) زه بالغ اوله‌رق
٣٠٨٤٧ غروش رسم لیمان استحصال
اولنور.

تقسیمات : قسطمونی ولایتی بروجه
زیر قضا ونواحی وقرایی جامعدر :

قرا	نواحی	مراکز	قضا	سنجاق
	٤	قسطمونی	قسطمونی	قسطمونی
	٢	اینه‌بولی	اینه‌بولی	
	٣	زغفرانبولی	زغفرانبولی	
	١	طوسیه	طوسیه	
٤٦٥	٠	اسکلیب	اسکلیب	
	٢	اراج	اراج	
	١	طاشکوپری	طاشکوپری	
	١	طاطای	طاطای	
	١	جیده	جیده	

قرا	نواحی	مراکز	قضا	سنجاق
	»	ارکلی	ارکلی	
١٣١١	١	بارطین	بارطین	
	»	کونیك	کونیك	
	١	کره‌ده	کره‌ده	
	١	دوزجه	دوزجه	
	»	مدرنی	مدرنی	
	١	دورك	حمیدیه	
	٣	کنغری	کنغری	کنغری
٧١٤	٣	قلعه‌جك	قلعه‌جك	
	٣	چرکش	چرکش	
	١	سینوب	سینوب	سینوب
٢٠٤	١	بوی آباد	بوی آباد	
	١	استفان	استفان	
٢٥١٤	٣٠		٢٣	٤

قشله‌جق. — سیواس ولایتنك اماسیه سنجاغنده
مجیداوزی قضاسنده بر ناحیه‌در.

قشاقلی. — بکشهر کولی ساحلنده
کائن قرادندر.

قصبه. — آیدین ولایتنده صارو
خان لواسنك بر قضاسی در
حدودی شمالاً مغنیسا واقحصار شرقاً
صالحلی جنوباً اوده‌مش وبایندر قضا.
لری غرباً نیف ناحیه‌سیله محدوددر.

اراضی بوز طاغلریله جنوباً صرب
وعارضه‌لی ایسه‌ده قضایی شرقدن غربه
طوغری شق ایدن کدیز نهری وادیسی
ایله مذکور طاغدن نهر مرقومه اینان
چایلرك کچدیکی اراضی منبت ومحصو.
لداردر.

ایلجه وطاغ مرمریسی نامیله ایکی
ناحیه وجمعاً ٤٨ قریه‌یی مشتملدر.

قضانك نفوسی «٢٠٥٤٥٩» اولوب
بونك یکرمی ایکیبیکی مسلم وقصوری
غیر مسلمدر.

قصبه خطی نامیله بر قول شمندوفر
خطی قضایی قطع ایدر. مرکزی
طورغود قصبه‌سیدر.

قضاده: ٥٢ مسجد ٨ جامع‌شریف
٤ درکاه ٤٦ مکتب ٢ کلیسا ٢٢٥
حیوان طامی ٢٥٥ صمانلق ٨ کرمید
خانه ٢٥ چشمه وسبیل ٥٨٠٧ خانه
١١٠٥ دکان ٩٢ مغازه ٧٢ قهوه‌خانه
١٢ خان ٤٨ فرون ٢٤٦ اوطه ١٠
اوقانطه ٤ پاموق فابریقه‌سی ٢ حکومت
قوناغی ١ قشله ١ حبسخانه ١ پوسته
خانه ١ تلغرافخانه موجوددر.

قصیر. — حلب ولایت ولواسنك
انطاکیه قضاسنده ٧٢
قریه‌لی بر ناحیه‌در.

قصير . — حطهٔ مصریه‌ده بحر احمر ساحلنده ٢٦ درجه عرض شمالی ودرسعادته نظراً ٥٠° ٢٩' طول شرقیده کائن بر اسکله‌در .

قصروق . — موصل ولایتنده سلیمانیه قراسندندر

قطرانجه . — مناستر ولایتنك سرفیجه سنجاغنده جمعه قضاسنه تابع ٨ قریه‌لی بر ناحیه‌در .

قطرون . — طرابلس غرب ولایتنك فزان سنجاغنده بر ناحیه‌در .

قطيف . — بصره ولایتنده احسا سنجاغنه تابع بر قضا مرکزی اولوب عموماً احسا خطه‌سنك اسکله‌سی واو جهتك تجارتنك مخرجیدر .

ساحلك جزایر بحرینی استیعاب ایتمك اوزره بیوجك بر کرفتی پیدا ایتمش اولدیغی محلك شمالنده ورأس تنور نام برونله تحصل ایتمش و درونده ایکی کوچك اطه‌جغی محتوی بولنمش اولان قویك نهایتنده هواسی وصوینك فنالغی ایله مشتهردر .

قطیف اسکله‌سی وقتیله پك بیوك بر تجارت انباری حکمنی آلدیغنه تاریخ قدیم صحیفه‌لری دلالت ایدییور .

قطیفك اهمیتی مقابلنده بولنان بحرین اطه‌لرینك علی الخصوص مغاص لؤلؤك بولنمسندندر .

بحرین اطه‌لرنده اك اعلا انجو صید اولنمقده‌در .

بونلرك اك بیوکی جزیرهٔ سماقدر .

قضاسی ١٦ قدر قرا وقصباتدن متشکلدر .

نفوسی : یتمش سکسان بیك راده‌سنده تخمین اولنور .

قعطبه . — خطهٔ یمانیه‌ده تعز سنجاغی قضالرندن برینك مرکزی اولوب صنعانك جنوبنده وصنعا ایله عدن شهرلرینك نقطهٔ متوسطه‌سنده بر طاغ اتکنده واقعدر

قضاسی : عدنه حدود ویریم واب قضالری ارسنده‌در .

جبل مریس نادره حشا اسمنده اوچ ناحیه ایله اللی ایکی قدر قرایی حاویدر قهوه دره وحبوبات سائره زرع اولنور .

اراضیسی جبالی اولدیغندن هواسی لطیفدر .

یمن ماده‌سنه دخی مراجعت اولنه .

قلاموط . — جزایر بحر سفید ولایتنده ساقز سنجاغی ملحقاتندن بر ناحیه اولوب ٢١ قریه‌دن مرکبدر .

قلب . — بتلس ولایت وگنج سنجاغنده و سنجاغنك جهت جنوبیسنده بر قضا اولوب شمالا گنج مرکز قضاسی شرقا بتلیس وموش جنوبا و غربا دیاربکر ولایتلری ایله محدوددر .

١٧٤٦٥ اسلام ٦٩٩ ارمنی

٨٣٦ یزیدیدن عبارت اولان نفوسی ١٩٠٠٠ مقدارنده‌در .

مرکز اداره‌سی اولان باسور قریه‌سی ٢٥ خانه‌لی بر کویدر .

اراضیسی طاغلق اولوب صاسون جبالنك باشلوجه نقطه‌لری قضا داخلنده اولوب فروع وشعباتی فراتك صول طرفنده چباقچور اووه‌سنه قدر دوام ایدر .

بطمان صویی قضایی بعد الاسقا سعرد سنجاغنه و اورادن دیاربکر ولایتنه جریان ایدر .

مملکت منبت اولوب هر نوع حبوبات ایله میوه سبزه علی الخصوص کثیر المقدار بامیه یتشدیریله‌رك داخلا صرفیاتدن ماعدا جوار قضالره ودیاربکر وارضروم ولایتلرینه‌ده سوق اولنور .

قضانك حیوانات اهلیه‌سی سیما قیون وکچیلری غایت کثیر اولوب صاسون طاغنده بسلنورلر حلب وشامدن مخصوصاً تجارلر کله‌رك کلی مقدار قیون مبایعه ایدرلر صنایعی کلیم و سجاده وهکبه کبی شیلر اولوب کرك صورت نسجی وکرك بویاسنك خالصیتی جهتیله اوته‌دنبری شهرت بولمشدر .

قلعهٔ بالا . — سیواس ولایتنك قره حصار شرقی سنجاغنده قویلحصار قضاسنك ناحیه‌سی اولوب ایکی قریه‌دن مرکبدر .

قلعه‌جك . — انقره ولایت واواسنده مرکز قضا بر قصبه اولوب انقره‌نك شرق جهتنده وانقره‌یه اون ایکی ساعت بعدومسافه‌ده واقعدر .

قصبه‌ده ٤٦٧٧ نفوس موجود اولوب بونك انجق بشیوزی ارمنی وقصوری کاملا اسلام وترکدر .

قصبه‌ده بش جامع شریف اون ایکی مسجد وبرر ابتدائی و رشدی و ٤٠ قدر صبیان مکاتبی درت مدرسه اوچ شادروان یتمش بش چشمه ایکی خان ایکی یوزدکان ایکی حمام بر کارکیر کوپری اوتوز دکرمن بر تلغرافخانه بر حکومت قوناغی بر کلیسا واردر .

کبار اولیا اللهدن بابا نخاس شیخ داود شیخ هامون حضراتنك مراقدی زیارتگاه مؤمنیندر .

قصبه قدیم اولمغله روما عصرینه منسوب مشراق اسمنده بر قلعه خرابه‌سنی محتوی وبو قلعه درونده بر قیو وبر زندان وقلعه‌دن کچی جاینه ممتد اولور مصنع بر صو یولی موجود بولنمقده‌در .

قضاسی : شمالا صونغورلو شرقا کسکین غربا قسطمونی ولایتنه ملحق کنغری سنجاغنك اسکیب قضاسی جنوبا بالا قضالری ایله محاط و محدوددر .

اهالیسی ٣٥١٦٢ نفوسدن عبارتدر مشتملاتی ١٤٩ قریه ٣٧٨٠ خانه‌در .

قزل ایرمق نهری قضادن جریان وباغ وبساتینی ریان ایدر .

اقلیمی لطیف هواسی صاف ومعتدلدر باغ وباغچه‌لری وترلالری مزروع اوزوم و ویشنه‌سی عیوه‌سی ارمودی پك مقبولدر .

محصولات سائره‌سی حنطه شعیر کیتره پاموق کونه بویا افیون جهری معمولاتی دوشه‌ملك الاجه حولی ویرلی بزندن عبارتدر .

دائرهٔ قضاده اثار عتیقه‌دن برچوق خراب قلعه ومغاره‌لره تصادف اولنور.

ازجمله مار الذکر مشران قلعه‌سیله بوکا درت ساعت اوزاق یك پاره طاشدن معمول ودرونی اوطه طرزنده کنیش وصاغطرفنده طوغله‌دن یاپلمش دیوارلرله محاط عمیق برمغاره جالب حیرتدر .

قلعهٔ زیر . —— سیواس ولایت و قره حصار سنجاغنك قویلحصار قضاسنده ٥ قریه‌لی برناحیه‌در .

قلعة الرمادی . — بغداد ولایتنك دلیم قضاسنده فرات نهری کنارنده وصاغ یاقه‌سنده هیت ایله کنعانیه قصبه‌لری اراسنده بر موقعدر.

قلعة السایزار . — «یاخود السایر» «لاریسا» سوریه قراسندن اولوب اورونت نهری اوزرنده واقعدر.

سلفقوسلردن نیقاتور طرفندن بنا ایدلشدر.

قلعة النجم . — ممبیج ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قلعهٔ سلطانیه . — بیغا ماده‌سنه مراجعت اولنه.

قلعهٔ سلطانیه بوغازی . ——

مرمره ایله اطه‌لر دکزی اراسنده کائن داردانل وهلسپون دخی دنیلان بر بوغاز اولوب کرك امتداد کرك اتساع وکرکسه وضعیت طبعیه‌سی جهتلریله دنیانك الك برنجی بوغازی دینمکه سزادادر.

بوغازك استقامتی غرب جنوبیدن شرق شمالی‌یه طوغری اولوب ٦٧ کیلو متره قدر امتداد ایلر عرضی الك طار محلنده‌که جناق قلعه ایله کلیدالبحر مابینی در ١٥٠٠ والك کنیش محلی ٨٠٠٠ متره قدردر.

بوغازی تشکیل ایدن آجه اووه شبه جزیره‌سنك الك طار محلی سکز کیلومتره قدردر.

بوغازك طولنجه لیمانلرك وجودی وتشدید مدافعه‌سنی موجب اولان انحنالرك کثرتی جریانك سرعتی پك مکمل بر کچید حالنی اکتساب ایتدیرمشدر.

سواحلنك ایکی جهتنه ونقاط مهمهٔ عسکریه‌یه غایت متین ورصین استحکامات وطابیه‌لر تأسیس اولنمشدر.

بوغازك مدخلی کلیبولی ولایسکی ایله بدأ ایدر ومخرجی سدالبحر وقوم قلعه ایله نهایت بولور.

قلعهٔ مضیق . — «افامیا» سوریه‌نك نقاط مستحکمه ومواقع مشهوره‌سندن اولوب نهرالعاصینك صاغطرفنده وبر کوچك کول قربنده جبل نصیرینك شرقنده کائن بر قلعه‌در.

سلفقوسی نیقاتورك تأسیس‌کرده‌سی اولان قصباتدن بریسی اولدیغی صلیبیون عصرنده کسب اهمیت ایتمش ایدی .

الان شرق شمالیسنده مهم خرابه‌لره تصادف اولنمقده‌در.

قلمون . — طرابلس شام قربنده ساحل بحرده برقریه‌در.

قنبول . — بلغارستانده ویدین قراسندندر.

قنغراد . — بوسنه ولایتنده بهکه قراسندندر.

قنا نهری . — فلسطین میاه جاریه‌سندن بریسی اولوب منصبی یافه ایله قیصریه اراسنده‌در.

بو نهر مقدما مناسا ایله افرایم خطه‌لری اراسنده حدود تشکیل ایدردی .

قنا . — «الیوم کفرقنا» فلسطین قرای قدیمه‌سندن اولوب نازارتك ایکی ساعت قدر اوزاغنده وطاشلق بر تپه‌نك یماجنده وصفوریه‌نك ایکی میل قدر شرق جنوبیسنده واقعدر.

جناب یسوعك ایلك معجزه‌سنی اظهار ایتدیکی اعتقادیله تاریخ خرستیانیه‌ده شهرتی واردر.

اهالیسی خرستیان زواریته حضرت مسیحك اظهار معجزه بیوردیغی خانه‌یی ارائه ایدرلر. ایمپراطوریچه هلهنك اثر بناسی اولان کلیساسنك خرابه‌لری الآن مشهوددر.

وادیٔ بطانجك غربنده و عکا ایله نازارتك اراسنده کائن «قناة الجلیل» ك بو قنا موقعی اولمسی و معجزهٔ مسیحك محل وقوعی بوراسی اولمسی حقنده دخی بر روایت واردر.

قندیللی . — «Rofusa» «نیقوپولیس» بوغازایچنده اناطولی ساحلنده وانی کویی ایله اناطولی حصاری اراسنده برقریه اولوب اکابر درسعادتك یالیلری وصیفیه‌لریله مزیندر.

قندیه . — کریدجزیره‌سنده مراکز الویه‌دن همنامی اولان سنجاغك مرکز اداره‌سی اولوب جزیره‌نك شمالنده وتریتون نام نهرك منصبی یقیننده وطاغلرك اتکلرینه قدر امتداد ایدن بر اووه‌نك ساحل بحرایله نهایت بولان کنارنده واقع مهم ومستحکم بربلده‌در .

شهرك موقعنده اسکی هراقلیون بلده‌سی بولندیغی اجلدن مذکور شهره هراقلیون واجنبیلر بیننده مغالوپولیس وونديکلیلر بیننده قاندیا وروملر بیننده قاستروم دنیلور ایسه‌ده اصل قندیا اسمی عربلر طرفندن ویریلان الخندق نامنك محرفی اولدیغنده شبهه یوقدر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

في الحقيقه ٨٢٥ سنهٔ ميلاديه‌سنده شجعان اسلاميه‌نك بيزانس اردولرني تارومار ايده‌ركري صره‌ده كريدي دخي فتح واستيلا ايله ساحل شماليسنده اك مساعد بر موقع عسكري اولمق اوزره شهرك موقعني انتخاب واطرافنه خندق حفريله تحكيم وترصيننه اعتنا ايله اوراسني بر مستحكم اردوكاه حالنه افراغ ايتمشلردي‌كه بالآخره مذكور استحكاماتك داخلنه تأسيس ايديلان شهر معهود خندقه نسبتله الخندق نامني اخذ ايتمش والخندق نامي بالآخره قنديه صورتنه تحول ايلمش‌در.

شهر تأسسي تاريخندن ١٨٥٥ تاريخنه قدر اطه‌نك مركزي اوله‌رق بولنمش‌در.

٨٢٥:٩٦٠ تاريخنه قدر ١٢٥ سنه عربلرك اداره‌سنده بولندقدن صكره نيسوفور فوقاس طرفندن اون ماه محاصره‌دن وغايت كثير تلفات مقابلنده اخذ ايله ونديكليلرك النه كچمش ومرقوملرك بحر سفيدده‌اك مهم قولونيسي صره‌سنده بولنمشدي.

ونديك اداره‌سنده بولنديغي مدت ظرفنده قنديه فوق العاده توسيع واعمار واستحكامات عديده ايله تحكيم وترصين اولنمش ايدي.

١٦٦٩ سنه‌سي يكرمي التي سنه قدر حصر وتضييق وفوق العاده افدا. مات سايه‌سنده اطه‌نك سائر جهتلرني ضبط وتسخيره كچيرمش اولان عثمانليلر بو شهري دخي ضميمهٔ بلاد عثمانيه ايلمشلردر.

قنديه محارباتنده وزير نامدار حسين پاشاي غازينك شجاعت وغيرت وبسالتي وفاتحي اولان كوپريلي زاده فاضل احمد پاشانك تدابير وهمتي صحايف تواريخ عثمانيه‌نك بر موقع عالي احراز ايتمشدر.

شهري محيط اولان سور ونديكليلر طرفندن ٤ كيلومتره امتدادنده اوله‌رق انشا وعميق خندقلرله اسباب مدافعه‌سي تشديد اولنمش وبحراً خندقك عمقي آز اولمغله بيوك كميلرك تقربي مشكل بر حاله كلور ايدي.

لكن اهالينك تزايدي اوزرينه سور بالآخره توسيع اولنمشدر.

شهرك صويه اولان احتياجاتي تسهيل ايتمك اوزره مصر واليسي محمد علي پاشا مرحوم زماننده مكمل بر صو بندي انشا وشهرك اورته‌سنده جنوبي دوري بقاياسندن اولان چشمه‌يه ماء لذيذ اساله ايدلمشدر.

قنديه‌ده اون يدي بيك مسلمان يدي بيك بشيوز روم اللي قتوليك اللي موسوي اولمق اوزره يكرمي درت بيك آلتي يوز اهالي موجوددر.

اهالئ مسلمه‌يه مخصوص بش باب مكتبك بريسي اعداديه اوچي ابتدائيه بري اناث مكتبي اولوب روملره مخصوص برزمناس ايكي ايكنجي درجه بر ابتدائيه

ايكي اناث كه جمعاً آلتي باب مكتبي واردر.

قنديه‌ده ٢١ جامع شريف ١٣ دركاه ايكيسي روملره بريسي قتوليكلره مخصوص اوچ باب كليسا بر سيناغو ٧ حمام بر هوتل ١٥ صابون اعمالاتخانه‌سي برقاچ دقيق فابريقه‌سي ادارهٔ مخصوصه، لويد، كرجي قومپانيه‌لرينك آجنته‌سي وبوكا مماثل مؤسسات تجاريه واردر.

قنديه‌نك صنايعي صابونيله زيتون ياغيدر.

قنديه صابوننك نفاستي عموم پيا. سه‌ده تصديق اولنمشدر.

قنديه‌نك صابون زيتون وزيتون ياغي حروب بادم وسائره محصولاتي اولمق اوزره اخراجاتي ٥٢٨٥٠٠٠ فرانق وادخالاتي ٥٠٨٩٥٠٠ فرانقدر.

قنديه ليماننك ادخالات واخراجاتي حقنده بر فكر صحيح حاصل ايدلمك اوزره بروجه آتي ايكي جدوله مراجعت كفايت ايدر.

(جدول ١)

	فرانق
بادم	٣٦٠٠٠٠
حروب	١١٤٦٠٠٠
زيتون ياغي	٢٩٥٠٠٠٠
صابون	١١٢٠٠٠٠
قوري اوزوم	١٠٢٠٠٠٠
شراب	٨٥٠٠٠٠
اودون	١١٠٠٠٠
فوزه	٦٠٠٠٠
خام ايپك	١٠٥٠٠٠
جلود	٧٠٠٠٠
بجاوره وكميك	٣٥٠٠٠
پينر	٣٧٠٠٠
رسوب خمر	١٨٠٠٠
يوك	٣٠٠٠٠
لادن	٣٠٠٠٠
بال وبال مومي	٣٣٠٠٠
بيلكو طاشي	٣٠٠٠٠
سائره	١٤٢٠٠٠
يكون اخراجات	٨١١٦٠٠٠

(جدول ٢)

	فرانق
اسپرطو	٨٧٠٠٠
كراسته	٥٥٠٠٠٠
مجوهرات وساعت	٤١٠٠٠
مشين	٣٤٠٠٠٠
صوبا وپترول	١٥٠٠٠٠
قهوه	٢٥٠٠٠٠
چوخه ومنسوجات	١٨٦٨٠٠٠
تيمور وبچاق	١٢٠٢٠٠٠
دقيق	٧٤٠٠٠
خردوات وعطريات	١٢٨٠٩٠
موده	٢٨٠٠٠
طاش كموري	٣٥٠٠٠
حرير وصوف	٣٨٠٠٠
معالجات	٧٨٠٠٠
پورسلن وزجاجيه	١١٥٠٠٠
اقدئهٔ مستملكيه	١٣٥٠٠٠
كوكرد وسوده	١٣٦٠٠٠

(قلعهٔ سلطانیه بوغازینك خریطه‌سیدر)

	فرانق
سیغاره کاغدی وکاغد	۸۳۰۰۰
پرنج	۲۰۰۰۰۰
بویا وخلاط	۱۰۵۰۰۰
شکر	۳۲۰۰۰۰
اسقامبیل کاغدی	۱۰۰۰۰
چوال	۵۲۰۰۰
صاری وبیاض بالموم	۸۰۰۰
اسلحه	۱۰۰۰۰
توتون	۷۵۰۰۰۰
سائره	۲۱۶۰۰۰
یکون ادخالات	۷۰۱۱۰۰۰

لیمان مورداتی: سنوی قندیه لیمانینه ۱۸۶۴۰۷ طونه استیعابنده ۲۸۱ وابور ۲۳۰۹۱ طونه استیعابنده ۹۸۶ یلکن کمیسی که جمعاً ۲۰۹۴۹۸ طونه ثقلتنده ۱۲۶۷ سفائن مختلفه ورود ایدرك ۱۶۰۷۷ غروش رسم لیمان استحصال اولنمشدر.

سنجاق: قندیه سنجاغی جزیره‌نك وسط شرقیسنده وبحرسفید ایله رسمو ولاشید سنجاقلری اراسنده واقع اولوب اهالیسی ۹۳۱۱۵ نفوسدن عبارتدرکه بو میانده قرق بیك اهالیٔ اسلامیه موجوددر.

سنجاغك حاصلاتی زراعت وتجارتی یولنده‌در.

سنجاق بروجه آتی قضا وقرایی محتویدر:

قضا	عدد قرا
بدییادا	۸۵
مونوفاچی	۱۱٤
ماله‌ویزی	٦۰
پیرغولیچا (قنوریبو)	۷۵
	۳۳٤

قنغال. — سیواس ولایت وسنجاغنده مرکز قضاسنه ملحق ۱٤ نواحینك بریسی اولوب ۲۳ قریه‌دن مرکبدر.

قنفده. — یمن ولایتنده عسیر سنجاغنك قضا مرکزلرندن اولوب ساحل بحراحمرده براسکله موقعی وبتون عسیر قطعه‌سنك مخرج تجارتیدر.

قضاسی تهامه قسمنده اولمغله دوز ومنحط اراضیدن عبارتدر.

اهالیسی وهابی المذهب اولمق اوزره قایقجیلق وبالقجیلق ایله تعیش ایتمکده درلر. دوف وحلی اسمنده ایکی ناحیه ایله ۵۰ قدر قرایی مشتملدر.

قنمیلس. — قدس شریف نواحیسندندر.

قنیطره. — سوریه ولایتنك حوران سنجاغنده برقضا اولوب فوق العاده محصولدار بر اراضیی حاویدر.

محصولاتك برقسمی داخلاً صرف اولندقدن صکره بر قسم عظیمی ده خارجه سوق اولنور.

مرکز اداره‌سی اولان قنیطره

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قصبه‌سی مرکز لوایه سکز و مرکز ولایته اون ایکی ساعت قدر اوزاقده‌در. ٥١ قدر مزارع و ٤١ قرایی محتویدر.

مرکز قضا کرچه جسیم ومکلف بر قصبه دکلسه‌ده مهاجرین چراکسه طرفندن اعمارینه همت اولنمقده‌در.

قرون وسطده کسب اهمیت ایدن بانیاس شهری مرکز قضایه انجق بش آلتی کیلومتره بعد ومسافه‌ده واقعدر.

قنه .— « قائه‌نه » « قائنوپولیس » « نئاپولیس » خدیویت مصریه‌ده مصر علیا مدیریتلرندن برینك مرکز اداره‌سی اولوب نیل نهرینك صاغ ساحلنده واقعدر.

ملحقاتی ابریم اسنه ادفو فوس قصیردر.

اهالیسی ٢١٠ بیك راده‌سنده اولوب زراعت وفلاحتله متعیشدرلر.

اخراجاتی نهر نیل و بحر احمر ساحلنده اولان قصیر اسکله‌سیله‌در

قواجق .— سیواس ولایتنك قره حصارشرقی سنجاغنده قویلحصار قضاسنه ملحق یدی قریه‌لی بر ناحیه‌در.

قوارنه .— بلغارستانك وارنه سنجاغنده بالچیق قضاسی نواحیسندن اولوب وارنه قربنده وساحل بحر سیاهده واقعدر.

قواق .— طربزون ولایتنده جانیك سنجاغنده مرکز لوایه مربوط نواحیدن همنامی بولنان ناحیه‌نك مرکز اداره‌سی اولوب مرد ایرمق اوزرنده ومذکور ایرمق وادیسنك مهم بر نقطه‌سنده وصامسوندن وزیر کوپریسنه کیدن جادهٔ کبیر اوزرنده واقعدر.

ناحیه‌سی ٩٠ پاره قریه‌دن متشکلدر.

قواق .— خداوندکار ولایتنده ایدنجق قصبه‌سنك جنوبنده برقریه اسمی‌در.

درسعادتك ملحقاتندن بوغازك طرفیننده دخی بو اسمده ایکی موقع واردرکه بولندقلری قطعه‌لره نظراً برینه اناطولی قواغی دیکرینه روم ایلی قواغی دیرلر.

قواقلی .— ادرمیدك ٢٧ کیلو متره اوزاغنده وغایت لطیف بروادیده کائن برقریه‌در.

قواله .— سلانیك ولایتنك درامه سنجاغنده درامه‌نك التی ساعت قدر سمت جنوبیسنده اطه‌لر دکزی ساحلنده کوچك بر لیمانی حاوی برقصبه اولوب همنامی اولان قضانك مرکز اداره‌سیدر.

قصبه دکزه طوغری ایلرولمش اولان پانجه‌ طاغنك بر پایه‌سی اوزرنده واقع و اسکی بر قلعه ایله بر سوری حاویدر.

خانه‌لری داخل سورده ایسه‌ده شمدیلرده خارج سورده دخی ابنیه‌لر انشا اولنمغله قصبه کوندن کونه توسع ایدییور.

داخل قصبه‌ده ٥٣٥٧ نفوس ١٦٢٧ خانه ٣٧٤ دکان ٢٢١ مغازه

٢٩ قهوه ٢٩ فرون ٣ هوتل ٦ جامع ٣ درکاه ٥ مدرسه ٣ کلیسا ١ حاوره ١٢ مکتب واردر.

مصر والیٔ اسبق محمد علی پاشا مرحومك وطنی اولمغله مشارالیه طرفندن برمهندسخانه برمدرسهٔ خیریه بر کتبخانه انشا و بونلرك مداومینی اطعام ایچون الیوم معمور بر عمارت انشا قلنمشدر.

ایکی ساعتلك مسافه‌دن کوپری وکمرلر ، کتورلمش اولان صویك مجراسی شایان حیرت آثار نفیسه‌دندر.

قضاسی: سنجاغك شرق جنوبیسنده و ساحل بحرده واقع اوله‌رق شرقاً صاری شعبان غرباً پراوشته شمالا درامه قضالریله محدوددر.

اراضیسی طاغلق و انجق برکتلی بطاقلغی جهتی دوز ومضر صحتدر.

برکتلی بطاقلغنه قاریشان بر دره ایله آجی صو نام چای قضایی صولار باشلوجه محصولی حنطه شعیر چاودار مصر پاموق علف توتون سبزه‌دن عبارتدر.

صنایع وتجارت باشلوجه قصبه‌ده‌در.

قرانك بعضلرنده توتون بوغچه‌سی بندینه مخصوص کیرپا نسج اولنور.

اهالینك سرمایه‌دارانی توتون طوز امتعه تجارتیله مألوفدرلر.

اهالینك برقسمی رژی فابریقه‌سنده دنکجیلك بوغچه‌جیلق یاپراقجیلق ایله کچینورلر.

برقسم اهالینك مدار معیشتی دخی قایقجیلق بالقجیلقدر.

قضا ٢٥ قدر قرا وچفتلکاتی محتویدر.

نفوسی ١٥٧٣٣ در.

قواله .—(اسکی—) قواله‌نك غرب جنوبیسنده ولفتره لیمانی محافظه ایدن بر برونك اوزرنده برقریه‌در.

قواله‌نك شمالنده دخی بو اسمده بر قریه واردر.

قوایه .— اشقودره ولایتنك دراج سنجاغنده ولچینچه صویی اوزرنده آدریاتیك دکزندن ٢ ساعت قدر کریده قضا مرکزی برقصبه اولوب ٣٠٠٠ نفوسی محتوی وقضاسی ٥٠ قریه‌یی مشتملدر.

قوپط .— قوپتوس . مصر علیانك بلاد قدیمه ومهمه‌سندن اولوب قنه داخلنده وقنه‌نك شرقنده ونیل قربنده واقعدر.

بطالسه وایالت روما ایمپراطورلری زماننده بو شهر برنیز طریقیله اجرا اولنان بحرهند تجارتنك مرکزی حکمنده ایدی.

برنیز بحراحمر ساحلنده رأس الانف واسطه‌سیله تشکل ایدن سافون کور.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قزى اوزرنده وسافون موقعنك شمالنده اولوب قوبط بلده‌سنه غدس موقعنده ايكى‌يه ايريلان طريق ايله مربوطدر.

اوچنجى عصر اواخرنده طوغرى ايمپراطور ديوقلتين طرفندن يغما وتخريب ايدلمشدر.

قوبلاط. — ارضروم ولايت ولوا-سنك اسپير قضاسنده ۲۰ قريه‌لى بر ناحيه‌در.

قوجه على. — ادرنه ولايتنك ددهاغاج سنجاغنده اينوز قضاسنك بر ناحيه‌سيدر.

قوجه چاى. — «اقسانتوس» آناطوليده بحر سفيده دوكيلان انهاردن برى اولوب چاكيلر طاغدن ظهور ديكرى قرتال طاغنك جنوبى پايه‌لرنده نبعان ايدن ايكى قولدن متشكلدر.

قوجه چاى. — «غرانيكوس» بيغا سنجاغى داخلنده جريان وقاز طاغى صوينك آلتى فرسخ قدر غرب شماليسنده بحره منصب اولان بر صو اولوب برى نوروز قريه‌سى حواليسندن كلان قرق اغاج چايى ديكرى آجى طاغدن اينان اصل قوجه‌چاى اوچنجيسى الچى چايى اولمق اوزره باشلوجه اوچ قولدن مركبدر.

قوچحصار. — قسطمونى ولايتنك كنغرى سنجاغنده بر ناحيه مركزى اولوب الغاز طاغنك جنوبى پايه‌لرينك برينك اتكنده و قزل ايرمق توابعندن كوك ايرمق اوزرنده واقعدر.

ناحيه ٦٤ قريه‌دن متشكلدر.

قوچحصار. — قونيه ولايت و لواسنده قضا مركزيدر. قصبه قونيه‌نك سمت شماليسنده بسيط بر موقعده باغلى و باغچه‌لى آب و هواسى لطيف اولوب سبزه‌سى مبذولدر.

قضاسى: ولايتك شمالنده و انقره ولايتى حدودنده اولوب شمالاً ولايت مزبوره شرقاً نيكده سنجاغى جنوباً قره پيكار قونيه و غرباً قونيه و افشهر قضالريله محاط ومحدوددر.

مشتملاتى ۸۰ قدر قريه اولوب ۱۹۸۲۵ نفوسدن عبارتدر.

طاغلرى قره‌جه طاغ قوچ طاغى وحدودده كاڭ پاشا طاغنه وبونلره مماثل سلسله جكلردر.

جبالنده كمور وآلچى وسائر معادن آثارى مشاهده اولنمقده‌در.

اطرافى ٦٤ ساعتده طولاشيلان مشهور طوزكولى نام مملحه داخل قضاده‌در.

«طوزكولى ماده‌سنه مراجعت اولنه».

مصنوعاتى سجاده كليم كبى شيلردر.

قوچحصار. — دياربكر ولايتنك ماردين لواسنده بر ناحيه‌در.

قوچحصار كولى. — طوزكولى ماده‌سنه مراجعت اولنه.

قوچحصار. — سيواس ولايتنده حافيك قضاسنك مركزى اولوب قزل ايرمغك صاغ ساحلنده وسيواسك ۳٤ كيلومتره شرق شماليسنده و ۱۳۳٦ متره مرتفع بر محلده واقعدر.

برنجى صنفدن برشوسه يولى ايله سيواس وزارايه وبونلر واسطه‌سيله ساحل بحر سياهده كائن كرسون صامسون اردو اسكله‌لرينه واناطولينك مراكز تجاريه‌سنه مربوطدر.

قوچحصارده قديم برسور خرابه‌سى موجود اولوب بونك برقپوسى الآن موجوددر.

قوچكيرى. — سيواس ولايتنده مركزه مربوط بر قضادر.

سنجاغك شرق شماليسنده واقع اوله‌رق شمالاً قره‌حصار شرقى سنجاغى غرباً حافيك جنوباً ديوريكى قضالرى شرقاً ارضروم ولايتى ايله محاطدر.

قزل ايرمق منبعنى داخل قضادن اخذ ايتديكى مثللو ييلانلى طاغ ودلى طاغك دخى شعبه‌لرى قضايه طوغرى دخول ايتمشدر.

نفوس: ٤۱۰۷٤ اسلام ۷۵۰۰ ارمنى ۲۵۰۰ پروتستان ۱۲۵۰ قتوليك ۵٦۲۹ روم كه جمعاً ۵۷۹۵۳ اهاليدن عبارتدر.

مركز قضا اولان زارا قصبه‌سى سيواسدن ٦۰ كيلومتره بعد ومسافه‌ده وسطح بحردن ۱۳۸۵ متره مرتفع بر موقعده واقع اولوب ۱۵۰۰ نفوسى جامعدر

اشبو قصبه سيواس وقويلحصار وقره حصار شرقى وعربكير وخرپوطه وبونلر واسطه‌سيله ساحل بحرسياهده صامسون اردو كرسون ليمانلرينه غايت كوزل شوسه يوللريله مربوط اولديغى مثللو الجزيره وسوريه وعراقك بلاد مشهوره‌سيله اتصالات دائمه‌يى حائزدر.

قضاده ايكى مدرسه اوتوز مكتب موجود اولوب بونلره ۵۰۹ ذكور ۹۷ اناث طالب وطالبات دوام ايتمكده‌در.

مكاتب مزبوره‌دن اون التيسى اسلام اون دردى روم ايكيسى ارمنيلره منسوبدر.

قضاده ۵۵۸۹۱ هكتار اراضى مزروعه ۵۹۵۵۹ ترلا ۱۹۸۰ چاير ۱۱٤۷ ميوه باغچه‌سى ٤۳ باغ ۳ مرعه موجوددر.

طوپراغنك قوتى بره بش نسبتنده‌در.

قودسى. — Koudessi يانيه قراسندندر.

قورس. — حلب ولايتى داخلنده عينتاب قراسندندر.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قوس . — «اسكى اسمى Koûds Apollinopolis» مصر عليا قصبات قديمه سندن اولوب قنه مديريتى داخلنده ونيلك شرق ساحلنده واقعدر .

قورنيه . — Gornia بوسنه ولايتنده ازوورنيق سنجاغنده برقصبه‌در .

قورئ همايون . — انقره ولايت وسنجاغنك مجاليجيق قضاسنك بر ناحيه‌سى اولوب نام ديكرى آق كوپريدر .

قورى چاى . — ارضروم ولايتنده ارزنجان سنجاغنك برقضاسى وبوقضانك مركزى اولان قصبه‌نك اسمى در .

قورى چاى قصبه‌سى ارزنجان بلده‌سنك ٧٧ كيلومتره غربنده وهمنامى اولان فرات توابعندن برصويك اوزرنده ونهر مزبور ايله اولان ملتقاسنك قربنده واقعدر .

قضاسى : لوانك وولايتك منتهاى غربيسنده كائن اولوب شمالاً رفاهيه شرقاً ارزنجان جنوباً كماخ قضالرى ومعمورة العزيز ولايتى غرباً سيواس ولايتى ايله محدوددر .

اراضئ قضا اولدقجه منبت اولوب هر نوع حبوبات حاصل اولمقده‌در .

مصنوعاتى مركز قضاده اعمال اولنان قبا منسوجات ايله بروجكه مشابه بر نوع يوكدن معمول اينجه شياقلردن عبارتدر .

قپو پرده‌سى وخانه‌ده فرش اولنمق اوزره كچه دخى اعمال اولنمقده‌در .

اون بيك آلتيوز يتمشى اسلام ايكى بيك آلتى يوز اونى ارمنى ايكيوز اوچى اجنبى اوله‌رق قضاده اون اوچ بيك درتيوز سكسان اوچ نفوسى واردر .

اون بيك يديسى اسلام سكزى ارمنى مكاتبى اوله‌رق قضاده اون بش مكتب موجود اولوب مكاتب اسلاميه‌نك بريسى مدرسه اون آلتيسى ابتدائيه‌در .

قضا ٦١ قريه بش ناحيه ١٧٩٩ خانه‌دن متشكلدر .

نواحئ ملحقه‌سى : آرمودان، آشاغى ، قوز قشله ، قوجه قارى، خرويش‌در .

قورولش . — يانيه ولايتك اركرى سنجاغنده برقضا اولوب شمالاً تپه دلن شرقاً اركرى غرباً اولونيه قضالرى جنوباً ادرياتيك دكزى ايله محاطدر.

اهاليسى آرنبودلغك لاپ قومنه منسوب اولمق اوزره يكرمى بيكه قريبدر.

اراضيسى طاغلق اولمغله برابر كوزل وادى وبايرلرى دخى شاملدر .

اقليمى لطيف وانجق اراضئ مرتفعه‌دن عبارت اولمغله صفوغى شديد وكانون

اولدن مارته قدر قار نزولى متماديدر .

طوپراغنك قوهٔ انباتيه‌سى بره بش آلتى نسبتنده وموسم حصاد تموزدن اغستوس اواخرنه قدر امتداد ايلر .

محصولاتى حنطه شعير يولاف چودار مصر پلاموط فاصوليه يوك پياغى روغن و پكمزدن ومصنوعاتى كليم كچه كبه كبى شيلردن عبارتدر .

اخراجاتى پلاموط كچى دريسى پياغى وادخالاتى قهوه شكر صابون وملبوساتدر .

حيوانات اهليه‌دن جوقجه باركير قصراق استر مركب اوكوز قيون كچى بسلنور .

قضا مركزى اركرى‌يه اون ويانيه‌يه يكرمى آلتى ساعت بعد ومسافه‌ده و ٩ درجه ٦ دقيقه طول شرقى ٤٠ درجه ٨ دقيقه عرض شماليده واقع قوچ قريه‌سى در .

مركز قضاده قديم بر جامع شريف واردر .

اشبو جامعدن بشقه عموم قضاده ٤ مسجد ٨ تكه وچجلره ناحيه‌سنده ١٢ كليسا ٤ مناستر موجوددر .

قوز قشله . — ارضروم ولايتك ارزنجان سنجاغنده قورى چاى قضاسنك ناحيه‌سيدر .

قوزلو . — ولايت مزبوره‌نك خنس قضاسى ناحيه‌سيدر .

قوزان . — آيدين ولايتك ازمير سنجاغنك برغمه قضاسنده برناحيه‌نك اسمى قضا قوزاندر .

قوزانه . — مناستر ولايتك سرفيچه سنجاغنده برقضادر .

مناستر وسرفيچه ماده‌لرينه مراجعت بيوريله .

قوزيغا . — قسطمونى مركز نواحيسندندر .

قوزارچه . — « قوزاراج Kozaratz » بوسنه ولايتك بهكه سنجاغنده وهمنامى اولان طاغك اتكنده وغومبينيچا اوزرنده بر ناحيه مركزيدر .

قوزاق . — خداوندكار ولايتك قره‌سى سنجاغنده بروادى‌ده وقايقلى طاغك اتكنده واقع بر قريه‌در .

قوزليجه . — بلغارستانده وارنه ملحقاتندن بر قريه‌در .

قوزى چاى . — Cogamus آيدين ولايتنده جارى كديز چاينك بر تابعيدر .

قوزانى . — « قوجانى » ياخود قوجانه . مناستر ماده‌سنه مراجعت .

قوزان . — اطنه ولايتنده وولايتك سمت شماليسنده برسنجاقدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

شمالاً انقره ، قونیه ، سیواس شرقاً حلب ولایتلری جنوباً جبل برکت سنجاغی غرباً اطنه سنجاغی ایله محاطدر.

اهالیسی بروجه آتی اقوامدن مرکبدر .

٣٢٠٠٠ اسلام

٢٠٥٠٠ ارمنی

٧٥٨١ ارمنی [illegible] لیك وپروتستانی

٦٠٠٨١ یکون

لوا اراضیسی فوق العاده طاغلق وطاغلرنده آب وهواسی لطیف بك چوق موقعلر واشجار کونا کون ایله مزین اورمانلری وانواع معدن طمارلرینی حاویدر .

اووه‌لری پك واسع ومنبت ایسه‌ده اهالینك ازلغیله برابر یقین وقته قدر کوچبه حالنده یشامه‌لری اکثر محللرینك زراعتسز قالمسنه سبب اولمشدر .

لوانك اورمانلرینك وسعتی حاوی اولدیغی قضاء اربعه‌یه نظراً بروجه آتیدر :

هکتار

١٠٦٤٥ سیس قضاسی

١٢٧٢٥ قارص »

١٤٠٠٠ حاجین »

١٤٠٤٠ فکه »

٥١٤١٠

جیحون وسیحان تابعندن اولوب قوزان طاغلرندن نبعان ایدن میاه جاریه اراضی‌یی اسقا ایدرلر .

مرکز لوا سیس قصبه‌سیدر .

سیس ماده‌سنه مراجعت اولنه .

لوانك متشکل اولدیغی درت قضا ایله هربرنده بولنان نفوس واماکن جدول آتیده مندرجدر :

	باغ وباغچه	فابریقه	حمام	دکان ومغازه	کلیسا	مدرسه ومکتب	جامع ومسجد	غیر مسلم	نفوس مسلم
سیس قضاسی	٨٢٠	٢	٦	٢٨٦	٢	٤	٥	٢١٨٥	٢٨٢٣٨
حاجین »	٢٥٦٥	٦	١	٢٠٣	٧	٢٣	٨	١١٠٣١	١٣٠٢٦
فکه »	—	—	١	٢٣	—	٢	١	٣١٢٣	٩٧٩٦
قارص »	—	٢	—	٢٠	١	٤	١	٧٢٠	١٤١٠٩

مذکور قضالر ٣٢٤ پاره قرایی مشتملدرلر .

قضالره عائد تفصیلات ایچون ماده‌ٔ مخصوصه‌لرینه مراجعت بیوریله .

قوستانیچه . — بوسنه ولایتنك بهکه سنجاغنده بر قریه‌نك اسمیدر .

قوش اطه‌سی . — ایسقلانووا Scalannova آیدین ولایت وازمیر سنجاغنده قضا مرکزی برقصبه اولوب چشمه قصبه‌سندن ٦٧ میل بعد مسافه‌ده ٣٧ درجه ٥١ دقیقه عرض شمالی و٢٤ درجه ٥٧ دقیقه طول شرقیده واقع ١٦٢٥ خانه و ٦٧٠٠ نفوسی حاویدر.

قضاسی : شمالاً طوربالی ناحیه‌سی شرقاً یتره آیدین وسوکه قضالری جنوباً سوکه قضاسی واطه‌لر دکزینك سیسامك تیغانی بوغازی مخرجی غرباً قوش اطه‌سی کورفزی وسیسامك تیغانی بوغازیله محدوددر .

اراضیسی قسماً طاغلق وسواحل جهتی دوزدر .

کوچك مندرس چایی دکزه بو قضا داخلنده قاریشور .

نفوس قضا ١٥٢٩٥ ومحتوی اولدیغی قرا ٢٩ پاره قریه ایله ایاثلوغ نامنده برناحیه‌در .

ایاثلوغ ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قوش اطه‌سی ایسقلانووه نامیله مشهور اولوب بوکا مقدمین یکی افس یعنی نه آپولیس اسمنی ویرمشلردی .

پیژل شهر قدیمی دخی قضا داخلنده‌در .

قوش اطه‌سی قضاسنه دائر وقایع تاریخیه‌نك اك مهمی افس یعنی ایاثلوغ شهرینه متعلقدر .

ایاثلوغ وافس ماده‌لرینه مراجعت اولنه .

قوش اوغلان کویی . — بلغارستان داخلنده طرنوی قراسندندر .

قوشمشار . — ارضروم ولایتنك اسپیر قضاسنده بر ناحیه‌در .

قوصوه . — روم ایلی شاهانه‌ده بر ولایتك اسمیدر .

پارس مبداء طولنه نظراً اون یدی درجه اوچ دقیقه : یکرمی درجه سکز دقیقه طول شرقی وقرق بردرجه التی دقیقه : قرق اوچ درجه یکرمی سکز دقیقه عرض شمالی بیننده واقع اولوب شرقاً بلغارستان غرباً اشقودره ولایتی ایله قره طاغ وبوسنه جنوباً مناستر وسلانیك ولایتلری شمالاً صربستان ایله محدوددر .

مساحهٔ سطحیه‌سی یکرمی سکز بیك کیلومتره تربیعنده ونفوس عمومه‌سی ٨٥٠ بیك مقدارنده‌در .

ولایتك طاغلری آلپلرك قسم شرقیسی اولوب بوسنه ودیناریك طاغلرندن بالتشعب قره طاغ بیغنیله اتحاد ایتدکدن صکره ولایتك جنوب جهتنده روغووا وغوسینه طاغلری ارتباطیله مشهور شار طاغلرینه التحاق ایلر .

شار طاغلری روم ایلی ویا تعبیر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ديكرله بالقان شبه جزيره‌سى طاغلرينك رابطه‌سى اوله‌رق الك يوكسك تپه‌سى پرزرين قربنده واقع سطح بحردن ٣٠٥٠ متره مرتفع ليوباترين تپه‌سيدر .

سلسلهٔ مذكوره‌نك شعباتى ولايتك جنوب قسمنده وسلانيك ولايتى حدودنده پلاچقه‌وبچه ومنتهاى شرقيسنده دوبنجه بالقانلريله مصطفى اووه‌سى ومذكور اووه‌نك شمال طرفنده قوشياق بالقانى بولنور .

وسط طرفلرنده قره طاغ سلسله‌سى و بو سلسله‌نك شمالنده قوصوه اووه‌سى صرتلرى بولنور .

بو اووه‌نك غربنده چيچاوبچه وغوليوش وبونك دخى سمت غرب شماليسنده روغوسنا وبوزور وباروت وقره طاغ بكاكى حدودنده موقره بالقانلرى وولايتك استارا ولاشقا غيليوا استوزه‌ر زلاقار باپينا ومنتهاى غرب شماليسنده واردا ياوور قوواج بالقانلرى موجوددر .

ولايتك انهار موجوده‌سى طونه ووارداد توابعى اواق اوزره ايكى طاقمدر .

طونه توابعى قره طاغ سلسله‌سندن انيان موراوا وموقره شعباتندن حصوله كلان ايبار وغوسينه طاغلرندن ظهور ايله پلاوه كولجكنى بعدالتشكيل قره‌طاغ اولكاسنه دخول ايدن وعوواج صويله برلشان ليم صولرندن عبارتدركه مارالذكر ايبار صويى قوصوه واديلرينى اروا وصربستان داخلنده موراوا صويله اتحاد ايدرك طونه‌يه قاريشور ليم صويى دخى راشين واديلرينى بعدالاسقا بوسنه قطعه‌سنده وريتا صويله برلشوب اوواسطه ايله صاوه‌يه قاريشور .

محصولات ولايت باشلوجه حنطه چودار شعير مصر علف پتاتس دارى كبى ذخائردر . ليمون پورتقال انجير خورمه كبى اراضىٔ حاره ميوه‌سندن ماعدا يمشك هر جنسى حاصل اولور .

برابكى قضاسنده سنوى كاپتلو وجنوه پرنجندن قيمتلى پرنج حاصل اولور .

توتونى دخى اولدقجه نفيس وكثير اولوب خارج ولايته دخى سوق اولنور .

بونلردن ماعدا باغ يپراغى آفيون دخى اينجه مقدارده خارجه اخراج اولنمقده‌در .

معمولاتنه كلنجه على العموم داخلاً البسه اعمالى ايچون حرف ولستهلاك اولنان عبا وقالين شياق ايپك وياقوه جهتلرنده اعمال اولنان سيم كارى طبانجه وهرنوع ادوات ايله اينجه وظريف ايپكلى چارشاف وكوملك بزلرى ومصنوعات دباغيه وسائره‌دن عبارتدر .

مكاتب ومدارس ودارالكتب :

ممالك شاهانه‌نك هر برجهتنده

اولديغى كبى قوصوه ولايتنده دخى معارف عموميه جلوس ميامن مأنوس جناب پادشاهيدن برو فوق العاده بر سرعتله ترقى‌يه باشلامش وبوجهتله قديمده موجود اولان مكتبلردن بر قاج مثلى ولايتك جهات ونقاط مختلفه‌سنده تأسيس بيورلمشدر .

آتيده‌كى جدول ولايتده موجود مكاتب ايله بونلره مداوم طالباتك مقدارينى ارائه واشعار ايدر :

	عدد	كتب موجوده	معلم و مدرس	طلبه	طالبات
كتبخانه	٧	١١٠٥	—	—	—
مدارس	٣٥	—	٣٤	١٠٢٨	—
مكاتب ابتدائيه (ذكوره مخصوص)	٣٤٢	--	٢٧١	١٤٣٩٠	—
اناثه مخصوص ابتدائيه مكتبى	٤٦	—	٤٥	—	٤٣٥٤
ذكوره مخصوص رشديه مكتبى	٢٢	—	٥٧	١٥٥٧	—
اناثه مخصوص رشديه	١	—	٣	—	١٢٠

قوصوه ولايتى : اسكوب پرشتنه پرزرين يكى بازار طاشليجه ايپكناملريله التى سنجاغه تقسيم اولنمشدر .

اسكوب سنجاغى ولايتك شرق جنوبى قسمنى تشكيل ايدرك مركز اداره‌سى ولايت مركزى اولان وارداد نهرى كنارنده وشمندوفر خطى كذرگاهنده كائن اسكوب شهريدر اسكوب ماده‌سنه مراجعت بيوريله .

لوائى تشكيل ايدن قضالر بروجه آتيدر :

نفس اسكوب قضاسى محصولدار ولطيف الهوادر . نفوس موجوده‌سى :

	ذكور	اناث
اسلام	١٧٧٥٧	١٧١٠٦
روم	٣٠٧٦	٢٢٣١
بلغار	١٠٩٤٧	١٠٣١٨
يهودى	٤١٦	٣٠٨
لاتين	١٢	١٢
قبطى	٨١	٦٧
يكون		

(٢) اشتب قضاسى اولوب مالش جهتندن كلان برەغالنيچا واورلا صولريله اروا اولنمقده‌در .

نفوس ٤٢٢٤٧ اولوب بونك ٣٥ بيكى مسلمدر .

(٣) اكرى پلانغه قضاسى اولوب بلغارستان سرحدنده‌در .

نفوس ٢٢٧٢٥ كشيدر .

(٤) رادوويشته (٥) قره‌طوه قضاسيدر .

قره‌طوه عارضه‌لى فوق العاده طاغلق بر محلدر .

نفوس ١٠٥٣٣ كشيدر .

(٦) قومانوه قضاسى اولوب اسكوبك شمال جهتنده‌در .

قضاده ۱۱۸۹٤ نفوس ۱ رشدیه مکتبی ۳ ابتدائیه مکتبی ۱ مدرسه موجوددر .

(۷) قوچانه (۸) قیچانیك (۹) مالش قضالریدر .

قوجانه‌ده ۲۸۰۳۰ نفوس قیچانیکده ٦٦٤٩ نفوس مالشده ۲٤۰٦۲ نفوس موجوددر .

مرکز اداره‌سی په‌چووا قریه‌سیدر پرشتنه سنجاغی بروجه آتی قضالری جامعدر .

(۱) نفس پرشتنه قضاسی (۲) ولچترین قضاسیدر .

(۳) کیلان (٤) پره‌شووه (٥) مترویچه .

پرزرین سنجاغی : نفس پرزرین لومه قالقاندلن قضالرینی شاملدر .

قالقاندلن قضاسنك غستوار اسمنده وپرزرینك راخوفچه نامنده برناحیه‌لری واردر .

یکی بازار سنجاغی : سیتچه یکی بازار اقوه یکی واروش قولاشین قضالرینی جامعدر .

طاشلیجه سنجاغی : طاشلیجه مع ناحیهٔ پریبوی پره‌بوی قضالرینی محتویدر .

ایپك سنجاغی : ایپك یاقوه ترغوبشته برانه‌غوسیته نامنده بش قضایی شاملدر .

داخل ولایتده سلانیکدن کله‌رك زه‌لینقوده داخل ولایت اوله‌رق مترویچه‌یه واسکوبدن اوروپا حطوطیله برلشمك اوزره زیبفچه‌یه قدر ممتد شمندوفر حطوطی واردر .

زه‌لینقو ایله اسکوب بینی ۲۲،٦ کیلومتره‌در .

اسکوبدن زیبفچه‌یه کیدن یولده آچارلر قومانوه تاپانوفچه پرشوه بوفاردفچه بویانوفچه موقفلری واردر. تکمیل بوخط ۸۱،٤۰ کیلومتره‌در.

اسکوبدن مترویچه‌یه کیدن تیمور یول حطی دخی ۱۱۹،٦ کیلومتره اولوب اراده الیاس خانی قیچانیك فیروز بك لیپیان پرشته ولچترین استاسیونلری واردر .

قوقله . — «بافوس» Kaûklia Palap-pophos قبریس اطه‌سنك ساحل جنوبیسنده ویوکسك برموقعده مبنی بر قصبه‌اولوب فنیکه‌لی کتیروس طرفندن تأسیس اولنمشدر .

بر حرکت ارض اثناسنده خراب اولدیغی حالده تکرار وسپاسین طرفندن بنا اولنمشدی .

بافوس غایت کوزل برلیمانی حاوی اولوب آپریاسی نام قرالك اثر بناسی اولمق اوزره وه‌نوس شرفنه اوله‌رق عسقالون طرز انشاسنده برده معبدی محتوی ایدی .

قوقانو . — قوقینو. افستیا . لیمنی اطه‌سی بلاد مشهوره‌سندن اولوب غایت کوزل برده لیمانی واردر .

قوکورس . — ارضروم ولایتنده بایبورد قضاسی برناحیه‌سیدر .

قولاشین . — قوصوه‌ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قولاقیه . — سلانیك قراسندندر .

قوله . — آیدین ولایتنك مغنیسا سنجاغنده قضا مرکزی اولوب یدییوز متره مرتفع برنقطه‌ده ۱۰۵۰۲ اما کن و ۱۰٤۱ نفوسی جامعدر .

قضاسی شمالاً خداوندکار ولایتی وکوردوس قضاسی شرقاً اشمه قضاسی جنوباً الاشهر غرباً صالحلی کوردوس ودمیرجی قضالریله محدوددر .

قضا سلندی ناحیه‌سیله ۸٦ پاره قریه‌دن مرکب اوله‌رق ۲۹۱۱۱ نفوسی مشتملدر .

اراضیسی کدیز چایله صولانور .

قوله طاغی نام طاغ قسم وسطیسنی عارضه‌لندرمشدر. محصولاتی حبوبات وذخائر ایله افیون خشخاش ومصنوعاتی محلی منسوجاتی ایله سجاده کلیم کبی شیلردر .

قضاده : ۱۰٤٥ مانده ۲۸۳۸ اینك ۲۷٦۹ اوکوز ٤۹٤ دوه ۲۲٥۹ مرکب ۱٤۰۸ بارکیر ۱٤۹ استر ۳۲۰۰ کچی ۲٤۰۰۰ قیون ۱۰۰۰ مختلف طرزده عربه واردر .

قوءانووه . — Oegligovo قوصوه ولایتنك اسکوب سنجاغنده قضا مرکزی برقصبه اولوب «ولیقیاریه‌فا» نام صویك غرب ساحلنده واقعدر «نفوسی ۵۰۰۰» .

قوصوه ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قوم قلعه . — قلعهٔ سلطانیه بوغازینك آناطولی ساحلنده وبوغازك بحر سفید مدخلنده فوق‌العاده مهم ومستحکم برنقطه‌در .

قوندوس . — یانیه ولایتنده قالاما صویی اوزرنده بر قریه‌در .

قونیچه . — نام دیکر بلغرادجق . هرسك سنجاغی بر قصبه‌در .

قونیچه . — یانیه‌ولایت وسنجاغنده مرکز قضا بر قصبه اولوب یانیه‌یه اون ایکی ساعت بعد و مسافه‌ده وسطح بحردن ٦۰۲ متره مرتفع بر نقطه‌ده و درسعادت نصف النهاری مبدأ طول اولدیغنه نظراً ۸ درجه ۱۱ دقیقه طول غربی و ٤۰ درجه ۳ دقیقه عرض شمالیده واقعدر.

قصبه ازمنهٔ قدیمه‌ده قونسیوس نامنده بر ذاتك مقر اداره واقامتکاهی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولمسی حسبیله قونسیه اسمنی آلمش و س ایله چه حرفلرینك قرب مخرجلری جهتیله قونیه نامیله زبانزد اولمشدر.

قصبه ارنود امراسنك من القدیم مراکزی اولمق حسبیله حائز اهمیت اولوب عصر کزین سلیمان خان قانونیده داخل دائرهٔ سلطنت عثمانیه قلنمش ونام قانونی‌یه نسبةً برده محله تأسیس اولنه‌رق بر جامع شریف دخی وجوده کتورلمش ایدی.

الیوم قصبه‌ده ایکی جامع درت تکه ایکی کلیسا بر قاچ مکاتب واردر.

قصبه‌نك بر آز یقیننده بر تپه‌ده بر قلعه خرابه‌سی موجود اولوب قلعه‌دن تا جبالك اتکنه قدر بر صنعت خارق العاده ایله انشا اولنمش صو یولی مشهود اولوب وقتیله بو یول واسطه‌سیله دره‌دن صو جلب اولنورمش وتپه‌ده منظره‌سی الماس منظره‌سنی اندیران بر نوع مجلا طاش دخی بولنمقده‌در.

قضاسی: مرکز ولایتك شمالنده شمالاً قولونیه غرباً لسقوبك وبوغون شرقاً کره‌نبه جنوباً مرکز قضاسی وزاغور ناحیه‌سیله محاطدر.

دوراً ٥٤ ساعت چکر.

قضانك جواری مجوه کره‌نبه قولونیه طاغلریله محدود بونلردن نبعان ایله ١٥٠ : ٤٠٠ کیلومتره طول مجرایه مالك اولان دره‌لر قضایی صولادقدن صکره ویبوسه نهرینه قاریشورلر.

اورمانلری یوق ایسه‌ده پرنالاق و اوفاق اغاجلقلردن احتطاب اولنور.

حیوانات وحشیه‌دن قورد آیو چقال امثالی بولنور.

محصولاتی سبزه میوه بکمز اوزوم بادم پینر روغن یوك کبی شیلردر.

مصنوعاتی کلیم کبه شیاق چوراپ چوال ومفروشاته دائر بعض منسوجاتدن عبارتدر.

اهالیسی ارنود قومی اوله‌رق یکرمی بش بیك راده‌سنده‌در.

قونیه. — اناطولیده بر ولایت اولوب ٣٦ : ٣٩ درجه طول شرقی ٢٧ : ٣٣ درجه عرض شمالی‌ده واقع اولوب شمالاً خداوندکار وانقره شرقاً آنقره واطنه ولایتی غرباً آیدین ولایتی جنوباً اطنه ولایتی وبحر سفید ایله محاط ومحدوددر.

اراضیسی ٩١٦٠٠ کیلومتره اولوب ١٠٠٨٨٠٠ نفوسی حاویدر.

نفوس مزبوره بروجه آتی اقوامه منقسمدر:

٩٨٩٢٠٠	اسلام
٧٣٠٠٠	روم
٩٧٠٠	ارمنی
٤٠٠	قتولیك قبطی
١٠٠	پروتستان
٥٠٠	یهودی
١٥٠٠٠	چنکانه

اقلیم وطبیعت اراضی: قونیه ولایتی طوروس وآنتی طوروس سلسلهٔ جبالی وبونلرك تفرعات وشعباتی اراسنه صیقیشمش چوراق بر اووه اولوب اوزرنده یکرمی بشی متجاوز بیوك وکوچك کوللر موجود ومذکور سلسله‌لردن حاصل اوله‌رق بعضیسی طاغلردن آچدقلری کدکلر واسطه‌سیله دکزه قدر اینوب اکثریسی دخی کوللرده نهان اولان برچوق انهار ایله صولانمقده‌در.

قونیه‌نك اطرافنی محیط اولان دیوار کبی سلسله‌لر سببیله روزکارلر توقیف ورطوبتلرینی یازین مذکور طاغلرده ترکه مجبور اولملرندن طولایی صیجاغی شدید وبالعکس قیشیده مرتدر.

انهار موجوده‌سی سیر سفاینه مساعد دکلسه‌ده طاغلردن کسیلان کراسته وحطب ییغنلری صال باغلنه‌رق سواحله قدر بو واسطه‌لرله سوق اولنور.

کوللری دخی صولری اکثریسنك اولدرجه آجی درکه تصادف ایتدیکی اراضیده نباتاتك کوکنی قوریدور وبعضیلرنده از آز جمله اك بیوکی اولان طوز کولی کبی بر مملحه‌دن عبارتدر.

اورمانلری فوق العاده واسع وباشلوجه اغاجلری میشه ویشیل میشه ایله چمشیر وجویز اولوب بونلردن بك کلیتلی اودون وکراسته ومیشه قبوغی تدارك واحضار اولنه‌رق خارجه سوق واخراج اولنمقده‌در.

حیوانات اهلیه‌سی قیون کچی وتفتیك کچیسی اوکوز مانده دوه بارکیر مرکب واستردن عبارتدر.

داخل ولایتده درجات مختلفه‌ده ٢٦٨ مکتب موجود بونلرده ١٠٩١٥ ذکور ٥٨٥ اناث طالب وطالبات دوام ایدر.

قونیه‌نك زراعت وتجارتی وصنایعی اولدقجه مترقی اولوب انجق بو ترقی کیفیتی شمندوفر خطنك قونیه‌یه ایصالیله تزاید ایتمشدر.

ولایتك اخراجاتی مرسین وانطالیه لیمانلرینه منحصر ایکن اشبو شمندوفر سایه‌سنده درسعادته تحول ایتمشدر.

ادارهٔ ملکیه‌جه قونیه ولایتی بروجه آتی لوا وقضا ونواحی‌یه تقسیم اولنمشدر.

قرا	نواحی	قضا	نفوس	لوا
٨٦	این اوی. خاتون سرای. صو شهری. سعیدایلی. این اوی	قونیه	٣٢٢٠٠٠	قونیه
٩٠	طوغانحصار. جهان بکلی	اقشهر		»
٧٦	کران ایلی	بکشهری		»

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قرا	نواحی	قضا	نفوس	لوا
٤٣		سیدی شهری		»
٤٣		ایلغین		»
٩١		بوزقیر		»
٨٤	الاطاغ . قفریاد	قرمات		»
١٨		خادم		»
٦٢	ویوله	ارکلی		»
٣٤		قره پکار		»
٨٠		قوچحصار		»
٩١	مسلی . فرتك	نیکده	١٩٣٠٠٠	نیکده
٣٤		نوشهر		»
٢٨		اورکوب		»
١٦٠		اقسرای		»
٢٢		بور		»
٣٤		معدن		»
١٤		عریسون		»
٧٦		بوردور	١٥٠٠٠	بوردور
٥٣	کولحصار	تفنی		»
٤٦		حمید آباد	١٩٢٠٠٠	حمید آباد
١١		اولوبورلو		»
٦٣	یارله	اکردیر		»
٤٦	اوشاد	قره‌اغاج		»
٣٣		یالوواج		»
١٦٣	استانوس . سربك میللی . قزل قیا	انطالیه	٢٢٤٠٠٠	انطالیه
٧٥	فنکه . اغدیر	المالی		»
١٨٦	دورشنبه . منوقات	علائیه		»
٦٠	ابرادی	اقسکی		»
٦٥		قاش		»
١٩٦٧	٢٤	٣٠		٥

قونیه : ولایت مرکزی اولوب قوراق واطرافی طاشلق ومرتفع طاغلرله محاط ١٦٠٠ متره مرتفع بر یایلا اوزرنده واقعدر .

اهالیسی ٣٩٣٠٠ اسلام ١٥٠٠ روم ٣٠٠٠ ارمنی ٥٠ پرتستان ١٥٠ قتولیك قبطی‌که جمعاً ٥٤٠٠٠ نفوسدن عبارتدر .

شهرك خانه‌لری مبانیٔ امیریه وخصوصیه‌سی مستثنا اوله‌رق جمله‌سی طوپراق والچاق ومقبیدر . هرخانه‌ده جزیٔ کلی باغچه واردر .

سوقاقلری کنیش ایسه‌ده قالدیرمسز وچامورلیدر .

چارشوسی اولدقجه منتظم وایشلکدر هر بر قومك آیری آیری محله‌سی واردر .

قونیه‌ده ٤٤ جامعشریف وپیر طریقت مولوی جلال الدین رومی حضرتلرینك خانقاه وتربهٔ معطره‌سی ٤٢ مدرسه بر روم کلیساسی بر ارمنی کلیسا بر قتولیك ثرامیه‌سی ٦٨ مکتب وسائره واردر .

قونیه ایقا اونیا قولونیلری طرفندن تأسیس اوله‌رق مرکز حکومت اتخاذ اولنمش ومؤخراً داناثیا نامنی اخذ ایتمش ایسه‌ده بوزمانکی وقایع اساطیر ایله مملو اولدیغندن شایان اهمیت دکلدر .

قونیه‌نك اهمیتی سلجوقیلرله بداء ایتمشدر .

حقیقةً روم دولت سلجوقیه‌سنك مهد حقیقیسی اولان شهری علاءالدین اول سور تحتنه اله‌رق اطرافنی خندقلر وقله‌لر تحکیم ایتمش ایدی بونلرك انقاضی الیوم قسماً موجود ومشهوددر .

بونك اخلافی دخی برچوق مبانیٔ مشهوره تأسیس ایتدکلری بقایاسی دلالتیله مثبتدر .

سکز کیلو متره وسعتنده وایکی اوچلره طوغری سیورلمك اوزره شمالدن جنوبه طوغری طولانی وبر بالق شکلنده اولوب وسطنده مرتفع بر محلده ایچ قلعه خرابه‌سی اولوب بونك داخلنده حکمداران سرایی وار ایدیکه الیوم بو خرابه‌دن برچوق طاشلر اخراج ایدیله‌رك انشاآت امیریه‌ده قوللانلمقده‌در .

سلطان علاءالدینه منسوب اولان سرایك قپوسی مذهب اولوب ایران طرز معماریسنی آندرمقده‌در .

شهر ایله صو درهمی خانون سرایی سیدی شهری سعید ایلی این اوی نام نواحی ٨٦ قرا ٦١٠٢٨ نفوس مرکز قضاسی واونبر قضا ایله ١٠ ناحیه ٣٢٤٠٠٠ نفوس ٧٠٧ قریه قونیه سنجاغنی تشکیل ایدر .

سنجاغی تشکیل ایدن اراضینك طبیعتی قوراق اولوب قیشك شدتی میزالحراره‌یی — ٨ درجه‌یه قدر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تنزیل ایدرسه‌ده ایام صیفده نادراً ٢٤ درجه تجاوز ایلر .

خاتون سرای بوزقیر اق شهر بکشهری کوللری سنجاق داخلنده درلر .

حاصلاتی بغدای آربه مصر پاموق تفتیك وسائره‌در .

مصنوعاتی برنوع الاجه‌دن عبارتدر .

کهرجله فابریقه‌لرندن طوبخانهٔ عامره‌یه کلیتلی کهرجله ارسال اولنه‌رق باروت اعمالنده استعمال اولنور .

سنجاغك اخراجاتی تفتیك الاجه پاموق ذخیره افیون اوله‌رق سنوی ٢٥ میلیون فرانغه بالغ اولمقده‌در .

صابون قهوه ملبوسات پترول وسائره‌دن عبارت ادخالاتی ١٢ میلیون فرانقدر .

Kovtschât

قووچات . — ادرنه ولایتنده تکه دره‌سی اوزرنده برقریه‌در .

قوله‌لی برغوس . — ادرنه ولایتنك دیمتوقه قضاسنده برناحیه‌در .

قویلع . — جبل لبنان نواحیسندندر .

قویلحصار . — سیواس ولایتنده قره حصار شرقی سنجاغنده مرکز قضا بر کوچك قصبه وبابیوك برقریه‌در .

مذکور قصبه صرب برتپه‌ده وکلکیت ایرمغنك ساحل یمیننده ایکی کیلو متره قدر بعد ومسافه‌ده وکلکیت توابعندن کوچك بردره قربنده واقعدر .

قره حصار شرقیدن طوغریدن طوغری‌یه ٤٣ کیلو متره قدراوزاقده اولوب موقعی سطح بحردن ١١٦٦ متره مرتفعدر .

اسکله‌سی اولان ساحل بحرسیاهده کائن اردویه ١٠٧ کیلو متره قدر اوزاقدر .

قصبه‌ده ١٧٠٩ نفوس موجود اولوب بونك طقوز یوز بش اسلام آلتی یوز دردی روم اوچیوزی ارمنیدر .

قویلحصار اسکی قولونئا شهر مستحکمی اولوب بیزانس حکومتنه منسوب ایدی .

وقره حصار شرقی قصبه‌سی اولوقتلر قولونئا حکومتنك بلاد مشهوره‌سندن ایدی .

قولونئا نامنی ترکلر طرفندن قویلایه تحویل ایدلدیکی مظنوندر .

قضاسی سنجاغك شمالنده اولوب ١٠ ناحیه ١٦١ قریه‌یی جامعدر .

نصفندن زیاده‌سی مسلم اولمق اوزره اهالیسی ١٤٤٩٣ نفوسدر .

اراضیسی طاغلق وعارضه‌لی اولوب باشلوجه سلسله‌لری صاری چیچك طاغی ایفدیر طاغی وکوسه طاغیدر .

طاغلری جسیم اورمانلرله مستور ویماجلری زمردین چایر ومرعه‌لری حاوی درکه بورالرده میلیونلرله قیون وتفتیك کچی سوریلری موسمنك امتدادنجه رعی اولنورسه اهالیسنك باشلوجه معیشتلری دخی حیوان بسلمك ویتیشدرمکه منحصردر .

قضانك اثار عتیقه‌سی چوقدر تکمیل طاغلرك صرتلرنده ومواقع طبیعیه‌ده بیزانس دورینه عائد قلعه خرابه‌لرینه تصادف اولنمقده‌در .

قویوه . — ادرنه‌نك قرق کلیسا سنجاغنده برناحیه‌در

قیا اغاج آرناود . — ادرنه ولایت وسنجاغنك اورته کوی قضاسنده بر برناحیه‌در .

قیاحیدر . — حلب ولایتنك اورفه سنجاغنده برناحیه‌در .

قیالر . — مناستر ولایتنده سرفیجه سنجاغنده برقضا اولوب نام دیکری جمه‌در .

قیالی . — سیواس ولایت وسنجاغنك حافیك قضاسنده برناحیه‌در .

قیپاق . — اطنه ولایتنك جبل برکت سنجاغنده بر ناحیه‌در .

قیرایلی . — قونیه ولایتنده بکشهری قضاسنده برناحیه‌در .

قیرایلی کولی . — بکشهری کولی ماده‌سنه مراجعت اولنه .

قیرچووه . — مناستر قراسندن اولوب برقلعه‌سی و ٣٠٠٠ قدر سکنه‌سی واردر .

قیرشهر . — انقره ولایتنده وانقره‌نك اوتوز اوچ ساعت قدراوزاغنده لوامرکزی برقصبه‌در .

قصبه موقعاً بسیط وغایت واسع باغ وباغچه‌لك برموقع اولوب طولاً ١٥ وعرضاً بش کیلو متره امتداد ایدر .

بنالری باغچه‌لر اراسنده طاغنیق برصورتده بولنمغله اوزاقدن شهرك منظره‌سی باغچه‌لری محافظه ایچون انشا اولنمش کابه‌لرله مملو براراضی هیئتی ارائه ایدر .

قصبه‌یی احاطه ایدن باغلردن شمال جهتنده بولنانلره اوز وغرب باغلرینه چقور چایر جنوبده کیلره دکیك شرقده کیلره قندام تعبیر اولنور .

بونلرده اثمار وفواکهك انواعی علی الخصوص اوزومك انفسی ادراك ایتمکده‌در .

قصبه‌ده ٨٤٥٢ نفوس مسلمه ٢٧٨ ارمنی اهالی ١٦٠٣ خانه ١٠ خان ٦٠٠ دکان ٦ قهوه و ٠ دکانی حاوی کارکیر بر بدستان ٨٥ چشمه ١ دپوی ١ قشله ١ جبخانه ٢٥ جامع ١٩ مسجد ٤ مدرسه بر مکتب اعدادیٔ ملکی بر رشدیه ایکی ابتدائیه ٢٥ صبیان مکتبی برکلیسا موجوددر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

کبار اولیاء اللهدن عاشق پاشا اخی اوران شیخ سلیمان حضراتی دفین خاك عطر ناکدر .

قصبه‌یه برچاریك مسافه‌ده ترمه حمامی و ایکی ساعت اوزاقده قره قدرت حمامی نامنده دیکر بر ایلیجه موجود اولوب صولری امراض جلدیه وعوارض داخلیه‌یه منفعتبخشدرلر .

قیر شهرده ایکی ساعت مسافه‌ده جریان ایدن قزل ایرمق اوزرنده اون اوچ کوزلی کارکیر برکوپری موجود اولوب جوارنده مارین وعابرینك استراحتی ایچون برخان وکیقباده منسوب برده جامع واردر .

قصبه‌ده یوکدن وتفتیکدن سجاده‌لر وایران منسوجاتنه فائق صورتده قالیچه‌لر اوطه دوشمه‌لری پرده‌لکار چیچکلی کلیملر هکبه‌لر وجویز اغاجندن صندالیه وقولتوق ودولابلر اعمال اولنمقده‌در .

قیر شهر لواسی : قیصریه یوزغاد انقره سنجاقلری قونیه قسطمونی ولا. یتلریله محاطدر .

قیر شهر لواسی داخلنده یوکسك طاغ یوقدر مع هذا شهر مذکور جوارنده ۲۲ کیلو متره امتدادنده بارانی طاغ نامنده برتپه سلسله‌سی امتداد ایدرك قورت بلی نام محلده منقطع اولور .

التی کیلو متره محیطنده و ۱۵۰ متره ارتفاعنده بولنان علی کورلو نام تپه‌ده دکرمن طاشی اخراج اولنور ورأسنده غایت لذیذ بر پیکار موجوددر .

آقار صولر : سنجاغك اك مهم صویی قزل ایرمق اولوب سنجاغك غرب حدودینی تشکیل ایدر .

بونلردن بشقه دها برچوق صولر دها وار ایسه‌ده بالنسبه اهمیتلری یوقدر مع مافیه بعضیلری یوچوکوچك دره‌لرله برلشوب دکرمن چویره بیله. جك قوتی حاصل ایتملریله اراضی ایچون فائدهٔ عظیمه‌سی واردر .

بونلرك اك مشهوری قیر شهردن بکجن و ایرمق نامندن بشقه اسمی اولمیان صو اولوب معدن قضاسی داخلنده چفتلك بالا قریه‌سی قربنده قزل ایرمغه دوکیلور .

مجیدیه قضاسنده‌ینار اوغلی قریه‌سی قربنده یانار کولی نامیله مسما برکولجك موجود اولوب سطحی ۵۰۰،۰ مربع کیلو متره وعمقی غیر معیندر .

قیر شهره غایت یقین اولان دیکر برکوله دخی قعرینك بولنه‌مامسندن طولایی دیبسز کول دیرلر . بونلرك هر ایکیسنده دخی کثرتله بالق موجوددر .

دیبسز کولك صویی اینجه بر دره. جك ایله قزل ایرمغه قاریشور .

نفوس : قیرشهر سنجاغنی ۱۱۶۹۹۹ اسلام ۱۷۹٤ روم ۳٤٦ ارمنی که جمعا ۱۱۹۱۳۹ نفوس جامعدر .

مکاتب : داخل لواده ۱۰۰ قدر محله مکتبی برباب رشدیه مکتبی اوچ باب ارمنی برباب روم مکتبی موجوددر.

مکاتب مزبوره‌نك معلمینی مکتبلرك اعدادی وترقیٔ معارفك اهمیتی نسبتنده‌در

لواده ۷ : ۱۵ یاشلرینه قدر اولان شادانك عددی ۵٤۲۰ نفوسه بالغ وسکنهٔ موجوده‌سی میاننده اوقیوب یازمق بیلنلر $\frac{۱}{۵}$ نسبتنده‌در .

محصولات : سنجاغك قابلیت زرعیه‌سی یولنده ایسه‌ده اراضینك قسم اعظمی زراعتدن محرومدر.

کرك محصولات ارضیه وکرك حیوانات اهلیه‌سی ایچون جدول آتی برفکر مخصوص اعطا ایدر .

(۱)

	بغدای کیله	اربه کیله	چاودار کیله	سائره کیله	یکون کیله
نفس قیرشهر قضاسی	۵۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۸۲۰۰۰۰
« کسکین	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	»	۱۰۰۰۰	۳۱۰۰۰۰
« مجیدیه	۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	»	۵۰۰۰	۸۰۰۰۰
یکون	۷۵۰۰۰۰	٤۲۵۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰۰	۱،۲۱۰۰۰۰

(۲)

	قیون رأس	تفتك رأس	عادی کچی رأس
قیرشهر مجور حاجی بکتاش	۱۲۱۰۰۰	۵۱۸۸۰	۳۰۸٦٦
کسکین	۸۳۹٦۰	۹٦۹٤٤	۳۱۲۵۱
مجیدیه	۸۵۱۵۲	۵۱۱۵۹	۱۸۵۳۰
رأس یکون عمومی		۵۷۰۷٤۲	

یوللر : ممالك محروسه‌نك هر جهتنده اولدیغی کبی قیر شهر سنجا. غنده دخی شوسه یوللری براهمیت فوق العاده ایله انشا قلنمقده‌در .

باشلوجه یوللر ۳۰ کیلو متره طولنده انقره‌دن وقیصریه‌دن کلان طرق ایله شوسه‌سی هنوز اکمال ایدیلان ۹۰ کیلو متره طولنده معدن طریقی وقزل ایرمغی بر کوپری ایله کچه‌رك نوشهره منتهی اولان طریقدر نقلیاتده عربه ودوه قوللانیلمقده‌در .

تقسیمات : قیر شهر سنجاغی نفس قیر شهر کسکین مجیدیه قضالرینی مشتملدر .

قیصریه . — « Mazacco » « Cesarée »

«۷۲۰۰۰» (٤۵۰۰۰ اسلام ۹٦۰۰ ارمنی ۱٤٤۰۰ روم ۸۰۰ قتولیك ۱۲۰۰ پروتستان) .

انقره ولایتنده سنجاق مرکزی اولوب اناطولینك نامدار شهرلرندن وتجارتگاه بلده‌لرندن بریسیدر.

ولایت مرکزینك جهت جنوبیسنده والتمش بش ساعت قدر مسافه‌ده وارتفاع وعظمت جهتیله اناطولی طاغلری میاننده شهرتشعار اولان ارجکز طاغنك اتکنده واقع براووه‌ده مبنیدر.

قیصریه‌نك تاریخ تأسیسی مختلف فیه برمسئله اولوب بعضیلری مؤسسنی مزاق نام ذات اولمق اوزره بیان وحتی مزاقیه اسمنی بوجهتله آلدیغنی اثبات ایدیورلر.

هرحالده شمدیکی اسمنی اولان قیصریه‌یی روما قیصرلرندن تیبر قپادونیایی استیلاسیله پای تخت حکومت اوله‌رق قیصریه‌سنی انتخاب ایتمسندن صکره اخذ ایتدیکی متفق فیهدر.

حکمدار مزبور قیصریه‌یی فوق العاده تزیین ودروننده برده ضربخانه تأسیس ایلمش ایدی.

بالآخره شهر برزلزلهٔ مدهشه‌ده خراب اولمش ایسه‌ده ینه معموریت قدیمه‌سنی اکتساب ایلمشدر.

شهرك اطرافی باغ وباغچه‌لرله محاط وارجکزدن اینان خفیف وبراق صولرله ریان اولمغله اهالئ بلده یازك صیجاغنی بوباغلرده امراراتمکده‌درلر.

شهرك موقعی ارجکز طاغنك اتکندن اعتباراً ۱۰۰۰ متره قدر مرتفع اولوب تبدلات وتحولات هوائیه‌یه زیاده‌سیله معروضدر.

ایام صیفده ۳۳ درجه‌یی بولدیغی وبعضاً + ۲۰ درجه‌دن اوچ بش کون ظرفنده میزان الحراره — ۱۰ درجه‌یی اشعار ایتدیکی مسبوقدر.

نفس قیصریه‌ده ۸۳۷۲ دکان ۱۱۵ فرون ۳۰ خان ۱۱ حمام ۱۵۰ جامع ۵۸ مکتب ۳۹ مدرسه ۱۲۹۰ جلد کتابی حاوی ایکی کتبخانه ۳۱ تکه ۸ کلیسا برقشله بردپوی برغرباخسته‌خانه‌سی برغازینو وکهرچله اعمالنه مخصوص فابریقه یوز یکرمی اوچ چشمه اللی انبار وصمانلق ۱۰۰ عرصهٔ خالیه ۶۰۶۸ باغ ۱۶۷۵ باغچه ۴۴۸۴ ترلا ٥٤ چایر وسائره موجوددر.

مظنهٔ کرامدن ابراهیم تنوزی نجم الدین کبری ملك غازی امیرسلطان وتاج الدین ایله سبط نبی جناب حسین شهیدك نجل نجیلی حضرت زین العابدینك تربهٔ معطره‌سی زیارتگاه خواص وعوامدر.

قیصریه قضاسی: نفس شهر ایله ۱۳۲ قریه قیصریه قضاسنی تشکیل ایدر.

قیصریه سنجاغی: شمالاً یوزغاد سنجاغی شرقاً سیواس جنوباً قونیه ولایتلری غرباً قونیه ولایتی ایله قیرشهر سنجاغی ایله محدوددر.

اهالیسی ۱۳٦٥۹۰ اسلام ۲٥٤٤۹ روم متباقیسی ارمنی قتولیك پروتستان

اوله‌رق ۲۱۰ بیك نفوسدن عبارتدر.

اراضیسی وولقانی وبازالیتك قیالرله منحصل وطوپراغی بو قیالر اوزرنده اینجه برطبقه تشکیل ایتمشدر.

مشهود اولان لاولر ارجکزك وقتیله حال اندفاعده بولندیغنی ارائه ایدر.

ارجکز طاغی اناطولینك اك یوکسك بریدر اولوب ۱۰ میریا مترو تربیعنده برمحل استیعاب ایتمشدر.

ارتفاعی ۳۹٦۱ متره‌در اوزرنده آثار وولقانیه مشهوددر.

وقتیله اورمانلرله مستور اولدیغی حالده بوکون اورماندن اثربیله یوقدر.

قزل ایرمق ایله قره صو دنیلان ملاس چایی لوایی سقی ایدر.

قزل ایرمق اوزرنده وقیصریه‌یه آلتی ساعت مسافه‌ده واقع تك کوز نام جسر عتیق متانت ورصانت جهتیله امثالسز دنیله بیلور.

سنجاغك قضا ونواحیسی بروجه آتیدر:

قیصریه قضاسی — نواحی — قرا
قره‌خصار — اینجه صو — ۱۳۲
کستره — دوولو — ۳۸

لوانك محصولات ومصنوعاتی فوق العاده وهله حیوانات اهلیه‌سی بر مقدار عظیمه بالغ اولور.

قیصریه. — Césarea-palestine «استراتونیکیا» ارض فلسطینده سامار ساحلنده آرسوت ایله تنتوره اراسنده برشهر قدیم اولوب بیوك هرود طرفندن قبل المیلاد ۲٥ تاریخنده قیصر اوغوستك شرفنه اوله‌رق تأسیس اولنمشدر. وسپاسین بوشهره Golonie primer flavia نامنی ویرمش ایدی.

عصر عالئ جناب فاروق اعظمیده ابو عبیدة الجراح طرفندن قبضهٔ تسخیره کچیرلمش وبرنجی بودوئن طرفندن النديغی حالده ۱۱۸۷ صلاح الدین ایوبی واسطه‌سیله استرداد اولنمشدر.

بالآخره ۱۱۹۰ ده اهل صلیبه ۱۱۱۹ ده تکرار ید اسلامیانه انتقال ایلدی.

ملك بیبرس ۱۳٦٥ ده و ملك اشرف ۱۲۹۱ ده شهری کاملاً تخریب ایتمشلردر.

قیماس. — ازمید سنجاغنك قندره قضاسنده بر ناحیه‌در.

قیوجق. — سیواس ولایتنك توقاد سنجاق ونیکسار قضاسنده برناحیه‌در.

قیومحمود. — ولایت مزبوره‌نك قوچکیری قضاسنده بر ناحیه‌در.

قیون اغیلی. — انقره ولایتنك مخالیججیق قضاسنده برناحیه‌در.

قیی. — اطنه ولایتنك جبل برکت سنجاغنك عثمانیه قضاسنده بر ناحیه‌در.

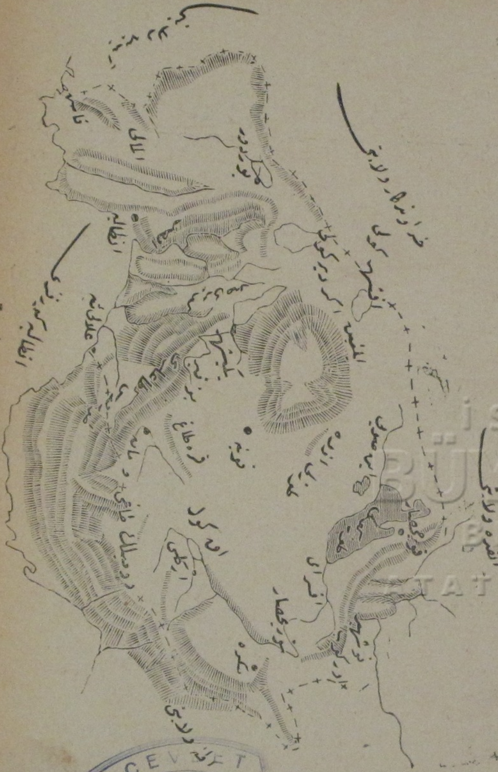

(قونیه ولایتی خریطه‌سی)

(زور سنجاغی خریطه‌سی)

M. CEVDET No. 201
M. CEVDET No. KITAPLIĞI
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(٥) لاشید سنجاغی (٤) قندیه سنجاغی (٣) رسمو سنجاغی (٢) اسفاکیا سنجاغی (١) حانیه سنجاغی

کرید ولایتی

(مدینهٔ منوره و حوالیسی خریطه‌سی)

M. CEVDET No. KITAPLARI
M. CEVDET No. KITAPLARI
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(قیصری شهری)

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(طرابلس غرب ولايتی خريطه‌سی)

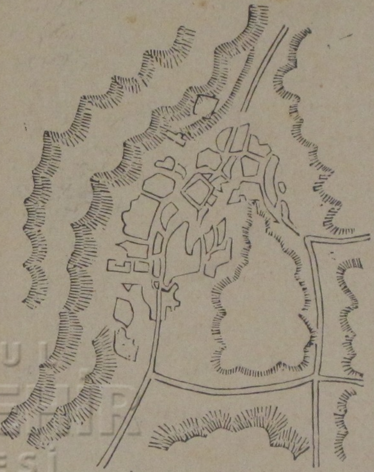

(مكهٔ مكرمه‌نك پلانی)

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

٧٠٩

(عربستان شبه جزیره‌سی خریطه‌سی)

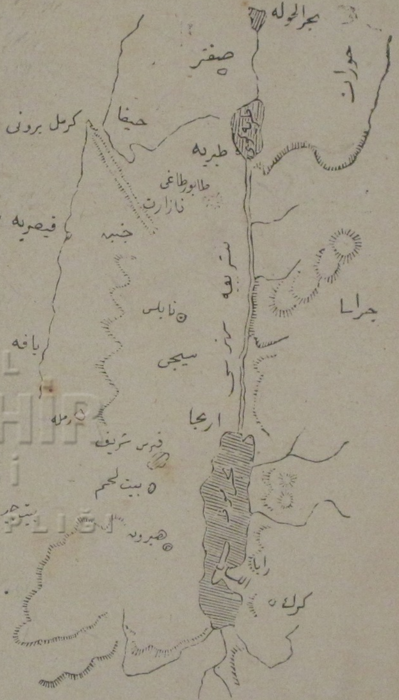

(قدس شریف سنجاغی و ارض فلسطین)

M. CEVDET No. KİTAPLARI
M. CEVDET No. KİTAPLARI
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI